

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

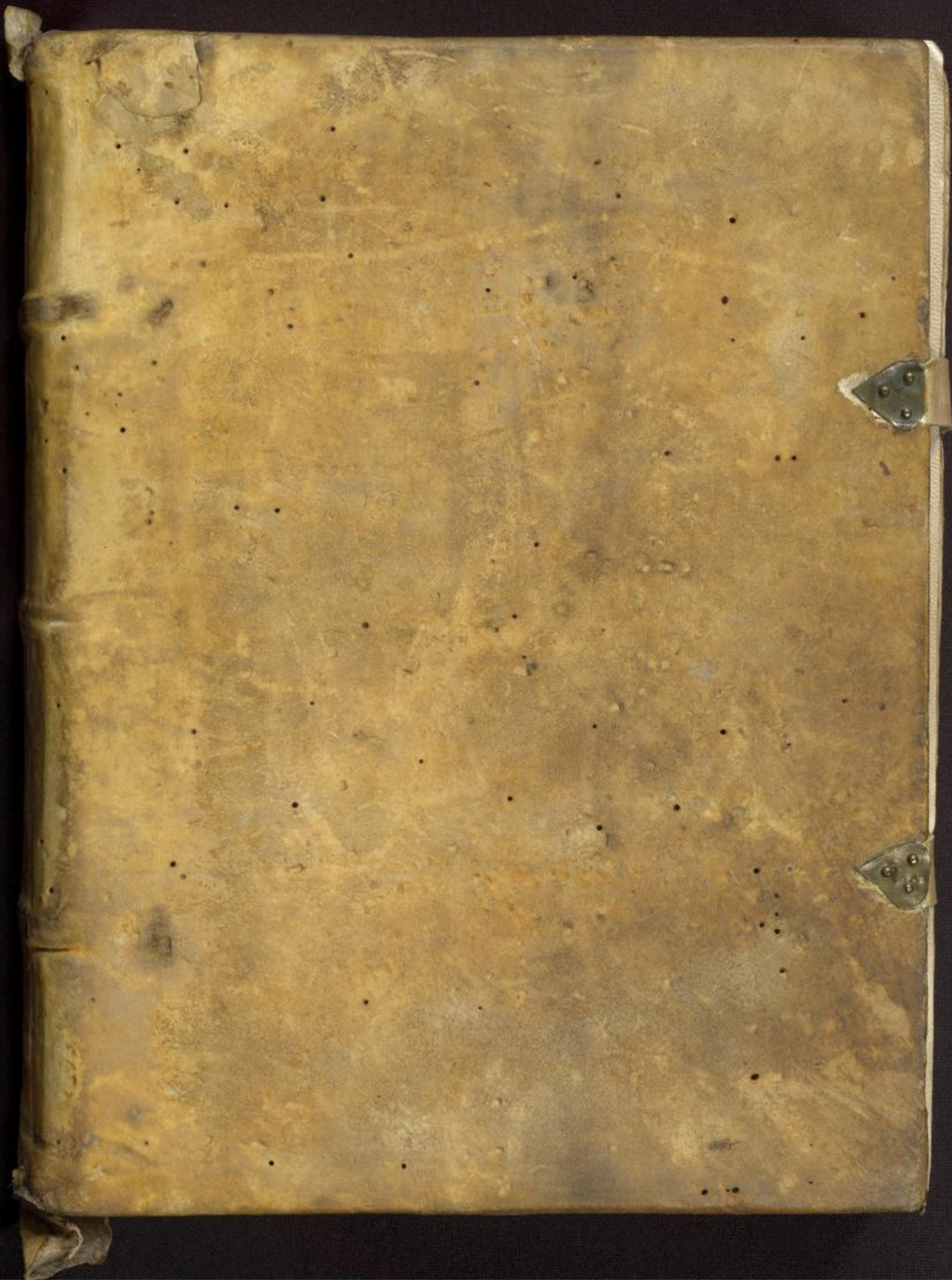
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii M. in Ezechielem homiliae - Cod. Aug. perg. 71

Gregor <I., Papst>

[S.l.], [9. Jahrh.]

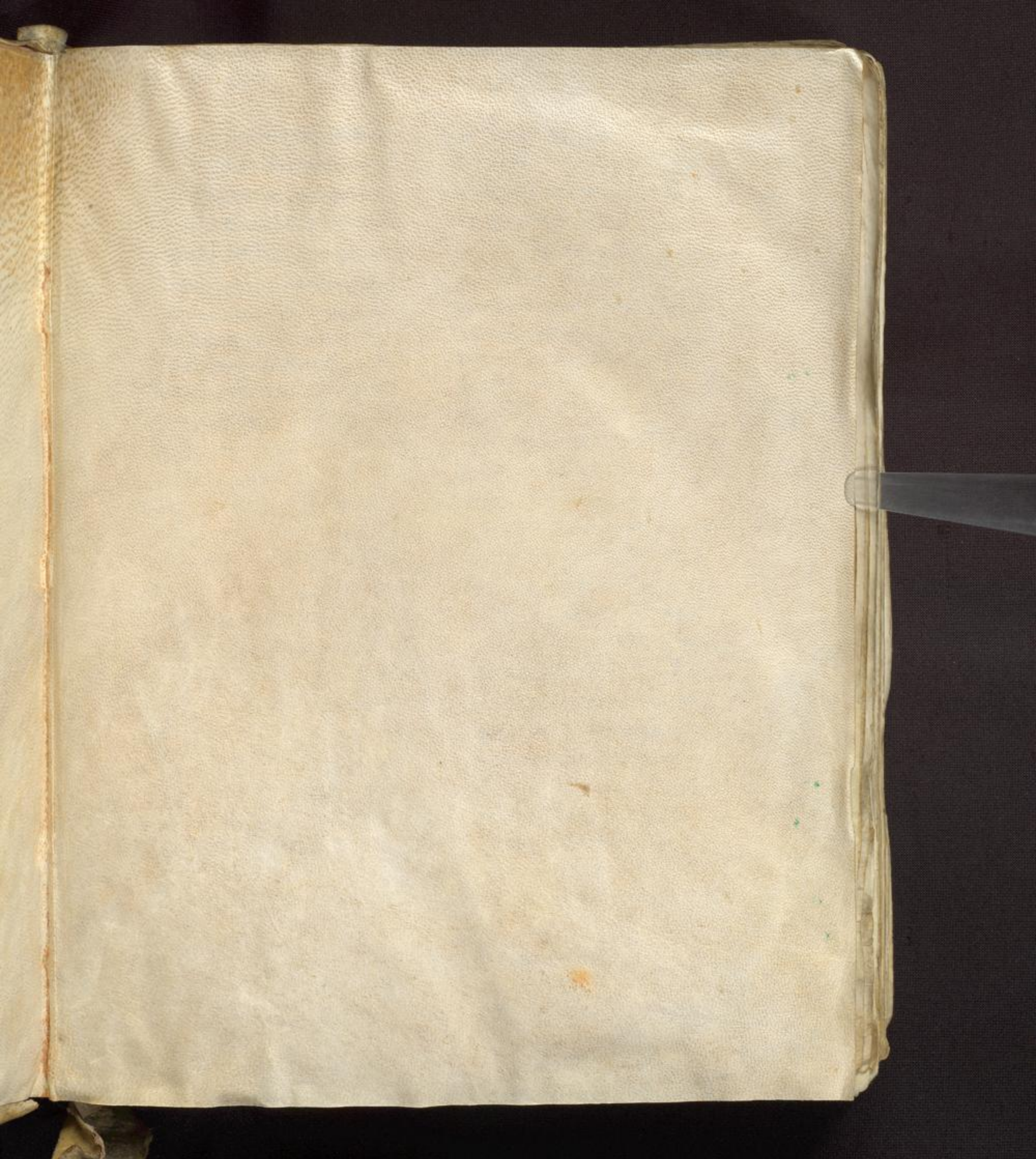
[urn:nbn:de:bsz:31-63650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-63650)

Aug. LXXI

De omelia tractatus
b[ea]ti Gregorii p[ap]ae & sup[er] ezechielem p[ro]phetam

M

p. dicatores. et fidem nos spei.
 atq. caritatem. summo opere te-
 nere docuerunt. ipsi itaq. no-
 bis in his uirtutibus portae sunt.
 quos p. easdem uirtutes.
 ad interiorem intellectum.
 aeternae sapientiae p. ducunt.
 Sed ipsi exteriores portae sunt.
 quos accipimus interiores.
 Si uero ipsi interiores sunt.
 quos intellegimus exterior-
 es quam te intellegi uultiter
 potest. quia ipsi nobis et in-
 teriores simul et exteriores
 portae sunt. Cum enim ad
 haec inchoantibus non alta
 mystica. sed quaedam quae
 capi p. ualent p. dicant. por-
 tae exteriores sunt. Cui uero
 p. fectis p. funda et mystica lo-
 cuntur. portae interiores.
 Videamus qualiter porta ex-
 terior pateat. Non potui
 uobis loqui quasi spiritali-
 bus. sed quasi carnalibus. tam-
 quam paruulis in xpo. lac-
 uobis potum dedi non escam.
 Videamus qualiter portam

terior pateat. Sapientiam
 loquimur interfectos. Vi-
 deamus utrum eade ipsa
 sit porta interior & ex-
 terior. Sapientibus et insi-
 pientibus debitor sum. Qui
 rursum dicit. Siue mente
 excedimus dō. siue sobri-
 sumus uobis. In hoc ergo
 quod contemplando et
 loquendo sapientibus.
 mente excedit. porta inte-
 rior est. In hoc uero quod
 paruulis sobrie in p. dica-
 one se temperat. & quanta
 ebrietate sp. infundatus
 in mente. cum p. dicat non
 ostendit. exteriorem por-
 tam se esse manifestat. Ipsi
 itaq. & exteriores portae
 nobis sunt & interiores.
 quia nos in primo a ditu-
 fidei spei atq. caritatis in-
 stituunt. Circumiam p. fici-
 entibus caelestis regni mi-
 seria p. dicant. p. sup. uilio-
 rem sensum nos. diuini-
 ora p. ducunt. Unde et per

Hic liber e. augustinus que h. Bur. de sol. accommodauit.
 qui debet reddi inde eod. ff. in x.

1 x x

septem gradus prius ascensus
eas describitur. Et postmo-
dum p octo. Per octauum
& enim gradum illius uitae
mysteria signatur. quam in
secretis suis per secula intel-
gunt. qui iam cuncta tempo-
ralia mente transcendere
nouerunt. qui presentem uitam
que septem dierum curriculo
euoluitur. plene despiciunt.
quidem intima contemplatione
pascuntur. habent igitur
postea. spiritualis aedificii. septem
gradus. quia timore dñi. pie-
tatem. & scientiam. solitudi-
nem & consilium. intellectum
& sapientiam. suis auditoribus
pdicant. Sed cum iam omnia
dimittit picipiunt. cum nihil
in hoc mundo diligere am-
nent. nihil pfectum tene-
re cum contemplatione cae-
lestis patriae intendi. atq;
in ea sciant. mysteriis de-
lectari. gradum addunt.
& ad interiora eiciunt. Iste
gradus docente ueritate

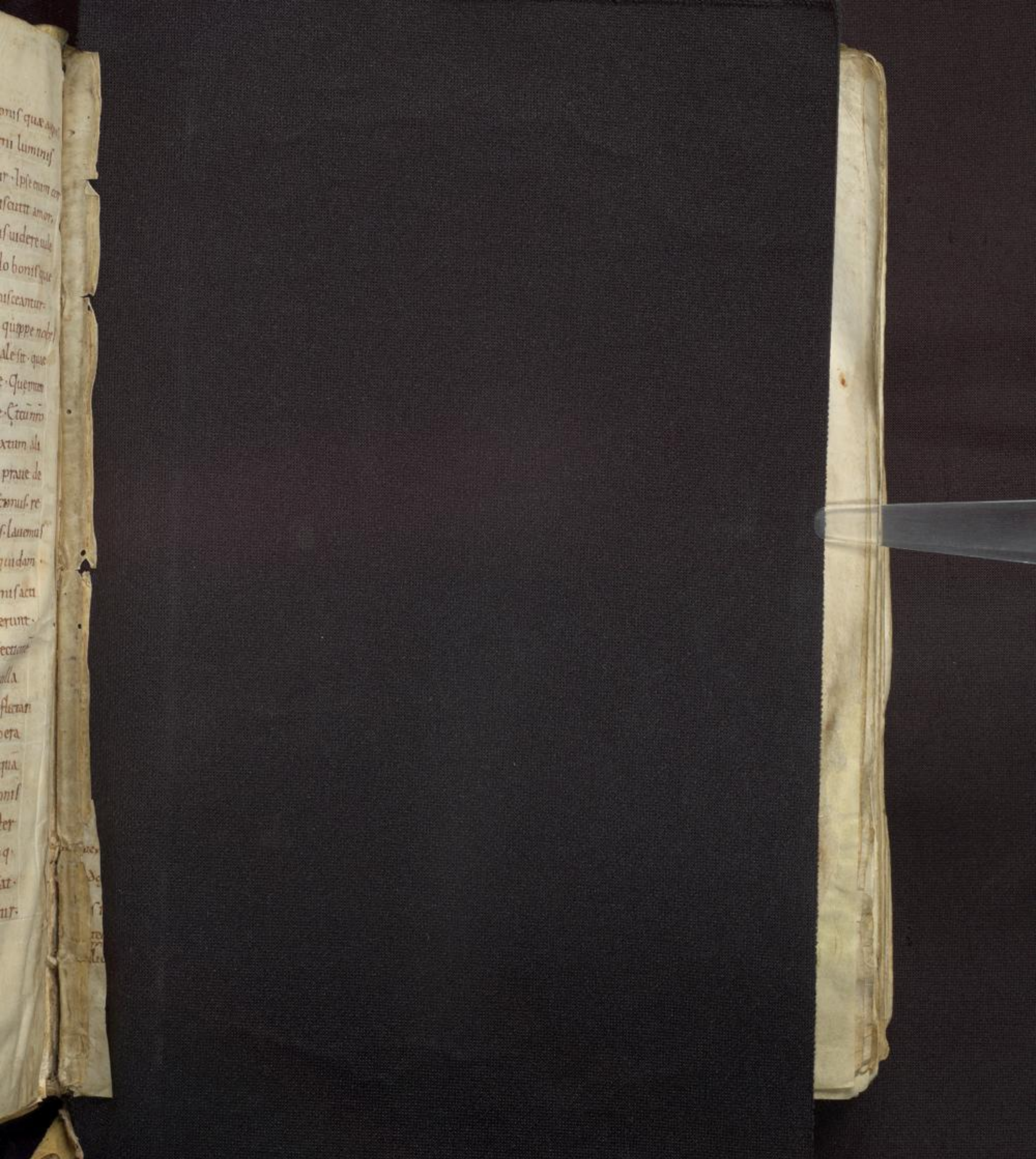
cuidam ostensus est. cui cum
legis pcepta dicerent respon-
dit. hec omnia custodiu au-
uentute mea. Quasi enim in
septem gradibus stabat. cu
auuentute sua omnia custo-
disse se diceret. Sed ei mox
dicitur. Adhuc unum tibi
deest. Si uis pfectus ee. ha-
de uende omnia quae habes
& da pauperibus. & habebis
thesaurum in caelo. et ueni
sequere me. In quibus uer-
bis octauum equidem gra-
dum uidit. sed ascendere
noluit. quia tristis abscessit.
Quisquis itaq; contemptis re-
bus temporalibus aeternita-
tis contemplatione pascet.
caelestis regni gaudia rima-
tur. post septem gradus quos
timendo & operando atq;
intellectu sapientiae succre-
scendo tenuit. octauo gra-
du interioris portae aditu
intrauit. Per octauum quoq;
numex. & dies aeterni iu-
dicii. & carnis resurrectio

sed tamen ex possessis rebus
 subsidia egentibus mini-
 strant. oppressos defende-
 re festinant. Isti in bonis
 quae faciunt. sacrificium offe-
 runt. quia & aliquid sibi met
 ipsis reseruant. Et sunt quidam
 qui nihil sibi met ipsis ser-
 uant. sed sensum. linguam.
 vitam. atq. substantiam qua
 percoeperint. omnipotenti
 dño immolant. Quid isti
 nisi holocaustum offerunt.
 immo magis holocaustum
 fiunt. Israeliticus enim po-
 pulus. primum sacrificium
 in aegypto obtulit. secundum
 uero in heremo. Qui itaq.
 adhuc mentem habet in
 seculo. sed boni iam aliquid
 operatur. dño sacrificium
 protulit in aegypto. Qui uero
 p̄sens seculum deserit. et agit
 bona quae ualee. quasi iam
 egypto derelicta. sacrificium
 p̄bet in heremo. quia repul-
 so strepitu desideriorum
 carnalium. in mentis suae

quiete atq. sollicitudine.
 dño immolat. quicquid ope-
 ratur. Quamuis ergo sicut
 dictum est. sacrificium sit
 etiam holocaustum. Maius
 tamen est holocaustum
 sacrificio. quia a mente
 quae huius mundi dilecti-
 one non premitur. totum
 in omnipotentis dī sacri-
 ficio incenditur quod habe-
 tur. Sed sciendum nobis est.
 quia sunt quidam qui etiam
 seculum relinquentes. to-
 tum quidem quod habent
 offerunt. sed tamen in bo-
 nis. quae agunt minime
 compunguntur. Et bonum
 quod agunt holocaustum
 est. Sed quia affligere ac
 semetipsos diiudicare ne-
 scaunt. seq. ex amore ad la-
 crimas non accendunt. p̄-
 fectum eorū holocaustum
 non est. hinc enim per psal-
 mistam dicitur. Memor-
 sit omnis sacrificii tui. et
 holocaustum tuū pingue

fiat. holocaustum quippe
siccum est bonum opus
quod orationis lacrimae non
confundunt. holocaustum
uero pingue est. quando
hoc quod bene agitur. cor
de humili etiam per lacri
mas irrigatur. Unde rursum
dicitur. holocausta medul
lata offeram tibi. Quisquis
enim bonum opus agit.
sed omnipotentis dei amo
re. atque desiderio flere
nescit. holocaustum habet.
sed medullam in holocau
sto non habet. Qui uero
bona operatur. et uisioni
iam creatoris sui inhiat.
atque ad aeternam contem
plationis gaudia puenire
festinat. Sequitur ipsum ex
amore quo accenditur.
in fletibus mactat. holo
causta domino medullata
dedit. Studendum ergo
nobis est. et mala funditus
relinquere. & bona quae
sufficiamus operari. atque

ut in ipsis bonis quae agimus.
amore aeterni luminis
compungamur. Ipse enim cor
dis tenebras discutit amor.
lucis. ut subtilius uidere uale
amus. ne quando bonis quae
agimus praua misceantur.
Considerandum quippe nobis
est opus nostrum quale sit. quae
cogitatio in opere. Quae inten
tio in cogitatione. Et cum in
bono operi admixtum ali
quid malitiae. uel prae de
lectationis agnoscerimus. re
deamus ad lacrimas. lauimus
holocaustum. Sunt quidam.
qui semetipsos in magnis acti
onibus domino deuouerunt.
atque ad tantam perfectione
pueniunt. ut ab eis nulla
umquam difficultate fluctan
tur. quatenus inde libera
tione castitatis. nequaqua
caro in prae cogitationis
delectatione animu ster
nat. Nam & si quandoque
per suggestionem pulsat.
suggerere non permittitur.

omnis quae
luminis
- Ipse enim
scit amor
uidere uide
lo bonis que
uiscantur
quippe nobis
ale sit que
- Quem
- Et tunc
xtum sit
prae de
omnis re
- lauemus
quidam
nifaci
runt
ecclesie
ulla
fluctan
oera
qua
omni
ter
q
at
nt

DUO OMNIPO-
 TIENTIS ASPIRA-
 TIONE DE EZECHI EL
 PROPHETA LOCUTURUS.
 prius debeo tempora
 ac modos aperire pphetie. unda
 accessus eius ostenditur. uirtus
 in diuis agnoscat. Prophe-
 tia tempora tria sunt. scilicet pre-
 tium. presentis. et futurum. Sed scien-
 dum est. quod duob. temporibus
 pphetia etimologia perdit. quia
 cum deo pphetia dicta sit. qd futu-
 ra praedicat. quando de pterito et
 presentia loquitur. rationem sui
 nominis amittit. quo non pphete-
 tatur quod uenturum est. sed
 ut commemorat quae transacta s-
 t ea quae sunt. quae tamen tria
 pphetiae tempora. uerius loqui-
 mur. si ex facta scriptura testi-
 monium ostendamus. Prophe-
 tia de futuro est. Ecce uirgo con-
 cipiet et pariet filium. Prophe-
 tia de pterito. In principio creauit
 deus caelum et terram. De illo enim
 tempore dixit homo. quoniam
 homo. Prophecia de presenti est.

quam paulus apostolus dicit.
 Si autem omnes ppheterent. intret au-
 tem quis infidelis. ut idiota. conun-
 citur ab omnibus. diudicatur ab
 omnibus. occulta cordis eius
 manifesta fiunt. et ita cadens in
 faciem adorabit deum. pronunti-
 ans quod uere deus in uobis sit. Cu-
 igitur dicitur occulta cordis ei
 manifesta fiunt. pfecto mon-
 stratur. quia p hunc modum.
 pphetiae spiritus non praedicit quod
 futurum est. sed ostendit quod est.
 Quo autem pacto pphetiae dicat
 spiritus. qui nihil futurum indicat.
 sed presentis narrat. Quia in re animi
 ad uenturum est. quod recte p-
 phetia dicitur. non quae praedicit
 uentura. sed quia praedicit occulta.
 Rem quippe quamlibet. sicut ab
 oculis nostris in futuro subtrahunt
 tempora. ita ab oculis nostris in pre-
 senti subtrahit causa. Uentura et-
 enim res occultatur in futuro tem-
 pore. praesens autem cogitatio.
 absconditur in latenti corde.
 Et fit etiam pphetia praesens. cum
 res quaelibet. non per unum

sed per absentem locum tegitur.
quae tamen per spm denudatur.
Et tibi fit praesens prophetantis am-
mus. ubi per praesentiam non est
corpus. Nam ^{re} si longe ap-
pheta discesserat. cum neman
munera percipiebat. cui tamen
isdem pheta dicit. Nonne cor-
meum in praesenti erat. quando
reversus est homo decurrusuo in
occursum tibi. Sciendum quoque
est. quod prophetiae tempora in
vicem sibi concinnant ad probatio-
nem. ut aliquando uero ex pteri-
tis pbentur futura. aliquando
ex futuris pbentur praeterita.
Dixerat enim moyses. In principio
creauit caelum et terram. Sed quis
crederet quia de praeterito diceret.
nisi de futuro etiam aliquid dixisset.
In ipsius etenim libri fine.
in cuius exordio illa de praeterito
dixerat. aliquid prophetiae. per
iacob uocem. de futuris pmiscu-
it dicens. Non auferetur scriptum
de iuda. et dux de femoribus eius.
donec ueniat qui mittendus est.
et ipse erit expectatio gentium.

Quia etiam ipsum eundem. qui mitten-
dus erat ei quem ducebat populo.
pphetauit dicens. Propheta uob
suscitabit dominus de fratribus uestris
tanquam me ipsum audietis.
Et tunc autem quicumque non audierit p-
pheta illum. exterminabitur de
populo suo. Cur ergo praeteritis
uentura pmiscuit. nisi ut dum
implerentur ea quae de futuro p-
diceret. ostenderet etiam. quia de p-
terito uera dixisset. Quia itaque do-
cumus. qualiter ex futuris p-
phetia pbentur praeterita. restat nunc
ut adhuc de sacris eloquiis ostenda-
mus. quomodo in prophetiae spiritu.
ex praeteritis pbentur futura. Ceste-
rex babilonicus. cum somnium ui-
disset. misit ad magos et arifolos.
omnesque sapientes babiloniae con-
uocauit. nec ab eis solummodo in-
terpretationem somni. sed etiam
somnia quaesiuit. ut nimirum
ex praeterito colligeret. si quid in eo
re pmissionibus. de uenturo certum
teneret. Quicum dicere nulla p-
tuisent. daniel deductus est ad
medium. Quia de interpretatione

somni . et dicitur . requisitus .
non solum hoc respondit qd inter
rogatus est . sed ipsam somni ori
ginem replicavit dicens . Tu rex
coepisti cogitare in strato tuo qd
et futurum post haec . Et paulo post .

Tu rex uidebas . et ecce quasi statua
una grandis . Et cetera . Cuius uide
licet mox ordinem dixit . quicquid
ex eodem uenturus sequi dicitur aperu
it . Pensamus enim ordinem prophetie .

A cogitationibus uenit ad somnum .
a somno peruenit ad futura .

Quia ergo ipsam uita dicam radice
somnia protulit . profecto expectatis
probauit . quam uera essent quae
de futuris diceret . Prophecia autem
presentis temporis . nec praeteriti at
testatione indiget . nec futuri .
quia cum res occulta prophetiae
uerba detegit . ueritate illius res
ipsa quae ostenditur affirmatur .

igitur quia de temporibus prophetiae
tractauimus . restat ut de modis ei
aequalitatis aliqua differamus .

Spiritus quippe prophetiae . nec semper
nec eodem modo . prophetae animu
tangit . Aliquando enim spiritus

prophetiae . ex presenti tangit ani
mum prophetantis . et ex futuro nequ
quam tangit . Aliquando ex futuro
tangit . et ex presenti non tangit . Aliquan
do uero et ex presenti et ex futuro tangit .

Aliquando ex praeterito et ex presenti atq
ex futuro pariter . animu tangit p
phetantis . Aliquando tangit
ex praeterito prophetiae spiritus . nec tangit
ex futuro . Aliquando autem tangit ex
futuro nec tangit ex praeterito . Ali
quando in presenti ex parte tangit
et ex parte non tangit . Aliquando tangit
in futuro ex parte tangit et ex parte non

Sed haec ipsa si possumus . eo ordine
quo praemissa sunt sacrae scriptu
rae testimonius ostendamus . Ex
presenti enim prophetiae spiritus . pphete
antis animu tangit . atq ex fu
turo non tangit . sic iohannes bap
tista uenientem dominu uidens ait .

Eccc agnus dei . ecce qui tollit pecca
ta mundi . Sed cum iam moritu
rus esset . missis discipulis require
bat dicens . Tu es qui uenturus es .
an alium expectamus . In quibus
uerbis ostenditur . quia in terris
quidem uenisse redemptorem

quumitten
at populo .
propheta uob
est . tribus
iudicis .
iudicium p
inabitur de
o praeterit
si ut dicitur
futuro p di
n . quia dep
ua itaq do
tur ore p phe
restat nunc
uis ostenda
betiae spu
tura . Certe
somnia
sitatio .
plome con
in modum
fedetum
inimix
iquid in ore
ro cestum
e nulla p
actus e ad
rptatione

noceat. sed an per se metipsum. ad
aperienda inferni claustra discende
ret. dubitabat. Ex p̄senti ergo. p̄
phetiae sp̄u tactus fuerat. qui hu
manitatem mediatoris uidentis. et di
uinitatem eius intellegens. confite
batur agnum. qui peccatum mun
di tolleret. Sed tactus ex futuro n̄
fuerat. quia aduentum illius in in
ferno nesciebat. Aliquando p̄phe
tiae sp̄s. animum p̄phetantis ex
futuro tangit. atq. ex p̄senti non
tangit. Sicut aperte libri gene
seos historia testatur. cum isaac
esau filium suum aduenandum
misit. Cui minorum filium. ad
benedicendum rebecca subposu
it. qui hedinis pellib. indutus.
paterno palpatu corpus frater
num finxit. Cui ille minori fi
lio. tanquam maiori benedicti
onem dedit. quaeq. ei essent lon
ge futura nunciauit. sed quid
quis eēt quicorā se assisteret.
scire non potuit. Propheciae
ergo sp̄s. ex futuro p̄phetantis an
imum tetigit. atq. ex p̄senti non
tetigit. quando caligantib. ocu

lis. pater et uentura p̄ dicebat. et p̄sen
tem filium nesciebat. Aliquando
p̄phetantis animum. ex p̄senti pa
riter et ex futuro tangit. Quod ex
codem libro geneoseos. liquido doce
mur. In illo quippe scriptum ē.
quia cum uitae iam termino p̄pin
quaret iacob. et duos filios suos io
seph fecit assistere. ut ex benedicti
one illius. possent longe post futu
ra p̄mereri. Cui maiorem ad dex
teram. minorem uero posuit ad
sinistram. Cumq. ille oculis sence
tate caligantib. nepotes suos quis
prior. quis uero eēt minor. huma
no uisu discernere nequaquam pos
set. ductis in obliquum brachiis. dex
teram manum minori. sinistram
maiori posuit. quod dum corrigere
filius uellet. ait. non ita con
uenit pater. quia hic ē primoge
nitus. audiuit. Scio filium scio.
Et iste quidem erit in populos. et
multiplicabit. sed frater eius uim
or. maior erit illo. Propheciae.
ergo sp̄s. ex p̄senti pariter et ex fu
turo. p̄phetantis animum teti
git. dum iacob et uentura nuntia

bat. eos quos corporeis oculis uide
 re non poterat. ante se positos per
 spm discernbat. Sic achiae pphete
 animum. pphetae sps. ex pnti
 atq. ex futuro tetigerat. cum cali
 gantib. oculis. cam quae se esse alia
 simulabat. et uxorem hieroboam ce
 cognouit. et quae quidei futurum
 esset. aperuit dicens. Ingredere
 uxor hieroboam. quare aliam te
 esse simulabas. Ego autem missus
 sum ad te durus nuntius. Uade et
 dic hieroboam. Haec dicit dñs ds
 israt. Quia operatus es male supra
 omnes qui fuerunt ante te. et se
 cisti tibi deos alienos et conflatiles.
 ut me ad iracundiam puocares.
 me autem percussisti post corpus
 tuum. idcirco ego adducam ma
 la hieroboam. Ex pnti ergo et ex
 futuro pariter pphetantis animus
 tactus fuerat. qui et ingredientem
 dephendere potuit. et ei uentura
 nuntiare. Aliquando autem ex
 pterito atq. ex pnti et ex futuro pa
 riter. animus tangit pphetantis.
 Sicut elisabeth ad se uenire maria
 conspiciens. quia incarnatum uer

bum gestaret in utero agnouit.
 camq. iam dñi sui matrem uocauit
 dicens. Unde hoc mihi. ut ueniat
 mater dñi mei ad me. Occursus
 conceptione. p angelum quoq.
 ad ioseph dicitur. Quod enim
 in ea natum est. de spu sco est.
 Quae uidelicet elisabeth dum dicit.
 Beata es quae credidisti. a peste indi
 cat. quia uerba angeli quae dicta
 ad mariam fuerant. p spm agno
 uit. Atqui e subiungit. perfici
 entur ea quae dicta sunt tibi ad dno.
 quae cam etiam in futuro seque
 rentur p uident. Simul ergo de
 pterito et pnti atq. ex futuro. p
 phetae spu tacta e. quae etiam
 p missionis angeli credidisse cogno
 uit. et matrem nominans. quia
 redemptorem humani generis in
 utero postauit. intellexit. et cu
 omnia pficienda p dicaret. quid
 etiam de futuro sequeretur aspexit.
 Aliquando uero pphetae sps ex p
 terito tangit animum. nec tan
 git ex futuro. Sicut in paulo apsto
 lo apte ostenditur. qui discipu
 lis dicit. Notum uob facio frs

sup

dicebat. capto
 Aliquando
 n. ex pnti pa
 git. Quod ex
 liquido doce
 e scriptam e.
 o termino p pnt
 of filios suos
 ut ex benedico
 unge post futu
 atoram addox
 ero posuit ad
 lle oculis senec
 potes suos quis
 minor. huma
 quaquam pos
 am brachis dex
 nori. similia
 uod dicitur greg
 manta con
 hie p pnti
 o filium scio.
 n populof. et
 pater eius sum
 pphetae.
 dante et ex pnti
 th. animum teta
 citata nuntia

euangilium quod euangelizatum est
ame. quia non est secundum homi-
nem. neque enim ego ab homine acce-
pi illud. neque didici sed per reuelati-
onem ihu xpi. Unde alius discipu-
lus dicit: Secundum reuelationem
notum mihi factum est sacramentum.
Quia tamen hoc ipsum euangilium quod
per reuelationem didicistat. cum ihero-
solytam predicaturus ascenderet. ait:
Ecce ego alligatus spiritu. uado in iheru-
salem. quae mea uentura sunt mihi
ignorans. Hoc quippe euangeli sa-
cramentum est. quia unigenitus pa-
tris incarnatus atque perfectus homo
factus est. qui crucifixus. mortuus.
et sepultus. die tertia resurrexit.
die quoque quadragesima ascendit
ad caelum. atque ad dexteram patris
sedet. Qui ergo per reuelationem
euangilium agnouit per prophetiae
spiritu de praeterito tactus est. sed quia
quid per eodem euangelio passurus
esset ignorauit. de futuro per cal du-
bio tactus non est. Nam et dicit.
nisi quia et spiritus sanctus per omnes ciuita-
tes praestatur mihi dicens. quoniam um-
cula et tribulationes meae manent.

aperte ostendit. quia ea quae
ipsi futura essent. alius de ipso re-
uelata erant. non autem ipsi dese-
runt. Sicut de illo per agabum dicitur. Uir
cuius haec hona est. alligari oportet
in iherusalem. Aliquando autem
per prophetiae spiritus tangit de futuro. nec
tangit de praeterito. sicut de helisei
facto scriptum est. Quia cum
unus ex filiis per prophetiae materiam
succideret huic ferrum securis in
aquam cecidit. Qui exclamauit.
heu heu. domine mi. et hoc ipsum mihi
accepit. Dixit autem homo dei.
Ubi cecidit. Nihil monstrauit celo-
cum. praecidit ergo lignum. et
misit illuc. natauitque ferrum. In
quo uidelicet per prophetiae facto cognos-
citur. quia qui requirit ubi ceciderit.
quid esset facturum nouerat. sed tam-
en requirit. constat quia ubi ferrum
cecidisset ignorabat. per prophetiae.
ergo spiritus helisei mentem de futuro te-
tigerat. sed de praeterito non tangebatur.
qui et ferrum in profundum demersum.
quia reuocaturus esset ad superficiem.
scire potuit. sed ubi ceciderit om-
nino nesciuit. Aliquando uero

pphetiae sp̄s. in p̄senti expaste tan
 git. et expaste non tangit; Quod
 petri apostoli historia testatur.
 cum missi ad eum a cornelio milites
 ei sunt p̄ sp̄m nuntiati; Scriptum
 quippe est; Dix̄ sp̄s ei; Ecce tres
 viri quærent te; Ad quos ille des
 cendit. et requirens dix̄; Quæ causa
 est p̄pter quam uenistis; In cuius
 uerbis ostenditur. quia eandem cau
 sam p̄ sp̄m non audierat. quam ami
 litibus requirebat; In p̄senti ergo.
 mentem petri sp̄s expaste tetigit.
 et expaste non tetigit. quia et ad
 esse milites dix̄. et p̄ qua causa ue
 nerunt. tacuit; Aliquando uero
 sp̄s pphetiae. in futuro expaste tan
 git. et expaste non tangit; Sicut
 pphetarum filii. de auferendo helia.
 ad heliscum dicunt; Numquid
 nosti. quia hodie tollat dñs dom
 num tuum a te; Quo tamen abla
 to. sese p̄ diuersa disp̄gunt. cumq̄
 in rupib. et uallib. quærent; In futu
 ro ergo. coram mentem pphetiae sp̄s
 expaste tetigerat. et expaste mini
 me tangebatur. quando cum quem
 tollendum nouerant. non inueniendu

quærebant; Expaste itaq̄ tac
 ti sunt. atq̄ expaste non tacti.
 qui et sciebant quod tolli possit.
 et nesciebant quod inueniri non
 possit; isdem quoq̄. heliscus. p̄
 phetiae sp̄u de futuro expaste
 tactus est. et expaste non tactus.
 cum regi israhel diceret; Percute
 iaculo terram; Et cum percussisset
 trib. uicibus et tetuisset. iratus con
 tra eum uir dñi ait; Si percussisset
 quinquies. aut sexies. siue septies.
 percussisset syriam usq̄ ad interne
 tionem. nunc autem trib. uicib.
 percussisset eam; Qui itaq̄. nouerat.
 quia totiens percussisset syriam.
 quotiens percussisset terram; Sed
 cum ei diceret percute terram. quo
 tiens eam percussurus esset ignora
 bat; Quippe qui et indignatus
 est. terram tertio fuisse percussa.
 p̄fecto constat. quia de futuro ex
 paste tactus fuerat. et expaste
 non tactus. qui syriam percussit p̄
 dix̄. sed terram percussit amplius uo
 luit; Sic samuhel cum ad inueni
 dum dauid ad dño mitteret. Re
 spondit; Quomodo uadam;

Audiet enim saul. et interficiet me.
Qui et dauid unxit. nec tamen
a saule occisus est. Ex parte enim
de futuro tactus prophetae animi
fuerat. et ex parte non tactus.
qui et iungendum dauid in reg-
num nouerat. et quia a saule
non esset occidendus ignorabat.
Sciendum quoque est. quod prophetae
quidam. proximo tangun-
tur. atque longinquo minime
tanguntur. Alii uero longin-
quo. et non tanguntur proximo
prophetiae spiritu. Nam quidam tan-
guntur proximo et non longin-
quo. Sicut samuhel perisse asi-
nas nouerat. easque inuentas nun-
tiabat. saul regem futurum pro-
dixit. dauid quoque quia in eius reg-
num succederet nuntiabat. sed
quia pater regis aeterni futurus
sit. non dixit. Quidam uero
tanguntur longinquo. et non
tanguntur proximo. sicut isdem
dauid incarnandum diuini ge-
nitum nouerat de uirga dicens.
homo factus est mea. et ipse fun-
dauit eam altissimus. atque hunc

ad eadem ascensurus. et ad patris dex-
teram sessurum intellegit dicens.
dixit dominus domino meo. sede ad dexteris meis.
et tamen multa quae euicino acta
sunt. minime praecuidit. Ut enim
paucis de multis loquar. seruum
miserabilem. sibi met contra dominum
suum mentientem non intellexit. et
ama se permittit dicens. haec mihi
faciat deus. et haec addit. si non ma-
gister militiae fueris coram me
omni tempore pro ab. uidelicet
quid sequeretur ignorans. quia
et ama saul idem. non solum princi-
patum militiae pro ab non suscipe-
ret. sed etiam quid post sequeretur
nesciens. prophetam alterum requi-
siuit. Quidam uero et longinquo
tanguntur et proximo. sicut isaia
longe post futura praenuntiat dicens.
Ecce uirgo concipiet et pariet filium
et uocabitur nomen eius emmanu-
hel. De quo rursus ait. paruulus
natus est nobis. filius datus est nobis.
et factus est principatus eius super hu-
merum eius et uocabitur nomen
admirabilis consiliarius. deus fortis.
pater futuri saeculi. princeps pacis.

multiplicabit eius imperium et pacis
 non erit finis; Quia etiam de ezechia
 rege . pphetiae spu tactus euicino .
 quia de infirmitate sua surgeret p
 dix . et quot annis post infirmita
 tem uiuere nuntiauit . Aliquan
 do uero pphetiae sps pphetis deest .
 nec semp cor e mentib . presto est .
 quatenus cum hunc non habent . se
 hunc agnoscant ex dono habere eu
 habent . Unde heliseus . cum flentem
 sunamitam mulierem . a suis pedibus
 pichi . puerum auelli phiberet dixit ;
 Dimitte eam . anima eius in amaritu
 dine est . & dñs caelauit a me et n
 indicauit mihi ; Sic quoq . cum eu
 iosaphat . de futuris requireret . et
 pphetiae ei sps de esset . psaltem fec
 applicato . ut pphetiae adhuc
 sps post laudem psalmodiae des
 cenderet . atq . eius animum deuen
 turus repletet ; Uox etenim psalmo
 diae . cum p interitum cordis agi
 tur . phanc omnipotenti dño ad
 coriter paratur . ut intimae menti
 pphetiae mysteria . uel compunc
 tionis gratiam infundat ; Unde
 scriptum e ; Sacrificium laudis

honorificabit me . et illic iter est .
 ut ostendam illi salutare di ; Quod
 enim latine salutare . hoc hebra
 ice . ius dicitur ; In sacrificio igit
 laudis . fit in iuv iter ostensionis .
 quidam p psalmodiam compunc
 tio effunditur . uia nob in corde
 fit . quia ad iuv in fine puenit ;
 Sicut ipse de sua ostensione loquit
 dicens ; Quid diligit me diliget
 a patre meo . et ego diligam eum .
 et manifestabo ei me ipsum ; hinc
 quoq . scriptum est ; Cantate
 dño . psalmum dicite nomini
 eius . iter facite ei qui ascendit sup
 occasum . dñs nomen est ei ; Ipse
 enim sup occasum ascendit . qui
 mo stem resurgendo calcauit ;
 Cui diu cantamus iter facimus .
 ut ad nrm cor ueniat . et sui nos
 amoris gratia accendat ; Quia
 autem pphetis . pphetiae sps n
 semper adest . etiam uir . di indi
 cat . qui missus contra samaria .
 mala quae ei erant uentura nun
 tiauit ; Qui tamen phibitus a
 dño in uia comedere . pphete
 falsi psuasione deceptus est ;

ad patris dex
 it dicens .
 dextris meis .
 uano acta
 te . Uteru
 . seruum
 tra domini
 intellexit et
 hanc mhi
 sinon ma
 tam me
 uidelicet
 un . quia
 n pma
 on suscipe
 equerecur
 am requi
 don gunguo
 oluit claus
 mtae dicos .
 ariet filii
 emmanu
 paratuf
 us est nob
 us sup hu
 ur nomen
 is . di . fofed .
 ncept pacis .

Quem fallax sermo non decipere
si prophetiae spm presentem habu-
isset; Sciendum quoque est quia
aliquando prophetae sci dum con-
sulantur ex magno usu pphe-
tandi quaedam ex suo spu pfe-
runt et se haec ex prophetiae spu
dicere suspicantur; Sed quia
sci sunt p spm scm citius correp-
ti ab eo quae uentura sunt au-
diunt et semetipsos quia falsa di-
xerunt reprehendunt; Nathan
enim prophetam scm uirum fu-
isse quis nesciat qui dauid regem
et de culpa a peste reprehendit et
quae ei pro culpa eadem essent uen-
tura nuntiavit; Quem tamen
dum isdem dauid quia templum
uellet do construere requisisset
ilico respondit; Omne quod est
in corde tuo uade et fac quia
dn̄s tecum est; De quo illic sta-
tim subditur; Factum est in
nocte illa et ecce sermo dn̄i ad
nathan dicens; Uade et loque-
re ad seruum meum dauid; haec
dicit dn̄s ds; Numquid tu ae-
dificabis mihi domum ad habi-

tandum; Neque enim habitavi in do-
mo ex die qua eduxi filios israhel
de terra aegypti usque in diem hanc;
Et paulo post; Cum completi fue-
rint dies tui et dormieris cum pa-
tribus tuis suscitabo semen tuum
post te quod egredietur de utero
tuo et firmabo regnum eius; Ipse
aedificabit domum nomini meo;
Ecce nathan qui prius regi dixe-
rat uade et fac ipse post modum
p prophetiae spm edoctus hoc fi-
eri non posse denuntians et regis
consilium et suis sermonibus contradixit
quia quod ex suo spu dixerat fal-
sum dixisse reprehendit; Quae in re
inter prophetas ueros ac falsos ista
distantia est; Quia prophetae ueri
siquid aliquando p suum spm
dicunt p auiditose mentibus p spm
scm eruditi et uis corrigunt; Pro-
phetiae autem falsi et falsa nunti-
ant et alieni ascō spm in sua falsi-
tate perdurant; Consideratis igitur
prophetiae temporibus et modis in-
tueri libet qualiter omnis ds ad
perfectum hominum usque suae mo-
deramina dispensat; Israheliti

cuius quippe populus conditori suo
 deliquerat. eadem tunc regi babilo
 nio in captiuitate seruebat; Cū
 quo tamen ezechiel ppheta in
 captiuitatem mittitur. quem di
 uina gratia ita sibi placabilem
 fecerat. ut p̄ eum uentura quacūq;
 p̄diceret. et afflicti populi mentem
 consolari dignaretur. Considerem
 ergo si possumus. quanta est dispen
 satio supernae pietatis. quia sic
 iratus est dñs populo suo. ut
 tamen non omnimodo irascet.
 Nam si iratus non esset. in captiui
 tatem populum minime tradi
 disse. Et si omnimodo iratus
 esset. electos cum illo in captiui
 tatem non mitteret. Sed agit
 haec diuina misericordia. ut ex
 una eademq; re. ex qua carnalib.
 dat flagellum. ex ea spiritalib.
 instituit p̄stet incrementum.
 Cūq; illos per tribulationē pur
 gat. istos ex societate tribulanti
 um. ad maiora p̄merenda exci
 tat. Et sic iniustis irascitur.
 ut tamen corpe corda per iustorū
 consolium consoletur. nesciom

nūmodo deserat. nullus post cul
 pas adueniam redeat; Tenendo
 igitur repellit. et repellendo tenet.
 quando cum his quos diiudicat.
 simul in tribulatione mittit
 quos amat. Quis ista tantae
 pietatis uiscera pensare suffici
 at. quod et culpas populi dñs si
 ne uindicta non deserit. et tam
 delinquentem populum. a se
 funditus non repellit? Sic cū
 moyses ad repmissionis terram.
 exploratos. xii misisset. ex quib.
 cum x. postmodum desperatio
 nem facerent. isdem populus
 in ira murmuracionis accensus.
 se ductum se esse ad dño conque
 stus est. ut eius cadauera iace
 rent in deserto; Cui om̄ps dñs
 iratus dix. quod nullus corpe
 terram repmissionis intraret.
 Quo terrore compuncti. praue
 se egisse cognouerunt. sese
 in lacrimis affluerunt. et ac
 cincti armis. p̄tinuis coepe
 runt contra hostes. a seende
 re ut repmissionis terram
 post lacrimas intrare potuis

ab ita in modo
 filios israel
 hanc;
 completa fue
 eris campa
 nen tuum
 ur de uero
 m eius; ipse
 omni meo;
 regi dicit
 ost modū
 tus hoc fi
 n. et regis
 contradix.
 exerat. fal
 Quam re
 of ista
 dicit. ut
 uum spm
 n. p̄ spm
 gum; pro
 la nunt
 sua falsi
 tatis igit
 modū in
 of d. ad
 tate mo
 rabeliti

sent. Quibus per moysen dicitur die:
 Nolite ascendere. neque pugnatis.
 non enim sum uobiscum. Ne
 cadatis coram inimicis uestris. Qua
 uere pensandum est. sicum ip
 sis non erat. Cur eos necaderent
 ascendere prohibebat. Si autem
 cum ipsis erat. que dicitur quod
 ait. non sum uobiscum. Sed mi
 ra dispensatio disciplinae ac
 misericordiae. et cum ipsis erat
 & cum ipsis non erat. Cum ipsis
 non erat ut uinceret. sed tamen
 cum ipsis erat. ut ne ab hostibus
 perirent. O ineffabilia pietatis
 uiscera. culpas insequitur. et
 tamen peccantes protegit. Ira
 tum se indicat. et tamen ab
 hostibus defendit. Sic plerumque
 paruulo filio delinquenti. iras
 citur mater. reprehendit. incre
 pat. uerberat. sed ubi uide in pceptis
 ipse conspexerit. ubi in mostis
 periculum ruat. manum ten
 dit et retinet. et quae sic irata
 uerberauerat. ac si non dilige
 ret. sic diligendo retinet. ac
 si irata non uerberasset. haec

in sola praefatione colloquentes.
 nauigi nri quasi infra postum
 exercituum fecimus. ut ad indaganda
 prophetiae mysteria. uelut in
 mensitate pelagi. post uela pan
 damus. Quod tamen non in ira
 iustitiae presumimus. sed in eo qui
 linguas infantium facit discere.
 quia sps dmi repleuit orbem terra
 rum. et hoc quod continet omnia
 scientiam habet uocis. Omnis enim
 discursus patris omnipotentis est.
 Et qui de illo loqui concupissemus.
 muti uulgo nullomodo erimus.
 Dabit uerba utilia. omnis uerbum.
 quod pro nobis incarnatum. uiuit
 et regnat. in unitate sps sci. per
 omnia saecula saeculorum amen.

V INCIPIT OMIT SECVN
 SUS PROPHETI
 AE LOCUTIONIS EST.
 ut prius personam. tempus.
 locumque describat. et post
 modum dicere mysteria pphe
 tiae incipiat. quatenus ad ue
 ritatem solidius ostendenda.
 ante hystoriae radicem figat.
 et post fructum sps. p signa

& allegoriam pferat: Et hechiel
 itaq; aetatis suae tempus indicat
 dicens: Et factum e in tricesimo
 anno. in quasto. in quinta men
 sis: Locum quoq; denuntians.
 ad iunx; Cum essem in medio cap
 tuorx. iuxta flumen chobar.
 aperti sunt caeli. et uidi uisiones
 dñi: Tempus etiam captiuitatis
 insinuat. subdens: In quinta
 mensis. ipse est annus quintus
 transmigrationis regis ioachim;
 Qui ut bene psonam indicet. etia
 genis narrat. cum subditur: Et
 factum e uerbum dñi ad hechiel
 filium bushi. sacerdotem; Sed pri
 ma nobis questio oritur. cur is
 qui nihil adhuc dixerat. ita ex
 orsus e dicens: Et factum est in
 tricesimo anno; Et hancq; sermo
 coniunctionis est: Et cum is qui
 non coniungitur sermo subse
 quens nisi sermoni pcedenti;
 Qui igitur nihil dixerat. cur dic
 Et factum est. Cum non sit ser
 mo. cui hoc quod incipit sub
 iungat; Qua in re intuendu
 est. quia sicut nos corporalia

sic pphetas sensu spiritalia aspiciunt.
 eisq; et illa sunt pserua. quae nre
 ignorantiae absentia uidentur.
 Unde fit ut in mente pphetarx.
 ita conuincta sint exteriora inte
 riorib; quatenus simul utruq;
 uideant. simulq; eis fiat et intus uer
 bum quod audiunt. et foris qd
 dicunt: patet igitur causa cur
 qui nihil dixerat. inchoauit di
 cens. et factum e in tricesimo an
 no. quia hoc uerbum qd foris
 ptulit. illi uerbo quod intus au
 dierat conuinx. Coniunxit er
 go uerba quae ptulit uisioni
 intus. et ad uerbo incipit dicens.
 et factum e; Subiungit enim
 hoc quod exterius loqui incho
 at. ac sic et illud foris sit quod
 intus uidit; hoc autem qd dicitur.
 quia tricesimo anno spm pphe
 tiae acceperat. indicat nob ali
 quid considerandum. uidelicet
 quia iuxta rationis usum. doct
 rinae sermo non suppetit. nisi
 in aetate pfecta. Unde et ipse
 dñs. anno duodecimo aetatis
 suae. in medio doctoye intem

Alloquentes.
 fra postum
 tadindagan
 a uelut in
 ost uela pan
 non in ma
 ed meo qui
 cat distat
 orbem terra
 nec omni
 Omnes em
 otentis est
 mpferant
 oprimis
 furbum.
 n. uat
 fca. per
 lox amen
 ut scv
 pheti
 nist
 temp
 expost
 yphie
 fadue
 nclat
 nfigat
 gna

plo sedens. non docens. sed interro-
 gans uoluit inueniri. Ut enim
 non audeant homines in infirma
 aetate predicare. ille anno duode-
 cimo aetatis. interrogare homines
 est dignatus in terra. qui per diu-
 nitatem suam. semper angelos do-
 cet in caelo; Quia enim ipse est di-
 sapientia. de ipso angeli uidentes
 uiuunt. hoc quoque in beatitudine
 aeterna faciantur; Quod mo-
 ses quoque sub allegorie mysterio
 admonet dicens. Non arabis in
 primogenito bouis; primogeni-
 tum bouis. accipimus in infirma
 aetate. primi enim temporis. bona
 operationem; in qua tamen aran-
 dum non est. quia cum prima
 sunt adolescentiae uel iuuen-
 tutis nostrae tempora. nobis adhuc
 a predicatione cessandum est.
 ut uomer linguae nostrae. pro-
 scindere non audeat. terram cordis
 alieni; Quo ad usque etenim
 infirmi sumus. continere nos.
 intra nosmetipsos debemus.
 ne dum tenera bona citius osten-
 dimus. amittamus; Quia et ar-

busta plantata. si prius in terra ra-
 dicata non fuerint. manu tacta
 citius arcescunt; At si semel radi-
 cem fixerint. manus tangit. et
 tamen nihil officit; Uenti im-
 pellunt. nec tamen impellentes
 laedunt; Et constructi parietes.
 si impellantur eruantur. nisi a suo
 fuerint prius humore siccati;
 Mens itaque. quo usque ab humore pra-
 uitatis suae perfecte non fuerit ex-
 ficata. alienae linguae manu
 tangi non debet. ne priusquam
 plenae proficiat. perdat solidi-
 tatem suam. ne impulsu ruat.
 ne uelut arbustum sine radicibus
 dum plusquam tolerare ualet con-
 cutitur. arcescat; Ad exemplum
 ergo non sunt ostendenda. nisi que
 firma sunt; prius enim conua-
 lescere debet mens. atque ad utilita-
 tem proximorum post demonstra-
 ri. cum iam nec plaudem deua-
 ta corruat. nec pro uiperatione
 concussa contabescat; Nam et
 si in thesauro dicitur. prope haec.
 nemo adolescentiam tuam con-
 temnat. sciendum est. quod

DA.

in sacro eloquio nonnumquam ad
 olescentia iuuentus uocatur. Un
 de scriptum est. Lactare iuuentus
 in adolescentia tua. propheta igitur
 ut ostendat cuius auctoritatis sit
 impudicatione. aetatis solidae esse
 describitur. quatenus ei cum uita
 & spiritu omnia quae ad predicandum
 congruunt. concordare uideantur.
 Nec contra haec mouere quicquam
 debet. quod hieremias atque dam
 hel. prophetiae spiritum pueri perceperit.
 quia miracula in exemplo operis
 non sunt trahenda. Omnis etenim
 dei & linguas infantium fecit diser
 tas. at ex ore infantium & lactanti
 um profertur laudem. Sed aliud est.
 quod nos de doctrinae usu atque dis
 ciplina discimus. aliud quod de
 miraculo scimus. Iam uero si quae
 ritur. ut in ipsa quoque aetate illi
 us expressione mysticum aliquid
 designetur. absurdum ^{non} est. quod
 propheta dominum quem uerbis denun
 tiat. in ipsa quoque aetate suae
 tempora ostendat. Anno tri
 cesimo ezechiel prophetae. caeli
 aperti sunt. & uidit uisiones

domini. iuxta flumen chobar. quia
 & quasi tricesimo aetatis suae
 anno. dominus ad fluum iordanis
 uenit. Ibi itaque caeli aperti sunt.
 quia spiritus in columba descendit.
 uox quoque de caelo sonuit dicens.
 hic est filius meus dilectus. in quo
 mihi complacui. Sed ipsa hebraea
 uerba. multum nobis ad mysteri
 um interpretandum ualent.
 Nam chobar interpretatur grauitu
 do uel grauitas. Ezechiel susti
 tudo dei. Babeli contemptus uel con
 temptus. Chaldei captiuantes.
 uel quasi demones. Uenit ergo
 ezechiel iuxta fluum chobar.
 Quia enim chobar grauitudo uel
 grauitas dicitur. quod per chobar
 fluum. nisi humanum genus
 designatur. quod ab ostio deflu
 it ad mostem. & graue sibi est.
 expectatis quae perpetrata et postea.
 Quia sicut scriptum est. iniqui
 tas in talento plumbi sedet. om
 ne enim peccatum graue est.
 quia non permittit animam ad
 sublimia leuari. Unde et per
 psalmistam dicitur. Filii ho

spiritus uocatur
 manu tangit
 et si semel ja
 nus tangit
 Uenit in
 impelleri
 ruit parietes
 nisi a suo
 siccat
 humore pro
 manserit ex
 ae mana
 ruit quom
 dat solidi
 sa ruat
 ne radice
 ex uale
 de templum
 lada nisi qu
 in conua
 y aduultra
 monstra
 lem dea
 peratione
 Nam et
 cepe hae
 uam con
 st. quod

minum usq; quo graues corde.
 Scriptum uero de dno est. quia ipse
 est di iustus. & di sapientia. Ue
 nit ergo ezechiel iuxta fluum
 chobar. quia fositudo di per
 incarnationis suae mysterium.
 ppinquare dignata est. pecca
 torum suorum pondera postan
 ti generi humano. Quod ab osti
 suo cotidie defluit ad mostem.
 sicut de illo ppsalmistam dicitur.
 Et erit tamquam lignum quod
 plantatum e secus decursus aqua
 rum. iuxta decursus quippe
 aquae plantatus est. qui iuxta
 lapsus incarnatus e defluentiu
 populor. Ezechiel aute. fosi
 tudinem di. Buzi uero. dispectu
 interpretari diximus. Sed ezechiel
 filius est buzi. quia ex illo popu
 lo unigenitus di incarnari dig
 natus est. quem ppter culpam
 pfidie dñs dispexit. Fositudo
 ergo di. ex contemptu uel despec
 tu nascitur. quia redemptor nr.
 humanitatem assumere ex po
 pulo pfido et contempto digna
 tus est. Uenit uero in terram.

chaldeor. Chaldea interpretantur
 ut diximus. captiuantes uel qua
 si demones. Iniqui etenim. qui
 et ipsi iniquitates ppetrant. et ad
 iniquitatem alios psuadendo tra
 hunt. nimise captiuantes sunt.
 Qui recte quoq; & quasi demones
 interpretantur. quia et hi qui et ali
 os ad iniquitatem suadendo ptra
 hunt. in semetipsis ministerium
 demonum ad iniquitate suscipi
 unt. quamuis demones p natura
 non sint. Uenit ergo fositudo
 di in terram chaldeor. quia in
 ter eos unigenitus patris aparuit.
 qui et in semetipsis ad peccatum
 defluerunt. & ad peccata alios
 captiuantes trahebant. Sed ex
 positionis sermo. ad pphetas
 nunc psonam redeat. Et facta
 est sup eum ibi manus dñi.
 Manus uel brachium dñi filius
 dicitur. quia p ipsum omnia
 facta sunt. De quo etiam psal
 mista ait. Fiat manus tua ut
 saluum me faciat. Manus quip
 pe di. quae p diuinitatem non
 est facta sed genta. p humanitate

facta est. ut humani generis uulne-
 ra sanaret; Ibi ergo propheta incarna-
 tionem unigeniti agnouit. ubi sup-
 se manum dñi factam uidit; Quod
 uero hic subditur. et uidi. ecce
 uentus turbinis ueniebat ab aquilone.
 intuendum nob est. quisit in pphete
 ta uerbis ordo locutionis; Qui enim
 superius de ipso dixerat. a pesti-
 sunt caeli. et uidi uisiones dñi. postea
 tamquam si de alio narret adun-
 git; Et facta est super eum ibi ma-
 nus dñi; Ac deinde quasi ad se
 reuertitur. et dicit. Et uidi. ecce
 uentus turbinis ueniebat ab aquilone;
 Quid est hoc. quod modo
 de echele modo quasi de alio
 dicitur; Si totum diceret de se.
 questio non eēt; Si totum dice-
 ret quasi de alio. nihilominus
 quaestio non fuisset; Quid ergo
 est. quod sic uariatur sermo p-
 pheticus. ut modo propheta de se
 loquatur. modo autem de se ip-
 so quasi alius loqui uideat;
 Sed sciendum ē. quod hi qui pphete-
 tiae replentur. hoc quod apte
 nonnumquam loquuntur de se.

et nonnumquam sic de se uerba
 tamquam de alio pferunt. indicant
 quia non propheta sed sps scs loquitur
 pphetam; pro eo enim quod ip-
 sis sermo fit. ipsi loquuntur de se.
 & pro quod aspirante scō spū lo-
 quuntur. isdem sps scs p ipso lo-
 quitur de ipso; Ueritate attestan-
 te quae dicit; Non enim uos estis
 qui loquimini. sed sps patris ur̄i
 qui loquitur in uobis; hinc etia
 moyses ait; Erat moyses ur̄i mi-
 tissimus sup omnes homines qui
 morabantur in terra; Qui enim
 non dicit etiam sed erat pfecto
 apte indicat. quia is qui p illum
 de illo loquebatur. alius erat;
 hinc iohannes ait; Uidit illum
 discipulum quem diligebat ihs;
 Unde et paulus. ut non se esse qui
 loquebatur ostenderet. dixit;
 An experimentum quaeritis eius
 qui in me loquitur xps; Quia
 igitur in locutione pphetica.
 alter est qui p̄sidet. alter qui
 obsequitur. cum de se ipso pphete-
 ta loquitur. p̄sona obsequentis
 est. cum uero p pphetam sps lo-

quitur de propheta . sublimitas p̄si
 dentis ; Recte ergo et tamquam
 de alio dicitur . facta est sup̄ eum
 ibi manus dñi . et de se p̄tinus ad
 iungit ; Et uidi . et ecce uentus
 turbinis ueniebat ab aquilone ;
 Nunc itaq̄ . discutiendum nob̄ est .
 quid sit quod dicit ; Et ecce uen
 tus turbinis ueniebat ab aq̄i
 lone . et nubes magna ; pro eo
 quod uentus aquilo constringit
 in frigore . non incongrue
 aquilonis nomine . forma ma
 ligni sp̄s designatur ; Quod esa
 ias quoq̄ . p̄pheta testatur . qui
 dixisse diabolum . denuntiat
 dicens ; Sedebo in monte testa
 menti . in laterib̄ aquilonis ;
 Malignus enim sp̄s . montem testa
 menti tenuit . quia iudaicum
 populum qui legem acceperat .
 sibi in p̄fidiam subiugauit ;
 Quando enim corda doctor̄ te
 net . monti testamenti drabo
 lus p̄sident ; Qui etiam in laterib̄
 aquilonis sedet . quia mentes
 hominum frigidas possidet ;
 Unde et sponsi uoce . in canticis

canticor̄ dicitur ; Surge aquilo .
 et ueni auster . p̄fla hostum meum .
 et fluant aromata illius ; Cum enim
 iubente dō . frigidus sp̄s cedit . cali
 dus sp̄s mentem fidelium occupat .
 Qui hostum dñi . id est sc̄am a ecclesia
 p̄flat . ut opprimones iustitiam ei .
 admultor̄e noticiam . uelut aroma
 ta defluant ; Recedente etenim
 aquilone . id est maligno sp̄u .
 sp̄s sc̄s mentem quasi auster re
 plet . quidum calefaciendo flauie
 rit . statim de fidelium cordibus
 aromata iustitiam fluunt ; Pro
 pheta ergo ea que essent in fine
 uentura conspiciens . uenire ab
 aquilone uentum turbinis ui
 dit . quia in extremis saeculis .
 mentes hominum torporis sui
 frigore . malignus sp̄s grauius
 occupauit ; Unde scriptum
 est ; Uae terrae et mari . quia
 descendit drabolus ad uos . ha
 bens iram magnam . sciens quod
 modicum tempus habet ; An
 tiquus quippe aduersarius .
 insidiar̄e suarum molimina .
 inhumanis mentib̄ grauius

exaggeravit. contra cuius exerecentem superbiam incarnati manifestata est humilitas di. Atq; ut humanum genus a suo languore sanaret. tunc magna apparuit potentia medici. cum languor crevit egroti. Bene autem maligni sps immissio. uentus turbinis appellatur. Turbo quippe aedificium quod tangit. concutiendo subruit. Et omnis antiqui hostis temptatio. quae agit in mente. uentus est turbinis. qui hanc concutiendo desideria ab statu suae rectitudinis euellit. Sed nos ista reticentes. quae humano generi erunt ab hoste callido in fine uentura. ad solam iudeam ex qua ppheta fuit. etenim pditionem pphetando conspiciuerba uestamus. Quae incarnato dno. tanto grauius ab aquilone uentum turbinis ptulit. quanto a sua rectitudine concussa cadens. propterea mentis in pfidia frigida remansit. Uentus ergo

turbinis. ab aquilone uenit. cum uitam iudaici populi. malignus sps in temptatione concussit. Ubi et recte addit. Et nubes magna quia quanto plus quisq; exarserit in crudelitate. tanto amplius obcecati meruit ignorantiae suae caligine. Redemptorem quippe humani generis quem in lege ac pphetis intellegentes spectauerant. uidentes negabant. Unde actum est. ut eorum mens. magna ignorantiae suae nube tegetetur. ne hunc post inquirentes agnoscerent. quem prius et denuntiare poterant. et amare renuebant. Nam cum modo eius iustitiae et miracula. modo autem passiones. aspicerent. in infidelibus cordibus. nubes magna ab aquilone uenit. quia ex peccati sui frigore propter infirmitatem passionis illius. et inter signa caligabant. quid uero ex illa nubis magnae caligi-

arge aquilo
ostam metem
us. Cum eni
sps cedat. cal
uum occupat
eam ecclesia
et uisitat me
n uelut aroma
dente et omni
aliquo spu
si anster re
acido flauo
in cordibus
luunt. pro
ent. in fine
uenire ab
turbinis in
ms facit
tor
gum
ipsum
ari. quia
adaos. ha
scis quod
abet. An
erfatus.
molanna
grauis

ne sit secutum. subiungitur.

cumptinus dicit; Et ignis inuolvens; Ignis enim nomine. cum p[er] significationem dicitur. aliquando sp[iritus] sc[ilicet] s[an]c[t]i. aliquando au[tem] mentis malitia designatur;

De bono enim igne scriptum e[st].

Ignem ueni mittere in terram. et quid uolo. nisi ut accendat;

Ignis quippe in terram mittit. cum p[er] ardorem sc[ilicet] sp[iritus] afflata terrena mens. ac carnalib[us] suis desideris concrematur; De malo autem igne dicitur; Et nunc ignis aduersarius consumit.

Quia cor pessimum. ex sua malitia tabescit; Sicut autem ignis amoris mentem erigit. ita ignis malitiae inuoluit. quia et sc[ilicet] sp[iritus] cor quod replet eleuat. et ardor malitiae ad inferiora semp[er] incuruat; Iudaea igitur. nube suae ignorantiae cecata. quia mox ad persecutionis nequitiam erupit igne suo inuoluta e[st]. quae se in obligatione nequitiae. p[er] eandem ipsam crudelitatem quae

arsit. implicauit; Ventus ergo turbini ueniebat ab aquilone. et nubes magna. et ignis inuolvens. quia extorporis sui frigore. ad ignorantiae caliginem p[er]ducta. usq[ue] ad malitiam persecutionis erupit;

Unde ad alium quoq[ue] p[ro]phetam dicitur; Quid tu uides;

Qui ilico respondit; Ollam succensam ego uideo. & faciem eius a facie aquilonis; Iudeorum quippe mens in persecutione sc[ilicet] uens. atq[ue] in crudelitate malitiae undas cogitationum uolvens. quid aliud quam olla succensa fuit;

Cuius facies a facie aquilonis esse dicitur. quia si se aduersos sp[iritus] p[ro]torporis mentis non subderet. contra bonos in tanta malitia non arsisset; Nubem itaq[ue] sequit[ur] ignis inuolvens. quia in eis cecitatem mentis. secuta e[st] crudelitas persecutionis; Si enim cognouissent. numquam dnm glorie crucifixissent; Sed iste alibi arsit. atq[ue] alibi splenduit; Nam subditur; Et splendor incircutu eius; O um enim persecutio

in iudea agitur. scilicet apostolorum
 predicatio. in universo mundo disper
 sa est; Sicut ipsi dicunt; Uob
 missum fuerat uerbum dei. sed qui
 indignos uos iudicatis aeternae
 uitae. ecce conuestimur ad gen
 tes; De crudelitate ergo malitiae.
 quae mentem iudeorum concrema
 uit. omnipotens deus lucem gentibus disper
 sit. quia pro hoc quod illa redemp
 torem suum. ac membra eius
 persecuta est. sanctis apostolis per diuer
 sa dispersis. nos in iudea circuitu
 positi. in tenebris fuimus. do
 nec caelesti gratia splendorem
 ueri luminis uidemus; Unde
 scriptum est; Seditibus in tene
 bris et umbrae mortis. lux orta
 est eis; Iste itaque ignis malitiae.
 qui in iudeorum cordibus arsit in
 persecutione. priusquam sanctos
 apostolos sciendo affligeret.
 in ipso se exercuit auctore ge
 neris humani; Unde et sub
 dit; Et de medio eius quasi spe
 cies electri. id est de medio ignis.
 Quid electri specie. nisi christus ipse
 mediator dei et hominum de

signatur; Electrum quippe.
 ex auro et argento est. In electro
 dum aure et argentum miscet.
 argentum ad claritatem crescit.
 aurum uero a suo fulgore pal
 lescit; Illud ad claritatem proficit.
 hoc a sua claritate temperatur;
 Quia igitur in unigenito dei filio.
 naturae diuinitatis unita est
 natura nostra. in qua ad unatione
 humanitas in maiestatis gloria
 excreuit. diuinitas uero sui ful
 goris potentia. humanis se ocu
 lis temperauit. pro hoc quod huma
 na creatura clarior facta est. qua
 si per aurum creuit argentum.
 Et quia diuinitas a fulgore suo
 non est aspectibus temperata
 quasi aure nobis palluit
 per argentum; Illa enim natu
 ra immutabilis quae in se ma
 nens in nouat omnia. si ita ut
 est. nobis apparere uoluisset.
 fulgore suo nos incenderet po
 tius quam renouaret; Sed
 claritatem suae magnitudi
 nis. temperauit nostris oculis deus.
 ut dum nobis eius claritatem

peratur. etiam nra infirmitas.
 per eius similitudinem. in eius luce
 claresceret. et acceptam gratiam
 ut ita dicam. suae habitudinis
 colorem mutaret; Quasi elec-
 trum ergo igne e. dicitur homo
 factus in persecutione; SEQUITUR;
 Et in medio eius. similitudo qua-
 tuor animalium; Quod in me-
 dio eius dicitur. siue ignis. nihil
 obstat intellegi. quia quatu-
 or haec animalia. scilicet
 euangelistae. et eiusdem dñi
 incarnatione. ad fidei iustu-
 tem solidati sunt. & in igne
 persecutionis. multis tribulati-
 onibus afflicti; Quod si quis
 haec quae de primo dñi aduen-
 tu diximus. etiam de secundo
 uelit accipere. celeri assensu
 sequendus est; Quia sepe p-
 phetiae sps. in uno quod lo-
 quitur. multa simul intuetur;
 Ventus enim turbinis ab aquilo-
 ne uenit. quam nimis causa
 peccatorum exigit. ut distric-
 ti iudicii concussio. omnia
 simul elementa perturbat;

Terror enim perturbationis ultimae.
 inde uenire dicitur. unde generat;
 Nam quia ad feriendas frigidas pecca-
 torum mentes. uidebatur perturba-
 tionis ultimae agit. rectae ab a-
 quilone uentus turbinis dicitur.
 quia in illa die. cum torum qui
 tunc in carne mortali inuenti
 fuerint. in pauore nimio corda
 commouebuntur; Cum enim
 coeperit impleri quod scriptu-
 est. sol obscurabit. et luna non
 dabit lumen suum. et stellae
 cadent. de caelo in terram. et
 iusti caelorum commouebuntur.
 quae mens erit hominis aeterni
 iudicis sententiam non formi-
 dantes; Ibi enim tunc simul cum
 ta peccata ante oculos redeunt.
 Ibi omnia quae cum delatione
 acta sunt. ad memoriam cum
 pauore reuocantur. ibi caligo
 cogitationis misere patet ex
 poena proxima damnationis;
 Unde et subditur; Et turbes. magna.
 Tunc quippe ex peccatorum me-
 moria. sensus in mentis deprimet
 caligo caecitatis. cum unigenitu

di filium · in forma diuinitatis conspi-
cere · reprobis non permittuntur ; Uide-
bunt enim in quem transfixerunt ;

• Et tolletur impius · ne uideat gloria
di · Ubi et apte subditur ; Et ignis
uiuolens ; Quia uidelicet ignis ille
iudicis · Qui caelum aerium · et ter-
ram concremat · peccatores iam in
sua superbia non permittet erigi ·
sed uiuoluet ^{quos} pculdubio · in poene
suae damnatione confringet ;

• Et splendor in circuitu eius ; Quia
sicut fulgur exit ab oriente · et
paret usq; in occidentem · ita erit
aduentus filii hominis ; Ubi nul-
lus tunc auidio in sua mente
latere permittitur · quia ipso iu-
dicis fulgore penetratur ; De quo
mox iudice subditur ; Et de me-
dio eius quasi species electri · ide-
de medio ignis ; Ipse enim ange-
lus atq; archangelis · omnibq; iustu-
tibus presidet · redemptor nr̄ ·
qui uelut in electri similitudine ·
unus ex utraq; natura · et ds̄ per-
mansit cum patre · et ad redemp-
tionem nr̄m factus est mortalis ·
cum hominib; in suo tunc terro

re uidebitur · et q; ignis iudicis
in reprobis uindicta famulatur ;
Hinc enim scriptum ē ; Dies dñi
declorabit · quia in igne reuela-
bitur ; hinc psalmista ait ; Os
manifeste ueniet · ds̄ nr̄ et non
silebit ; Ignis in conspectu eius
ardebit · et in circuitu eius tem-
pestas ualida ; hinc petrus aposto-
lus dicit ; Ad ueniet dies dñi
ut sur · in quo caeli magno im-
petu transeunt · elementa uero ·
ignis ardore soluentur ; Et
quia tunc sc̄i omnes · quum im-
dum pfecte reliquer̄ · iudices
ueniunt · apte mox subdit̄ ;

Et in medio eius similitudo
quatuor animalium ; Quid
enim p quatuor animalia ·
nisi quatuor euangelistae sig-
nant̄ ; Nec immerito p euangeli-
stas quatuor · pfectione
omnium numerus exprimit̄ ·
quia omnes qui ecclesia modo
pfecti sunt · pfectionis suae
rectitudinem · p eor̄ euange-
lium didicer̄ ; In medio eni
eius · similitudo est quatuor

animalium. quia illic eius corpo-
ri uniti. eius maiestati conuincti.
et simul facti cum eo iudices uide-
buntur. quomodo bona opera.
iuxta euangelica precepta secuti
sunt; hinc est enim. quod ip-
sis scilicet apostolis dicitur; Vos
qui secuti estis me. in regeneratione
cum sederit filius hominis
in sede maiestatis suae. sedebitis
et uos super sedes. xii. iudicantes
xii. tribus israel; hinc esaias
dicit; Dominus ad iudicium ueniet
cum senioribus populi sui; hinc
salomon de ecclesia loquitur di-
cens; Nobilis inpositus uir eius.
cum sederit cum senatoribus ter-
rae; his itaque sub breuitate trans-
cursumus. aduentus primi ordinis.
sicut coepimus exequentes.
adeuangelistarum personas in ex-
positione redeamus; **SEQVITUR**;
Et hic aspectus corporis. similitudo
hominis in eis; Quis hoc loco
homo describitur. Nisi ille
de quo scriptum est; Qui cum
in forma dei esset non rapinam
arbitratus est esse se aequale

deo. sed semetipsum exinaniuit. forma
serui accipiens. in similitudinem
hominum factus. et habitu uentus
ut homo; haec itaque animalia. ut
surgere ad scitatis iustitias ualeant.
ad huius hominis similitudinem
tendunt; Scilicet enim non essent.
si huius hominis similitudinem
non haberent; Quicquid in eis
deus scribit. pietatis. quicquid de
mansuetudine spiritus. quicquid de
celo rectitudinis. quicquid de
custodia humilitatis. quicquid
de seruire caritatis est. hoc ab ipso
fonte misericordiae. ab ipso
radice mansuetudinis. ab ipso
ueritate iustitiae. id est a medi-
atore dei et hominum. deo domino
traxerunt; huius se hominis simi-
litudinem habere. egregius pre-
dicator ostendit dicens; Imit-
tatores mei estote. sicut et ego
christi; Ad eius nos similitudinem
surgere admonet. cum dicit;
Primus homo de terra terrenus.
secundus homo de caelo caelestis;
sicut postauimus imaginem
terreni. postemus et imaginem eius

cum omnis nra intentio. in eius
intentione se erigit. ne si uias
lucis aspiciere oculis mentis ne
glegerit. statim clausus in te
nebris. ^{erron} cadat. Ad huius simi
litudinem hominis. surgere festi
nabat ppheta cum diceret. ;
I n mandatis tuis me exercebo.
et considerabo uias tuas. Qui
etenim uias dñi tacitus in men
te considerat. et sese exerce
re in mandatis illius festinat. qd
aliud in semetipso. nisi imagi
nem noui hominis reformat.
Quod quia in scōrū cordib. inces
santer agitur. recte nunc de
animalib. dicitur. Similitu
do hominis in eis. Post hanc
uero similitudinem. que nunc
in morib. tene tur. quandoq.
ad similitudinem gloriæ per
uenitur. hinc etenim iohan
nes dicit. Nunc filii dī sumus.
et non diu apparuit quōd
erimus. Scimus autem quō
cum apparuerit. similes ei eri
mus. Qui mox unde hoc ^{fiat} uia
leat. adiungit dicens. Quō

uidimus eum ^{l.}secuti est. Esse et
enim dī est. æternum hunc atq.
incommutabilem pmanere.
Nam omne quod mutatur. desi
nit esse quod fuit. Dī uero esse
est. dissimiliter numquā esse.
Unde ad moysen dicitur. Ego
sum quisum. et dices filius israh.
qui est. misit me ad uos. Iacobus
quoq. ait. Apud quem n̄ est
transmutatio nec uicissitudinis
obumbratio. Itaq. p iohannē
dicitur. Similes ei erimus. quō
uidebimus eum secuti est. Quia
p hoc quod aspiciamus eius essen
tiam nature. a mutabilitate
nra liberati. figuram in æter
nitate. Mutabimur quippe. ^{in ipso}
quem uidebimus. quia morte
caremus uidendo uitam. Mu
tabilitatem nram transcendi
mus. uidendo immutabilem.
Corruptione nulla tenebimur.
uidendo incorruptionē. Erunt
autem tunc similitudo homi
nis. etiam in corporib. nris.
hinc enim p paulum dicitur.
Nostra conuersatio in caelis est.

Unde etiam saluatorem expectam^{us}
 dnm nrm ium xpm. qui refor-
 mauit corpus humilitatis nrae.
 configuratum corpori darita-
 tis suae; Erant ergo tunc elec-
 tore corpora. daritati dominici
 corporis configurata. quae et
 si equalitatem gloriae eius non
 habent p naturam. similitudi-
 nem tamen configurationis ei^{us}
 habebunt p gratiam; Quia itaq
 similitudo uitae eius. nunc in
 morib^{us} trahitur de toxe in resur-
 rectione. Simili-
 tudo aeternitatis in mente; Quo
 uidebimus cum sicuti est; Et quia
 similitudinem quoq^{ue} illius. etia
 corpora nra p capient in confi-
 guratione. dicatur recte. de
 seis animalib^{us}. dicatur; Simi-
 litudo hominis in eis; haec nos
 in expositionis exordio. p libas
 se sufficiat. in loquendi uisus
 silentio refota. ad indaganda
 mysteria quae sequuntur.
 robustior exurgat; Cesti eni
 sumus. quia ipsum de quo lo-
 quimur habemus adiutorem.

Qui uiuit et regn^{abit} cum patre.
 unitate sps sci ds. p omnia
 secla saeculorum amen;
 INCIPIT OMI-
 LIA TENTIA
 S CA QUATUOR
 ANIMALIA. QVME
 pphetiae spm futura
 p uidentur. subtili nar-
 ratione describuntur. cum
 dicitur; Quatuor facies uni.
 et quatuor pennae uni; Quid
 p faciem nisi notitia. et quid
 p pennam nisi uolatus expre-
 mitur; p faciem quippe.
 unusquisq^{ue} cognoscit; p pen-
 nas uero. in altum auium cor-
 pora subleuantur; Facies quip-
 pe. ad fidem p tinet. pennae
 ad contemplationem; p fide
 quippe. ab omnipotente do
 cognoscitur; Sicut ipse de su-
 is oib^{us} dicit; Ego sum pastor
 bonus. et cognosco meas et cognos-
 cunt me meae; Qui rursus
 ait; Ego scio quos elegerim;
 p contemplationem uero. quia
 sup nosmetipsos tollimus

quasi in aere leuamur; Quatuor
ergo facies unum sunt. quia si re-
quiras. quid matheus de incarna-
tione dñi sentiat. hoc nimirum
sentit. quod marcus. lucas. et
iohannes; Si requiras. quid io-
hannes sentiat. hoc percul dubio
quod lucas. marcus. et mathe-
us; Si requiras quid marcus.
hoc quod matheus. iohannes. et
lucas; Si requiras quid lucas. hoc
quod iohannes. matheus. et mar-
cus sentit; Quatuor ergo faci-
es unum sunt. quia noticia fidei.
qua cognoscuntur ad dō. ipsa ē
in uno quae est simul in quatu-
or; Quae quidem enim in uno in-
ueneris. hoc in omnibus simul quatuor
recognoscis; Et quatuor
pennae unum. quia omnipoten-
tis filium. dñm nrm ihm xpm.
simul omnes concorditer p̄di-
cant. et ad diuinitatem eius.
mentis oculos leuantes. pennae
contemplationis uolant; Euan-
gelistae ergo facies. ad huma-
nitatem dñi p̄tinent. pennae
ad diuinitatem. quia in eum

quem corporeum aspiciunt. qua-
si faciem intendunt; Sed dum hunc
esse in circumscriptionem atq; incor-
poreum. ex diuinitate annuntiant.
p̄ contemplationis pennam. qua-
si in aere leuantur; Quia itaq;
et una est fides incarnationis et
in omnibus. et par contemplatio
diuinitatis eius in singulis. recte
nunc dicitur; Quatuor facies
unum. et quatuor pennae unum.
Sed quae iustus esset. si fidem atq;
contemplationem dñi habentes
p̄dicatores illius. sc̄a opera non
haberent. SEQUITUR; Et pe-
des coxae. pedes recti; Quid p̄pe-
des. nisi gressus actuum designan-
tur; Quatuor ergo animalium
pedes. recti esse describuntur. quia
sc̄o coxae euangelistae. atq; omnia
p̄fectoae opera. ad sequendam
iniquitatem non sunt reuerti;
hi autem pedes rectos non habent.
quia ad mala mundi quae reli-
querunt reflectuntur; De quibus
scriptum est; Canis reuersus
ad suum uomitum. et sus lota
in uoluit abro luti; Dolebat

de quibusdam doctor egregius. qd
 pedum rectitudinem retro retor
 serant. quib. p. in crepationem di
 cebat; Quomodo conuersi estis iter.
 ad infirma cetera elementa. qu
 bus denuo seruire uultis. dies ob
 seruantes. tempora et annos; Ti
 meo ne forte sine causa laboraue
 rim in uobis; Qui alios admonet
 dicens. propter quod remissas
 manus. et soluta genua erigite.
 et gressus rectos facite pedib. uris.
 Ut uero in eisdem scis pdicatoribus.
 uitae grauitas. fositudo. atq. dis
 cretio monstraretur. recte sub
 iungitur; Et planta pedis eorum.
 planta pedis uituli; Quia enim
 pdicatores scis. bouum nomine
 designantur. docet paulus a
 postolus. legis testimonium ex
 pone; Non obdurabis os bo
 ui trituranti; In scis pdicatorib.
 planta est pedis uituli. scilicet
 natura incedens. et fosis. et diu
 sa; Quia unusquisq. pdicator.
 et ueneratione habet immaturi
 tate. et fositudinem in opere.
 & diuisionem unguiae indis

cretionem; Non enim facile pdica
 tio eius accipitur. sileus in morib.
 esse uideatur; Et nulla erit ma
 turitatis ostensio. si contra aduer
 sa omnia. non affuerit operis
 fositudo; Uistutis autem me
 ritum. ipsa fositudo operis ante
 tit. si discretia in intellectu non
 fuerit; Et enim ^{quando} sacram scriptu
 ram legimus. si omnia ad littera
 sentiamus. uistutem discretionis
 amissimus; Si omnia ad spiritalē
 allegoriam ducimus. similiter
 indiscretionis stultitia ligamur;
 Legunt enim sacra eloquia pdi
 catores scis. et aliquando in histo
 ria litteram suscipiunt. aliquan
 do uero p. significationem lite
 rae. spm requirunt; Et mo
 do bona facta patrum preceden
 tiu. sicut iuxta littera inueniunt
 imitantur. modo quaedam qua
 iuxta hystoria imitanda non
 sunt. spiritaliter intellegunt.
 & ad pfectu tendunt; Quid ergo
 praedicatores scis in suo opere. nisi
 in pede unguia findunt; De qui
 bus adhuc aperte subditur; Et sem

tillae quasi aspectus eris caddentis;
Eris metallū ualde sonore est;
Et recte uoces p̄dicantium. et com
parantur quia in omnem ter
ram exiit sonus eorū. et in fi
nes orbis terrae uerba eorū; Be
ne autem caddens dicitur. quia
uita p̄dicantium sonat et ar
det; Ardet enim desiderio.
sonat uerbo. Et ergo candens.
est p̄dicatio accensa; Sed de
candenti aere scintillae p̄de
unt. quia de eorū exhortatio
nibus uerba flammantia.
ad aures audientium p̄cedunt;
Recte autē p̄dicatorū uerba. scin
tillae appellata sunt. quia
eos quos in corde tetigerint
incendunt; Considerandum
quoque est. quia subtiles scin
tillae ualde et tenues sunt.
quia cum p̄dicatores sc̄i. de cae
lesti patria loquuntur. non
tantum ualent aperire uerbu.
quantum possunt ardere de
siderio; Ex eorū ergo lingua.
quasi quaedam ad nos scintille
ueniunt. qui de caelesti

patria in eorū uoce uix tenuē
aliquid cognoscitur. quod tamen
ab eis non tenuiter amatur;
Neque enim caelestem gloriam aut
tantum uidere sufficiunt quan
tum est aut tantum loqui p̄ua
lent quantum uident; Candens
et scintillas p̄icit. quando uix
tenuit p̄dicator loqui sufficit
hoc. unde ipse foster ignescit;
Diuina autem pietate agitur.
ut ex ipsis scintillis tenuissimis.
audientis animus inflammetur.
quia sunt quidam. quidum
parua audiunt. maiori de
siderio replentur. et inde per
fecte in diuino amore ardent. unde
uix tenuissimas uerborū scin
tillas acceperint; Uerbum quip
pe p̄dicatoris. semen est in cor
de audientis; Et audi tor
bonus. inde p̄fert postmodum
magnam messem scientiae.
unde parum prius acceperat
semen linguae; Cui rei bene
conuenit factum in iudua ab he
liseo p̄pheta miraculum. quae
ne duos filios auferente creditore

amitteret: pphetæ dictis oboediunt.
 & ex eo quod parum olei habebat. per
 uasa uacua effudit. Quae cuncta
 post usq. ad summum repleta sunt.
 et ex eor. repletionem. mulier acce
 ditore suo. debito est soluta. Quae
 uidelicet mulier. quam aliam. nisi
 sciam ecclesiam signat duor. popu
 loy. id e iudaei et gentilis. quasi
 duor. filioy. matrem. Quae pri
 us ex peruerso opere. per callidi
 sps persuasionem. quasi quendam
 peccati nummum acce^{di} tore acce
 perat. et duos quos infide genuit
 amittere filios timebat. Sed pphe
 ta uerbis id e scripturae sacrae p
 ceptis oboediens. ex paruo quod
 habebat oleo. uasa uacua infudit.
 Quia dum ab unius ore creatoris.
 parum quid de amore diuinita
 tis. multor. uacue mentes au
 diunt. exuber^{ant} te gratia. ungu
 ento diuini amoris usq. ad sum
 mum replentur. & iam nunc
 multor. corda quae prius fue
 rant uacua uascula. unguento
 sps plena sunt. quae ex paucita
 te olei solummodo infusa uide

bantur. Quod dum alus atq. aliis
 datur. et ab auditoribus fides ac
 cipitur. sapientia mulier uideli
 cet scia ecclesia. subere^{di} toris sui
 iam debito non tenetur. SIQUI.
 Et manus hominis sub pennis eor.
 in quatuor partes. Possunt hoc
 loco. quatuor partes. regiones
 quatuor mundi accipi. scilicet
 oriens. occidentis. meridies. & sep
 tentio. Quia scorum predica
 tio. auctore do in cunctis mun
 di partibus egressa. Possumus eti
 am per quatuor partes principa
 les quatuor uirtutes accipere.
 ex quibus relique uirtutes ori
 untur. Uidelicet prudentiam.
 fortitudinem. iustitiam. atq.
 temperantiam. Quas nimir.
 uirtutes. tunc ueraciter accipi
 mus cum ear. ordinem custodi
 mus. Prima quippe pruden
 tia. secunda fortitudo. tertia
 iustitia. quasta temperantia e.
 Quid enim pdest prudentia si
 fortitudo desit. Scire etenim
 cuiquam. quod non potest face
 re. poena magis quam iustus e.

As.
 post q. hanc
 q. uel. q. q.
 p. q.

Sed qui prudenter intellegit quod
agat. et fortiter agit quod intelle
xerit. iam procul dubio iustus est.

Sed eius iustitia temperantia sequi
debet. quia plerumque iustitia. si
modum non habet in eam delita
tem cadit. Ipsa ergo iustitia. uere
iustitia est. quae se temperantiae
freno moderatur. ut in bello quo
quisque feruet. sit etiam temperas.
nisi plus feruat perdat iustitiam.

Cuius seruare moderamina igno
rat. Duae autem sunt sanctorum predi
catorum uitae. actiua scilicet et
contemplatiua. Sed actiua pri
or est tempore quam contempla
tiua. quia ex bono opere tendit
ad contemplationem. Contempla
tiua autem. maior est merito quam
actiua. quia haec in usu presentis
operis laborat. Illa uero sapore
intimo uentura iam requiem
degustat. Quid itaque per manus.
nisi actiua. et quid per pennas. nisi
contemplatiua uita signatur.

Manus ergo hominis sub pennis
eius. Ideo uirtus operis. sub uola
tu contemplationis. Quod be.

ne in euangelio duae illae mulieres.
designant. martha scilicet. et maria.
Martha etenim satagebat circa se
quens ministerium. maria autem
sedebat ad pedes domini. et uerba eius
audiebat. Erat ergo una intenta
operi. altera contemplationi. Una
actiua seruiebat per exterius ministe
rium. altera contemplatiua per sus
pensionem cordis in uerbum. Et
quamuis actiua bona sit. in die
tamen est contemplatiua. quia ista
cum mortali uita deficit. Illa uero
in immortalis uita plenius exerescit.
Unde dicitur. Maria optimam par
tem elegit quae non auferetur ab
ea. Quia igitur actiua minor est
merito. quam contemplatiua.
recte nunc dicitur. Manus homi
nis sub pennis eius. Nam et si per
actiuam boni agimus aliquid. ad
caeleste tamen desiderium. contem
platiua uolamus. Unde et apud moy
sen. actiua seruitus. contempla
tiua autem libertas uocatur. Et cum
utriusque uitae ex dono sunt gratiae.
quamdiu tamen inter proximos ui
uimus. una nobis in necessitate est.

altera inuoluntate. Quis enim cog-
 noscens dñm ad eius regnum ingreditur.
 nisi bene prius operetur. Sine con-
 templatiua ergo uita intrare possunt
 ad caelestem patriam. qui bona quae
 possunt operari non neglegunt. Si-
 ne actiua autem intrare non pos-
 sunt. Sine neglegunt operari bona quae
 possunt. Illa ergo in necessitate. haec
 in uoluntate e. Illa in seruitute. ista
 in libertate. hinc e enim quod per
 moysen dicitur. Si me uis seruum
 hebreum. sex annis seruet tibi. In
 septimo autem egredietur liber
 gratis. Cum quali ueste intrauit.
 cum tali exeat. Si habet uxorem. &
 uxor egredietur simul. Sin autem
 dominus dederit ei uxorem. et pe-
 perit filios et filias. mulier et liberi
 erunt domini sui. Ipse uero exiit
 cum uestitu suo. Quod si dixerit
 seruus. diligo dominum meum. et
 uxorem ac liberos. non egredietur li-
 ber. offeret enim dominus eius. et ap-
 plicabitur ad ostium [&] postes.
 Perforabit q. aurem eius subula. et erit
 eius seruus in seculum. paulo latius
 testimonium dedimus. ut distine

tionem seruitutis atq. libertatis
 in utraq. uita monstremus. Sed
 onerosum ee non debet. si hoc ex-
 ponendo exequimur. unde ipsa
 haec quae diximus adfirmemus.
 hebreus ^{enim} transiens interpretatur.
 Et seruus hebreus emittur. quando
 unusquisq. iam ab hoc seculo men-
 te transit. et seruitio omnipotentis
 di subditur. Ille etenim uerbis do-
 seruire appetit. qui ab hoc saeculo
 mente transire didicerit. Sic moy-
 ses transiit ut uideret uisum.
 Sic dauid ut uideret impium sup
 exaltatum et eleuatum sup cedros
 libani. Transiit. et ecce non erat.
 quia iniquorum potentias ee magni
 aliquid fostasse credimus. nisi ad
 permanens seculum mente transe-
 mus. Seruus uero hebreus emptus.
 sex annis seruire precipit. Ita ut
 in septimo liber exeat gratis. Quid
 p. senarium numerum. nisi actiue
 uitae perfectio designatur. Quid
 p. septenarium. nisi contemplati-
 ua exprimitur. Sex ergo annis
 seruit. et septimo egreditur liber.
 qui per actiuam quam perfecte

mulieret.
 licet: emapa
 t. circa fre
 maria aute
 uerba eius
 a intenti
 ationi. Una
 erus misse
 atue: p. sus
 bum. Et
 it. m. dicit
 ua. quia ista
 illa uero
 sexerit.
 man par
 tetur ab
 mor est
 actiua.
 anis homo
 lam. m. per
 quid. ad
 n. conten
 pud moy
 templati
 r. Et cum
 r. gratiae.
 ximos ui
 sitate e.

exhibuerit ad contemplatiuae
libertatem transit. Et notandum
quod gratis liber egreditur. quia
hi qui postquam omnia fecerunt.
dicunt se inutiles seruos. Et si peul
dubio sicut ipsa actiua fuit ex mu
nere. ita erit ex gratia etiam con
templatiua. Cum quali ueste in
trauerit. cum tali exeat. quia om
nino necesse e. ut unusquisq. nrm
in hoc quod coepit p seueret. atq.
ad finem operis in ea qua inchoauit
intentione p daret. Ille qui ppe
bene ad contemplatiuam transit.
qui in actiua uita intentionis
suae uestem addeteriora non muta
uerit. Et sunt nonnulli. qui prius
quam omnipotentis di seruitio.
in sca conuersatione sociant. iam
bona operari diligunt. Sunt ue
ro alii. qui bona opera postquam
ad seruitium omnipotentis di ue
nerunt discunt. Qui ergo operatio
nem bonam. et priusquam ad di
seruitium uenerit habere studu
it. hebreus seruus cum uxore
emptus e. Et plerumq. is qui talis
e. potest ad contemplatiua uitam

transire. et tamen actiuam non dese
rere. Unde et illic subditur. Si ha
bet uxorem et uxor egreditur simul.
Cum eo enim ad libertatem uxor
egreditur. quando is qui ad contem
plationem egreditur. uel puenit.
etiam foris actionem boni operis
qua pdesse posset alius non relinquet.
Sicut autem dñs dederit illi uxorem.
et peperit filios et filias. mulier et li
beri eius erunt domini sui. Ipse ue
ro exibit cum uestitu suo. Seruo
quippe dominus dat uxorem. cum
predicator quisq. eum quem iur
omnipotentis di mancipauerit. bo
nae actioni coniungit. Nam pre
dicatores domini uocat. it. it.
Sicut heliseo pphete de pdicatore
suo dicitur. Scis quod dominus ^{tuus} tol
latur ate. Uxor uero serui empti
cu filios et filias parit. quando bo
na actio fortes ut teneros fructus
generat. Sed mulier quae adomi
no data e. eidem domino cum filiis
remanet. Ipse uero seruus exiit
cum uestitu suo. quia bona actio
uel eiusdem bonae actionis fructus.
pdicatoris mercede reputantur.

Ipse uero in desiderio sui intentione
 perdurans per supernam gratiam ad
 contemplationem liber egreditur.
 Quod si dixerit seruus diligo dominum
 meum et uxorem ac liberos non egre-
 diar liber. Seruus dominum suum
 diligit quando predicatoris uerba
 sollicita mente custodit. Uxorem
 quoque amans ac liberos liber egredi
 recusat quando actiuam uitam eius
 fructus diligens transire ad contem-
 platiuam uitam non uult quia bona
 se opera habere in ministerii sui serui-
 tute considerans ad libertatis quiete-
 tem recusat recedere. Sed offerat
 cum dominus dicit et applicetur
 ad ostium postes et postes autem
 eius subula ut sit ei seruus in saeculum.
 Iseruum qui in actiua uita disposuit
 perdurare a domino dicitur offeratur
 quando a predicatoris suo antiquorum
 patrum ^{discipulis} imbuatur qui nobis in uia
 omnipotentis domini sacerdotes fue-
 runt adque ad ostium et postes ta-
 bernaculi dicitur ut de ingressu
 caelestis tabernaculi aliquid audi-
 at et tremendi iudicii diem subti-
 liter agnoscat ne per bona opera

quae facit placere hominibus ap-
 petat. Sed et auris eius subula perfora-
 tur dum mens illius timoris dei sub-
 tiler ^{percutitur} ut uerbi acumi-
 ne transfixa per omne quod agit
 nouerit ingressum regni attende-
 re et quasi ab ostio et poste taberna-
 culi perforatam autem postare
 querit seruus in saeculum ut et
 post saeculum liber possit. In saecu-
 lum etenim seruus est qui per ac-
 tiuam uitam hominibus seruire
 disposuit ut post saeculum ad li-
 bertatem ueram ualeat peruenire;
 O equa per paulum dicitur; Quia et
 ipsa creatura liberabitur a seruitu-
 te corruptionis in libertatem glo-
 riae filiorum dei; Tunc etenim uera
 in nobis libertas erit cum ad glori-
 am filiorum dei adoptio nostra perue-
 nerit; Nunc uero non solum acti-
 ua uita in seruitute est sed ipsa
 quoque contemplatio qua super-
 nos sapimus libertatem mentis
 adhuc perfectae non optinet sed
 uinitatur quia illa quae est inti-
 ma in enigmate uidetur; Ipsa
 tamen in quantum libet sit con-

templationis angustia actiu
uita iam ualde e latior atq
sublimior. quae ad quandam
mentis libertatem transit. tempo
ralia non cogitans sed aeterna;
Qui itaq; p contemplatiua uitam
ad superiora euolat. et actiua
uita longe superior e. quadam
ut ita dicam dignitate securita
tis suae pascitur; Unde et apte
nunc dicitur; Et manus hominis
sub pennis eorum; Si uero hoc in
loco redemptor nra accipit. ma
nus hominis sub pennis eorum
e. quia nisi ds homo fieret. qui
mentes pdicantium ad caelestia
subleuasset. illa quae apparent
animalia non uolarent. Nec in
merito manus hominis ee sub
penna dicitur. quia de eodem
redemptore nro scriptum est.
Qui cum sit splendor gloriae &
figura substantiae eius. portansq;
omnia. Eius ergo manus corda nra
portant. eius manus in contempla
tione nos subleuat. Nisi enim ut
dictum e. Omnipotens uerbum p
pter homines homo fieret. huma

na corda ad contemplandam uerbi
excellentiam non uolarent. Inde
ergo excelsae factae sunt hominum
mentes. unde inter homines apparu
it humilis ds. Dicitur itaq; de stis
animalibus. ^{ds} Et manus hominis sub
pennis eorum. De quibus adhuc sub
ditur. Et facies et pennae p quatuor
partes habebant. Tunc itaq; erunt
pennae eorum alterius ad alterum. per
quatuor partes facies et penne quia
in cunctis mundi regionibus pdican
tes demonstrant. quicquid de hu
manitate. quicquid de diuinitate
redemptoris nri sentiunt. quia
cum in carnatum dm ^{ubiq;} pdicant.
in quatuor mundi partibus faci
es demonstrant. Dumq; eum ee
unum cum patre et sco spu annun
tiant. ubiq; penna contemplatio
nis uolant. Quorum penne ^{alteri} unctes
us ad alterum. quia omnes eorum
iusti. omnis sapientia. quae cete
ros homines contemplationis sue
uolatu transcendit. uicissim sibi
in pace atq; unanimitate coniu
gitur. Unde scriptum e. Quae
de sursum e sapientia. primum

quidem pudica e. deinde pacifica
 Et unde eisdem suis pdicatoribus ue
 ritas dicit. habete in uobis sal. et pace
 habete inter uos. Penna ergo anima
 lium alterius ad alterum uingit. quia
 scorum predicatorum iustus atq. sapi
 entia uicissim sibi in caritatis atq.
 concordie pace sociantur. Penna
 autem alterius ab altero diuisa esset.
 si hoc quod unus quisq. in sapientia
 euolat. habere pacem cum altero re
 cusa. **SEQUITUR.** Non reuertebat
 cum incederent. ante faciem suam
 gradiebantur. Pennata animalia
 ut dicitur pdicatorese sci. cum ince
 dunt minime reuertunt. quia sic
 atq. tenis actibus ad spiritualia ptrafe
 unt. ut ad ea quae reliquerint ulte
 rius nullatenus reuertant. Quasi eni
 p quandam uiam eis incedere est.
 mente ut semper ad meliora. Quo
 contra de reprobis dicitur. quia
 reuersi sunt corde in aegyptum.
 Et p semetipsam ueritas dicit. Nemo
 mittens manum suam in aratum
 et aspiciens retro aptus e regno di.
 Manum quippe in aratum mittere e.
 quasi p quenda compunctionis uo

merem ad pferendum fructus. ter
 ram sui cordis aperite. Sed retro post
 aratum aspiciat. qui post exordia
 boni operis ad mala reuertitur
 quae reliquit. Quod quia electis
 di minime contingit. recte nunc
 pphetam dicitur. Non reuerte
 bantur cum incederent. Qui cur
 non reuertebantur. in dicitur cu
 subiungit. Unum quodq. ante
 faciem suam gradiebatur. Ante
 nos enim eterna sunt. post nos
 temporalia. quia et illa p gentes
 inuenimus. et ista recedentes post
 dorsum relinquimus. Unde et
 magnum illud pennatum ani
 mal dicebat. quod usq. ad caeli ter
 tu secreta uolauerat. Illa uero
 quae retro sunt oblitus in ea quae
 sunt ante extendens me. sequor
 ad palmam superne uocationis.
 In antea enim extentus eorum
 quae retro sunt oblitus fuerat.
 quia temporalia despiciens. so
 la quae sunt aeterna requiebat.
 Ante faciem ergo suam gradiuntur
 scia animalia. quia et ea quae reli
 querant. nullo iam appetitu re

plandam uerba
 plarent. Inde
 int hominum
 omnes apparu
 itaq. defis
 uis hominis sub
 ul adhuc sub
 nal p quatuor
 mentaq. erunt
 us ad alterum. per
 tes ceptis. quia
 gionibus pdican
 que quid de hu
 id de diuinitate
 meant. quia
 e dem pdicant.
 di palatib. faci
 Quamq. eum re
 e et fia spu uerit
 na contemplat
 re ueritate nunc
 coram
 quae ce
 plationis sue
 uicissim sibi
 tate conu
 une. Quae
 x primum

spiciunt. et in aeternis quae appetunt. sub eorum contemplationis sug- oculis boni operis pedem ponunt.
 ¶ Quisquis itaque iam ante faciem am- bulare decreuerit. magna ei con- sideratione pensandum est. quod aliter retro respicitur ex opere. atque aliter ex cogitatione. Sunt etenim quidam. quibus magna deliberant. et peccatorum suorum. consci. multa ex his quae possi- dent egenis distribuere pertra- ctant. ut culpas suas ante dei oeu- los misericordiae uisceribus redi- mant. lamque haec operari incho- ant. et plerumque ^{phoe} quod operant. paupertatis timore eorum animi incutit. atque timentes ne ege- ant. egentes tenaces fiunt. scilicet ab ea qua coeperant bona operatio- ne suspendunt. hi nimirum ince- dentes reuersi sunt. quia ante faciem suam ambulare nolue- runt. Contra quos recte per salo- monem dicitur. Propter frigus piget arare noluit. mendicabit ⁷³⁰ estate et non dabitur ei. qui enim nunc propter pauorem mentis

atque torporem bene operari negle- git. cum solius iustitiae in iudicio uel ut in aetate claruerit. mendicat uitam sed non accipit. quia propter illam bona operari contempsit. Ali- us despectis carnis desideris. cuncta relinquere et omnipotentis dei se subdere seruitio pertractat. se seque ipsum restringere. sub castitatis freno deliberat. sed cum cecidisse. alios etiam post castitatem conspiciat. hoc ipsum facere quod deliberat per- timescit. fitque retro ut cogitatione redeat. qui ad anteriora respiciens. iam mentis gressibus ad alta ibat.
 ¶ De quo bene per salomonem dicitur. Qui obseruat uentum. non seminabit. et qui considerat nubem numquam metit. Uenti quippe nomine. ma- lignus spiritus. qui mentem temptatio- nibus impellit. nubis uero appella- tione peccator exprimitur. qui temptationis impulsione commo- uetur. Qui ergo attendit uentum. non seminabit. et qui considerat nu- bem numquam metit. quia is qui temptationis maligni spiritus me- tuens. et iustorum lapsum conspi-

ciens. semetipsum desperat. neque
nunc exercetur in bono semine ope
ris. neque proficitur de munere
iustae retributionis. Sunt uero non
nulli qui bona quidem quae noue
runt operantur. atque haec operan
tes meliora deliberant. sed retractan
tes meliora quae deliberant inmi
tant. Et quidem bona agunt quae
coeperant. sed a melioribus quae de
liberant succumbunt. hi in iux
ta humana iudicia stare uiden
tur in opere. sed ante omnipotentis
dei oculos ceciderunt in delibetatio
ne. Unde fit plerumque ut et bonum
opus eorum minus deo placeat. quia
cum per mentis deliberatione in meli
ori gradu inconstanter ponitur.
hoc ipsum cogitationis inconstan
tia excusat. Sed quia perfecti quip
pe magna sed discretionis subtilitate
conspiciunt. ne ad deteriora um
quam uel in opere. uel in cogitatio
ne delabantur. et quantum coti
die proficiunt incessanter pensant.
recte de eis dicitur. Non reuesteban
tur cum uicerent. sed unum quod
ante faciem suam gradiebantur.

22
Inter haec igitur considerare libet
nos ad ista tractanda qui sumus.
unde uenimus et unde ad faciem dei
qui mysteria perscrutanda suble
uamus. Certe in antiquis parentibus
nris cultores idolorum fuimus. Sed
ecce per spiritum gratiae uerba iam cae
lestia sumamus. Unde hoc in nobis
adimpleuit redemptor humani
generis quod per prophetam dixit.
Et in deserto in ubertatem uersa. ad ue
nae comedent. haec quippe prophetae
dicta in deserto apud iudeos fue
runt. quia per intellectum mysti
cum ea excolere inquirendo nolue
runt. Nobis autem in ubertatem
uersa sunt. quia iuxta hystoriam
uisionis dictae largiente domentes
nae spiritualiter sapiunt. Etiam
nunc ad uenae comedimus. quia
ciues legis manducare noluerunt.
Sit gratia unigenito. sit laus aeter
ne sapientiae qui uiuit et regnat
cum patre in unitate spiritus sancti
per omnia secula saeculorum amen.

INCIPIT OMELIA
QUARTA

PER SCM PROPHE
TIAE SPM PENNATA ANI
MALIA SUBTILITER DESCRIBUNTUR. UT HAEC EUANGELISTARUM SIGNIFICARE PERSONAS IPSAS NOBIS SUBTILITAS DESCRIPTIONIS APERTAT. NIHILQUE SERMO DNI INTELLECTUI D. BICITATIS RELINQUAT. ECCE NUNC DICITUR. SIMILITUDO AUTEM VULTUS EORUM FACIES HOMINIS ET FACIES LEONIS. AD DEXTERIS IPSORUM QUATUOR. FACIES AUTEM BOVIS A SINISTRIS IPSORUM QUATUOR. ET FACIES AQUILAE DE SUPER IPSORUM QUATUOR. QUOD ENIM QUATUOR HAEC PENNATA ANIMALIA. SCOS QUATUOR EUANGELISTAS DESIGNENT. IPSA UMUS CUIUSQUE LIBRI EUANGELICI EXORDIA TESTANTUR. NAM QUIA AB HUMANA GENERATIONE COEPIIT. IURE PER HOMINEM MATHEUS. QUIA CLAMARE IN DESERTO. RECTE PLEONEM MARCUS. QUIA SACRIFICIUS EXORSUS. BENE PER UTULUM LUCAS. QUOD AD DIUNITATE UERBI COEPIIT. DIGNIE PAQUILAM SIGNIFICATUR IOHANNES. QUI DICIT. IN PRINCIPIO ERAT UERBUM. ET UERBUM ERAT APUD DM ET D. S. ERAT UERBUM. Q. U. M. IN IPSAM DIUNITATIS SUBSTAN

tiam intendit. quasi more aquile. oculos in sole fixit. Sed quia electi omnes membra sunt redemptoris nri. ipse autem redemptor nri. e caput omnium electorum. p hoc quod membra eius figurata sunt. nihil obstat. si etiam in his omnibus et ipse signetur. Ipse enim unigenitus di filius. ueraciter factus est homo. Ipse in sacrificio nrae redemptionis dignatus e mori ut uirtulus. Ipse per uirtutem suae fortitudinis surrexit ut leo. Leo etiam a postis oculis dormire phibetur. Quia in ipsa morte. in qua ex humanitate redemptor nri dormire potuit. in diuinitate sua immortalis permanendo uigilauit. Ipse etiam post resurrectionem suam ascendens in caelos. in superioribus e eleuatus. ut aquila. Totum ergo simul nobis e. quia etna secundo homo et moriendo uirtulus. et resurgendo leo. et ad caelos ascendendo aquila factus est. Sed quia p haec animalia euangelistas quatuor. et p eos speciem simul pfectos omnes iam superius diximus. restat. ut quomodo unusquisque electorum.

istis animalium uisionibus exprimi
 tur ostendamus. Omnes etenim elec
 tus atque in uia domini perfectus. et homo
 et uirtulus et leo simul et aquila est.
 homo enim rationale est animal.
 Uirtulus autem in sacrificio macta
 ri solet. Leo uero fortissimus est bestiarum
 sicut scriptum est. Leo fortissimi
 bestiarum ad nullius pauebit occur
 sum. Aquila ad sublime uolat.
 et in uerberatis oculis solis radis
 intendit. Omnis itaque quia in ra
 tione perfectus est. homo est.
 Et quoniam semetipsum ab hui
 mundi uoluptate mortificat
 uirtulus est; quia uero ipsa sua
 spontanea mortificatione con
 tra aduersa omnia fortitudine
 securitatis habet. Unde scriptum
 est. Iustus autem quasi leo con
 fidens absque terrore erit.
 Quia uero sublimiter contemplet
 ea quae caelestia atque aeterna sunt.
 aquila est. Igitur quoniam iustus
 quisque per rationem homo per sacri
 ficium mortificationis suae uirtu
 lus. per fortitudinem securitatis
 leo. per contemplationem uero

efficitur aquila. recte per haec
 sancta animalia signari unusquisque
 perfectus potest. Quod ideo
 dicimus. ut ea quae de quatuor
 animalibus dicta sunt. per ^{persona} tinerentur
 quoque etiam ad perfectorum sin
 gulorum demonstremus. Sed ma
 gna nobis de eisdem euangelistis
 et sanctis praedicatoribus questio ori
 tur. cur homo et leo ad dextris
 ipsorum quatuor. uirtulus uero
 a sinistris ipsorum quatuor esse
 prohibetur. Neque enim sine admi
 ratione est. Cur duo illa ad dex
 tris. et unum hoc esse a sinistris dici
 tur. Et rursum querendum. cur
 aquila non ad dextris uel a sinistris.
 sed de super quatuor ipsorum esse
 memoratur. Quas itaque nobis que
 stiones obieciimus. quas oportet
 ut largiente domino dissoluamus.
 Homo igitur et leo. ad dextris. uirtu
 lus uero a sinistris esse prohibetur.
 Ad dextris enim laetitiam a sinistris uero
 tristitiam habemus. Unde et si
 nistram nobis esse dicimus hoc.
 quod aduersum esse deputamus.
 Sicut et praefati sumus per hominem

incarnatio. per uultum passio.
per leonem uero redemptori nri resur-
rectio designatur. Quae in carnatio-
ne autem unigeniti filii quia
redempti sumus omnes electi
laetati sumus. Demostre uero il-
lius ipsi electorum primi sci apli
contristati. Qui uerum de eius
resurrectione gauisi sunt. Quia
ergo eius natiuitas et resurrectio.
laetitiam discipulis prebuit.
quos eius passio contristauit. ho-
mo et leo adextris. uultus uero
a sinistris eius fuisse describitur.
Ipsi namq. euangelistae sci. de ei
humanitate gauisi sunt. de eius
resurrectione confirmati. qui
de eius passione fuerant contrista-
ti. homo ergo et leo eis adextris
est. quia redemptoris nri eos in
carnatio uiuificauit. resurrectio
confirmauit. Sed uultus a sin-
istris est. quia mors illius eos ad
momentum temporis in infide-
litate prostrauit. Iure autem locus
aquile non iuxta sed desuper ee
constituit. quia siue per hoc quod
eius ascensionem signat. seu quia

uerbum patris dmi apud patrem
ee denuntiat. Super euangelistas
ceteros uisitate contemplationis
excreuit. Cum quibus et si simul
de eius deitate loquitur. hanc ta-
men omnibus subtilius contem-
platur. Sed si aquila cum tribus
aliis adiungitur. quatuor anima-
lia ee memorantur. mirum quo-
modo desuper ipsorum quatuor
ee describitur. nisi quia iohannes
eo quod in principio uerbum uidit.
etiam super semetipsum transit.
Nam si et se transisset. uerbum in
in principio non uidisset. Qui ergo
et semetipsum transgressus e. non
iam solummodo super tria adiunc-^{sed}
to et se super quatuor fuit. SEQUIT. 2.
Et facies eorum. et penne eorum exten-
te desuper. Facies et penne desuper
extente describuntur. quia omnis
intentio omnisq. contemplatio
eorum super se tendit. ut illud pos-
sit adipisci. quod in caelestibus ap-
petit. Siue enim bono operi. siue
in uigile contemplatione. tunc
ueratiter hoc agit. quod bonum
e. quando ei placere concupiscit.

aquo est. Nam qui bona agere ui-
 detur. et phae non do sed homini-
 bus placere desiderat intentionis
 suae faciem deorsum prmit. Et qui
 idcirco in sacro eloquio ea qua ad in-
 nitatis sunt contemplatur. ut
 per hoc quod intellegit occupare
 alios ad questiones possit. quia non
 dulcedine beattitudinis satiari
 appetit sed doctus uideri. iste ni-
 mirum intellectus sui pennas
 desuper non extendit. Sed quo-
 niam sensus sui uigilantiam in
 terreno appetitu occupat. pen-
 nas quas subleuare nactum est
 et quibus subleuari ipse potuit
 uinis deponit. quia in re pensan-
 dum est. ut omne bonum quod
 agitur. per intentionem semper
 ad caelestia leuetur. qui enim
 per bona quae facit terrenam
 gloriam concupiscit. pennas
 suas et faciem deorsum deprimi-
 mit. hunc enim de quibus da-
 per prophetam dicitur. Ut
 uinas in profundum defererent.
 Quid enim aliud sunt lacrimae
 orationis. nisi uictimae oblatio

nis nostrae. Sicut scriptum est. Sacrifi-
 cium deo spiritus contribulatus. Et sunt
 nonnulli qui idcirco se in prece
 lamentis afficiunt. ut aut terre-
 na commoda adquirant. aut ho-
 minibus se esse uideantur. quid
 isti nisi uictimas in profundum
 deferunt. quia per hoc quod in-
 imo sunt quae requirunt. oratio-
 nis suae sacrificium deorsum de-
 ponunt. Electi autem quia in
 bono opere omnipotenti deo pla-
 cere appetunt. et per contempla-
 tionis gratiam aeternam iambica-
 ritudinem degustare concupis-
 ciunt. facies et pennas desuper ex-
 tendunt. SEQUITUR. Duae
 pennae singulorum iungebantur
 et duo tegebant corpora eorum.
 Dicitur fuerat. facies et pennae eorum
 extente desuper. At mox sub-
 iunctum est. hoc quod primum.
 Quia duae pennae singulorum
 iungebantur. Ubi aperte intel-
 legitur. quia et extendebantur
 desuper et iungebantur. duae
 uero tegebant corpora eorum.
 Quid autem pennae animalium

nifiale nominantur. Quae in te nobis
diligenti perferuatione querendi
quae sint quatuor penne
scorum ex quibus desuper exten-
se uinguntur. duae uero corpora
contegunt. Si enim uigilanter
aspicimus. quatuor esse uisitas
inuenimus. quae in terrenis actibus
omne animal leuant. in futuris
uidelicet amor et spes. de preteritis
autem. timor et poenitentia. Pen-
nae ergo animalium sibi in unum
ta superius extendunt. quia
scorum mentes amor et spes ad super-
na eleuant. Quae apte iunctae no-
minantur. quia electi proculdubio.
& amant caelestia. quae sperant.
& sperant quae amant. Duae
uero corpora contegunt. quia
timor et poenitentia ab omni
potentis dei oculis. eorum mala
preterita abscondunt. Duae
itaque ut dictum est pennae uin-
guntur sursum. quando amor
et spes. electorum corda ad supe-
riora eleuant. ad caelestia sus-
pendunt. Duae autem penne
tegunt corpora. quando eorum.

mala preterita a conspectu aeter-
ni iudicis timor et poenitentia
abscondunt. In eo enim quod se-
peccasse meminerunt. quia per-
tionescunt et deflent. quid aliud
quam corpus operiunt. qui facta
carnalia pro superducta bona opera
districto examine abscondunt.
Sicut scriptum est. Beati quorum
remisse sunt iniquitates. et quorum
tecta sunt peccata. Peccata enim
tegemus. cum bona facta malis
actibus super ponimus. Omne enim
quod operiunt. inferius ponitur.
Et hoc unde operiunt de super dicitur.
Quando ergo abdicamus mala quae
fecimus. et eligimus bona quae facia-
mus. quasi tegmen ei rei super-
ducimus. quam erubescimus uideri.
Quamlibet etenim se in uita hac ad
huc uita sint. habent tamen quod
ante dei oculos operire debeant.
quia omnino est impossibile ut aut
in opere. aut in locutione. aut in
cogitatione. numquam delinquant.
Unde et beatus iob qui perfecta qui-
dem hominibus dixerat. di tamen
uocem audiens seque ipsum de ipsa

sua perfecta locutione reprehendens
dicebat. Manum meam ponam super
os meum. In manu quippe opera-
tio. in ore locutio est. Manum ergo
super os ponere est. peccata locutio-
nis. per uirtutem boni operis tege-
re. Libet fratres karissimi ad huius
rei testimonium magistrum genti-
um uocare. et qualiter semillud
animal. alis quatuor imitatur aspi-
cere. ex quibus duabus ad superio-
ra euolat. Quibus uero pernis cor-
pus contegit. quia pernitia quae
egerit abscondit. Uideamus itaque
quantum hunc amor ad caelestia ele-
uat. Mibi uiuere xpe est et mori
lucrum. Cognoscamus quanta spe
ad superiora tollatur. Nra conuer-
satio in caelis est. Unde etiam sal-
uatorem expectamus dominum et
ihm xpm. Uideamus sicut in
uis uirtutibus positus adhuc timet.
Castigo corpus meum et seruituti
subitio. ne forte cum alius predicauero.
ipse reprobus efficiat. Cognoscami
si hunc mala fecisse poenitet.
Ego sum minimus apostolorum qui
non sum dignus uocari apostolus

quoniam persecutus sum eccle-
siam dei. In cuius uerbis quid ali-
ud quam duritia nix memas
accusabit. Quia ipse plangit quod
ante baptismum commiserat. nos
uero et post baptismum multa com-
misimus et tamen flere recusamus.
Quatuor itaque pernis scilicet animalia
utuntur. Quia et per amorem.
et sperem. et per timorem et poeniten-
tiam. facta in se illicita deplorant.
Sed quia dictum est. Duae pennae
singulorum iungebantur. hoc
fostasse intellegitur. quod non
pennas proprias eleuant et iungant.
sed unus ad alterum pennae con-
iunctae sunt. ut pennae uideli-
cet eleuatae uicis sibi coniu-
tione concordent. Quam re que-
stio oritur. quia si duae pennae
quae eleuantur amorem et sperem.
duae uero quae corpus contegunt.
timorem et poenitentiam desi-
gnant. cur duae quae extense
sunt. dicuntur esse coniunctae.
et duae quae corpus contegunt.
Sed haec in re facili largiente do-
natio occurrat. quod scorum

penitiae coniunctae sunt. amor
et spes. duae uero penitiae quae cor
pora contineunt. sibi metipsis
ad alterutrum coniunctae non
sunt. timor et poenitentia. Da
uid autem pro lapsu carnis timendo
et poenitendo affligitur. Petrus
casum perfidiae fleuit amare.
Paulus in se crudelitatem praeter
itae persecutionis plangit.
Omnes tamen unam patriam ap
petunt. ad unum auctorem om
nium peruenire festinant. Duae
ergo singulorum penitiae coniunc
tae sunt. et duae non sunt. quia
per amorem et spem unum e
quod desiderant. Sed per timorem
et poenitentiam aduersum est.
quod deplorant. SEQUITUR
Et unum quodque eorum coram facie
sua ambulabat. Dicitur supe
rius fuerat. unum quodque ante
faciem suam gradiebatur.
nunc autem dicitur. Coram facie
sua ambulabat. Ipsa quoque re
petita uidetur esse sententia.
Sed quia coram impresenti dici
mus. possumus subtilius requi

rendo discernere. quod aliud sit
ante faciem suam ambulare. atque
aliud impresenti ante faciem
quippe ambulare est. antero
ra appetere. In presenti uero
ambulare est. sibi metipsi absen
tem non esse. Omnis etenim
iustus. qui uitam suam sollicitus
aspicit. et diligenter considerat.
quantum cotidie in bonis cres
cat. aut fastidisse quantum abo
nis discescat. Iste quia se ante
ponit coram se ambulat. quip
pe qui uigilanter uidet. utrum
surgat an defluat. Quis quis
uero uitae suae custodia negle
git. discutere quae agit. quae
loquitur. quae cogitat. aut despi
cit. aut nescit. coram se non
ambulat. quia qualis sit in suis
moribus uel actibus ignorat.
nec sibi metipsi praesens est. qui
semetipsum cotidie exquire
re. aut cognoscere sollicitus non
est. Ille autem se ueraciter ante
ponit sibi qui impresenti est.
qui se in suis actibus tanquam
alium attendit. Nam sunt

peccata multa quae committi
 mus. sed dicitur nobis graua non
 uidentur. quia priuato nos amo
 re diligentes. clausis nobis occu
 lis. in nra dispectione blandimur.
 Unde fit pletumque. ut et nra
 graua leuiter. et pximo re ma
 la leuia grauiter iudicemus.
 Scriptum quippe est. Et sunt ho
 mines seipfos amantes. Et scimus
 quia uehementer claudit oculu
 cordis amor priuatus. Ex quo
 fit ut hoc quod agimus nos et gra
 ue esse non estimamus. pletumq;
 agatur a pximo. et nimis nobis de
 testabile et uideatur. Sed quare
 hoc quod nobis uile uideba tur
 in nobis graue uideatur in pximo.
 Nisi quia nec nos sicut pximum.
 nec pximum conspicimus sicut
 nos. Si enim nos sicut proximu
 aspiceremus. nra reprehensibilia
 districte uideremus. Et rursum
 si pximum aspiceremus ut nos.
 numquam nobis eius actio appare
 ret intollerabilis. Qui sepe fosta se
 et alia egimus. et nihil nobis pro
 ximo intollerabile fecisse putaba

mus. hoc male diuisum. nrae
 mentis iudicium corrigere per
 legis preceptum moyses studu
 it. cum dixit. Utiustus debe
 ret et modius. equusque sexta
 rius. hunc salomon ait. Pondus
 et pondus. mensura et mensura.
 utrumq; abhominabile e apud
 dm. Scimus quia in negotiis to
 rum duplici pondere. aliud mai
 us aliud minus est. Nam aliud
 pondus habet. ad quod pensant
 sibi. et aliud pondus ad quod pen
 sant pximo. Ad dandum pon
 dera leuora. Ad accipiendum
 uero graua preparant. Omnis
 itaq; homo. qui aliter pensat ea
 quae pximi et aliter ea quae sua
 sunt. pondus et pondus habet.
 Utrumq; abhominabile est apud
 dm. quia si sic proximum ut se
 diligeret. hunc in bonis sicut se
 amaret. Et si sic se ut pximu
 aspiceret. se in malis sicut pro
 ximum iudicaret. Debemus ergo
 nos metipfos sicut alios uidere.
 nosq; ipsos ut dictum est ante
 nos ponere. ut pennata anima

lia incessant et imitantes. sciamus quid agimus coram facie nra semper ambulemus. Peruersi autem sicut paulo antea iam diximus coram facie sua non ambulant quia ea quae agunt numquam considerant. Ad interitum tendunt. prauis actibus exultant. De quibus scriptum est. Qui letantur cum male fecerint et exultant in rebus pessimis. Sepe uero iustus qui eos conspiciunt deflet. sed ipsi freneticorum more planguntur et rident. Alii indigentibus de rebus propriis multa largiuntur. sed cum occasionis tempus inuenerint. indigentes obprimunt. eos quibus ualuerint rapinis deuastant. Ponunt ante cogitationis oculos bona quae faciunt. et non ponunt pessima quae committunt. **H** uidelicet coram facie sua non ambulant. quia si sibi presentes essent. cuncta subtiliter quae agunt prouiderent. qualiter bona opera. malis actibus perdat.

agnoscerent. Sicut scriptum est. Et qui mercedem congregauit misit eam in sacculum pertuisum. De pertuiso quidem sacculo aliquid exit. quod aliuicula mittitur. quia indiscretas mentes mercedem quae ex bono adquiritur non aspiciunt. quomodo ex malo opere perdat. Alius castitatem corporis seruat. seque uigilanter circumspicit. nequid foris reprehensibiliter amittat. Suis contentus est aliena non diripit. sed tamen odium fortasse contra proximum seruat. Cum scriptum sit. Qui odit fratrem suum homicida est. Considerat quam sit mundus foris in opere. et non perpendit. quam sit crudelissimamente. Quid istis nisi sibi metipsi absens est. qui in cordis sui tenebris ambulat et ignorat. Alius iam aliena non diripit. iam corpus suum ab immundicia custodit. iam mente pura proximum diligit. et malorum preteritorum conscius. lamentis se in precibus afficit. sed finta lamenta de quibus in hoc mundo gaudet

requirit et temporalibus gaudis
 negligentia animum dimittit
 nec curat nec in lacrimarum men-
 suram immoderata gaudia transe-
 at. Fitque ut bonum nimie ri-
 dendo perdat. quod plangendo
 lucratus est. Hic itaq. coram facie
 sua non ambulabit. quia damna
 quae patitur conspiciere recusat.
 Scriptum quippe est. Cor sapien-
 tium ^{ubi} tristitia est. et cor stultorum
 ubi laetitia. Incunctis ergo quae
 agimus. diligenter nosmetipsos.
 circumspiciere interius et exterius
 debemus. ut pennata animalia
 sequentes nobismetipsis praesentes
 simus. et coram facie nra semper
 ambulemus. habentes adiutorem
 unicum patris ihu xpm dnm
 nrm. qui cum eo uiuit et regnat
 in unitate sps sci per omnia secula
 saeculorum amen

INCIPIT OMELIA

QVINTA

QUAM MIRAE EST
 PROFUNDITAS ILLO
 QUIORUM ^{Libe} DEFINICIN

tendere. libet eius intima gra-
 tia duce penetrare. Hanc quo-
 tians intellegendo discutimus.
 quid aliud quam siluarum
 opacitatem ingredimur. ut ei
 refrigerio. ab huius seculi aesti-
 bus abscondamur. Ibi que un-
 dissimas sententiarum herbas
 legendo carpinimus. tactando
 rummamur. In ea ^dluminatio
 ne. quae ad uos fratres karissimi
 nudius tertius facta est. qualiter
 ostensa animalia. uel redemptio-
 nem nrm. uel quatuor animalia
 eius euangelistas. atq. perfectos
 omnes significant. dicuntur.
 Quorum uidelicet animalium
 adhuc subtilius uisus exprimi-
 tur. ut ad eorum imitationem.
 nos quoq. infirmi et despiciabi-
 les. in quantum deo largiente
 possumus extendamur. Ecce
 enim dicitur. Ubi erat impetus
 sps illuc gradiebantur. In electis
 et reprobis diuersi sunt impetus.
 In electis uidelicet impetus sps.
 in reprobis impetus carnis.
 Impetus quippe carnis ad odium.

ad delectationē. ad inmundi-
ciam. ad rapinam. ad exteriorē
gloriam. ad crudelitatem. ad per-
fidiam. ad desperationem. ad irā.
ad uitiā. ad uoluptates. animum
impellit. Impetus uero sps ad
caritatem. ad humilitate. ad
continentiā. ad largitatem. mi-
sericordiae. ad interiorē p-
fectum. ad pietatis opera. ad ae-
ternorum fidem. ad spem. sequen-
tis gaudii. ad patientiam. ad
pacem. ad considerationem
uitae. mortalis. ad lacrimas men-
tem protahit. Unde necesse
est. et magna semper cura con-
siderare. debemus in omni qd
agimus. quia nos impetus ducat.
Mā cogitatio per impetum car-
nis an per impetū sps impellat.

A Mare etenim terrēna. tempora-
lia aeternis preponere. exte-
ria bona non ad usum necessari-
um habere. sed ad uoluntate
concupiscere. ut rione dei mi-
nico querere. de multis casu
gaudere. impetus carnis. At
contra amare caelestia.

contemnerē. transitoria. non ad
fructum uoluntatis transitoria.
sed ad usum necessariū querere.
de inimici morte. tribulati. im-
petus sps est. Et quia perfecti
quicquid uisus se semper uirtutibus
exercent. Recte nunc de se
animalibus dicitur. Nbi erant
impetus sps illuc gradiebantur.
Sciendum nobis est. quod plerūq.
impetus carnis. se sub uelamine
spiritualis impetus palliat. et quod
carnaliter facit. mentitur sibi ipsa
cogitatio. quia hoc spiritualiter fa-
ciat. Nam sepe quis ita curie
stimulis uictus. contra delinquen-
tes. hēlo ulciscēte iustitiae. plus
quam necesse est inflammatur.
et iustitiae. limitem in uultione
transiens. agit crudeliter. quod
se agere iuste. suspicatur. Impetus
igitur carnis. hoc sub specie sps uela-
tus est. quando et hoc quod iuste
agi creditur. sub discretionis mo-
deramine non tenetur. Et sepe ali-
us nimiae mansuetudini studens.
subiectorum uitia aspiciit atq. hec
perferuorem. hēlo corrigere recusat.

quae in eis crudeliter non corri-
 gendo multiplicat. Fitque ut eius
 lenitas et sibi sit et subiectis inimica
 quia torporem mentis suae paci-
 entiam deputat per carnis spm
 ab impetu sps elongat. Prima
 ergo nos cogitatio in requisitione
 pni cordis debet excutere ne ad
 quaedam quae agimus per pestu-
 carnis impetum ducatur ne pra-
 uis delectationibus animu seduc-
 tus mala esse cognoscat. et tamen
 faciat. Secunda uero nos cura de-
 bet uigilantes reddere ne se impu-
 tus carnis quasi sub impetu sps
 latenter subiciat. et culpas quas
 agimus nobis iustitias fingat.
 Sciendum uero est quia grauior es
 culpa sunt quae super ducta
 specie iustitiae imitantur. quia
 ille in aperto cogitans animum in
 confusione deiciunt atque ad poe-
 nitentiam trahunt. Iste uero non
 solum in poenitentia non humili-
 ant. sed etiam mentem operantis
 eleuant. dum iustitias putant.
 hoc autem quod de bestiis animalibus
 dictum superius fuerat ut altius

confirmetur. iterum replicatur.
 Non reuertebantur cum ambularet.
 Quia electi quique sic ad bona ten-
 dunt. ut ad mala perpetuanda
 non redeant. Qui enim perseue-
 rauerit usque in finem hic sal-
 uis erit. Et sicut per salomone
 dicitur. Iustorum semita qua-
 si lux splendens pcedit et crescit.
 usque ad perfectum diem.
 In eorum namq animo bonum
 desiderium atq intellectus lu-
 cis utique iam pars dei est. Sed
 quia usque ad finem uitae in
 iustitie pficiunt ad perfectum
 diem. Tunc ueniunt. quando
 ad regna caelestia perducti in
 ea luce quam desiderant. iam min-
 aliquid non habebunt. SEQUITUR.
 Et similitudo animalium aspectus
 eorum quasi carbonum ignis
 ardentium. et quasi aspectus
 lampadum. Aspectus anima-
 lium carbonibus ignis arden-
 tibus atque lampadibus compara-
 tur. Quisquis carbonem tangit
 incenditur. quia quis uim ad-
 haeret. ex eius assiduitate uisionis

usu locutionis exemplo operis ac
cepit. ut accendatur in amore ueri
tatis. peccatorum suorum tene
bras fugiat. in desiderio lucis ex
ardescat. etiam puro amore ar
deat. qui prius in iniquitate tan
to mortuus. quanto frigidus ia
cebat. Lampades uero lucem
suam longius spargunt. et cum
in alio loco sunt. in alio resplendent.
Qui enim spiritu prophetae uerbo doctri
nae miraculorum pollet gratia
huius optimo longe latiusque ut
lampas lucet. Et quique bona
eius audiunt. quia per haec
ad amorem caelestium surgunt.
in eo quod bona opera exhibent.
quasi ex lampadis lumine re
splendent. Quia ergo sancti uiri quos
dam iuxta se positos. quasi tan
gendo. ad amorem patrie caele
stis accendunt. carbonem sunt.
Quia uero quibusdam et longe
positis lucent. eorum itinere.
non in peccati sui tenebras cor
ruant. lampades fiunt. hoc
uero inter carbonem. et lampades
distat. quod carbonem ardem

quidem. sed eius loci in quo iace
runt. tenebras non expellunt.
Lampades autem. qui magno flam
marum lumine resplendent.
diffusas circum quae tenebras ef
fugant. Quam re notandum e
quia sunt. plerique sanctorum ita
simplices et occulti. se seque in
locis minoribus sub magno silen
tio contegentes. ut uix eorum
X uita ab aliis possit agnosci. Quid
itaque istiusmodi carbonem sunt.
Qui etsi per feruorem spiritus ardorem ha
bent. tamen exempli flammam
non habent. nec in alienis cordi
bus tenebras peccatorum uincunt.
qui uitam suam omnino sciri fu
guunt. sibi uero quidem ac
censi sunt. sed alius in exemplo
luminis non sunt. hi autem
qui exempla iustitum prerogant
et lumen boni operis. per uitam
et uerbum itinerantibus demon
strant. uere lampades appellan
tur. quia et per ardorem desiderii
et flammam uerbi a peccatorum
cordibus erroris tenebras repellunt.
Qui igitur in occulto bene uiuit.

sed alieno profectum minime proficit
carbo est. Qui uero in imitatione
scitatis positus. lumen ex se recti
tudinis multis demonstrat.
lampas est quia et sibi ardet et
aliis luget. SEQUITUR

Et haec erat uisio discurrens in me
dio animalium. splendor ignis
et de igne fulgor egrediens. Splen
dor ignis. et de igne fulgor egredi
ens. in medio animalium discur
rens uideatur. quia et nisi ab igne
ueritatis. pennata illa animalia
calorem susciperent. ipsa carbo
num atque lampadum simili
tudine non arderent. Ignis enim
nomine sps scs figurari solet.
O equo in euangelio dñs dicit. Ignem
ueni mittere in terram. et quid
uolo nisi ut accendatur. Cum
enim carnalis mens. spm scm
accipit. spiritali amore succensa
malum plangit et quod fecit. Et
terra ardet. quando accusante
se conscientia. cor peccatoris uri
tur. atque in dolore poenitentiae
crematur. hinc rursum scriptum
est. Os tuus ignis consumens est.

Quia enim mentem quam reple
uerit. tam a peccatorum
mundam reddidit. creator nō
cignis dicitur et consumens.

Sps ergo scs in medio animalium
splendor ignis. et de igne fulgor
egrediens discurrens dicitur.
quia uniuersam ecclesiam re
plens in electorum cordibus.
ex se ipso ferat. et ad amorem su
um corda torpentia accendat.

*Flamma amoris
pice ut ex timo
re p terrorem*

Sed quia sps scs ds ante saecula
pater et filio coeternus. quaten
dum nobis e cur discurrens dicit.

Omnis enim qui discurrit. acce
dit ad locum in quo non fuit.
et uenit desertum in quo fuit.

Quia igitur ratione discurrens.
spm dicamus. dum cuncta in
tra ipsum sunt. et locus num
quam desit. ubi non sit. Sicut
scriptum est. Sps dñi repleuit
orbem terrarum. Et tamen
cum laus sapientiae describeret
adiunctum est. Est enim illa
sps. intellectus. Scs. unicus. sim
plex. subtilis. mobilis. & pau
lo post. humanus. stabilis.

in quibus rursum uerbis magna
nobis questio oritur. cur iste
sp̄s. qui implet omnia simul mo
bilis et stabilis dicatur. Sed si
ad usum consuetudinis huma
nae recurramus. sensum et uis
loquentis inuenimus. Ho
mo quippe quia in ea regione
in qua est. ibique discurre
p̄cul dubio ubique obuia in
uenit. et repente. ubi non
graditur. inuenitur. Om
nipotentis ergo sp̄s. ut ubiq̄
presentia signaretur. simul
et mobilis et stabilis dicitur.
Stabilis quia per naturam om
nia continet. Mobilis autem
dicitur. quia ubique etiam
nescientibus occurrit. Tenens
ergo omnia stabilis. presente
se omnibus exhibens mobilis
appellatur. Splendor ergo
ignis. et de igne fulgor egredi
ens. inter peccata animalia dis
curre. quia sp̄s sc̄s simul sin
gulis atque omnibus prestō
fit. et incendit quos tetigerit.
Illuminat quos incendit. ut

post frigus pristinum
accensit ardeant. et per ignem
amoris quem acceperint. flam
mas ex exemplorum reddant.
Fulgor quippe de hoc igne egre
diens. torpentes mentes p̄cutit.
easque percuciendo excitat.
et inflammat. ut post amorem
illius ardentes pariter et lucen
tes currant. Unde alias scrip
tura est. Tronus eius flamma
ignis. Rote eius accensus. hiem
quam animarum custodes sunt.
et p̄asci. ^{end} gregis onera susceperunt.
mutare loca minime permit tan
tur. Sed quia in uno loco po
siti diuinitatis in se presentia
postant. et ardent. tronus di
flamma ignis dicitur. hi autē
quam amore dñi in predicatione
discurrunt. rote eius ignis ar
dens sunt. quia ex eius desiderio
per uaria loca discurrunt. unde
ipsi ardent. et alios accendunt.
Potest tamen discursus atq̄ mo
bilis sp̄s. requisitione alterius
considerationis intellegi. In seo
rum quippe cordibus. iuxta

quasdam iustitias semper per-
 manet iuxta quasdam uero recessus
 surus uenit et uenturus recedet.
 In fide etenim spe et caritate et in
 bonis aliis sine quibus ad caeleste
 patriam non potest perueniri
 sicut est humilitas castitas iusti-
 tia atque misericordia. Perfecto-
 rum corda non deserit. In propheta
 uero iustitie doctrine secunda
 miraculorum exhibitione electis
 suis aliquando adest aliquando
 se subtrahit. Adest ut eleuentur
 et semetipsum subtrahit ut humi-
 lilitur. Adest ut eos ostensa
 iustitie glorificet. Recedit ut
 semetipsos subtrahat eius iustu-
 te cognoscant. Adest ut osten-
 dat quod in ipso sunt. Recedit
 ut pate faciat qui uel quales
 remaneant sine ipso. In his itaq;
 iustitiis sine quibus ad uitam
 minime puenitur. sed sps in
 electorum suorum cordibus pma-
 net. In his uero p quas senten-
 tias iustus ostenditur. aliquando
 aliquando misericorditer psta
 est. et aliquando misericordit

recedit. Discurrens ergo et mo-
 bilis sps dicitur. quia insignis
 atque iustitiis iuxta unius
 cuiusque uotum continue non
 habetur. Bene autem in ista ani-
 malia discurrens perhibetur.
 O seu^{sius} quippe ad celeritatem
 pertinet. Perfectus autem dis-
 currit sps. quia etsi ab eorum
 corde ad momentum recesserit
 citius redit. SEQUITUR.
 Et animalia ibant et reuerteban-
 tur in similitudinem fulgo-
 ris coruscantis. Cum superius
 dictum sit non reuertebantur
 cum ambularent. quare tunc
 nunc dicitur. Et animalia
 ibant et reuertebantur. Val-
 de sibi haec uidentur esse con-
 traria qui ibant et non reuerteban-
 tur. ibant & reuertebantur.
 Sed qualiter intellegendum
 sit. citius cognoscimus. si duas
 uitas actiuam scilicet et con-
 templati^{uam} sollerter discerna-
 mus. In una enim fixi mane-
 re possumus. in altera autem
 intentam mentem tenere

nullomodo ualemus. Cum
enim torporem iam delinqui
mus nosque ipsos ad bonae ope
rationis studium excitamus
quo alibi nisi ad actiuam inuis
aqua reuerti post nos nullomo
do debemus. Quia ^{qu} post illa
ad torporis negligentiam ad
prauitatis nequitas quas re
liquet redit. ecce sine dubi
o caeleste animal nescit. Cu
uero ab actiua ad contempla
tiua surgimus. qui ad ui
uentis stare in contemplatio
ne non ualet. sed omne quod
de eternitate per speculum
in enigmate conspiciat. quasi
furtim hoc et per transitum
uidit. Ipsa sua infirmitate
ab immensitate tante celsitudi
nis animus repulsus in semetip
so relabitur. Et necesse est. ut
ad actiuam redeat. sed que ipsu
continue in uisus bone operatio
nis exerceat. ut cum mens surge
re ad contemplanda caelestia
non ualeat. queque post bona age
re non recusat. Si tunc fit. ut

ipsis suis bonis actibus adiuta
rursus ad contemplationem sur
gat. et amoris passum de pabulo
contemperate ueritatis accipiat.
In qua quia diu se tenere ipsa cor
ruptionis infirmitas non po
test. ad bona rursus opera redi
ens suauitatis di memoria pas
citur et fortis pius actibus inuis
uero scis desideris nutritur.
hinc etenim de perfectis uitis p
contemplationem suam rede
untibus dicitur. Memoria
suauitatis tuae et uictabunt.
Dulcedinem quippe suauitatis
intimae. quia ut eum et pos
sunt. uelut quodam torusco
praegustando tangere. eius
memoriam student recolendo
semper et loquendo et uictate.
Unde et apostolus nos psalmista ad
monet dicens. Lux orta est iusto.
et rectis corde laetitia. Laetami
ni iusti in domino et confitemini
memoriae sanctificationis eius.
Qui rursus ait. Quam magna
multitudo dulcedinis tuae domine.
quam abscondisti timentibus te.

Quae uidelicet quia magna essent
nullomodo agnosceret. nisi hanc
aliquatenus contemplando gustas-
set. hunc uerum dicit. Ego dixi
in ekstasi mea. proiectus sum a uul-
tu oculorum tuorum. Nisi
enim in mentis excessu subleua-
tus dulcedinem suauitatis aeter-
ne cognouisset. in hoc ad huc
mundo retentus non discerneret
quam longe proiectus iaceret.

Ostensa ergo animalia uadunt et non
reuertuntur. atque uadunt &
redeunt. quia scilicet uiri et ab acti-
ua uita quam apprehenderunt
ad iniquitates non currunt. et de
contemplatiua quam tenere
iugiter non possunt in actiuam
relabuntur. Sicut enim dictum est.

Ipse infirmitatis suae pondere de-
uicti ad semetipsos repulsi rede-
unt. ut euntes discant quid de-
siderent. et reuertentes ubi iace-
ant sciunt. Euntes intellegant
ubi nondum sint. reuertentes
quid sint. Sed equaliter scilicet haec
animalia recteant demonstratur.
Cum subditur. In similitudine

fulguris coruscantis. Bene autem
reuestentia animalia coruscan-
ti fulguri comparantur. quia
scilicet uiri cum ad superna conte-
planda euolant. cum primi-
tias suis spiritus in caelesti amore
ligant. sed grauiati humanae
conuersationis pondere ad se-
metipsos redeunt. bona caelestia
quae saltim per speculum con-
templari potuerunt fratribus
denuntiant. Eorumque ani-
mos in amore intimae clarita-
tis accendunt. quam nec uide-
re sicut est. nec loqui preualent
sicut uidentur. Loquentes
autem uerbis suis corda audien-
tium ferunt et incendunt.

Quasi ergo fulgur coruscans rede-
unt. cum caelestia loquuntur.

Quia per eos supernum lumen in-
uermicat. ad amorem caelestis
partis mentes audientium
inflammant. More itaque
cuiuscumque fulguris cum lo-
quendo percipiunt. ignem
spiritualis desiderii spargunt.
Alio quoque modo scilicet animalia

uadunt et redeunt. Uadunt enim cum ad intimandam caelestis doni gratiam in predicationem mittuntur. atque ut ad fidem trahant mira cora infidelibus faciunt. Sed redeunt quia haec omnipotentis domini iustitiae tribuentes sibi in se ipsis quid fecerint non scribunt. Cum enim stupenda faciunt fulgur sunt quia corda intuentium concutiunt. terrent. illuminant. et accendunt. Unde scriptum est. In lumine iacula tua ibunt. in splendore fulguris armorum tuorum. Iacula domini sunt uerba sanctorum quae corda peccantium ferunt. sed ista iacula habent arma. Scitis fratres karissimi quia preliatores ueni iacula mittunt armis uerorum mununtur. Oum ^{ergo} uerbis addunt miracula quasi armis se mununt. ne ipsi feriant. In lumine iacula tua ibunt. quia in aperto exeunt uerba dei. Sed quia comitari debent. et sententias dictorum facta miraculo

rum. recte subiungitur. In splendore fulguris armorum tuorum. quia dum addes eis arma miraculorum. mentes persequentium fulgurant. ut eos persequi non presumant. haec itaque animalia uadunt et reuertuntur in similitudinem fulguris coruscantis. quia postquam mira se inter homines faciunt. postquam corda audientium sparsolumine incendunt. addendam auctori suo gloriam redeunt. ut illi laudem reddant. per quem se posse talia sciunt. Sic petrus cum sanato homine qui claudus ex utero matris suae fuerat. si igni fecit quod omnes qui cognoscerent admirarentur. dixit. Quid miramini in hoc aut nos quid intuemini. quasi nostra iustitiae aut pietate fecerimus hunc ambulare. Os abraham dei isaac. dei iacob. dei patrum nostrorum glorificauit filium suum ihesum. & paulo post. In fide nominis eius. hunc quem uidetis et nostris confirmauit nomen

eius. Signum quippe faciens in
 tuentium oculos miraculi lumi
 ne perstrinxit. sed humilitatem
 custodiens. et laudem auctori red
 dens. quasi unde uenerat rediit.
 quia lux fulguris unde fuerit
 ostendit. Sicut itaque animalia cum
 ad signa operanda ueniunt. et
 cum ad reddendam auctori suo
 gloriam. intus a pud semetipsa
 redeunt fulgur sunt. quia et osten
 dendo miracula. et exempla humi
 litatis prebendo. mentes seruiunt
 et incendunt. In hominibus autem quod
 faciunt. idcirco semper ad laudem
 creatoris redeunt. ut in ea uirtu
 te quam accipiunt. uera stabili
 tate persistant. Nam si quid sibi
 tribuerent. in hoc quod accepe
 rant. stare non possent. Unde
 bene etiam per salomonem dicitur.
 Ad locum de quo exeunt
 flumina reuertuntur. ut iterum
 fluent. Sicut enim in uirtutibus
 seu in doctrina. quid aliud sunt
 scilicet uirtus quam flumina. quae
 tam cordis carnalium aridam
 rigant. Sed siue in operatio

ne quam faciunt. seu in doc
 trinae uerbis citius siccaren
 tur. nisi per uirtutem cor
 dis semper sollicitè ad locum
 de quo exeunt redierint.
 Si enim introitus ad cor non rede
 ant. ac se se in amore conditoris
 desideriorum uinculis non strin
 gant. et manus ab eo quod age
 bat defecit. et lingua ab eo quod
 loquebatur arefcit. Sed intus
 semper per amorem redeunt.
 & hoc quod in publico operantes
 atque loquentes fundunt in
 secreto suo de fonte amoris hau
 riunt. Amando enim discunt
 quod docendo proferunt.
 Ad locum ergo de quo exeunt
 flumina reuertuntur. ut iterum
 fluant. quia aqua sapi
 entiae uide semper hauri
 unde artur. et iterum eundem
 iterum exsiccat. Per orationem
 enim quod agimus. ad fontem
 ueri luminis sollicita mente
 redeamus. Reddamus creato
 ri nostro gratias de bonis quae
 accepimus. et que cum saia

ppheta suppliciter dicamus.
Omnia opera tua operatus es nob
Bonanostra eius sunt opera cui
us uisceribus non sufficit. ut
nos erigeret nisi et semetipsu
p nobis inclinaret. Si enim
coeternus patris ante secu
la non fieret homo in tempo
re. quando homo temporalis
saperet aeterna. Descensio
ergo ueritatis. ascensio facta est
humilitatis nrae. Demus e glo
riam. demus laudem. qui ui
uit cum patre in unitate sps
sci ds per omnia secula saecul
lorum amen.

INCIPIT OMELIA

SIXTA

TENEBROSA AQUA
IN NUBLIBUS AERIS. QUIA
obscura est scientia in pphetis.
Sed salomonis uoce attestante
didicimus. Gloria regum cae
lare uerbum. et gloria est di
inuestigare sermonem. Quia
et gloria di est. mysteria sermo
nis eius aperire. Ipsa autem
& gloria est hominū ex secretis
abscondere.

perseueritas discipul dicit.
quod dico uobis in tenebris. dicite
in lumine. Idest ^{aperte} exponue.
quae in allegoriarum obscuri
tibus auditis. Magnae ue
ro utilitatis est. ipsa obscuri
tas eliquorum di. quia exercet
sensum ^{ut} fatigatione dilatetur.
Exercitatus accipiat. quod capere
non possit otiosus. Habet quoq
adhuc maris aliud. quia scrip
turae sacre intelligentia. quae
si incunctis esset aperta ulesce
ret. In quibusdam locis obscurio
ribus tanto maiore dulcedine
inuenta reficit. quanto maio
ri labore. fatigat animum. quae
sita. Ecce enim sci ezechielis
nunciuoce dicitur. Cumque
aspicerem animalia apparuit
rota una in terra. Quid aut
rota nisi sacram scripturam
signat. Quae ex omni parte
ad adiutorium mentis uolui
tur. et nullo erroris angulo
a predicationis suae uia retine
tur. Ex omni autem parte
reuioluitur. quia in uersa

et prospera et recte et humiliter
 incedit. circulus quippe prae-
 ceptorum illius modo sursum
 modo deorsum est. quia ipsa
 quae perfectioribus spiritaliter
 dicuntur. infirmis iuxta literam
 congruunt. Et ipsa quae paruuli
 iuxta literam intellegunt. doc-
 trinae per spiritali intellegen-
 tiam in altum ducunt. Quis
 namque paruulorum. in factis
 esau et iacob. quod alter adue-
 nandum mittitur. ubi bene di-
 cat. alter uero per suppositio-
 nem matris a patre benedicitur.
 nisi iuxta sacre lectionis histori-
 am. pascitur. In qua uidelicet
 historia. ^{ad} intellectum paulo
 subtilius astringitur. uidet
 quia iacob primogeniti benedic-
 tionem. ioseph per fraudem subri-
 puit. sed ut sibi debitam accepit.
 quam concedente fratre. date-
 lentis mercede emerat. At uero
 si quis altius sentiens aut torumq.
 facta uelit per allegoriae arca-
 na de uere. protinus ab histo-
 ria ad mysterium surgit. Quidē

enim quod isaac de maioris
 filii sui uenatione uesci concu-
 piscit. Nisi quod omnipotens deus.
 iudaici populi bona opera-
 tione pasci desiderat. Sed illo
 tardante. minorem rebecca
 subposuit. quia dum iudaicus
 populus bona opera fortis que-
 rit. gentilem populum mater
 gratia instruxit. Ut omnipo-
 tenti patri cibum boni operis
 offerret. et benedictionem ma-
 ioris fratris acciperet. Qui eos
 cibos ex domesticis animalibus
 prebuit. Quia gentilis popu-
 lus placere deo de exterioribus
 sacrificiis non querens. per uoce
 prophete dicit. In me sunt de-
 uota tua quae reddam laudatio-
 nes tibi. Quid est quod isae
 manus iacob aut brachia et
 collum hedinis pellibus texit.
 Nisi quod hedus pro peccato offer-
 ri consueuit. et gentilis popu-
 lus. captus quidem in semecta
 uit desideria. sed cooperatum
 se peccatis carnalibus non eru-
 buit. Quid est quod uestimtis

maioris status induitur. nisi
quod sacre scripturae precep-
ta ^{us} maiori populo data fue-
rant. in bona operatione uesti-
tus est. Et in minor in domo
uitur. quae maior foris exi-
ens intus reliquit. Quia illa
gentilis populus precepta te-
net in mente. quia iudaicus
populus habere non potuit.
dum solam in eis litteram ad-
tendit. Et quod est quod isaac
eundem filium nescit quem
benedixit. nisi ^{hoc} quod de gentili
populo dñs per psalmistam dixit.
Populus quem non cognoui serui-
uit mihi. ob auditu auris ob-
audiuit mihi. Quid est quod
presentem non uidit. et tamen
quod ^{de} ei in futuro ueniant ui-
dit. nisi quod omnipotens deus eum
prophetas suos predicaret. genti-
litatem per gratiam non uidit.
Quia tunc in errore dereliquit.
et tamen quia hanc quandoque
collecturus erat. per benedic-
tionis gratiam praeuidit.
Unde iacob gentilis populi

.iii

figuram tenent. in benedictio-
ne dicitur. Ecce odor filii
mei sicut odor agri pleni. cui
benedixit dñs dñs. Sicut ^{enim} in
euangelio ueritas dicit. Ager
est hic mundus. Et terra gen-
tilis populus ad fidem perducet
per doctos suos in uniuerso
mundo uisitibus redolet.
odor filii odor est agri pleni.
Aliter nanque olet flos uuae quia
magna est uisus et opinio predica-
torum. qui iebriant mentes
audientium. Aliter flos oliuae
quia suauis est opus misericor-
diae. quod more olei resouet
et lucet. Aliter flos rosae quia
magna est fragrantia. que rutilat
et rodet ex quoque mastixum.
Aliter flos lilii quia candida uita
est carnis. de corruptione uir-
ginitatis. Aliter flos uiolae
quia magna est uisus humili-
tatis. qui ex desiderio loca
ultima tenentes se pre humili-
tate terrae in altum non sub-
leuant. et in caelestis regni pur-
puram in meo te seruam.

Anier redolet spica dum ad ma-
 turitatem perducitur. quia
 bonorum operum perfectio ad
 facietatem eorum qui iustitiam
 esurunt preparatur. Qui ergo
 gentilis populus in electis suis
 ubique per mundum sparsus est.
 etis uirtutibus quas agit.
 omnes qui intellegunt. odore
 bonae opinionis replet. dicatur
 recte. Odor sibi mei sicut odor
 agri pleni. Sed quoniam eas-
 dem uirtutes ex se metipso non
 habet adiungit. Cui benedixit
 dominus deus. Et quo isdem elector
 populus per quosdam etiam in con-
 templationem surgit. per quos-
 dam uero in actus uitae solum
 modo opera pinguescit. recte illic
 additur. Det tibi dominus de rore
 caeli. et de pinguedine terrae.
 ros enim de super. et subtiliter
 cadit. et totiens de rore caeli acci-
 pimus. quotiens per infusionem
 contemplationis intimae. de
 superius aliquid tenuit uide-
 mus. Cum uero bona opera
 etiam per corpus agimus. de terrae

pinguedine ditamur. Quid
 est autem quod esau ad patrem
 redit. nisi quod iudaicus
 populus ad placendum domino
 seculo reuertitur. Cui et hoc
 in benedictione dicitur.
 tempusque erit cum solatur
 iugum decollo eius. quia
 a seruitute peccati iudaicus
 populus in fine liberabitur.
 Sicut scriptum est. Donec
 plenitudo gentium introi-
 ret. et sic omnis israhel saluus
 fiet. Quem non paruulorum.
 ipsa euangelica hystoria
 in miraculi operatione testi-
 cat. quod ydrias uacuas
 dominus aqua impleri precepit.
 eandemque aquam per totum
 in unum uertit. Sed haec
 uigilantiores ingenii audi-
 unt. et factam hystoriam cre-
 dendo uenerantur. quid
 interius inuolat requirunt.
 Qui enim mutare aquam
 in unum potuit. etiam
 uacuas ydrias. ualuit uino
 statim replere. Sed implere

hydrias aqua uibet. quia pri-
us perfectae lectionis hysto-
riam. corda nra replenda sunt.
Et aquam nobis inuinum
uerit. quando ipsa hystoria
per allegoriae misterium. in
spiritalem nobis intelligenti-
am commutatur. Rota ergo
quasi per terram trahitur.
quia paruulis humili sermo-
ne concordat. et tamen magnis
spiritalia infundens. quasi
circulum in altum leuat.
Et inde fursum erigitur. un-
de terram tangere paulo ante
uidebatur. Quia uero undiq-
aedificat. quasi per circulum
rota currit. Unde in lege
scriptum est. Facies et can-
delabrum de auro mundissi-
mo. hastile eius et calamos
serphos et sperulas. ^{et} lilia ex
ipso procedentia. Quis in can-
delabro. nisi redemptor huma-
ni generis designatur. Quia
in natura humanitatis inful-
sit lumen diuinitatis. ut
mundi candelabrum fieret.

quatenus in eius lumine. om-
nis peccator in quibus iacetet
tenebris uideret. Qui pro eo qd
naturam nram sine culpa sus-
cepit. candelabrum ex auro
purissimo ^{fieri} uibetur. quia et
redemptor nri. qui ex ^{con}ceptio-
ne et natiuitate. perfectus ds
et homo extitit. passionum do-
lores pertulit. et sic ad resurrectio-
nis gloriam peruenit. Ex auro
mundissimo ductile candela-
brum fuit. quia peccatum non
habuit. et tamen eius corpus.
per passionis contumelias ad
immortalitatem perfectit.
Nam iuxta uirtutes animae.
quod percussioibus potuisset
perficere. omnino non habuit.
In membris autem suis quae
nos sumus. cotidie percussio-
nibus perficit. quia dum nos
tundimur et afficimur. ut eius
corpus esse mereamur ipse p-
ficit. De cuius corpore scriptum
est. Ex quo totum corpus p-
nexus et coniunctiones sub-
ministratum. crescit in augm-

tum di. Corpus quippe illius
 nos omnes sumus; per nexus ue
 ro et coniunctiones. corpus liga
 tur. quia dum capiti pectus.
 dum pectori brachia. dum bra
 chis manus. digiti manibus
 sunt con^uincta. ac membra cete
 ra membris inherere. corpus
 omne perficitur. Sicut sci aposto
 li. quia redemptori nro p^{ro}pinqui
 extiterunt quasi pectus capiti
 inhaesit. Quos qu^{idam} martyres
 sunt secuti. quasi coniuncta bra
 chia pectori fuerunt. Quibus
 dum pastores et doctores subiunc
 ti sunt. per bona opera manus
 brachis inhaeserunt. Hoc uero
 omne corpus redemptori nro
 cottidiae per nexus et coniunc
 tiones subministratur in caelo.
 quia cum ad eum illuc electe
 animae perducuntur. et mem
 bra colligantur. De quo bene
 dicitur. Subministratum et
 constructum. crescit in augmen
 tum di. quia di omnipotens
 redemptor noster quid in se p
 ficiat non habet. adhuc p mem

bra sua cottidie augmentum
 habet. Unde rursus scriptum
 est. Donec occurramus om
 nes in uirum perfectum.
 in mensuram aetatis plenu
 tudinis xpi. hastile uero eius
 dem candelabri. ipsa ecclesia
 debet intellegi quae corpus
 eius est. quia in ter tot aduersa
 libera stat. Calami autem
 quidam hastile prodeunt. pre
 dicatores sunt. qui dulcem
 sonum in mundo ediderunt.
 uidelicet canticum nouum.
 Scyphi autem uino repleri
 solent. Quid autem mentes
 auditotum. nisi scyphi sunt.
 Quae scis predicatoribus uino
 scientiae replentur. Sperula
 autem quid est aliud nisi
 uolubilitas p^{ro}dicacionis.
 Spera etiam in omni parte
 uoluitur. Et predicatio quia
 nec aduersitate retineri
 potest. non p^{ro}sp^{er}itatibus
 deuiatur. Spera est. quia et
 inter aduersa fortis. et inter
 p^{ro}spera humilis. nec timoris

habet angulum. nec elationis.
In cursu ergo suo insigi non ua-
let. quia percunctase uolubi-
ter trahit. Ut autem hoc quod
exempli causa protulimus ex-
quamur. bene post calamos
serpulos et sperulas. incandela-
bro lilia describuntur. quia
post eum quam diximus p-
dicationis gratiam atq. uolu-
bilitatem. illa uixens patria
sequetur. Quae animabus
scis. id est floribus uernat
aeternis. Sperulae ergo ad la-
borem pertinent. lilia ad re-
tributionem. Itaq. sicut apud
mosen. sperula doctrina p-
dicationis accipitur. ita hic
per rotam. ipsa sacra scriptura
signatur. Propheta igitur
dum scia animalia uideret
adiunxit. Rota una super
terram. Quante quaeren-
dum e. cum inferius rote
describantur. cur una rota
prius apparuisse dicitur.
nisi quia antiquo populo
uetus solummodo testamen-

tum datum est. quod ad eru-
diendam mentem illius.
quasi rota uoluitur. Bene
autem rota eadem. super
terram apparuisse dicitur.
Peccanti enim homini dictum
est. Terra est eum terra ibi
Rota ergo super terra apparu-
it. quia ds omnipotens. lege
super corda peccantium de-
dit. Sed quia haec pennata
animalia. scos uidiimus euan-
gelistas designant. quomodo
prius animalia. et postmodum
rota una aspicitur. dum ante
testamentum uetus fuerit.
et postmodum scia euangeliste
secuti sunt. Sed intellegere
in his possumus. quod illi pri-
us propheta uisi sunt. qui meri-
to transcendunt. Nam quan-
tum scia euangelium testam-
tum uetus precellit. tanto et
p-
dicatores. descriptione p-
phetia p-
ferri debuerunt.
Quamuis sit adhuc aliud quod
in hac descriptione considerari
debeat. quia p-
phetiae sps sic

in ita semetipsum anteriora
 et posteriora simul colligit.
 ut haec simul prophetia lingua
 profertur non possit. Sed ampla
 quidem licet dispersis ser-
 monibus emanat. et nunc
 ultima post primam. nunc
 uero prima post ultimam
 loquitur. Unde ezechiel pro-
 pheta sub figura sc̄ae uniuers-
 salis ecclesiae. euangeliorum
 gloriam. per quatuor anima-
 lium similitudinem uidet.
 et tamen repente illic sub iun-
 git. quae anterioribus tempo-
 ribus gesta sunt. ut patenter
 indicet. simul se uidisse. quod
 carnis lingua non sufficeret
 simul dicere. Quia uero per
 quatuor animalia. etiam per-
 fectos omnes significari dixi-
 mus. considerandum nobis ē.
 quosdam sanctorum et ante lege
 fuisse. qui naturali lege distric-
 te uiuerent. et omnipotenti
 dō placerent. Post animalia
 ergo rota describitur. quia elec-
 torum multi apud omnipoten-

tem dñi perfecti. Ante lege
 fuerunt. Si uero ut dixim.
 animalia solos euangelistas
 debemus accipere. est adhuc
 aliud quod considerare de-
 bemus. Uidebat enim sc̄s
 prophetia. quia haec ipsa uer-
 ba quae obscuritatibus ob-
 uoluta proferebat. non iudaico
 populo sed gentilibus pan-
 derentur. Nobis igitur loquens
 prius animalia. et post rotam
 describere debuit. quia nos
 ad fidem dño largiente ueni-
 entes. non per legem euangelium.
 sed per sem euangelium lege
 didicimus. Ubi uero uel
 qualis rota apparuit. adiun-
 git. cum dicit. Iuxta ani-
 malia habens quatuor facies.
 Ubi adhuc subditur. Et aspectus
 rotarum et opus earum. quia
 si uisio maris. et una similitu-
 do ipsarum quatuor. et aspectus
 earum et opera. quasi sit
 rota in medio rote. Quid ē
 hoc quod cum una diceretur
 rota. paulo post adiungitur

quasi sit rota in medio rotae
Nisi quod in testamenti uete-
ris littera testamentum no-
uum latuit per allegoria.
Unde et rota eadem quae iux-
ta animalia apparuit. uii^{or}
facies habere describitur.
quia scriptura sacra per a
testamenta in quatuor par-
tibus est distincta. Uetus
etenim testamentum in
lege et prophetis. Nouum
uero. in euangelis atq. aposto-
lorum actibus et dictis.
Scimus autem quia ubi faci-
em intendimus. ibi quod
necesse est uidemus. Rota
ergo quatuor habet facies.
quia prius reseranda ma-
la uidit in populis per lege.
postmodum uidit per p
phetas. subtilius uero per euan-
gelium. Ad extremum aut
per apostolos ea quae in cul-
pis hominum reserarent.
aspexit. Potest quoq. in-
tellegi. quod quatuor
facies rota habeat. ppter

hoc quod scriptura sacra
per gratiam p̄dicationis
extensa in quatuor mun-
di partes innotuit. Unde
et bene eadem rota una pri-
us iuxta animalia apparu-
isse. et postmodum quatuor
facies habuisse describitur.
quia nisi lex euangelio con-
cordaret. in quatuor mun-
di partes non innotesceret.
SEQUITUR. Et aspectus
rotarum et opus earum
quasi uisio maris. Recte
sacra eloquia uisio maris si-
milia narrantur. quia in
his magna sunt uolumina
sententiarum. moles sensuum.
Nec in merito mari similis scri-
ptura sacra dicitur. quia
infirmatur sententia locu-
tionis. sacramento baptisma-
tis. Uel certe considerandum
est. quia nauibus in mari na-
uigamus. cum ad desideratas
terras tendimus. Nobis aut
quid e in desiderio. nisi illa
terra de qua scriptum est.

Portio mea in terra uiuentiu.
 Ligno autem ut dixi cuchi-
 tur. qui mare transit.
 & scimus quia scriptura sa-
 cra lignum crucis nobis p-
 nuntiat cum dicit. Male-
 dictus omnis qui pendet
 in ligno. Quod redempto-
 ri nro. paulus attestatur
 dicens. factus p nobis ma-
 ledictum. Per prophetam
 quoq. lignum annuntiat.
 cum dicit. Dns regnauit
 a ligno. & rursus. Mita-
 mus lignum in panem eius.
 Per euangelium uero lignum
 crucis aperte ostenditur.
 ubi ipsa dni passio quae p-
 phetata est. declaratur.
 Per apostolos autem haec ea-
 dem crux etiam in uerbis
 et operibus tenetur. cum
 paulus dicit. Mihi mun-
 dus crucifixus est. et ego
 mundo. et rursus. Mihi au-
 tem absit gloriari. nisi in cruce
 dni nri ihu xpi. Nobis ergo
 qui ad aeternam patriam

tendimus. scriptura sacra p
 quatuor suas faces mare est.
 quae crucem annuntiat.
 quia nos de terra uiuentiu
 lignum portat. Nisi autem
 mari scripturam sacram.
 similem cerneret. ppheta
 minime dixisset. Repleta
 est terra scientia dni sicut
 aqua mans operientis.
 SEQUITUR. Et una simili-
 tudo ipsae quatuor. et spec-
 tus eae et opera quasi rota
 in medio rote. Una simili-
 tudo ipsae quatuor. quia
 quod p dicat lex hoc ena
 pphetae. Quod denuntiant
 pphetae. hoc exhibet euan-
 gelium. Quod exhibet
 euangelium. hoc p dicaue-
 runt apostoli p mundum.
 Una ergo similitudo est ipsae
 quatuor. quia diuina elo-
 quia. et temporibus distinc-
 ta sunt. tamen sensibus uni-
 ta. & aspectus eae et opera
 quasi sit rota in medio ro-
 tae. Rota intra rotam e.

testamentum nouum sicut
diximus. in ita testamentū
uetus. quia quod designauit
testamentum uetus. hoc &
testamentum nouum exhi-
buit. Utenim pauca de
multis loquar. quid ē quod
adam dormiente tua pdu-
citur. nisi quod moriente
xpo ecclesia formatur. ^v
Quid est quod isaac ad immo-
landum ducitur. et ligna
porta r. Arae super im-
ponitur et uiuit. Nisi qd
redemptor nr ad passionē
ductus. lignum sibi crucis
ipse portauit. et sic in sacri-
cium p nobis ex humanita-
te est mortuus. ut tamen
in mortalis maneret ex diu-
nitate. ^v Quid est quod ho-
micida post mortem sum-
mi pontificis absolutus.
ad terram ppriam redit.
Nisi quod humanum genus.
quod peccando sibi in ipsi
mortem intulit. post mor-
tem ueri sacerdotis. uideli-

cet redemptoris nr pecca-
torum suorum uinculis soluit.
cum paradysi possessionem
reparatur. ^v Quid est quod
in tabernaculo ppiciatoriu
fieri iubetur. super quod duo
cherubim. unum a summitate
una. et alterum a summitate
alia. ex auro mundissimo po-
nuntur. expandentes alas
et operientes oraculum. qui se
mutuo respiciunt uersis uul-
tibus in ppiciatorium. nisi
quod utraq. testamenta. ita
sibi in mediatore di et hominū
congruunt. ut quod unum
signat hoc alterum exhibeat.
Quid enim ppiciatorium. Nisi
redemptor humani generis
designatur. ^v De quo per pauli
dicitur. Quem pposuit ds.
ppiationem per fidem in
sanguine ipsius. Quid uero
per duo cherubim quae pleni-
tudo scientiae dicuntur. nisi
utraq. testamenta signata sūt. ^v
Ex quibus unum a summitate vnappiciatoriu.
altera stat. Quia quod testa-
mentum ^v
aliud uero a summitate

mentum uetus de incarnatione nri redemptoris coepit pphetando pmittere. hoc testamentum nouum perfecte narrat expletum. Duo autem ex auro mundissimo facta sunt. quia utraq; testamenta. pura ac simplici ueritate describuntur. Expandunt uero alas. et oraculum operiunt. quia nos qui omnipotentis di oraculum sumus a culpis imminenti bus. scripturae sacre aedificatione protegimur. Cuius dum sententias sollicite aspiciamus. ab errore ignorantiae. eius alas uelamur. Duo uero cherubim semutuo respiciunt. uersis uultibus in propitiatorum. quia utraq; testamenta in nullo a se discrepant; & quasi ad semet ipsa uicissim facies tenent. quia quod unum pmittit. hoc aliud exhibet. dum interpositum mediatorem di et hominum uident. Facies quippe a semet ipsis cherubim auerterent. si quod unum testamen-

tum pmitteret. aliud negaret. Sed dum concorditer de mediatore di et hominum loquuntur. ut uicissim se respiciant. in propitiatorum intendunt. Rota ergo in medio rote est. quia in testamento ueteri. testamentum nouum. & sicut iam sepe diximus. quod testamentum uetus pmissit. hoc nouum exhibuit. & quod illud occultae annuntiat. hoc istud exhibitum aperte clamat. Propheta ergo est testamenti noui. testamentum uetus. & expositio est testamenti ueteris. testamentum nouum. SEQUITUR. Per quatuor partes earum ibant et non reuertebant. Quo alibi diuina eloquia. nisi ad corda hominum uadunt. Sed per quatuor partes euntes ibant. quia scripturae sacre. per legem ad corda hominum uadunt. Signando mysterium per pphetas uadit. Paulo aptius

pphetando dñm per euange-
lium uadit. exhibendo quā.
pphetauit. Per apostolos ua-
dit. pphetando eum quem
pater in nra redemptione
exhibuit. habent ergo rote
facies et uas. quia ostendunt
sacra eloquia noticiā pcep-
torum. cum exhibitione
operum. Et p quatuor par-
tes uadunt. quia distinctis
temporibus ut p diximus
loquuntur. Uel certe quia
in cunctis mundi regionib.
incarnatum dñm pdicant.
O equibus apte mox subditur.
Et non reuertebantur cum
ambularent. haec su peri-
us de animalibus dicta sunt.
Sed non eadem intellegi de ro-
tis. quae de animalibus pos-
sunt. Rotam quippe signa-
re uetus testamentum dixi-
mus. & testamentum ue-
tus ambulauit quidem.
cum p dicationem ad men-
tes hominum uenit. sed
post semetipsum reuersum

non est. quia iuxta litteram
in pceptis suis et sacrificiis.
usq. ad finem seruari non
potuit. Non enim sine im-
miratione p mansit. cum
in eo spiritualis intelligentia
desuit. Sed cum redemptor
nr in mundum uenit. hoc
spiritualiter fecit intellegi.
quod carnaliter uenit teneri.
Itaq. dum spiritualiter littera
eius intellegitur. omnis in
eo illa carnalis exhibitio uiu-
ficatur. Testamentum uero
nouum. etiam p testamenti
ueteris paginas testamentum
aeternum appellatum est.
quia intellectus illius num-
quam mutatur. Bene ergo
dicitur. quod rote curtes
ibant. et non reuertebantur
cum ambularent. quia dum
nouum testamentum non
rescinditur. dum uetus ia spiri-
taliter intellectum tenetur.
post se non redeunt. quia usq.
ad finem mundi immutabilia
persistunt. Ambulant ergo

sed non reuertuntur. quia spiri-
 taliter ad cornu ueniunt. ut
 eorum p̄cepta uel studia uolun-
 tatis non mutantur. SEQUITUR.
 Statuta quoque erat rotis. et alti-
 tudo. et horribilis aspectus.
 Quid est quod scripturae sacrae
 eloquus. tria haec ^{in te} narrantur.
 Ut statutam altitudinem et
 horribilem aspectum. id est ter-
 ribilem habere memorentur.
 Quae erendum nobis magnopere
 est quae diuinae scripturae
 statuta. quae altitudo. qui
 horribilis aspectus dicitur.
 Sciendum ergo est. quia statu-
 ta ad uitam congruit. bene ope-
 rantibus. Unde per paulum
 dicitur. Qui stat uideat neca-
 dat. Qui etiam discipulis dicit.
 Sic state in dno carissimi. & p̄-
 pheta qui semoribus acuta
 ante dnm uidebat. ait. Uultus
 dñi in cuius conspectu sto.
 Altitudo uero est caelestis regni
 p̄missio. ad quam tunc um p̄-
 tingitur. quantum iam morta-
 lis uitae omnis corruptio sub-

iugatur. horribilis uero aspec-
 tus est terror gehennae. quae
 sine fine reprobos cruciat. et
 semper in cruciatu conseruat.
 Statuta uero in fecunditate
 p̄ceptionis est. Altitudo in
 celsitudine. super ^{nae} reprobis
 nis. horribilis uero aspectus
 in miris aq̄ terroribus sup-
 plicii sequentis. Scriptura
 igitur sacra statutam habet
 p̄missio ad standum diri-
 git. ut auditorum mentes.
 ad terrenam concupiscentiam
 non euerterit. Altitudinem
 habet. qui in caelesti patria
 aeternae uitae gaudia p̄mit-
 tit. horribilem quoque aspec-
 tum habet. quia omnibus
 reprobis gehennae subplacia
 minatur. Ostendit igitur
 statutam suam in aedificatio-
 ne morum. ostendit altitu-
 dinem in p̄missione p̄mio-
 rum. ostendit horribilem
 aspectum in terroribus sub-
 pliciose. Recta est enim in
 p̄ceptis. alta in p̄missionib.

horribis inminis. habet statu-
ram. cum prophetā dicit.
Qui escite agere puerse. discite
benefacere. quaerite iudici-
um subuenite oppresso. iu-
dicate pupillo defendite
uiduam. & rursum. Fran-
ge esuriētī panem tuum
et egenos uagosq. induc in
domum tuam. Cum uide-
ris nudum operi eum. et do-
mesticos seminis tui ne dispe-
xeris. habet altitudinem. cū
per eundem pphetā dicit.
Non erit tibi sol amplius adlu-
cendum p diem. nec splendor
lunę illuminauit te. sederit
tibi dñs in lucem. sempitær-
nam. et dñs tuus in gloriam tuā
habet horribile aspectum. cū
infernum describens dicit.
Dies ultionis dñi. annus retri-
butionum iudicii. fronet
conuertuntur torrentes eius
in picem ardentem. nocte
et die non extinguetur in
sempiternum. Quam beatus
iob describens dicit. Tenebro

sa terra. et operta mortis ca-
ligine. terra miserie et tene-
brarum. ubi umbra mortis.
et nullus ordo. et sempitær-
nus horror inhabitans.
habet staturam. cum p eam
dñs p ptiatus pollicetur di-
cens. Sicut caeli noui et ter-
ra noua. quae ego stare facio
coram me dicit dñs. Sic sta-
bit semen ur̄m. ^{& nomen ur̄m.} Illi etiam ue-
racter coram dño stant. qui
uitam suam in prauidate
non dissipant. habet altitu-
dinem. cum statim subdit.
& erit mensis ex mense. et sabbatum
ex sabbato. Eueniet omnis
caro. ut adoret coram facie mea.
dicit dñs. Quid est mensis.
nisi pfectio dierum. et quid
est sabbatum nisi requies. in
qua ^{hiet} seruale opus non liceat.
Mensis ergo ex mense ē. quia
qui hic pfecte uiuunt. illuc
ad perfectionem gloriae pdu-
cuntur. Sabbatum uero ex
sabbato est. quia qui hic ces-
sant a uerso opere. illuc qui

ceciderunt in cal^{iditate} distributione.
 Habet etiam horribilem aspectum.
 cōtinuus adiungit.
 & egredientur et uidebunt ca-
 dauera uiuorum. qui puari-
 cau sunt in me. Vermes eorum
 non morientur. et ignis eorum
 non extinguetur. Quid enī
 horribilius dici. quid cogita-
 ri potest. quam damnationis
 uulnera suscipere. et dolores
 uulnerum finire numquam.
 O hoc horribili aspectu tota se-
 bene per sophoniam dicitur.
 cum super uenire duris men-
 tibus. dies iudicii denuntia-
 t. Iuxta est dies dñi magnus. iuxta
 et uelox nimis. Uox diei dñi
 amara. tribulabitur ibi fortis.
 Dies irae dies illa. dies tribulatio-
 nis et angustie. dies calamita-
 tis et miseriae. dies tenebrarum
 et caliginis. dies nebulę et tur-
 biris. dies tubae et clangoris.
 Sed quia exterioris rotae dicta
 posuimus. restat nunc interio-
 ris quoq. staturam. altitu-
 dinem et horribilem aspectum

pferre debeamus. Habet rota
 interior staturam suam.
 cum euangelium. ad terrā
 desideria in eum uasinos phi-
 bet. redemptoris nr̄i uocib.
 dicens. Attendite ut non
 grauentur corda uia in cra-
 pula et ebrietate. aut in cu-
 ris huius uitae. Habet alti-
 tudinem. cum de eodem
 redemptore nr̄o p̄mittit
 dicens. Quot quod autem
 crediderunt in eum. dedit
 eis potestatem filios d̄i fieri.
 Quid enim hac potestate alti-
 us. quid hac altitudine ^{sup̄laminus} di-
 ci potest. in qua creatus quisq.
 efficitur filius creatoris.
 Habet horribilem aspectum.
 cum de reprobis loquitur di-
 cens. Ibunt in supplicium
 aeternum. Habet staturam.
 cum ueritas discipulos ad-
 monet dicens. Vendite quae
 possidetis et date elemosinā.
 facite uobis sacculos non ue-
 terescentes. Habet p̄missio-
 nis altitudinem cui dicit.

Uenient ab oriente et occidente
et recumbent cum abraham
et isaac in regno glorum.

Habet horribilem aspectum
cum subdit. Filii autem
regni eicientur in tenebras
exteriores ibi erit fletus et
stridor dentium. Quibus
rursum uoce uejitati dicitur.

Uos in peccatis uestris monemini.

Habet statutam cum primo
pastoris uocibus dicit.

Ministrate in fide uestra uirtute.

In uirtute autem scientia.

In scientia autem abstinentia.

In abstinentia autem pacien-

tiam. In pacientia autem pie-

tatem. In pietate autem

amorem fraternitatis. In amo-

re autem fraternitatis carita-

tem; habet altitudinem. Cui

paulo post dicit. Sic enim

abundanter ministratur

uobis introitus in aeternum

regnum dñi et saluatoris nri

ihū xpī. Qui rursus bonis

pastoribus pollicetur dicens.

Cum apparuerit princeps pasto-

rum. percipietis inmarcescibile
coronam gloriae; habet hor-

ribilem aspectum cum dicit.

Adueniat autem dñi dies ut

erit. in qua caeli magno impe-

tu transibunt. Elementa ue-

ro calore soluentur. Cum hec

igitur omnia soluenda sunt.

quales oportet nos esse in seculis con-

uersationibus et pietatibus.

expectantes et sperantes in ad-

uentum diei dñi. Per quam

caeli ardentis soluentur. Ele-

menta uero ignis ardore tabes-

cent. Habet statutam. cum per

paulum. nos a terrenis desideriis

erigit dicens. Mortificate mem-

bra uestra quae sunt super terram;

fornicationem. immundiciam

libidinem. concupiscentiam.

malam. et auaritiam. quae est

idolorum seruitus; habet altu-

tudinem cum promittit dicens.

Uita uestra abscondita est cum

xpo uido. cum xpc apparuerit

uita uestra tunc et uos apparebi-

tis cum illo in gloria. habet

horribilem aspectum cum inatur

dicent. In reuelatione dñi nri
ihū xpī de caelo. cum angelis uir
tutis eius in flamma ignis. dan
tis uindictam his qui ^{non} uouerunt
dñm. et qui non obediunt euan
gelio dñi nri ihū xpī. qui poe
nas dabunt in interitu aeter
nas. a facie dñi et gloria uirtutis
eius. habet statutam. cum nos eccl
monet dicens. Videte ne quis
alicui malum p malo reddat.
sed quod bonum est. sectamini
in inuicem. et in omnes. habet
altitudinem. cum pmittit di
cent. Si conuenerit. et conuue
rimus. si sustinemus. et conregna
bimus. & rursus. Non sunt
condignae passionis huius tempo
ris. ad futuram gloriam quae
reuelabitur in nobis. habet hor
ribilem aspectum. cum minat
dicens. Terribilis quaedam expec
tatio iudicii. et ignis aemulatio.
quae consumptura est aduersa
rios. Qui rursus ait. horrendū
est incidere in manus di uiuentis.
Qui omnia breui quoq. sententia
stringit dicens. Ut possitis con

phendere cum omnibus scīs.
quae sit latitudo. et longitudo.
et sublimitas. et profundum.
Lata quippe est caritas. quia
et in uiciorū dilectionem
capit. et per eam caritatem quae
nos omnipotens dñs late dili
git. etiam longanimitet por
tat. hoc ergo nos debemus exhi
bere. pximīs. quod indignis
nobis a creator nro. conspicimus
exhiberi. Latitudo itaq. et lon
gitudō ad statutam ptinet.
quia p maiorem mores dilatat.
uisiterna mala. caritas longa
nimitet portet. Sublimitas
aeternorum est. illa remunere
ratio p miorum decem in
mensitate dicitur. Quae nec
oculis uidit. nec auris audi
uit. nec in cor hominis ascen
dit. quae p parauit dñs dili
gentibus se. habet ergo in sub
limitate altitudinem. quia
aeterna scōrū gaudia. nulla
nunc p ualent cogitatione
penetrare. Profundum quoq.
est. illa inestimabilis damnatio

sub plioꝝ. quae eos quos
susceperit inuis deſmerget.
In quibus sacra eloquia horri-
bilem aspectum habent.
quia inestimabilem terrore
audientibus incucunt. cu
sub plia inferi locuntur.
Bene ergo dicitur. Statua quo-
q. erat rotiferalitudo. et hor-
ribis aspectus. quia scriptura
sacra. in utroq. testamento et
admonendo recta est. et pmu-
tendo alta. cum inando terri-
bilis. haec nos fratres k̄mi
hodie h̄na die laꝝiente d̄no di-
xisse sufficiat. ut ad differen-
da ea quae subiuncta sunt.
in oꝝ reparati redeamus. in au-
toꝝ omnium d̄no d̄no con-
fidentes. qui uiuit et regnat
cum patre. in unitate sp̄s sc̄i
per omnia secula seculorum.
amen. *Explicit homilia*

SINCIPIT OMELIA
SEPTIMA.
SICUT NOSTIS FRA-
TRES K̄MI. CONSUE-
DO PPHETIAE EST. N̄. CISTA

N.

nunc illa aspiciere. et ab aliis
in aliud subito uerba deſiuare.
Sicut psalmista cum d̄no lo-
quaeretur dicens. deus iudex
iustus. fortis et longanimis.
numquid irascetur per singu-
los dies. nisi conuertamini gla-
dium suum iube. tautt. et pa-
taut illum. Impsa parauit
uasa mortis. sagittas suas ar-
dentibus effecit. Repente sub-
iunxit. Conceptit dolorem &
peperit iniquitatem. lacum
aperuit et effodit eum. et inci-
dit in foueam quam fecit. Ecce
cum d̄ni narraret iustitiam.
quasi non mutata uoce. repen-
te peccatoris intulit culpam.
Quod unum exempli causa di-
xisse sufficiat. quia quisquis
in prophetis usum lectionis
habet. quam crebro ista faciat
non ignorat. Unde uinehe-
chiel ppheta. cum d̄notis loque-
retur. adiunxit. & totum
corpus plenum oculis in circuitu
tu ipsorum quatuor. Qui enim
non ipsorum. seclipsore dixit.

Profecto indicat. quia repente
 sermo eius ab rotis ad animalia
 redit. per quae nimirum per
 fecit quicquid ut praedictum est
 designantur. Corpora itaque ani
 malium. idcirco plerumque oculis
 describuntur. quia sanctorum
 actio. ab omni parte circumspec
 ta est. bona desiderabiliter pro
 uident. mala solletter cauens.
 & hoc laboriosius ubi sanctorum mens
 uehementer inuigilat. ne se
 ante eorum oculos mala sub bo
 norum specie abscondant.
 Circumspecta ergo est uita sanctorum
 ne sic sit libera. ut superba sit.
 quia sepe superbia. excedit in uer
 bis. eundem appetit libertas pu
 ritatis. Nec sic sit humilis ut
 formidolosa sit. quia aliquan
 do timor restringit animum.
 ut loqui quae recta sunt non
 praesumat. sed tamen in ipsa timi
 da cogitatione. humilem esse
 se simulet. Nec sic sit parca ut
 tenax sit. quia plerumque tenu
 cia parsimonia appetit aestima
 ri ut iuste ac necessarie uideat.

tenere. quicquid de genti pro
 ximo misericorditer non
 uult impendere. Nec sic sit
 misericors ut effusa sit. quia
 non nunquam effusio te
 mia putatur. Aliud est
 enim pietatis studio. neces
 saria proximis dare. atque aliud
 ea quae possidentur. sine mer
 cedis intentione dispergere.
 Quicquid ergo agitur. in radi
 ce intentionis pensandum est.
 quo merito apud iudicium
 creatoris habeatur. Unde
 eiusdem creator dicit. Si oculi
 tui simplex fuerit. to
 tum corpus tuum lucidum
 erit. Oculum uidelicet in
 tentionem. corpus uero actio
 nem nominans. Quasi si
 intentio apud deum simplex
 fuerit. in eius iudicio nostra
 actio tenebrosa non erit.
 Igitur quia sancti solletter
 inuigilant. ut se undique aspi
 ciant. ubique custodiant. ne
 aut mala propterea ipsa appe
 rant. aut haec eadem sub specie

bonorum agant. scilicet ne fecerit
uita uirtutes eē mentiantur.
totum corpus in circuitu oculo
plenum habent. qui omnis
eorum actio prudentia solli
citudinis. et repletur circū
datur. hinc est quod paulus
apostolus dum cui dam poe
nitenti. de perpetrato facino
re corinthios prospiceret uolu
isse miserere ait. Sicut ^{aliquid} donastis
et ego. Nam et ego quod do
naui. propter uos in persona
xpi. ut non circum ueniamur
a satana; non enim ignoramus
cogitationes eius. Si enim
parcendum erat. tunc se humi
litate tanta uoluntati disci
pulorum magister egregius
sociat. ut neq. ipse ad discipu
lis. neq. ab eo discipuli in
compassionis causa diuisi
uideantur. Nisi quia solli
cito prudentiae oculo at
tendit. quod pleriq. dum
alter donat. alter uasetur.
& quale iam est misericordiae
sacrificium. quod cum discor

dia. pximi offeritur. Unde
recte ait. Ut non circum uenia
mur a satana. non enim ignora
mus cogitationes eius. Quia
uidelicet inde alterius cordi
rix & malum solet immittere.
unde alterum conspiciat. pieta
tis negotium fecisse. Impfec
tum enim bonum est. quod
sic agitur. ut ne quid ei ex alio
latere mali subrepat non ad ten
datur. nisi forte quod sine cuius
piam scandalo fieri non potest.
culpa si non fecisset. hoc uero
ideo dicimus. ut notum uiae
dilectioni faciamus. quia in nro
bono opere aliquando cauendū
est scandalum pximi. aliquan
do uero pro nichilo contempnen
dum. Quod in ipso redemptore
nro didicimus. Qui dum tri
butum petro inquisito pete
retur. prius paradigna pposuit.
per quod se nihil debere. respondit
dicens. Reges terrae a quibus
accipiunt tributum uel censū.
a filiis suis anabalerunt. Cui cum
diceretur ab alienis. Illico respondit.

8 fl
p. 11

Ergo liberi sunt filii. Sed postquam
 liberum se esse monstravit. ne for-
 te scandalum cuiquam faceret.
 subdidit. Ut autem non scanda-
 li xemus eos. uade ad mare et mit-
 te harnum. etc. um piscem qui
 prius ascenderit. tolle. et aperto
 ore eius. inuenies statrem. illu-
 sument. da eis promette.
 Qui rursus cum diceret. quia
 omne quod in os ^{intra} non co-
 inquinat hominem. et tunc
 accedentes dixerunt. Scis quia
 pharisei audito uerbo scandaliza-
 ti sunt. Nulle respondens ait.
 Omnis plantatio quam non plan-
 tauit pater meus caelestis eradi-
 cabitur. Sinite illos. caeci sunt.
 duces caecorum. Ecce magistra
 ueritas. ne in quorundam cordibus
 scandalum gigneretur. et quod non
 debuit tributum dedit. & rur-
 sum quia generari scandalum
 in quorundam cordibus con-^{tra}ue-
 ritatem uidit. in suo eos scandalo
 remanere permisit. Ex quare
 nobis considerandum est. quia
 in quantum sine peccato possumus

uitare proximum scan-
 dalum debemus. Si ~~autem~~ ^{scandalu} de
 ueritate ^uritur. ut uis per-
 mittitur nasci scandalum.
 quam ueritas relinquitur.
 Corpora ergo animalium plena
 sunt oculis. cum se hinc inde
 caute circumspiciunt.
 Sed sciendum nobis est. quia
 sepe dum aliis rebus intendi-
 mus. fit ut alia neglegamus.
 & ubi neglegimus. ibi periculum
 oculum non habemus. Nam
 phariseus ille qui ascenderat
 in templum orare. testante
 et angelis. quid dixit agri-
 uimus. ait enim. Os gratias
 tibi ago. Recte autem gratias
 do agebat. a quo acceperat
 bona quae fecerat. Qui etiam
 subiungit. Quia non sum
 sicut ceteri hominum. rapto-
 res. iniusti. adulteri. uelut
 etiam hic publicanus. leuino-
 bus in sabbato. decimas do-
 omnium quae possideo.
 Ecce ad exhibendam abstinen-
 tiam. ad impendendam

Unde
 in uena
 magna
 Quia
 us cordis
 utere
 ut: puer
 impfec
 quod
 ex alio
 ad ten
 ine cuius
 potest.
 uero
 rae
 a inno
 uendu
 aquan
 impner
 tempore
 ut in
 ppo
 ofate
 pond
 us
 erfu
 uen
 respond.

miseri cordiam. ad referendas
dō gratias oculum phariseus
habuit. sed ad humilitates
custodiam oculum non habe
bat. & quid p̄dest. quod con
tra hostium insidias poene
tota ciuitas carite custodi
tur. suum foramen aper
tum relinquitur. unde ab
hostibus intratur. Quid ergo
p̄dest custodia quae poene
ubiq. circumponitur. quan
do inimicis tota ciuitas per
neglectum loci unius aperit.
phariseus autem qui ieiunui
exhibuit decimas dedit.
dō gratias retulit. quasi poe
ne circulum in suae ciuitatis
custodia uigilauit. Sed
quia unum in se foramen
sup̄bis non attendit. ibi
hostem p̄tulit ubi p̄neglegentiam
oculum clausit. Quia ergo
scōrum mentes undiq. se
circum spicientes in uigi
lant. atq. in ^{omni} nomine suo
opere pauoris et sollicitudi

nis oculum circumducunt.
ne aut p̄talia agant aut recta
quae p̄cepta sunt non agant.
aut bonis actibus expletis in
suis cogitationibus intumes
cant. et tanto grauius offen
dant. quanto qui iusti uiden
tur foris. occultius peccant.
Recte dicitur. totum corpus eorum.
plenum oculis in circuitu.
Sciendum quoq. est. quod in
translatione ueteri non habetur.
totum corpus eorum plenum
oculis in circuitu. sed dicitur.
Dorsa eorum plena oculis. Quae
uidelicet sententia. ab aedifi
cationis intellectu non discre
pat. Ecce enim sunt quae
in facie. saepe etiam peccatores
homines custodire solent.
Iusti autem uiri. quae se et in
eis custodiunt. quae in p̄ptu
et in facie non uidentur. in dor
sis oculos habere referuntur.
Quia ergo. et quae in oculis
sunt dicuntur. et quae in dor
sibus oculos in dorso habent.
Quod tamen intellegi et aliter

potest. quia ea quae sunt ante
faciem nos uidemus. dorsa autē
nra. alius in nobis uidet. et nos
uidere non possumus; quia autē
sci uiri solletter se aspiciunt in
quibus alios iudicare possunt.
& distincte se uident. sicut sepe
distincte ab aliis uidentur.
qui in se nec ea quae se latere po-
terant ignorant. lumen in dor-
so portant. SEQUITUR.

Cumq; ambularent animalia
ambulabant et rotae iuxta ea.
& cum eleuantur animalia de
terra eleuantur simul et rotae.
Animalia ambulat. cum sci uiri
in scriptura intellegunt. quem
admodum moraliter uiuant.

Eleuantur uero a terra animalia
cum sci uiri se in contem-
platione suspendunt. Quia unusquisq;
scorum quantum ipse in scrip-
tura sacra profecit. tanto haec
eadem scriptura sacra proficit
apud ipsum. recte dicitur.

Cum ambularent animalia am-
bulabant pariter et rotae; quia
diuina eloquia cum legente
+ Et cum eleuantur animalia de
terra. eleuantur similiter & rotae.

crescunt. Nam tanto illa quisq;
altius intellegit. quanto altius
in eis intendit. Unde nec de-
uantur rotae. si non eleuantur.
animalia. Quia nisi legentium
mentes ad alta proficiunt.
diuina dicta uelut in nimis
non intellecta iacent. Cum
enim legenti cuilibet sermo
scripturae sacrae tepidus
uidetur. sensus diuini eloqui
eius mentem non excitat. &
in cogitatione sua nullo in-
tellectus lumine emicat.

rotae et otiosa et in terra ē. quia
animalia non eleuantur a ter-
ra. At uero si animalia ambu-
lent. id est bene uiuendi or-
dines quaerant. et per gressum
cordis inueniant. quem ad-
modum gressum boni ope-
ris ponant. Ambulant pari-
ter et rotae. quia tantum
in sacro eloquio pro uectum
inuenis. quantum apud
illum ipse profecit. Si uero
permatum animal se in con-
templatione terenderit.

rotae protinus contra subleuan-
tur. quia terrena non eē intel-
legis. quae prius in sacro eloquio
iuxta terrenum morem dicta
credidisti. Fitq; ut scripturae
sacrae uerba eē caelestia sentias.
si accessus per contemplatio-
nis gratiam temetipsum ad
caelestia suspendas. & mira
atq; ineffabilis sacri eloqui
uirtus agnoscat. cum sup-
no amore legentis animus
penetratur. quia ergo ani-
mal ad alta se subleuat. ro-
ta uolat. SEQUITUR.

Quocumq; ibat sps. illuc eun-
te spū. etrote pariter leua-
bantur. sequentes eum.

Quo enim sps legentis tendit.
illuc et diuina eloquia ele-
uantur. quasi in eis altum
quid uidendo et sentiendo
quaesieris. haec eadem sacra
eloquia crescunt. et tecum
in altioribus ascendunt.

Bene autem de eisdem rotis di-
citur. Sequentes eum. Legen-
tis enim sps. siquid in eis sci-

re mortale aut hystoricum
quaerit. sensus hunc moralis
hystoriae sequitur. Si quid typi-
cum. mox figurata locutio agnos-
citur. Si quid contemplatiuum.
statim rotae quasi pennas acci-
piunt. & in aere suspenduntur.
quia in uerbis sacri eloqui in-
tellegentia caelestis aperitur.
Quocumq; ergo ibat sps. illuc eun-
te spū. etrote pariter leuabantur
sequentes eum. Rotae enim spm
sequuntur. quia uerba sacri elo-
qui. ut saepe iam dictum est.
iuxta sensum legentium p̄ intel-
lectum crescunt. In una enim
eademq; scripturae sententia.
alius sola hystoria pascitur.

Alius typica alius uero intellegen-
tiam p̄ typum contemplatiua
quaerit. & fit plerumq; ut sic
dictum est. in una eademq; sen-
tentia cuncta simul tria uale-
ant inueniri. Moyses cum de
ardente rubo uocatus fuisset.
accessit p̄ prius ut uideret uisum.
& ecce rubus ardebat. et non con-
furnebatur. Magnū est hoc

miraculum; si solam in eo hystoria
 requirat. est unde legentis nutria
 tur animus. ut uideat quod in
 ligno ignis ardeat. et non consumat.
 lam uero sit typicam intellegentia
 quaerit. quid flamma nisi lege.
 O equa scriptum est. In dextera
 eius ignea lex. & quid rubus ille
 nisi iudaeum populum designa
 uit. peccatorum suorū spinis ob
 situm. Sed rubus ardens consumi
 non potuit. quia iudaeus popu
 lus. et ignem quidem legis accepit.
 et tamen nec eius uitae diuini
 sermonis flamma concremauit.
 Fortasse in hoc facto. alius maiora
 pro typum contempleri desiderat.
 hanc quia sensus exerescit. de uertur
 paniter et tota. Inter homines eni
 perfectus homo factus est uincus di.
 quia sua peccata non habuit. sed
 spinas nostrae nequitiae suscepit.
 atque usque ad passionem pro nobis se
 humiliare dignatus est. et in semetip
 so ignem tribulationis nostrae susci
 pere. Sed arsit. et non arsit. quia
 ex humanitate est mortuus. et tamen
 immortalis ex diuinitate perman

sit. Suscepit a nobis unde sacri
 ficium fieret pro nobis. et tamen
 impassibilis. atque immutabilis
 permanit unproptus. ut nos com
 mutaret antis. Alius fortasse
 per hystoria moralitate. atque per
 allegorie intellegentia contem
 plationem requirit; patet cunc
 tis iuxta hystoriam hoc quoniam
 lege scriptum est. ut uertur qui
 pro peccato offeritur retorquatur
 caput eius ad pennulas. ita ut
 collo inhaereat. et non penitus
 abrumfatur. In quibus uerbis
 dubius legentibus sensus hysto
 ricus est. Sed si haec intellege
 re ^{al} motus requirat. agitur
 tota dum ad moralem intelle
 gentiam ducitur. sacra uerbi
 sententia. Nos ipsi enim in
 omnipotentis di sacrificio ce
 tur tur debemus. ita ut caput
 nostrum retorquatur ad pennu
 las. id est animus ad uirtutes.
 Non enim in merito pro caput in
 tern intellegimus. quia sicut
 caput corpus. ita mens actio
 nis regit. Sed caput ad pennulas

retorqueri precipitur. ut ea quae
dicitur facias. et os aperiri coniun-
gas. Nec haec ^{caput} abscidendi
est. ut a corpore diuidatur. Sed
ex parte decidit a corpore suo
iubetur inherere. quia iudei
et mens nostra a carnali delecta-
tione incidenda est. sed a carnis
cura necessaria incidenda non
est. hinc enim scriptum est.
Carnis curam nesceritis in deside-
ris. Quae ergo in desiderio fie-
ri prohibetur. procul dubio in neces-
sitate conceditur. Caput ergo
turturis ^{ex parte} abscisum. sic et ex par-
te inheret. ut sicut dictum
est. & a uoluntate carnis mens
nostra incisa sit. et tamen a neces-
sitate non sit abscisa. Quod si
hoc sacrificii genus. sub typica
redemptoris nostri intellegentia
alius ad contemplationem re-
quirat. ascendat ergo ad fosto-
ra animus. deuentur anima-
lia. ut deuentur pariter et totae.
Quis enim caput nostrum nisi
redemptor generis humani.
de quo scriptum est. Ipsum

dedit caput super omnem ecclesiam
quae est corpus ipsius. Quem cum
iudei persecuerentur. nomen eius
delere de terra conati sunt. Cum
quod cum crucifixum et sepultum
uiderent. hunc se ab amore om-
nium diuisisse crediderunt.
Sed caput turturis et incisum est.
et tamen a suo corpore diuisum non
est. quia ex eo quod pro nobis morte
portulit. omnes nos sibi uictus
in ipsa sua morte coniunxit.
& hoc quod se nostris oculis uisi-
biliter subtraxit. nostris sementibus.
inuisibiliter radiauit. Caput ergo
turturis incisum inheret corpo-
ri. quia pro nobis quidem redem-
ptor nostri passus est. sed a nobis sepa-
ratus pro passionem non est. Quia
igitur dicta sacri eloquii cum
legentium spiritu ex crescunt. rec-
te nunc dicitur. Quocumque
ibat spiritus illuc eunte spiritus et totae
pariter leuebantur sequentes
eum. Et subditur. Spiritus enim uita
erat in totis. In totis enim spiritus uita
est. quia sacra eloquia donos spiritus
uiuificantur. ut in ovis uera a nobis

opera repellam. Potest autem
 intellegi quia sps uadit. cū legen-
 tis animum diuersis modis et
 ordinibus tangit. quando hunc
 puerba sacri eloqui modo in zelo
 excitans ad uitionem erigit.
 modo ad p^{ro}uidentia mitigat.
 modo in p^{ro}dicacione instruit.
 modo ad poenitentiae lamenta
 compingit. Sed percurramus bre-
 uiter phae eadē uerba quae dixi-
 mus. et uideam^{us} quomodo sequit^{ur}
 rotae spm. qui uite sps dicitur.
 et rotis in eē phibetur. Certe si legen-
 tis animum sps uite in caeli fer-
 uore teugent. p^{ro}tinus in sacris
 eloquiis uidet. quod moyses ad
 castra rediens. et populū p^{ro} dolū
 peccasse cognoscens. hunc p^{ro} seruo
 tem sps gladii strauit. Quod
 si necesse p^{ro}sequendo luxuriā uā di
 gladio placauit. Quod petrus
 mentientes sibi met uerbo p^{ro} culit
 et rotis cedit. Quod paulus negligen-
 tib^{us} discipulis uirgā minatur.
 Si sps uite legentis animum ad ser-
 uandā paciētiā tangit. statim
 secuntur et rotae. quia in sacris

eloquiis inuenit. quod moyses
 et aaron cum loquentes. recta
 persecutionem populi passi sunt.
 ad tabernaculum cucurrerunt.
 p^{ro} ipso populo exorantes. quae
 fugiebant. Sca autē coxerunt p^{ro}
 et timorē sup^{er} bientium p^{ro} tulit.
 et tamen contra eos ad odium
 non erupit. Paciētia autē uia
 ē. quae cupsum amat. quē postat.
 Nam tolerate sedodisse. non ē uisus
 mansuetudinis. sed uelamentū
 furoris. In eisdem quoq^{ue} eloquiis
 inuenit. quod samuel de prin-
 cipatus cubine deiectus. oras-
 se etiā p^{ro} deicientibus consuecit.
 Quod nemo se ope ad caelestem
 gloriā nisi paciētiā seruā-
 do p^{ro} uenit. Quod ipse auctor
 ac redemptor generis humani.
 sp^{ro} p^{ro} ita. colaphos. spineam coronā.
 crucem. lanceam pertulit. &
 tamen p^{ro} peccatoribus orauit.
 Si uitae sps legentis animum
 ad studium p^{ro} dicationis excitat.
 statim sequuntur & rotae. quia
 in sacris eloquiis inuenit quod
 moyses iubente dno. contra ac

gypti regem inquantis sepelica-
tionis libere uerbis et exiit.
Quod stephanus iudeis perfiden-
tibus; dicens uos semper spui
sco resististis. ne lapides timuit.
Quod petrus sustibus caesus ne
in nomine ihu loqueretur. cum
aliqua libertate respondit.
magis O boedire oportet deo quam homi-
nibus; Quod paulus catenas
uinculis stringitur. sed tamen
uerbum dei non est alligatum.
Sicut uitaesps ad poenitentiae lani-
ta conpungit. sequuntur. petri
rotae. cum scripturis sacrae.
uerba dauid poenitentiamq.
pferunt. quod rex rephensius
ppheta. quia subiectus ad eae
linon fuit. subiecto increpanti
non erubuit. confiteri qd fecit.
Quod publicanus qui redum
suae nequitiae cognouit. et si
iniustus ad templum uenit.
iustificatus et templo rediit.
Qd petrus negationis maculas
lacrimis lauit. Quod latro qui
in cruce cognouit culpam. in ipsa
iam morte inuenit ueritatem.

O equibus adhuc rotis. eadem pro-
pheta replicat atq. subiungit.
Cum euntibus ibant. et cum stantibus
stantibus. et cum de uatis a terra
pariter eleuabantur. et uos se-
quentes ex. quia sps uitae erat
in rotis; haec sicut nostis frs kerini.
ex magna iam parte dicta sunt.
sed uerata descriptione narrant.
Nec nos itaq. pigeat eadem breuiter
exponendo repetere. quae sps pp-
pheta dignatus est replicando
narrare. hoc enim solum in his
uerbis nouum additur. quod
dictum est; Cum stantibus
stantibus; Sunt autem quidam
qui usq. ad hoc proficiunt. ut terre-
na quae accipiunt bene dispen-
sare nouerint. misericordiae operibus
intendant. obpressis subueniant.
hi uidelicet uadunt in eo. qd se in
proximi utilitate tendunt.
Cum his ergo rotae gradiuntur.
quia sua eloquia. dictorae suorae
passus. in eis uerere disponant.
Et sunt alii qui in fide quae accepe-
runt. ita ad tenendum fortes
sunt. aduersis quibus resistere

ualeant. et non solum minime ad
 aduersitatem trahuntur perfidiae.
 sed etiam pueris loquentes unpug-
 nent. eosque ad rectitudinem per-
 trahant. Cum istis stantibus
 stant etiam rotae. quia eis rectitu-
 dinem suam sacri eloqui uerba
 confirmant. cum uicis audiunt.
 Sate et tenere traditiones quas di-
 didistis. & rursus. Aduersa-
 rius uester diabolus. tamquam
 leo rugiens. circuit querens quem
 deuoret. Cui resistite fortes infide.
 & aliqui omnia terrena despiciunt.
 nulla quae ^{perierunt} possidere
 dignantur. in disiectum
 contemplatione suspendunt.
 Cum his ergo de uatis et rotae pa-
 riter leuantur. quia in quantum
 quique ad alta proficiunt. in tantum
 eis et sacra eloquia de altioribus
 loquuntur. Uadunt ergo ani-
 malia ad utilitatem proximi. stant
 ad custodiam sui. Eleuantur ad con-
 templationem dei. Sed et rotae pa-
 riter uadunt. stant. eleuantur. quia
 quaesita sacra lectio talis inuenit.
 qualis et sit ipse a quo queritur.

A dactiua enim uita profecisti.
 ambulat tecum. Ad immo-
 bilitatem ^{ergo} constantiam spiritus profecisti.
 stat tecum. Ad contemplati-
 uam uita per dignitatem peruenisti.
 uolat tecum. & rursus. ^{subdit} Quia
 spiritus uitae erat in rotis. Quod
 idcirco secundo dicitur uita
 spiritus in rotis esse. Quia scripturae
 sacrae duo sunt testamenta.
 quae utraque de spiritus scribi uoluit.
 ut nos ab aeternae mortis libera-
 ret. Uel certe quia duo sunt
 praecipua caritatis. dilectio uide-
 licet de ^{dilectio} proximo. capimus in
 eloquiis diuinis. Per praecipua
 enim scripturae sacrae uisum. ^{dicuntur}
 qui mortui ⁱⁿ culpa iacebamus. ^{lectio}
 Unde omnipotenti domino per psal-
 mistam dicitur. In aeternum
 non obliuiscar iustificationes
 tuas quia in ipsis uiuificasti
 me. Iustificationes enim pre-
 cepta domini dicuntur. In quibus
 nos corrigendo iustificat.
 De quibus per psalmistam aptius
 dicit. In iustificationibus
 meditabor. non obliuiscar

dicuntur scripturae
 dicuntur. Secun-
 do ergo dicitur quod
 scripturae sacrae
 in rotis quod
 lectio de
 proximo

sermone tuos; In eis ita nos uiuifi-
cat. quia per haec nobis spirituale uitae
demonstrat. tamen per afflatum
spiritus nostris mentibus infundit;
Quod quia cotidie per donum
gratiae in electorum mentibus
agitur. spiritus uitae erat in totis;
Haec nobis scriptura: in tene-
bris uitae praesentis facta est lumen
itineris; hinc etenim petrus ait;
Cui benefactis intendentes.
quasi lucerne lucenti in cali-
ginoso loco; hinc psalmista ait.
Lucerna pedibus meis uerbum
tuum domine et lumen semitis
meis; Scimus tamen quia et ipsa
nobis nostra lucerna obscura est.
nisi hanc nostris mentibus illustret;
Unde iterum psalmista ait; Quo tu
illumina lucernam meam domine.
deus meus illumina tenebras meas;
Quid enim lucerna ardens. nisi
lumen est? Sed lumen quod
creatum nobis est non licet. nisi
illuminetur lumine non crea-
to. Quia ergo omnipotens deus
ad salutem nostram sanctae testa-
mentorum dicta et ipse creauit.

et ipse aperit. spiritus uitae erat in totis;
SEQUITUR; Et similitudo super
capita animalium firmamenti
quasi aspectus cristalli horri-
bilis extenti super capita eorum de
super; haec largiente domino duobus
modis exposuimus. ut lectoris
iudicio quod eligendum censeat
relinquamus; Possunt enim
firmamenti nomine caelestes
potestates intellegi; Quod firma-
mentum recte quasi aspectus
cristalli dicitur. quia uidelicet
cristallum forte quidem nimis
est. sed ex aqua solidatur; Natu-
ra angelica quando creata liberae
arbitrium accepit. utrum uel-
let in humilitate persistere. et
in omnipotentis dei conspectu
permanere. an superbia laberetur.
et a beatitudine caderet. per simi-
litudinem aqua fuerit; Sed quia
cadentibus alius sancti angeli in sua
beatitudine persistunt. atque
hoc preceperunt in uinere. uita
cadere omnino non possent. in
eis natura sua quia a duci mu-
tabiliter non potest. quasi in

magnitudine christalli durata
 est; Quod christallum horribi-
 le et extensum sup capita anima-
 lum dicitur. quia ille potesta-
 tes angelice quae omnipoten-
 tis di conspectui assistunt.
 nobis adhuc in hac corruptio-
 ne positus terribiles atq. pauen-
 de sunt. Quarum nunc gaudia.
 quia sensum nostrae mentium
 excedunt. sup capita animali-
 um se memorant. Quis enim
 incorruptibili carne positus
 comprehendere valeat. quae sit
 illa angelice ineffabilis et sine
 fine laetitia. quae beatitudo.
 sine defectu uultu uideri crea-
 toris. atq. in eius delectatione sine
 mutatione persistere. Potest autem
 firmamenti nomine ipse pfi-
 guram nri redemptor intellegi.
 uetus ds sup omnia et factus
 inter omnia homo pfectus. in
 quo natura nra apud patrem
 confirmata e. De quo etiam per
 psalmista pphetando dicitur.
 Fiat manus tua sup uiru dexte-
 re tue et sup filium hominis

quem confirmasti tibi. huma-
 na etenim natura priusquam
 a creatore omnium susciperetur
 terra erat; Nam firmamentum
 non erat; Peccatori quippe
 homini dictum est. Terra es et
 in terra ibis; At postquam as-
 sumpta e a uictore omnium
 atq. in caelos subleuata. et sup
 angelos ducta. firmamentum
 facta e quae terra fuit; Sed fir-
 mamentum quod aspicitur.
 cuius habeat similitudine
 subinfertur cum dicitur.
 Quasi aspectus christalli horri-
 bilis. Christallum sicut dic-
 tum est ex aqua congelatum
 et robustum fit; Scimus uero
 quanta sit aquae mobilitas;
 Corpus autem redemptoris nri
 quia usq. ad mortem passioni
 subiacuit. aquae simile iux-
 ta aliquid fuit. quia nascen-
 do. crescendo. esuriendo. siti-
 endo. moriendo. usq. ad pas-
 sionem suam p momenta tem-
 pore mobiliter decurrerat;
 Cuius cursum ppheta intuens

ait; Exultauit ut gigas ad
currendam uiam suam; Sed quia p
resurrectionis suae gloriam
ex ipsa sua corruptione. in in
corruptionis uirtute conua
luit. quasi christalli more
ex aqua duruit. ut in illo et
haec eadem natura est. et in
ipso iam quae fuerat corruptio
nis mutabilitas non est; Aqua
ergo in christallum uersa est.
quando corruptionis eius
infirmitas. p resurrectione
sua ad in corruptionis est
firmitatem mutata; Sed no
tandum quod hoc christallu
horribile. id est pauendum dicit;
Quis autem nescit cuius pulchri
tudinis sit christallu? Et mi
rum. quomodo in hoc christal
lo conueniat pulchritudo
cum pauore; Sed omnibus
uera scientibus constat. quia
redemptor humani generis
cu iudex apparuerit. et spe
ciosus iustis. et terribilis erit
iniustis; Quem enim mansue
tum aspiciunt electi. hunc

eundem pauendum atq; terri
bilem aspiciunt reprobi; Sed
hunc ideo tunc electi terribile
non uidebunt. quia modo ter
rorem illius considerare non ces
sant; Studioso enim considerant.
qua terribilis ad iudicium ueni
at; Culpas ante actas deflent
imminentes declinant; Pauore
illius cotidie ante oculos men
tis ponunt. et quando tremen
dus apparat. sine cessatione
suspecti sunt; Atq; cotidie
agunt timendo. ne quando
uenerit. timeant; Similitudo
ergo sup capita animalium firma
menti. quasi aspectus christalli
horribilis; Et quia ipse pauor
eius quem in suis cogitationib.
tenent. corpe mentes pregit.
recte subiungitur; Extenti
sup capita corpe de sup; Firma
mentu hoc quod in similitudine
christalli sup capita animalium
apparet. et horribile et extensu
est. quia bonorum mentes unde
terret. inde pregit; Sicut in pa
uendus in corpe cordibus non

tet: peccator & modo a peccatis. &
 postea a supplicis non fuisset.
 Quia autem semper considerant
 qui pauor ex iudicio imminet.
 uirtutum pennas in rectitudine
 conseruant. Unde et apte mox
 subditur. Sub firmamento autem
 pennae corae recte alterius ad
 altere. Tunc pennae uirtutum
 sub firmamento rectae sunt.
 quando bonum quod alter habet.
 hoc alteri impendit. ut qui ter
 renam substantiam accepit. indigen
 tis proximi inopiam subleuet.

Quid doctrine gratia plenius est. igno
 rantis proximi tenebras uerbo suae
 praedicationis illustret. Qui tempo
 rali potestate subnixus est. oppres
 sos auolentius releuet. Quippe
 uis spiritus plenius est. auita proximi ma
 la imminetia. bona sua dendo
 declinet. Qui gratiam curationis
 accepit. intercessionem suam saluti
 infirmantium pie et humiliter
 impendat. Qui a terrenis actibus
 libere solidum uacare meruit. pro
 delinquentibus proximis exoret.
 Fit autem sepe ut qui terrena sub

stantia nimis occupatur. oratio
 ni in quantum debet non iungit
 let. & fit plerumque utis qui
 ad adorandum dominum cunctis
 mundi oneribus exutus ua
 cat. sustentationem uiuendi
 non habeat. Sed dum diues
 porrigit alimentum atque uesti
 mentum pauperi. et dum pauper
 orationem suam animae diui
 tis impendit. pennae animali
 um rectae alterius ad altere
 tenduntur. Nam dum ille
 mihi uerbum praedicationis ex
 hibet. et lumine ueritatis ex
 corde meo ignorantiae tene
 bras expellit. dumque ego illi
 quia fossasse amundi huius
 potente opprimitur. solatium
 meae defensionis impertior.
 atque hunc deuolenti manibus
 euellor. uicis firm nobis pennas
 nostras tendimus. ut nos affectu
 & opere uicaria ex bono quod
 accepimus tangamur. Unde
 bene primus pastor admonet
 dicens. Omnia finis appro
 pinquauit. Estote itaque pru

dentis et angulate in orationibus;
A me omnia autem mutua
in uobis et in uobis caritate con-
tinua habentes. quia caritas
operit multitudinem peccatorum;
hospitales inuicem sine mur-
murationibus; Unusquisque
sicut accepit gratiam in alteru-
trum illam administrantes; Quid
ergo apud ezechielem penna.
hoc apud petrum apostolum
accepit gratiam dicitur. Et quod
ille ait. recte penna alterius
ad alterum. hoc iste ecclesiae
pastor dicit. Unusquisque sic
accepit gratiam in alteru-
trum illam administrantes; Pennae
enim nostrae recte iam non sunt.
si ad utilitatem nostram solum mo-
do referuntur; Sed tunc rec-
te fiunt. cum in utilitatem
proximi dirigimus quod habe-
mus; Quia enim bona nostra
non a nobis. sed ab eo haec acce-
pimus. a quo factum est ut esse-
mus; Tanto ea nobis non debe-
mus retinere priuata. quan-
to ea nobis conspicimus ab

autore nostro ad communem utili-
tatem data; Unde isdem petrus
apostolus in exhortatione huius
rei subdidit dicens; Sicut boni
dispensatores multiformis gra-
di; Ad quod adhuc adiecit; Siquis
loquitur quasi sermones dei.
Siquis ministrat tamquam exur-
tute quam administrat deus; ac
si aperte dicat. humiliter im-
pendite bonum proximo quia
scitis uobis non a uobis esse quod
habetis; Quae libet enim pen-
na iustitiae. cum ad proximum
pertinendo tenditur. recta non
erit si humilitate caruerit.
SEQUITUR. Unumquodque
diabulis alis uelabat corpus suum
et alterum similiter uelabat;
Quia pro corpore actio. palas uero
uirtutes signentur. supra iam
diximus; & cum dicat; Sub
firmamento autem pennae eorum
recte alterius ad alterum. quae-
rendum est qualiter subditur;
Unumquodque diabulis alis uela-
bat corpus suum; Quae uere hoc
patenter indicatur. quia et

pennas alias. ad alterum tendebant.
 etiam duabus aliis. corpus p
 prium uelabant. Quid est hoc.
 nisi quia sic debemus uirtutes
 quas accepimus aliis impendere.
 uter in quibus peccauimus. non desi
 namus caute cogitare. et rea
 tum nostrum. cotidie penitentiam
 & poenitentiam plangere. Du
 as enim alas superius quibus cor
 pus uelatur. timore et poeniten
 tia diximus. Sic ergo in carita
 te crescimus. ut pennas tendamus
 ad proximos. Sic pennas tenda
 mus proximis. ut in unquam
 desinamus cogitare et plangere
 nos metipsos. Pennae tendan
 tur iuxta. pennae cooperantur
 corpora. ut de bonis actibus
 praebemus exempla. et mala
 quae egimus. abscondant a iudi
 cio. timor et poenitentia.
 In translatione ueteri. de his
 alis dicitur. Singulae duae con
 iunctae. cooperant corpora eorum.
 In quibus uerbis intellegitur.
 quia et ipsae erant pennae. quae
 iungebantur alterius ad alterum.

et ipsae quae eorum corpora coope
 rantur. Quod per figuram bene
 accipitur. quia ille nos uirtu
 tes apud omnipotentem deum p
 tegitur. quas ex caritate proximis
 impertitur. atque coniungitur.
 Cuiusmodi dum concorditer uiuimus.
 mala quae fecimus uelamus.
 Possunt ergo etiam per has alas.
 duo precepta caritatis intellegi.
 amor scilicet dei. et proximi.
 Namando enim deum. nostra in nobis
 mala persequimur. id est
 corpus uelamus. Diligendo
 autem proximum. et in quo prodesse
 possumus festinamus. id est
 ad alterum tendimus. Hoc autem
 quod subditur. et alterum
 similiter uelabatur. in transla
 tione ueteri non habetur. In
 queri potest. cur postquam dic
 tum est. in unquam quod quibus aliis
 uelabat corpus suum. subiun
 gatur. et alterum similiter uela
 batur. In translatione autem. Lxx.
 interpretum. a quibus & theodo
 tionis. et simmachii. solliciti
 persecutantes. nihil ex his uerbis

inuenimus. Sed beati hieroni
mi scripta relegentes agnouim.
quia habet sententiā. in hebraea
ueritate ita positam. n̄ quidē
iuxta uerbū. sed iuxta sensum
inuenire. Quis enī potest.
cur hos postquā dictū est. unū
quodq. uelabat corpus suum.
statim subditur. Itaque simili
ter uelabatur. Si enī diceret.
unum. et altere. loquendi rati
o staret. Post quā uero dictū
est. unum quodq. cur adicitur
altere. cū unum quodq.
om̄s comprehenduntur. sed &
si perfectior tam efficiētū
merita distinguimus. et unū
quodq. et alterū non in rationa
biliter positum uidemus.
Qui enī et sua desunt. et uirtu
tum pennas. ad proximōs in ex
emplum tendunt. proculdubio per
fecti sunt. Sunt autē plerūq.
parvulorū. quicorū lacrimas
concupiscunt et imitantur.
& qui nudi in suis prauitatib.
esse potuissent. scōs in galanti
oresq. uiros considerant. moxq.

suis prauitatib. irati. accedunt
ut plangant. inflamantur
ad poenitentia. Et qui uelare
scōs corpora sua conspiciunt.
ita ipsi quoq. lacrimas suas
alio uelantur. Se ipsos enī mag
nis increpationib. feriunt. cur
qui iustitias n̄ habent. peccata
sua minime deplorant.
sicut illi adhuc plangere non
desistunt. qui iam uirtutum
pennas. per exempla ad proxi
mos tendunt. In quib. uerbis
necesse ē. ut nos qui paruuli
adhuc sumus. perfectiorē semp
et uirtutes et lacrimas. ante
mentis irac̄ oculos ponamus.
Imitemur quos uillis aspiciunt.
ut dū coeperimus. per incre
menta crescere. possimus. ab
illo districto examinae. mala
quae fecimus. uelare. In assiduis
enī fletib. in cotidiana nra
poenitentia. habem̄ sacerdotē
in caelis. qui interpellat pro nob.
De quo etiā p̄ iohanne dicitur.
Si quis peccauerit. aduocati
habemus apud patre in ih̄m xpm

iustū. et ipse ē p̄piciacio p̄pecca-
tis n̄ris. ecce exultat animus.
cū aduocati n̄ri potentia audim̄.
Sed exultationē n̄ram. iterū remor-
det timor. quia ipse qui nobis
aduocatus ē. dicitur iustus.
Nos enī causas iniustitiae habem̄.
iustus uero aduocatus. iniustas
causas nullomodo suscipit.
nec uerba dare p̄ iniustitia con-
sentit. Quid ergo agimus karis-
sima fr̄s mei. sed ecce occurrit
animo quid agamus. Mala quae
fecimus. & deseram̄. & accusamus.
S criptū est. Iustus in principio
accusator ē sui. Quilibet etenī.
peccator conuersus in fletibus.
iā iustus ēē inchoat. cū coepe-
rit accusare qd̄ fecit. Cur enim
iustus n̄ sit. qui contra suam
iusticiā. iam lacrimas facit.
I ust' igitur aduocatus n̄r. iustos
nos defendit in iudicio. quia
nos metipsos recognoscimus.
et accusamus iniustos. Non ergo
in fletibus. n̄ in actib. n̄ris. sed
in aduocati n̄ri allegatione
confidamus. Qui uiuit et regnat

cū patre in unitate sp̄s sc̄i
d̄s p̄ om̄ia secula seculorū. Am̄.
EXPLICIT OMELIA VII.
INCIPIT OMELIA VIII

BEATI GREGORII PPAE
IN EZECHIEL

QUOD PER
EXEMPLA
iustorum. mul-
ti p̄ficiant. su-
perioris locutionis
fine tracta-
tū ē. Atq̄.
hoc ipsū p̄pheta nobis
certius aperit. cū his quae
dixerat. adiungit. Itaque
bā sonum alax. quasi sonū
aquarū multarū. Solent in
sacro eloquio. per aquas
populi designari. Unde per
iohannē dicitur. Aquae ue-
ro sunt populi. Idcirco
his aquis populus designa-
tur. quia continua sonū ha-
bet extumultu carnis. &
cotidie defluit ^{decursum} ex mortalita-
tis. Ut autē sepe iā dixim̄.
alē sunt animalū. uirtutes
sc̄orū. Quid ē ergo. quod p̄

pheta. alarum sonum audit
quasi sonum aquarum mul
tarum. nisi quod exomni po
tentis di. pietate. illae alae
uirtutu. que scis paucis
prius sonabant. iam nunc
predicatione diffusa. in mul
torum populorum conuersatio
ne resonant. Incarnato &
enim passo. ac resurgente dno.
paucis pennata animalia
fuerunt. quia rari ualde
extiterunt. qui caelestia de
siderarent. et uirtutu pen
nis se in alta suspendere.
Sed postquam diuinitatis ei
predicatio. in mundo dif
fusa est. quanti iam paruuli.
quanti grauiores. quan
ti fortes iuuenes. quanti
imbecilles. quante conuer
sae peccatrices. quante anus.
quante uirgines. p fide. per spem.
per amorem. ad caelestia euo
lant. quis dicere. quis ae
stimare sufficiat. ecce
alarum sonitus. qui prius
in paucis animalibus. fuit.

iam nunc in populis resonat.
iam nunc mundi multitudine.
ad caeleste desiderium. pen
ne uirtutu leuatur. Bene ergo
dicitur. Itaque audiebatur sonum alarum.
quasi aquarum multarum. quia
sicut praefati sumus. ille uirtu
tu sonus. qui in aure di. prius
ex paucis scis factus est. post
modum ex aquis multis. id est
ex innumerabilibus. est populis
multiplicatus. De quo adhuc
sono. bene additur. Quasi sonum
sublimis di. Quid est quod alarum
sonus in scis animalibus. quasi
sonus sublimis di dicitur. Nisi
quod omnipotens di. et ipse implet men
tes sanctorum caelesti desiderio. et
ipse exaudit impletas. Ipse et
enim creat in sanctorum cordibus
amorem. et ipse ex amantibus
cordibus. suscipit precem.
Negationem suam. petrus fleuit
amare. Sed tamen illic pre
mittitur. quia hic respexit
petrum. Venit maria magdale
ne post multas maculas culpe.
ad pedes redemptori nri cum

lacrims. Sed quis illā infudit
 intus. nisi qui benigne suscepit
 foris. quis illā ad lacrimas ur
 gebat p̄ conpunctionis sp̄m. nisi
 qui hanc exterius coram simul
 recumbentib. recipiebat adue
 niā. Redemptor igitur n̄r.
 peccatrici mulieris mentem.
 et trahēbat et suscipiebat. Trahe
 bat cum de culpa compungeret.
 suscipiebat ut a culpa liberaret.
Bene ergo iste alax sonus. qua
 si sonus sublimis dī dicitur.
 quia quicquid in uirtutibus
 scōre agit. eius ē gratia qui
 merita largitur. Qui recte p̄
 p̄phetā. sublimis dī eē memo
 ratur. In scriptura etenim sacra.
 aliquando dī nuncupatiue.
 Aliquando uero essentialiter
 dicitur. ^{nuncupatiue enim dī} sicut scriptum est.
 ecce constituite dīm pharaonis.
 & sicut moyses ait. Siquis
 hoc uel illud fecerit. applica
 illū ad eos. uidelicet ad sacer
 dotes. Qui rursum dicit.
 Deus n̄ detrahet. id ē sacerdotib.;
 sicut psalmista ait. Dī stetit

in synagoga dōz. in medio
 autē dōs discernit. Essentialiter
 autē dī dicitur. sicut ip
 se ad moysen dicit. Ego sum
 dī patris tui abraham. dī
 isaac. dī iacob. Unde pau
 lus ap̄t̄s. uolens nuncupati
 uum dī nomen. ab essentiali
 discernere. de redempto
 re n̄rō locutus est dicens.
Quorū patres. et ex quib. xp̄c
 secundum carnem. qui ē
 sup̄ om̄a dī benedictus in
 saecula. Qui enī nuncupa
 tiue dicitur. Dī inter omnia.
 qui uero essentialiter. dī
 sup̄ omnia est. Ut ergo
 ostenderet xp̄m natura
 liter dīm. n̄ hunc dīm tan
 tum modo. sed dīm super
 omnia eē memorauit.
Quia & electus quisq. sicut
 praemissum. uel in exem
 plo iustitiae prerogando
 positus. dici dī potest. sed
 inter om̄a. qm̄ nuncupa
 tiue dī. Xp̄c autē dī sup̄
 om̄a. quia naturaliter dī.

Quem ergo paulus dñm sup
omnia hunc ezechiel ppheta
dñm sublimem nominat.
Postquã uero dictũ e. Audi
eban sonum alarũ quasi
sonũ aquarũ multarum.
quia adhuc addit. quasi so
nũ sublimis dñi. etiã ^{hoc} utellege
re possim. qđ futurũ electis
omnib. scimus. Alan enim
sonitus sicut diximus. fuit
inpredicatorib. scis. Aqua
rum sonitus inconuersis.
etsequentib. populis. Sed is
dem ipse sonitus. erit quan
doq. sonus sublimis dñi. q̄a.
multitudo que nunc adfi
de p̄scos doctores trahit.
quandoq. incaeleste patria
congregatur. utibi om̄s elec
ti sine ^{sine} laudent. cũ uiderint
sine fine quem laudent.
Et quia tunc p̄fecte corpus
redemptoris efficitur.
omnis multitudo scõrum.
iuxta pauli uocẽ dicentis.
Et ipsa creatura liberabitur
a seruitute corruptionis

inlibertatem gloriæ filiorũ dñi.
eiq. tunc inherent. ut eis de
corruptione que per resurrec
tionẽ uincitur. iam nihil suo
scõ amore contradicat. Sed uin
ta gloriæ sui redemptoris fiat.
recte dicitur. quasi sonũ subli
mis dñi. Notandus ergo e ordo
describens. quia prius ex alis soni
animaliũ. qui postmodũ qua
si sonus aquarũ multarum.
ad extremum uero quasi sonus
sublimis dñi dicitur. Qđ enĩ pri
us predicauerunt sc̄i. hoc post
modũ crediderunt atq. tenuerunt
conuersi ad fidem populi.
Qui ad extremũ quoq. liberatori
omniũ reddent laudem. in cae
lestia subleuati. Sonus itaq. ani
malium fit sonus aquarum.
et sonus aquarũ. fit quasi sonus
sublimis dñi. quia laudem omni
potentis dñi. quam prius in mun
do pauci. hanc postmodũ mul
ti clamauerunt. et quã nunc
multi clamant. cũ adhuc eis
in semetipsis sua corruptio
repugnat. hanc in caelesti patria

electi om̄s. suo iam capiti unim.
 resonab̄nt. Adhuc autē scōre
 animalū opera. uirtutesq. descri-
 buntur. cum subditur. Cūambu-
 larent. quasi sonus erat multitu-
 dinis. ut sonitus castrorū. Super
 sonitum sublimis dī. laus nr̄i
 creatoris in caelesti patria designa-
 tur. mirandū non ē qđ rursus
 ad scōrū opera. in hac adhuc uita
 uiuentū. ppheticus sermo re-
 funditur. Quia sp̄s sc̄s in corde
 pphetarū. qđ simul ostendit in-
 tus. n̄ simul eicit p̄ linguā foras.
 A qua quippe scientiae. quā pphē-
 tantis animus repletur. in con-
 templatione uehementer exube-
 rat. Sed quia angustum ē spiritui
 omne os hominis. id ē formā
 carnis. ad explendā illam inmen-
 sitatem quae conspicitur. modo
 hoc. modo illud qđ aspicit. p̄fe-
 rendo lingua uariatur. Postquā
 ergo sonum alarū. quasi sonum
 sublimis dī ēē conspexit in cae-
 lis. rursus ad terras redit. & pen-
 nata anima. ha quid hic agat
 loquitur. ut illie summa mere-

antur. dicens. Cum ambula-
 rent. quasi sonus erat multitu-
 dinis. ut sonitus castrorū. Cum
 predicatorēs sc̄i. mundū pre-
 dicando. extrahendo. circueunt.
 animalia ambulante. Et quia
 hi etiā quos colligunt. statim
 ut crediderint. in laude nr̄i cre-
 atorū exurgunt. fit sonus qua-
 si sonus multitudinis. Et quia
 in predicatione eadē. bellum
 contra aeras potestates sumunt.
 recte subiungitur. ut sonitus ca-
 strorū. Cum enī sc̄i predica-
 toribus. fideles populi coniu-
 guntur. contra malignos sp̄s
 in p̄cinctu fidei. multitudines
 castrorū fiunt. Caelum coti-
 die fideles quiq. caelestib.
 desideris replentur. terrena
 dispiciunt. dura sibi. p̄ amore
 supernae patriae pponunt.
 contra potestates aeras castra
 fiunt. quia armati fide. et bonis
 operib. muniti gradiuntur.
 Quasi etiā quibusdā castris spi-
 ritualis exercitus. per paulū
 dicitur. Induite uos armati

ram dī. ut possint stare ad-
uersus insidias diaboli. Quia
non ē nobis colluctatio ad-
uersus carnem et sanguinem.
sed aduersus principes & po-
testates. aduersus mundi rec-
tores tenebrarū harū. contra
spiritalia nequitiarū in caelesti-
bus. Scōrū ergo multitudines
castra sunt. quae bellū con-
tra aeras potestates susceperū.
Unde eccl̄a uniuersalis eccl̄a.
ita sub specie dilecty describitur.
ut dicatur. Pulchra es amica
mea. suauis et decora sicut
hierusalē. terribilis ut castrorū
acies ordinata. Quia
enim hierusalē pacis ui-
sio interpretatur. cuius no-
mine patria caelestis expri-
mitur. sc̄a eccl̄a. suauis et
decora ut hierusalem dicitur.
quia eius uita et desiderium
uisioni iam pacis intimae
comparatur. Ut in eo qd̄ au-
ctorem suū diligit. quod
eius speciem uidere concu-
piscit. de quo scriptum ē.

l nque desiderant angeli p̄spi-
cere. per ipsa iam amoris sui
desideria. angelis sp̄ualis dicitur.
Quē ^{qu} tantum dō amabilis efficitur.
tantum agit. ut malignis sp̄itib.
terribilis fiat. Qualiter autem
sit terribilis. subiecta compari-
tione ostendit. idē ut castrorū
acies ordinata. Quid ē qd̄ sc̄a
eccl̄a. hostibus suis ut castrorū
acies timenda fit? n̄ enim ama-
gno intellectu uacat ista com-
paratio. et ad circo ē subtiliter
intuēda. Scimus et constat. quia
castrorum acies tunc hostib. ter-
ribilis ostenditur. quando ita
fuerit constipata atq. densata.
ut in nullo loco interrupta uide-
atur. Nam si ita disponitur. ut
locus uacuius. per quem hostis
possit ingredi. dimitatur. p̄fec-
to iam suis hostib. terribilis
non ē. Et nos ergo cū contra
malignos sp̄s. spiritalis certami-
nis acie ponimus. summopere
neceffe ē. ut per caritate semper
uniti atq. constricti. et numquam
interrupti p̄ discordia uideamur.

Quia quolibet in nobis opera fue-
 runt. si caritas desit. per malum
 discordie. locus aperitur in acie.
 unde ad feriendos nos ualet ho-
 stis intrare. Antiquus enim vni-
 cas. castitate in nobis si sine cari-
 tate fuerit. non timet. quia ip-
 se nec carne premitur. ut in ei
 luxuria dissoluatur. Abstinen-
 tiam non timet quia ipse cibo
 non vitatur. quia necessitate cor-
 poris non urgetur. Distributione
 terrenarum rerum non timet. si et
 de operi caritas desit. quia di-
 uinarum subsidis nec ipse eget.
 Valde autem in nobis caritatem ueram
 id est amorem humile. quem
 nobis uicissim impendimus. timet.
 et nimis concordie nostre inuidet
 qui hanc nos tenemus in terra.
 quam tenere nolens. ipse amisit
 in caelo. Bene ergo dicitur. ter-
 ribilis. in castrorum acies ordinata.
 quia electorum multitudinem. eo
 maligni spiritus pertimescunt. quo
 eos per caritatis concordiam. uni-
 tos contra se et in globatos as-
 picunt. Quanta autem sit con-

cordiae uirtus ostenditur.
 cum sine illa uirtutes relique
 uirtutes non esse monstrant.
 Magna enim est uirtus absten-
 tiae. Sed si quis ita ab alimen-
 tis abstinet. ut cetero in cibo
 diiudicet. et alimenta eadem
 que deus creauit ad percipien-
 dum congruam actione si-
 debus. etiam damnat. quid
 huic abstinentiae uirtus
 facta est. nisi laqueus culpe.
 Unde psalmista quocumque nullam
 esse abstinentiam sine concor-
 dia designans ait. Laudate
 eum in tympano et choro.
 In tympano enim corium sic eum
 resonat. in choro autem. uoces
 concorditer cantant. Quid
 ergo per tympanum. nisi absti-
 nentia. et quid per chorum.
 nisi caritatis concordia de-
 signatur. qui itaque sic absti-
 nentiam tenet. ut concordiam
 deserat. laudat quidem in ty-
 pano. sed non laudat in cho-
 ro. Et sunt nonnulli. quidum
 plus sapere quam necesse est

Student. apximoxe pace
resiliunt. dum eos uelut
hebetes. Stultosq. contempnunt.
Vnde pseueritas ammonet
dicens. Habete sal in uobis.
et pacem habete inter uos.
Vt quisquis habere sal sapien-
tiae studet. curet necesse e.
quatenus a pace concordiae
numquam recedat. Quod
uero de his duabus uirtu-
tibus diximus. hoc e dece-
teris omnib. sentiendum.
Vnde terribiliter. paulus ad-
monet dicens. Pacem se-
quimini cu omnib. et sci-
moniam. sine qua nemo
uidebit dm. Quia aut ni-
hil. sine concordia do pla-
cet. ipsa perse ueritas de-
monstrat dicens. Si offeres
munus tuum ad altare. &
ibi recordatus fueris. quia
fr tuus habet aliquid aduer-
sum te. relinque ibi mu-
nus tuum ante altare. &
ua. prius reconciliare fr-
tuo. & tunc ueniens offer

munus tuum. Cece ad discordanti-
bus accipere non uult sacrificium.
holocaustum suscipere recusat.
Hic ergo perpendite. quantum
malum discordiae. ppter qd
et illud abicitur. p qd culpa la-
xatur. Quia electi uero semper
in caritate coniuncti sunt. &
hec eade eorum caritas. sonum
laudis reddit auctori. malignis
uero spiritib. idest antiquis suis
hostib. poenam incutit timoris.
recte nunc de pennatis animal-
ibus dicitur. Cum ambulare. I.
quasi sonus erat multitudinis.
ut sonus castrorum. Libet aut ab
exortu scae ecclesie. fidei oeu-
los usq. ad finem mundi ten-
dere. & haec eade castra quo-
modo ambulent uideri. Castra
enim. multitudinis appellan-
tur exercitus. cu in punctu per-
gunt. aut incerto quolibet lo-
co. intinere demorantur. Ca-
stris ergo uia e. uita presentis
saeculi. omnib. concorditer ui-
uentib. scis. Alia aut sunt ca-
stra predicantium. qui huc illucq.

pcolligendis animabus. in se o
 peris pcurati laborant. alia cas
 tra continentium. atq. ab hō mun
 do rēdentium. qui contra ma
 lignorū spirituum bella. coti
 die in corde se preparant. Nā
 castra bonorū conjugatorū. qui
 uiuentes in amore omnipotentis
 dī concorditer. sic uicissim sibi
 carnis debitum soluiunt. uitam
 quid dō de bonis operibus debe
 ant. nullatenus obliuiscantur.
 Sed et si homines delinquit. I.
 haec incessanter pijs actibus
 redimunt. Quia ergo distinc
 ti fidelium ordines. ab exostu
 scae ecclesiae. usq. ad finem
 mundi concorditer uiuentes.
 contra potestates aeras dimi
 cant. castra ambulant. Et fit
 quasi quidam castrorū soni
 tus. quia in eis ad laudē omni
 potentis dī. et uirtutū gladii.
 et arma miraculorū sonant.
 De scīs uero animalib. adhuc
 subditur. Cumq. starent. di
 mittebantur pennae eorum.
 Sicut scā animalia. quando

ea quae dī sunt. intenta con
 templatione considerant.
 Sed eorū pennae deponuntur.
 quia dū alta dī iudicia aspi
 ciunt. suae eis uirtutes uales
 cunt. Qd aperte exponitur.
 cum statim subditur. Nam
 cum fieret uox super firma
 mentum qd erat super caput
 eorū. stabant et sumittebant
 alas suas. Firmamentum. supe
 rius. sub intellectu duplici in
 dicauimus exponendum.
 Possunt enī sicut dictum est.
 firmamenti nomine. caelestes
 potestates intellegi. Et potest.
 firmamenti nomine. incar
 natus unigenitus. p hoc qd
 in eo natura nra ad aeternita
 tem firmata ē designari.
 Prius ergo qd sentimus. de an
 gelis. & postmodū de dno an
 gelorū loquamur. Ecce enim
 dicitur. cum fieret uox sup
 firmamentum. stabant. & sum
 mittebant alas suas. Quo in
 loco hoc primum sciendum
 ē. quia non summittere.

ab inferiori ad superiora ten-
dere. sed a superiori ad inferiora
a se deponere debet intelle-
gi. propter hoc quod premissum est.
cum starent. dimittebantur
penne coram. Querendum itaque
nobis est. quae sit uox. quae super
firmamentum fit. Sed eun-
dem uocem melius intelle-
gimus. si abimus ad superiora
gradientes. quasi quibus-
dam passibus ascendamus. Sicut
auditus corporis excitatur
uoce. Ita sensus mentis exci-
tatur intellectu. qui de vite-
rioribus agit. Vox ergo est in
mente. quasi quidam sonus
intellegentiae. Sed sciendum
est. quia nostris sensibus aliquan-
do uox carnis loquitur.
aliquando uox animae.
aliquando uox firmamenti.
aliquando uox quae super
firmamentum est. Ponamus
ergo ante oculos. quod quispi-
am sit Iesus proximo. Qui
ex humana ratione cogitat.
ut uicem laesioni reddat.

malum pro malo retribuatur. Huic
uox carnis loquitur uiuente.
quia cum diuina mandata pre-
cipiant. bene nos facere his
qui oderunt nos. quisquis ma-
le facere se odientibus cogitat.
in eius animo carnis uox sonat.
Multa terrena cotidie agimus.
post haec adoratione redimus.
accenditur ad compunctionem
animus. Sed carnis retinere ^{quasi}
imagines uersantur uiuente.
et intentione compunctionis pre-
pediunt intentione. et quod uolen-
tes foris egimus. hoc intus pa-
timur inuiti. Ut quaedam cogita-
tionum fantasmata. mentem
per imagines corporeas disper-
gant. ne stricte totam inteno-
ne se colligat. Haec quoque uox
carnis est. Cum uero eustam
sublegimus. atque ab oculis men-
tis. cunctas corporeas imagines
effugimus. ipsam in nobis me-
tipsis naturam animae queren-
tes. qualis sit quae carnem ui-
uificare potest. sed semetipsa
stringere in bonis cogitationibus.

sicut desiderat non potest. inuenimus quendam intellectualem spiritum creatoris potentiam uiuentem. corpus quod sustinet uiuentem. sed tamen obliuioni subditum. mutabilitati subiectum. Quem sepe timor afficit. Laetitia extollit. Ipse itaque intellectus anime. uox eius est. quia sonat quod est. Quod tamen adhuc uox. subfirmamento est. Sed transcendentem animam. uocem defirmamento querimus. cum illa sanctorum angelorum innumera multitudo. in omnipotentis domini conspectu qualis sit inuestigamus. quae sit in eis sine fine festiuitas uisionis dei. Quae laetitia sine defectu. qui amoris ardor non crucians sed delectans. quantum in eis sit desiderium uisionis dei. cum anxietate. et quantas satiety cum desiderio. In quibus nec desiderium poenam generat. nec satiety fastidium parit. Quomodo inhaerendo beatitudini sint beati. Quomodo contemplando semp

aeternitatem. sint aeterni. Quomodo conuincti uero luminis. facti sunt lux. Quomodo aspicientes semp incommutabilem. mutati sunt in incommutabilitatem. Sed cum ista de angelis cogitamus. adhuc uox defirmamento est. non super firmamentum. Transiit ergo animus. et transcendat omne quod creatum est. in solo creatoris sui lumine. fidei oculos figat. quod unus uiuificat omnia. qui creat ut dicitur. Quod ubique est. et ubique totus. quod in circumscriptione scriptis. et in comprehensibilis. sentiri potest et uideri non potest. quod nusquam deest. et tamen ab iniquorum cogitationibus longe est. Quod nec ibi deest ubi longe est. quia ubi non est per gratiam. adest per uindictam. Quod omnia tangit. nec tamen omnia equaliter tangit. Quaedam enim tangit ut sunt. nec tamen uiuificant et firmant. sicut sunt cuncta insensibilia.

Quedā tangit ut sint · uiuant et
sentiant · nec tamen ut discernant.

sicut sunt bruta animalia.

Quedam tangit ut sint · uiuant
& sentiant et · discernant.

sicut ē humana et angelica na-
tura · et cum ipse numquā sibi
met ibi sit dissimilis · dissimu-
liter tamen tangit dissimilia.

Quod ubiq. presens ē · et inueni-
ri uix potest · Quod stantem
sequimur · et adprehendere nō
ualemus · Ponamus ante ocu-
los mentis · quę illa natura sit ·
quę tenet omnia · & implet
omnia · circum plectitur
omnia · Sup̄ excedit omnia ·
sustinet omnia · Nec alia ex
parte sustinet · atq. alia sup̄
excedit · Neq. alia ex parte im-
plet · atq. alia circumplectit̄ ·
sed circum plectendo implet ·
implendo circum plectitur ·
sustinendo super excedit ·
sup̄ excedendo sus̄tinet.

Huius naturae potentiam · cū
strictus uia cogit̄ animus ·
uox super firmamentum fit.

quia eius intellectū concepit · qui
et angelorum sensum · sua inconpre-
hensibilitate transcendit · Cum ergo
uox super firmamentum fit ·
stant animalia & summittunt alas
suas · quia ^{scō} mentes · cum creatoris
sui potentiam · intenta contem-
platione considerant · uilesunt
eorum animo uirtutes quas ha-
bent · Et uito sunt apud se hu-
miles · quanto eis illud altum ē ·
qd̄ sup̄ angelos sonat · fortasse enī
doctores sunt · sed cum coeperunt
tacita mente cogitare · quęsit in-
effabilis dī sapientia · quę mentes
hominum sine strepitu uerborū
docet · Et quomodo hæc eadem
sapientia · si auditorum mentes
nō docet · uox docentium uacue
laborat · sua eis p̄tinus doctrina
uilesit · quia neq. qui plantat
ē aliquid · neq. qui rigat · sed qui
incrementū dat dī · fortasse p̄-
phete sunt · sed cum tacita men-
te considerant · quia p̄phetiae
suae oculo · simul om̄a diuini-
tatis mysteria penetrare n̄ pos-
sunt · Quā sicut ait apostolus ·

Ex parte cognoscimus et ex parte
 prophetamus. nulla immensitate
 secretorum uidentur. quia par-
 uum est omne quod uidetur. atque ex
 ipsa amplitudine luminis con-
 siderant. quia minus sit illud
 quot uento oculo quasi per
 rimas uiderunt. Deponunt er-
 go alas suas. cum uox super firmam-
 tum sit. idem humiliantur in eo quod
 adprehendunt. cum superna con-
 spiciunt. quae ab eis comprehendi
 non possunt. Sepe etiam sanctorum cogita-
 tionibus. ipsa quoque habent bona blan-
 diuntur. uitorum mentes. in
 aliqua sua fiducia eleuetur. **I.**
Sed prius ad occulta dei iudicia
 recurrunt. quomodo alii exur-
 titibus ad infernum pelationem
 corruunt. alii exultis correcti.
 ad caelum per humilitatem leuantur.
Vnde nos ad humilitatem reuocans
 propheta. terret et ammonet di-
 cens. uenite et uideate opera domini
 quia terribilis in consiliis super
 filios hominum. Quis enim digne
 considerare ualeat. quantus su-
 per nos terror sit consiliorum dei.

quando alter ex uirtutibus
 in fine tendit ad uicium. & al-
 ter ex uitiis in uirtutibus con-
 cludit finem. Quia iuxta
 salomonis uocem sunt iusti
 atque sapientes. et opera eorum
 in manu dei. Et tamen nescit
 homo utrum amore an odio
 digni sit. sed omnia in futuro
 seruantur incerta. et est uia
 quae uidetur hominibus rec-
 ta. et nouissimum ei ducit
 ad mortem. haec itaque occulti
 iudicii profunda cogitare. **Q**
uid est aliud quam alas depo-
 nere. id est de nulla iam uir-
 tute confidere. sed sub mag-
 no timore trepidare. Siue
 enim omnipotentis dei natu-
 ram considerent. siue eius
 iudicia perpendant. trepidant
 et timeant. Cui ergo quasi alas
 deponere est uirtutes quas ha-
 bent humiliare. Sic abraham
 alas deposuit. qui quando lo-
 qui cum deo coepit. puluerem
 & cinerem se esse cognouit dicens.
 Loquar ad dominum meum cum sim

palius et ceteris; Sic moyses alas
deposuit qui eruditus omni
sapientia aegyptiorum; mox
ad uerba domini audiuit. uer-
ba se non habere deprehendit
dicens; Obsecro domine non sum
eloquens ab heri et nudius
tertius; ex quo locutus es
ad seruum tuum; impedimen-
tis et tardioris lingue sum;
Ac si aperte diceret; Post qua-
nte uerba uitae audio; con-
fusum me in uerbis meis
prioribus agnosco; Sic esaias
cuius uita domino ad predican-
dum placuerat; cum eun-
dem dominum contemplatus
carbone de altari in ore tac-
tus est ait; Ne mihi quia
tacui quia uir pollutus labiis
ego sum; Ecce ad superiora
subleuatus; si in cypsi de labi-
orum pollutione displicuit;
nisi enim caelestis munditiae
alta conspiceret; esse se iu-
dicabilem non inuenisset;
Sic loquente domino hieremias
clamat; a a a domine deus ecce

nescio loqui quia puer ego
sum; iuxta enim ea uerba que
audiebat; uerba se non habere
cognouerat; Sic daniel subli-
mem uisionem uidentis; plu-
rimos dies elanguit et egrota-
uit; Quia qui uirtutibus
fortissimi; cum altiora di-
conspiciunt in sua sibi met ac-
stimatione; infirmi atque imbe-
cilles fiunt; Sic beatus iob; de
quo dominus amicis illius dixit;
non estis locuti coram me recte;
sicut seruus meus iob; cum uer-
ba dei conloquentis audiret;
respondit dicens; Insipienter
locutus sum et quae ultra modum
excederunt scientiam meam;
Et paulo post; idcirco ipse me
reprehendo; et ago poeniten-
tiam in fauilla et cinere; Qui
enim quantum ad homines sapi-
enter locutus fuerat; loquen-
tem sibi dominum audiret; insipi-
enter se locutum fuisse repre-
hendit; quia in contemplati-
one uerae sapientiae; sua et
sapientia nihil uidebat.

Ad uocem ergo desuper uenientē.
 animalia alas deponunt. qui
 a uirtutē dī siue uirtutū
 sua contemplari requiramus.
 siue in oculis iudicis inue
 stigare cogitemus. p̄ eo qd̄
 eius alta nobis impenetrabilia
 sunt. n̄ra si qua in eē bona
 credebantur uilesunt. Et qui
 in quantula cumq. scientia
 uolare credebantur. inuisibi
 lem super nos naturam. &
 impenetrabilia eius iudicia
 ppendentes. submissis alis
 humiliter stamus. **SEQUITUR.**
 Et super firmamentum quod
 erat in unius capiti corā.
 quasi aspectus lapidis saphi
 ri. similitudo throni. Et sup
 similitudinem throni. simi
 litudo quasi aspectus homi
 nis desuper. Quid per thro
 num. nisi ille uirtutes an
 gelice designantur. Que ipsos
 quoq. angelos dignitate
 loci superioris excedunt.
 Nam cum angeli nuntii dican
 tur. & sepe angeli ad adnu

tianda quedā hominibus ue
 niunt. throni nisi adnu
 tium nuntii nunquā
 leguntur. quia eis longe
 sublimius creator omniū
 presidet. Vnde paulus ap̄t̄.
 ordines caelestium agmi
 nū. quos ad tertium celū
 raptus uiderat. describens
 ait. Siue throni. siue do
 minationes. siue princi
 patus. siue potestates. om̄a
 per ipsū & in ipso creata s̄.
Thronus igitur ante eos an
 gelorum ordines dixit.
 quib. illos p̄ latos eē cog
 nouit. Bene autē thronus
 lapidi saphiri comparatur.
 qm̄ lapis saphirus aerium
 habet colore. Virtutes ergo
 caelestium. lapidi saphiro
 comparantur. quia hi sp̄s
 quib. d̄s omnipotens alti
 us p̄sidet superioris loci.
 in caelestib. dignitatem
 tenent. Super thronum
 uero similitudo hominis.
 quia et super illas uirtutes

que cupios angelos antecedunt.
nri e gloria redemptoris.
N otandū ergo quōrdo seruat.
S uper animalia enī firmamē
tū · super firmamentum thro
nus · super thronū homo cē
describitur · quia & super scōs
homines · adhuc in hac cor
rēptione corporis uiuen
tes · angeli · et super angelos
superiores · et dō p̄ximae an
gelice potestates · Super po
tates uero · dō p̄ximas ·
eleuatus ē mediator dī &
hominū homo xpc ihc ·
S in uero ut prediximus · firma
menti nomine · mediator
dī & hominū · p̄ ad sumpta
humanitate debet intelle
gi · quia sub unius nominis
appellatione solent · p̄ pro
phetiae sp̄m multa signari ·
Vox super firmamentū fac
ta ē · Quae sup baptismum
dn̄m de caelo sonuit dicens ·
I ues filius meus dilectus in
te complacui · uel sic p̄ eu an
gelistā aliū dicitur · Hic ē

· filius meus dilectus in quo
mibi complacui · Quaerimus
igitur quomodo hanc uoce
animalia audiunt et alas de
ponunt · abbauc p̄pheta re
quistus dicit · Dñe · audiui
auditū tuū & timui conside
raui opera tua et ex p̄au ·
Q uid est autē quod pater de
filio loquitur dicens · in quo
mibi complacui · Omnis enī
qui penitendo corrigit ali
qua quiescit · eo ipso quo
penitet se sibi displicuisse in
dicat · qui emendat quod
fecit · Et quia om̄ps pater ·
sicut intellegi ab hominibus
poterat · humano modo lo
cutus est de peccatorib · dicens ·
penitet me fecisse hominē
super terrā quasi sibi met
ipsi displicuit in peccatori
bus quos creauit · In solo
autē sibi unigenito dño nro
ihū xpo complacuit · quia
hunc inter homines homi
nē creasse · cū non penituit ·
in quo peccatum nullum

omnium modo inuenit: Sicut
 de illo per psalmistam dicitur.
 Iurauit dominus & non penitebit
 eum tu es sacerdos in aeternum
 secundum ordinem melchisedech.
 In solo ergo sibi redemptore
 nostro conplacet pater. Quia
 in illo solo non inuenit cul
 pam. in qua se reprehendat
 quasi per penitentiam. Scia itaque
 animalia. uocem super firma
 mentum audiunt & protines.
 carit. quasi solus sine pecca
 to est. in eius innocentia as
 picunt. iniquitatis ipsi coti
 die delinquant. Quae ne
 cesse est ut incessanter defleat.
 Considerant quoque quia et
 ipse auctor uitae. sine pas
 sionis dolore ex hac uita non
 exiit. Et haec ergo uox super
 firmamentum facta est.
 quia omnipotentis patris
 sententia. & iam de morte ac re
 surrectione unigeniti processit.
 Sed cum uox super firmamen
 tum fit. stant animalia &
 summittunt alas suas.

Quia scilicet quique cum ipsum quoque
 unigenitum flagellatum. in
 hoc mundo conspiciunt.
 deponant siquid de suis me
 ritis presumunt. Nam sub
 se hinc sine flagello non
 exiit. qui uenit sine peccato.
 quomodo digni non erunt
 qui huc cum peccato uene
 runt. Ipsum ergo firmamen
 tum quod est super capita ani
 malium. id est quod transcendit
 mentes iustorum habet super
 se uocem. quia redemptor
 noster eam quam cum patre dis
 posuit ex diuinitate sen
 tentiam protulit in carne.
 Quam audientes iusti ter
 rentur. & omnem de suis
 uiribus. presumptionem depo
 nunt. quibuslibet
 uirtutibus polleant. Quid
 digna est uita peccatorum.
 si et eius uita pro nobis flagel
 lum subiaccit. quae subdita
 nullo peccato fuit. Sed et
 ecce grauis nobis questio
 oritur cum dicitur. Quia

super firmamentū qđ erat
inminens capiti eorū; qua
si aspectus aspectus lapidis
saphiri similitudo throni.
Sicut p̄ firmamentū dñs &
per lapidem saphirū & si
multitudinem throni. sum
mā ille potestates ange
lice figurantur. Quomodo
super firmamentum. id ē
super dñm eē credende s̄.
Cum etiā dicitur. Et sup
similitudinem throni.
similitudo quasi aspectus
hominis desuper. Nā si ita
ut dictum ē firmamento
exprimitur. dñs. & rursus
homo accipitur dñs. Qua
ratione potest intellegi
& ipse super thronū & ip
se sub throno. Sed astrictos
huius questionis nodos ipse
solvit de quo loquimur.
Qui afflatus sc̄i sp̄s ea que clau
sa sunt aperit. Incarnatus
enim unigenitus patris.
per hoc quod homo factus

est infra angelos. fuit; Sicut
de eo scriptū est. minuisti
eum paulominus ab angelis.
Resurgens autē & ascendens
in caelos. omnib. angelicis
potestatib. praesidet. Sicut
de eo illic rursus scriptum
ē. Omnia subiecisti sub pe
dib. ei. Sicut ipse ait. Data
est mihi omnis potestas in
in caelo & in terra. firmamen
tum ergo sub throno & ho
mo super thronum ē.
Quia per humanae adump
tionē naturae. Eipse est
sub angelis natus. et ipse sup
angelos exaltatus. Qui &
prius quam per resurrectio
nis exaltaretur diuinitate.
super angelos fuit. Sed tñ
angelis ut dictum est huma
nitate minoratus. ex qua
& morti subiaccit. At post
quam mortē resurgendo
calcauit. humanitatem su
am. etiam maiestatis ar
changelorū super posuit.

Pruius itaq. homo super firma-
 mentum. & post homo su-
 per thronum uisus eē descri-
 bitur. Quia humani generis
 redemptor humanitatem
 quā descēdendo sub angelis
 sumpsit. ascendendo super
 angelos exaltauit. Sic uero
 factū eū sub angelis dicimus.
 sicut factum sub lege p̄dicā-
 te apostolo audimus. Ad sup̄tā
 ergo humanitatem sub an-
 gelis. accipimus p̄ea mino-
 rationem. in qua dignatus ē
 apparere. Nam mox ut
 uerbum caro factum est.
 mox d̄s homo potestate su-
 per angelos fuit. De ipso
 quippe ante passionem
 scriptum ē. ecce angeli ac-
 cesserunt & ministrabant
 ei. Sed tamen^{te} humanitatis
 eius infirmitas monstretur.
 Rursū de eo scriptū
 ē. Apparuit illi angelus
 de celo. confortans eum.
 In documento utriusq. nati-
 tae. huic & angeli ministra-

re. hunc & angelus confort-
 tare describitur. Unus quip-
 pe in utraq. natura. Quō
 qui d̄s ante saecula extitit.
 homo factus ē in fine sae-
 culorum. Cui tamen ante
 passionem suam & angeli
 ministrabant. & hunc an-
 gelus confortabat. post pas-
 sionem^{uero} atq. resurrectione
 eius. huic angeli ministrare
 possunt. Sed iam hunc con-
 fortare non possunt. quia
 sicut p̄dictum ē. & si prius
 firmamentū sub throno
 apparuit. iam tamen homo
 super thronū est. In cuius
 persona ut propheta sc̄s ad-
 unationē utriusq. nature
 se uidisse ostenderet. pro-
 tinus adiunxit. Et audi qua-
 si speciem electri. Quid ē qd̄
 aspectus hominis uidetur
 in throno. quasi species elec-
 tri. Nisi qd̄ in electo sicut
 longe superius diximus
 aurum argentumq. miscet.
 ut res una ex metallis duob.

fiat. In qua et per argentum.
auri claritas temperatur.
& per auri claritatem speci-
es clarescit argenti. In redēp-
tore autē nro utraeq. natu-
rae. idest diuinitatis & hu-
manitatis inconfusae atq.
inseparabiliter sibi met suis
unitae atq. coniuictae. Ut
& per humanitate diuinita-
tis eius claritas unius potu-
isset oculis temperari. Et
diuinitatem humana in eo
natura claresceret. atq. exal-
tata fulgorē ultra hoc qd
creata fuerat haberet. Ipse
uero aspectus hominis sup
thronū. & species electri-
qua uidit. Qualis ei appa-
ruerit adhuc describendo
ad^{sub} iungit. Velut aspectus
ignis intrinsecus eius per
circutum. alumbis eius &
desuper. & alumbis eius usq.
deorsum. uidi quasi specie
ignis splendentis incircutu.
Quid ē qd mediator dī & ho-
minū homo xpc ihc alūbis

& desup aspectum ignis. in
trinsecus percircutu habere
describitur. & alumbis & de-
orsum specie ignis splenden-
tis incircutu. Inuestigandū
namq. quare alumbis &
desuper ignem intrinsecus.
nec tamen splendentē ignē
habere narratur. Alumbis
uero & deorsum habere ig-
nis speciem dicitur. non ta-
men hunc habere intrinse-
cus memoratur. Quia & splen-
dentem & incircutu hunc
habere describitur. Quid
enī lumborū nomine. nisi
ppago mortalitatis exprimi-
tur. ppter qd etiā leui dicitur.
Quia adhuc in lumbis patris
erat cum melchisedech oc-
curre abrahā. De lumbis ue-
ro abrahāe uirgo maria
exiit. in cuius utero unige-
nitus patris per spm scm
incarnari dignatus est. Ex qua
incarnatione uniuerso unio-
tuit mundo dī. Sicut &
per psalmistam dicitur.

64
Necinge gladium tuū circa
femur potentissimū ē. Gla
dium etenim circa femur
potentissimus sumpsit. Quia
sermo predicationis illius.
ex incarnatione conualuit.

Quid ergo iste ignis designat.
nisi ardorem scī sp̄s. qui
corda quae repleuit incen
dit. De quo ipsa ueritas dicit.
ignem ueni mittere inter
ram; quid ē ergo qđ in hoc
aspectu hominis. qui pphe
tae apparuit. alumbis su
perius intrinsecus percir
cutum ignis ardet. alum
bis uero inferius non ignis
intrinsecus. sed incurtutu
resplenduit. nisi qđ ante
incarnationem unigeniti
redemptoris nr̄i. sola in
se iudea amoris eius ardo
rem habuit. Post incarnati
onem uero illius incurtui
tu eius ignis resplenduit.

Quia in uniuerso mundo gen
tibus claritatem scī sp̄s
effudit; prius ergo intrin

secus ignis erat. sed splen
dor n̄ erat. quia scī sp̄s
in multis quidem p̄r̄ab.
iudeam replebat. sed ad no
titiā gentium nec dum
eius lumen emicuerat.

Alumbis uero & deorsum
ignis incurtutu splendet.
quia postquam de uirgine
carnē sumpsit. in humano
genere. longe lateq. scī sp̄s
dona dilatauit. Et notan
dum. quod ignis iste alum
bis superius percircuitum
ēē describitur. non extrin
secus sed intrinsecus. Quia
amoris flamma. sicut dic
tū est in electis atq. spirita
libus uiris. ubiq. in suis fi
nib. iudeā replebat. nec
tamen exiebat extrinsecus.
Quia sese in multitudine gen
tū non dilatabat. Quae
ardoris flamma. uisa est
postmodū incurtutu resplen
dere. Quia p̄ mundi cardi
nes in uniuersis gentib. omni
potentis dī coepit amor exere

cere. Erat ergo prius ignis
intrinsecus. cum iacob di-
ceret. salutare tuum expecta-
bo dñe. Quod enim saluta-
re dicimus latine. hoc uer-
bo hebraico iacobi dicitur.
In quo uerbo beati iacob
mens ostenditur. quomodo
iuxta desiderio ardebat. que
se moriens expectare phibe-
bat. Ardebat ignis cum mo-
ses diceret. Si ueni gratiam
in conspectu tuo ostende
mihi teipsum. ut uideam te.
Ardebat ignis in mente cum
dauid diceret. Sitiuit ani-
ma mea ad dñm uiuum. quan-
do ueniam & parebo ante fa-
ciem dñi; qui incarnatione
uerbi desiderans ait. Osten-
de nobis dñe misericordiam tuam &
salutare tuum da nobis; Arde-
bat ignis. cum symeon decor-
ruptione uitae presentis
exire desiderans audiuit.
non prius se uisurum mortem nisi
uideret xpm dñm. Sed ec-
ce iam ignis iste. quasi sub

lumbis exterius resplendit.
quia uniuersa gentilitas.
incarnati dñi est amore suc-
censa. Qd tam intellegi et aliter
potest. Quia redemptor n-
dñs dñs ihs xpc p humanita-
tem suam hominibus innotuit.
qui p diuinitatem notus ange-
lis & ante incarnationem fuit;
nobis ergo alumbis inferius
resplendit in circuitu. cuius
ignis intrinsecus. alumbis
superius ardet in caelo. quia
illi caelestes sps eum in diuini-
tate sua conspiciunt. & amo-
ris eius ignibus accenduntur.
Nos uero. qui hunc ex adsump-
ta humanitate diligimus. ad-
huc in hac corruptibili uita
positi. splendorem ignis illius
foris habemus; unus itaq. sup
thronum est. qui et sup lumbos
ignem intrinsecus habet in ange-
lis. Et sub lumbis ignem in circuitu
habet in hominibus. quia in om-
ne qd ab angelis amatur. per
omne qd ab hominibus desiderat.
unus est qui in cordibus ardet

amantiū. Hinc ē enim qđ
 magne illae potestates ange
 lice seraphim idē incendiū
 nominant. Hinc de ipso om
 niū creatore scriptū ē: Dñs
 ignis consumens ē: Ignis enī
 dñs dicitur. quia flammis
 amoris sui incendit mentes
 quas replet: Et ad circo seraphi
 incendiū dicit. quia potesta
 tes ei proxime in caelis. inae
 stimabili amoris ei igne suc
 cense s̄. Ex hoc igne succensa
 ardent in terra corda iustoy.
 Hoc igne cale facta redeunt
 ad poenitentia corda peccan
 tum. quae inflammata ue
 hementer timore / uamore
 uertunt. Nā quae prius ta
 bescere metu coeperant. p̄
 modū igne amoris flagrant.
 Et quia eius membra s̄ electi an
 geli in caelo. ei membra s̄
 electi homines in terra. Vnus
 homo ē. qui et sup lumbos
 ardet intrinsecus. & sub lum
 bis inferius ignis sui splendo
 rem incurritu emittit. quia

& angelos ad amore suū per
 diuinitatē tenuit. & homi
 nes ad sc̄i ardoris sui desideri
 um ex humanitate reuoca
 uit. S I Q V I T. Velut aspectū
 arcus cū fuerit in nube in die
 pluuiae. Arcū om̄ps dñs inter
 se atq. homines. in signo po
 suit. ut ultra mundū dilu
 uio n̄ deleteret dicens. Arcū
 meū ponā in nubibus & erit
 signū foederis inter me &
 inter terrā. Cūq. obduxero
 nubib. celū apparebit arcus
 meus in nubib. & recordabor
 foederis mei uobiscū.
 Vnde & in arcu eodē color
 aquae & ignis simul osten
 ditur. quia ex parte est
 caeruleus. ex parte rubi
 cundus. in utriusq. iudicii
 testis sit. unus uidelicet
 faciendi. & alterius facti
 sed iā non ulterius faciendi.
 quia mundus quidē iudi
 ci igne cremabitur. sed
 aqua iā diluuii n̄ delet.
 Quid est autē qđ splendentē

igne alumbus hominis thro
no presideus. sicut aspectu
arcus cum fuerit in nube in
die pluuiae. ppheta conspe
xit. Quia eni per igne. sicut
dictu est ardor sei sps designa
tur. Quae similitudo e arcus
& sps ut ignis qui apparuit
quasi aspectus arcus apparu
isse diceretur. sed si ipsi qua
prediximus uisioni arcus in
tendimus. quomodo arcus
significet spm uidem. In ar
cu quippe sicut prefatus
sum aqua et ignis apparet.
Et post mediatorem ad
uentu. eo uirtus sei sps in
humano genere claruit.
quo electos di & aqua bap
tismatis lauit & igne diui
ni amoris incendit. Quasi
eni admixto colore aquae
simul & ignis. quida arcus
in nube ad precipitationem
ponitur. Cu ueritas dicit.
Nisi quis renatus fuerit ex a
qua & spu sco. non potest
introyre in regnum di.

Qui arcus in nube e in die plu
uae. quia in dominica in
carnatione ineffusione p
dicationis ostenditur. ut ad
ueni. un corda credentium
dno parcente reuocentur.
nube eni redemptoris car
ne non in conuenienter acci
pimus. De qua p psalmista
dicitur. Qui ponet nubem
ascensum suu. nube quippe
ascensu suu posuit. quia is
qui diuinitate ubiq. e. carne
ad caelestia ascendit. Ceple
ta uero omni mystica uisio
ne subiungitur. Hic erat as
pectus splendoris p grrum.
& haec uisio similitudinis
gloriae dnu. Quid eni in uni
uerso mundo sei sps gratia
agat. aspiciens ait. hic erat
aspectus splendoris p grru.
Quae uero uirtus eiusde sei
sps gloria maneat. considera
re uolens. sed sicut erat non
ualens. subiungit. Et haec uisio
similitudinis gloriae dnu. Non
eni uisio gloriae. sed similitu

dinis gloriæ uidelicet osten-
 datur. Quia quanta libet se
 intentione mens humana
 tetenderit. etiã suã fantasias
 imaginum corporalium acogi-
 tatione conpescat. si iã om̃s
 circũ scriptos sp̃s ab oculis cor-
 dis amoueat. Adhuc tamen
 in carne mortali posita. uide-
 re gloriã di non ualeat. sicut
 est. Sed que quid de illa est
 quod in mente resplendet. Simi-
 litudo. & n̄ ipsa ē. Unde & ille
 predicator qui raptus ad tertium
 cælum fuerat dicebat. Videm̃
 nunc per speculũ in enigmate.
 Quia in te non despicienda nobis
 questio oritur. Quomodo
 iohannes euangelista. cum
 erga miracula redemptoris
 n̄ri. iudeorum perfidiam
 etiam ex uerbis p̄phetis de-
 scripsisset. adiungit dicens.
 Hæc dixit esaias. quando uidit
 gloriã eius. & locutus ē deo.
 Et t̄si & ezechiel n̄ gloriã. sed glo-
 riæ similitudinem uidit.
 Quid ē qđ iste similitudine

gloriæ. & ille ei gloriã ui-
 disse describitur. Sed cum
 iohannes euangelista prius
 miracula redemptoris n̄ri
 narrauit. atq; infidelitatem
 postmodũ iudeorum subdidit.
 Hanc eiusdẽ redemptoris n̄ri
 gloriã quæ in mundo appa-
 ruit. etiã uidisse manifestat.
 Omne enĩ qđ in terra mirũ
 diuinitus agitur. gloria om-
 nipotentis di est. et eius glo-
 ria in omnibus factis uide-
 tur. Esaias ergo eius glo-
 riam in terra uidit. Eze-
 chiel uero eius gloriã in
 celo sicut ē uidere non potuit.
 Quia aliter ē gloriã eius in re-
 bus factis. atq; aliter in se-
 ipso. hæc eius ergo gloriã. que
 in rebus ē uideri potest.
 Illa uero que in ipso ē. uide-
 ri modo. per similitudinẽ
 non potest. sed atq; de simi-
 litudinẽ gloriæ t̄ subleuatis
 portare. p̄pheta potuerit
 agnoscamus. SEQUITUR.
 Et uidi cecidi in facie meã.

Quid ergo de hoc uero fieret.
si ita ut eius gloria uidis-
set. Qui similitudine glorie
illius uidens. sed ferre non
ualens. cecidit. Quia in re
cum magno merore pensa-
re. & considerare cum laeri-
mus debemus. in quanta
miseria & infirmitate ce-
cidimus. qui & ipsum bonum
ferre non possumus. ad quod
uidendum creati sumus.
Est tamen & alius uid. qd de
pphete facto consi- derem
in nobis. Pp̄pheta enim mox
ut glorie dñi similitudine
uidit. in faciem suam ceci-
dit. Cuius similitudinem
glorie. quia nos p̄ sp̄m
pphete uidere non possum.
hanc ad fidem cognoscere.
& sollicite contemplari. in
cro. eloquio. in celestibus
monitis. in preceptis sp̄ita-
libus debemus. Quia cum ali-
quid de deo conspeximus
in faciem nr̄am cadimus.
quia ex malis erubescimus.

que nos memimus per-
petasse. Ibi enim cadit homo
ubi confunditur. unde &
pallus quasi quibusdam. in faci-
e iacentibus dicebat. Quem
ergo fructu habuistis tunc
illis. in quibus nunc erube-
scitis. Ecce celestis gratiae
dono largiente. ob uoluntatem
mysteris libri in cuius me-
chibel ppheta discussus. Et
indicta mystica moraliter disse-
rentes. Nolantem pphete
historia ad terras traximus.
Vt quae ^{p̄m} paruulorum animas
in huiusmodi similitudine
sed non leuauit. Et iam nunc
ab eis legatur & cognoscatur.
cuolet & letet. Argamus ergo
gratias redemptionis nro. qui
spiritali semper alimento
nos reficit. Quia p̄m
uultus descendit de celo. & dat
uitam mundo. qui
uiuunt & regnat cum deo
patre in unitate sp̄s sc̄i d̄s p̄
omnia saecula saeculorum
amen.

EXPLICIT OMELIA VIII.
INCIPIT OMELIA

INONA IN EZECHIEL
 NICIUM LIBRI IN
 EZECHIEL PROPHEIA.
 magnis obscuritatibus clausū.
 & quibusdam mysteriorum no
 dis ligatum. in omelias octo.
 do dno nro ihu xpo largien
 te discussimus. tam nunc
 planiora sunt & minus dif
 ficilia quae sequuntur.
 C ARITATI itaq. urae colloquim.
 eidem omnipotenti do grati
 as referentes. quia post tot
 opaca siluax. tandem laeti
 ad campos exiim. in quib.
 liberi gressibus. locutionis nre
 intrepidū pedē ponamus.
 Ecce enī post quā ppheta si
 militudinem gloriae dñi
 contemplatus. in facie sua
 cecidit. adiungit. Et audiui
 uocē loquentis. & dixit ad me.
 fili hominis. Sta super pedes
 tuos. & loquar tecum. Vbi
 adhuc subditur. Et ingressus
 ē in me sps. postquā locutus

est mihi. & statuit me sup
 pedes meos. Ecce diuina uox
 iacenti pphete iussit ut
 surgeret. sed surgere omni
 no non posset. nisi in hunc
 omnipotentis di sps intras
 set. Quia ex omnipotentis
 di gratia. ad bona opera co
 nari quidem possumus. sed
 haec implere non possumus.
 si ipse nā diuuiat qui iubet.
 Sic paulus cum discipulos ad
 moneret dicens. cū metu &
 tremore uram ipsoru salute
 operamini. ilico qui me ista
 ipsa bona operaretur. adiun
 xit dicens. Ds est enī qui o
 peratur in uobis. & uelle &
 perficere. p bona uoluntate.
 me ē quod ipsa ueritas disci
 pulis dicit. sine me nihil
 potestis facere. Sed in his con
 siderandum ē. quia si bona
 nra sic omnipotentis di do
 na sunt. ut in eis aliquid nrm
 n sit. cur nos quasi meritis
 aeternam retributionē que
 rimus. si autē ita nra sunt

ut dona di omnipotentis non
sunt. cur ex eis omnipotenti
do gratias agimus. Sed scien
du est. quia mala nra solu
modo nra sunt. bona aut
nra. & omnipotentis di sunt
& nra. quia ipse aspirando
nos puenit. ut uelimus. qui
adiuuando subsequitur. ne
maniter uelimus. sed possi
mus implere. quae uolumus.
P reueniente ergo gratia. &
bona uoluntate subsequen
te. hoc qd omnipotentis di
donu est. fit meritum nrm.
Q d bene paulus. breui sententia
explicat dicens. Plus illis om
nib. laborau. Qui ne uide
retur suae uirtuti tribuis
se adiunxit. non aut ego
sed gratia di mecu. Quia
enu caelesti dono puentus
e. quasi alienu se abono suo
opere agnouit dicens. non
aut ego. Sed quia pueni
ens gratia. liberu in eo ar
bitriu fecerat in bono. quo
libero arbitrio eandem gram

est subsecutus in opere. adiu
xit. sed gratia di mecu. Ac si
diceret. in bono opere labora
ui. non ego. sed ego. In eo
enu qd solo dni dono puen
tus sum. non ego. in eo aut
qd donu uoluntate subsecu
tus sum. & ego. His igitur bre
uiter contra pelagium & cae
lestum dictis. ad exponendi
ordinem redeamus. Ibi homi
nis. sta super pedes meos. &
loquar tecum. Notandus est
ordo locutionis et operis. Quia
prius similitudo gloriae dni
apparet ut deiciat. postmodu
alloquitur ut eleuet. Deinde
super abundantis gratiae spm
mittit. & leuat. ac supra pedes
statuit. Nisi enu aliquid deae
ternitate in mente uiderem.
numqua in faciem nra poeni
tendo caderemus. Sed iam ia
centis uox dni consolatur. ut
in opere surgamus. Qd tamen
nos facere nra uirtute non
possumus. Ipsi ergo nos sps
implet & leuat. & super pedes

nros statuit. ut qui pni
 in poenitentia iacuumus
 culpa. recti postmodū in
 bono opere stemus. Sed stas
 ppheta. quid audierit. ad
 iungit dicens. Caudium lo
 quentē ad me & dicentem.
 fili hominis. mitto ego te.
 ad filios israhel. ad gentes
 apostaticeas. quae recesserunt
 a me. Sic ppheta de
 scribitur sua. ut significet
 nra. Nā quid est hoc qd
 ei iacenti dicitur. Sta sup
 pedes tuos & loquar tecum.
 qui enī iacenti loquebatur.
 cur nise nisi stas pmittit
 ee locuturū. Sed sciendum ē.
 quia alia sunt quae iacentes.
 alia quae stantes audire de
 bemus. iacenti enī dicitur
 ut surgat. stas autē precipit.
 ut ad predicationem pficiat
 debeat. Adhuc enī nobis
 in infirmitatis confusione
 iacentibus. pberī non debet.
 auctoritas predicationis.
 Sed etiam cum in bono opere

surgimus. cū iam recti stare
 coeperimus. dignū est. ut
 ad lucrandos alios. in predi
 catione mitti debeamus;
 S tās ergo ppheta spirita
 lem uisionem uidit & ce
 cidit. cadens uero ammo
 nitionis uerba suscipit ut
 surgeret. surgens autē. pre
 ceptum audiuit ut pdicaret.
 Nam qui adhuc ex superbiae
 uertice stamus. cum iā de
 aeternitatis timore aliquid
 sentire coeperimus. dignū
 est. ut ad poenitentia cadam.
 & cum infirmitate nram
 subtiliter cognoscentes. humi
 liter iacemus. per diuini
 uerbi consolatione surgere
 ad fortia opera iubemur;
 C tū iam in bono operum
 soliditate persistimus. ne
 cesse ē. ut unde nos metipsos
 correximus. inde iā predi
 cantes & alios leuemus.
 I acenti ergo n̄ precipitur.
 ut ad predicationē surgat.
 ne infirmus quisq. hoc qd

uermo aedificare potest. ope
re destruat. Unde recte
quoq. per psalmistam dicitur.
Duxit me de lacu miseriae. &
deluto fecit. & statuit sup
petra pedes meos. & direx
gressus meos. & inmisit in
os meum canticum nouu.
ymnum do nrd. Prius eni
deluto prauitatis educitur.
ut eius pedes perfidem in
petra solidentur. Sed quia
rectam fidem. recta subse
qui debet operatio. gressus
eius directi sunt. ut post
directionem gressuū. id e
post perfectionem boni ope
ris. in ore acciperit & iam
nouum canticum predi
cationis. Sic paulus dum
superbus damascū pergeret.
redemptoris uoce pstratus
iacuit. & qui predicator
futurus erat. non tamen
mox ut predicaret quod
uiderat. audiuit. Sed ei ia
centi dicitur. Ingredere ci
uitate. & dicetur tibi. quid

te oportet facere. Iacens
ergo. hoc solum audire po
tuit. ut surgens diceret. qd
audiret. Surgens uero hoc
didicit. ut quae cognouerat
predicaret. Sed querendu
nobis est. cur ezechiel & pau
lus in faciem cadunt. & de
ascensore equi. id e de eo qui
in huius mundi gloria ele
uatus e. Ut cadat ascensor
eius retro. Rursumq. de p
secutoribus dñi scriptum e.
Abierunt retrorsum. & cecide
runt in terrā. Quid est hoc
qd electi in faciem. & repro
bi retrorsum cadunt. nisi
quod omnis qui post se ca
dit. ibi psculo dubio cadit.
ubi nouidet. Qui uero an
te se ceciderit. ibi cecidit.
ubi uidet. Iniqui ergo. quia
inuisibilibus cadunt. post
se cadere dicuntur. quia
ubi corrumpit. ubi quid eos
tunc sequetur. modo uide
re non possunt. Iusti uero.
quia iustis uisibilibus

semetipsos sponte dep
 icunt. ut in inuicem
 libus erigantur. qua
 si in faciem cadunt. q̄a
 timore compuncti.
 uidentes humiliant.
 Notandum uero quod di
 citur. Mitto ego te
 ad filios isrl ad gentes
 apostatice. quia re
 cesserunt a me. Sicut
 enim diobus modis
 a dō receditur. ita duo
 bus modis a dō aposta
 te homines fiunt. Nā
 unusquisq. a conditore suo.
 aut fide recedit. aut opere.
 Sicut ergo qui fide recedit.
 apostata est. ita qui ad per
 uersum opus quod deseru
 erat redit. Ab omnipotente
 dō apostata. absq. ulla du
 bitatione deputat. etiam
 si fidem tenere uideat. Unū
 enim sine altero pdesse nihil
 ualet. Quia nec fides sine
 operibus. nec opera adiu
 uant sine fide. nisi fortas

se p̄fide p̄cipienda fiant.
 Sicut cornelius ante p̄ bonis
 operibus meruit audiri.
 quā fidelis existeret. Quia
 exere colligitur. quia bona
 opera p̄fide p̄cipienda fa
 ciebat. Nam cui ab ange
 lo dicit. Orationes tuas.
 et elemosinae tuae. ascende
 runt in memoria in conspe
 ctu dī. Et mox p̄ eadem
 ascensione p̄cipitur. ut ad
 simonem mittat. qui et ue
 niens p̄dicare debeat. con
 stat quia hoc petit. unde
 meruit audiri. SEQUITUR.
 Patres eorum p̄uicati sunt
 pactum meum. usq. ad di
 em hanc. et filii dura facie
 & indomabili corde sunt.
 ad quos ego mitto te. Ecce
 est una culpa superbiae. quia
 p̄uicati sunt pactum.
 ecce altera obstinationis.
 quia usq. ad diem hanc.
 ecce iniquitate filiorum.
 culpa grauis impudentiae.
 quia dura facie. quomala

quaefaciunt iam non eru-
bescent. Et nunquam uel
post culpas ad poenitentiam
redeunt. quia indomabili
cordesunt. cum uero tanta
prauitatis. tantaque obstina-
tionis sint. hi ad quos
ppheta mittit. Quis iam
non uideat. quia persona
pphetae. atam pueris ho-
minibus despici ualeat.
Sed ecce auctoritas eius per-
sone tribuit. cum subditur;
Et dices ad eos. haec dicit
dn̄s d̄s. Ac si aperte dice-
retur. Quia ex te dispice-
ris. ex me auoce. necesse
est ut loquaris. ne contem-
naris ipse qui mittens. uer-
ba mea pferens. ostende cum
qui misit. **SEQUITUR**
Si forte uel ipsi audiant. et
si forte quiescant. quia do-
mus exasperans est. Dum
constet quod om̄ps d̄s
om̄a sciat. mirandum ual-
de est cur dicit. Si forte
audiant. et si forte quiescant.

Qua ppter sciendum nobis est.
quia ista dubitatio locutio-
nis d̄i. non ex ignorantia sed
ex aliqua significatione
descendit. Nam quis nesciat.
qd̄ qui fecit uidet om̄a. om̄-
nia sciat. & p̄ semetipsam in eu-
angelio ueritas de anti christi
p̄dicatorib. dicit. Dabunt
signa magna & p̄digia. ita
ut in errorem inducant. si fieri
potest. etiam electi. Cur hoc
sub dubitatione dicit. cum quid
futurum sit ad d̄no p̄sciatur.
Unum uero ex duobus est. quia
si electi sunt. fieri non potest.
Si autem fieri potest. electi non sunt.
et tamen dicit. Ut in errorem
inducant. si fieri potest etiam
electi. Ista ergo dominici sermo-
nis dubitatio. ex electorum cor-
dib. designatio temptationis
fuit. quia qui electi sunt ad
p̄sistendum. p̄ signa p̄dicatoꝝ
anti christi temptabunt ad
uidendum. per hoc ergo qd̄
dicit. si fieri potest. hoc expri-
mit. qd̄ electi in corde tempta-

bunt. Nutant enim. sed non
 cadunt. Dicit ergo si fieri po-
 test. quia trepidabunt. sed ta-
 men dicunt electi. quia non
 cadunt. Dubitatio itaq. sermo-
 nis ad nō. in electis exprimit tre-
 pidationem mentis. quos & ele-
 ctos nominat. quia cernit qd
 infide & bono opere psistat. ¶
 Unde hic quoq. dicit. Si forte au-
 diant. et si forte quiescant. Per
 hoc ergo qd dicitur si forte.
 quia ex magna multitudine
 pauci audituri sunt demonstra-
 tur. Per dubitationem ergo ser-
 monum dī. quid significatur
 aliud nisi paucitas auditorum.
 Notandū uero qd postquā ma-
 la parentū defunctorū dixerat.
 mittens ppheta ad filios dicit.
 Si forte uel ipsi audiant. & si forte
 quiescant. Quid est dicere uel
 ipsi. nisi quia eorum patres qui
 in culpa defuncti sunt. audire
 noluerunt. Pensemus rogo
 quae uirtus sit. in hoc dominici
 sermonis defectu. Ut dicat.
 Si forte uel ipsi audiant. Nobis

hoc nobis apte dicit. Qui affli-
 cti. obsessi. conclusi. omnia quae
 in hoc mundo habuimus bona
 pdidimus. Urbes erutas. euersa
 castra. depopulatos agros. suf-
 fosas ecclesias uidemus. & tamen
 adhuc parentes nros ad iniqui-
 tates sequimur. Ab eorū elati-
 one quā uidimus non mutamur.
 Et illi quidem inter gaudia. nos
 uero quod est grauius. inter
 flagella peccamus. Sed ecce
 om̄s dī iniquitates iudicans
 iam priores nros abstulit. iam
 ad iuditiū uocauit. nos adhuc
 ad penitentia expectat. nos
 ad reuertendū sustinet. &
 qui in illis iam iuditiū exercuit.
 nobis suae patientiae longa-
 nimitate prerogat. nec u nris
 nos priorib. pdat. dicens. Si
 forte uel ipsi audiant. aut si
 forte quiescant. quia domus
 exasperans est. Omnis anima
 etiā post acceptā fidē. in per-
 uersitate sua aut pmanens.
 aut reuertens. domus exaspe-
 rans uocat. quia eū quem per-

fidem suscepit. repellit a se
prauis moribus. habitatorem dñm.
Nam domus inhabitabit ad dño.
Si ergo domus. quare exasperans.
si uero exasperans. quare do
mus. quae utiq. iam non in
habitabitur. Sed domus quia
inea per fidem dñi habitare coe
perat. exasperans uero est.
quia ab ea prauis moribus
repulsus exiit. ut uacua re
maneat. quā prius caelestis
inhabitor replebat.
Unde etiā sicut ueritatis uoce
cognouimus. nequissimus
sp̄s cū septem aliis rediens. do
mum scopis mundatā inue
nit. quia mentem a uirtutibus
alienā replet. SEQUITUR.
Et sciant quia ppheta fuerit
in medio eorū. Malis scire bo
nos aut ad adiutorium salutis p̄fi
cere. aut ad testimonium dam
nationis solet. Sciant ergo.
quia in medio eorum ppheta
fuerit. ut audita p̄dicatione
aut adiuuantur ut surgant.
aut sic damnentur ut excusa

tionem careant. SEQUITUR.
Tu ergo fili hominis. ne timeas
eos. neq. sermones eorū metuas.
quō increduli & subuersores sunt
tecum. & scorpionibus habitas.
Patet ad quā p̄uersos in p̄dicatione
mittitur. qui ne timeat admo
netur. & quia prauis quicq. bona
sibi loquentibus. aliqua iniqua
faciunt. & adhuc alia minantur.
P̄pter illa quae faciunt dicitur.
ne timeas eos. & p̄pter hoc qd̄ mi
nantur adiungitur. neq. sermo
nes eorum metuas. Uel certe quia
re p̄bi mala bonis ingerunt.
& eorum semper actibus derogant.
ppheta missus admonetur. ne
eorū uel crudelitatem metuat.
uel uerba p̄timeat. hoc itaq.
qd̄ dicit. ne timeas eos. pphetae
datur auctoritas p̄dicationis.
Et quia om̄s qui in dō uiuimus.
organum ueritatis sumus. ut sepe
p̄ alium mihi. sepe uero alii loquuntur
p̄ me. Sic nobis boni uerbi in eē
auctoritas debet. ut et si qui
p̄ se est dicat recta libere. Et
si qui subest. inferre bona humi

liter non recuset. Bonum enim
 qđ maior a minore dicitur. tunc
 uere bonum est si humiliter dicat.
 Nam si rectitudo sentiendi. humi-
 litatem loquendi pdiderit. radi-
 cem sensus in ramo lingue uitiauit.
 Quod uidelicet uitium. iam non ra-
 mo. sed ex radice est. Quia nisi
 cor intumesceret. lingua mini-
 me superbitet. Inec ergo ad lo-
 quendum. priori humilis aucto-
 ritas. inec aut minori. libera hu-
 militas debet. Sed sepe in homi-
 nibus ipse loquendi ordo confun-
 ditur. sicut et longe superius di-
 ximus. Nam aliquando quis
 p̄ timorem elationis loquitur.
 & loqui se p̄ auctoritate liberta-
 tis existimat. Et aliquando ali-
 us p̄ stultū timorem tacet. & ta-
 cere se p̄ humilitate putat. Ille
 locū sui regimini attendens non
 metit̄ sensum timoris. Iste locū
 suae subiectionis considerans. ti-
 met dicere bona que sentit. &
 ignorat quantū caritati reus
 efficit̄ tacendo. Sic uero sub
 auctoritate superbia. & huma-

nus timor sub humilitate se
 palliat. Ut sepe nec ille uale-
 at s̄iderare. quid dō. nec iste.
 quid p̄ x̄mo. Nam ille cum
 eos qui sibi subiecti sunt con-
 spicit. & cū omnes subia-
 cet. non intendit. in elatione
 attollitur. & de elatione sua
 uelut de uictoria gloriatur.
 Iste uero non numquā dū timet
 ne maioris gratiā amittat.
 atq; per hoc aliquid tempo-
 ralis sustineat damni. recta
 quae intellegit occultat. atq;
 apud se tacitus. ipsum timo-
 rem quo constringit. humi-
 litatem nominat. Sed eum
 cū nihil uult dicere. tacendo
 in cogitatione diuidicat. sitq;
 ut unde se humilem existimat.
 inde grauius sit superbus.
 Discernenda ergo sunt. libertas
 et supbia. humilitas & timor.
 ne aut timor humilitate. aut
 se supbia libertate fingat.
 Etzechiel itaq; quia non solū
 populo. sed etia senioribus
 loqui mittebat. ne incautū

timorem humilitate crederet.
ut timore non timeat. admonet
cū dicitur. ne timeas eos. Ac ne
forte derogationis eorū uerba
p timeat. adiungitur. neq. ser
mones eorum metuas. Cur autē
linguas derogantiū timere non
debeat. etiā causa subiungitur.
cū p. tinus subinfertur. Quō in
creduli & subuersores sunt tecū.
& cū scorpionibus habitas. Timen
di enim essent hi quibus loqui
mittebatur. si infide & opere dō
omnipotenti placuissent. Qui aut
increduli et subuersores sunt. in
suis sermonib. derogantes timen
di non sunt. Quia stultū est. si
illis placere querimus. quos
non placere dō scimus. Debent
enim haberi in metu & reuerentia
iudicia iustorū. quia membra
omnipotentis dī sunt. Et hoc illi
in terra rephendunt. quod dñs
redarguit e caelo. Nam puer
sorū derogatio. nr̄ae uite appha
tio est. quia iam ostenditur. nos
aliquid iustitiae habere. si illis
displacere incipimus. qui non

placent dō. Nemo enim potest
in una eademq. re. omnipotenti
dño. atq. eius hostib. gratus existe
re. Nam dō se amici denegat. qui
eius placet inimico. & inimicis
ueritatis aduersabit. qui eidem
uertati in mente subiugatur.
Unde sciunt. in uocis libera incre
patione succensi. eos ad sua odia
excitare non metuunt. quos dñs
non diligere cognoscunt. Quod
ppheta ardentem exhibens creato
ri omniū. quasi in munere optulit
dicens. Nonne qui oderunt te dñs
oderam. & super inimicos tuos ta
bescbam. Perfecto odio oderam
illos. & inimici facti sunt mihi.
Ac si aperte dicat. Pensa quantum
te diligo. qui tuorū hostiū excita
re contra me inimicitias non pti
mesco. hinc iterum dicit. Qui re
tribuebant mala p bonis. detra
hebant mihi. quō subsequutus sum
iustitia. Bonū ualde est quod
iustis tribuit. quando male agen
tibus libera uoce contradic.
Sed peruersi mala p bonis tribuunt.
cū iustis derogant. quia contra

cosiustitiae defensionem seruant.
 Non enim iusti humana iudicia sed
 aeterni iudicis examen aspiciunt.
 atq. ideo derogantiu uerba con
 temnunt. hinc & enim derogantib.
 chorinthus paulus dicebat. Mihi
 aut p. minimo est. ut a uobis iudicer.
 aut ab humano die. Qui nec incor
 de suo unde se p. hendere possit in
 ueniens. adiungit. Sed neq. me
 ipsu iudico. Uidens aut quia
 ad p. fectione scitatis. nec suu iudi
 tiu sufficeret. subelidit. Sed non
 in his iustificatus sum. Cur uero
 nec sibi metipsi. de se ipso credidisset.
 causam reddidit. cu subiunxit.
 Qui ^{aut} iudicat me dñs est. Ne si
 aperte dicat. Nec de meo iudi
 cio credendu existimo. quia ille
 me iudicat. cuius ego iudicium
 non cōprehendo. hinc beatus
 iob cu p. amicoru derogantiu
 linguas. inter dolores uulneru pate
 retur. iacula uerboru cogitatio
 ne p. tanus ad conscientia recurrit.
 atq. ubi mente solidā haberet
 aspexit dicens. Ecce enim in celo
 testis meus & conscius meus in excelsis.

Qui etiam subdidit. Uerbo si ami
 ci mei. ad dñm stillat oculus meus.
 In omni enim qd de nobis dicit.
 semp tacti recurrere ad mente
 debemus. interiorem testem
 & iudicem quaerere. Quid enim
 p. dest. si omis laudent. cu con
 scientia accuset. aut quid obee
 poterit si omnes nobis derogant.
 & sola nos conscientia defendat.
 Beatus ergo iob. inter linguas de
 rogantiu. inflexa mente p. sistens.
 quia in terra se impugnari falsis
 sermonibus uidit. caelo testem
 quaesuit. Popule meus. qui
 beatificant te ipsi te decipiunt.
 & uia gressuum tuorū dissipant.
 Qui uidelicet populus. ne uerba
 sua laudis attenderet. et in
 culpis altius periret. statim ei
 dicit. que aspiciat. cuius iudi
 cium p. tinescat. cu subditur.
 Stat ad iudicandu dñs. stat
 ad iudicandos populos. Ne
 si aperte diceret. Iudicia hu
 mana cur sequeris. qui stare sup te caeleste
 hinc e qd iohanne baptista.
 uertas ee arundine uento

Hinc etiam sunt

iudice seis.

agitata negat dicens. Quid existis
uidere in deserto. Arundine uento
agitata. Quod quia negando di-
xerit. non affirmando. sub iuncta
uerba testantur. Aut enim. Sed quid
existis uidere in deserto hominem
mollibus uestitu. Ecce qui mollibus
uestiuntur. in domibus regum sunt.
Arundo enim uento agitata. modo
flatibus erigitur. modo flatibus incli-
natur. Omnis autem infirmus animus.
qui uel derogatione deicitur. uel lau-
dibus exaltatur. Arundo uento agi-
tata est. Quod iohannes non erit.
quia inflexibile mentis uerticem.
inter laudes hominum. & derogatio-
nes tenebat. Sed magna inquisiti-
one indiget res. cum recti operis
uia tenemus. Vtrum semper dero-
gantium uerba dispicere debeat
mus. an certe aliquando com-
pescere. De qua re sciendum est.
quia linguas detrahentium sicut
non studio. non debemus exci-
tare. ne ipsi perant. Ita per sua
malitia excitationes debemus ac-
quamiter tolerare. ut nobis
meritum crescat. Aliquando

aut etiam compescere. Nedium de nobis
mala disseminant. qui audire
nos poterant. corda innocentium
corrumpant. Hinc est & enim
quod iohannes obrectatoris sui
linguam redarguit dicens. Is qui
amat primatum gerere in eis
diotrephes non recipit nos. Propter
hoc si uenero excomoniam eius
opera quae facit. uerbis malignis
garnens in nos. Hinc paulus
iterum de detrahentibus corinthus
loquitur dicens. Epistolae inqui-
unt graues sunt & fortes. presen-
tia autem corporis infirma
& sermo contemptibilis.
Hoc cogitet qui eiusmodi
est. Quia quales sumus
uerbo per epistolas absen-
tes. tales & presentes in
opere. Hinc & enim quod
uita in exemplo imita-
tionis est posita. Debent
si possunt detrahentium
sibi uerba compescere. ne
eorum praedicationem
non audiant qui audi-
re poterant & in praesens

moribus remanentes. beneu-
 uere contemnant. Sed hac
 in re subtili inquisitione opus
 est. ut semetipsū animus inuesti-
 get. ne fortasse sua laudis glori-
 am quaerat. & animarū lucra
 sequaerere. nra cogitatio simulet.
 Sape enim sui nominis laude ani-
 mus pascit. & quasi sub obtentu
 lucrorū spiritualiū. cū de se bona
 dici cognouerit laetatur. Et saepe
 suae gloriae defensione. contra
 detrahentes irascitur. & fingit
 sibi met qd hoc eorū helo faciat.
 Quorū corda a bono itinere detra-
 hentis sermo perturbat. Illi ergo
 debent magnopere curare. ne
 contra eorū opinionē detrahen-
 tiū uerba pua leant. Quis suam
 conscientia subtiliter discutiē-
 tes. se in ea inueniunt de amore
 priuatae gloriae nihil habere.
 hinc est enim qd iusti atq. pfe-
 cti. aliquando uirtutes suas
 pdicant. bona que diuinitus
 acceperunt narrant. Non ut ip-
 si a pū homines sua ostensione
 pficiant. sed ut eos quibus pre-

dicant exemplo suo ad uitā
 trahant. Unde paulus apo-
 stolus. quotiens fustibus. cae-
 sus. quotiens lapidatus. quo-
 tiens naufragiū ptulit. quanta
 pueritate sustinuit. qd ad uerti-
 ū celi raptus sit. qd in paradisi
 ductus sit. corinthiis narrat.
 ut eorū sensū a falsis pdicato-
 rib. auertat. Et dū se innotesce-
 ret qualis eēt. illi eis uilescerent.
 quos ab eis cognouerat inique
 uenerari. Quod pfecti non fa-
 ciunt. id est cū uirtutes p prias
 loquunt. in hoc quoq. omni-
 nipotentis di imitatores sunt.
 qui laudes suas hominibus loq-
 tur. ut ab hominibus cognoscat.
 Nam cū p scripturā suam p cipiat
 dicens. Laudete alienis & non
 ostuum. quomodo facit ipse
 qd phibet. Sed si uirtutes suas
 om̄p dñs taceret. cū nullus agnosceret.
 Sicut nullus agnosceret. nullus
 amaret. Sicut nullus amaret.
 nullus ad uitā rediret. Unde
 & p psalmistā de eo dicit. Uir-
 tutem operū suorū. annuntiabit

populo suo. ut det illis hereditatem gentium. Virtutes ergo suas annuntiat. non ut laudibus ipse perficiat. sed ut hi qui hunc ex sua laude cognouerint. ad perpetuam hereditatem uiuant. Iusti itaque atque perfecti. non solum cum uituperationis suae uerba reprimunt. sed etiam cum uirtutes quas habent. infirmis loquuntur reprehensibiles non sunt. quia per uitam suam quam referunt. aliorum animas ad uitam quaerunt. De quibus tamen sciendum est. quia numquam bona sua detegunt. nisi eos uideri. aut proximorum utilitas. aut certe nimia necessitas cogat. Unde paulus apostolus. cum uirtutes suas corinthiis enumerasset adiunxit. Factus sum insipiens uos me coegistis. Fit uero aliquando ut necessitate compulsi. in bonis quae de se referunt. non aliorum utilitatem. sed suam quaerant. Sicut beatus iob facta sua enumerat dicens. Oculus fui caeco. & pes claudo. pater eram pauperum.

& causam quam nesciebam diligentissime inuestigabam. & multa alia quae se pie egisse commemorat. Sed quia in uulnere doloris positus. ab amicis increpantibus impie egisse. & uolentibus proximis atque oppressor pauperum fuisse dicebat. Uir scilicet inter flagella dei. & humane increpationis uerba deprehensus. mentem suam grauitate concuti. atque ad desperationis foueam conspexit impelli. Quique iam cadere poterat. nisi ad memoria sua bene acta reuocasset. ut ad spem animum reduceret. ne oppressus uerbis & uulneribus in desperatione periret. Quod ergo bona sua enumerat. non innotescere aliis quasi ex laude desiderat. sed ad spem animum reformat. Iusti itaque sicut sine arrogancia loquuntur aliquando bona quaerunt. ita sine uelo priuatae gloriae. detrahentium sibi linguas redarguunt. quia noxia loquuntur. Cum uero linguae detrahentium corrigi nequeunt. ac quam uim sunt tolerandae.

74
Nec obtreccationis sermo timen-
dus est. nec dū uituperatio per-
uersosq; metuitur. recti operis
uia deseratur. Unde nunc
ezechiel ppheta dicit. Ser-
mones eorū nec timeas. quia in-
creduli & subuersores sunt tecū.
Minus autē mali essent hi qui
sunt increduli. si subuersores
minime fuissent. Quia enim
ipsi uel caelestis regni p̄mia
uel gehennae eē supplicia
non credunt. in suis praui-
tibus dimissi a fide. & opere alios
subuertunt. ut regnum quod
ipsi appetere non uolunt. nec
alter adsequat̄. hi namq;
cū teneriores quosdā bonam
cipere. malā iam deuitare cogno-
uerint. modo irridendo quod in
caeli p̄mittit̄. Modo dispiciendo
quod d̄s omp̄s de uiserna supplicis
minit̄. modo laudando bona tem-
poralia & delectationes p̄sentis se-
culi callida p̄suasione pollicen-
do deflectunt mentes innocen-
tium. eorūq; itinera p̄uestunt.
gaudent si quos potuerint au-

ta reuocare. & ad mostem trahere.
Laetant̄ in praui-
tibus suis. exul-
tant & in alienis; his nimirum
potestas sufficit. qui agunt ne
soli moriant̄. At si fortasse iusti
quonpiam tante uanū-
tatis in-
uenerint. Uteri loqui contra
non p̄sumant. quia subuersores
esse non possunt. statim scorpio-
nis fiunt. Scorpio enim palpan-
do incedit. sed cauda ferit. Nec
mordet a facie sed a posterioribus
noceat. Scorpiones ergo sunt om-
nes blandi & malitiosi. Qui
bonis quidē in facie non resistunt.
sed max ut recesserint derogant.
Alios quos ualuerint inflam-
mant. Quosq; possunt noxia
inmittunt. mortifera infer-
re occulte non desinunt. Scor-
piones ergo sunt. qui blandi &
in noxi in facie uident̄. Sed
post dorsum postant unde
de uenenum fundant; Qui eni
in occulto ferunt. quasi moste
latent̄ trahunt. Unde etiā
ppsalmita dicit. Circumde-
derunt me. sicut apes et exarsit

no to de
pueris conu
tatorib;

tant sicut ignis in spinis apes
enim indit mel habet maculeo
exude uulnas. Et omnes qui lin
gua blandiunt sed latenter ex
malitia feriunt apes sunt. Quia
loquendo dulcedine mellis pro
nunt. sed occulte feriendo uul
nus inferunt. Ita uero facien
tes exardescunt sicut ignis in spi
nis. quia flammam detrahentium
non iustorum uita comburitur.
sed si quae eis inice poterant. pec
catorum spinas conterantur.
Oicatur ergo increduli et subuer
sore sunt tecum & cum scorpionibus
habitas. Increduli scilicet
do. Subuersores uero infirmam
tibus proximis. scorpiones aut etiam
fostibus ac robustis; quibus etsi
in facie contra dicere non pos
sunt. ex occulto tamen uulnus
derogationis inferunt. Incre
duli quippe simul sub
uersores & scorpiones sunt.
Quia & audita exque di sunt
non credunt. et eos quos pro
lent. ab omni moribus subuertunt.
Et quos inflectere non ualent oc

cultis machinationibus ferunt.
quante hoc quoque notandum est.
quia ezechiel dicit. Increduli
& subuersores sunt tecum. et scorpionibus
habitas. nobis consolationis
medicamentum profertur. quos sepe
tedit uiuere. dum nolimus cum ma
lis habitare. Querimus & eum. Cur
non omnes boni sint qui nobiscum uiuunt
mala proximorum ferre nolumus omnes
scos iam debere esse decernimus. dum
esse nolumus quod & proximus postem.
Sed haec in re luce clarius patet. dum
malos postare renuimus. quia mul
tum adhuc ipsi de bono minus ha
beamus. Neque enim perfecte bonus est.
nisi quis fuerit. et cum malis bonus.
Hinc beatus iob de semet ipso asserit
dicens. frater fui draconum et soci
us strutionum. Hinc paulus disci
pulus dicit. In medio nationis pra
uae & perversae. inter quos lucas
sicut luminaria in mundo. Hinc
petrus gregis dominici pastor di
cit. Iustum loth oppressum ane
fandorum in uita conuersatione
eripuit. Aspectu enim & auditu
iustus erat habitans apud eos. qui

mans est. Ideo boni timendi sunt ne
offendant. ne forte esse peos ille puo
cet ad ira. qui eoru corda semper
inhabitat. Nam sic superius dictu
est. Si malos offendimus timere
minime debem. Quia illis nra ac
tio displicet. quib. iustitia creato
ris non placet. Quid ergo timen
du est. si nobis ingrati sunt. q. do
mibi les non sunt. Unde recte nunc
dicit. Verba eoru ne timeas. & uul
tus eoru ne formides. quia domus
exasperans est. Ac si apte diceret.
Timendi eent. nisi me in suis actibus
exasperarent. De quib. adhuc sub
dit. Loqueris ergo uerba mea ad
eos. si forte audiant & quiescant.
quia irritatores sunt. Omnis qui
peccat. quid aliud qua condito
ris sui irritat. iracundia in se. Et
scim. quia quotiens actu. q. tiens
uerbo. quotiens cogitatione delin
quim. d. m. contra nos totiens irri
tamus. Sed tamen sustinet &
clementer expectat p se patientia.
p predicatoris aut suos uerbu nob
exhortationis p rogat. Omnis
aut qui recta pdicat auditur.

nam irritati creatoris. sup. p. uarica
tore populi placat. Unde necesse
est. ut ipse non debeat agere malum.
qd solet in populo. furore conditoris
irritare. P. ter qd etia sub dit. Tu aut
fili hominis audi. quecumq. loquor
ad te. & noli esse exasperans sic domi
exasperatrix est. Ide mala que fie
ri conspici. ipse non facias. ne hoc qd
phibere mitteris. ipse committas.
Omnis etenim pdicator intenta semp
debet mente pensare. neq. missus est
lapsos erigere. ipse in praunitate ope
ris cu lapsis cadat. Et pauli aposto
li hunc sententia feriat dicentis.
In quo alteru iudicas. te ipsu conde
nis. Unde balaam di spu repletus
ad loquendu. Sed tamen in carna
li uita spu retentus. de semet ipso
loquit dicens. Dixit auditor sermo
nu di qui nouit doctrina altissimi
et uisiones omptis uidet. qui cades
aptos habet oculos. Cadens aptos
oculos habuit. Qui rectu qd dice
ret uidit. sed recte uiuere contempsit.
Cadens uidelicet in p. uerso opere.
et aptos habens oculos in sca pdica
tione. Est tamen aliud qd possit

intelligi. Cur beatus ezechiel qui
 ad p̄dicationē mittit̄ esse exaspe
 rant̄ phibet̄. Nisi enī ad loquenda
 uerba cū mittebat̄ obediret. Om
 nipotentē dñm sic populus deper
 uer̄so opere. sic p̄pheta de suo silen
 tio exasperasset. Nam sic mali deo
 dñm exasperant quia loquunt̄ et fa
 ciunt mala. Ita nonnumquam boni
 exasperant quia reticent bona illis
 itaq; culpa est p̄uersa agere. Istis
 recta reticere. In hoc ergo cū ma
 lis etiā boni simul dñm exasperant.
 Quia cū p̄uersa non increpant eis p̄
 suū silentiū p̄ficiendi licentia
 prestant. SEQUITUR.

aperi os tuū & comedere. quæcūq; do
 tibi. aperim̄ os nr̄um cū recta lo
 quim̄. et comedim̄ que adō accipi
 mus. quia. et tribuit̄ & auget̄ in
 nr̄is sensibus cibū uitæ. cū p̄dicare
 ceperim̄. Unde p̄pheta alius dicit.
 Os meū apertū et attraxi sp̄m. Non
 enī sp̄m attraheret. nisi os aperiret.
 Qui nisi ad p̄dicandū p̄missis se in
 penderet. doctrine spiritalis in eo
 gr̄a non creuisset. SEQUITUR.
 Et iudi et ecce manus missa ad me.

inqua erat inuolutus lib. & expan
 dit illū corā me. q̄ erat scriptus intus
 et foris. Sic p̄pheta p̄dicatorū
 ordo. sic p̄librū que accipit. scrip
 turæ sacre pagine designant. Lib
 aut̄ inuolutus est scripture sacre
 eloquiū obscurū. qd̄ p̄funditate
 sententiarū inuoluit. ut non fa
 cile sensu omnium penetret.
 Sed corā p̄pheta liber expandit.
 quia corā p̄dicatorib; sacri elo
 quiū obscuritas aperit. Inuolutū
 librū manū di portexerat. cū a
 postolis dicebat. Simile factū est.
 regnū celorū. homini q̄ seminau
 bonū semen in agro suo. Cū aut̄
 dormitent homines. uenit inimi
 cus ei. et sup̄ seminauit h̄i h̄ana in
 medio tritici & abuit. Cū aut̄ cre
 misset erba & fructū fecisset. tunc
 apparuerunt & h̄i h̄ana. et reliq̄
 que caritas ur̄a. & iā me reticente
 reminiscet. Sed librū que inuolu
 tū ostenderat expandit. cū hoc
 qd̄ penigmata loquebat̄ expo
 suit dicens. Qui seminat bonū sem
 est filius hominis. ager aut̄ ē mun
 dus. Bonū uero sem. hi sunt filii

regni. *h*ania aut filii sunt nequa.
I nuncius aut q̄ seminat ea est diabo-
lus. Messis uero consumatio seculi est.
messores aut angeli sunt. Sic ergo col-
ligunt *h*ania: et igni comburentur.
sic erit in consumatione seculi. Exi-
bunt angeli et separabunt malos de
medio iustorum et mittent eos in car-
nā ignis ibi erit fletus et stridor den-
tū iustos aut in uitā aeternā. Inuo-
lutus itaq; lib̄ expandit̄. quando
hoc qd̄ obscure platū fuerat: plati-
tudine intellectus aperit̄. hunc
in uolutū lib̄ ueritas expandit̄.
quando in discipulis egit qd̄ scrip-
tū est. Tunc aperuit illis sensū ut
intelligerent scripturas. De quo
adhuc libro subdit̄. quierat scrip-
tus. intus et foris. Liber enī sacri celo-
qui. intus scriptus p̄ allegoriam.
foris p̄ hystoriam. Intus p̄ spirituale
intellectū. foris aut p̄ sensū literę
simplicē. adhuc infirmantibus
congruente. Intus quia inuisibi-
lia p̄mittit. foris quia uisibilia
p̄ceptorū suorū rectitudine dis-
ponit. Intus quia cęlestia polli-
cet̄. foris aut quia terrena con-

temptabilia. qualit̄ sint. uel in usu
habenda. uel ex desiderio fugienda
p̄cepit. *A*liamq; de secretis cęlesti-
bus loquit̄. alia uero in exterioribus
actionibus iubet. Et ea quidē que
foris p̄cipit patent. sed illa que de
internis narrat. plene adprehendi
nequeunt. Unde scriptū est. Exten-
dens cęlū sicut pellē. qui tegit̄ ina-
quis superiora eius. Quidē cęli
nomine. nisi sacra scriptura signa-
tur. De qua nobis et solis sapientię.
& luna scientię. & exanti quis pa-
tribus stelle exemplo ^{ut uirtutū licet.} sicut pellis ^{Ad}
extendit̄. quia p̄ scriptores suos
carnis lingua formatū. ante oeu-
los n̄ros. p̄ uerba doctorū exponen-
do explicat̄. Qui uero aquarum
nomine. nisi scissimi angelorum
chori signantur. De quibus scrip-
tum est. & aque que super cęlos
sunt. laudent nomen dñi. huius
ergo cęli superiora dñs in aquis
tegit̄. quia alta sacri eloqui. Ide-
ea que de natura diuinitatis. uel
de aeternis gaudiis narrat. nobis
adhuc nescientibus. solis angelis
in secreto sunt cognita. Caelum

ergo coram nobis extenditur. & ta-
 men in aquis superiora illius conte-
 guntur. quia et quaedam sacri eloqui-
 iam nobis p[er]p[er]one sp[irit]u patet. Et quae-
 dam quae solis angelis possunt ee ma-
 nifesta nobis adhuc seruant[ur] occulta.
 O equib[us] tamen occultis. i[us]t[us] p[er]te per-
 spiritale intellegentia sentim[us]. iam
 sci sp[irit]u pignus accepim[us]. Quia hec et ple-
 ne necdum cognouim[us]. & tam medul-
 latus amant[ur] et in multis spiritalibus
 sensib[us]. quos iam cognouim[us]. ueritatis
 pabulo pascim[us]. Dicat[ur] ergo. Quaeat
 scriptus intus & foris. quia in sacro elo-
 quo et dictis occultiorib[us] atq[ue] subli-
 morib[us] satiat[ur] fortis & p[re]ceptis ap-
 tiorib[us] nos paruuli nutrim[us]. Unde
 scriptu[m] est. Montes excelsi ceruis.
 petra refugiu[m] et inacus. habeant
 eni[m] montes intellegentiae. qui iam
 contemplationis saltus clare noue-
 runt. sed petra sit refugiu[m] et ina-
 cus. Quia nos paruuli et peccatores
 n[ost]rorum sp[irit]us coopti. si intellege-
 re alta non possum[us]. In petre n[ost]rae
 refugio. idē in xpi fide saluam[ur].
 Unde & quibusda[m] dicit[ur]. Nihil
 me iudicari scire inter uos. nisi

ium xpm & hunc crucifixu[m]. Ac
 si diceret. Quia uos capere diu-
 nitatis eius misteria non posse
 pensauit. sola uobis humanitatis
 eius infirma locutus su[m]. SEQUIT[UR].
 Et scripte erant in ea lamentatio-
 nes carmen et uae. Carmen aliquan-
 do in bono. aliquando uero in ma-
 lo dici dubiu[m] non est. Quia et laetu[m]
 carmen & lugubre carmen dicere
 possumus. Sed nos scripturae sacre
 usum sequentes. quae pene semper
 carmen ponere in p[er]sp[er]is solet.
 hoc in loco p[er] bona parte dictum
 carmen accipimus. Nam cum om-
 nipotens d[omi]n[us] populum suum de
 mari rubro liberaasset. scriptum
 est. Tunc moyses et filii israhel
 exciuit carmen d[omi]no. & cum da-
 uid uictoriam de hostibus fecis-
 set scriptum est. Locutus est
 dauid d[omi]no uerba carminis hu-
 ius. Salomon quoque ait. Ace-
 tum in uetro. qui cantat carmi-
 na. corde pessimo. Acetum quip-
 pe si mittatur in nitrum. ferues-
 cit nitrum. p[er]tinus & ebullit.
 Et p[er] uersa mens quando p[er]

inreparationem corripitur. aut
perp̄ditionis dulcedine ad bo
na suadet. de correptione fit de
testor. & inde in murmuratiōis
iniquitate succenditur. Unde
debit ab iniquitate conpesci.
Per heliu quoq; de ingrato ac se se
desperante dicitur. Et non dixit
ubi est d̄s qui fecit me qui dedit
carmina in nocte. Carmen quip
pe in nocte est. laetitia in tribula
tione. Carmen in nocte accipi
mus quando in pressuris presen
tibus defuturis gaudis conso
lamur. Carmen nobis in nocte
ostendebat apostolus cum dice
bat. Spe gaudentes in tribulati
one patientes. Carmen in no
cte sed dauid habere indicat di
cens. Tu mihi es refugium a
pressura quae circum dedit me.
exultatio mea recline me acir
cum dantibus me. Qui enim
circum dant se pressuris nar
rant. & tamen d̄m sibi esse ex
ultationem nominant. Procul
dubio carmen in nocte cantat.
Quia igitur pene semper in bo

no carmen ponere scriptura sacra
consuevit. Ita a nobis etiam in hoc
loco debet intellegi. Vae aut in
scriptura sacra saepius de aeterno
luctu quam presenti solet intel
legi. Unde scriptum est. Vae im
pio in malo. retributio enim ma
nium eius fiet ei. Et beatus iob lo
quitur dicens. Sumpsius fuero.
uq; mihi est. Sicut iustus. non leua
bo caput. saturatus afflictione &
miseria. Iustorum enim afflictio
temporalis est. Vae ergo qd dicit
temporali afflictione distinxit.
Qui & iustum afflictione & impium
vae habere perhibuit. Per semet ip
sam quoq; ueritas dicit. Vae mun
do abscondalis. & vae uobis qui ri
detis quo flebitis. & vae pregnan
tibus & nutrentibus in illis diebus.
Pensandum ergo nobis est. quomodo
haec tria in sacro uolumine scripta
sint. Lamentationes. carmen &
vae. Lamentationes uidelicet.
quia in eo scripta est penitentia
peccatorum. Carmen uero. quia
ibi praenuntiamus gaudia iusto
rum. Vae aut quia illic expres

sa est damnatio reprobatorum. Ut
 ergo punias peccata. Lege que in
 hoc uolumine scripta sunt. Lamen
 ta. scindite corda u^{ra} & non uesti
 menta u^{ra}. Et rursum. Misere esto
 te & lugete. risus uester in luctu
 conuersatur. & gaudium in mero
 rem. Ut autem de pmissione gau
 dii sequentis hilarescatis cognosce.
 que in hoc uolumine scripta sunt
 carmina laudis aeternae. Bea
 ti qui habitant in domo tua d^{ne}
 in saeculum saeculi laudabunt
 te. Et sicut per quendam sapien
 tem de caelesti ierusalem dicitur.
 Ex lapide precioso. & mundo omni
 plateae eius sterneruntur. & per
 omnes uicos eius alleluia canta
 bitur. hoc nobis carmen cae
 lestis patriae nuntiare. cuius
 eius uenerant qui con corditer
 clamabant. Gloria in excelsis
 do & in terra pax hominibus
 bone uoluntatis.

Sed si adhuc pre
 senti saeculo mente inheres. si ad
 huc terrenis uoluptatibus de
 lectaris. amare non potes gau

dia aeterna quae audis. Cognosce
 ergo in hoc uolumine uae quae
 in eo scriptum est. Atque ab a
 nimo per timorem expelle
 quod diligis. ut possis ex iudi
 cio carmen amare quod legis.
 Ibi quippe sub unius damnati
 specie. omnis multitudo ex
 primitur reprobatorum. cum
 uoce ueritatis dicitur. Liga
 tis pedibus eius ac manibus
 mitte eum in tenebras exte
 riores. illic erit fletus et str
 idor dentium. Tunc & enim
 reprobi in exteriores tenebras
 cadunt. quia nunc in interio
 ribus suis se sponte deiecerunt.
 Ut ueritatis lumen nec creden
 do. nec bene operando sequeren
 tur; in quibus ligatis pedib;
 ac manibus mitti precipiun
 tur. Quia nunc dum tempus
 operandi atque currendi est
 habere manus & pedes liberos.
 in bona actione noluerunt.
 Ibi uae reprobatorum scriptum est;
 uermis eorum non morietur.
 & ignis eorum non extinguitur.

Ibi damnatis aere pulsif dicitur.
O iscedite a me maledicti in igne
aeternum qui paratus est diabo
lo & angelis eius. In hoc itaque
uolumine cuncta quae aedifi
cant omnia quae erudiunt
scripta continentur. Peccasti
enim & iam te penitet in lici
ta perpetraste ut ad agenda non
poenitentia docearis. Ibi inue
nis lamenta. Spe caelestium
gaudiorum mentem re^{leu}are de
sideras. ibi ad consolationem
tuam inuenis carmen. Sin ue
ro & mala perpetrasti & haec
te perpetraste non penitet. sed
ceruicem mentis erigis ad nullas
poenitentiae lamentationes in
clinaris. nulla caelestium gau
diorum expectatione corrigeris
uelis nolis. ibi scriptum auditu
tus es uae. Utis quem nec timor
ad poenitentiam humiliat.
Nec spes ad superna premia exal
tat. damnationis suae. iam nunc
poenam prospiciat. Et sine excu
satione in aeternum supplici
um cadat. Quid igitur fit

quid agendum est miseris nobis.
nisi ut euigilemus ad huius uerba
uoluminis. & mala quae nos egisse
me miramur fletibus puniamus.
Ut per lamenta poenitentiae per
ueniamus ad carmen uitae. Nesci
affligi modo penitendo nolumus
uae post modum sine fine senti
amus. Nec nos nostrorum uul
nerum multitudo in desperatio
nem deprimat. Quia maior est
potentia medici quam magni
tudo languoris nostri. Quid e
enim quod reparare ad salutem
non possit qui potuit omnia
ex nihilo creare. Unigenitus
quippe est omnipotenti patri
coaeternus. qui cum eo uiuit &
regnat in unitate sps scilicet dñi per
omnia saecula saeculorum amen.

IN CLIVIT OMELIA

Sicut dicitur in libro
 regum. **DE GIBBA** **A**ncipit autem
 quodam scripta
 sacri eloqui legem
 sententias penetrant, minora
 mandata quibus in firmioribus
 data sunt tumentis sensu dis
 spicere. & ea uelle in alio intel
 lectu permittare. Qui si recte in
 coacta intellegerent mandata
 quoque minima dispectum non ha
 berent; quia diuina precepta
 sic in quibusdam loquitur
 magnis ut tamen in quibusda
 congruant paruulis qui per
 incrementa intellegentiae
 quasi quibusda passibus mentis
 crescant atque ad maiora intelle
 genda perueniant. Unde nunc
 seos prophetae dicit. fili hominis
 quodcumque in ueneris comedere;
 quicquid enim in sacra scriptu
 ra inuenitur edendum est. quia
 & eius parua simplicem
 componunt uitam & eius magna
 subtilem aedificant intellegen
 tiam. Sequitur. Comede uo

lumen istud & uadens loque
 re ad filios israhel; & aperui os
 meum et escauit me uolumine
 illo. Scriptura sacra: cibus noster &
 potus est. Unde etiam per pphe
 tam alium: dñs minatur; mit
 tum fame in terra. Non famem
 panis neque sitim aque sed audi
 endi uerbu dñi. Qui ergo sub
 tracto suo eloquio fame ac siti
 nos dicit atteri quia eius uerba
 cibus noster et potus sint de
 monstrat. Sed notandum quod
 aliquando cibus aliquando po
 tus sunt. In rebus ^{enim} obscurioribus
 que intellegi nequeunt nisi ex
 ponantur scriptura sacra cibus
 est. Quia quicquid exponitur
 ut intellegatur quasi mandatur
 ut glutitur. In rebus uero a
 pertioribus potus est. Potum
 enim non mandando glutimus.
A pertiora ergo mandata bibimus
 quia actum non exposita intel
 legere ualemus. Peo autem quod
 multa ezechiel ppheta obscura
 atque perplexa auditurus erat.
 nequaquam ei de sacro uolu

mine dicitur. Bibe sed comede.
Ac si diceretur. Pertracta et intelle
ge. Idest prius mande & tunc
deglutte. Sed in uerbis sacri elo
qui iste debet studii nri ordo
seruari. ut hec ideo cognoscamus.
quatenus de iniquitate nra con
puncti cognoscentes mala que
fecimus uitemus ne alia faciam;
Et cum iam ex magno usu sacri
marum de peccatorum remis
sione coeperit esse fiducia. per
uerba diuina intellegimus ad uitam
quoq; & alios trahamus. Ad hoc
enim intellegenda sunt. ut et
nobis p'sint. & intentione spiri
tali aliis conferantur. Unde
nunc bene dicitur. Comede uo
lumen istud. & uadens loquere
ad filios israhel. Ac si de sacro
cibo diceretur. Comede & parce
saturare & eructa accipe & spar
ge. confortare & labora. Et no
tandum qd ppheta subiungit
dicens. Et aperui os meum & ci
bavit me uolumine illo. Os in
corde esse alius ppheta testat
dicens. Labia dolosa in corde &

corde locuti sunt mala. Os ergo ape
rimus quando sensum ad intellegem
tam sacri uerbi preparamus. Itaq;
aduocem dñi ppheta os aperit. quia
ad spiramentum dominici precepti
cordis nri desideria inhiuitur. ut
de cibo uitae aliquid sumant. Sed
tamen hoc ipsum sumere nostraru
iurium non est. nisi ipse cibauerit.
qui ut comedatur iussit. Ille etenim
cibatur. qui per se edere non po
test. Et quia ad capienda uerba
caelestia idonea nra infirmitas non
est. ipse nos cibet. qui nobis in tem
pore mensuram tritici temperat.
Quatenus in sacro uerbo dum ho
die intellegimus. qd aeterno die
nesciebamus. cras quoq; comprehen
dimus qd hodie nescimus. per
diuine dispensationis gratiam.
cottidiano alimento nutrimur.
Omnis enim d's quasi totiens ad os
cordis nri manum porrigit.
quotiens nobis intellectum ape
rit. & cibum sacri eloqui in nris
sensibus mittit; cibet ergo nos
uolumine cum sensum nobis scri
pturae suae dispensando aperit.

& eius dulcedine. nra cogitatio
 nes replet. Unde & subditur.
 Et dixit ad me; fili hominis uen
 ter tuus comedit. & uiscera tua
 replebuntur uolumine isto. quod
 ego do tibi. In translatione ueteri
 non habetur. Venter tuus come
 dit. sed os tuum comedit. & uiscer
 a tua replebuntur. Os enim no
 strum comedit. cum uerbum di le
 gimus. Uiscera uero nra comple
 buntur. Cum intellegimus atq.
 seruamus ea in quibus legendo
 laboramus. In posteriori aute
 translatione. quam ex ueritate
 credimus scriptum est. Venter
 tuus comedit. & uiscera tua re
 plebuntur. In sacro uero eloquio
 nonnumquam uenter p mente
 poni consuevit; Unde et per iere
 miam dicitur. Ventrem meum
 doleo; quod quia de spiritali &
 non corporeo uentre dixerat.
 Adiunxit. Sensus cordis mei con
 turbati sunt. Neq. enim ad salute
 populi ptinebat. s; ppheta uen
 trem corporeum se dolere pdica
 ret. Sed uentrem doluit. qui men

tis afflictionem sensit. Sed cur
 exemplum pphetae pferimus.
 cum testimonium dñi apertius
 habeamus. Et necesse est. ut cum
 per semet ipsam ueritas loquitur.
 ppheta taceat. quia lucerna cla
 ritatem non habet in sole. At
 enim; qui credit in me sicut dicit
 scriptura. flumina de uentre eius
 fluent. aque uiue. Quia eni de
 mente fidelium. scie pdicationis
 defluunt. quasi de uentre creden
 tium. aque uiue. flumina decur
 runt. Ventrif aute uiscera quid
 sunt aliud. nisi mentis interna.
 id est recta intentio sem deside
 rium. humilis ad dñm pia ad pxi
 mum uoluntas. Unde recte
 nunc dicitur. Venter tuus co
 medit. & uiscera tua replebunt.
 quia cum mens nra pabulum ue
 ritatis acceperit. Interna nra
 non iam uacua remanent. sed ali
 mento uitae satiantur.

Pensamus emi frs mei. quam sit
 pia ista pmissio qua dicitur;
 Venter tuus comedit. & uiscera
 tua replebuntur uolumine isto

quod ego do tibi. Multi & enim
legunt & ab ipsa lectione ieiun
sunt. multi uocem p̄dicationis
audiunt. sed post uocem uacui
recedunt. Quorum & si uenter
comedit uiscera non reple^{nt}.
quia & si mente intellectum sa
eri uerbi percipiant. obliuiscendo
& non seruando que audierint.
Hæc in cordis uisceribus non repo
nunt. Hinc est enim quod p̄pphe
tam alium quosdam dñs incre
pat dicens. Non te corda uira sup
uas uiras. Seminaſtis multum. &
intulisti paruum. Comediſtis
& non eſtis ſatiati. Bibiſtis & non
eſtis inebriati. Multū cordis ſuo
ſeminat. ſed paruum in ſeſt. qui
de mandatis cæleſtibus uel legen
do. uel etiam audiendo multa
cognoſcit. Sed negligenter ope
rando pauca fructificat. Come
dit & non ſatiatur. qui uerba di
audiens. ſi uera uel gloria ſæculi
concupiſcit. Bene autē non ſatia
ri dicitur. quia aliud mandit.
& aliud eſurit. Bibit & non in
ebriatur. qui ad uocē p̄dica

tionis aurem inclinat. ſed mente
non mutat. Solet enim p̄brietate
bibentium ſenſus mutari. Qui ergo
ad cognoſcendum di uerbu deu
tus eſt. Sed ea que ſunt huius ſæculi
ad iſci deſiderat. Bibit & d ebri
atus non eſt. Si enim d ebriatus
eſt. mentem p̄cul dubio mutat
ſet. ut iam terrena non quæretet.
Iam uana & tranſitoria que ama
uerat non amaret. De electis naq̄
per p̄ſalmiſtam dicitur. Inebria
buntur ab ubertate domus tue.
quia tanto omnip̄s di amore reple
ti ſunt. ut mutata mente ſibi met
ipſis extranei eſſe uideantur. Im
plentes quod ſcriptum eſt. Qui
uult uenire poſt me abneget
ſemetipſum; ſemetipſum abne
gat. qui mutatus ad meliora. &
incipit eſſe qd̄ non erat. & deſi
nit eē qd̄ erat. Sepe autē quosdā
uidemus ad uocem p̄dicationis.
quaſi ex conuerſione conpunctos.
habitu non animu mutaffe.
ita ut religioſam ueſtem ſume
rent. ſed ante acta uita non cal
carent. Iræ ſtimulis immaniter

agitari malitiae dolore in pximi
 lestone seruescere. De ostensis qui
 busdam bonis ante humanos oca
 los superbiere. Presentis mundi lu
 cra inhiante querere. & de solo ex
 ternus habitu quem sumpserunt
 scitatis fidutiam habere. Quibus
 quid aliud dicendum est. nisi hoc
 quod magister egregius quibus
 dam legis exteriora seruantibus
 loquitur dicens. Quia in xpo iuu
 neq. circum cisio aliquid ualet neq.
 pputium sed noua creatura. Non
 enim magis est meriti siquid foris
 erga nos agatur in corpore. sed ma
 gnopere pensandum est quid aga
 tur in mente. Nam presentem
 mundum dispicere. transitoria
 non amare. mentem medulli
 tus in humilitatem do & pxi
 mo sternere. contra inlatas con
 tumelias patientia seruare. &
 custodia patientia dolorem
 malitiae a corde repellere. ege
 nis ppria tribuere. aliena in mi
 me ambire. amicum do diligere.
 ppter dm & eos qui inimici sunt
 amare. De afflictione pximi

lugere. de morte eius qui inimicus
 est non exultare. Haec est noua
 creatura quam isdem magister
 gentium apud alios quoq. disci
 pulos. in gilanti oculo requirit
 dicens. Si qua igitur in xpo noua
 creatura uetera transierunt.
 ecce facta sunt noua. Ad ueterem
 quippe hominem pertinet. pre
 sentem mundum querere. transi
 toria ex concupiscentia amare.
 mentem in superbia erigere. pa
 tientia non habere. ex dolore
 malitiae de pximi lestone co
 gitare. sua indigentibus non dare
 atq. ad multiplicanda ppria
 aliena querere. Nullum pure
 ppter dm diligere. inimicitias
 inimicus reddere. De afflictione
 pximi gaudere. Cum et haec
 uetusti sunt hominis. que uide
 licet de radice trahimus corrupti
 onis. Sed qui iam ista exuperat.
 & ad precepta dominica men
 tem in benignitate commutat.
 De hoc recte dicitur. uetera tran
 sierunt. Ecce facta sunt noua.
 Tunc ergo in nrif mentibus noua

fiunt cum anobis uetusti hominis
uita transeunt & tunc uita ue
tusti hominis transeunt. quando
sacri uerbi p̄ceptum uenter come
dit & uiscera medullitus replen
tur. Sepe enim quosdam uide
mus tota se mente ad sc̄lectio
nis studium contulisse atq; inter
uerba dominica recognoscens
inquantis deliquerint. semet ipsos
in lacrimis inactare. merore con
tinuo affici in nullis huius man
di prosperitatibus delectari. Ita
ut eis uita p̄sens oneri & lux
ipsa fastidio fieret. Vix ad collo
quendum communi admittere.
atq; arigore discipline animū
difficile relaxare. P̄ amore con
ditoris luctu solummodo & si
lentio gaudere. Horum uenter
sacrum uolumen comedit & uisce
ra repleta sunt. quia p̄cepta
uitae que sensus capere potuit.
memoria non amisit. Sed hęc
collectus in dō animus legendo
semp̄ & recolendo seruauit.
Et fit plerumq; uitales quicq; ex
dono celestis gratie. etiam uer

ba doctrine percipiunt. atq; deue
ritatis pabulo quod ipsi intrinsecus
dulciter ruminant. et p̄ uimos sua
uiter pascant. De quorum p̄fecto
ore predicatio. tanto audientibus
dulcis est. quanto eorum actio con
traria suis p̄dicationibus non est.
quia de p̄p̄ta uita sumunt. quod
per linguam p̄ uimos conferunt.
Vnde recte hic quoq; p̄pheta subiun
git. Et comedi illud. Et factum est
in ore sicut mel dulce. Liber qui uisce
ra repleuit. dulcis in ore sicut mel.
factus est. Quia ipsi de omnipotente
dño sciunt suauiter loqui. qui hunc
didicerint. in cordis sui uisceribus
ueteriter amare. In eius quippe ore
scriptura sacra dulcis est. Cuius inte
uiscera mandatis illius replentur.
quia eis suauis est ad loquendam.
cui interius impressa ad inuendum
fuerit. Nam sermo dulcedinem non
habet. quem uita rep̄ba intra con
scientiam remordit. Vnde necesse
est. ut qui uerbum dī loquitur. prius
studeat qualiter uiuat. ut post ex
uita collēgat. que & qualiter dicit.
Ad predicandum namq; plus conser

entia sc̄i amoris aedificat. quam
 exercitatio sermonis. Quia aman-
 do caelestia intra semet ipsum pre-
 dicator legit. quomodo persuadeat.
 ut despici debeant terrena. Qui
 enim vitam suam internus pensat.
 ex exemplo suo foris admonendo.
 alios aedificat. quasi in corde lin-
 guae calamum tingit. in eo quod
 manu uerbi proximis extenuis scribit.
 Unde admirabilis predicator. cum
 multa discipulis exhortando dixit.
 Quia nullam intra semet ipsum de
 conscientia contrarietatem per-
 tulit securus adiunxit. Si qua
 iustus si qualis disciplinac. haec
 cogitate. que & didicistis & iudi-
 catis in me. hec agite & d̄s pacis erit
 uobiscum. SEQUITUR.

Et dixit ad me. fili hominis. vade
 ad domum israhel. & loqueris uerba
 mea ad eos. in eo quod d̄s p̄phe-
 tae dicit. Loqueris uerba mea ad
 eos. quid aliud quam eius ori fre-
 num moderamini inponit. neq̄
 prius intus non audierit. foris di-
 cere presumat. Nam p̄phete falsi
 sua & non d̄ni uerba loquebant.

De quibus scriptum est. Nolite au-
 dire uerba p̄phetarum. qui p̄phe-
 tant uobis et deripiunt uos. Nisi
 onem cordis sui locuntur. non de
 ore d̄ni. Et rursum non loquebar
 ad eos. & ipsi p̄pheta bant. Qua
 ex re quoq̄ colligendum est.
 quia et quis quis expositor. in ex-
 planatione sacri eloqui. infor-
 tasse auditoribus placeat. ali-
 quid mentiando componit. sua
 & non d̄ni uerba loquitur. Si ta-
 men seducendi uel placendi
 studio mentiatur. Nam si m̄bis
 domineis iustitiam requirit. si ipse
 aliter quam is perque plata sunt
 sensert. etiam si sub intellectu a
 lio aedificatione caritatis requi-
 rit. d̄ni sunt uerba que narrat.
 quia ad hoc solum d̄s. per totam
 nobis sacram scripturam loquit.
 ut nos ad suum & proximi amore
 trahat. SEQUITUR.

Non ad populum p̄fundi sermo-
 nis. & ignote lingue tu mitteris.
 ad domum isrl. Neq̄ ad populos
 multos. p̄fundi sermo-
 nis. Et ignote

linguae quorum non possis audi
re sermones. & si ad illos mitteris
ipsi audirent te. Domus autem
israhel nolunt audire te. quia
nolunt audire me; in ipso iussio
nis exordio. quia ppheta ad p̄di
candum mittitur. a peste & uo
catio gentium. & israhelitarum
repulsio designatur. Nam cum
dicitur. non ad populos multos
p̄fundi sermonis & ignote lingue
mitteris. quorum non possis audi
re sermones. atq; statim subditur;
Et si ad illos mitteris ipsi audirent
te. a peste declaratur oboedien
tia gentium. que quandoque
predicatorum uocescunt sine
tarditate secuturæ. Et cum
subditur. Domus autem israhel
nolunt audire te. quia nolunt
audire me. iudeæ duritia de
signatur. que uerba predican
tium & cognouit & sequi no
luit. Ignota enim lingua gentium
ad oboediendum moram non
fecit. quamuis extranea abelo
qui legis fuit. Bene
aut dicit. Nolunt

audire te. quia nolunt audire me.
Secundum hoc qd scriptum est.
Qui uos spernit. me spernit. Causa
quoq; cur non audiant subinfertur
cum dicitur. Omnis quippe domus
isrl. attrita fronte est & duro corde.
Cum domus israhel. attrita fronte
esse phibetur. Quid aliud sentien
dum. quid ue cogitandum est. nisi
qd frontem cordis in impudentia
aterrat culpa frequens. ut quo cre
brius comittitur. eo de illa comit
tentis animus minus uere cundet.
Atq; ideo ad tantam cordis duritia.
quandoq; peccator peruenit. ut
iam in correptione sensibilis non
sit. quia qui usu peccandi indu
runt. nullo modo corripientis uer
bum. id est manum palpantis sentit.
Sicut uideæ quoq; crebrius delin
quenti dicitur. Frons mulieris me
retreus facta est tibi. nolisti eru
bescere. uel ceste attrita fons est.
in huius mundi actib. adsueta.
quia sicut sunt non nulli qui ceteris
cunctis mundi premiis atq; hono
ribus pponunt. Ita nonnulli ut
in hoc mundo aliquid esse uideant.

terrenis laboribus insudant; Insi-
stunt causis. permiscetur iuris.
& quantum se corpore deficere in-
ter labores sentiant. amore tamen
terrenarum rerum delecti delecta-
biliter fatigantur. Quibus per p-
phetam dicitur. Cessam uitulado-
cta diligere tritutam; uitulacem
in tritura areae adsueta. etiamsi
relaxatur a labore sponte redit.
Sic sic. quibusdam prauis mentib.
nihil est laboriosius. quam si eis pre-
cipitur. ut in huius mundi actib.
non laborent. Nam sepe quidam
repulsi ab actione terrena. depre-
cantur ut redcant. Rogant ut pre-
mantur. graue se incurrisse peri-
culum quietem putant. At trita
ergo fronte sunt. qui non solum
labores non fugiunt. Sed neq.
in postum uideri in laboribus qui
sibi negantur erubescunt.

SEQUITUR. Ecce dedi facie
tuam ualentiolem facieb. eoru.
& frontem tuam duriolem fron-
tibus eorum. Sicut uerecundia
laudabilis est in malo. ita repre-
hensibilis in bono. Erubescere

enim malum sapientiae est. Bonum
uero erubescere fatuitatis. Unde
scriptum est. Est confusio ad du-
ces peccatum. & est confusio ad
duces gl'am; qui enim erubescit
penitendo mala que fecit. ad uite
libertate peruenit; qui uero eru-
bescit bona facere. ab statu recti-
tudinis cadit. atq. ad damnatio-
nem tendit. Sicut per demptore
dicitur. Qui me erubuert & meos
sermone; hunc filius hominis eru-
bescit. cum uenerit in maiestate
sua. Et sunt quidam qui bona-
tam in mente concipiunt. Sed
nec dum malis aperte contradi-
cunt. Minimum quia boni
sunt in mente. sed auctoritate
non habent in locutione. apti
ad ueritatis defensionem non
sunt. Ille enim esse ueritatis de-
fensor debet. qui qd recte sentit.
loqui nec metuit. nec erubescit.
Unde nunc in magno munere p-
phetie p mittitur. Ecce dedi fa-
ciem tuam ualentiolem facieb.
eorum. & frontem tua duriolem
frontibus eoru; Quid est autem

peccator nisi uulneratus. & quid
predicator nisi medicus? Si ergo
non erubescit peccator quia aet
in uulnere. cur erubescat medicus.
qui per medicamenta pūdet sa
lutem. Saepe uero contingit. ut
predicator reuerentet audiat.
Nonnumquam uero aperueris
ita dispicietur. ac si eis nihil utili
tatis loquatur. Unde recte nunc
subditur. Ut ad amantem & ut
silicem dedi faciem tuam; ada
man & silex utraq; ^{res} dura est. sed
in uim horū preciosum est. alterū
uile. ad amans ad ornamentum
sumitur. silex ab itinerantibus cal
catur; & saepe contingit. ut hos
quos correptionē suā conspiciamus
^{num} humiliter audire. uerecundemur
eis aliqua dicere. Nonnumqua
uero euenit. ut eos quos increpa
tionē suam uidemus post pone
re. & dispectui habere. trepide
mus eis uerbum p̄dicationis in
ferre. Sed si recte sapimus & ad
eos a quibus nos honorari con
spiciamus. & ad eos a quibus nos
despici uidemus. auctoritate

exortationis uel increpationis sumi
mus. ut nec illorum humilitatem
debeamus erubescere. nec horum
superbia formidare. Dicatur ergo;
dedi faciem tuam ut ad amantem.
id est si ab auditoribus honoraris. de
di faciem tuam ut silicem. si ab au
ditoribus conculcatis. atq; dispi
ceris. ut nec per inlatum honore
refrenetur lingua & uerecundia.
nec per dispectum taceat ex infir
mitate. **SEQUITUR.**

Ne timeas eos neq; metuas a facie eoru.
quia domus exasperans est. hoc
iam superius dictum est. Sed notan
dum quam aspera domus habet.
cuius asperitas tam crebro replicat.
Increpandus itaq; peccator est. &
numquam timendus. quia domus
exasperans est; timere enim in ho
mo debuerat. si ipse auctore om
nium ut homo timuisset. Nam
qui rationis sensum ad timorem
di non habuit. tanto in nullo ti
mendus est. quanto hoc qd esse
debet non est. **SEQUITUR.**
Et dixit ad me. fili hominis. omnes
sermone meos quos loquor ad te

ad sime in corde tuo & auribus tuis
audi: & uade ingredi ad transmi-
grationem filiorum populi tui.
Uigilanter intuendum est qd uoce
dñi ad pphetam dicitur: ut prius
sermone eius audiat: & post modum
loquatur. Audimus enim uerba dñi
si facimus: & tunc ea prius recte lo-
quimur: cum prius ipsi fecerimus.
Quod bene marcus euangelista confir-
mat. Cum factum dñi miraculum
narrat dicens: Adducunt ei surdum
& mutum: & deprecabantur eum ut
imponat illi manum; Cuius ordine
curationis insinuat subdes: Misit
digitos suos in auriculas: expuensq;
tetigit linguam eius. Et suspiciens in
caelum ingemuit. Et ait illi: Effeta:
quod est adaperire; Et statim a peste
sunt aures eius: & solutum est uincu-
lum lingue eius: & loquebatur recte;
Quid est enim qd creator omnium dñs
cum surdum & mutum sanare uo-
lisset: in aures illius suos digitos mi-
sit: & expuens linguam eius tetigit.
Quid per digitos redemptoris nisi
dona sps sci designantur. Unde cu
in alio loco eicis set demoniu dixit.

81
Si in digito dñi eicio demonia: pfecto
peruenit in uos regnum dñi. Qua-
derē pereu. angelistam alium dñi
xisse describitur. Si ergo in spudi
eicio demones: igitur perueniet
in uos regnum dñi. Ex quo utroq;
loco colligitur: quia digitus dñi
sps uocatur. Dignos ergo in auri-
culas mittere est. Per dona sci sps
mentem surdum ad obediendum
aperire. Quid est uero qd expuens
linguam eius tetigit. Salua nob
est ex ore redemptoris: accepta
sapientia in eloquio diuino; sa-
luua quippe decapite defluit in
ore. Ea ergo sapientia que ipse
est dum lingua nra tangitur:
mox ad predicationis uerba for-
matur. Qui suspiciens in celum
ingemuit. Non quod ipse ^{qui dabat} neces-
sarium gemitum haberet: quod
postulabat. Sed nos ad eum ge-
mere: qui celo presidet docuit.
ut et aures nre: per dona sps ape-
riri: & lingua per salua oris.
Id est per cetera diuine locutio-
nis solui debeat ad uerba p di-
cationis; Cui mox et effeta id est

adaperire dicitur. Et statim aper-
te sunt aures eius. & solutum est
uinculum lingue eius. Quam re
notandum est. quia propter clau-
sas aures dictum est adaperire.
Sed cui aures cordis adoboedi-
endum a peste fuerint. subsequente
procul dubio etiam lingue eius
uinculum soluitur. ut bona que
ipse fecerit. etiam facienda aliis
loquatur. Unde & bene additur.
& loquebatur recte; ille enim recte
loquitur. qui prius oboediendo
fecerit. que loquendo admonet
esse facienda. Quod uero ad trans-
migrationem populi admonen-
dam propheta mittitur. Non so-
lum ea transmigratione debet in-
tellegi. que eius populi erat in cor-
pore. sed etiam que facta fuerat.
in mente; ab iherusalem quippe ad
babylonia uenerat; & quid ier-
usalem. nisi iherusalem. quid ba-
bylonia. nisi confusio uocatur.
Quis quis uero a rectis operibus in-
uersis actibus cecidit. quonia ab o-
no studio ad uitia defluit. quasi
ab iherusalem ad babylonia. cum

tatem uenit. Culmen enim bonę
contemplationis deseruit. atque in
transmigratione confusionis iacet;
quod illis sepe solet euenire. qui
cum bona agunt. in his de sua uir-
tute gloriantur. Unde psalmista
in uisione pacis. id est ab omni ac-
tibus captiuus. ad babylonia emi-
graret. domino supplicans dicit. Ad-
iutor meus non emigrabo. Si enim
in se confideret. a iustitię operibus
cadendo migrasset. Sed neque hi
qui ab statu rectitudinis in praua
actione ceciderunt. desperandi sunt.
quia ecce propheta ad transmigra-
tionem babylonia mittitur.
Et per prophetam alium dominus dicit.
Et tu uenies usque ad babylonia ibi libe-
raueris. Saepe enim quis postquam
in confusione uitiorum ceciderit.
erubescens mala que perpetravit
ad penitentiam redit. sequens
lapisibus bene inuendo erigit.
Quid ergo iste nisi usque ad babylonia
uenit. & ibi liberatus est. qui
postquam confusus mente per-
uersa perpetravit. Haec ipsa eru-
bescens mala que fecit. se con-

tra se erigit. & bene operando ad
 statum rectitudinis redit; In babilone itaq; liberatus est. qui per di-
 uinam gratiam ostenditur. etiam
 de confusione saluatus. Propheta
 ergo ad transmigratiōem loquitur.
 Cum illos increpat. qui ab statu re-
 ctitudinis ad erroris uitia trans-
 migrando ceciderunt.
SEQUITUR. Et loqueris ad
 eos & dices eis. Haec dicit dñs dñs.
 Si forte audiant & quiescant; qđ
 totiens diuinis uocibus difficultas
 audiendi repetitur. ut dicatur.
 Si forte audiant. quid aliud quā
 transmigrati populi duritia de-
 signatur. In quibus uerbis magna
 est consolatio nra. quia si omps
 dñs pphetam mittens. a peruerso
 populo uerba sua denuntiat. dif-
 ficile audiri. cur nos miseri contri-
 stantur. cum sepe a fratribus in nra
 admonitione contemnimur.
 Nam crebro delinquentes ad loqui-
 mur. frequenter increpamus.
 Saepe cum eis blandis sermonibus
 agimus. & tamen si alter audit.
 alter audire contemnit. Alter

ex parte uerbum exortationis susci-
 pit. & ex parte recipere recusat.
 Ita ut cotidie impleri uideamus
 Hoc qđ per pphetam alium dñs
 narrat. quia fecerit iratus cum
 dicit. Pluit super ciuitatem unā
 & super alteram non pluit. Pars
 una conpluita est. & pars que
 conpluita non est aruit. Cuius
 scē exortationis uerba alia mens
 suscepit. alia suscipere recusat. su-
 per unam ciuitatem dñs pluit. &
 super alteram non pluit. Cum uero
 & ipse qui audit. ab alio se uisus
 corrigit. atq; ab alio emendari
 contemnit. una eademq; ciuitas
 & ex parte conpluitur. et ex parte
 arida remanet. in qua a se p̄dica-
 tionis pluuiam repellit. Sunt &
 enim quidam qui exortationis
 uerba omnino non audiunt. hi
 penitus suscipere pluuiam no-
 lunt. & sunt quidam qui audi-
 unt. Sed tamen hanc medulli-
 tas non sequuntur. quia alia a se
 uita reserunt. sed in alio graui-
 ter perdurant. Saepe enim quos-
 dam uidemus qui per predica-

tionis uerbum a semet ipsis auari-
tiae aestum repellunt. & non so-
lum iam aliena non rapiunt.
sed et propria indigentibus largi-
untur. Nec tamen irae stimulos
edomant. nec patientiae mode-
ramina per mentis tranquillita-
tem seruant. Et saepe alia exor-
tationis uerbum in semet ipsis
iam carnis immunditiam uin-
cunt. Corpus in castitate custo-
diunt. nec tamen adhuc animū
sicut debent proximis inclinant.
Sed per rigorem superbiae inco-
gitatione se eleuant. In istis pars
una conpluta est. quia fructū
fecit. & pars quae conpluta non
est aruit. quia exortationis uer-
bum non plene suscipiens ab uno
opere sterilis remansit.
S E Q U I T U R. Et assumpsit
me sp̄s & audiui post me uocē
comotionis magne. Benedicta
gl̄a dñi de loco suo. Quid est hoc
quod propheta postquam ad trans-
migrationem filiorum populi
mittitur. uocem post se magne
comotionis audit dicentem.

Benedicta gl̄a dñi de loco suo. Con-
uersus quippe ad peccatores ba-
byloniae fuerat. & uocem gloriae
dñi de loco suo post tergum au-
diebat. Locus etenim dī ierusalē.
Id est uisio pacis est. Quia nimirū
illa corda uident. ea quae dī sunt.
quae ad transmigrationem baba-
loniae. hoc est ad confusionis ui-
tia non descendunt. ibi enim
inhabitat dī ubi uera pax quae-
ritur. internae contemplationis
gloria amatur. nam qui ad per-
uersitatem defluunt. locus dī
esse contemnunt. Locus ergo
gloriae dī est. uel sc̄a quaeq; anima.
uel unus quisq; in caelestibus per-
manens angelicus sp̄s. Et gloria
dñi de loco suo benedicatur. cū
uel ab electis hominibus uel a
sc̄is angelis auctori omnium laus
aeterna cantatur. In eo ergo quod
iusti de conuestendis peccatoribus
cogitant. quia eorum uitia con-
siderando ad carnales actus ocu-
lum ducunt. quasi ad babiloni-
am intendunt. Qui tamen p̄
statu suae rectitudinis quia in

laude di. bona scōrum considera
 re numquam desinunt. quamuis
 per cogitationem alio intendant.
 quasi post se uocem gloriæ dñi
 ab iherusalem. id est de loco suo audi
 unt. Sed cur in istis immoramur.
 qui hæc pphetae uerba largiente
 dño per sensum alterum. & subti
 lius intellegere & apertius dicere
 ualemus. Aut enim. Et assumpsit
 me sp̄s. Predicatore[m] sp̄s adsumit.
 cum eius mentem in amore[m] di
 omniptis eleuat. A terrenis iam
 desideris alienam reddit. ut ni
 hil ei agere libeat. nisi ea quib.
 lucra spiritalia congreget. &
 ad regna caelestia cotidiana sui
 operis fructum postet. Unde et no
 uos predicatoribus iubetur. Ope
 ram in non cibum qui perit sed
 qui permanet in uita aeternam.
 Bene aut subditur. Et audiui post
 me uocem comotionis magnæ.
 Propheta scō sp̄u repletus. quasi
 transacta narrat quæ faciendæ
 preiudic. quia & in predistinati
 one iam facta sunt. quæ adhuc in
 opere sequuntur. Unde intrans.

latione ueteri per esuam dicitur.
 qui fecit ea quæ futura sunt. Quid
 est ergo qd post se ppheta uocē
 audit. comotionis magnæ. nisi qd
 post sermonē predicationis qui
 fit ad corda peccantium. lamenta
 penitentium sequuntur. Peruersi
 & enim quicq. dum praua agunt.
 & amittis recta non audiunt. nesci
 unt quā sint graua quæ comit
 tunt. atq. ex ipsa sua ignorantia.
 in suo stupore securi sunt. etia
 centes in culpis quasi molliter
 quiescunt. Sicut de quodam
 peccatore & securo populo dicit;
 Requieuit in secibus suis. quia se
 curus iacuit in peccatis. Cum
 uero audire peruersi uerbū pre
 dicationis coeperint. quæ sint
 supplicia aeterna cognoscere.
 qui terror iudicii quam subtilis
 examinatio de singulis quibus
 quæ peccatis. ilico contremiscunt.
 implentur gemitibus. & non se
 capientibus suspiris anxiantur.
 atq. magno pauore concussi in
 luctu & fletibus erumpunt.
 Pphetam ergo uox magnæ

commotionis sequitur.
Quia post uerbum predicationis
conuersorum atq; penitentium
luctus audiuntur; qui eni prius
quiesci iacebant in uulnere. tae
ti post modum manu medicine
cum dolore redeunt ad salute.
De hac commotione penitentiu
per prophetam alium dicitur.
Pedes eius steterunt. & mota est
terra. Quia cum ueritatis uesti
gia in mente audientium figun
tur. ipsa mens in sua considera
tione turbata commouetur.
Hinc psalmista pro peccatoribus
exorat dicens. Qui sedis super
cherubim. moueatur terra. hinc
passi et penitentibus depre
cans ait. Commouisti terram
& conturbasti eam. sana contri
ones eius quia mota est. Terra
quippe commota et turbata est.
peccator de cognitione reatus
sui anxius. & ad penitentie la
menta perductus. Peccanti eni
homini dictum est; terra es &
in terra ibis. Exoret ergo ut sane
tur. continuo terrae quia mota

est. Quatenus peccator qui decul
pis suis affligitur. de caelestis mi
sericordiae gaudio consoletur.
Hac acc est itaque uox commotionis ma
gne. quando unus quisq; sua acta
diudicans in afflictione peniten
tiae perturbatur. Sed quid uox
ipsa dicat audiamus. Benedicta
gloria dñi de loco suo. Locus eni
maligni sps fuerant corda pec
cantium. Sed cum sibi met ipsis
irati per penitentiam redeunt
ad uitam. gloriae dñi locus fiunt;
iam enim se contra se erigunt. iam
penitentiae lacrimis insecuntur
mala que commiserunt; inde ergo
auditur benedictio gloriae in
laude dñi. unde prius sonabat cre
atoris iniuria de amore presentis
saeculi. & corda penitentium suus.
iam dñi locus suus. que prius in
peccatis posita fuerunt. locus a
lienus. Ipsi autē qui a peccatis suis
ad dñm conuertuntur. non solu
deleant lacrimis peruersa que fecerunt.
Sed etiam mitis operibus
ad alta proficiunt. ut scia animalia
dñi omnia fiant. ut signis & institutib.

ad alta euolent. ut terram fundi-
tus deserant. & accepto dono sese
ad caelestia per desiderium sus-
pendant. De quibus adhuc subdit.
Et uocem alarum animalium percu-
tientium alteram ad alteram.

Audit post se propheta uocem como-
tionis magne. quia sicut dictum
est uerbum predicantium luctus
penitentium. SEQUITUR.

Audit post se uocem alarum ani-
malium. quia ex ipso luctu peni-
tentium. oriuntur uirtutes scorum
ut tanto magis in scia actione p-
ficiant. quanto se ante cognitio-
nem uitae nequiter egisse memi-
nerunt. Sed est in his uerbis magna
dubitatio. quia non aperte per
prophetam dicitur. utrum unum
quodq. animal alas suas in semet-
ipsis percutiat. an esse haec eadem
scia animalia. ab suis se uicissim
feriant. ut ala huius alterum.
& ala alterius istud animal tan-
gat. Sed quia plerumq. in sacro
eloquio ideo aliquid obscure di-
citur. ut dispensante mirabilit-
er domultipliciter exponatur.

Non oscuritati uiae utraq. exponere
largiente dno debemus. Saepe
iam alas animalium uirtutes
diximus esse scorum. Quomo-
do ergo unum quodq. animal
alas suas excutens. alteram ad
alteram percutit. Nisi quod a-
pesta datur intellegi quasi
scia animalia efficiuntur. Vistus
in nobis uirtutem excitat. dum
una alteram ad perfectionem
pulsat. Ecce etenim quis habet
iam uerbi di scientiam. atq. per
eandem scientiam disert. ut
uiscera etiam misericordiae
habeat. Per scientiam quippe
uerbi didi dicit. Date elemo-
sinam. & ecce omnia munda
sunt uobis. Cumq. iam esse mi-
sericors in elemosinis coeperit.
Verba sciae auctoritatis legit.
& que quid meis de misericor-
dia dicitur. uberius per expe-
rimentum intellegit. Ibi enim
scriptum est. Erit etiam pau-
perum quod sustulisse ante le-
gebat & preteriebat. Sed cum
meus corde iam misericordia

coeperit imitari naturam. quid
est patrem esse pauperum legit.
& recognoscit. Quia introitus
rediens in semetipso intellegit.
quod foris audit. Aliud naq; e
aelemosinam ex precepto face
re. atq; aliud ex caritate. Ex pre
cepto enim facere bonu incho
antium est. ex caritate ^{mi} bonu
perfectorum. qui non solum quia
iubetur faciunt. sed etiam dili
gunt faciendo qd iubetur.
hinc est enim quod in magna vir
tute per psalmistam dicitur.
Vide quia mandata tua dilexi
dne. in tua misericordia uiui
fica me. Mandata & enim di
pulsione facere seruientis &
oboedientis est. Diligendo aut
facere oboedientis et amantis.
Quia ergo et per scientia caritas
misericordiae disertur. & per
caritatem misericordiae in cor
de conpuncto. scientia multi
plicatur. ala in nobis ala per
cutit. quia iustus uirtutem ex
citat. Sic qui castitatis bonu
in suo corpore custodit. con

tra luxuriantes. helo accenditur
ut ab inmunditiae maculis expient.
Et saepe dum quosdam in lapsibus
inuenit. edomata affligit. atq; ad
castitatis munditiam restringit.
Cuius si forte. mens de inmunditia
luxuriae fuerit temptata. ex ipso
helo quo alios correxit. semetip
sam conuenit. & erubescit in mun
da cogitare. que se in alius recolit
correxisse. In hoc ergo ala alam
percutit. dum iustus iustitiam
pulsat. & ab inmunditia custo
dit. Si uero ut prefati sumus ui
cissim se alis suis animalia feriunt.
& altera ad alteram ala percutit.
singulorum. huius quoq; descrip
tionis largiente dno sensus patet.
Quid est ergo qd hec pennata ani
malia uicissim alas altera ad alte
ram feriunt. Nisi qd omnes se in
uicem suis institutibus tangunt.
& sese ad pfectum excitant. ex
consideratione institutis alienae.
Non enim uindant² oia. ne in sup
biam elatus cadat. Sed hinc dat²
qd tibi non dat. & tibi datur. qd
illi denegatur. ut dum iste consi

derat bonum quod habes & ipse
 non habet te sibi in cogitatione pre-
 ferat. Et rursum dum tu habere illi
 conspicias quod ipse non habes te
 illi in tua cogitatione post ponas
 & fiat qd scriptum est. Superiores
 sibi inuicem arbitrantur; ut enim
 pauca ex multis loquar. isti mirac
 abstinentiae iustus tribuitur. &
 tamen uerbum scientiae non ha-
 bet. illi datur uerbum scientiae.
 & tamen uirtutem pfecte absti-
 nentiae adprehendere conatur
 & non ualet. Huic libertas uocis
 tribuitur. ut oppressis quibus
 que ptectionis solatia impendens
 ad defensionem iustitiae libere
 loquatur. Sed tamen adhuc mal-
 ta in hoc mundo possidens relin-
 quere omnia uoluit. & non ualet.
 Illi uero iam datum est omnia terre-
 na relinquere. ut nihil in hoc
 mundo cupiat habere. Sed tamen
 adhuc auctoritatem uocis contra
 peccantes quos non presumit
 exercere. Et qui ideo plus loqui
 libere debuit. quia iam non habet.
 unde in hoc mundo teneatur. lo-

qui contra alios libere recusat.
 ne ipsam uitae suae quietem per-
 dat. Isti iustus pphetiae data est.
 multa iam que uentura sunt pre-
 uidet. Sed tamen presentis pri-
 mi aegritudinem conspiciens.
 atq; compatiens. non ualet cura-
 re; illi data est curationis gra-
 atq; a corpore pximi molestiam
 que in presenti est. orationibus
 repellit. Sed tamen quid se ip-
 sum paulo post sequatur igno-
 rat. Mira itaq; dispensatione
 omni p dī sic in electis suis sua
 dona dispensat. ut et isti det
 quod illi denegat. & aliam ma-
 ius quod alteri minus tribuat.
 Quatenus dum uel iste habere
 illum conspiciat quod ipse
 non habet. uel ille hunc ma-
 ius accepisse considerat. qd
 sibi minus adesse pensat. Do-
 na di alter in altero. id est uicis-
 sim omīs admirentur. atq; ex
 hac ipsa admiratione humi-
 lietur alter alteri. et que ui-
 det habere qd non habet. eum
 diuino iudicio sibi prelatum

putet; Alii ergo si uicissim se
animalia ferunt. cum seq̄ men
tes alternis se uirtutibus tan
gunt. & tangendo excitant. atq̄
excitata ad p̄fectum uolant.
Videamus paulum. quomodo
apostolorum alii tactus. atq̄
ad penitentiam excitatus fue
rat. Qui mala p̄terite per
secutionis sue. & apostolorum
innocentem uitam considerans
dicebat; Ego enim sum mini
mus apostolorum. qui non su
dignus uocari apostolus. quia
persecutus sum ecclesiam d̄i.
Considerant quippe apostolo
rum innocentiam. & p̄pter
p̄cedentem malitiam. uilis in eis
oculis facta est. omnis quam ex
hibebat in ecclesia sollicitudo
sua. Et quam multos ex accep
to intellectu p̄cederet non
attendit. quia illorum inno
centiam pensans. persecutore
aliquando fuisse se doluit. Sed
uideamus si quis ex apostolis
eum qui paulo datus est intel
lectum miratur. Ipse nobis

apostolorum primus requirendus
est. Qui discipulos ait; Sicut & caris
simus fr̄ n̄r paulus secundum datam
sibi sapientiam scripsit uobis. sicut
& in omnibus epistolis loquens in
eis de his in quibus sunt quedam dif
ficilia. intellectui que indocti. & in
stabiles deprauant. Miratur itaq̄.
in apostolis omnibus paulus inno
centiam. miratur apostolorum pri
mus in paulo sapientiam. Alii ergo
se tangunt. quia unde se uicissim
ad p̄fectum excitant. unde uolant.
Hoc itaq̄ om̄ps d̄s ait. in cordib; homi
num. qd̄ facit in regionib; terra
rum. poterat namq̄. uniuscuiuslibet
regioni fructus om̄s tribuere. sed
si una. quęlibet regio alterius re
gionis fructib; non indigeret. com
munionem eum altera non habuisset.
Unde fit. & hinc uini. alii uero olei
abundantiam tribuat. Illam mul
titudine pecudum. illam uero uber
tate habundare faciat frugum.
ut eum illa defest qd̄ ista non habet.
& ista reddat qd̄ illa non detulit.
per communionem gr̄e simul etiam
diuise terre comunetę sint. Sicut

ergo regiones terrarum: ita sunt in
 ter scorum. Quaedam uicissim sibi
 conferunt quod acceperunt: quasi fru
 ctus suos regiones regionibus im
 pendunt: ut in una omni caritate
 iungantur. Sed inter haec sciendum
 est: quia sicut electi quique hoc sepe
 in malis attendunt: quod a deo melius
 acceperunt quam ipsi: ut eos sibi
 in cogitatione preferant: sequi illi in hu
 militate subternant: licet reprobu
 mens numquam considerat: quid
 alter boni amplius quam ipsa: sed
 quid boni ipsi amplius quam alter
 habeat. Neque enim pensant quae
 bona spiritus alter acceperit & ipsi de
 sint: Sed quae bona ipsi et quae ma
 la ad sint alteri. Et tamen omnipotens deus
 ad hoc uirtutes singulis diuidat:
 ut alterum alteri in cogitatione
 humiliet: ad hoc reprobis pertinet
 bonum quod acceperunt: ut in eo
 per relationem perdantur. Dum
 semper considerant bona quae
 ipsi habent & alii non habent: &
 numquam perpendere student
 quanta bona alii habeant & ipsi
 non habent: Quod ergo diuina

pietas in augmento disponit
 humilitatis: hoc mentes reprobas
 in augmentum uestunt elatio
 nis: & ex diuersitate munerum
 a bono deficiunt. Unde crescere
 in humilitatis bono debuerunt;
 Propter hoc ergo necesse est frater
 omni: ut in uobis hoc semper de
 beatis aspicere: quod minus ha
 betis: In proximis uero hoc quod
 uobis amplius acceperunt.
 Quatenus dum super uosmetipsos
 eos pro bono quod ipsi habent: &
 uos non habetis aspiciatis: Ad hoc
 quoque obtinendum etiam uos
 ex humilitate crescatis: Si enim
 & uos in illis accepta bona per
 penditis: & illi in uobis conside
 rant dona quae habetis: uicissim
 uos alii tangitis: ut excitati sem
 per ad caelestia uoletis.
 SEQUITUR. Et uocem rota
 rum sequentium animalia: et
 uocem commotionis magna.
 In uotis sacri eloquii testamen
 ta signari superius diximus.
 Vox igitur rotarum est sermo tes
 tamentorum: post uocem itaque

alarum animalium auditur
etiam uox rotarum qui a predi-
cantium sermone suscepto du-
uistutes sanctorum ad altiora agen-
da euolant seq; uicissim ad pfe-
ctum pulsant. statim scē ecclesie
erigitur. ut per uniuersum
mundum. sanctorum testamen-
torum paginae legantur. Ubiq;
scē enim iam scē euangelium ubiq;
apostolorum dicta. ubiq; lex &
pphetiae resonant. Post alarum
ergo uocem uox rotarum sequi-
tur. Quia post sanctorum miracula.
uerba sacri eloqui in tra scē
aecclesiam libere & licenter
audiuntur. Quae rotae anima-
lia sequuntur. quia sicut supe-
rius dictum est. Post quam in
honorem uenit. uita sanctorum.
ueneranda quoq; apparuerunt
hominibus eloquia testamento-
rum. Vel certe rotae animalia
sequuntur. quia in sanctorum pa-
trum uita cognoscimus. quid
in sacrae scripturae uolumine
intelligere debeamus. Illorum
quippe nobis actio aperit hoc

qd in suis predicationibus pagina-
testamentorum dicit. Sed queren-
dum nobis est. cur post qua supe-
rius dictum est. audiui post me uo-
cem commotionis magnae. Post
uocem quoq; alarum atq; rotarum
subditur. & uocem commotionis
magnae. Quod si diligenter aspi-
citur. inueniri potest quia non
otiose repetitur. Quae quippe sunt
commotionis. quibus corda nostra com-
mouentur. Una quippe commotio
ex timore est. altera ex caritate.
Una fit ex luctu penitentium. alia
ex seruire amantium. Post predi-
cationis ergo uerbum. prima com-
motio est. cum plangimus mala
quae fecimus. Post uocem uero ala-
rum & rotarum. secunda commo-
tio est. dum magnis fletibus que-
rimus caelestia bona quae audimus.
Ecce enim quia in tra scē ecclesia
de multis patribus uirtutum exem-
pla cognoscimus. quasi alarum so-
nitum cotidie audimus. Et quia
ubiq; sacra eloquia personant. qua-
si rotarum uocibus excitamur.
Et quia per eadem sacra eloquia

adamorem nri conditoris accendi
 mur. Magni seruatoris ignibus arden-
 tes esse nos longe adhuc ab omnipotē-
 di facie plangimus. Post primam
 ergo uocem commotionis magnę.
 ad extremum quoq; uox magnę
 commotionis fit. Quia qui cognos-
 cendodm̄ coepimus peccata plange-
 re. lam diligendo quem cognouimus
 non cessamus eum cum fletibus de-
 siderare. Post rotarum itaq; uocē.
 uox magnę commotionis sequit̄.
 quia cum testamenta dī in aure cor-
 dis sonare coeperint. audientium
 sp̄s ex amore conpunctionis ad la-
 menta commouetur. Hinc est enī
 qđ scripturę sacrę uerba sunt
 in corde legentium ^{et suauit̄} rapida. Hinc est
 qđ ab amantibus plerumq; in si-
 lentio. quasi furtiue & tacite le-
 guntur. Unde p̄ prophetam quoq;
 alium dicitur. Præcidisti in alie-
 natione capita potentium. mo-
 uebuntur in ea gentes. & aperient
 ora sua. sicut pauper edens in ocul-
 to. Om̄ps enim d̄s. in alienatione
 capita potentium præcidit. quia
 iudeorum superbiam. a se metipso

alienando reppulit. In qua alie-
 natione gentes motę sunt. quia
 dum iudei a fide caderent. ad cog-
 nitionem fidei. corda gentilium
 cucurrerunt. Quę uidelicet gen-
 tes. in sacrę lectionis pabulo. os cor-
 dis aperunt. & in occulto sicut
 pauper comedunt. quia cum
 festinatione & silentio. uerba
 uitę legentes sumunt. Sed sci-
 endum est. quia quanto audito-
 res in caritate atq; intellectu p̄fi-
 ciunt. tanto sēs predicatoribus.
 maior gratia sp̄s datur. Unde cū
 prius p̄pheta dixisset. assumpsit
 me sp̄s & audiui post me. uocem
 commotionis magnę. post uocē
 commotionis magnę. alarum atq;
 rotarum. atq; iterum cōmotionis
 magnę. Illico subiungit. Sp̄s quo-
 q; eleuauit me. & assumpsit me.
 Cur quise assumptum iam ab sp̄u
 dixerat. iterum eleuatum & as-
 sumptum narrat. Sed ad altiora
 mens predicantium p̄ficit. cum
 per eos sensus audientium. ad om-
 nipotentis dī desiderium cōmouet̄.
 Quia uidelicet predicatores sēi.

ideo proficiunt. ut per eorum mun-
derium. dona gratiae in sancta ecclesia
multiplicentur. Sicut de hac eade
sancta ecclesia scriptum est. Riuus scilicet
inebriat. multiplicat generationes
eius in stillicidius suis laetabitur
cum exortetur. Riuus quippe eccle-
siae. sancti predicatorum sunt. qui
terram nostri cordis infundunt.
Sed cum inebriantur riuus genera-
tiones ecclesiae multiplicantur.
quia cum uberiorem gratiam spiritus pre-
dicatores accipiunt. fidelium nu-
merus augetur. Quae sancta ecclesia.
in stillicidius suis laetatur. In stillic-
idio enim aqua de caelo in ter-
ram cadit quae de caelo ceciderat.
in tectum. Tectum uero ecclesiae. sancti
predicatores sunt. qui nos inter-
cedendo. & admonitionibus mu-
nendo. protegunt. Sed quia illorum
cor diuinitus in predicatione in-
funditur. quasi aqua de caelo
uenit in tectum; quia uero nos
eorum uerbis irrigamur. quasi
aqua de caelo defluit in terram.
Sancta itaque ecclesia dum exortitur. in
stillicidius suis laetatur. quia cum

in fide & bonis operibus nascitur. ea
quae accepit. dona considerat. & in
uerbis predicantium exultat.
Quia ergo auditoribus ad meliora
surgentibus. eorum quoque predica-
toribus gratia multiplicatur. Prophe-
ta dicit. Spiritus quoque eleuauit me &
assumpsit me; Unde enim predica-
tor magis ac magis eleuatur. & as-
sumitur. Unde auditur ad melio-
rem uitam mutatur. Sed queren-
dum nobis est. cum spiritus mente non
eleuet nisi assumpsit. cur prius
eleuauit & postmodum dicitur
assumpsit. Sed hoc loco assumpsit
dictum est. constanter tenuit.
Non sunt nonnulli quos eleuat spiritus
sed non assumit; quorum & intellec-
tus ad spiritualia emicat. & tamen
uita in factis carnalibus remanens.
intellectum non concordat. Balaam
namque per prophetiae spiritum eleuatus
erat. sed assumptus non erat. qui
et ueraciter potuit longe post fu-
tura prospicere. & non ⁱⁿ terrenis
desideriis mentem noluit separa-
re. Sed quia propheta se scientia ele-
uatus est. & uita pariter assumptus

iam qualis in predicatione pergat
 audiamus. Et abn amarus in indigna
 tione sp̄s mei. Pensate fr̄s em̄: si eu
 dona sc̄i sp̄s creuerant. cur amarus
 abibat; an omne cor qd̄ is dem sp̄s
 assumit. amarum in indignatione
 sui sp̄s facit. Unde sciendum est.
 quia cui adhuc pr̄sens uita dulcis
 est. etiam si uerbum di loqui uidea
 tur. eleuatus & assumptus predi
 cator non est. contentem enim quā
 sc̄i sp̄s replet. in amaritudine tem
 poralium. & dilectione aeternorum
 commouet. Dulce enim est esse in re
 bus humanis. sed ei qui adhuc de cae
 lestibus nulla gaudia gustauit.
 Quia quanto minus aeterna intelle
 git. tanto delectabilius in tempo
 ralibus requiescit. At si quis iam
 cordis ore gustauerit. quē illa dul
 cedo caelestium praemiorum. qui
 illi r̄m̄i diei angelorum chori.
 quē inconprehensibilis iusto sc̄ae
 trinitatis. huic quanto illud dul
 ce sit. quod intus uidet. tantum
 amaritudine uestitur. omne qd̄
 foris sustinet. Rixatur secum
 de his quae male egisse se recolit.

& sibi met ipsi displicet. cum ei ille
 placere iam coeperit. qui omnia
 creauit. Reprehendit se de cogita
 tionibus. insequitur de uerbis. & pu
 nit flendo de factis. Superius in
 hiat. terrena iam omnia per mentis
 dispectum calcat. Et quam diu illud
 qd̄ desiderat. adhuc per speciem
 non habet. flere dulce habet. se seq̄
 continuus lamentis affligere. Et
 quia nec dum se esse in patria. ad
 quam creatus est uidet. In huius
 uitae exilio nihil ei plus aliud.
 quam sua amaritudo placet. De
 dignatur & enim subiacere tem
 poralibus. & ardentem suspirat
 aeternis. Unde recte quoq; per
 salomonem dicitur. eo qd̄ in mul
 ta sapientia. multa sit indigna
 tio; & qui apponit scientiam. ap
 ponit dolorem; Caelestia etenim
 cognoscentes. terrenis animum
 subdere dedignamur. Et dum
 plus sapere incipimus. de aeter
 nis. de his quē male egimus. nob̄
 ipsis irascimur. Et fit in multa
 sapientia multa indignatio. quia
 quanto plus proficimus in cogni

tionem. tanto nobis indignamur
amplius de peruerso opere. Atque
scientia dolor crescit. quia quanto
aeterna cognoscimus. tanto magis
esse nos in huius exilii miseria dolemus.
Vel sicut translatione alia dicitur.
Et qui addit scientiam. addit la-
borem. Quo enim scire incipimus.
quae sunt caelestia gaudia. Et
magis. ut terrorum inferorum laque-
os possimus flendo euadere. Labo-
ramus. In multa ergo sapientia.
multa est indignatio. quia si aeternam
iam sapimus. concupiscere te-
poralia dedignamur. Si aeterna
iam sapimus. nosmet ipsos dispici-
mus egisse hoc. quod potuit nos
ab aeternitatis amore separare.
Reprehendit semet ipsam conscien-
tia. accusat quod egit. damnat
per penitentiam quod accusat. fit
rigida in animo. pace parturiens
cum deo. Sic achab iniquus rex
propheta reprehensus. cum contra
se diuinam sententiam audisset.
pertimuit. & magno metore
depressus est. Ita ut prophetae suo
dominus diceret. Nonne iudisti humi-

liatum achab coram me. Quia igitur
humiliatus est mei causa. non indu-
cam malum in diebus eius. In quibus
domini uerbis pensandum est. Quo-
modo ei in electis suis metor. amaritu-
dinis placeat. quia mittere timent
dominum. Si sic ei & in reprobo penitentia
placuit. qui timebat perdere pre-
sens saeculum; Aut quomodo ei
grata sit spontanea afflictio. peccatis
meis qui placent. Si haec ad tem-
pus placuit & in illo qui displicebat.
Sed sciendum est. quia nullus haec
pro amore omnipotentis domini ex toto corde
agere potest. nisi si cuius animum
spiritus sanctus assumpsit. Nam quando
homo ex sua uirtute sufficiat. terre-
na dispicere. caelestia amare. pace
cum deo querere. Secum rixam sub-
ire. in cogitatione semet ipsum re-
prehendere. & gemitibus punire.
Nullus haec agere. nisi quem diuina
gratia roborauerit ualeat. Unde &
subditur. Manus enim domini erat me-
cum. confortans me. Ad bona quippe
ad surgere perfecte non possu-
mus. nisi nos spiritus & preueniendo ele-
uet. & subsequendo confortet; Sed

querendum est. cum superius de uolu-
mine qd acceperat scriptum sit. &
factum est in ore meo sicut mel dul-
ce. qua ratione post modum dicitur.
Abi amarus. in indignatione sps mei;
Mirum quippe ualde est. si dulcedo si-
mul & amaritudo conueniant. Sed
iuxta superiorem sensum sciendum est.
quia cui sermo di in ore cordis dul-
cescere coeperit. huius pculdubio
contra semetipsum animus amarescit.
Quo enim nullo subtiliter dicitur qua-
liter se reprehendere debeat. et se di-
uinus per amaritudinem penitentiae
castigat. Quia tanto sibi magis dis-
plicet. quanto in sacro uolumine.
amplius de omni re deo uidet quod
amet. Sed quia ad ista pficere sua-
uitate non ualet homo. recte nunc
dicitur. Manus enim dñi erat me-
cum. confortans me. Manus autē
dñi in sacro eloquio. aliquando
etiam unigenitus filius appellat.
Quia omnia per ipsum facta sunt. & de
eius ascensione. p mosen pater
omps loquitur. dicens. Tollam in ce-
lum manum meam. haec manus
que electorum suorum corda con-

fortat. discipulis dicebat. sine me
nihil potestis facere; in omne ergo
quod cogitamus. in omne qd agi-
mus. semper orandum est. ut & ipso
adspirante cogitemus. & ipso ad-
iuuante faciamus. Qui uiuit &
regnat cum patre in unitate sps
sci per omnia saecula saeculorum. Amen.

**INCIPIT OMELIA
VNDECIMA**

INTER CETERA PROPHETIAE
miracula. hoc quoque mirandum
habent libri pphetarum. quia sicut
in eis uerbis res ita non nunquam
uerba rebus exponuntur. ut eoru
non solum dicta. sed etiam res geste
pphetiae sint. Unde nunc dicitur.
Veni ad transmigrationem. ad acer-
uum nouarum frugum. ad eos
qui habitabant iuxta flumen
chobar. Cum causa exigeret. ut in-
dicare debuisset. quia ad trans-
migrationem uentret. quae di-
cendi necessitas fuit. ut per fruges
locum quoque exprimeret dicens.
Ad aceruum nouarum frugum.
nisi quod saepe per res et loca.
causae signantur. Multi quippe

ezechiele ppheta ante iam captiuitatis anni deflexerant. Atque ex his qui in captiuitatem ducti fuerant. Plures iam in morte carnis obierunt ad quorum filios loqui ppheta ueniebat. Unde & superius dicitur. Fili hominis mitto ego te ad filios israel. ad gentes apostaticee que recesserunt a me. Latres eorum pruaricati sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii dura ceruice & indomabili corde sunt ad quos ego mitto te. Ex quibus quia multi fuerant credituri atque per obedienciam ad fertilitatem boni operis perueniunt aceruus frugum uocantur. Quia enim bonae animae fruges appellantur dicit ppheta alius testatur dicens. Si sicut dno primitiae frugum eius; fruges & enim dno etiam conuersae ad fidem gentes post modum factae sunt. Sed quia prius israel dno credidit. recte hunc ppheta frugum eius primitias appellauit. Quia ergo ppheta missus non priori populo sed filius eiusdem populi uerba intulit. ad aceruum fru-

gum nouarum uenit. Quid uero per chobam fluvium designetur supra diximus que nequaquam modorepetimus. ne repetendo fastidium generemus. SEQUITUR. Et sed i ubi illi sedebant. & mansi ubi septem diebus merens in medio eorum. Notandum captiuo populo ppheta se quanta compassione se copulat. eorumque meroribus con sedendo et merendo coniungit. quia radix uerbi est iustus operis. & ille sermo ab audiente libenter accipitur. qui a predicante cum compassione animi profertur. Sic ferrum cum ferro iungitur. liquatur prius et post modum uicissim a se ipso tenetur. Si enim prius minime mollescit. post modum fortiter tenere non sufficit. Sic ppheta captiuo populo consedit. & merens in medio eorum extitit. ut dum per caritatis gratiam condescendendo se ei molliorem redderet eum statim per uerbi fortitudinem teneret. Sin uero israeliticus populus quidomus exasperans uocatur. quia culpas nec inter flagella cognouit nullo

merore animum depressit. propheta
inter gaudentes merens sedere studuit.
ut tacendo ostenderet. quid loquen
do uenerat docere. Et prius quam uer
ba faceret. in hoc qd merens tacuit.
formam uerborum sumpsit.
SEQUITUR. Cum autem petran
sissent septem dies. factum est uerbu
dni ad me dicens. In eo qd septem dieb.
merens sedit. & post die septimum
uerba dominice uisionis accepit.
ut loqui debuisset. aperte indicat.
quia eisdem diebus merendo tace
rat. Missus enim ad predicandum
fuerat & tamen septem diebus sedens
tacebat. Quid est hoc qd nobis pro
pheta ses in hoc suo silentio innuit.
nisi quia ille loqui ueraciter nouit.
qui prius bene tacere didicerit. qua
si enim quoddam nutrimentum
uerbi est. censura silentii. & recte p
exerescens quocq. gratiam sermo
nem accipit. qui ordinate ante per
humilitatem tacet. Hinc enim per
salomonem dicitur. Tempus tace
di & tempus loquendi. Non enim
ait. Tempus loquendi & tempus
tacendi. sed prius tacendi premit

tit tempus. & post modum subdit.
loquendi. quia non loquendo ta
cere. sed tacendo debemus loqui
discere. Si ergo ppheta ses qui mis
sus ad loquendum fuerat. diu prius
tacuit. ut post modum recte loque
retur. Pensandum nobis est. quan
ta e culpa sit non tacere. quem nul
la cogit necessitas loqui. **SEQUITUR.**
Eli hominis speculatorem dedite
domui isabel. Notandum qd eum
quem dns ad predicandum mittit.
speculatorem esse denuntiat. Cui
enim cura aliena committitur.
Speculator uocatur. ut in mentis al
titudine sedeat. atq. uocabulum
nominis. ex institute actionis trahit.
Non est enim speculator. qui in mo
est. Speculator quippe. semper
in altitudine stat. ut que quid
uenturum est longe pspiciat.
Et quisquis populi speculator
ponitur. in alto debet stare per
uitam. ut possit pdesse per pui
dentiam. Hinc ppheta alius spe
culatorem admonet dicens. Sup
montem excelsum ascende. tu
que euangeli. as sion. Ut in deli

Silencium

Speculatore

Silencium
uoluit

et qui predicationis locum suscipit.
ad altitudinem bonae ascendat acti
onis ad excelsa transeat. & eorum
qui sibi commissi sunt opera tran
scendat. Quatenus subiectorum
uitam tanto subtilius uideat.
quanto citius terrenis rebus quas despi
cit. animum non subponit. O
quam dura mihi sunt ista quae
loquor. quia me met ipsum lo
quendo ferio. cuius neque lingua
indignum est predicationem
tenet. neque in quantum tenere
sufficit. uita sequitur lingua
qui otiosis uerbis saepe implicor.
& ab exhortatione atque aedifi
catione proximorum torpens
& negligens cesso. Qui in con
spectu dei factus sum mutus et
uerbosus. mutus in necessariis.
uerbosus in otiosis. Sed ecce ser
modi despeculatoris uita con
pellit ut loquar. tacere non
possum. Et tamen loquendo.
me ferite per timeo. Sic amidi
cam. et uerbi dei gladius. etiam
per me ipsum ad configendum
cor proximi transeat. Dicam

dicam. ut etiam contra me. sermodi
sonet per me. Ego me reme esse non
abnego. torporem meum atque ne
glegentiam in deo. Erat fortasse a
puerum in iudicem imperatio ueni
ae. ipsa cognitio culpae. Et quidem
in monasterio positus. ualebam
& ab otiosis linguam restringere.
Et in intentione orationis pene con
tinue mentem tenere. at postquam
cordis humerum. sarcinae pastoralis
subposui. colligere se ad tenet
ipsum assidue non potest. animus.
quia ad multa perstritur. Cogor
namque modo ecclesiarum modo
monasterium causas discutere.
Saepe singulorum uitas actusque pen
sare. modo quaedam ciuium nego
tia sustinere. modo de irruentibus
barbarorum gladius gemere. Et co
missis gregi insidiantes lupos time
re. modo rerum curam sumere. ne
desint subsidia eis ipsis. quibus
disciplinae regula tenet. modo
raptos quosdam. aequanimiter
perpeti. modo eis sub studio serua
tae caritatis obuiare. Cum itaque
actor & tanta cogitanda scissa

ae dilaniata mens ducitur. quan-
do ad semet ipsam redeat. Ut totam
se in predicatione colligat. & ap-
ferendi uerbi ministerio non rec-
dat. quia autem necessitate loci
sepe uiris secularibus uingor. non
numquam mihi lingua disciplina
et. Nam si in assiduo censurae
uigore me teneo. scio quod
ab infirmioribus fugior. eosq; ad
hoc qd appeto numquam traho.
Vnde fit. ut eorum saepe & otiosa pa-
tienter audiam. Sed quia ipse quo-
q; infirmus sum. in otiosis sermoni-
bus paulisper tractus. libenter iam
ea loqui incipio. quae audire coe-
petam inuitus. & ubi te debet cadere.
libet iacere. Quis ergo uel qualis
speculator sum qui non in monte
operis sto. sed adhuc in ualle infir-
mitatis iaceo. Potens uero est huma-
ni generis creator & redemptor. in-
digno mihi & uitae altitudine & lin-
guae efficaciam donare. Peuius a-
more meus eloquio nec mihi pareo.
Esse ergo speculatoris uita. & alta de-
bet semper & circumspicere. Ne eni
terrenarum rerum a noni succubat.

29
alta sit. Ne occultis hostis iaculis ferat^r
ex omni latere circumspicere neq; hoc
speculatori sufficit. ut altum uiuat.
nisi ut loquendo assidue. ad alta
auditores suos pertrahat. eorumq;
mentes ad amorem caelestis patrie.
loquendo succendat. Sed tunc haec
recte ait. cum lingua eius exiuita
arsert. Nam lucerna quae in semet
ipsa non ardet. eam rem cui sub po-
nitur non accendit. Hinc enim
de iohanne ueritas dicit. Ille erat
lucerna ardens & lucens. Ardens
uidelicet per caeleste desiderium.
lucens per uerbum. Ut ergo seruet^r
ueritas pdicandi. teneat^r neces-
se est altitudo uiuendi. Vnde
recte quoq; scilicet ecclesie sponsi
uocem in cantico canticorum dicitur.
Nasus tuus sicut turris libani; quae
rogo laus est frs mei ut sponse na-
sus. turri comparetur. Sed quia
per nasum semper odores fetoresq;
discernimus. quid per nasum in-
si speculorum discretio de-
signatur. Quinimum nasus.
& sicut turris esse libani dicit.
quia uidelicet prepositorum

discretio. & munita semper debet
esse ex circumspectione. & in alti-
tudine uitae consistere. id est in
ualle infirmi operis non accre.
Sicut enim turris in monte idcir-
co ad speculandum ponitur. ut
hostes qui ueniunt longius ui-
deantur. Sic predicatoris uita.
semper in alto debet fixa perma-
nere. ut more narium discernat
fetores uitiorum. odoresq; uirtutu.
In cursus malignorum spirituum
longe prospiciat. & commissas sibi
animas. per suam prudentiam
cautas reddat. SEQUITUR.
Et audies ex ore meo uerbum et an-
nuntiabis eis ex me; ecce iterum
monetur propheta. ne presumat
loqui quod non audierit. Sed
prius aurem cordis aperit. uoci
creatoris. & post modum os sui
corporis. aperiat. auribus plebis.
Unde propheta alius dicit. Inclina-
bo ad similitudinem aure meae.
aperiam in psalterio propositione
meam. Qui enim recte predicat.
prius sicut dictum est. aurem
cordis locutioni intimat. incli-

nat. ut post modum os corporis in
positione admonitionis aperiat.
SEQUITUR. Si dicente me ad impi-
um. morte morieris. non annuntia-
ueris neq; locutus fueris ut auertat
a uia sua impia. & uiuat. ipse impius
in iniquitate sua morietur. sangui-
nem aut eius de manu tua requirit.
In quibus uerbis quid nobis notandum
est. quid sollicitè cogitandum. nisi
quia nec subiectus ex culpa prepo-
siti moritur. nec prepositus sine cul-
pa est. Quando uerba uitae non au-
dit. ex sua culpa moritur subiec-
tus; impio etenim mors debetur.
Sed et ab speculatore. ueritatis nun-
tiana est. & eius impietas increpan-
da. Si uero speculator taceat. ipse
impius in iniquitate sua morietur.
quia impietatis eius meritum fuit. ut
dignus non esset ad quem speculatoris
sermo fieret. sed sanguinem eius dñs
de manu speculatoris requirit. quia
ipse hunc occidit qui eum tacendo
morti perdidit. in quibus utrisque
pensandum est. quantum sibi coneca-
sunt. peccata subditorum. atq; pre-
positorum. Quia ubi subiectus ex

quod dicitur in psalmis. & dicitur

sua culpa moritur. ibi is qui
 pre est. quō tacuit reus mor-
 tis tenetur. Pensate ergo fr̄s
 k̄m̄i. pensate quia & q̄d nos
 digni pastores non sumus. & c̄ia
 ex ur̄a culpa ē. quib. tales pre-
 lati sumus. Et si quando uos ad
 iniquitatem defuitis. & c̄ia ex
 nr̄o hoc reatu est quos obsisten-
 tes atq. reclamantes. in praui
 desideris n̄ habetis. Uobis ergo
 & nobis parctis. si praui ope-
 re cessatis. Uobis & nobis pari-
 mus. quando hoc q̄d displicet
 nuntiavimus. O quam liber a com-
 missa sibi sanguine fuerat
 predicator egregius quid dice-
 bat. Mundus sum a sanguine
 omnium. Non enim subter-
 fugi. quominus adiuuare
 omne consilium dī uobis.
 Si t̄n̄ non ad nuntiasset. mun-
 dus a sanguine n̄ eēt. Sed qui-
 bus omne consiliū dī adiuu-
 nare studuit. a deo sanguine
 mundus fuit. In qua uoce nos
 conuenimus. nos constringi-
 mur. nos rei eē ostendimus.

qui sacerdotes uocamur.
 Qui sup̄ ea mala quae ppria
 habemus. alienas quoq. mor-
 tes adimus. quia tot occidi-
 mus. quot ad mortem ire
 cotidie tepidi & tacentes ui-
 demus. Cum uero dicitur.
 sanguinē aū ei de manu tua
 requirā. si hoc in loco sangui-
 nis nomine. mors corporis
 designatur. Valde nobis de
 nr̄o silentio augetur metus.
 Quia si in subiectis suis is qui
 prelatus ē ad speculandum.
 etiam de morte corporis quan-
 doq. moritur. grauer reus
 tenetur. quo reatu de morte
 animae subiectoꝝe constri-
 gitur. quae potuisset semp.
 uiuere. si uerba correptionis
 audisset. Sed melius
 possunt sanguinis nomine
 peccata signari. Unde qui-
 dā cum peccata carnis de-
 flecteret dixit. Libera me de san-
 guinib. dī dī salutis meae.
 Sanguis ergo morientis. de
 manu speculatoris requiritur.

is dicitur
 in p̄
 ambrosio

quia peccatum subditi. culpae
prepositi sitauerit reputatur.
Est ergo qd faciat ut etiam mori
ente subdito. se liberum reddat.
Surgat. iungilet. malis actibus
contra dicat. Sicut scriptum ē.
Discurrere. festina. suscita amicum
tuum. ne dederis somnum ocu
lis tuis. nec dormitent palpe
brae tuae. Unde hic quoq. ad
ditur. Si autē adiuuaueris im
pio. & ille n̄ fuerit conuersus
ab impietate sua. & uia sua
impia. ipse quidē in iniquita
te sua morietur. tu autē ani
mā tuā liberaſti. Tunc ergo
subiectus moritur sine te. quan
do in causa mortis. contradic
torem pertulerit te. Nam mor
ti cui n̄ contradicis. adiungens.
Et notandū quae sunt quae
debeant ad speculatore p̄dicari.
Nimix fides. & operatio. Nam
ait. Si autē tu adiuuaueris
impio. & ille non fuerit con
uersus ab impietate sua. &
uia sua impia. Impietas quip
pe ad infidelitatem p̄tinet.

uia uero impia. ad prauam
actionem. Et omnis specula
tor hoc habere debet studi
ut prius ad pietatem fidei. p̄
modū ad prauam uiam. idē ad
bonam actionem pertrahat.
Sed quia de exortatione sermo
se uult. innotescere breuiter
debemus. more pastoris quan
tus eē debeat ordo. atq. con
sideratio locutionis. Pensare &
enī doctor debet. quid loqua
tur. cui loquatur. quando lo
quatur. qualiter loquatur. &
quantum loquatur. Si enim
unum horū defuerit. locutio
apta non erit. Scriptū quip
pe ē. Si recte offeras. recte autē
non diuidas. peccasti. Recte autē
offerimus. cū bono studio. bonū
opus agimus. Sed recte n̄ diui
dimus. si habere discretionem in
bono opere postponam. Con
siderare & enī debem. quid lo
quamur. ut iuxta pauli uocē.
sermo n̄r. semp in gratia sit
sale conditus. Pensandum ue
ro nobis cui loquamur. quia

ordo locuti
y

sepe increpationis uerbum qd haec
 admittit persona. altera non ad
 mittit; Et sepe ipsa eadem per
 sona secundum factum sit alte
 ra. Unde nathan ppheta dauid
 post adulterium. forti increpa
 tionis sententia percussit. Qui
 cum de rapto re ouis diceret fili
 us mortis e uir. qui fecit hoc.
 ei panus respondit dicens.
Tues ille uir; Cui tamen cum
 de salomonis regno loqueretur.
 quia culpa defuit. ei se humi
 liter in adoratione pstravit.
In una ergo eademq. persona.
 quia causa dispar extitit. & ia
 sermo ppheticus dissimilis
 fuit; Pensandum quoq. est.
 quando loqui debeamus. quia
 sepe & si differtur increpatio. p
 modum benigne recipitur.
 Et tñ numquā languescit. si hoc
 qd ante pferri debuit. tempus
 amiserit. Nam & sapiens muli
 er nabal ebrium uidens. incre
 pare de culpa tenaciae noluit.
 quem digesto uino. increpatio
 nis suae uerbis utiliter pcussit.

Et ppheta adularum linguas
 non eē. in subsequenti tem
 pore differendas. adiungit
 qui ait. Confundantur sta
 tim erubescetes. qui dicunt
 mihi euge euge. Adulatio
 & enī si uel ad tempus patien
 ter suscipitur augetur. & pau
 lisper demulcet animum. ut
 argore suae rectitudinis mol
 lescat in adulatione sermonis.
Sed nec rescere debet. statim
 est & sine mora ferienda.
 Pensandum quoq. nobis est
 qualiter loquamur. Nam
 sepe uerba quae hunc ad sa
 lutem reuocant. alium uul
 nerant. Unde paulus quoq.
 apłs. quitatum admonet dicens.
 argue cum omni imperio.
 timotheum exostatur dicens.
 argue. increpa. obsecra. in om
 ni patientiā & doctrina.
Quid est qd uni imperium.
 & alio patientiā precipit.
 Nisi qd unū lenioris. alterum
 uero feruentioris sps esse
 conspexit. Leni per auctori

tatem imperii. inuulgenda
erat se-ueritas uerbi. Is autē qui
per spm̄ feruebat. per patienti-
am temperandus fuerat. Ne
si plus iusto inferuesceret. non
ad salutem uulnerata reduce-
ret. sed sana uulneraret. Cu-
randum quoq. est quantum
loquamur. Nesci ei qui multa
ferre non ualet. uerbum uel
exortationis. uel increpationis
longius trahamus. auditorem
nr̄m ad fastidium perducamus.
Unde isdem predicator egre-
gius. hebreis loquitur dicens.
O besecro uos fr̄s. ut sufferatis
uerbum solacii. & enim p̄
paucis scripsi uobis. hoc ta-
men infirmis precipue con-
gruit. ut pauca quidē. & que
capere preualent audiant.
sed quae eorū mentem in
penitentiae dolore conpun-
gant. Nam si eis uno intem-
pore exortationis. sermo fue-
rit multipliciter dictus. quia
multa retinere non ualent.
simul a mittunt omnia;

Unde & medici corporū. pan-
nos quos infirmantib. stoma-
chis ponunt. apto quidē me-
dicamine sed subtiliter liniunt.
Nesci repleti multo medicamine
fuerunt. infirmitatem stomachi
non roborantes adiuuent. sed
obprimentes grauent. Scien-
dum tamen est quia & si quan-
do modum suum sermo p̄-
lixior transeat. periculosum
hoc auditorib. non est. Si autē
qualiter quid dicatur. & quib.
dicatur. non uigilanter aspici-
tur. ualde periculosum est.
Uerecundiae & enim mentes.
si quas fortasse culpas agniserint.
leniter arguende sunt. Quia
si asperius increpentur. fran-
guntur potius. quam erudi-
antur. At contra mentes aspe-
re atq. impudentes. si increpa-
te leniter fuerint. ad maiores
culpas. ipsa lenitate puocantur.
Quod bene in eodem egregio
predicatore discimus. qui cū
corinthios cognosceret p̄ da-
more personarum in scismate

diuisos. eorum uerecundiae
 consulens. locutionem suam
 eis a gratia actione & laudib.
 coepit dicens. Gratias ago do
 meo semper pro uobis in gratia
 dei quae data est uobis in xpo
 ihu. Quia in omnibus diuites
 facti estis in nullo. in omni uerbo.
 & in omni scientia. sicut testi
 monium xpi confirmatum
 est in uobis. Qui adhuc adiuu
 git & dicit. Ita ut nihil uobis
 desit in ulla gratia. expectanti
 bus reuelationem dñi nri
 ihu xpi. Quaesote paulo si
 iam nihil deest. cur eis scri
 bendo fatigaris. cur in longin
 quo positus loqueris. Pense
 mus rogo frs karissimi. quantum
 laudat. ecce eis gratiam dei da
 tam asserit. factos in omnibus
 diuites dicit. in omni uerbo.
 & in omni scientia. xpi testi
 monium. id est quod de seme
 ipso moriendo & resurgen
 do testificatus est. meorum
 uita confirmatum esse perhi
 bet. & nihil eis deesse in ulla

gratia testatur. Quis rogo
 credat quia paulo post eos cor
 ripiat quos ita laudat. Nam
 post cetera subiungit. Obse
 cro autem uos frs per nomen
 dñi nri ihu xpi. ut id ipsum
 dicatis omnes. & non sint in
 uobis scismata. Quid enim po
 tuit tam perfectus. tamq. lau
 dabilibus scisma subripere.
 Significatum est enim inquit
 mihi de uobis frs mei ab his
 qui sunt clares. quia contenti
 ones inter uos sunt. Hoc au
 dico. quod unus quisq. uerum
 dicit; Ego quidem sum pauli.
 ego autem apolo. ego uero ce
 phe. ego autem xpi. Ecce quos
 in omni uerbo & in omni
 scientia laudauerat. quibus
 nihil deesse in ulla gratia
 dixerat. Paulisper loquens.
 ad increpandum leniter ue
 niens. diuisos erga seipsos re
 prehendit; Et quomodo prius
 salutem narrauerat. post
 modum uulnera pate fecit.
 Peritus enim medicus. uulneris

secundum uident. sed egrum
timidum esse conspiciens. diu
palpauit. & subito percussit.
Prius blandam manum laudis
posuit. & pro modum ferrum
inreparationis fixit. Nisi enim
uerecunde mentes fuerint.
palpando reprehensae. ita ut
ex aliis rebus audiant. quod
in consolationem sumant. pro
inreparationem perueniunt. ad
desperationem cadunt. Sed
numquid mentitus est pau-
lus. ut prius eis nihil de se.
in ulla gratia diceret. quibus
postmodum dicturus erat.
uinitatem deceat. Absit hoc
ut quis talia de illo uel de-
sipiens credat. Sed quia erat
inter corinthios quidam. om-
ni gratia repleti. & erant
quidam in personarum fauo-
ribus scissi. coepit a laudibus
perfectorum. Ut modesta in-
uentione ad reprehensionem
pertingeret infirmorum.
Et in hoc quoque ad medicinam
cordis a medicina corporis

usum trahens. Nam cum feri-
endum uulnus medicus aspicit.
prius ea membra quae circa
uulnus sana sunt palpat. Ut
propterea quae uulnerata sunt.
leniter palpando perueniat.
Cum ergo paulus perfectos in
corinthiis laudauit. sana mem-
bra iuxta uulnus tetigit. Cum
uero infirmos de diuisione re-
prehendit. uulnus in corpore
percussit. Uideamus tamen
hunc ipsum. quanta modestia
atque mansuetudine ad corripi-
endos corinthios ducitur. qua-
liter contra galathas. qui a fide
discesserant exercetur. Nulla enim
modestiae patientia premissa.
nulla locutionis dulcedine pro-
rogata. eos quos a fide discessisse
cognouit. ab ipso epistolae exor-
dio inuicendo redarguit. Nam
promissa salutatione. sic coepit.
Miror quod sic tam cito trans fer-
ri ab eo. qui uos uocauit in gra-
tia christi. quibus etiam in aperta
inreparatione praetera subiungit.
O insensati galate. qui uos fascino

Mentes & enim duras . nisi a peccatis
 essent increpatione percussae .
 nullomodo malum cognosce-
 rent quod egissent . Nam sepe hi
 qui impudenter sunt . tantum
 se peccasse sentiunt . quantum
 de peccatis quaesecerunt increpan-
 tur . Ut minores culpas suas aesti-
 ment . quas minor inuectio ca-
 stiget . Et quas uehementer obiur-
 gari uiderunt . maiores esse depre-
 hendunt ; unde necesse est ut sem-
 per sermo predicantis . cum au-
 ditore debeat qualitate formari .
 ne aut uerecundi s. aspera . aut impu-
 dentib. lenia loquatur . Quid aut
 mirum si hoc uerbi dei ergo argo-
 faciat . cum & agricola qui semen
 in terram mittit . prius terrae
 qualitatem preuidet . quib. semi-
 nib. apta uideatur . et postquam
 qualitatem terrae preuiderit .
 tunc semina aspergit . Sed quia
 de qualitate doctrine longius locu-
 tionem traximus . oportet ut ad
 eum quem coepimus . exponendi
 ordinem redeamus . Sed & si con-
 uersus iustus a iustitia sua . fecerit

iniquitatem . ponam offendicu-
 lum coram eo . ipse morietur
 quia non adiuuisti ei . in pec-
 cato suo morietur . & non erit
 in memoria iustitiae eius quas
 fecit . sanguinem uero eius de ma-
 nu tua requiram . Quia iusto
 qui in peccato caecidit . predica-
 tor tacuit . eius sanguinis reus
 tenetur . & qui sollicitus esse non
 studuit in predicatione . factus
 est particeps in damnatione .
 Sed cum dicitur . in peccato suo
 morietur . & non erunt in me-
 moria iustitiae quas fecit . hoc
 nobis maxime considerandum
 est . quia cum mala com-
 mittimus . sine causa ad
 memora . nam bona nostra
 transacta reuocamus . quo in
 perpetratione malorum . nulla
 debet esse fiducia bonorum pre-
 teritorum . Sed queri potest . utrum
 iusto postquam ceciderit pre-
 dicandum sit . an prius quam
 cadat . In uigilare predicator
 debet . ne ad occasum ueniat
 procul dubio & prius quam cadat .

Simaco huius
 2. offenditio eius

Nam sequitur. Si autem tu adnun-
tiaueris iusto ut non peccet
iustus. & ille non peccave-
rit. uiuens uiuit. quia ad-
nuntiasti ei. tu autem animam tuam
liberasti. Si ergo predicator
ideo suam animam liberauit.
quia iusto ne peccaret adnun-
tiavit. Cum iustus ad pecca-
tum predicatoris tacente ce-
cidit. predicator quia taci-
it. reus tenetur. Sed quis nunc
rogo ad haec sufficiat. ut non
solum peccatores studiose cor-
ripiat. sed etiam iustis inui-
gilet nec adhaerent. Nos enim in
firmitatis nostrae consci-
um iustos uiros conspi-
cimus. admonere eos
non presumimus. ut iu-
sticiae uiam teneant. quam
qui tenent uidemus. Etiam
predicatoris est debitum.
etiam iustos admonere.
Unde predicator egregius dice-
bat. Sapientibus & insipienti-
bus debitor sum. In his uero
omnibus quae de iusto. ad

iniquitatem conuerso dicta sunt.
Hoc est laboriosum ad loquendum.
hoc ualde pertimescendum quod
dominus dicit. ponam offendiculum
coram eo. At enim. Si conuer-
sus iustus a iustitia sua. fecerit
iniquitatem. ponam offendi-
culum coram eo. Nos enim di-
cimus. quasi iniquitatem fecerit
offendit. & uerum est omnino
quod dicimus. Cur adhuc ei
deus omnipotens offendiculum
ponit. quem iam inpegisse &
caecidisse per iniquitatem.
quam perpetrauerit conspiciat.
Sed districta sunt omnipotentis
dei iudicia. & qui peccatorem diu
expectat ut redeat. non redeunt
atque contemnent. ponit adhuc
ubi grauius impingat. Peccatum
quippe. quod per penitentiam
citius non deletur. aut peccatum
est & causa peccati. aut peccatum
& poena peccati. aut peccatum
simul. causa & poena peccati.
Omne enim quod prius committi-
tur. peccatum est. sed sicut
penitendo non tegitur. iusto

iudicio omnipotens dñ obligatā
peccatis mentem. & iam in cul
pam alteram permittit cadere.
ut qui stendo & corrigendo no
luit mundare qđ fecit. peccatū
incipiat peccato cumulare.

Peccatū ergo qđ poenitentiae la
mento nondiluitur. peccatum
simul est & causa peccati. quia
ex illo oritur. unde adhuc pec
catoris animus altius obligetur.

Peccatum uero qđ ex peccato sequi
tur. peccatū simul est & poe
na peccati. quia ex crescente cae
citate. ex retributione prioris
culpa generatur. ut quasi iam
quaedā sint in peccatore sup
plicia. ipsa incrementa uitioꝝ.

Fit uero non nunquam. ut unū
idemq. peccatum. & peccatū
sit. & poena peccati. simul
& causa peccati. Ponamus enī an
te oculos quempiā rem pxi
mi concupisse. Quam quia
aperte non ualuit. furto diri
puit. sed in furta accusatione
postul se hanc diripuisse. iure
iurando denegauit. huic ergo

concupiscentia peccatum fu
it. & causa peccati. quia per
eam peruenit ad rapinam.

Ipsū uero furtum. quo rem
concupitam diripuit. & pec
catum ei factum est & poena
peccati. qui ex retributione
iā non repressit concupiscentiae.
factum ē ut ueniret ad furtū.
& culpa cordis ex cresceret in
opere. exultatione cecitatis.

Sed quia furtum per uirio tege
re curauit. ex peccato rursum.
peccatum genuit. Furtū ergo
qđ ex concupiscentia peccati.
& per uirium protulit. peccatū
& poena peccati factum est
culpa precedenti. peccatum
& causa peccati culpe subsequen
ti quia de illa natū hanc ge
nuit. Quod bene paulus aposto
lus. de quibusdam dñm intelle
gentibus. sed non honorantib.
insinuat dicens. Cum cogno
uissent dñm. non sicut dñm
glorificauerunt. aut gratias
egerunt. sed euauerunt in
cogitationibus suis; ecce peccatū.

& causa peccati. Ex qua causa
quid sequatur ad iungit: Et
obscuratū est insipiens cor eorū.
dicentes enim se esse sapientes.
Stulti facti sunt. Et mutauerunt
gloriam incorruptibilis dī.
in similitudinem imaginis cor-
ruptibilis hominis. & uolucrum.
& quadrupedum. & serpentium.
Et ecce est peccatū & poena peccati.
Sed peccatum solummodo & poe-
na peccati est. si non adhuc ex hoc
peccato. & aliud sequeretur. Nam
infidelitatem eorū subdit. Propter quod tradidit
illos dī in infidelitatem cordis eorū. in
immundiciā. ut contumelias affici-
ant corpora sua in semet ipsis. Qui
igitur cognoscunt dñm nō sic dñm glo-
rificauerunt. ex eo peccato & causa pec-
cati. ad hoc quoque predicti sunt. I. ut
ad cultum serpentium. & uolucrum
laberentur. Sed quia per hanc
etiam cecitatem. usque ad immun-
diciam. & carnis contumelias
cecidērunt. ipsa infidelitatis
eorū cecitas. precedenti intel-
lectui. & peccatum est & poe-
na peccati. Subsequenti uero

immunditiae peccatum factum
est & causa peccati. Sed quia de
his in libris moralibus diu trac-
tatum ē. nobis nunc in eis diutius
immorandū nō ē. hoc autē nobis
cum tremore considerandum ē.
quomodo iustus & omnipotens
dī. cum precedentibus peccatis ua-
setur. permittit. ut caecata mens.
etiam in alius labatur. Unde mo-
yses ait. Nondum completa sunt
peccata amorreorū. Dauid quoque
dicit. Adpone iniquitatem
super iniquitatem ipsorum.
ut non intrent uirtus iustitia.
Propheta etiam alius dicit. Maledic-
tum. & mendacium. & homicidium.
& furtum. & adulterium inunda-
uerunt. Et sanguis sanguinem teti-
git. Sanguis sanguine tangit.
quando peccato peccatum additur.
ut ante dī oculos. adiunctis ini-
quitatibus. anima crueretur.
Unde & paulus apostolus ait.
Ut impleant peccata sua semper.
Iohanni quoque per angelum di-
ctur. Qui nocet. noceat adhuc.
& qui in sordibus. ē. sordescat adhuc.

q^o Int^o Affene inq^o h^o m^o q^o ip^o

Unde nunc etiā dñs dicit. Sicon uersus
 iustus a iustitia sua. fecerit iniqui-
 tatem. ponam offendiculum
 coram eo. Ac si aperte dicat. Quia
 uidere penitendo noluit. ubi
 iam impingit. iusto eum iudi-
 cio deserens. ponam ei ut & ali-
 bi impingat. Quod tamē dñi po-
 nere est. nequaquam ad peccan-
 dum premere. sed nolle a pec-
 cato liberare. Sicut de pharao-
 ne dicitur. Ego indurabo cor
 eius. Non enī cor peccantis dñs
 obdurat. Sed obdurare dicitur.
 cum a obduratione nō liberat.
 Misericors enī dñs. tempus nobis ad
 poenitentiam relaxat; Sed cū
 eius gratiae patientiam. nos ad
 augmentum uertimus culpe.
 hoc ipsum tempus quod ad par-
 cendum piae disposuit. distric-
 tius ad feriendum uertit. ut cū
 reuerti quis etiam spatio tem-
 poris accepto noluerit. per hoc
 mala sua ad reatum augeat. p
 quod ea diluere potuit. sic
 uerti uoluisset. Vnde scriptū
 est. Ignoras. quō benignitas dñi.

ad poenitentiam te adducit.
 secundum duritiā aū tuam.
 & cor impitens. thesaurizat
 tibi iram indie irę. & reuelati-
 onis iusti iudicii dñi. Debenig-
 nitate ergo omnipotentis dñi.
 iram sibi indie irae reprobis
 thesaurizat. quia dum ad peni-
 tendum tempus accipitur &
 ad peccandum exhibetur. ipsum
 remedium gratiae. uertit in
 augmentum culpe. Unde &
 ompf dñs. qui conlata remedia
 conspiciat. ad culpe augmen-
 tum trahi. ipsam benignitatē
 quam contulit. in iudicii di-
 strictionem uertit. ut inde
 post amplius feriat. unde mo-
 do amplius expectat. Et quia
 homo deserere malū non uult
 ut uiuat. augeat unde moriat.
 Sed siue iustus in culpa. siue
 peccator in morte corruat.
 speculatori timendum ē.
 ne hunc ex suo silentio. reat
 peccantium pariter inuol-
 uat. Sed interim dum lo-
 quor. auertere a me ipso

oculos uolo. ^{et} Ecce iterum sermo diuinus me in pingit in memetipso. ut meā negligentiam uideam. & mihi dicat. haec quae audio pertimescā. Sicut enī superius dixi. cuius cor incuris innumeris sparsum se ad se colligat. quando & enim possum. & ea quae circa me sunt sollicite omnia curare. & memetipsum adunato sensu conspiciere. Quando possum prauorum nequitias insequendo corrigere. bonorum actus laudando & ammonendo custodire. aliis terrorem. atq. aliis dulcedinem demonstrare. Quando ualeo & de his quae sunt necessaria fratribus cogitare. & contra hostiles gladios de urbis uigiliis sollicitudinem gerere. ne incursione subita ciues pereant prouidere. Et inter haec omnia dextrarum custodia. plene atq. efficaciter uerbum exhortationis inpendere. Loqui & enim de dō.

quietae ualde & libere mentis est. Tunc namq. bene lingua dirigitur in sermone. cum secure sensus quieuerit. in tranquillitate. Quia nec concussa aqua uaginam respicientis reddit. sed tunc in ea uultus intendentis aspicitur. cum non mouetur. Quam ergo exhortationem nobis speculator uester fr̄s km̄i faciat. quem tot rexe confusio perturbat. Certe us de quo loquimur ppheta reuelatione ultima templum uidentis. quae in eodem templo conspexerit. inter cetera narrat dicens. Terra usq. ad fenestras. & fenestrae clausae. Paulus quoq. apostolus dicit. Templum enim dī sc̄m est. quod estis uos. In hoc autē templo fenestrae. sacerdotes. & speculatores sunt. qui in populo fidelium. lumen sc̄ae predicationis fundunt. Sed cum terra usq. fenestrae est. fenestrae clausae sunt. quia cum terrena cogitatio

in sacerdotum cordibus excre-
 scit. fenestrae lumen non fundit.
 quia sacerdotes ab officio pre-
 dicationis obmutescunt. Est ^{non aliter}
 & aliud ualde in ordine sacer- ^{dicum}
 dotum graue. quia non sicut
 hi qui uitam quietam ac remotam
 dixerunt. fixi ualent in sua cogi-
 tatione persistere. hi enim
 sicut & superius diximus. qui
 a loco regimini longe sunt.
 possunt peccatorum maculas
 & fletibus lauare. & post fletus
 in eodem mentis merore per-
 sistere. Sicut de bona quoque
 muliere scriptum est. quae ad
 tabernaculum orauerat. & ab
 intentione sua. animum post
 compunctionis gratiam non
 mutabat cum dicitur. Uul-
 tusque eius non sunt amplius in-
 diuersa mutati. In qua nobis e-
 uidetur non exultat. Precipue cum
 paulus dicit. Gaudere cum
 gaudentibus. flere cum flen-
 tibus. Nihil ergo tam one-
 rosam ordinem sacerdotum
 uideo. quam rigorem men-
 tis. compaciendo flectere

queque filiorum suorum cognosce-
 re. Et ea quae refugit animo
 patienter audire. atque post
 suspiria. caelestium quorumlibet
 carnalium hominum honora por-
 tare. Et sepe cum super ue-
 nientibus. cor in diuersa qua-
 litate transfundere. Nam
 aliquando de lucris spirita-
 libus gaudet; Sed cum qui-
 libet merens super uenerit.
 nisi eius merorem in se susci-
 perit. tribulationi illius
 compatiens non est. Et ali-
 quando de damnis animarum
 luget. et repente super ueni-
 unt. qui de quibusdam suis
 prosperitatibus laetantur. Quorum
 silaetitia sacerdos non con-
 gaudet. minus amare credi-
 tur filios. in quorum gaudio
 non exultat. Precipue cum
 paulus dicit. Gaudere cum
 gaudentibus. flere cum flen-
 tibus. Nihil ergo tam one-
 rosam ordinem sacerdotum
 uideo. quam rigorem men-
 tis. compaciendo flectere

Et cum personis super uenien-
tibus animum mutare. & ta-
men hoc ualde est necessa-
rium. Nam quando ex pre-
dicatione eius. ad boni ope-
ris gratiam peccator redu-
citur. si ipse qui predicat ui-
detur ingratus. Unde per
hunc quoque eundem ppheta-
tam. in extrema parte dici-
tur. ut cum sacerdotes intrin-
secus ministrant. uestibus
laneis non utantur. De quibus
subditur. Cumque egredien-
tur atrium exterius ad popu-
lum. exuent se uestimenta
sua. in quibus ministrauerunt.
& reponent ea in gazo filaci-
um sanctuarii. Grossiora
quippe sunt uestimenta
lanea; sed cum sacerdos ad
sem ministerium accedit.
cum intus per gratiam con-
punctionis ingreditur. sub-
tiliori intellectu necesse est.
quasi lino indumento ue-
stiatur. Sed cum ad populū
foras egreditur. oportet ut

uestimenta in quibus intrinse-
cus ministrauerat reponat.
atque populo aliis uestibus in-
dutus appareat. Quasi in con-
punctionis suae rigore se
teneat. si in eo quem orationis
tempore habuit merore per-
duret. exteriorum rerum
uerba suscipere non admit-
tit. Et quid grex de necessariis
faciat. si audire atque perpendere.
& hoc quod presens tempus
exigit pastor recusat. Grossio-
ra ergo uestimenta sacerdos
exiens. ante populum indu-
at. ut mentis suae habitum.
pro utilitate filiorum. etiam
ad terrena toleranda con-
ponat. Pensate rogo fratres karissimi.
quantus speculatori sit labor.
& ad sublimia cor tendere.
& hoc repente ad ima re-
uocare. & in sublimitate
cognitionis uitae. extenu-
are animum. & propter exte-
riores causas proximorum. ut
itadicam. subito incogitati-
one crassescere. Non ergo

mihimodo necesse est pphete
 uerba exponere. sed meam coram
 miseriam deslere. Unde peto ut
 uestra meoratio talem faciat.
 qualis semih ualeam. & uobis
 pdesse. Potens est indigno mihi
 & infirmo. ex ura intercessione
 ista tribuere. qui ex sua pietate.
 p nobis dignatus est infirmari.
 U istus enim di est atq. sapientia
 quae nrā infirmitatem sump
 sit. Ut ex sua nos firmitate robo
 raret. in ex dī nr. qui uiuit
 & regnat cū patre in unitate spī
 scī dī. per omnia secula seculorū
 amen.

S INCIPIIT OMNIT
 DVODICIMA
 SERUATĀ UERITA
 TI HISTORIARVM IN
 eloquia. aliquando ex tem
 pore. aliquando ex loco. cau
 sas designant. quas aperto ser
 mone non indicant. Ex tem
 pore & cum sicut predicante
 iudeis dno per euangelistam
 dicitur. hiemps erat. Inter
 illa enim misteria quae ue

ritas loqu eb tur. quid cause
 fuit. ut nom hiemps addere
 tur. nisi ut per qualitatem
 temporis. ostenderet frigus
 cordis quia & cum uerba
 ueritatis acceperunt. frigida
 iudeorū corda remanebant.
 Aliquando uero ex loco. sicut
 carnali israhelico populo.
 descendente de monte moy
 se. lex in campestris. data ē.
 Et scīs aplīs dñs in monte sedens.
 summa & spiritalia precepta
 locū ē. Ut ex locis uidelicet monstraret.
 quia scilicet tanquā carnalib. man
 data minima dabant in ualle terrarū.
 Et ista tanquā spiritalis scī. in monte
 mandata caelestia audierunt. I.
 quatenus aperte monstraretur.
 quod ascendentes corde ad
 caelestia. infima mundi re
 linquere. I. & in mentis cul
 mine starent. Unde nunc
 ezechiel ppheta quid iuben
 te dō in locis egerit describit.
 ut per locorū qualitates. in
 diceret quid in posterum de
 pphetiae misteris sequeretur.

ITX

Ecce & enī dicit. facta est sup
me manus dñi & dixit ad me.
Surge & egredere in campum
& ibi loquar tecum. Quid ē
hoc quod prius dñs in medio
israhelitarū locutus ad pphetam
suum fuerat. & tamen post
modum dicit. egredere in cam
pum. & ibi loquar tecum.
Nisi quod pphetiae suae gratia.
& prius iudeae infundere. &
hanc postmodum dignatus
est. in latitudine gentium
demonstrare. Neque enim in
merito per campum. gentili
tas designatur. quae longe
lateq. id est in uniuerso mun
do distenditur. Ubi & sub di
tur. Exsurgens. egressus sum
in campum. & ecce gloria dñi
stabat. quasi gloria quam
iudi iuxta flumen chobar.
In campo gloriam dñi pphe
ta uidit. quam iuxta flumē
chobar. in medio israhelitarū
uiderat. quia ipsa eius ma
iestas. gentibus apparuit. quae
prius se dētis in iudaeo popu

lo. reuelante spū declarauit.
SI QUITUR. Et cecidit in faciem
meam. Uisa dñi gloria. in facie
sua ppheta cecidit. quia quam
uis homo ad intellegendam subli
mia leuatur. ex contemplatione
tamen maiestatis di. infirmi
tatem suae condicionis intelle
git. & quasi statum non habet.
quise ante di oculos esse cinerē
& puluerem uidet. SI QUITUR.
Et ingressus est in me spū. & sta
tuit me super pedes meos.
Cum nos humiliter dō sterna
mur. cum esse nos puluerem.
cineremq. cognoscimus. cum
infirmitatem condicionis p
prie pendentes. statum rigi
ditatis & superbiae non habe
mus. Omnipotēs dī. per su
um nos spū leuat. & super
pedes nros statuet. ut qui
humiliter apud nos. ex in
firmitatis nrae cognitione
iacuimus. & iacemus. in bono
post opere quasi super pe
des ex erectitudine stemus.
Quod cur in campo de ppheta

agitur. nisi ut specialiter de-
 signetur. quia etiam electis
 gentium. sp̄s sc̄s dandus esset.
 qui eos quos adsumeret &
 prius a superbiae suae statu
 deiceret. & postmodum sup
 pedes suos id est super bona
 opera solidaret. Sicut per
 paulum dicitur. Remissas
 manus & dissoluta genua
 erigite. & gressus rectos faci-
 te pedibus uestris. SEQUITUR.
 Et locutus est mihi. & dixit ad
 me. Ingredere & includere.
 in medio domus tuae. Quid
 est quod de medio israhelici
 populi. p̄pheta ad campū
 educitur. atq; addomum
 postea decampo reuocatur.
 nisi quod p̄dicationis gratia
 a iudaico populo ablata.
 in latitudine gentilitatis spar-
 sa est. sed tamen in fine mun-
 di. dum iudei ad fidem re-
 deunt. quasi addomum p̄-
 pheta reducitur. ut in suo
 populo. rursus predicatio
 inhabitet. quae modo uelut

incampo. ita induersis
 gentibus fulget. Scriptum
 quippe est. donec plenu-
 do gentium introiret. & sic
 omnis israhel saluus fieret.
 Quia & per p̄phetam alterū
 dicitur. Si fuerit numerus
 filiorū israhel. quasi arena
 maris. reliquiae saluae fiēt.
 Exeat ergo propheta de me-
 dio populi ad campum. de
 campo redeat addomum.
 Ut & predicatio quae iudaeae
 facta est. egrediatur in gen-
 tes. Et repletis fide gentibus.
 recipiat iudaea spiritalis doc-
 trinae. dona q̄ amittit. Inclu-
 di autē p̄pheta in medio do-
 mus suae precipitur. quia
 anti christi tempore ab eis
 gentib. quae in infidelitate
 remanserunt. plebs con-
 uersa iudeorū. duris per-
 secutionib. angustatur.
 Unde scriptum est. Atriū
 aū qd̄ est extra templum
 eice foras. & nemetieris ^{illud.}
 quō datum est gentibus.

& ciuitatem sc̄am calcabant.
mensibus quadraginta duob:
S I Q V I I V R. Et tu fili hominis.
ecce data sunt super te uin-
cula. & ligabunt te in eis. &
non egredieris in medio eorū.
& linguam tuam adherescere
faciam palato tuo. & eris
mutus. nec quasi uir ob-
iurgans. quia domus exas-
perans est; quae uidelicet
uerba super typicę expositi-
onis ordinem sequimur.
ppheta in domo sua uincula
suscepit & ligatur. quia in
extremis cum iudea credide-
rit. grauissimas antichristi
tempore persecutiones sentit.
I ta ut predicatorum eius ministri
iniquitatis non recipiant.
sed resistendo eos uinculis do-
lorū premant. & in medio eorū
non egreditur. quia ad cor-
da prauorū predicatio non
peruenit. dum lingua bonorū
ligata tribulationibus tacet.
Erunt & enim tunc multi
ex iudeis infidelib. qui eosdem

ipsos. qui ex iudeis crediderunt
persequentur. Unde notandū
est. quod hic quoq. dicitur.
quia in domo sua uincula p-
pheta sustineat. Ut uidelicet de-
signetur. quō & ex ipso suo
genere. iudea cum fidelis fu-
erit. tribulationes persecutio-
nis postet. Dum enim unige-
tus summi patris incarnatus
a mortuis. resurrexisset. atq.
ad caelos ascendisset non
creditur. sicut per sacrae scrip-
turae paginas predicatur.
numquam apud eos ppheta liga-
ta erit. Quae si ita uicta
est. in eorū intellectum decur-
reret. quasi gressus liberos.
suae predicationis habuisset.
A reprobus ergo tunc predicatorū
scientia tacere compellit. un-
de & hic subditur. Et linguam
tuam adherescere faciam pala-
to tuo. & eris mutus nec quasi
uir obiurgans quia domus
exasperans est. Sed quia enoch
& helia predicante. multi ex
his qui tunc ex iudeis in infide-

litate remanserunt. ad cogniti-
 nem ueritatis redeunt. Sicut de
 eodem helia dicitur. Helias uen-
 turus est. & ipse restituet om-
 nia. Qui utriq. per zachariam.
 duae oliuae. & per iohannem
 duo candelabra nominantur.
 Recte hic quoq. subiungitur. Cū
 autem locutus fuero tibi aperiā
 ostium. & dices ad eos. haec dicit
 dñs dñs. Tunc aut uelut in extre-
 mo os pphetę aperitur. cum
 in predicatione enoch & heliae.
 audeis ad fidem redeuntibus.
 pphetia sacri eloqui dextero fu-
 isse cognoscitur. Sed quia haec
 typice diximus. nunc uerba
 eadem. caritati uestrae mora-
 liter differamus. Quid est qđ
 exire ppheta ad campum ui-
 betur. Nisi qđ unus quisq.
 qui predicat. ppter eos quos
 extra se posuit. corrigit. atq.
 ab iniquitate conpescit. loquen-
 do ad campum exit. ibiq. glo-
 riam dñi uidet. Quia tanto
 largius doctrinae gratiam
 percipit. quanto se in labore

predicationis. ex amore paci-
 moꝝ. tendit. Foras ergo exe-
 undo in altum uisione duci-
 tur. quia unde alienus cordib.
 ignorantiae cecitatem. mini-
 stero suae locutionis inlu-
 minat. unde cum superna
 gratia in altiori intelligentia
 exaltat. Sed quia semper pre-
 dicator debet ad mentem re-
 currere. humilitatem atq.
 munditiam intrinsecus custo-
 dire. post campum necesse
 est. ut ad domum redeat.
 quatenus in his quae dic. qua-
 lis etiam ipse sit. intra con-
 scientiam agnoscat. Si enim
 aut hoc qđ loquitur minima
 custodit. aut de his quae celo
 quitur. temporalem gloriam
 requirit. loquendo quidem
 ad campum exit. sed non co-
 gitando semetipsum. ad do-
 mum redire contemnit.
 Accepto enim spū in medio
 domus inducimur. quan-
 do per eius gratiam. ad
 discutiendam mentis nostrae

*predicatio hęc dę hęc
 e mediad hinc dę*

secreta reuocamur. Ut apud
semetipsum in dō animus qui
eset. & non iam per exte-
res concupiscentias. in appetitu
laudis & glorie. cogitationis
mobilitate discurrat. De hac
domo cordis. cuiusdam sanato
per semetipsum ueritas dicit.
Tolle grabatū tuum. & uade
in domum tuam. Per grabatū
quippe. in quo carnis
est requies. ipsa caro signatur.
per domum uero conscientia
figuratur. Et quia cum men-
te mortui uultus iacemus. in
carnis delectatione quiescimus.
infirmi postamur in lecto.
Cum uero sanati mente fueri-
mus. ut iam pulsantibus car-
nis uitiis resistamus. necesse
ē ut temptationum contu-
melias. de nostra carne to-
leremus. Et gō itaq. ad salutē
reducto precipitur. tolle
grabatū tuum. Id est post la-
lectum. in quo postatus es.
Quia necesse est ut sanatus quisq.
postet contumeliam carnis.

in qua prius iacebat egrotus.
Quid est ergo dicere. tolle gra-
batū tuum & uade in domū
tuam. nisi postea temptationes
carnis. in quibus actenus iacu-
isti. ac reuertere ad consciēti-
am tuam. ut uideas quae feci-
sti. Propheta igitur post cam-
pum in domo includi precipi-
tur. ut predicator semper post
gratiam doctrinae quam paxi-
mus ministrat. ad conscientiam
redeat. seq. ipsum subtili exami-
natione discutiat. ne de his quae
foris predicat. aliquid ipse apud
se utrinsecus transitoriae lau-
dis quaerat. Unde per salomo-
nem dicitur. Bibe aquam de
cisterna tua. & fluat apertus tui.
deriuentur fontes tui foras. &
in plateis aquas diuide. habeo
eas solus. nec sunt alieni participes
tui. unde autē cōtraria uidentur ee quae dicit.
deriuent fontes tui foras & in plateis aquas
diuide. cupiri adiungit. habeo eas solus
nec sunt alieni participes tui. Quomodo
erū aqua scientiae solus habere poterit.
si hinc in plateis diuidet. quomodo

alieni aquae ei participes n̄ s̄. si fontes illi s̄
 foras detruant. Sed cū predicam̄ populis
 unum in plateis aquas diuidim̄. quia
 in audito multitudine scientiḡ uerba
 dilataim̄. Cū uero nos adiuuante diuina
 gr̄a in seculis custodim̄. & ne maligni
 sp̄s qui iure anobis alieni sunt.
 quia sortem beatitudinis pdide
 runt. nobis inelatione subripi
 p̄ant. sollicitudine cauta cir
 cum sp̄iemur. Soli habemus
 aquas. quas in plateis diuidimus.
 ut nobiscum in eis alieni partici
 pes non sint. In unum de quib.
 scriptum est. Alieni insurrexe
 runt in me. & fosses quesiuerunt
 animam meā. Aquas ergo &
 in plateis diuidit. & solus habet.
 qui per hoc quod multis pre
 dicat. se in cogitatione tempo
 ralis gloriae non exultat. Tunc
 enim possidet homo quod do
 cet. quando se non gaudet in
 notescere. sed p̄desse. Ex cam
 po ergo ad domum p̄pheta re
 ducitur. Ut is qui ex dō loqui
 tur. postquam p̄ualitate p̄
 ximo & loquendo foras exierit.

ex humilitate semper addiscu
 tienda cordis sui secreta reuo
 cetur. Unde & subditur. & tu
 fili hominis ecce data sunt
 super te uincula. & ligabunt
 te in eis. & non egredieris in
 medio eorum. Cum enim pre
 dicator quisq. ad conscientiae
 suae domum reducit. sup
 eum uincula dantur & liga
 tur in eis. quia quanto plus
 se in cogitatione discussit. tan
 to amplius agnoscit iusti ani
 ma. quantis mortalitatis suae
 infirmitatib. sit ligata. Nisi
 enim se ligatum conspiceret
 paulus in unum dixisset. de
 siderium habens dissolui &
 cum xp̄o esse. hinc & per
 psalmistam dicitur. Ut au
 dierit gemitum uinculatoꝝ.
 & soluat filios interentorum.
 Et rursus. Intret in conspectu
 tuo. gemitus compeditorum.
 Sepe aut̄ cum iam anima ad
 redemptoris sui speciem con
 templandam exire deside
 rat. cum caelestibus gaudiis

inter eē suspirat. ipsa mortalita-
tis suae uincula conspiciat & ge-
mit. quibus adhuc in presenti
mundo ligata retinetur. Hinc ē
enim quod subtile omnipoten-
tis dī iudicium intuens hie-
remias ait. Circulum aedifica-
uit aduersum me. ut non egre-
diar. ad grauaui conpedem
meam. habemus enim conpe-
des. ipsam infirmitatem atq.
corruptionem mortalitatis n̄r̄e.
Sed cum tribulatio nobis & ge-
mitus additur. ipse n̄rae con-
pedes. ad grauantur. Et quidē
quam diu in hac uita.
iustus moras patitur. loquen-
do bona p̄desse aliis festinat;
Sed cum duras mentes conspi-
cit. easq. considerat contenti-
onibus occupari predicationis
uerbum retinet. & in medio
eorū non egreditur. quia abo-
nis quae loqui poterat. obmu-
tescit. Sicut per paulum dici-
tur. nihil per cōtentione. neq.
per inanem gloriam. Et rur-
sus. Siquis uult contentiosus

esse. nos talem consuetudinem
non habemus. Unde hic quoq.
apte subiungitur. Et linguam
tuam adhaerescere faciam palato
tuo. & eris mutus. nec quasi iur-
oburgans. quia domus exaspe-
rans est. Aliquando uero etiā
contra resistentium linguas
predicantium corda. zelo sui
dñs accendit. ne taceant. Sed
dicta fallacium uerbis. ue-
ritatis. premant; Unde hic sub-
ditur. Cum autē locutus fuero
tibi. aperies os tuum & dices ad
eos. haec dicit dñs d̄s. Sed haec
quae breuiter sub duplici intel-
lectu discussimus. placet ut iux-
ta considerationem litterae.
leniter tangendo transeamus.
Quid enim nobis amplius per
ipsa uerba historiae. quam uir-
tus oboedientiae commendatur.
Cum modo ad transmigrationē
iuxta fluum chobar pergere.
modo in campum egredi. mo-
do ex campo ad domum redi-
re p̄pheta precipitur. ut pri-
us exuissione pergens. &

paulo post exiens. atq. iterum
 domum rediens. & semetipsum
 recludens. semper suae uolunta-
 tis arbitrium. addiuini eloqui
 preceptum frangat. Quatenus
 in caelesti iussione suspensus. n̄ sua
 sed conditoris sui uoluntate
 impleat. Cui dicitur. & tu fili
 hominis. ecce data sunt super
 te uincula. & ligabunt te in
 eis. & non egredieris in medio
 eorū. Qua in re notandum est.
 quod aduersa ppheta prenoscit.
 ut contra omnia pararetur.

Mutis enā mala contra mentem
 preualent. quae inopinata ^{non} ue-
 niunt. Et tamen dum contra-
 ria prenosciuntur. quanta sit
 in eo uirtus oboedientiae osten-
 ditur. qui & cognoscit quod
 aduersa passurus est. & tamē
 uoci dominicae inoboedire
 non est. Magna autē conside-
 ratione indigent uerba quae
 ptinus adduntur. Et lingua
 tuam adherescere faciam pa-
 lato tuo. & eris mutus. nec
 quasi uir oburgas. quia

domus exasperans ē. Discer-
 nendum quippe nobis est.
 utrum p̄ solis malis auditorib.
 an aliquando etiam p̄ uitio
 predicantis. predicationis ser-
 mo subtrahatur. Quatuor
 enim qualitatibus. res ^{h. i. c.} con-
 siderata distinguitur. Nā
 aliquando p̄pter malos audi-
 tores bonus tollitur sermo doctorib.

Quā aliqui sermo tolli dicitur

Aliquando uero p̄pter bonos auditores
 datur sermo doctorib. & malis. Aliquan-
 do autē p̄pter docentū atq. audientū
 iustificationē bonus sermo doctorib.
 datur. ut & ipsi per meritum
 crescant. & auditores eorum
 in intellectu & uita pficiant.

Aliquando uero quia neq. hi
 digni sunt accipere. quibus
 doctrinae sermo p̄fertur.
 neq. illi doctrinae uerbum
 p̄ferre. qui locum docendi
 tenent. predicationis sermo
 tollitur. ut utraq. pars. distric-
 te iudicetur. Propter malos
 namq. auditores. bonus ser-
 mo doctorib. tollitur. sicut
 nunc ad ezechiel dicitur.

Linguam tuam adherescere
faciam palato tuo. & eris mu-
tus. nec quasi uir oburgans.
quia domus exasperata est.
Et sicut paulo dicitur. Festina.
exi uelociter ex iherusalem.
qm̄ non recipient testimo-
nium tuum de me. Et sicut
uolentib. apostolis predicare
in asia scriptum est. quia p-
hibuit eos sp̄s ih̄u. Propter
bonos auditores. & iam ma-
lis doctoribus sermo datur.
sicut de phariseis dñs dicit.
Omnia quaecumq. dixerint
uobis. seruate & facite. secun-
dum opera uero eorū nolite
facere. dicunt enim & non
faciunt. ppter docentium
quoq. meritum. & audien-
tium iustificationem. ser-
mo doctrinae tribuitur.
sicut sc̄is apt̄is dicitur. eun-
tes docete omnes gentes.
Propter malos uero audito-
res. & indignam uitam eorū
qui docere debuerunt. sermo
doctrinae subtrahitur.

Sicut heli ad corrigendos filios di-
strictae increpationis uerbum n̄
habuit. quia & eius negligentia.
& filiorū exiebat uita. ut cum
eis & populus caderet. & arca dñi
capta. ad allophilos transiret.
Magna enī omnipotentis dī est
gratia. cū inique agentibus.
durus ad doctoribus sermo in-
crepationis p̄fertur. Quo con-
tra nunc dicitur. & eris mu-
tus nec quasi uir oburgans.
Delinquentes & enim oburgas-
set. si digni ipsa oburgationis
gratia fuissent. Sed cū in doctri-
na atq. silentio sit merito
tanta diuersitas. ut sciri facile
n̄ possit. utrum ex auditoris.
an ex eius uitio quid doctrinae
locum uideatur tenere. docen-
di sermo subtrahatur. quid
aliud nobis quam semper
in rebus dubis. seruire humi-
litas iubetur. ut & quāda loqui
possumus non extollamur.
ne fostasse haec ipsa locutionis
nrae gratia. non nobis sed
auditoribus n̄ris conlata sit.

Et rursus quando loqui non possumus.
 hi qui nobis commissi sunt minime nos diiudicent. ne fortasse non ex nostro sed ex peccato audientium loqui minime possumus. Ad hoc ergo nobis cuncta demeritis nostris incerta sunt. ut unam certam gratiam teneamus humilitatem. quatenus & nos cum loquimur. ex omnipotentis dei dono. hoc esse nostrum meritum putemus.

Et quando a locutione doctrinae obmutescimus. quamuis nostra culpa sit. uos tamen hanc esse ueram specialiter credatis.

Quatenus dum uicissim nobis mala tribuimus. & bona aliis. per ipsam humilitatis gratiam fiat. ut doctrinae sermo qui ablati fuerat redeat. Sequitur.

Cum autem locutus fuero tibi. aperies os tuum & dices ad eos.

Haece dicit dominus deus qui audit audit. & qui quiescit quiescat. quia domus exasperans est terra.

Saepe quidam uerbum dei audire desiderant. sed cum alios conspiciunt autem auctere.

etiam ipsi a salutis auditu diuertiuntur. Et plerumque multi quiescere appetunt. atque acuitis mundi huius actibus uacare. nullis iam terrenis desideriis subcumbere. Sed dum uident alios inquiete agendo proficere. atque in hoc mundo diuitiis & honoribus extolli. quia nec dum uia rectitudinis firmi sunt. ad praua opera. ex aliorum exemplo delabuntur. Hinc est enim quod in typo infirmantium. psalmista loquens dicebat. Mei autem pene moti sunt pedes. pene effusi sunt gressus mei. quia zelatus sum in peccatoribus. pacem peccatorum uideo.

Domine superbit impius incendiatur pauper. hinc ad hieremiam prophetam. uoce dominica de iuda & israel dicitur.

Numquid uidisti quae fecit. Abiit a uersa terra israel. sibi metipsa super omnem montem excelsum. & sub omne lignum frondosum. & for

nicata est ibi. & dixi. cum fe-
cisset haec omnia. ad me con-
uolare. & non est reuersa. Ubi
statim subditur. qualiter exemu-
latione eius. & iam uida ceci-
dit. quae stare uidebatur.

At enim. Et uidit preuaricatrix
soror eius uida. quia pro eo qd
moechata esset. auersatrix
israhel. dimissem. & dedisse
ei bellum repudii. & non tui-
it preuaricatrix uida soror
eius. sed abuit & fornicata est
etiam ipsa. Ecce misericors
dñs contemnitur & uocat. auer-
santibus se. sinam misericor-
diae aperit. Quia peccanti di-
cit. ad me conuertere. & tam-
non est conuersa. Sed quia
omnipotentē dñm plebs isra-
helitica deseruit. reuesti nolens.
libellum repudii accepit.

Deseruit uidelicet peccando. sed
libellum repudii accepit.
in suis iniquitatibus sine fla-
gello remanendo. Anima enī
quae peccat recedit. Sed si
eam post peccatum p̄spen-

tas sequitur. nulla disciplina.
nulla distractionis increpatione
uocat ad cor. in diuisione quam
inter se & dñm fecit. etiam libel-
lum repudii. accepit. Utiam
uelit aliena derelicta. faciat
mala quae uult. Zeli dñi flagel-
la non sentiat. quatenus ad
aeterna supplicia p̄fundius
descendat. Sed soror eius uida
quō dimissa israheliticam ple-
bem. in suis uoluptatibus uidit.
ipsa quoq. in inuidia for-
nicationis exarsit. Quia enim
aspexit adulteram in sua per-
uersitate florere. etiam ipsa
non timuit deterius peccare.
atq. a conuictione dñi. quasi
auri legitimi cubile recedere.

Unde necesse est. ut peccantes
quosq. tunc consideremus mise-
ros. quando eos conspiciamus.
in culpa sua sine flagello dere-
lictos. hinc enim per salomonem
dicitur. Auersio paruulorum
interficiet eos. & p̄spertas stul-
torum perdet illos. Qui enim
ad dō auertitur & p̄spertatur.

tanto perditioni sit proximus. quanto a zelo discipline inuenitur alienus. Dicatur ergo: Qui audit audiatur & ^{qui} quiescat. quia domus exasperans est. Ac si aperte diceretur. Vos qui iam uerba ueritatis audire. & a praua coepisti actione quiescere. illos imitari quorum me exasperare uideatis. Quod tamen intellegere & aliter possumus. Quidam enim uerbum audientes non audiunt. Iam quoniam aurem ad sacrum eloquium ponunt. sed contra mundi desideria non euellunt. Et sunt nonnulli ^{qui} quiescentes. mirumne quiescunt. quia a prauis quidem actionibus otiosi sunt corpore. sed per uersitatem operum ex dilectione uersant uivente.

Hinc est enim quod de iudea ad captiuitatem perueniente scriptum est. Uiderunt eam hostes. & deriserunt sabbata eius. Hostes quippe sabbata derident. quando maligni spiritus otiose menti prauas cogitationes inueniunt. Iam. Ut & si quiescat ab opere. non

quiescat a malorum opere delectatione. Recte ergo nunc dicitur. qui audit audiatur. quatenus sic fiat sermo in aure corporis. ut sonet in aure cordis. Et ^{qui} quiescat quiescat. ut praua desideria repellatur a cogitatione. cum iam repulsa uidentur ab opere. Ubi ne malorum sicut diximus exempla sequamur. adiungitur. quia domus exasperans est. Mali autem & si diu tolerantur. subito corruunt. & eorum poenas infirmi conspiciunt. ne quorum culpas impunitas existimant uidentur. Unde hic quoque eiusdem iudeae desolatio subiungitur. quae domus exasperans uocatur. Cum prius propheta suo dominus dicit. Et tu fili hominis sume tibi laterem. & pones eum coram te. & describes in eo ciuitatem hierusalem. & ordinabis aduersus eam obsidionem. & aedificabis munitiones. & conportabis aggerem. & dabis

communum timere & sanctificare in uerbis ueris illi

contra eam castra . & pones
arietes in gyro . Et tu sime
tibi sartagine[m] ferream .
& pones eam murum ferreum
inter te & ciuitate[m] . & obfir-
mabis faciem tuam ad eam .
& erit in obsidione . & circu-
dabis eam . signum est domi-
israhel . In quibus uidelicet
uerbis quid aliud iuxta
historiam nisi hierosolymae
urbis obsessio . atq; destruc-
tio designatur . & peccatoris
populi afflictio exprimitur .
qui domus exasperans uo-
catur . cum a peste dicitur .
ordinabis aduersus eam ob-
sidionem . & aedificabis mu-
nitiones . & conpostabis ag-
gerem . & dabis contra eam
castra . & pones arietes in gyro ;
Sed quia uerba pphetiae sic
plerumq; narrat historica .
ut phaec etiam mystica descri-
bant . oportet ut haec eadem
quae ptulimus . spiritualiter
diferamus . maximae . quia
in eis inter ponitur . quod

teneri posse ad littera[m] non ui-
detur . cum dicitur . Et tu sime
tibi sartagine[m] ferream . & po-
nes eam murum ferreum inter
te & ciuitatem . & obfirmabis
faciem tuam ad eam . & erit in
obsidione . Nisi enim rebus histo-
ricis mystica miscerentur . quid
sartago ferrea necessaria pro-
phetae fuit . ut hanc inter se
& ciuitatem poneret . quatenus
se ab eius obsidione separaret . .
Cum enim dicitur . sime tibi sar-
tagine[m] ferream . & pones eam
murm ferreum . inter te &
ciuitatem . aperte declaratur .
quia per eandem sartagine[m]
ferream . ab obsidione ciuitatis .
ppheta se liberum reddat .
Unde qd̄ predicti sub iungitur .
& obfirmabis faciem tuam ad
eam . & erit in obsidione . .
Et ex qua re ostenditur . quia
ppheta in eadem obsidione non
erit . si sartagine[m] ferream inter
se & ciuitatem . murum ferreu[m]
ponit . & ceste siue in ea cap-
tuitate quae prius . siue in

ea quae postmodum israheliti
 co populo contigit. nullus ab
 eiusdem ciuitatis periculo liber
 fuit. sed ^{omn} simul par calami
 tas inuoluit; quid ergo intel
 legi iuxta litteram potest. ut
 ppheta inter se & ciuitatem
 quae obsidenda est. sartagine
 ferream ponat. Sed quamuis
 omne hoc quod in descriptione
 lateris sub signo hierosolimoꝝ
 ciuitatis legitur. iuxta litteram
 factum sit. nobis tamen sciendum
 est. quia typic^{us} ad sartagine
 figuratur. Sed obsessio hierosoli
 moꝝ uerba describitur. Ex
 qua re instruumur. ut dum
 aliud completum iuxta historiam
 scimus. & aliud iuxta historiam
 oratio^{ne} uacare cognoscimus. in
 sacro uerbo utraq. teneamus.
 Quatenus & obsessionem hiero
 solimoꝝ quae iuxta litteram
 post modum facta est. in pro
 phete uerbis & factis credamus
 esse figuratam. & ^{tamen} per ean
 dem obsidionem. obsidio alia
 id est interior designetur.

In qua uere querimus. quid per
 sartagine ferream. quae
 murus ferreus dicitur. uale
 at designari. Illam itaq. ob
 sidionem qua hierosolimoꝝ
 ciuitas destructa est. iam
 factam nouimus. sed nunc
 aliam intrinsecus quae cot
 tidie agitur. requiramus.
 De qua per significationem dici
 tur. & tibi hominis. sume
 tibi laterem & pone eum
 contra te. & describis in eo
 ciuitatem hierusalem. Sed
 ante nobis inquirendum est.
 Cur ezechiel ppheta uel quo
 tiens sublimia conspicit.
 uel quotiens aliqua agere
 mystica uidetur. prius
 filius hominis appellatur.
 Saepe enim subleuatur ad cae
 lestia. & occultis atq. inuisibi
 libus rebus. eius mens pasci
 tur. Necessse ergo est ut in
 ter occulta quae penetrat.
 filius hominis uocetur. ut
 semper agnoscat quod est.
 & numquam extollatur de his

ad quae ducitur. Quid enim.
pphete ad spiritalia subleua
to. semper fili hominis dicere.
nisi cum infirmitatis pprie me
morem facere. ut conscius in
firme conditionis. eleuari in
cogitatione non debeat. de
magnitudine contemplatio
nis suae. Qui uero isdem p
pheta ut & supra diximus.
typum predicantium uel doc
torum tenet. recte ei nunc dici
tur. Sume tibi laterem &
pones eum coram te. Omnis
& enim doctor. cum terrenum
quempiam auditorem. ad cae
lestis uerbi doctrinam suscipit.
laterem adsumit. Cui loqui
coeperit quae sit retributio
caelestis patriae. quae uisio pa
cis supernae. ciuitatem hierusa
lem. describit in latere.
Quem coram se ponit. quia
intenta mente. qualitate
audientis considerat. Id est
perfectum uel defectum con
spicit. & iuxta eius intelle
gentiam. predicationis suae

uerba moderatur. ut describi in
audientis mente ciuitas hieru
salem. id est uisio pacis possit.
Dicatur ergo. Sume tibi laterem.
uidelicet proximum con terrenum.
pones eum coram te. scilicet
ut uitam & intellectum illius.
intenta mente custodias. & dis
cribes in eo ciuitatem hierusalem.
ut ei quae sunt superna gaudia.
diuisione pacis innotescas.

Quasi enim iam hierusalem in
latere descripta est. Cum terre
na mens coeperit. quae sunt
illa interna pacis gaudia uera
cognoscere. Et ad conspiciendam
gloriam patriae caelestis anhe
lare. Quasi uisio pacis
describitur. quando mens que
prius terrena sapuerat. per
amorem iam ad contemplan
dam gloriam patriae caelestis
eleuatur. Sed mox ut animus
amare caelestia coeperit. mox
ut ad uisionem pacis intimae.
tota se intentione collegerit.
antiquus ille aduersarius qui
de caelo lapsus est. uiudet.

& insidiari amplius incipit. acri
 oresq. quam consueuerat temp
 tationes admonet. Ita ut plerūq.
 sic resistentem animam temp
 tet. sicut ante nunquam temp
 tauerat quando possidebat.
 Unde scriptum est. Fili. accedens
 ad seruitutem dī. ^{sta} in iustitia &
 timore. & prepara animam
 tuam ad temptationem.
 Unde & demoniacus qui ad nō
 sanatur. ab exeunte doemone
 discerpitur. Sicut scriptum ē.
 Et clamans & multum discerpens
 eum. exiit ab eo. Quid est enī
 quod obsessum hominem an
 tiquus hostis quem possessū
 n̄ discerpserat. deserens discerp
 sit. nisi quod plexq. dum de
 corde expellitur. aciores
 in eo temptationes generat
 quam prius excitauerat. quan
 do hoc quietus possidebat.
 Unde israhelitae quoq. ad mo
 ysen & aaron dicunt. Uideat
 dñs & iudicet. qm̄ fetere fe
 cisti odorem nrm̄ coram
 pharaone & seruis eius. & pre

buisti ei gladium. ut occideret
 nos. In moysen enim & aaron.
 lex & ppetia figurati sunt.
 Et sepe apud se infirmus animus
 quasi contra eloquia sacra
 murmurat. quia postquam
 uerba caelestia audire & sequi
 coeperit. regis aegypti aduer
 sitas. id est maligni sp̄s temp
 tatio ^{erescit} exercet. Debet ergo
 uigilanter doctor p̄ficiēti
 animae quae illam temp
 tationes sequantur inno
 scere. ut cautam se ualeat
 contra maligni sp̄s insidias
 preparare. Unde bene nunc
 post descriptā ciuitatem
 hierusalem in latere. dicitur
 p̄phete. Et ordinabis aduer
 sus eam obsidionem. & ae
 dificabis munitiones & ē
 portabis aggerem. In qua
 enim iam pacis uisio de
 scribitur. ei necesse est. ut
 temptationum bella nunti
 entur. nam ut ualeat ad
 illa pacis gaudia aeterna
 pertingere. hanc hic p̄cul

dubio oportet tribulationū.
certamina multa sustinere.
De qua bene dicitur. Ordina-
bis aduersus eam obsidionem.
Predicator quippe. contra
erudiendam animam obsi-
dionem ordinat. cum pre-
monendo indicat. quibus
se modis uitia uirtutibus
opponat. Quomodo luxuria
castitatem feriat. qualiter
ira tranquillitatem animi
perturbet. quantum inep-
ta letitia. uigore mentis
resoluat. Qualiter multiloqui-
um munitionem cordis de-
struat. quomodo inuidia.
caritatem interficiat. que
admodum superbia. arcem
humilitatis effodiat. quali-
ter fallacia cum ueritate
in sermone corrumpit.
hanc etiam incognitione
corrumpat. Uti qui uerum
dicere noluit quod intellexit.
iam nec intellegat quod di-
cere ualeat. Ordinatur er-
go a predatore obsidio.

XIII.

cū post scē admonicionis uer-
ba. singulis quibusq. uirtutibus.
quae uel quib. modis uitia in-
sidentur ostenditur. Et contra
hierusalem quam descripsit
inlatere. predicator munitiones
aedificat. quando mala queq.
quam munita contra mentē
ueniant demonstrat. ut se
uitia sub iustitiā specie abscon-
dat. quatenus sicut sepe iam
diximus. immoderata ira.
iustitia uideri appetat. & di-
scipline remissio. mansuetu-
do uideri uelit. & tenacia.
se se parsimoniam nominet.
& inordinata rerū effusio.
se beneuolentia appellet.
Quasi enī aedificatē munitio-
nes contra mentem suam. I.
Et in alto se ostendunt per
imaginem. quae inimo uacant
semper peractionem. Adhuc
quoq. additur. & conporta-
bis aggerem. Quo enī mens
desiderat caelestia ceperit.
eo nulla maligni sp̄s temp-
tationib. suis. terrenas
quando uitia. sub iustitiā specie
ex crescunt.

amplius cogitationes exagge-
 rant. Prophetas ergo aggerem
 conponat. cum predicator
 ses bonis mentibus. qualiter
 terrena desideria subripere
 solent denuntiat. Atq. ad
 huc additur. et dabis contra
 eam castra. et pones arietes in
 gyro. Quasi dat contra ani-
 mam doctor castra. quando
 malignorum spirituum. contra
 eam collectas. atq. adunatas
 insidias indicat. Ut aliquan-
 do non solum modo ex uno.
 sed ex coniunctis uitiis simul
 temptent. Nam sunt ^{quodam} uitia.
 quasi per quandam sibi cogna-
 tionem p. pinquos. Sicut dis-
 solutio spiritus. appetitus gulae
 et inmundicia luxuriae. sic
 multi loquuntur. fallacia. atq.
 peruirium. Ex dissolutione
 quippe spiritus. mens ad ingluui-
 em uentris rapitur. Et dum
 cibus uenter extendit. ad lu-
 xuriam caro trahit. supbien-
 do captiua. Et rursum ex
 multiloquio fallacia gene-

ratum. quia ualde difficile est
 ut qui multa loquitur. non
 etiam mentiatur. Et sepe
 mendacium etiam puirio te-
 git. ut ante humana iudi-
 cia uelet. Superbia quoq.
 ce. sine inuidia. atq. in ani-
 gloria nullatenus potest.
 Supbus etenim quisq. hono-
 rem que ipse ambit. aliis inui-
 det. Et cum hunc fortasse
 obtinuerit. in elatione gloriae
 temporalis ad tollit. atq.
 quod alios conspiciat. minime
 percipere potuit se. hoc se p.
 inane gloriae gaudet peete-
 ris habere. Sciendum quoq.
 est quia saepe nonnulla in-
 itia. ad mentem non simul ue-
 niunt. sed subponunt. ut
 unum alteri in temptatione
 succedat. et aliud contra-
 faciem uenit. aliud uero in
 temptatione se ex latere sub-
 iert. quatenus dum alteri re-
 sistit. ab altero mens decepta
 capiatur. Ipsa enim que superi-
 diximus uitia. plerumq.

se alia palus furtive sub
ponunt. Sicut nonnuquam
dumira uincere in nobis met
ipsis conamur. plusquam ne
cesse est. lenitas mente occu
pat. ut asperitate peccantib.
qua oportet minime pponat.
Saepe uero dum nobis
in esse incauta lenitas displi
cet. helus se in furorem trahit.
atq. extra patientiae limite
^{animu}
omniu captiuum recepit.
Quia ergo pmixta simul uita
atq. aduata contra mente
ueniunt. recte in pdicatoris
ore contra descripta ierusalem
castra pponunt. Et quia
aliquando singula hinc in
de sensu ferunt. ingrro ari
etes ordinant. Poni ergo
pdicator arietes ingrro. dum
caute denuntiat. qua blan
de luxuria decipit. quam
aspere impatientia occidit.
quam laboriose auaritia accen
dit et interimit. qua tumide
supbia extingit. Ingrro itaq.
arietes ponere est. pdicando

ostendere. qui undiq. solent
anima mucrones uitioru ferire.
SEQUITUR. Et sume tibi
sartagine ferreum. et pones eam
muru ferreum. inter te et ciui
tatem; quia ferru. fosse metallu
est. et in sartagine. cibus frigit.
quid p sartagine ferrea. nisi spi
ritalis helus fortis fruxura signat.
Omnis quippe spiritalis helus.
doctoris animu frigit. quia ual
de cruciat. dum infirmos quosq.
aeterna deserere. et rebus tempo
ralib. delectari conspiciat. Qua
bene paulus sartagine ferreum
sumpsit. cum helo animaru
cruciatu dicebat. Quis infir
mat. et ego non infirmor. qui
scandalizat. et ego non uror. Ip
sum suu cor qd animaru helo
succenderat. quid aliud qua sar
tagine fecerat. in qua amore uir
tutu contra uita ardebat.
Qd enim urebat. sartago erat. in ar
descebat enim et roquebat. quia
incendebat. amaritudine heli
contra uita. sed uirtutu alimenta
pparabat ex sua afflicta cogita

tione. Sed quid est qd eandem sar
 taginem ppheta: inter se et ciuita
 tem: murum ferreum ponit. Ni
 si qd isdem fortis helus: qui nunc
 in mente doctoris agit: indie ex
 tremi iudicii: inter eum et anima
 qua auitus helat: testis est: ut et
 si audire is qui docet noluerit.
 doctor tamen p helo que exhibet
 de auditoris negligentia reus
 non sit. Murum ergo ferreum
 inter se et ciuitate ponit: quia in
 ultionis tempore: inde doctor
 ad damnationis periculo munit:
 unde nunc p helu custodie: cor
 dis fruxura patit. Nullu quip
 pe ompni do tale est sacrificiu
 quale est helus animaru. Hinc
 eni psalmista ait: helus domus
 tue comedit me. Quantum
 uero fruxura cordisq: p spiritale
 helu agit: ompnem dnm placat.
 apte ostendit: cum offerri ple
 gem similia in sacrificia iubetur.
 O equa scriptum est. In sartagine
 oleo conspersa frigit: offeretq:
 eam calidam: in odorem suauiissi
 mum dno sacerdos: qui patri iure

successerit: et tota cremabitur
 in altari. Tunc enim similia in
 sartagine frigit: cu munda
 mens iustip heli sci ardorem
 cremat. Que conspergi oleo
 precipit: id est caritatis miseri
 cordie misceri: que in conspe
 ctu ompnis dni ardet et lucet.
 Conspargat ergo oleo mens que
 in sartagine frigit: quia sci
 heli districtio: necesse est ut
 ex misericordie uirtute et ar
 deat: et clarescat. Amat enim
 eundem ipsum que insequi ui
 det. Unde et calida in odore
 suauiissimu dno offerri precipit:
 quasi amore helus non habet.
 ea que de sartagine offertur:
 calorem similia mittit. Et no
 tandum quis eam offerre pre
 cipit: uidelicet sacerdos qui pa
 tri iure successerit. Ille enim sacer
 dos patri iure succedit: qui esse
 se ompnis dni filiu: morib: de
 monstrat: atq: anobilitate in
 tima: operu suoru ignobilitate
 non discrepat. Que in altari
 tota cremari precipit: ut uide

no huius paltore

qs dicitur offer

licet holocaustum fiat. holocau-
stum enim totum incensum dicimus.
Unde et in translatione altera hoc
in loco haec eadem similia quae
in sartagine frigitur holocau-
stum fieri iubetur. hoc autem
inter holocaustum et sacrifici-
um distat. quia omne qui-
dem holocaustum sacrificium est.
non omne sacrificium holocau-
stum. Sunt enim multa bona quae
aguntur sacrificia. sed holocau-
sta non sunt. quia tota mente
in amore spirituali minime in-
cendunt. Qui enim sic operantur
ea quae dei sunt. ut tamen &
quaedam quae sunt seculi non re-
linquant. nimirum sacrificium
et non holocaustum offerunt.
Qui autem cuncta quae mundi sunt
deserunt. et tota mente igne
diuini amoris accendunt. hi
nimirum omnipotenti domino sacrificium
& holocaustum fiunt. Similia
itaque in sartagine est. munda
mens iusti. in heli spirituali
afflictione. quae per solli-
tudinem animarum frigitur.

et tribulum sacrificium. sed etiam
holocaustum domino esse deputatur.
Sumamus ergo sartagine ferream.
et ponamus eam murum ferreum inter
nos et civitatem. id est ad sumamus
helum fortem. ut inter nos et audi-
toris nostri animam. inueniamus hunc
post modum fortemmunitionem.
Tunc enim hunc murum ferreum
inuenturi sumus. si unum eum forti-
ter tenemus. videlicet docendo.
custodiendo. suadendo. increpan-
do. mulcendo. terrendo. Aliquan-
do lenit. aliquando uero etiam
seuerius agendo. De qua recte
seueritate subditur. et obfirmabis
faciem tuam ad eum. et erit in ob-
sione. Quid est obfirmare faciem
ad ierusalem in latere describitur.
Nisi ut ei animae eius caelestis pa-
cis uisionem doctor denuntiat.
si adhuc eam infirmam in suis
actibus conspiciet. remissiore et cle-
mentiore se minime ostendit.
Unde scriptum est. filius tibi sum.
serua corpus illarum. et non osten-
das hilarem faciem tuam ad illas.
Infirmus quippe animus. atque ad

appetuum mundi declite. ali
 quando melius ex seueritate ser
 uantur. ut ob firmata facies. id est
 perseueritatis custodia ab omni
 spe frivole remissionis obducta.
 inconstante terreat. atq. ad electi
 one uitioru. distractionis iugore
 constringat. Qd cum ad doctore
 agit. semper necesse est. ut dulce
 do & humilitas in corde teneat.
 Quatenus & multum amet. & nu
 qua contra eum pelatione super
 blet. cui tamen amore suum & hu
 militate. punitate eius p dere
 recusat. **SEQUITUR.**
 Et circumdabis eam. Circumdat doc
 tor auditoris animam cum in omne
 qd in hac uita agit. temptationu
 laqueos. ad poni posse denuntiat.
 Ut dum ubiq. sit mens pauida. ubiq.
 circum inspecta. quanto timi
 dior. tanto uigilantior uiuit.
SEQUITUR. Signum est domus
 israhel; si ad hystoria obsidionis.
 que iuxta litera facta est. signu.
 est dom' israhel. qd p pheta fecit.
 Si uero ad mysteriu qd cotidie
 erga unius cuiusq. animam ad docto

re agitur. signum est domus
 isrl. & hoc qd agit. et hoc qd a
 gendo nuntiauit. Quia sicut
 domus isrl. obsidione corpo
 rali ptulit. Ita una queq.
 anima. que in se uere. ompti
 do incipit. obsidentes se in fidi
 as malignoru spirituum sen
 tit. A quib. si uere eripi. appe
 tit. scire debet. quia eripi sua
 uirtute. non possit. Sed eius
 necesse est. ut adiutoriu speret.
 qui nos et in carne corruptib.
 uiuentes. p sue redemptionis
 mysteriu. potest etiam sup sps
 qui sunt sine carne. roborare.
 Iue xpe dñs. qui uiuit. et regnat
 cum patre in unitate sps scis.
 per omnia secula seculorum amen.

**INCIPIUNT OMNIE
 SECRETORUM PAPAE
 BIS ROMANE IN EXTIMA
 PARTE E HIEHELIS** pphetae.

QUIA
MALTIS
CURIS PRE
mentibus
in ehechel
librum: coram
caritate: uestra
totum per
ordinem pferita
ri non
licuit: bonus iuris de
denis placuit petere: ut altim
extrema eius uisio q^{ue} facta est
de edificio in mente: constituto
que circumetis est uisionib: eius
obscurior exponi debuisset.
Et quidem uoluntati urae me
parere necesse est. Sed duosunt
que hac inre pturbant animu
meum: Unu qd hec eade uisio
tante obscuritatis nebulis tegit^r
ut uix mea aliquid intellectu
in uolucante uideat^r. Aliud
qd iam agilulsum langobardo
rum regem: ad obsidione nram
sum opere festinantem: p uclum
transisse cognouimus. Unde
pensate frs emi: in caligat^r
ae mysticis sensib: penetrare.

quid ualeat mens misera: timoris
sui pturbationibus occupata:
Quinto enim circa terrena plus
satagit: tanto in his que sunt ce
lestia minus uidit: c^o qd curis
suis extra se ducit: & ualde intus
minor est: quia sicut scriptu est:
deprimit terrena habitatio sen
sum multa cogitante. Que enim
superiora penetrare etiam colle
cta non sufficit: pensate quid
agere poterit diuisa: Scimus oms
quia & fluuus qui in multis riuus
diuidit^r: a suo alueo siccit^r: secta
men ad hec^r inter hec: adest supna
gratia. Et si mentem meam cogi
tationum mearum pondera de
primunt: uestrorum hanc pen
nae desideriorum leuant. Obscu
rum quidem ualde est opus qd
aggredimur: sed ponamus ina
nimo: quia nocturnum nec agi
mus: Restat ergo: ut hoc palpan
do: carpamus.

EXPLICIT PLOGVS

IN VICESIMO ET QUINTO
anno transmigrations nrae in
exordio anni decima mensis quar-
to decimo anno post qua per-
cussa est ciuitas ipsa hac die
facta est super me manus dñi. et
addixit me illuc; dicturus mi-
sticæ narrationem historicam
pinitit. ut figat extempore
qd̄ credatur in reuelatione. No-
tandum uero qd̄ in exordio libri
huius quo anno pphetare coe-
perit indicauit. Ita ut cognosci
ualeat in quot annis pphetiae
sue librum dixerit; Tempus
namq; quo pphetare coepit. in lo-
cutionis suae initio posuit dicens.
Aperisunt caeli et uidi uisiones dñi.
in quinta mensis ipse est annus
quintus transmigrations regis
ioachim. Nunc uero loquitur
dicens. In uicesimo et quinto an-
no transmigrations nrae; isdem
namq; ppheta in captiuitate
prima. cum ioachim rege fuerat
in babilonia transductus. Nā
de secunda ierosolimoru capti-
uitate. In fine uero inseruit. quo extre-
mā uisionē uidit.

uitate subiungit. quarto deci-
mo anno postquam percussa
est ciuitas. Undecim quippe
annis sedechias post captiuita-
tem primā. in qua ppheta ie-
hechiel cum ioachim rege ad-
ductus est. in ierosolimorum
urbe regnauerit. Post capti-
uitatem uero eiusdem se dechie.
que iam secunda erat urbis cap-
tiuitas. quarto decimo anno
ppheta uisionem ultimam ui-
debat. Undecim itaq; et quatuor-
decim simul iuncti faciunt.
xx. et v. Sugit uisionē primā.
quinto captiuitatis prioris an-
no locutus est. atq; hanc ulti-
mam uicesimo et quinto anno
factam fuisse describit. pfecto
patet. qd̄ in xx. annis locuti-
onis suae moras. usq; ad ultimā
eius uisionis uerba detenderit.
Nec mouere que piā debet. qd̄
in medio pphetiae suae uolumi-
ne. cum de babilonico rege lo-
queret. uicesimi ac septimi
anni memoriam fecit. Quom-
loco. cum nihil de tempore.

sus captiuitatis interfert. apte
demonstrat. quia eius regis tem
pora ^{be} describit. de quo ut pphe
taret acceperat; qd uero ait.
in exordio anni. decima mensis.
tempus simpliciter exprimit. ut
ex ipso quoq. tempore. in corda
audientium. iuxta litteram. uer
bi radicem figat. ex qua spirita
les fructus post modum pferat.
Notandum uero. qd ait. quasto
decimo anno. post qua percussa
est ciuitas. ipsa hac die. Quidē
enim qd per hanc uisionē uli
mam. omnis dñs. ea ipsa die digna
tus est. pmissionis sue. misericor
diam facere. qua die in percussa
ciuitate iram iustitię impleuit.
Nisi qd illa diuinitatis uis. que
induersitatis motum et muta
bilitatem non ducit. ea ipsa luce
iustitię. afflictos ac penitentes
uiuificat. qua superbientes. ac
rigidos percussit. Premisso itaq.
uisionis sue tempore. subiun
git. facta est super me manus
dñi. et adduxit me illuc in uis
ionibus dñi. adduxit me inter

ram israhel. & dimisit me super
montem excelsum nimis. super
quem erat. quasi aedificium cui
tatis uertentis ad austrum. Cuius
uidelicet ciuitatis aedificium.
accipi iuxta litteram nullatenus
potest. Nam paulo post subdit.
hoc ipsum aedificium calamo sex
cubitorum et palmo. porta uero
eiusdem aedificii. quatuordecim
cubitis mensuratum. cuius poste
frontes eē phibet. sexaginta cubi
torum. Que cuncta stare iuxta
litteram nullatenus ualent. Quo
modo enim totum simul aedifi
cium. calamo idest sex cubitis. &
palmo mensurat. et porte aedifi
cii. in quatuordecim cubitis. fron
tes uero portarum in sexaginta
cubitibus extendunt. Porta uero
in ciuitate est. frontes uero in por
tis & nulla recipi ratio potest.
quia minus est hoc qd continet.
ab eo qd continetur. Inscriptura
autē sacra. et ea que accipi secūm
historiam possunt. plerumq.
spiritaliter intellegenda sunt. ut
et fides habeat in ueritate histo

rie. & spiritalis intelligentia
 capiatur de misteris allegorie.
 Sicut illud quoque nouimus quod
 psalmista ait; quomodo uidebo
 celos opera digitorum tuorum.
 lunam et stellas quas tu funda-
 sti. Ecce enim in exteriori de-
 scriptione stat sermo rationalis.
 quia et celi opera dei sunt. &
 luna ac stelle ab eo create atque
 fundate sunt. Sed si hoc psalmi-
 sta iuxta sola exteriora opera et
 non etiam secundum intellectum mysticum
 cum asserit. qui celos opera dei esse
 professus est. dicitur lunam et stellas.
 cur non etiam solem quem scripsit quod
 eius opus est. pariter enumerauit.
 Sicut iuxta solam litteram loque-
 batur. dicitur luminare minus.
 prius luminare maius dicere de-
 buit. ut ante solem. et post lunam.
 atque stellas fundata esse prohiberet.
 Sed quia iuxta intellectum mysticum
 loquebatur. ut lunam scilicet eccle-
 siam. et stellas omnes sanctos accipere
 deberemus. solem nominare noluit.
 quia uidelicet ipse aeterno so-
 li loquebatur. de quo scriptum est.

Uobis autem qui timetis dominum. orietur
 sol iustitie. De quo propheta in
 fine dicitur. sicut sol iustitie
 non ortus est nobis. Dicendo et-
 go lunam et stellas quas tu
 fundasti. et tamen tacendo so-
 lem qui factus est. indicauit
 quia illi soli locutus est. qui
 non solum solem et lunam.
 atque stellas corporaliter. sed etiam
 lunam ecclesiam. atque stellas
 sanctos omnes spiritualiter fecit. Si er-
 go cum aliquid deest historice.
 a aperta ratione ducimur
 ad intellectum allegorie. quan-
 to magis illa spiritaliter accipi-
 enda sunt. in quibus iuxta
 rationem littere. historicum
 nihil sonat. Facta est super
 me manus domini. & adduxit me
 illuc in uisionibus domini. addu-
 xit me in terram israhel. Quod
 dixit. adduxit me illuc. hoc
 replicans subdidit. adduxit
 me in terram israhel. At enim.
 Facta est super me manus domini. et
 adduxit me illuc in uisionibus
 domini; manus etenim uirtutum po-

testatis uisiones uero ipsam quā
accesserat reuelationē signifi-
cant. Manus quippe inuisio-
ne est. uirtus in contemplatio-
ne. Quib. uerbis quid a peste in-
dicat. nisi quia nihil decuita-
te quam uiderat. iuxta literā
dicat. Nam spiritaliter de ea
loquitur. quā spiritaliter
contemplatur. Et dimisit
me super montem excelsū
nimis. Quem ergo signifi-
ficat. mons excelsus nimis.
Nisi mediatorem dī et homi-
num. hominem ih̄m xp̄m.
qui de terra quidē. sed ultra
terrā est. qui. caro eiusdem
redemptoris n̄rī de iuis ha-
bet materia. sed in summis
preminet potestate. Quem
minus erat. ut excelsū dice-
ret. nisi adderet nimis. quia
non solum homo. sed ex eius-
dem humanitatis concepti-
one. quę ab eo assumpta est.
d̄s homo non solum homo ultra
homines. sed homo etia sup
angelis factus. hinc enim

de illo per esaiam dicitur. In
die illo erit fructus terrae sub-
limis. creator etenim noster. quia
p nobis incarnatus est. fructus
terrae factus est nobis. Sed iam
fructus terrae sublimis est. quia
homo natus in terra. sup angelos
regnat in caelo. Quia iuxta qui-
dē pauli uocem. omnia subiecit
sub pedibus eius. In eo enim qd
illi subiecit omnia. nihil dimisit
non subiectum ei. non ergo iste
est et excelsus et nimis. quia et si
de terra est p substantiam huma-
nitatis. incomparabilis tamen
est ex altitudine diuinitatis.
Hinc est enī qd eundē d̄m cum
esaias ppheta pspiceret. incar-
nandū eē uenturū. ppheticę
sp̄u subleuatus. ait. Et terti inno-
tissimis diebus preparatus mons
domus d̄ni in uertice montium.
Domus enī d̄ni. israheliticus popu-
lus fuit. mons itaq. domus d̄ni.
ille appellatus est. qui. ex israhe-
litico populo incarnari digna-
tus est. fuerunt aut in eodē po-
pulo sc̄i uiri. qui montes iure

uocarentur: quia per uite meri-
 tum ad caelestia p̄p̄inquauerunt.
 Sed incarnatus unigenitus istis
 montibus aequalis non fuit.
 quia natura uitae menta omni-
 um ex sua diuinitate transcen-
 dit. Unde et recte super uer-
 tice montium dicitur. Quia ex-
 celsus ex diuinitate sua inuen-
 tus est etiam super cacumina sc̄o-
 rum uerbi quia multum in dō-
 p̄fecerunt. eius aestigia uix potu-
 issent tangere ex uertice cogita-
 tionis. Qui ergo illic mons super
 uerticem montium dicitur. ipse
 hic mons excelsus nimis esse per-
 hibetur. **SEQUITUR.**
 Super quē erat quasi aedificiū
 ciuitatis uergentis ad austrum.
 Notandum qd̄ non dicitur super
 quē erat aedificiū sed quasi
 aedificiū. Ut uidelicet osten-
 deretur quod non de corporalis
 sed spiritalis ciuitas aedificio
 cuncta dicerentur. Qui enim non
 se aedificiū sed quasi aedificiū
 uidisse phibet. cor audientium
 ad spirituale fabricā mittit. Sicut

per psalmistam dicitur. Hierusalem
 quē edificat̄ uite ciuitas: quia enī
 illa interne pacis unio ex sc̄o-
 rum congregatione construct̄.
 Hierusalem caelestis uite ciuitas ac-
 dicitur quia tamen in hac pe-
 regrinationis terrā dum flagel-
 lis percussit̄. tribulationibus
 tundit̄. eius lapides cotidie qua-
 drantur. Et ipsa est ciuitas sci-
 licet sc̄a eccl̄ia: quē regnatura
 in caelo adhuc laborat in terra,
 cuius ciuibus petrus dicit; et
 uos tamquam lapides ui uisū
 per aedificamini. Et paulus
 ait. dī agri cultura. dī aedi-
 ficatio estis. Quae uidelicet
 ciuitas habet hic in sc̄o morib.
 magnum iam aedificiū suū.
 In aedificio quippe lapis lapi-
 dem portat. quia lapis super
 lapidem ponit̄. & qui portat
 alterū. portatur ab altero.
 Sic itaq; sic in sc̄a eccl̄a. unus
 quisq; et portat alterum &
 portat̄ ab altero; nam uicissi-
 se p̄ximi tolerant. ut per eos
 aedificiū caritatis surgat.

hinc enim paulus admonet di-
cens. Inuicem onera uia por-
tate. sic adimplebitis legē xpi.
cuius legis uirtutem denunti-
ans ait. Plenitudo legis caritas.
Si enim ego uos portare negle-
go in moribus uiris. et uos me
tolerare contemnitis in mori-
bus meis. Caritas aedificiū
inter nos unde surgit. quos
in caria dilectio p̄ patientiā
non contungit. in aedificio
aut ut prediximus. lapis
qui portat. portatur. quia
sicut ego iam eorū mores tol-
lero qui adhuc in conuersatio-
ne boni operis rudes sunt. Ita
ego quoq. ab illis toleratus su-
m. qui me in timore dñi. p̄cesse-
runt. & portauerunt. ut por-
tatus portare discerem. ^{sic}
se a maioribus portatus
sum. Lapidēs uero qui summi-
te atq. extremitate fabrice
ponuntur. ipsi quidē portan-
tur ab aliis. sed alios nequaqua
portant. Quia et hi qui in fine
a ecclesie. id est in extremitate

mundi nascituri sunt. tolerant
quidem a maioribus. ut eorū mo-
res ad bona merita cōponant
sed cū non eos secunt. Qui per
illos p̄ficiant. nullus sup se
fidelis fabrice iā la p̄ides
porta t. Nunc itaq. alii
portantur a nobis. nos uero
ab aliis portati sumus. Omne
aut pondus fabrice funda-
mentum portat. quia mo-
res simul omnium solus redem-
ptor n̄r tolerat. De quo pau-
lus ait. Fundamentū aut ali-
ud nemo potest ponere. p̄ter
id qd̄ positū est ihs xps. Portat
fundamentū lapides. & a lapidib.
non portatur. quia redemptor
n̄r omnia n̄ra tolerat. sed in ipso
malū non sunt. qd̄ tolerari de-
bisset. Unde bene nunc dicit.
O emasit me sup monte excelso
nimis. sup quem erat quasi
aedificiū ciuitatis. Quia mores
& culpas n̄ras solus ille sustinet.
qui totā sc̄e eccleie fabricam
portat. qui p̄pheta uocem
de p̄uersa adhuc uiuentibus

dicit. Laborauit sustinens. Non
 sustinendo dñs laborat. cuius
 diuinitatis potentia. nulla fa-
 tigratio contingit. sed uerbis
 humanis loquens. ipsam suam
 circa nos patientia. labore uocat.
Et notandū. quod eandem ciui-
 tatem ~~propheta~~ ppheta ad austrū
 uergentem uidit. **A**uster enim
 uentus quia in sc̄i sp̄s typo po-
 ni solet. hui qui in sacro eloquio
 studiosi sunt recognoscunt.
Sicut **C**ontrario paquilonem
 saepe diabolus designat. quia
 & ille relaxat in calore. & iste
 constringit in frigore. & ueri-
 tas dicit. Abundabit iniqui-
 tas. refrigescet caritas multoz.
Propheta quoq. de iudea assertit
 dicens. Sicut frigidam facit
 cisternā aqua. sic frigida fa-
 cit malitia mentē. hinc enim
 diabolus ppheta eodem atte-
 stante dixisse phibetur. Sede-
 bo in monte testamenti. in la-
 teribus aquilonis. Et quia
 torporem mentis sc̄i sp̄s
 gratia relaxat. hinc psalmista

ait. **C**onuertere dñe capti-
 uitatem nr̄am sicut tor-
 rens in austro. Captiuitas
 enim torporis fri-
 gore. ad sequendū dñm pi-
 gra remanserat. per calorem
 sc̄i sp̄s relaxatur. ut currat
 in amorem dī. Unde et
 nunc dicitur. quod ciuitas
 que in monte constituta est.
 ad austrum uergit. quia de-
 ctorum ecclesia cogitationes
 suas in afflato sc̄i sp̄s aperit
 atq. ab omni superbię suę uer-
 tice descendens. in dō cui credit
 amoris calorem concepit. ut
 nihil ei placeat nisi eius
 gratiae submitti. eius dilecti-
 one calefieri. eius afflatus
 semp munere replet. Unde
 & ualido amore succensus
 contemplant dicebat. Anima
 mea exultauit in dño. dele-
 ctabitur sup salutaris eius.
Qui enim latine salutaris. ip-
 se hebraice ihs dicit. Prophe-
 ta igitur. quia uas eius. atq.
 miracula redemptionis quoq. nr̄e

miristerium per prophetie sps con-
templatur exultare se in dno
et delectari super ium phibuit
quia inde gaudiu in mente con-
ceperat. Unde p amore forti-
ter ardebat. Pensemus itaq
si mentis spiritalium patrum
in illo delectate sunt qui nec-
dum uenerat sed p uidebatur
cuius reatus sit eius uias eius
exempla eius monita post qua
uenit et redemptione exhibuit.
non amare; hec ergo ciuitas
ad austrum uergere dicitur.
Ac si a peste diceret: qd prior
illa ciuitas scilicet synagoga
in infidelibus suis ad aquilo-
nem stetit. que in frigore per-
fidie durauit. Sea uero eccle-
sia quia caritate fidei conce-
pit per calorem ad austrum
uergit. et quasi calido uento
innititur. quia non in sui fi-
ducia sed in dono spitalis grae
laetatur. **SEQUITUR.**
Et introduxit me illuc. Cae-
lestis ciuitatis aedificiu ille
intrat qui in sca ecclesia bono

rum uias imitando considerat.
Intrare quippe est aedificiu sem-
per electos scae aeccle qualiter
p ficiunt in dno amando consi-
derare. Iste enim uita coniu-
gio ligatam ducit. p prius rebus
contentus est. aliena non deripit.
de suo quicquid preualet in-
digentibus largit. Peccata sine
quibus cottidiana uita a con-
iugatis duci non potest flere
non neglegit. Pro eo enim qd
ipsa familiaris cura animum
conturbat sese ad lacrimas
excitat. Ille uero iam cuncta
quae sunt mundi deseruit. nil
eius habere appetit. solius con-
templationis exercitamine
pascit. spe proemio caelestiu
cu fletibus laetatur. Transcendit
ipsa etiam quae habere con-
cessa sunt. Cottidianu cu dno
habere secretu quaerit. Nulla
eius animu pterseuntis mundi
cura pturbat mentem semper
in spectatione caelestiu gaudi-
o dilatat. Aliis uero huius
mundi cuncta quae deseruit.

cuiusq; mens in contemplatione
caelestium subleuatur. Sed tamen
per aedificationem multorum locum
regimini tenens: qui rebus pre-
teritis ex desiderio non sub-
cumbit. ad eas aliquando propter
proximorum compassionem reflectit.
ut ex earum cura indigentibus
miseretur. Verbum vite audi-
toribus predicat. animabus simul
et corporibus necessaria minis-
trat. et quibus propter se ad caeleste
desiderium iam per contempla-
tionem euolat. adhuc tamen per
fectu & utilitate proximorum.
in rebus temporalibus laborat.
Quisquis ergo in secula ecclesia consi-
derare. sollicitè studet. aut in bo-
norum coniugatorum uita. aut in
arce continentium et omnia quae sunt
huiusmodi derelinquentium. aut
in predicatorum summitate. unde pro-
ficiat. iam ciuitatis in monte po-
sita. aedificium intrauit. Nam
qui considerare meliorum uitam.
ut proficiat negligit. adhuc extra
fabricam stat. & si honorem quae
iam secula secula in mundo habet ad

miratur. quasi aedificium for-
is conspicit. et obstupescit.
et quia exterioribus solis in-
tentus est. intus ingressus
non est. **SEQUIENTUR.**
Ecce uir cuius erat species
quasi species aeris. Ipse signa-
tur in uiro qui figuratur ex
monte. Uir autem iste metiri
aedificium dicitur. et recte
dominus per uirum signatus et
montem. Quia et ipse omnia
intra seculam ecclesiam iudicando
disponit. & ipse eandem seculam
gelam postat. & portando ad
caelestia subleuat. Sic in seculo
quoque euangelio isdem redemp-
tor noster loquitur dicens.
Qui intrat per ostium. pastor
est ouium. et paulo post. Ego
sum ostium. atque iterum post
paucula subiungit. Ego sum
pastor bonus. signatur ipse
pastor. et ipse ostium. et intrat
pastor per ostium. Cur non
hoc in loco et ipse mons. et ipse
uir. intellegitur. Qui aedifi-
cium metitur in monte. Sed

querendum nobis est. cur
de hoc uiro dicitur. Cuius spe-
cies erat quasi species aeris.
cuncti aut nouimus frater
metallum aeris ualde ee du-
rabile. atq. omnimodo sono-
rum. Quid est ergo qd aspec-
tus mediatoris di et hominu.
speciei comparatur aeris nisi
hoc qd aperte nouimus. quia
unigenitus filius formam
serui accipiens. fragilitatem
carnis humane. presurrecti-
onis sue gloria uerit. inae-
ternitatem. Quia in eo caro
facta est. iam sine fine dura-
bilis. Nun surgens a mortuis
iam non moritur. et mors ei
ultra non dominabit. Quid
est aut qd ipsa eius incarnatio
sonoru metallo comparatur.
Nisi qd per eandem assumpti-
one humanitatis nrae. inso-
nuit omnibus gloria maie-
statis sue. et quasi aspectum
aeris habet. in corpore. quia
ds mundo innotuit ex carne.
Unde et per iohanne dicitur.

habebat in uestimento et in semore
suo scriptum. rex regum. et dñs
dominantium. Quid enim uesti-
mentum eius est. nisi corpus eius.
qd sumpsit ex uirgine. Nec tamen
alius eius uestimentum est. atq.
aliud ipse. nam nostrum quoq.
uestimentum. caro dicitur.

Sed tamen ipsi nos sumus caro. qua
uestimur. Hoc aut uestimentum
illius longe ante esauas. aspiciens
per eruce passionis sanguine eru-
entum dixit. Quare rubrum est
indumentum tuum et uestimen-
ta tua. quasi calcantiu in torcu-
lari. Cui ipse respondit. Torcular
calcaui solus et de gentibus non
est uir mecum. Solus enim torcu-
lar in quo calcatus est calcauit.
qui sua potentia eam quam p-
tulit passionem uicit. Nam qd
usq. ad mortem crucem passus
est de morte cum gloria surrexit.
Bene aut dicitur. & de gentibus
non est uir mecum. quia hi p-
quibus pati uenerat. passionis
ee participes debebant. Qui p-
eo quod illo tempore nec dum

crediderant. de ipsis in passio-
ne queritur. quorum uita il-
la passione querebatur. Per
semur uero: ppagatio carnis
est. Quia ergo ppaginem
generis humani. sicut genera-
tionum ordines matheo uel lu-
ca narrantibus describuntur.
in hoc mundo uenit ex uirgine.
et per incarnationis sue myste-
rium quia rex et dñs. cunctis
ubiq. gentib. indicauit. in uesti-
mento & in femore scriptum
habuit. rex regum et dñs domi-
nantium. Unde enim in mun-
do innotuit. ibi de se lectionis
scientiam infixit. Predicatio
ergo eius ex carne. quasi quidā
sonitus ex aere est. Dicatur igit̃
recte. cuius species. quasi spe-
cies aeris. **SEQUITUR.**

Et funiculus lineus in manu eius.
In septuaginta interpretibus
funiculus lineus non habetur.
sed funiculus cementarius. Quo-
rum si in hoc uersu translatione
ad exponendum tenemus. quid
aliud cementarios quam sc̃os clo-

etores accipimus. qui loquen-
do spiritalia. ad caeleste aedifi-
cium uiuos lapides id est electo-
rum animas componunt.

Quicquid enim antiqui patres.
quicquid pphetar. quicquid
apostoli. quicquid apostolor.
successores locuti sunt. quid
aliud quam compositio lapi-
dum fuit. in hac quae cotti-
die construit̃ fabrica sc̃orum.

In funiculo aut̃ cementarii
hoc agi solet. ut cognosca aequa-
litas uel rectitudo surgen-
tis parietis debeat. Etsi lapis
intus est. foras eicitur. si ex-
terius pminet. intus reuo-
catur. Et certe hoc cotti-
die agitur. Predicatio do-
ctorum ut unaquaq.

anima

cui regiminis onera
suscipere fortasse non expe-
dit. etiam si foras apparere
appetat. interius reuocatur.

Et rursum. quae latere uult.
et sui tantum modo curam
gerere. si sibi ac multis esse
utilis potest. etiam cum

latere desiderat. exterius pdu-
catur ut appareat. Sicq. fit
ut scorum lapidum ordo te-
neatur: dum sepe et uolens
ad honorem uenire repellit.
& honorem fugiens in sacri
ordinis arce subleuatur.

Sed quia sicut p̄nterpretem
nostrū didicimus. hebreorū
historia non habet cemen-
tariorum. sed funiculus li-
neus in manu eius. hoc quod
apud nos certius habetur
exponere debemus. Scimus
autē qđ funiculus lineus subtili-
or est quam funiculi fiant
aliunde. Et quid in funiculo
lineo. nisi predicationē subti-
liorem. id est spiritalem debe-
mus accipere. Censura etenim
legis funiculus fuit. sed line-
us non fuit. quia iudem po-
pulum non subtili predica-
tione coercuit. In quo per
paenitentia non peccata co-
gitationis. sed operis rescauit.
At postquam per semetipsum
dñs etiam cogitationes hominū

relegauit. et perfectum esse pec-
catum etiam in corde innotuit.
funiculum lineum in manu te-
nuit. **A**it enim. Audistis quia
dictum est antiquis. non moe-
chaberis. ego autem dico uobis.
quia qui uidet mulierem
ad concupiscendum eam. iam
moechatus est eam in corde suo.

Funiculus ergo lineus est. predi-
catio subtilis. quae mentem
audientis ligat. ne se uel in mi-
sera cogitatione dissoluat.
Et notandum qđ dicitur. quia
ei funiculus in manu est. id est
predicatio in operatione. In se
enim ostendit omne quod do-
cuit. sicut scriptū est. **Q**uia coe-
pit ih̄s facere et docere. Et quia
ipsa quae dixit. scripturae tradi-
dit. recte subiungit. **E**t calamus
mensurae in manu eius. **D**esca
eccl̄a p̄phetam alium dñs
pollicetur dicens. Orietur in
ea uiror calami & iunior. **Q**uod
in loco alio exposuisse me
memini. ut p̄ calami scripto-
res. per iunior uero debeant

auditores intellegi. Sed quia
 ad humorem aquae & iuncus et
 calamus nasci solet. et ex una
 eademq. aqua utraq. proficiunt.
 & calamus quidem ad scriben-
 dum assumitur. cum iunco
 uero scribi non potest. Quid
 in iunco & calamo accipere de-
 bemus. nisi quod una est doctri-
 na ueritatis. quae multos audi-
 tores irrigat. sed irrigati alii
 ad hoc usq. in uerbo dei proficiunt.
 ut etiam scriptores fiant tamquam
 uidelicet calami. Alii uero uer-
 bum uitae audiunt. bonae spei
 & rectorum operum uiridita-
 tem tenent. sed tamen ad scri-
 bendum proficere nullatenus pos-
 sunt. hu quid in aqua dei. nisi
 quidam uitta dicam iunci sunt.
 Qui quidem uiri. discendo profi-
 ciunt. sed literas exprimere ne-
 quaquam ualent. Redemptor
 igitur ⁱⁿ nra quia uerba
 quae ^{se} dixit. etiam per
 doctorum studium sibi largitus
 est. in manu calamum tenuit.
 Qui calamus mensurae dicitur.

quia ipsa doctorum studia. sub
 quadam occulti iudicii dispen-
 satione retinentur. ut & aliis le-
 gentibus proficiunt. & aliis legentibus
 proficere non possunt. Unde sancti a-
 postoli cum magistrum ueritatis
 sibi a pestibus loquentem requi-
 rerent. cur turbis in parabolis
 loqueretur. audierunt. Quia
 uobis datum est nosse mysteri-
 um uerbi dei. illis autem non.
 Uel certe calamus mensurae est.
 quia in ipso sacro eius eloquio
 quod nobis conscriptum est.
 occultas esse dispensationes eius
 agnoscimus. Nam per incom-
 prehensibile eius iudicium.
 & alter intra mensuram electo-
 rum mittitur. & alter foras relin-
 quetur. ut nullomodo ad ele-
 ctorum numerum pertinere
 mereatur. habet ergo funicu-
 lum. habet in manu calamum
 mensurae. Qui enim funiculo
 locum mittitur. alibi funicu-
 lum trahit. aliunde retrahit.
 & huc ducit. quem aliunde
 subducit. Sic nimirum sic

redemptor noster in collectione
hominum factus. dum alios a suis
iniquitatibus educit. alios in sua
iniquitate derelinquit. In his
enim quos colligere dignatus
est occultae mensurae funicu-
lum traxit. & ab his quos relin-
quendos esse iudicauit. quid
aliud nisi funiculum retraxit.
Ut et boni intra mensuram cae-
lestis fabricae teneantur. & ma-
li extra fabricam in quibus bona
quae existimantur non sunt.
quasi sine mensura remaneant.
Hunc funiculum et mensurae ca-
lamum in manu sua redemptor
noster tenuit. cum paulum aposto-
lum per apparentem iurum
macedonem admonere digna-
tus est. ita ut isdem macedo-
nis diceret. Transiens. ad iu-
ua nos. Et tamen uolentes
apostolos ad predicandum
ire in asiam. non permisit
spiritus ihesu. Quid est quod sancti apo-
stoli & sibi uocantur ire ubi
fortasse pergere non cogita-
bant. & illuc ubi desidera-

bant pergere. ire. prohibentur.
nisi quia occulti iudicii funi-
culus. & mensurae calamus in
manu tenetur. ut et alii uer-
ba uitae audiant. et alii nul-
latenus audire mereantur.
Funiculus ergo mensurae est.
qui alio tractus est. aliunde
retractus. Sancto quoque euangelio
testante didicimus quod uenit
qui diceret. Magister. sequar
te quocumque ueris. Cui respon-
sum est. Uulpes foueas habent
et uolucres caeli nidus filius autem
hominis non habet ubi caput
suum reclinet. Uenit aliter qui
diceret. Magister. sine me pri-
mum ire & sepelire patrem me-
um. Cui dicitur. Sine mortuo-
s sepeliant mortuos suos. tu
autem sequere me. & nuntia regni
dei. Quid est quod illi permittit
se ire et deseritur. iste domum
uult redire. & tamen ut
sequi debeat iubetur.
Ille non suscipitur. iste nec ad
horum momentum ab obsequio
relaxatur. In terra ergo occulti

iudicii funiculus & mensurae
calamus ducitur. in quo & iste
trahitur. et ille relinquitur.
ut caelestis fabrica non sine
pro & iusto examine construat.

Potest etiam calamus mensurae
scriptura sacra pro intellegi.
quod quisquis hanc legit. in ea
semetipsum metitur. uel quan-
tum in spiritali proficit uirtute.
uel quantum ab omni quae prece-
pta sunt longe disiunctus reman-
sit. Quantum iam adsurgat ad
bona facienda. quantum adhuc
in prauis actibus prostratus iaceat.

Siquitur. Stabat autem in
porta. Quisquis in porta stat. ex
quadam parte intus est. ex quadam
foris. Quia aliud eius foris acci-
pitur. aliud uero intus abscondit.

Redemptor itaque noster incarnatus
pro nobis misericorditer ante huma-
nos oculos quasi porta stetit. quia
& per humanitatem uisibilis appa-
ruit. et sese inuisibilem in diuini-
tate seruauit. hinc enim uideri
qui hunc ex prophetarum promissio-
ne sustinuerant. perfidiae suae

confusione turbati sunt. quia
eum quem ad ereptionem suam
uenire crediderant. mortalem
uidebant. Qui igitur in porta
stat sicut superius dictum est.
ex quadam parte foris. ex quadam
uero parte intus uidetur. Unde
nec ipsa iudeorum perfidia. sine
diuinae uirtutis est ostensione
derelicta. Nam miracula eius
uidentes traherantur ut crede-
rent. sed rursus passiones illius
perpendentes. dedignabantur
deum credere. quem carne morta-
lem uidebant. Unde factum est.
ut de eius agnitione dubitarent.

Uidebant enim esurientem. siti-
entem. comedentem. bibentem.
lassescentem. dormientem. et pu-
rum hunc hominem esse estimabant.

Uidebant mortuos suscitantem. le-
prosum mundantem. caecos illumina-
ntem. daemonia eicientem. et esse
hunc ultra homines sentiebant.

Sed ipsa eius miracula in eorum
corde cognata. humanitas per-
turbabat. Unde sancta ecclesia sub
sponsae uoce. hunc aperte iam

uideri desiderans ait. En ipse stat
post parietem nrm. Qui enim
humanis oculis hoc quod de
mortali natura assumpsit osten
dit. & in se ipso inuisibilis per
mansit. in aperto se uideri que
rentibus quasi post parietem
stetit. quia uidendum se mani
festata maiestate non prebuit.
Quasi enim post parietem stetit.
qui humanitatis naturam quam
assumpsit ostendit. & diuinita
tis naturam humanis oculis occul
tauit. Unde et illic subditur.
Respicens per fenestras; pspiciens
per cancellos. Quisquis enim
per fenestras uel per cancellos
respicit. nec totus uidetur. nec
totus non uidetur. Sic nimirum
redemptor noster ante dubi
tantium oculos factus est. quia
miracula faciens. si nihil per
tulisset ut homo. plene eis appa
ruisset ds. Et rursus humana
patiens. si nulla fecisset ut ds. pu
putaretur homo. Sed quia di
uina fecit et humana pertulit.
quasi per fenestras uel per cancel

los. ad homines pspexit. ut ds ap
paret ex miraculis. et lateret ex
passionibus. Et homo cerneretur
ex passionibus. sed tamen esse ul
tra hominem ex miraculis agnosce
retur. Sed quia uir iste stare
in porta dicitur. quaerendum
nobis est. utrum facie interius.
et tergo exterius. uel tergo interi
us. et facie exterius stetit. Qua
in re. sic quaesunt premissa et
subiuncta conspiciamus. citius
qualiter steterit inuenimus.
Prius enim dicitur. erat quasi aedi
ficium ciuitatis uergentis ad au
strum. et introduxit me illuc.
Et paulo post. de eodem uiro dicitur.
Stabat aut in porta. statimq. sub
iungitur. Et locutus est ad me
isdem uir. Qui enim intro ducto
pphetae in aedificium. stans in
porta locutus est. pfecto constat.
quia facie interius. et tergo exte
rius stetit. Sed intro ductus pphe
ta. cui uir stans in porta locutus
est; pculdubio faciem ad portam
tenebat. unde uerba loquentis
audiebat. Quid ergo quod uir

interius aspiciat: ppheta foris.
 Quid est qd eius uiri facies ad aedi-
 ficium: pphetae uero oculi sunt
 ad portam: nisi quod unigenitus
 patris idcirco incarnatus est. ut
 nos ad spiritale aedificiu. id est q
 scē ecclā fidem introduceret: Cui
 us oculi aedificium suum semper
 aspiciunt. quia quantum quisq. in
 uirtutibus pficiat. indefinenter
 attendunt: Propheta uero ad por-
 tam respicit. quia qui uerba dī
 audit. semper oculos cordis ponere
 ad exitū debet. Et sine cessatione
 meditari. quando a praesenti uita
 exeat. atq. ad aeterna gaudia per-
 tingat: Propter hoc quippe incar-
 natus est ihs. ut nos introduceret
 ad fidem. & educat ad speciem ui-
 sionis suae. Unde in scō quoq. eu-
 angelio loquitur dicens. Per me-
 si quis introierit saluabitur. & in-
 gredietur. & egredietur ut pascea
 inueniet. Ingredietur uidelicet
 ad fidem. egredietur aut ad speci-
 em. pascea uero inueniet in aeter-
 na facietate. hinc etiam psalmista
 dicit. Dñs custodiat introitum

tuum & exitum tuum. Custodit
 enim unusquisq. animae introi-
 tum quo intrat ad fidem. Exi-
 tum quoq. quod exit ad speci-
 em. Ut neq. intans ecclesiam
 erroribus supplantetur. neq.
 ad huc temporaliter ad aeter-
 nā exiens ab antiquo hoste ra-
 piatur. Propter hunc uero
 egressum nrm quem cotidie
 debemus mente meditari. de
 redemptore nro paulus quoq.
 loquitur dicens. Ut scificaret
 per suum sanguinem populum.
 extra portam passus est. exeamus
 igitur ad eum extra castra in p-
 perium eius portantes. Non enim
 hic habemus manentem ciuita-
 tem. sed futuram inquirimus.
 Uir itaq. qui apparuit in porta
 stetit. atq. ita locutus est. Quia
 mediator dī & hominum xps
 ihs. in ipso quoq. passionis suae
 tempore praeepta uitae discipu-
 lis dedit. Ut hi qui in eum cre-
 dunt. ad portam semper aspi-
 ant. & passionem eius sollicita
 consideratione pensantes a suo

quoque exitu cordis oculos non
auertant. Nos quoque cum iam
claustra carnis dispicere mor-
talitatis nostrae angustias per
immortalitatis desiderium trans-
ire. in superna lucis libertatem
tendere. ad caelestis patriae
gaudia anhelare coeperimus.
ad portam oculos tenemus.
Quia dum a sacramentis tempo-
ralibus transire ad aeterna
cupimus. quasi iam praesentis
uitae terga dedimus. & cordis
faciem desiderio exitu nostri ha-
bemus. Scriptum quippe est.
corpus quod corrumpitur ad-
grauat animam. & deprimunt
terrena inhabitatio sensum
multa cogitantem. Si itaque
per contemplationem iam
mentem extra carnis claustra
tendimus. ad huc tamen in
sacramentis quae cognouimus
ipsa carnali angustia intra
porta tenemus. Sepe namque
animus ita indiurna contem-
platione suspenditur. ut iam
se percipere de aeterna illa

libertate. quam oculus non uidit.
nec auris audiuit. per quandam
imaginem laetetur. Sed tamen
mortalitatis pondere uerberatur.
ad ima relabitur. quibusdam suae
poenae uinculis ligatus tenetur.
Portae igitur intendit. qui uerae
libertatis gaudium conspicit.
iamque exire concupiscit. sed non
ad huc ualet. hinc est quod he-
braicus ille populus de aegypto
seruitute liberatus. cum loquen-
te deo columnam nubis cerneret.
unusquisque in tabernaculi sui fo-
ribus stabat & adorabat. De
quibus paulo superius dicitur.
Cum egredieretur moyses ad taber-
naculum surgebat uniuersa
plebs. & stabat unusquisque in
ostium papilionis sui. Ibi etenim
stamus. ubi mentis oculos figimus.
Unde & helias ait. Uiuat deus in
cuius conspectu sto. Ibi utique
stabat. ubi cor fixerat. Quid est
populum columnam nubis aspiceret.
& in tabernaculi sui foribus stare
atque adorare. nisi quod humana
mens cum superiora illa atque cae-

stia utcumq. in enigmate con-
 spicit. iam claustra habitatio-
 nis corporeae subleuatam co-
 gitationem exit. atq. illum
 humiliter adorat. Cuius & si
 uidere substantiam non ualet.
 iam tamen eius potentiam per
 illuminationem sp̄s rimatur.
Et cum moyses tabernaculum
 ingreditur. eius terga populus
 aspicit. & in papilionum suoru
 foribus consistit. quia cum
 ses quisq. predicator alta deo
 loquitur. supernae iam habita-
 tionis utcumq. tabernaculum
 ingreditur. Cuius predicatio-
 nis infirmi quicq. & si uirtute
 plene pensare non possunt.
 tamen uelut terga aspiciunt.
 quia postrema que preualet
 per intellectum sequunt̄. Sed
 in ipsis minimis quae capere suf-
 ficiunt. iam de suis papilionibus
 quasi exeunt. atq. in ostiis stant.
 quia & habitacula carnis relin-
 quere. & ad illa aeternae uitae
 gaudia quae audiunt. p̄gredi
 conantur. hinc est etiam quod

helias cum uocem dñi loquen-
 tis audiret. in speluncae suae
 ostio stetisse describitur. & fa-
 ciem uelasse. quia per contem-
 plationis gratiam. uox super-
 nae intellegentiae fit in mente.
 totus homo iam intra spelunca
 non est. quia animum carnis
 cura non possidet. Sed statio
 ostium. quia mortalitatis an-
 gustias exire meditatur. sed
 iam qui in ostio speluncae con-
 sistit. & uerba di in aure cor-
 dis percipit. necesse est ut fa-
 ciem uelet. quia dum per su-
 pernam gram ad altiora in-
 tellegenda ducimur. quanto
 subtilius leuamur. tanto semp̄
 per humilitatem nosmetipsos
 intellectu n̄ro premere de-
 bemus. Ne conemur plus
 sapere quā oportet sapere.
 sed sapere ad sobrietatem. Nec
 dum nimis inuisibilia discuti-
 timus. aberremus. ne in illa
 natura incorporea. corpo-
 rei luminis aliquid quaerā-
 mus. Autem cordis int̄u

dere. & faciem operire est. uo-
cem interioris substantiae au-
dire permentem. & tamen ab
omni specie corporea. oculos
cordis auertere. nequid sibi
in illa corporeale animus fin-
gat. quae ubiq. in arcu scri-
pta est. Nos itaq. fratres ca-
rissimi qui iam per redempto-
ris nri mortem ac resurrectio-
nem. atq. ad caelos ascensionem
gaudia aeterna didicimus.
qui in testimonio diuinitatis
eius apparuisse exterius ciues
nros angelos illius scimus.
concupiscamus regem. deside-
remus ciues quos cognouimus.
atq. in hoc scae ecclae aedificio
stantes. oculos in porta teneamus.
Demus terga mentis. huic
i corruptione uitae tempora-
lis. intendamus cordis faciem
ad caelestis patriae liberta-
tem. Sed ecce adhuc multa
sunt. quae nos decura uitae
corruptibilis premunt. quia
ergo perfecte exire non pos-
sumus. saltim in speluncae

nre ostio stemus. exituri quan-
doq. prospere. per gratia redem-
ptoris. qui uiuit & regnat cum
patre in unitate sps sca. in scia
setoz amen.

N INCIPIT OMELIA
SECUNDA
EQUIDAM ME-
PORTASSE FACITA COGI-
TATIONE REPREHENDANT.

quod ezechielis pphetae tam p-
funda mysteria a magnis exposi-
toribus in temptata. discutere
presumo. quia mente id faciam
agnoscant. Non enim hoc teme-
ritate aggredior. sed humilitate.

Scio enim quia plerumq. multa
in sacro eloquio. quae solus intel-
legere non potui. coram fratribus
meis positus intellexi. Ex quo
intellectu & hoc quoq. intellege-
re studui. ut scirem ex quorum
mibi merito intellectus daretur.

Pater enim quia hoc mihi. p illis
datur. quibus mihi prestantib.
datur. Ex qua re largiente do-
nagitur. ut & sensus crescat. & ela-
tio decreseat. dum ppter uos

disco. quod inter uos docco. qui
uere fateor. plerumq. audio qd
dico. Quicquid ergo in hoc
ppheta minus intellexero. max
cectatis. Siquid autem intel
legere apte potero ex diuino
munere. usq. uenerationis est.

Sepe autem omnipotentis dñi per
gratiam. in eius eloquio quaedam
intelleguntur melius. cum sermo
secretius relegitur. Atq. animus
culparum suarum conscius. dū
recognoscit quod audient. do
loris se iaculo percussit. & con
punctionis gladio transfigit.
ut nihil ei nisi flere libeat. et flu
entis fletuum maculas lauare.
Inter quae etiam aliquando ad
sublimiora contemplando rapitur.
& in eorum desiderio suauis fletu
cruciat. Dolet se hic esse ani
ma. ubi ad huc pstrata per infir
mitatem iacet. Atq. illuc ad huc
non esse. ubi illuminata fortiter
uigilat. etiam mentis oculum ad
in mortalitatis tenebras non redu
cat. hinc itaq. hinc ardor nascit
in mente. luctus oboritur ex ar

dore. & quia inherere caele
stibus necdum ualet. seruiore
suo in lacrimis fessa requiescat.
Sed aliud est cum de uisus pfe
ctu res agitur. aliud cū de
aedificatione multorum. Et itaq.
doctrina sermone largiente
dō pferenda sunt. quae uitā
audientium moresq. conpo
nunt. Nunc ergo quicquid
nos ad studium bonae opera
tionis aedificet. in pphetae
uerbis sicut coepimus exequamur.

Fili hominis uide oculis tuis
& auribus tuis audi. Ad testi
monium spitalium rerum
ducto. quid est quod dicitur.

Uide oculis. & additur tuis.

Et cum subditur audi auribus.
adiungitur tuis. Sed sciendū
quia oculi atq. aures corporis
adsunt etiam carnalibus. eis
quae sunt in usu rerum. quae
corporaliter uidentur. Ocu
li uero atq. aures cordis. solū
modo spitalium sunt. quae
inuisibilia per intellectum
uident. & laudem dī sine

sono audiunt. Has omnipotens
dñs aures quaerebat cum diceret.
Qui habet aures audiendi. audiat.
Quis namq. in illo populo esse
tunc poterat. qui aures corpo
ris non haberet. Sed dum di
citur. qui habet aures audi
endi audiat. Aperte monstra
tur quod illas aures quaere
ret. quas om̄s habere non po
terant. Dicatur ergo. Fili
hominis. uide oculis tuis. &
auribus tuis audi. In priori
aut locutionum n̄rarum par
te iam diximus. cur p̄pheta
quotiens ad sp̄italia uidenda
ductus. filius hominis appel
latur. Sed ne hoc menti exces
serit. breuiter replico. Quia
in hac appellatione memora
tus semper quidem ex infir
mitate. ne extollatur de con
templationis magnitudine.
Et notandum quia diuersa
sunt. ut dicatur oculis tuis
uide. & auribus tuis audi.
& tamen filius hominis uocet̄.
Sed per hec uerba quid aliud

ei aperte dicitur. nisi sp̄italia
sp̄italiter aspice. & tamen carna
lis infirmitatis tuae memorare.
Hinc est etiam quod plerumq.
quis plus in contemplatione
rapitur. contingit ut ampli
us in temptatione fatigetur.
Sicut quibusdā beneficen
tibus saepe contingere solet.
quorum mentem. dum aut
conpunctio afficit. aut con
templatio super semetipsum
rapit. Statim etiam tempta
tio sequatur. ne de his ad quae
rapta est extollatur. Nam
conpunctione uel contempla
tione ad dñm erigitur. sed tem
ptationis suae pondere reuer
beratur ad semetipsum. qua
tenus temptatio ad grauet. nec
contemplatio inflet. & item
contemplatio eleuet. nec tem
ptatio demergat. Si enim sic
contemplatio attolleret. ut
temptatio funditus deesset. in
superbia animus caderet. Etsi
sic temptatio premeret. ut con
templatio non eleuaret. plene

in culpa laberetur. Sed mira dispensatione in quodam medio libratur anima. ut neque in bonis superbiat. neque in malis cadat. Unde & per beatum iob de domino dicitur. Et aquas appendit mensura. Aquas quippe de domino mensura appendere est. inter prospera & aduersa. inter dona & temptationes. in summa & infirma. animarum. sensuum. in humilitate custodire. Sic helias ignem de caelo deposuerat. aquas caelo ligauerat. & tamen pauore unius mulieris territus. per desertum fugiebat. apparebat fugienti angelus. cibum prebet. quia longum iter restat. predicat. & tamen timorem de corde exciuit. Quia in propheta mente magna erat custodia fortitudinis. illa infirmitas timoris. SEQUITUR.

Et pone cor tuum in omnia. quae ego ostendam tibi. quia ut ostendantur tibi adductus es huc. ad nuntia omnia quae tu uides domui israel. Pone cor tuum. ac si

dicatur. considera. Quia ut ostendantur tibi adductus es huc. & ad nuntia omnia quae uides. Id est ideo adductus es ut uideas. & ideo uides ut ad nunties. Quia quisquis spiritalia uidendo perficit. oportet ut haec loquendo etiam aliis propinet. Uidet quippe & ad nuntiat. qui in eo quod in se perficeret. etiam predicando de peccatu proximi curam gerit. Unde & alibi scriptum est. Qui audit. dicat ueni. Cui enim iam uox uocantis dei efficit. necesse est ut proximo per predicationis officium erumpat in uocem. Et uocato alium uocem. quia iam uocatus est. Unde sponsus quoque in canticis canticorum loquitur dicens. Qui habitas in hortis amici auscultant. fac me audire uocem tuam. In hortis enim sancta ecclesia. in hortis unaqueque sancta anima habitat. quia iam uiriditate spei est. & bonorum operum

repleta. Sicca quippe spes est
huius saeculi. quia omnia
quae hic amantur cum festina
tione marcescunt. Et petrus
nos apostolus festinare ad
monet dicens. In hereditatem.
in corruptibilem. in contami
natam. & in marcescibilem.

Quae ergo in hortis habitat. oportet
ut sponsum suum uocem
suam audire faciat. id est quan
tum bonae predicationis emit
tat in qua ille delectet quem
desiderat. Quia amici auscul
tant. uidelicet omnes electi. qui
ut ad caelestem patriam reui
uisant. uerba uitae audire
desiderant. Sed iam propheta
nobis que uidit aperiat.

SEQUITUR. Et ecce murus
forinsecus. in circuitu domus
undiq. Plerumq. in sacro
eloquio expectionis suae
munimine. murus dici ipse
in carnatus dñs solet. sicut
desca ecclā p prophetam dici
tur. Ponetur in ea murus
& ante murale. Ipse enim

nobis murus est. qui nos un
diq. custodiendo circumdat.

Ante murale muri nri. omnes
pphetae fuerunt. qui prius
quam dñs appareret in carne.
ad construendam fidem pphe
tando missi sunt. In sca ergo
ecclā dñs nobis murus. & pphe
tae eius ante murales sunt posi
ti. qui ad nos quos ipse perfe
cte ptegit. etiam p phetarum
uerba infidei constructione
uenerunt. Unde & bene prius
murus. & post ante murale po
nitur. quia uocati ex gentib.
nisi prius dñm cognosceremus.
pphetarum illius dicta minime
suscepissemus. Et notandum
qd iste murus spiritalis aedificii
eē forinsecus dicitur. Murus
quippe qui ad munitionē aedi
ficii construit. non interius sed
exterius poni solet. Quid ergo
necessarium fuit. ut diceretur
forinsecus. dum numqua poni
murus intrinsecus soleat. quia
necesse est ut exterius positus
ea quae intus sunt defendat.

Sed in hoc uerbo quid aperte
 nisi dominica incarnatio de
 monstratur. Murus enim
 nobis intus est dñs. Murus uero
 foris est dñs homo. Unde ei per
 quendam pphetam dicitur.
 Existi in salutem populi tui.
 ut saluos faceres xpos tuos.
 Iste & enim murus. incarnatus
 uidelicet dñs. murus nobis non
 esset. si forinsecus non fuisset.
 quia intus non nos ptegeret.
 si exterius non appareret. Sed
 neq. hoc neglegenter ptereun
 dum est. quod isdem murus.
 positus dicitur in circuitu domus
 undiq. Domus quippe dñi non
 solum angeli. de quib. psalmi
 sta ait. Dñe dilexi. decorem
 domus tuae. & locum habitaculi
 glæ tuæ. sed etiam nos sumus.
 quor. mentes in habitare dignat.
 Et murus iste in circuitu domus
 undiq. est. quia unigenitus pa
 tris qui sursum est firmitas an
 gelorum. ipse deorsum factus
 est redemptio hominum. Illis
 fortitudo nec cadant. nobis ad iu

utorium. ut surgamus post
 occasum. Si uero per domū dñi.
 hoc loco sola redemptor. ho
 minum multitudo signatur.
 undiq. nobis & per circuitum
 murus est. quia ut nos pfe
 cte custodiret. omnia quae
 docuit ostendit. Sicut scri
 ptum est. Quae coepit ih̄s
 facere & docere. Quia enim
 nos uocare ad caelestem pa
 triam uenit. nimirum dispi
 cere nos bona transitoria do
 cuit. & mala temporalia
 non timere. Unde & ob p̄bria
 dispexit. iniurias pertulit.
 mortem non timuit. crucis
 patibulum non refugit.
 Et cum hunc uolissent rapere
 & regem constituere statim
 fugit. Quid aliud nobis his
 exemplis inuenis. nisi ut debe
 amus huius mundi. & aduer
 sa non metuere. & p̄sp̄era ui
 tare. Quia plus plerumq. ei
 bona animum occupant. quā
 mala perturbant. Ante pas
 sionem enim suam. contume

lias audiuit. nec tamen contumelias reddidit. Traditorem suum diu tacitus pertulit. & fecte salutanti. dare osculū non recusauit. Suscepit mortem. nemori timeremus. Ostendit resurrectionem. ut nos resurgere posse crederemus.

Post passionem quoque suam de his qui eum crucifixerant ad fidei gratiam uocauit. donum pinguitate reddidit.

Qui ergo nos exemplo suo de omnibus instruxit. mirus nobis percircuitum & undique factus est. SEQUITUR.

Et in manu uiri calamus mensurae sex cubitorum & palmo.

Per eam lectionem iam diximus. quia per calamum scriptura sacra signatur. Qui calamus mensurae dicitur. quia in ipsa omnem uitae nostrae actionem metimur. ut scilicet uideamus. uel quantum proficimus. uel quantum longe a puectu distamus. Nam sepe aliquid agentes. iam cuiusdam meriti

esse nos credimus. Sed cum ad uerba dei recurrimus. precepta sublimia audimus. ibi cognoscimus. quantum a perfectione minus habeamus.

Calamus ergo mensurae est. quia per manus scribentium uita mensuratur auditorum. Qui calamus in manu uiri esse dicitur. siue quia sacrum eloquium in potestate est mediatoris dei & hominum. hominis christi ihesu.

Sed certe. quia hoc quod scribi uoluit. operando compleuit.

Idem uero calamus sex cubitorum esse describit. Duae enim uitae sunt. in quibus nos omnipotens deus erudit. Actiua uidelicet & contemplatiua.

Et per sex cubitos quid aliud quam actiua exprimitur. quia sexto die perfecti deus omnia opera sua. Palmus uero qui super sex cubitos esse dicitur. iam de septimo est. scilicet tamen cubitus non est. Actiua uero uita per sex cubitos designatur. & contemplatiua per palmum. quia illa

opere perficimus. de ista etiā
 cum contendimus. uix parum
 aliquid attingere ualemus.
 Actiua enim uita est. panem
 esurienti tribuere. uerba sa-
 pientiae nescientem docere.
 errantem corrigere. ad huma-
 litatis ueniam. superbientem
 proximum reuocare. Infir-
 mantis curam gerere. quae
 singulis quibusq. expediunt
 dispensare. et commissi nobis
 qualiter subsistere ualeant
 prouidere. Contemplatiua
 uero uita est. caritate quide-
 di ceterum totamente retinere.
 sed ab exteriori actione quiesce-
 re. soli desiderio conditoris in-
 herere. ut nihil iam agere libe-
 at. sed caleatis curis omnibus
 ad uidentium faciem sui crea-
 toris animus inardescat. Ita
 ut iam nouerit carnis corrup-
 tibilis pondus cum meliore
 postare. totisq. desideris appe-
 tere. illis ymni diebus angeloru
 choris inter esse. admisceri cae-
 lestibus ciuibus. de aeterna in-

conspectu di incorruptione
 guidere. In palmo itaq. manus
 & digiti tenduntur. sed puri
 quidem quid de mensura cubiti
 ppalmum contingit. Quia
 quanto libet amore animus
 ardeat. quanta libet iustitie
 se in diu cogitatione tetende-
 rit. non iam qd. amat pfecte
 uidet. sed adhuc inchoat ui-
 dere qd. amet. Quia sicut
 fortissimus predicator dicit.
 uidemus nunc perspeculum
 in enigmate. tunc aut facie
 ad faciem. et nunc cognosco
 ex parte. tunc aut cognosca-
 sicut et cognitus sum. De sep-
 timo ergo cubito palmum
 tangimus. qui in hac uita
 positi. contemplationis in-
 tunc sola initia degustam.
 Actiua enim uita quia pfecte
 teneri potest. et sexto die
 homo est conditus. quia bo-
 na debet operari. sex cubi-
 tos calamus habet. Bene-
 has utrasq. uitas. duae ille
 mulieres signauerunt. Mar-

tha uidelicet & maria: quarū
una satagebat circa frequens
ministerium: alia uero sedebat
ad pedes dñi: et audiebat uerba
de ore eius. Cumq; contra sororē
martha quererēt qđ se adiu-
uare neglexerit: respondit dñs
dicens. Martha occuparis et
satagis circa multa: porro unū
est necessariū. Maria optimā
partem elegit: quę non auferet̃
abea. Ecce pars marthę non rep-
hendit̃: sed marie laudatur.
Neq; enī bonā partem elegisse
maria dicit sed optimā: ut etiā
pars marthę indicaret̃ bona.
Quare autē pars marie sit opti-
ma: subinfertur qđ dicit̃: quę
non auferet̃ ab ea. Actiua et
enī uita: cum corpore dese-
cit. Quis enim in aeterna patri-
a panem esurienti porrigit: ubi
nemo esturit. Quis potum
tribuat: scienti: ubi nemo sitit.
Quis mortuum sepeliat: ubi ne-
mo morit̃. Cum p̃senti ergo
saeculo: uita auferatur actiua.
Contemplatiua autē hic inci-

pitur: ut in caelesti patria per-
ficiatur. Quia amoris ignis
qui hic ardere inchoat: cum
ipsum quę amat uidet: in a-
more amplius ignoscit. Contē-
platiua ergo uita minime au-
feratur: quia subtracta presentis
saeculi luce perficitur: has uitas
q; uitas: sicut & ante nos dictū
est duę beati iacob mulieres signa-
uerunt. Lia uidelicet & rachel.
Lia interpretatur laboriosa. Ra-
chel uero ouis: uel uisum princi-
pium. Actiua autē uita labori-
osa est: quia desudat in opere. Con-
templatiua uero simplex: ad solu-
uidendum principium anhelat.
Uidelicet ipsum: qui ait. Ego sum
principium: p̃pter qđ et loquor
uobis. Beatus autē iacob rachel
quidem concupierat: sed in noc-
te accepit eam: quia uidelicet
omnis qui ad dñm conuertitur:
contemplatiuam uitā deside-
rat: quia etem aeternae patrię
appetit. Sed prius necesse est:
ut in nocte uite presentis opere-
tur bona: quę potest desudat

et in labore. idē liam accipit.
 ut post adiudendum principi
 um in rachelis amplexibus re-
 quiescat. Erat autē rachel ui-
 dens et sterilis. Lia autē lippa sed
 fecunda. rachel pulchra et in fe-
 cunda. quia contemplatiua ui-
 ta speciosa est in animo. Sed
 dum crescere in silentio appe-
 tit. filios non generat ex predi-
 catione. uidet et non parit quia
 ppter quietis suę studium. mi-
 nus se in aliorū collectione suc-
 cendit. Et quantum introrsus
 conspiciet. a parire alius predi-
 cando non sufficit. Lia uero lippa
 & fecunda. quia actiua uita dū
 occupatur in opere. minus ui-
 dit. Sed dum modo per uerbū.
 modo per exemplum ad imita-
 tionē suā pximos accendit. mul-
 tos in bono opere filios generat.
 Et si in contemplatione mentem
 tendere non ualet. ex eo tamen
 qđ agit exteriūs. gignere sequa-
 ces ualet. Recte ergo in mensu-
 ra calami prius se cubiti. et
 post modum palmas dicitur.

quia ante actiua uita agit.
 ut ad contemplatiuam post
 modum ueniat. Sed scien-
 dum est. quia sicut bonus or-
 do uiuendi est. ut actiua in
 contemplatiua tendat. Ita
 plerumq. utiliter a contempla-
 tiua animus ad actiua reflec-
 titur. ut per hoc qđ contempla-
 tiua mentem accenderit. per-
 fectus actiua teneat. Debet er-
 go se actiua ad contemplatiua
 transmutare. et aliquando ta-
 men ex eo qđ introrsus mente
 conspeximus. ad actiua meli-
 us contemplatiua reuocare.
 Unde et isdem iacob. et post ra-
 chelis amplexus ad lię redit.
 quia et post uisum principii.
 laboriosa uita boni operis.
 non est funditus deserenda.
 Est autē in contemplatiua uita
 magna mentis contentio
 cum sese ad caelestia erigit.
 cum in rebus spiritalibus ani-
 mum tendit. Cum transgre-
 di nititur. qđ corporaliter
 uidet. Cum sese angustat ut

dilatet. Et aliquando quidem
uincit. et reluctanter tenebras
sue cecitatis exsuperat. ut
de incircum scripto lumine
quiddam furtim et tenuiter
atingat. Sed tamen ad se
metipsam prius reuerbara
ta reuertitur. atque ab ea luce
ad quam respirando transit.
ad sue cecitatis tenebras suspi
rando redit. Quod bene sacra
historia designat. que bea
tum iacob cum angelo lucta
tum narrat. Cum enim ad pa
rentes proprios rediret. in uia
angelum inuenit. cum quo
in lucta magnum certamen
habuit. Is enim qui certat
in luctamine aliquando se.
aliquando uero cum quo ten
derit inferiore inuenit. De
signet ergo angelus dominum. et ia
cob qui cum angelo contendit.
unius cuiusque perfecti uiri
& in contemplatione positi.
animam exprimat. Quia uide
licet anima. cum contempla
ri dominum nititur. uelut in quo

dam certamine postmodo qua
si exsuperat. quia intellegendo
et sentiendo. de incircum scripto
lumine aliquid degustat.
Modo uero succumbit. quia et
degustando uerum deficit.
quasi ergo uincitur angelus.
quando intellectu intimo ad
prehendit deum. Sed notandum
quod isdem uictor. neruum femo
ris iacob tenuit. eumque mar
cescere statim fecit. atque ab eo
tempore. iacob uno claudica
uit pede. Quia scilicet omnipotens
deus. cum iam per desiderium & in
tellectum cognoscitur. omne in
nobis uoluptatem carnis arefacit.
& qui prius quasi duobus pedibus
innitentes. et deum uidebantur.
querere et saeculum tenere.
post agnitione suauitatis di
uini in nobis pressus rema
net. atque alius claudicat.
Quia necesse est ut debilitato
amore seculi. solus in nobis con
ualescat amor dei. Si ergo te
nemus angelum uno claudi
camur pede. quia dum crescit

in nobis fortitudo amoris inti-
 mi infirmat^r. proculdubio for-
 titudine carnis. Omnis qui pro-
 pe qui uno pede claudit^r.
 soli illi pedi innititur quem
 sanū habet. Quia et cui deside-
 rium terrenū iam a refectu fue-
 rit. in solo amore dī tota uirtu-
 te se continet. Ipse stat. quia
 pedem amoris saeculi que pone-
 re in terra consueuerat. iam a
 terra suspensum portat. Et
 nos ergo si ad parentes proprios.
 id est ad spirituales patres redim^r.
 teneamus in uia angelum. et
 suauitate intima adprehenda-
 mus dñm. Contemplatiue etenim
 uitae. amabilis ualde dulcedo
 est. que super semet ipsam animā
 rapit. caelestia aperit. terrena
 autē debere esse contemptui osten-
 dit. spiritalia mentis oculis
 patet. corporalia abscondit.
 Unde bene ecclesia in canticis can-
 ticorum dicit. Ego dormio. et
 cor meum uigilat. Vigilanti
 tamen corde dormit. qui per
 hoc quod interius contemplan-

do proficit. ab inquieto foris ope-
 re quiescit. Sed inter hec sciendū
 est. quia quam diu in hac mor-
 tali carne uiuit. nullus ita in
 contemplationis uirtute proficit
 ut in ipso iam in circumscripto
 luminis radio. mentis oculos in-
 figat. Neque enim omnipotens dñs iam
 in sua claritate conspiciat. sed
 quiddā sub illa speculatur ani-
 ma. unde reformata proficiat.
 et post aduisionis eius glām per-
 tingat. Sic namque esaias cum
 se dñm uidisse fateatur dicens.
 Anno quo mortuus est rex ohas.
 uidi dñm sedente super solium
 excelsum et eleuatum. protinus
 adiunxit. Et ea que sub eo erant
 implebant templum. Quando
 ohas rex superbus. ac presumptor
 morit^r. dñs uidet. quia cum mun-
 di huius elatio a desiderio men-
 tis occidit. tunc ipsa mens dī
 glām contemplatur. Et notan-
 dum quod dñs super solium ex-
 celsum et eleuatum sedet. Quid
 namque est eius solium. nisi crea-
 tura angelica uel humana.

cui per intellectum quē dedit
presidet. qđ uidelicet solum
excelsum et eleuatum dicit.
quia et natura humana ad ce-
lestem gl'am eleuata p̄ficiet.
et creatura angelica dū mul-
tis spiritibus cadentibus iā
solidata est in caelo ne cadat.
inde eleuata est. unde con-
firmata. Templum uero eius.
hoc est qđ solum. Quia eter-
nus rex. ibi habitat. ubi sedet.
Nos ergo templum illius su-
mus. in quorum mentibus
habitare dignatur. Sed ea
que sub eo erant. implebant
templum. quia que quid
de illo modo conspiciť adhuc
non est ipse sed sub ipso est. Sic
iacob angelum uidit. et uidisse
se se dñm fatetur. quia et cū
mysteria eius conspiciamus
iam multum est qđ sup nos
met ipsos leuamur. Notan-
dum uero qđ dicitur imple-
bant. quō & si angelus appa-
reret. infirmitate mentis de-
siderio satis facit. Ut si ad

huc maius non potest. iam tam
minus qđ uidit admireť. Ea
ergo que sub eo sunt implent
templum. quia sicut dictū est.
et cum mens in contemplatione
p̄fecerit. non iam qđ ipse est.
sed id qđ sub ipso est contemplat.
in qua uidelicet contemplati-
one iam inquietis interne gu-
stus contingitur. Cuius quia
quēdam quasi pars est. et p̄fecta
esse nunc non potest. recte in
apocalypsi scriptum est. Factū
est silentium in caelo quasi me-
dia hora. caelum quippe est
anima iusti. sicut p̄phetam
dñs dicit. Caelū mihi sedes est.
et caeli enarrant gl'am dī. Cū
ergo quies contemplatiue uitae
agitur in mente. silentium fit
in caelo. quia terrenorum actu
um strepitus quiescit ac cogita-
tione. ut ad secretum intimum
aurem animus apponat.
Sed quia hec qui es mentis eē
in hac uita p̄fecta non potest.
nequaquam hora integra fa-
ctum in caelo silentiū dicitur

sed quasi media: ut neq. ipsa me-
 dia plene sentiatur: cum pre-
 mittitur quasi: quia mox ut
 se animus subleuare coepit:
 et quietis intime lumine per-
 fundere: redeunte citius cogita-
 tionum strepitu: de semetipso
 confundit: & confusus eecatuf.
 Vita igitur contemplatiua que
 illic hora quasi media dicitur:
 apud ezechiel pphetam non cu-
 bitus sed palmus appellatur.
 Ecce frs emi: dum unus cuiusq.
 causas uitae exprimere cupi-
 mus: paulo latius p excessum
 locuti sumus. Sed bonis menti-
 bus quibus utraq. eade uitae est
 ad agendu amabilis: ee non de-
 bet ad audiendu grauis.
 SEQUITUR: Et mensus est la-
 titudinem aedificii calamo uno.
 Et altitudinem quoq. calamo uno.
 O mps ds: qui nec in magnis ten-
 dit: nec in minimis angustatur:
 sic de tota simul aecla loquitur:
 ac si de una anima loquatur.
 Et tsepe qd ab eo de una anima di-
 citur: nil obstat si de tota simul

aecla intellegatur. Latitudo
 itaq. aedificii: ad caritate per-
 tinet: de qua psalmista dicit:
 Latum mandatum tui nimis:
 Nil enim latius qua omnis in-
 sinu amoris recipere: et nullas
 odi angustias sustinere. Sic
 quippe lata est caritas: ut in
 amplitudine dilectionis sue ca-
 pere etiam inimicos possit: unde
 et precipitur diligite inimicos
 uros: benefacite his qui oderunt
 uos. Considerandum quoq. no-
 bis est: quia latitudo inequali-
 tate: altitudo uero in sublimita-
 te tenditur. Latitudo ergo p-
 tinet ad caritate pximi: altitu-
 do ad intellegentiam contem-
 plationis. Sed latitudo et altitu-
 do aedificii uno calamo mensu-
 ratur: quia uidelicet una quaeq.
 anima quantum lata fuerit in
 amore pximi: tantum et alta
 erit in cognitione di. Dum eni
 super amorem iuxta dilatat
 p cognitione superius exultat.
 Et tantum super semetipsum ex-
 celli fit: quanta iuxta se in pximi

mi amorem tendit. et quia aedi-
ficium quod inhabitat deus ex ange-
lica simul et humana natura
perficitur. pro hoc quod angelica cre-
atura sursum est. et humana
adhuc deorsum. potest per latitu-
dinem. atque altitudinem aedifi-
cii utraque haec creatura signa-
ri. Quia ista adhuc in inferioribus
degit. illa uero in sublimibus
permanet. Sed uno calamo
mensuratur utraque. quia humili-
tatis hominum. quandoque ad
aequalitatem perducit angelo-
rum. Unde scriptum est. Neque
nubent. neque nubentur sede-
runt sicut angeli dei in caelo.
Et tunc per iohannem dicitur.
Mensura hominis quae est angeli.
quia usque ad illam altitudinem
gloriae homo perducitur. in quo
solidatos se angeli laetantur.
Latitudo ergo aedificii tanta
est quanta et altitudo. quia
electi quique qui modo in inferioribus
laborant. quandoque illis beatis-
simis spiritibus non erunt inae-
quales. Sed nos inter haec rede-

amus ad mentem. ac totis medul-
lis cordis diligamus et proximum.
Dilatemur in affectu caritatis.
ut exaltemur in gloria celsitudi-
nis. Compatiamur per amorem
proximo. ut coniungamur per
cognitionem dei. Condescen-
damus fratribus. minimis in terra. ut
eo aequamur angelis in caelo.
Quia uir qui sua imagine
redemptorem signat. mensus
est latitudinem aedificii
calamo uno. altitudinem quoque
calamo uno. Nunc igitur
metitur mores. pensat opera.
cogitationes considerat. ut sine
fine postmodum retributionem
reddat. Iesus christe deus. unigeni-
tus patris. qui cum eo uiuit
& regnat in unitate spiritus sancti
deus. pater. sanctus. et agnoscitur. Amen.

V INCIPIT OMNITENTIA
TR CUIUS CALA-
MVS MENSURAE IN
manu eius. ecce descri-
bitur quia uenit ad portam
quae aspicebat ad uiam orien-

talem. Quis uero alius portae
 huius appellatione signatur.
 Nisi ipse dñs ac redemptor nr.
 qui nobis ianua factus est regni
 caelestis. sicut ipse ait. Nemo ue-
 nit ad patrem. nisi per me. Sed
 cum euidem iurum lineis inclu-
 tum figuram dñi tenere dixer-
 mus. querendum nob est. qua ra-
 tione conueniat ut isdem dñs
 et uirum designari ualeat. &
 portam. dum uir ueniat ad
 portam. Numquid nam ipse
 uenit ad semet ipsum. An ita
 est. quia et in euangelio ipse
 testatur dicens. Qui non intrat
 postium inouile ouium. sed
 ascendit aliunde ille fur est et
 lupo. Qui aut intrat postiu.
 pastor est ouium. et paulo post
 dicit. ego sum ostium. Atq. ite-
 rum subiungit. Ego sum pas-
 tor bonus. Si ergo pastor in-
 trat postium. et ipse ostium
 est. ipse pastor. ipse per uel du-
 bio intrat per semet ipsum. Ecce
 dum ezechiel sensum enodare
 cupimus. de euangelio etiam

questionem ligamus. Quae
 rendum itaq nobis est. qua-
 liter et ipse intret. et per semet
 ipsum intret. Dñs enim ac
 redemptor nr. cum sca ceta
 quam redemit. secundu carne.
 una substantia est. Paulo at
 testente. qui ait. Adimpleo
 ea que desunt passionu xpi
 in carne mea. per corpore eius
 qd est ceta. illius capitis cor-
 pus ceta. & huius corporis
 caput. xpc. De quo suo capite
 exultat corpus. id est sca ceta.
 cum per psalmistam dicit.
 Nunc aut exaltauit caput
 meum. iam super inimicos
 meos. Quia enim quandoq.
 ipsa etiam exaltanda est.
 iam nunc caput suum sup
 inimicos suos exaltatum
 gaudet in caelis. Cum ergo
 electi quiq. adueniunt.
 quia membra eius per eum
 intrant ad eum. ipse per se
 intrat ad se. Ipse enim in suis
 membris est. qui intrat. ipse
 caput ad qd intrantia membra

perueniunt. Qd̄ chechiel p̄
pheta multipliciter insinuat.
qui uirum uenisse dicit ad
portam. et que eadem porta
sit ostendit dicens. qui respi
ciebat ad uiam orientalem.
Ipse etenim nob̄ est uia. quia di
xit. Ego sum uia. ueritas et uita.
Ipse etiam orientalis uia de q̄
scriptum est. ecce uir. oriens
nomen eius. Porta ergo uiam
orientalem respicit. quia illu
signat. qui nobis iter ad ortu
luminis fecit. Potest etiam
portae nomine unusquisq̄
predicator intellegi. quia
quisquis nobis ianuam regni
caelestis ore suo aperit. porta
est. Unde et duodecim porte
uel in iohannis apocalypsi
uel in extrema huius p̄phe
te uisione describuntur.
Potest etiam portae nomine.
scripturę sacre scientiam non
inconuenienter intellegi.
Que dum nobis intellectum
aperit. caelestis regni ianu
am pandit. Possimus por

tae nomine et fidem accipere.
quam prima contingimus.
ut ad uirtutu aedificia intre
mus. Unde hic aperte subiun
gitur. Et ascendit per gradus
eius. quid enim gradus sunt
huius portae. nisi merita uirtu
tum. Siue enim in cognitione
mediatoris di et hominum.
hominis xpi iuu. seu in scientia
diuini eloqui. seu in ipsa fide
quam de illo accepimus. quib̄
dam gradibus ad altiora incre
menta puenimus. Nemo eni
repente fit summus. sed in bona
conuersione a minimis quisq̄
inchoat. ut ad magna perue
niat. De his gradibus p̄ psalmi
stam dicitur. Ds in gradibus
eius dinoscetur. dum suscipiet
eam. Dum enim seam ecclesia
dn̄s suscipit. in gradibus eius
dinoscit. quia eius gloria. per
illius incrementa declinat.
Quantum enim seam ecclesia ascen
dendo p̄fecerit. tantum ds
omnib. excelsis uirtutib. in no
tescit. De his quoq̄ gradibus

beatus iob loquitur dicens:
 Per singulos gradus meos: pnum
 tiabo illum. Omnipotentem
 quippe dnm p singulos gra
 dus suos pnuntiat. qui per in
 crementa uirtutum que acci
 pit. ei semper Laudem sue pie
 tatis red dit. Si quidam gra
 dus in cordis ascensione non
 essent. psalmista non diceret.
 Ambulabunt de uirtute in uir
 tute. Nec mirum de uirtute
 in uirtutem gradus sunt. quan
 do ipsa unaqueq. iustus. qua
 si quibusdam gradib. auget.
 et sic per incrementa merito
 rum ad summa pducit. Alia
 namq. sunt uirtutis exordia.
 aliud p uectus. aliud pfectio.
 Si enim et ipsa fides ad pfectio
 ne suam non quibusdam gra
 dib. duceretur. sei apostoli mi
 nime dixissent. auge nobis
 fidem: Et quidam uenit ad dnm.
 qui curare uoluit filium suu.
 Sed requisitus. an crederet.
 Respondit. credo dne. adiuua
 incredulitatem meam. Pensate

ergo qd dicitur. si credebat.
 cur incredulitatem dicebat.
 Si uero habere incredulitatem
 nouerat. quomodo credebat.
 sed quia per occultam inspi
 rationem gratie. meritum
 suorum gradib. fides crescit.
 Uno eodemq. tempore. is qui
 necdum pfecte crediderat.
 simul et credebat. et inere du
 lus erat. hos nimirum gradus.
 dñs sub messis nomine descri
 bit dicens. Sic est regnu di.
 quem admodum si uictet ho
 mo semen in terra et dormiat.
 et exurgat. nocte ac die. et se
 men germinet ac crescat. du
 nescit ille. Ultro enim terra
 fructificat. primum herbam.
 deinde spicam. deinde plenu
 frumentum inspica. Et cum
 se pduxerit fructus. statim
 mittit falcem quo adest tem
 pus messis. Semen homo iac
 tat in terram. cum cordi suo
 bonam intentionem inserit.
 et post qua semen iactu uerit.
 dormit. quia iam inspe boni

operis quiescit. Nocte uero ex
surgit aedie. quia inter ad
uersa et prospera proficit. et semen
germinat et crescit. dum ille
nescit. quia etiam adhuc me
turi incrementa sua non ualet.
semel concepta uirtus ad p
uictum ducitur. et uultu ter
ra fructificat. quia preueni
ente se gratia mens hominis
spontanea ad fructum boni ope
ris surgit. Sed haec eadem ter
ra primum herbam. deinde
spicam. deinde plenum fru
mentum producit in spica.
herbam quippe producere est.
inchoationis bone adhuc te
neritudinem habere. Ad spi
cam uero herba peruenit. cu
se uirtus animo concepta
ad perfectum boni operis per
trahit. Plenum uero frumen
tum in spica fructificat. quan
do iam tantum uirtus p
ficit. ut esse robusti et perfecti
operis possit. Et cum se produ
xerit fructus. statim mittit
falces. quod adest tempus

messis. Omnis enim deus producto
fructu falces mittit. et messem
suam defecat. quia cum unum
quemque ad opera perfecta produ
xerit. eius temporalem uitam
per emissam sententiam incidit.
ut granum suum ad caelestia
horrea producat. Cum igitur
desideria bona concipimus. se
men in terram mittimus. Cum
uero operari recta incipimus.
herba sumus. Cum autem ad p
fectum boni operis crescimus.
ad spicam peruenimus. Cum in
eiusdem operationis perfectione
solidamur. iam plenum fru
mentum in spica proficimus.
Herba etenim petrus fuerat. qui
passionis tempore per amorem
domini sequens. hunc confiteri
ante ancille uocem timebat.
Erat enim iam uiriditas in men
te. quia credebat omnium re
demptorem. sed ualde adhuc
flexibilis. pede conculcabatur
timoris. Iam spica surrexerat.
quando cum quae mortuum
confiteri timebat. nuntian

te angelo in galilea uiuentem
uidebat. Sed ad plenum granū
inspica peruenerat. quando
ueniente desup spū. et suam
mentem in illius amore roboran-
te. ita solidatus est. ut uires per-
sequentium cesus dispiceret. et
redemptorem suum libere inter
flagella predicaret. Nullus
itaq. qui ad bonum ppositum
adhuc in mentis tenerritudine
ce conspicitur. dispiciatur. quia
frumentum dī ab herba incipit.
ut granum fiat. Uir ergo uesti-
tus lineis uenit ad portam. q̄a
dñs ac redemptor n̄r. membris
suis intrantib. pducit ad se.
Et ascendit p gradus eius. quia
nobis p̄ficiētib. eo nob. amplius
exaltatur. quo altus et incon-
prehensibilis cē cognoscitur.
In uirtutum quippe nostrarū
gradibus ipse ascendere dicit.
quia tanto ipse sublimior no-
bis ostenditur. quanto nos ter-
animus a rebus infimis separa-
tur. **SEQUIVR**
Et mensus est limen portae ca-

lamo uno in latitudine. id est li-
men unum calamo uno in lati-
tudine; cur postquam dictū
est limen poste. statim subiun-
gitur. limen unum. nisi quia
a peste inuit. q̄d. adhuc infe-
rius limen aliud dicatur.

Porta aut. a limine surgit. ut por-
ta sit. Sigitur porta dñs. quis
huius portae limen est. nisi illi
antiqui patres. ex quorum p-
genie dñs incarnari dignatus
est. Sicut per paulum dicitur;
quorum patres. ex quib. xpc.
secundum carnē. qui est sup
om̄a d̄s benedictus in saecula.
Notandum uero est in hac pau-
li sententia. q̄d. dñi et ceteri
homines sunt uocati. sicut
morsus dicitur. Ponam te in dñm
pharaonis; et p̄ psalmistam
dñs dicit. Ego dixi dñs estis.
Et rursum; d̄s stetit in synago-
ga deorum. Sed aliud est
nuncupatiue. aliud natu-
raliter. dici dñm. Etsi mor-
ses in dñm pharaoni est positus.
sed d̄s intra om̄a. non d̄s sup̄

omnia dicitur. Qui uero est in
tra iterum uirginis incarna-
tus. dñs supra omnia uocatur.
Itaq. limen portae sunt pa-
tres. ex quibus ille natus est.
qui nobis aditum regni cae-
lestis aperuit. Limen autē
portae. uno calamo mensura-
tur. quia ipsi antiqui patres.
qui potuerunt redemptore
nr̄um. et pphetando et bene-
uiuendo predicare. tamquā
sex cubita in perfectione ope-
ris. et palmum in inchoatio-
ne contemplationis habue-
runt. Quia enim corū uitā
in unitate fidei et perfecta ope-
ratione. et inchoata contem-
platione sublimem reddidit.
in uno calamo mensura limi-
nis fuit. **SEQUITUR.**
Et thalamum uno calamo in-
longum. et uno calamo in la-
tum. Consideremus quid agi
in thalamo soleat. atq. ex in-
de hoc qđ in scā secula agitur
colligamus. In thalamo quip-
pe. sponsus et sponsa federant.

sibiq. in amore iunguntur. Quid
ergo sunt in scā aecula thalami.
nisi eorum corda. in quib. ani-
ma per amorem sponso inuisi-
bili iungitur. ut eius desiderio
ardeat. Nulla iamq. in man-
do sunt concupiscat. presentis
uitae longitudine poenā depu-
tet. exire festinet. et amoris sam-
plexu in caelestis sponsi uisio-
ne requiescere. Mens itaq.
que iam talis est. nullam pre-
sentis uitae consolationē reci-
pit. sed ad illum quem diligit.
medullitus suspirat. Feruet.
anhelat. anxietur. uilis ei fit
ipsa salus sui corporis. quia
trans fixa est uulnere amoris.
Vnde et in anticis cantu eorum
dicit. Uulnere ta caritate. ego
sum. mala autē salus est cordis.
que dolorem huius uulneris
nescit. Cum uero anhelare iā
in caeleste desiderium. et senti-
re uulnus amoris cepit. fit
anima salubrior ex uulnere.
que prius aegrotabat ex salu-
te. Mentis autē sponsū suum

fortiter amanti. demora uitae
presentis una solet esse consola
tio. si per hoc. qd ipsa ab eius ui
sione difertur. aliorum anime
eius uerbo pficiant. et ad cae
lestem sponsum amoris facib.
inardescant. meret quia dif
ferri se conspicit. Triste est ei
omne qd aspiciat. quia illum
adhuc non uidit. quem ui
deri concupiscit. Sed e ut
dixi non parua consolatio.
si cum feruens anima differ
tur. per eam multi collegunt.
ut tarde cum multis uideat.
quem sola uidere citius uole
bat. Unde rursus in cantico
sponsa dicit. Fulcite me flo
ribus. stipate me malis. quia
amore languo. Quid namq.
sunt flores. nisi anime bonu
tam opus inchoantes. et desi
derium caeleste redolentes.
Quid mala de florib. nisi per
fecte iam bonorum mentes.
que ad fructum pueniunt
boni operis. de initio scē p
positionis. Quae ergo amo

139
re languit fulciri. querit flo
ribus. et stipari malis. quia si
illum quem desiderat uidere.
adhuc non permittitur. ma
gna est consolatio uirtutu.
si de aliorum pfectibus lacte
tur. Anima ergo scō amore
languida. floribus malisq.
fulcitur. ut requiescat in bo
no opere pximi. que adhuc
contemplant non ualet uul
tum di. Pensemus rogo qua
lis thalamus pauli mens
fuerat. qui dicebat. Quia ui
uere mihi. xpc est. et mori lu
crum. Omnipotenti dō in
quantum se amore coniun
xerat. qui sibi uitam. xpm
tantum modo et mori lucrū
ē deputat. hinc est qd ite
rum dicit. Desiderium ha
bens dissolui. et eum. xpo ē
multo magis melius. sed ecce
dissolui desideras. quo amo
re languas uidemus. quia
interim differri te conspicis
fulciri quaeso florib. non re
quies querit plane. Nam

sequitur. Per manere autem in
carne necessarium propter uos
et proficientibus discipulis di
cit. Quae est enim nostra spes
aut gaudium. aut corona
glorie. nonne uos ante dominum
nunc ium; hinc est quod isdem
thalamus uno calamo in lon
gum. et uno calamo in latum
dicitur mensus. Longitudo
quippe ad longanimitatem
expectationis pertinet. la
tudo ad amplitudinem
caritatis. Tantum ergo unus
quisque thalamus habet in
longitudine quantum et in
latitudine habere potuerit.
quia mens caelesti desiderio
succensa quantum amore
habuerit ad colligendum pro
ximum. tantum et longa
nimitatem exhibet ad ex
pectandum dominum. Et pacien
ter postulat moras longitu
dinis. quia se imperfectum proxi
mi dilatat amplitudo ca
ritatis. Potest etiam ipsa lon
gitudinis longanimitatem pa

cientiae quae exhibetur. proxi
mo designare. Et quia latitu
do caritatem signat. quae sinu
mentis aperit. et amicos simul
atque inimicos in amorem reci
pit. tanta est longitudo thala
mi. quanta latitudo. quia
quantum lata mens fuerit. pro
amorem tantum erit. et paciens
per longanimitatem. Nam tan
tum quisque portat proximum.
quantum amat. Si enim amas
portas. si desistis amare. desistis
et tolerare. Quem enim minus
diligimus. etiam minus tolera
mus. Quia irruente fastidio.
citius facta proximi adducuntur
ingratitude ponderis. quae
nobis leuigat penna caritatis.
SEQUITUR. Et inter thala
mos quinque cubitos. Unum
supra thalamum dixerat. et
post modum esse quinque cu
bitos inter thalamos narrat.
Ea uidelicet ratione. qua mul
ti thalami unum faciunt. si
cut et multae ecclesiae. una ecc
lesia uocatur. Unde et in

iohannis apocalipsi septem
 ecclesius scribitur. per quas
 una catholica designatur.
 hi itaq. qui in sca ecclesia sicut
 diximus feruenti amore dñi
 uidere stant. eiq. iam per
 desiderium conuincuntur.
 thalami uocantur. Sed tamen
 sunt in ea quidam qui pene-
 trare subtilia non ualentes.
 & quinq. adhuc corporis
 sensibus depressi. tanto minus
 amant eum qui fecit omnia.
 quanto amplius in his quae fae-
 ta sunt. illigantur. Etiam qui-
 dem exercere se in timore dñi.
 et amore pximi tenere stu-
 dent. bona opera corporali-
 ter agere. ac elemosinis pecca-
 ta redimere. Sed quia in amo-
 ris intimi ardere ad caeleste
 desiderium nesciunt. quasi
 adhuc deuincti corporis
 sensibus tenentur. Isti itaq.
 thalamus non sunt. sed tam
 inter thalamos continentur.
 quia peccatorum ducatum qui
 uisionē di perfecte diligunt.

& ipsi ad pfectum mentis du-
 cuntur. Inter thalamos ergo
 quinq. sensibus adhuc intelle-
 ctum mysticum non adsurgunt.
 dum inter eos sunt qui spu amo-
 ris feruent. uel ut manentes
 inter thalamos infidei con-
 structione pficiunt. ut amen-
 sura caelestis aedificii disum-
 cti non sint. Nam & paulus per
 ab appetitu corporalium sen-
 suum abstrahunt. & dilatato
 mentis spatio imitantur cari-
 tatem quam conspiciunt.
 hinc inde ad thalamos exten-
 duntur. Quod ergo non per
 sex cubitos. sed per quinq. de-
 scripti sunt. ipsa adhuc eoz
 imperfectio signat. sed tamen
 per bonum desiderium in
 mensura caelestis aedificii ce-
 memorantur. quia & uoce scē
 ecclesiae per psalmistam dicit.
 In perfectum meum uiderunt
 oculi tui. & in libro tuo om̄s
 scribentur. Quae iterum per
 psalmistam dicit. Benedixit
 om̄s timentes se dñs puillos

cum maioribus. Hui itaq. imp
fecti sunt atq. pusilli. inquan
tum cognoscere preualent. &
dm & pximum diligunt. atq.
ideo bona quae possunt non
neglegunt operari. quia & si
necdum ad spiritalia dona pfi
ciunt. Ut uel ad perfectam ope
rationem uel ad succensam con
templationem animam exerant.
tamen ab amore di & pximi.
in quantum capere preualent
non recedunt. Unde fit ut
ipsi quoq. & si minori loco.
in scae tamen aedificiae aedi
ficatione sint positi. Quia
& si ad doctrinam. si ad pph
etiam. si ad miraculor gratiam.
si ad contemptum mundi ple
nius exequendum fortasse
minores sunt. tamen in timo
ris & amoris fundamento sunt.
in quo solidantur. Qui & si
igne caelestis desiderii non
ardent. in ipsis exterioribus
quae exercere sufficiunt. ua
pore caritatis animantur. et
inter pximos precedentium

aedificia continentur. Unde
recte sponsa in canticis canticor
loquitur dicens. Ferculum fe
cit sibi rex salomon delignis li
bani. columnas eius fecit argen
teas. reclinatorium aureum.
ascensum purpureum. media
caritate constrauit. ppter filias
iesusalem. Neq. enim credendum
est. salomonem tantae magni
tudinis regem quae sic immensis
diuitiis affluebat. ut pondus
auri eius estimari non possit.
& argentum in diebus illius pre
cium non haberet. quia ferculu
sibi ligneum fecit. Sed est salo
mon. uidelicet pacificus noster
qui sibi delignis libani ferculum
fecit. Libani quippe ligna ce
drina. ualde sunt in putribilia.
Ferculum itaq. regis nostri. sca
ecclae est. quae de fortibus patrib.
id est de in putribilibus mentib.
est constructa. Quae recte fer
culum dicitur. quia ipsa fert
cotidie animas ad aeternum
conuiuium conditoris sui. Cui
ferculo columnae argenteae

factae sunt. quia predicatorum
 ecclesiae sanctae. eloqui luce resplen-
 dent. Est autem cum columnis
 argenteis reclinatorium aureum
 per hoc quod a predicatoribus
 sanctis lucide dicitur. mentes au-
 dientium fulgorem claritatis
 intimae in qua reclinantur
 inveniunt. Per hoc enim quod
 luculente & aperte audiunt.
 in illud quod clarescit in cor-
 de quiescunt. Columnae ergo
 argenteae & reclinatorium
 aureum factum est. quia per
 lucem sermonis inveniuntur
 apud animum claritas quietis.
Ille iam quippe fulgor inter-
 mentem irradiat. ut per inten-
 tionem ibi requiescat. ubi
 predicationis gratia non requi-
 ratur. De eadem quippe sanctae
 ecclesiae scriptum est. Pennae
 columbae de argentata. & po-
 steriora dorsi eius in pallore
 auri. Quae enim hic spiritu man-
 suetudinis impleta. quasi
 columba pennas de argentatas
 habet. in posteriora dorsi

eius speciem auri continet.
 quia hic predicatorum suos
 sermonis luce induit. in po-
 steriora autem saeculo ful-
 gorem in se claritatis osten-
 dit. Sed ad huc quod clarum
 intus ostenditur. qualis sit
 ascensus adiungit. cum de eodem
 ferculo protinus subdit. Ascen-
 sum purpureum. Vera quip-
 pe purpurea quia de sangui-
 ne tingitur. non in merito
 in colore sanguinis videtur.
Et quia maxima multitudo
 fidelium in exordio nascentis
 ecclesiae per martiri san-
 guinem peruenit ad regnum.
Rex noster ascensum purpure-
 um fecit in ferculo. quia cla-
 rum quod intus aspicitur.
 per tribulationem sangui-
 nis peruenitur. Quid ergo
 nos miseri. qui ab omni
 fortitudine destituti. quid
 acturi sumus. Ecce in hoc
 ferculo columne esse non
 possumus. quia nobis nec for-
 titudo operis.

nec lumen emicat predicationis.
Redinatorium aureum non
habemus. quia nec dum sicut
oportet per intellectum spiri-
talem. requiem internae cla-
ritatis aspiciamus. Ascensus
purpureus non sumus. quia
per redemptore nro sanguinem
fundere non ualemus. Quid
ergo de nobis agendum est.
quae spes erit si nullus ad re-
gnum peruenit. nisi qui sum-
mis praeditus uirtutibus fue-
rit. Sed est quoque nra conso-
latio. amemus in quantum
possumus dm. diligamus proxi-
mum. & simul quoque nos
ad di ferculum pertinemus.
Quia sicut illic scriptum est.
media caritate construit.
habe quippe caritatem. tibi
sine dubio peruenies. ubi &
columna argentea erigetur.
et ascensus purpureus tenetur.
Nam quia hoc propter nram in-
firmitatem dicitur. aperte
monstratur. Cum illic petri
subdit. Propter filias

ierusalem. Sermo & enim di-
qui non filios sed filias dicit.
quid aliud per sexum femine-
um. quam mentium infirma
signauit. Quod ergo illic in
tercolumnas argenteas. redi-
natorium aureum. & ascensum
purpureum. in esse media cari-
tas dicitur. propter filias ierusa-
lem. hoc hic inter thalamos
per quinque cubitos designatur.
Quia & qui in uirtutibus in-
firmantur. si ipsa bona quae
possunt facere cum caritate
non neglegant. ad di aedificio
alieni non sunt. **SEQUITUR.**
Et limen portae iuxta uestibulum
portae intrinsecus. calamo uno.
Dum limen quod modo describitur.
iuxta uestibulum portae intrin-
secus esse memoratur. Aperte
ostenditur. quia limen quod
prius descriptum est. extrinsecus
fuit. Sed & si porta est dñs.
quod sit limen portae intrinse-
cus. & extrinsecus requiramus.
Per limen & enim portam unus
quisque ingreditur. Et quae

sunt duo haec limina. nisi patres testamenti ueteris. & patres testamenti noui. Non solum quippe hi. de quibus dñs incarnari dignatus est. sed om̄s testamenti ueteris patres. portae huius limen fuerunt. quia hi qui eum predicare & in eum sperare meruerunt. cunctis ad eum uenientibus aperuerunt aditum fidei. & om̄s qui crediderint dñm. quasi iam portam huius liminis intraret. Sed cur ante limen exterius. & post limen interius dicitur. nisi quia prius testamenti ueteris patres. et postmodum noui testamenti doctores fuerunt. Recte aut̄ limen exterius testamenti ueteris patres designat. quia per eorum predicationem opera peruersa punita sunt. Perdita uero nouorum patrum. unus cuiusq. animus. etiam ab illicitis cogitationibus coerct̄. dum reatus esse perfectus. et inde liberatione cordis ostenditur. Illi quippe a flagitiis.

acritatibus. a rapinis. auditorum animas phibere cura uerunt. isti uero dum non solum peruersa opera. sed etiam illicita cogitationum reserant. Quid nobis aliud. nisi intrinsecus limen facti sunt. Unde & ipsa ueritas loquitur dicens. Audistis quia dictum est antiquis. qui autem occiderit. reus erit iudicio. Ego autem dico uobis. Quia om̄s qui irascitur fratri suo. reus erit iudicio. Recte quoq. & exterius limen illos patres designat. qui ab ipsa incarnatione redemptoris n̄ri per interualla temporum longius constiterunt. Et quidem ab abel sanguine. passio iam coepit ecclesiae. & una est eccl̄a electorum precedentium atq. sequentium. Sed tamen quia discipulis dicitur. multi reges et prophetae uoluerunt uidere quae uidistis & non uiderunt. Antiquis patribus quasi foris stetisse est. redemptoris n̄ri presentiam non uidis

se corporaliter. Exterius igitur
sed tamen diuisi a sc̄a ecclesia
non fuerunt. quia mente opere.
predicatione. ista iam fidei
sacramenta tenuerunt. Istam
sc̄ae ecclesiae celsitudinem
conspexerunt. quam nos
non ad huc prestolando. sed
iam habendo conspiciamus.
Sicut enim nos in preterita
passione redemptoris nostri.
ita illi perfidem ~~in eadem~~
in eadem uentura saluati sunt.
Illi ergo foris non extra miste-
rium. sed extra tempus. Un-
de & in constructione taber-
naculi. ut columnae argen-
teae interius starent. paxilli
aerei figi per circuitum exte-
rius iussi sunt. in quibus reli-
gatum tabernaculum teneret.
Columnae itaq; argenteae inte-
rius. paxilli uero aerei in cir-
citu figuntur. atq; in ipsis
funes liguntur. ut tabernacu-
lum fixum maneret. quia ui-
delicet ut sc̄i apostoli in luce
sermonis sui solidi starent.

uti totum tabernaculum. id est
sc̄a ecclesia infidei integritate
consisteret. tanquam paxilli
aerei. patres testamenti ueteris
ac prophetae fixae sunt. qui uer-
borum suorum funibus predi-
catorum mentes in soliditate
stringerent. atq; hoc di. habi-
taculum in statum fidei liga-
rent. Extra ergo paxilli sunt.
qui ante tempus huius sc̄ae
ecclesiae fuerunt. Sed tamen
eos ligant qui in ipsa sunt quia
dum caelestia misteria uentu-
ra predicant. haec postquam
ostensa sunt. credibilia omni-
bus fecerunt. Ut ergo intus
columnae immobiles stent.
foris paxilli funes continent.
quia ut sc̄i ap̄li perfecte in car-
nationis dominicae misterium
crederent. illorum predicatio
obtinuit. qui hoc priusquam
fieret et uideret & predicare
potuerunt. Unde recte quoq;
ipse primus ap̄toꝝ magna
scilicet columna ueri taberna-
culi. loquit̄ dicens. habemus

firmiorem propheticum sermonem
 cui benefactis intendentes. quasi
 lucernae lucenti in caligoso loco.
 In quibus uerbis indicat. quam
 uis ad alta surrexit ex culmine.
 ubi religata persistat infide.
 Quae tamen lucerna prophetica
 sermonis. iam quidem intelle
 gentibus lucet. sed ad huc non
 intellegendis. cooperta allego
 riarum obscuritatibus. permanet.
 Unde etiam per psalmistam
 de eisdem dictis prophetarum di
 citur. Tenebrosa aqua innubibus.
 aeris. Quia uidelicet occulta
 est scientia in prophetis. Nec in
 merito columnae argenteae.
 paxilli aerei facti sunt. quia
 quod clare iam apostoli predicant.
 hoc prophetae sub intellectu
 mystico obscure locuti sunt.
 Recte ergo per aeris metallum
 signati sunt. quia clari in suis
 predicationibus non fuerunt.
 Sicut uero apostoli quia redemptoris
 nostri misterio lucem predica
 tionis habuerunt. argenteis co
 lumnis expressi sunt. Et no

tandum quod argentum sonat
 & lucet. aes uero sonat et non
 lucet. quia predicatorum noui
 testamenti aperte locuti sunt.
 quae etiam monstrare potu
 erunt. Predicatorum uero
 testamenti ueteris. quia per
 allego riarum umbras de cele
 sti misterio obscura dicta aptu
 lerunt. quasi sine luce sonitum
 dederunt. Quod uero illic
 per paxillos & columnas. hoc
 hic per limen exterius & limen
 interius designatur. Sin uero
 portam scripturam sacram hoc
 loco accipimus. ipsa quoque duo
 limina habet & exterius & in
 terius. quia in littera diuiditur
 allegoria. Limen quippe sa
 cre scripturae exterior littera
 limen uere eius interior alle
 goria. Quia enim per litteram
 ad allegoriam tendimus. qua
 si a limine quod est exterius
 ad hoc quod est interius ue
 nimus. Et sunt in ea per multa
 quae ita iuxta litteram men
 tem aedificant. ut per hoc

quod exterius agitur. audien-
tis mens interius trahatur.
Ibi quippe inuenimus predi-
camenta operis et exempla
uirtutis. ibi quippe iubetur
quid agere etiam corporaliter
debemus. ibi hoc quod ad ope-
randum precipitur. In scōrū
uiuorum ac fortium actione
monstratur. ut postquam nos
apertiora precepta atq. exem-
pla iustorum ad bonam ope-
rationem instruunt. tunc
ad limen interius id est ad in-
tellectum mysticum intimae
contemplationis tendamus
si possumus pedem mentis.
S tudete quaeso fratres carissimi.
dī uerbum audituri. nolite
despicere scripta nr̄i condito-
ris quae ad nos missa sunt. mul-
tum ualde est quod pereat
animus refrigeratur ac calore.
ne iniquitatis suae frigore
torpescat. cum in illa prece-
dentes iustos fortiter egisse
cognoscimus. et ipsi ad forti-
tudinem bonae operationis

accingimur. cum per scōrum
exemplorum famam animus
legentis incenditur. Uidet
quam fortia ab eis facta sunt.
& ualde indignatur sibi. quia
talia non imitatur. Unde
recte sponsi uoce ad sponsam
in canticis canticorum dicitur
Sicut turris dauid collum tu-
um. quae aedificata est cum
pugnaculis suis. Mille
clippeī dependere ex ea.
omnis armatura fortium.
In collo etenim guttur. in gut-
ture uox est. Quid ergo per
collum sc̄ae eccl̄ae. nisi sacra
eius eloquia designantur.
In qua dum mille clippei de-
pendere memorantur. per
hunc perfectum munimen
ostenditur. quia uniuersa
nr̄a munitio in sacro eloquio
continetur. Ibi quippe sunt
precepta dī. ibi exempla iusto-
rum. Si enim torpet animus
a conditoris sui desiderio. au-
diat quod dicitur. Dilige dñm
dñm tuum ex toto corde tuo

ex tota anima tua. ex tota men-
te tua. et ex tota uirtute tua.

In odio fortasse labitur. pxi-
mi. audiat quod sequitur.

Diliges proximum tuum sicut
te ipsum. Res aliena concupi-
scitur. audiat quod dicitur.

Non concupisces rem proximi
tui. De iniuria quae a proxi-
mi ore uel facto illata est. ad
iram mens incenditur. audiat
quod dicitur. Non queris uul-
tionem. nec memoreris iniuriae
cuius tuorum. In carnis con-
cupiscentia mala sauciata mens
accenditur. necatur oculus
mente. audiat quod paulo
superius dictum est. Qui uide-
rit mulierem ad concupiscendu-
eam. iam moechatus est eam in
corde suo. Contra inimicum
forsitan quisq. animum suum
relaxare disponit in odium.
audiat quod illic scriptum est.

Diligite inimicos uros. benefacite
his qui oderunt uos. Sed si qui
aliena iam non rapit. ad huc
forsitan sua inordinate retinet.

audiat quod illic dicitur. Uen-
dite quae possidetis. et date
aelemosinam. Infirmantis
animus perfrui desiderat. do-
simul & saeculo. audiat quod
illic scriptum est. Nemo
potest duobus dominis serui-
uire. Alius non ad necessita-
tem stipendius. sed ad uo-
luptatem desiderii possessa
retinet. audiat quod illic dicitur.

Qui non renuntiauerit omnib.
quae possidet. non potest me-
us esse discipulus. Quidam
enim relinquunt omnia. multi
autem etiam possidendo renun-
tiant. quia sic ad usum pos-
sessa retinent. ut eis ex deside-
rio non succumbant. Tot po-
rem quisq. appetit. & laborem
subire p dno etiam cum pre-
ualet refugit. audiat quod
illic dicitur. Qui non colli-
git mecum. spargit. In collo-
ergo ecclesiae. id est in sacri-
cloqui predicatione. quae
p sua munitione et altitudi-
ne. turri dauid similis esse

221
dicitur. Mille clipei depen-
dent. quia quot illic precepta
sunt. tot etiam pectoris nri
munimina. Ad seruandam
itaq. innocentiam etiam laesi
a proximo. perditare in hu-
militate festinamus. Abel
ante oculos ueniat. qui occi-
sus a fratre scribitur. et non
legitur reluctatus. Mentis
munditia etiam cum con-
iugali copula eligitur. Enoch
debet imitari. qui et coniu-
gio positus ambulauit cum
dō. et non inueniebatur.
quia transtulit illum dñs.
Precepta dī festinamus pre-
senti nrae utilitati prepo-
nere. Noe ante oculos ueni-
at. qui cura domestica post-
posita. excussione dī om-
nipotentis. percentu annos
ad arce fabricam iuxit oc-
cupatus. Subire oboedientie
uirtutem nitimur. Abraam
aspicere debemus. qui reli-
cta domo. cognatione. patria.
oboediuit exire in locum.

quem accepturus erat in here-
ditatem. Exiuit nesciens quo-
iret. Qui paratus extitit. ut
p aeterna hereditate dilectum
quem acceperat occideret he-
redem. Et quia unicum dō
offerre non distulit. unuer-
sam multitudinem gentium
in hereditate accepit. Notum
simplicitas placet. Isaac ad-
mentem ueniat. quem in om-
nipotentis dī oculis. uitae suae
tranquillitas ornauit. Labo-
riosa fortitudo ut obtineri
debeat quaeritur. Iacob ad
memoria reducatur. qui postquā
scit fortiter seruire homini.
ad eam quoq. uirtutem per-
ductus est. ut non potuisset
a uictante angelo superari.
Conamur carnis inlecebram
uincere. Ioseph ad memoria
redeat. qui temptante peri-
culo custoditur. Unde factum
est ut quia membra sua bene-
nouerat regere. regendo quoq.
omni aegypto praeset. Man-
suetudinem atq. patientiam

obtinere quaerimus. Moysen ante oculos deducamus. qui exceptis paruulis ac mulieribus. dec. milia armatorum uirorum regens. mitis fuisse describitur super omnes homines qui habitabant super faciem orbis terrae. Rectitudinis zelo contra uitia accendimur. Finec ante oculos deducatur. qui coeuntes gladio transfigens. castitati populum reddidit. et iram dei iratus placauit. Despe omnipotentis dei presumere. indubiu quaerimus. Iosue ad memoriam reuocemus. qui dum dubia certamina certamente subit. ad uictoriam sine dubitate peruenit. lam mentis inimicis punire cupimus. in benignitatem animum dilatare. samuel in cognitionem deducatur. qui de principatu deiectus a populo. cum isdem populus peteret. ut pro deo preces effunderet. respondit dicens. Absit a me hoc peccatum in domino. ut cesssem orare pro uobis. Culpam quippe scilicet uir perpetrare se

credidit. si eis quos aduersarios protulerat. usque ad eiectionem. benignitatem gratiae non reddidisset in prece. Qui rursum cum iubente domino mitteretur. ut dauid regem ungueret. respondit. Quomodo uaclo inueniet enim me saul. & occidet me. Et tamen quia iratum deum eidem saul cognouerat. in tanto se luctu affligit. ut ei perse deus diceret. Quousque tu luges saulem. cum ego abiecerim eum. Pensemus ergo eius animum. quantus caritatis ardor incenderat. qui & illum flebat. a quo timebat occidi. Cauere autem uolumus. quem timemus. Sollicita nobis mente pensandum est. nesci si locum fortasse repperimus. malum pro malo reddamus ei quem fugimus. Dauid ad memoriam redeat. qui persequentem se regem et inuenit ut potuisset occidere. et tamen in ipsa feriendi potestate positus elegit bonum quod

quod ipse deberet facere: non
aut̄ malum quod ille merebat̄
pati dicens. Absit a me ut
mittam manum in xpm̄ dñi.
Et cum saul idem post eum ab
hostibus fuisset interemptus.
eum quem persecutorem dū
uiuere pertulit. fleuit occi-
sum. Errantibus mundi po-
tentibus libere loqui decerni-
mus. Iohannis auctoritas ad
animum reductur. qui hero-
dis nequitiam reprehendens
puerbi rectitudine occidi non
timuit. Et quia xpc̄ est ueri-
tas. ipse ideo p̄ xpo quia pue-
ritate animam posuit. Car-
nem iam nr̄am p̄ dō ponere
in morte festinamus. Petrus
ad mentem ueniat. qui inter
flagella gaudet. qui caesus
principibus resistit. qui uitam
suam p̄ uita despiciat. Cum mor-
tis appetitu disponimus ad
uersa contempnere. Paulum
ante oculos deducamus. qui
non solum alligari. sed et mori
paratus p̄ xpo. non facit pre-

ciosiorem animam quam se.
Succendi cor nr̄m igne caritatis
quaerimus. Iohannis uerba
pensemus. cuius omne quod
loquitur. igne caritatis uapo-
rabitur. Quia ergo in uoce sacri
aeloqui cuiuslibet quaerimus.
munimen iustitiae inuenimus.
mille clipei pendent ex ea. om-
nis armatura fortium. Si enim
pugnare contra sp̄italia nequi-
tia uolumus. in collo eccl̄ae que
nobis sicut dauid turris erecta
est. id est diuina eloquia p̄te-
ctionis arma requiramus. ut ex
distinctione p̄cepti. contra
uitia sumatur uirtus adiutorii.
Ecce enim contra aeras potesta-
tes festinamus fortes existere.
in hac turri. armaturam nr̄ae
mentis inuenimus. Et inde p̄ce-
pta conditoris. inde sumamus
exempla p̄cedentiū. per quae
contra aduersarios nr̄os in expu-
gnabilitet armemur. Dum enim
quamlibet uirtutem subire
appetit. et hanc illi a patribus
iam impletum uidet. ibi arma

turam tuam inuenis. perquam
 contra sp̄talia bella munitur.
 Dependunt quippe in ea clippei.
 si quis pugnare appetit. assu-
 mat et exeat. uirtute pectus
 munitur. et uerborum iacula
 emittat. Et notandum quia
 aedificata cū p̄ pugnaculis suis
 suis dicitur. hoc quippe agunt
 p̄ pugnacula quod clippei. quia
 utraq. pugnantem muniunt.
 sed inter utraq. distat. quia
 clippeos p̄nto munimine ubiq.
 uolumus mouemus. p̄ pugnaculo
 aut defendi possumus. sed hoc
 mouere non possumus. Clippeus
 in manu est. nam p̄ pugnaculo
 tenetur. Quid ergo inter p̄ pu-
 gnacula et clippeos distat. nisi
 quod in sacro aeloquio patrum
 precedentium & miracula legi-
 mus. & uirtutes bonorum operū
 audimus. Ibi namq. cognosci-
 mus quod alius potuit mare
 diuidere. alius solem figere.
 alius mortuum suscitare. alius
 paracletum uerbo erigere. alius
 umbra aegrotos curare. alius

per sua semicinctia infirmanti-
 um febris obinare. Qui tamen
 omnes & patientiae longanimi-
 tate mitis. et zelo rectitudinis
 feruentes fuerunt. uerbi predi-
 catione diuites. simul et largi-
 tatis. huius itaq. quam uera de deo
 dixerint. testantur miracula.
 quia talia per illum non face-
 rent. nisi de illo uera narrarent.
 Et quam pii. quā humiles. quā
 benigni extiterint. eorum te-
 stantur operationes. Surgitur
 de fide temptamur. quā ex il-
 lorum predicatione concepi-
 mus loquentium miracula
 conspiciamus. et in fide quam
 ab eis accepimus confirmamur.
 Quid ergo illorum miracula.
 nisi nam sunt p̄ pugnacula.
 quia et muniti p̄ illa possumus.
 et tamen in manum arbitrii
 non tenemus. nam talia facere
 non ualemus. Clippeus uero
 in manu est et defendit. quia
 uirtus patientiae. uirtus mi-
 sericordiae. precedente nos
 gratia. et in potestate est

arbitrio. et a periculo protegit ad
uersitatis. Turris itaque. nam
cum propugnaculis suis aedifica
ta est. in qua mille clipei de
pendent. quia in scriptura
sacra et sub miraculis patrum
a iaculo aduersitatis abscon
dimur. & conuersationis sanctae
munimina etiam in manu te
nemus operis. Notandum uero
quod limen portae uno cala
mo mensuratur. Calamus autem
in sex cubitis & palmo tendit.
quia uidelicet in scriptura sa
cra & doctrina perfectae ope
rationis. & initium supernae
contemplationis inuenitur.
Si in uero porta hoc loco unus
quisque predicator accipitur.
limen exterius in porta est
uita actiua. limen uero in
terius contemplatiua uita est.
per illam quippe ambulatur
in fide. per hanc uero festi
natur ad speciem. Illa exte
rius docet. ut unusquisque be
ne uiuere debeat. ista interi
us perducit. ut ex bona uita

ad gaudia aeterna pertingat.
haec nos hodie traxisse suffici
at. Quia enim transeuntes ad
alia. diu per excessum locuti
sumus. ea quae subiuncta sunt.
lectioni alterae reseruemus. re
parandi per silentium. speran
tes in uerbo quod uiuit & regnat
cum patre in unitate spiritus sancti. per
omniam saecula saeculorum amen.

VINCII OMIT
QUARTA
IRCUUS
SPECIES ERAT
quasi species
aeris. mensus
est uestibulum portae. octo cu
bitorum. et frontem eius duob.
Ac ne hoc uestibulum extra por
tam esse crederemus. **SUBDITUR.**
Uestibulum autem portae. erat in
trinsecus. Quid ergo per interi
us uestibulum. nisi aeternae
uitae latitudo designatur.
quod modo intra angustias
uitae praesentis. iam per spem
mente concipit. De qua

per psalmistam dicit. Intrate
portas eius in confessione. atria
eius in ymnis confessionum.

Cum enim peccata nra per lacri-
mas confitemur. angusta uiae
portam ingredimur. Sed cum
posthaec ad aeternam uitam
perducimur. portae nostrae
atria in confessionum laudib.
intramus. quia ibi iam angustia
non erit. cum nos laetitia aeter-
nae solemnitatis assumpserit.

Propter confessionis nrae angu-
stiam ueritas dicit. Intrate per
angustam portam. Et cum se
psalmista recipi in latitudine
gaudii aeterni presumeret dice-
bat. Statuisti in loco spatiose
pedes meos. Ad atrium ergo
per portam tenditur. quia in
latitudinem solemnitatis per-
tingitur. ab angustia confes-
sionis. Illa itaq. gaudia quae
apud dauid atria. apud eze-
chielem intrinsecus uocantur.
Unde & hoc ipsum uestibulum.
octo cubitis dicitur mensuratum.
Ibi enim omnes recipiendi sunt.

qui hinc & in exercitio operis
laborant. et ad gaudia eterna
per contemplationis gratiam
suspitant. Nec in merito men-
sura uestibuli in octo cubitis
ponitur. quia septem diebus
uniuersum tempus euoluitur.
Aeterna etenim dies quae expleta
septem dierum uicissitudine
sequitur. scilicet octaua est.
Unde etiam psalmista resurre-
ctionis diem considerans. qui
ad extremi iudicii erat locutu-
rus premisit titulum dicens.
In finem psalmus dauid. pocta-
ua. Ut enim quam octauam
diceret. demonstraret diem
illam tremendi terroris. in
psalmi inchoatione secutus
est dicens. Dne ne in ira tua
arguas me. neq. in furore tuo
corripias me. Modo enim
quisquis per flagella corri-
pitur. et correptionibus emen-
datur. in mansuetudine cor-
ripitur non in ira. In distri-
cto aut. illo examine. omnis
argutio atq. correptio. furor

IV X

etiam est. quia uenia post cor-
reptionem non est. huius octo-
rii numeri causa est. quod
post sabbatum dñs uoluit
a morte resurgere. Dies quip-
pe dominicus quatertertius est
a morte dominica. a conditi-
one dierum numeratur octa-
uus quia septimum sequit̃.
Unde et ipsa uera redemptoris
nr̃i passio et uera resurrectio.
figurauit aliquid de suo cor-
pore in diebus passionis suae.
Sexta enim feria passus est.
sabbato quieuit in sepulchro.
dominico aut̃ die resurrexit
a morte. Presens etenim uita
nobis adhuc sexta est feria.
quia in doloribus eluctur.
et in angustiis cruciat̃. Sed
sabbato quasi in sepulchro
quiescimus. quia requiem
animae post corpus inueni-
mus. Dominico uero die. ut
delectet a passione tertio. a con-
ditione ut diximus octauo.
iam corpore a morte resurgi-
mus. et gloria animae etiam

cum carne gaudemus. Quod
ergo mire saluator noster fecit
in se. hoc ueraciter signauit
in nobis. ut nos dolor in sexta.
et requies in septima. & gloria
excipiat in octaua. hinc per
salomonem dicit̃. Da partem
septem nec non et octo. quia
ignoras quid mali futurum
sit super terrā. Partem etenim
simul septem et octo clamus.
quando sic ea quae septem diebus
euoluunt̃ disponimus. ut per
haec ad bona aeterna ueniamus.
ut dum modo caute agitur.
postmodum ueniens tremen-
di iudicii ira deuret̃. Octo
itaque cubitis uestibulu mensu-
ratur intrinsecus. quia per lu-
cem quae post septem dies sequi-
tur. latitudo nobis aeternita-
tis aperitur. Sed nemo ad
illam uenit. nisi qui hic dile-
ctionem dei et proximi deuota-
mente tenuerit. Unde et sub-
ditur. Et frons eius duobus
cubitibus. Frons etenim portae
est. bonum meritum uitae

praesentis. Sicut enim uestibulum
intrinsecus aeterna requies debet
intellegi. ita p[ro]frontem portae.
qualitatem uisibilis uitae signari.
Frons ergo portae. duob[us] cubitis
mensuratur. quia quisquis hic
dilectionem d[omi]ni ac p[ro]ximi seruare
studuerit. ipse ad aeternitatis atriu[m]
pertingit. Uita igit[ur] n[ost]ra ut duo
bussit mensurata cubitis. tenendi
per caritatem cotidie debet in
amorem d[omi]ni simul & p[ro]ximi. Non
est enim caritas uera. si minus ad u[er]
obus cubitis habet. Unde moyses
cu[m] per colores uestiu[m]. electo[rum] uir
tutes exprimeret. in ornamentu[m]
pontificis bis tinctu[m] coccu[m] iubet
adhiberi. Quid namq[ue] per coccu[m]
nisi caritas designatur. quae sem
per per flammam amoris accen
ditur. Sed coccus bis tingitur.
quando non solu[m] ex amore d[omi]ni. sed
etia[m] p[ro]ximi n[ost]ra caritas inflam
matur. Nam quisquis sic amat
d[omi]n[u]m. ut commissi sibi p[ro]ximi cu
ram relinquat. adhuc in eo
coccus semel tinctus est. Et quis
quis sic amat p[ro]ximum. ut mi

nuat desideriu[m] q[uo]d flagrare
debet ad d[omi]n[u]m. non est in eo ad
huc color tincturae gemina
tu. Debemus ergo & ama
re eos cu[m] quib[us] uiuimus. &
ad illu[m] desideriu[m] anhelare.
in quo ueraciter uiuimus.
Ecce enim ad fidem. ad audi
endu[m] uerbum omnipotentis
d[omi]ni. nos qui religioso inditi
habitu uideamur. ex diuer
sa mundi qualitate conue
nimus. atq[ue] ex dissimilibus
iniquitatib[us] scae ecclesiae
concordia congregati sum[us].
ita uitam patenter factu[m] esse
uideatur. q[uo]d de p[ro]missione
ecclesie per esaiam dicitur.
Habitabit lupus cu[m] agno. &
pardus cu[m] edo accubabit.
Nam sc[ilicet] caritatis uiscera. lupus
cu[m] agno habitat. quia hi
qui in seculo raptores fuerunt.
cu[m] mansuetis ac mitib[us] con
quiescunt. Et pardus cu[m]
edo accubat. quia is qui pec
cato[rum] suor[um] maculis uariis
fuit. cu[m] eo qui se despiciat.

& peccatorem fatetur. humili
liari consentit. Ubi & subdit.
Utulus & leo. & ovis simul mo
rabunt. quia & is qui p con
tritum cor. ad cotidianum
se dō sacrificium pparat. & a
lius qui tamquā leo ex crude
litate seuebat. & alter qui uel
ut ovis innocentia sue simpli
citate perdurat. in caulis scāe
ecclesiae conuenerunt. Ecce
qualis est caritas. que diuersi
tates mentium accendit. con
cremat. inflammat. sed quasi
in unam auris speciem reformat.
Sed in eo quod electi sic armant.
ad illum necesse est ut festinem.
que aeterno gaudio me. eis
uidere mereant. Unus enim
dñs ac redemptor noster. qui
& hic electos suorum corda ad
unanimitatem ligat. & ad su
pernum amorem per interna
desideria semper stimulat.
Unde & illic subdit. Et puer
paruulus minabit eos. Quis
iste est puer paruulus. nisi is
de quo scriptum ē. Puer na

tus nobis. filius datus est nobis.
Quis simul habitantes minat. quia ne
interrenis rebus corda nra inhere
ant. h. ce per eternum desiderium
cotidie inflammat. & ipsum
ei minare est. ad suum amorem
incessanter accendere. Nec cum
nos uicissim diligimus. mente
in hoc exilio remaneamus. ne qui
es huius uitae sic placeat. ut ad
obliuionem patriae pducatur.
ne delectata mens p speris torpeat.
Unde & donis suis flagella ptime
scet. ut nobis omne qd in seculo
nos delectabat. amarescat. Et il
lud incendiū surgat in animo. qd
nos semper ad caeleste desiderium
excitet. atq. ut ita dicam delecta
biliter mordet. suauius cruciet.
hilariter contristet. Puer ergo
nos paruulus minat. quia is qui
paulominus quā angeli minora
tus est. p caritatem quā nobis tri
buit. in hoc nos mundo mentem
figere non permittit. Bis tinctus
itaq. cocculus in nobis est. si & hic
pimos nostros. sicut & nos dili
gimus. & ad auctore omnium

141
cū ipsis quos diligimus festinam.
Signatur uita nra de perfecta cari-
tate bistingt. frons in nobis porte
duob. cubitis mensurat. Siue
igitur doctor. seu sacrum eloqui-
um. uel certe fides. portae no-
mine signet. in mensura utriusq.
cubiti non inconuenienter acci-
pitur. Quae si illa uera p̄dicat.
qui dī a p̄ximi amorem docet.
& ipsa est certa scientia qua ca-
ritas aedificat. & fides robusta ē.
quaese in dilectionem dī a p̄xi-
mi exercet. **SEQVITVR.**

Portae thalami. portae ad orien-
talem uiam. tres hinc. & tres
inde. & mensura una trium.
Quid thalami. quid uia orienta-
lis designet iam superius dixim.
nec replicare latius necessariū
pettamus. Sed querendū nobis
est quod dicitur. Tres hinc. &
tres inde. Thalami quippe
iuxta uia orientalem sunt. cor-
da feruentium in amore dī.
Et siue hi qui electi in testa-
mento ueteri fuerunt. siue in testa-
mento nouo secuti sunt. nimirū

constat. quia om̄s ex amore
trinitatis accensi sunt. Neq.
enim uere dīm diligerent. si
eiusdem trinitatis quae est dī. gra-
tiam non accepissent. Iuxta
uiam ergo orientalem. tres hinc.
& tres inde sunt thalami. quia
dū inter ueteres & nouos patres
dīs incarnari dignatus est. qua-
si in medio thalamoꝝ. uia ori-
entalis apparuit. Qui thalami
ad ueram speciem. ex trinitatis
sunt cognitione decorati.
Sin uero ad uirtutes electoꝝ. eun-
dem numerū referamus. tres sunt
uirtutes. sine quib. is qui ali-
quid operari iam potest. salua-
ri non potest. Videlicet fides.
spes. caritas. Et quia eadem
spes. fides. caritas in antiquis
patrib. quae in nouis doctorib.
fuit. iuxta orientalem uiam
tres hinc. & tres inde thalami
describunt. Uel certe quia
patrum ueterum distinctiones
fuerunt. tres quoq. nouoꝝ sub-
gata sequunt. Uetus quippe
populus habuit patres. ante

legem. ac deinde in lege. & post
modum pphetas. In nouo aut
populo. prius hebreorum primi-
tiae crediderunt. postmodum
plenitudo gentium infide se-
cuta est. ac deinde in fine scilicet
hebreorum reliquiae saluantur.
Quia ergo incarnatio domini. & ex
superiore parte patres ante
legem. patres in lege. atque ad
extremum pphetas habuit.
& posteriori fideles ex hebreis.
fideles ex gentibus. ac postmodum
hebreorum omnes reliquias colligit.
orientalis uia. tres hinc & tres
inde thalamos habere memo-
ratur. Sed hoc quoque non in-
conuenienter accipimus. si tres
esse ordines fidelium dicamus.
Sive namque in ueteri testamen-
to seu in nouo. alius est ordo
predicantium. alius continen-
tium. alius bonorum coniugum.
Unde & isdem propheta in supe-
riori parte. tres uiros liberos
uidit. noe. daniel. & iob.
In quibus uidelicet tribus. pre-
dicatores. continentes. atque

coniugati signati sunt. Nam
noe archam mundas uexit.
atque ideo figuram rectorum te-
nuit. Daniel et in aula re-
gia abstinentiae deditus fu-
it. & ideo uita continen-
tium signauit. Iob uero in
coniugio positus et cura
domus proprie exercens placuit.
per quem digne bonorum coniugum
ordo figuratur. Quia ergo
ante mediatoris aduentum.
& predicatorum. & continentium.
ac boni coniugati fuerunt.
qui eundem eius aduentum
prestitolarent. & magna hunc
sui desiderium uidere cuperent.
& postmodum predicatorum. con-
tinentium. ac boni coniugati
sicut cernimus existunt. qui
redemptorem nostrum non
iam desiderant in carnandum.
sed maiestatis suae gloria con-
templandum. orientalis uia
tres hinc. & inde thalamos
habet. iuxta psalmistae uocem.
qui de decem uia. uidelicet
nostro redemptore dicit. In car-

cutu eius. tabernacula eius.
 Sed pensandum nobis est solli-
 cita intentione qd dicitur.
 quia mensura una trium.
 Cū enim longesit a continentib.
 & tacentib. extollentia p̄ dica-
 tog. & ualde a conuigatis di-
 stet eminentia continentium.
 quicquid una mensura dicit̄
 trium. Conuigati quippe
 qu. unius bene agant. & om-
 nipotentem dñm uiderere desi-
 derent. domesticis tamen cu-
 ris occupant̄. & necessitate
 ut utroq. mentem diuidunt.
 Continentes aut̄ ab huius mun-
 di actione remoti sunt. & uo-
 luptate carnis etiā a licito
 conuigio restringunt. Nul-
 la conuigis. nulla filiorum
 cura. nullis noxiis ac diffici-
 lib. rei familiaris cogitatio-
 nib. implicant̄. Predicato-
 res uero non solū a uitis se
 coherent. sed etiā peccare
 alios prohibent. in studio bonę
 conuersationis instruunt.
 Quomodo ergo una eorū men-

sura est. quoz uitae aequa-
 litas una non est. Sed men-
 sura una trium est. quia
 & si in eis meritoz magna est
 diuersitas. tamen distantia
 in fide in qua tendunt non est.
 Nam eadem fides que istos soli-
 dat in maximis. illoz infir-
 mitatem continet in paruis.
 Uel certe trium una mensura est.
 quā in retributione ultima
 quam uis eadem dignitas non
 sit. una tamen omnib. uita
 beatitudinis. Unde & perse-
 metipsum dñs dicit. In do-
 mo patris mei mansiones
 multae sunt. Sed tamen qui
 in uinea ducti sunt. quamuis
 diuersis horis uenirent. unū
 denarium acceperunt.
 Qua ita ratione conueniant
 mansiones multae cum uno
 denario. nisi quia diuer-
 sae quidē beatorū ciuium
 dignitates erunt. sed tamen
 una quies aeternę retribu-
 tionis. Nam & si dispar-
 erit meritum singulorū.

non erit diuersitas gaudiorū.
Quia & salter atq. alius ampli
us exultat. om̄s tamen unum
gaudium de conditoris sui
uisione lactificat. Hoc quoq.
est si uede ueterib. seu nouis pa
trib. sentiendum. quia orien
talis uia. cum tres hinc. & tres
inde thalamos habeat. mensu
ra una trium est. Quia ipsa
fides atq. ipsum meritum. te
nuit corda p̄cedentium. quae
repleuit corda sequentium.
sub testamento nouo positos.
Sicut p̄ paulum dicit. habentes
autē sp̄m̄ fidei. sicut scriptū
est. Credidi p̄pt̄ quod locu
tus sum. & nos credimus p̄pt̄
quod & loquimur. Spiritua
les quippe illi patres. omni
potentem d̄m̄ trinitatem
ita eē crediderunt. sicut
eandē trinitatem noui pa
tres apte locuti sunt. Esaias
namq. audiuit angelica agmi
na in caelo clamantia. Sc̄s.
sc̄s. sc̄s. d̄ns d̄s sabaoth. Ut
enim p̄sonarum trinitas

De sc̄o t̄m̄^{is}

monstraret. tertio sc̄s dicit.
Sed ut una eē substantia trini
tatis appareat. non d̄m̄ saba
oth eē phibetur. Qd̄ dauid
quoq. similiter sentiens ait.
Benedicat nos d̄ns d̄s nr̄. & be
nedicat nos d̄s. Qui cū tertio
dixisset d̄m̄. ut unum hunc
eē ostenderit subdidit. Et
metuent eū. om̄s fines terrae.
Paulus quoq. loquit̄ dicens.
Quo ex ipso & p̄ ipsum. & in
ipso sunt om̄a. Ex ipso uide
licet ex patre. p̄ ipsum p̄ fili
um. in ipso autē in sp̄u sc̄o.
Quē ergo ipsum tertio dixisset.
adiunxit. Ipsi gl̄a in secula
seculorū amen. Qui enim non
dicit ipsis sed ipsi. dicendo ter
ipsum distinxit p̄sonas. & sub
iungendo ipsi gl̄a. non diui
sit substantiam. Quia itaq.
una est ueterū ac nouorū fides.
recte thalamos describit̄ men
sura una trium. Quod uerbis
aliis replicat̄. cū subditur.
Et mensura una frontium. ex
utraq. parte. Ex utraq. & enim

parte mensura frontium. quia
 patres nri uel prius aucteri.
 uel nunc anouo testamento
 uenientes. in una mediatoris
 fide conueniunt. qui pro qd
 caritate pleni sunt. carnem
 abstinentia domant. corda
 audientium pdicationis lumi
 ne illustrant. signa faciunt.
 uirtutes operantur. Per hoc
 in coru bona nobis foras inno
 tescunt. non in merito huius
 caelestis aedificii frontes uocant.
Omnem enim quod nunc in apto
 ostenditur frons est. ut illud
 sit uestibulum aedificii. qd
 nobis interius reseruat. Un
 de & scae in cantico canticoz
 dicitur. Sicut cortex mali
 punici. genae tuae absq. oc
 cultis tuis. Gene quippe sunt
 scae ecclesiae spirtales patres.
 qui nunc in miraculis coru
 scant. & uelut in eius facie
 uenerabiles apparent. Cum
 eorum uidemus multos mira
 ragere. uentura pphetare.
 mundu pfecte relinquere.

caelestib. desideris ardere. sicut
 cortex mali punici. scae eccle
 siae genae rubent. Sed quid
 istud est omne qd miramur
 in illis. rei coparatione de qua
 scriptum est. Quod oculus
 non uidit. nec auris audiuit.
 nec in cor hominis ascendit.
 quae pparauit ds diligenti
 busse. Bene ergo cu miraret.
 genas ecclesiae subdit. absq.
 occultis suis. Ac si aperte di
 ceret. Ea quidem quae inte
 non latent magna sunt. sed p
 illa ualde ineffabilia quae
 latent. **SEQUITUR.**
Et mensus est latitudinem
 liminis portae decem cubitoz.
 & longitudinem porte tre
 decim cubitoz. Multa supe
 rius de porte significatione
 iam diximus. Sed unum
 tenere aliquid debemus. per
 quod possit & cetera lectoris
 prudentia penetrare. Dictu
 quippe est. per porta scriptu
 ram sacram posse figurari.
 Sed hoc nobis modo laboriose

discutiendū est. cur latitudo
luminis portae tredecim mensurat.
Hoc enim loco longitudo portae.
altitudo dicitur. sicut nos lon
gae stature dicimus. quem al
tum uidemus. Nam longitu
do portae dici intransuersum
non potest. cuius latitudo
per decem cubita monstrat.
Quid ergo latitudo luminis
portae. nisi lex testamenti ue
teris fuit. & longitudo portae.
nisi gratia testamenti noui.
Quia uidelicet scriptura sacra.
dum per testamentū uetus crimi
na operum conpescuit. dare
decimas p̄cipit. quasi per
mandata humilia in luminis
latitudine iacuit. Sed dum
per testamentum nouum. co
gitationes prauas cohercuit.
derelinqui om̄a. & p̄ dō uitā
corporis iussit. cū presenti
seculo despici. quasi porta
nra in longitudinis altitu
dine surrexit. Minora quip
pe p̄cepta. israhelitico popu
lo per legenda sunt. Unde

& eidem populo moyses in ca
po locutus est. **A**liora dñs
sc̄is apostolis dedit. unde &
eosdem. mandatus uite in mon
te docuit. Dum uero redem
ptor n̄r per euangelium dicit.
nolite putare quod ueni sol
uere legem & p̄phetas. Non
ueni soluere sed adimplere.
Adimplere legem uenerat. qui
legis iustitiae gratiā addidit.
Ut quod illa iubebat in minimis.
ipse perfici adiuuaret in sumis.
Et quod illa cohercebat ab ope
re. ipse ressecaret a corde.
Intellecta ergo lex que in lati
tudine iacuit. in altitudine
surrexit. Ipsa enim dī cogni
tio que apud illā in sp̄italib.
patrib. fuit. nota omni po
pulo hebreorum non fuit. Nam
omnipotentem dñm. sc̄am
uidelicet trinitatem cū p̄phe
tae p̄dicarent. populus igno
rabat. Solū decalogū tenebat
in lege. fidem trinitatis nesciens.
Mensuret ergo latitudo luminis
portae decem cubitis. quia

144
durus ille populus. sublimitate
fidei ignorans. mandatis serui-
ebat decalogi. Mensuretur ue-
ro longitudo postae tredecim
cubitis. quia prestantum no-
uum. in corde fidelis populi. su-
per mandata decalogi. quo
ueterus custodit. cognitio trini-
tatis creuit. et eo mandata le-
gis perficit. quo trinitatem
eē omnipotentē dñm credidit.
Ubi et queri rationabiliter po-
test. cur ista latitudinē limi-
nis portae quā superius dixe-
rat. uno calamo mensurari
inferius subiungit. quā dece-
cubitis mensuratur. ac dein-
de subditur. quā longitudo
postae tredecim cubitis mensura-
ta. Unus etenim calamus iā
sicut sepe dictum ē. sex cu-
bitos habet & palmū. decē
uero cubiti iā mensurā suā
sup calamū tenent. Trede-
cim uero amplius quā decē.
Quid ē ergo quā prius uno ca-
lamo lumen postae. post
modū latitudo ei decē cubi-

tis. ad extremum quoque longitu-
do postae. tredecim mensura-
tur. nisi quā scī patres. quos
per sacra scripturam ante le-
gē fuisse cognoscim. unam
quidē omnipotentē dñm. scām
uidelicet trinitatem eē no-
uerunt. sedeandē trinitatē
quā cognouerunt. a peste mi-
nime predicauerunt. Qui
ei iussionib. oboedientes. &
uitae mundiciā conseruan-
tes. quasi in sex cubitis cala-
mi. habuerunt perfectionē
operis. & sepe angelos uiden-
tes. habuerunt palmum
contemplationis. Data autē
lege. rudis ille hebreorum
populus. mandata decalo-
gi seruate conatus ē. sed ta-
men de cognitione scāe tri-
nitatis eruditus non est.
Et quamuis hanc spirituales
patres. perfecte cognouissent.
multitudo tam magna
sinagoge. nec inuenire my-
steriū trinitatis potuit.
nec querere sciuit. Super

ueniente autē gratia per te-
stamentū nouum. omnis fi-
delis populus unam trinita-
tem eē cognouit. et uirtute
decalogi. in ei agnitione con-
pleuit. Prius enī lumen
postē mensuretur calamo
uno. postmodū latitudo ei
cubitis decē. atq. adextre-
mum longitudo portę cu-
bitis tredecim. quia et scis
patrib. ante legē actiua &
contemplatiua uita non de-
fuit. & sub legis decalogo po-
pulus diuine substantiæ mi-
steriū nesciens. in mandatorū
latitudine seruauit. & nunc
sub gratia custoditis ueris
decalogi preceptis. omnis
qui ad fidē uenerit scē trini-
tatis sacramenta cognoscat.
Quia in hoc quoq. nobis sci-
endum ē. quia per incre-
menta temporē creuit sci-
entia spiritalium patrum.
Plus namq. moyses. quam
abraham. plus pphete. quā
moyses. plus apostoli. quā

pphete. omnipotentis dī
scientia eruditi sunt. Fallor
si haec ipsa scriptura n̄ loquitur.
Pertransibunt plurimi. &
multiplex erit scientia. Sed
eadem quae de abraham. mo-
yse. pphetis. & apostolis dixi-
mus. ex eiusdem scripturae
uerbis si possumus ostendamus.
Quis enī nesciat quia abrahā
cū dō locutus ē. et tam ad mo-
ysen dicit dñs. Ego sum dñs
abraham. dñs isaac. & dñs iacob.
& nom̄ meū adonai non in-
dicaui eis. Ecce plus moysi.
quā abrahę innotuerat. qd̄
illud de se moysi indicat.
qd̄ se abrahę non indicasse
narrabat. Sed uideam si pro-
phete plus quā moyses diu-
nā scientiā adprehendere po-
tuerunt. certe psalmista di-
cit. Quomodo dilexi legē
tuam dñe. tota die medi-
tatio mea ē. atq. subiungit.
super om̄s docentes me in-
tellexi. quia testimonia tua
meditatio mea est. Et iterū

Super seniores intellexi: Qui ergo legem meditari se memorat & super omnes docentes se ac seniores intellexisse testatur. quia diuinam scientiam plus quam moyses acceperat manifestatur; Quomodo autem ostensuri sunt. quia plus sancti apostoli edocti sunt quam prophete; Certe ueritas dicit: Multi reges & prophete uoluerunt uidere que uidentur. et non uiderunt. & audire que auditis. & non audierunt; Plus ergo quam prophete diuina scientia nouerunt. quia quod illi solo spiritu uiderunt ipsi etiam corporaliter uidebant; Impleta itaque est. ea quam superius diximus danielis sententia. quia pertransibunt plurimi & multiplex erit scientia; Mensura ergo calami qui est sex cubitorum & palmo. ducatur ad cubitos decem. & mensura decem cubitorum. ad extremum surgat in tredecim. quia quanto mundus ad extremitatem

ductur. tanto nobis aeternae scientiae auditus largius aperitur. SEQUITUR.
Et marginem thalamos cubiti unius. Sicut sepe diximus thalami corda electorum sunt. omnipotentis dei amore feruentia; Quid per marginem ante thalamos. nisi fides exprimitur. quia nisi prius ipsa teneatur. nullomodo ad spiritalem amorem pertingitur; Non enim caritas fide. sed fides caritatem precedit. Non enim potest amare quod non credidit; Margo itaque est ante thalamos. fides ante ardorem caritatis. Quia sicut dictum est. nisi ea que audis credideris. ad amorem eorum que audieris. nullatenus inflammaris; Sed margo ante thalamos cubiti unius est. quia tunc fides corda audientium deo in amore copulat. quando per errores & scismata diuisa non est. sed in unitate

perdurat; Ut uidelicet mar-
go unus cubiti. audien-
tis animum ad thalamū
perducatur. quia celestis
sponsi speciem quā hic
predicat. postmodum
in celestibus demonstrat.
Ubi et bene subditur. Et
cubitus unus finis utriusque;
Utrumque autē dicitur. ac si
dicatur utrumque; Per
latitudinē quippe limi-
nis. & longitudinem
postē. uetus ac nouum
testamentū diximus desig-
nari; ad extremū uō ad-
ditur quod cubitus unus
sit finis utrumque. quia
uidelicet & testamentū
uetus. unum nobis me-
ditatorem dī & hominū
nuntiavit. & testamentum
nouum eundē nobis
nuntiavit in aeterna cla-
ritate uenturū. quem
iam p nobis cognouimus
in carnatū; Cubitus ergo
unus finis utrumque. quia

& quem lex predixit. in car-
ne apparuit. & ipse quem
nunc testamentū nouum
loquitur. in gloria maiesta-
tis apparebit. & tunc utriusque
finis erit cum uisus indiui-
nitatis suae potentiae omnia
quae sunt predicata comple-
uerit. Scriptum namque ē;
Finis legis xpc ad iustitiam
omni credenti. Finis uide-
licet. non qui consumit. sed
qui perficit. Tunc enim
legem perfecit sicut lex
predixerat incarnatus appa-
ruit. Sed adhuc de eius iudi-
cio multa nouū testamē-
tum loquitur. adhuc mul-
ta de regno illius narrat.
quae necdum uidemus im-
pleta; Ecce cotidie euan-
gelium legitur. uentura ui-
ta predicatur. Tunc ergo
erit & noui testamenti fi-
nis. cum ea quae desunt imple-
uerit; Finietur uero testa-
mentum nouum. quia
perficitur; Nam cum ipse

de quo loquitur uisus fuerit.
 eiusdem testamenti uerba
 cessabunt; Unde & sc̄ae
 aeclesiae ueri luminis die.
 quasi tempus uernale pre
 stolanti. p̄sponsi uoce dici
 tur; Surge p̄peta amica
 mea. columba mea formo
 sa mea & ueni. Jam enim
 hiemps persit. imber a
 bit & recessit. flores appa
 ruerunt in terra; Siue enī
 sc̄a ecclesia. seu una queq.
 anima electa celestis spon
 si est amica per amorem.
 columba p̄ sp̄m. formosa p̄
 mox pulchritudine; Quae
 cum iam de corruptione
 carnis educitur. ei p̄culdu
 bio hiemps transiet. quia
 presentis uitae torpor ab
 scedit; Imber quoq. abi
 it & recedit. quia cum ad con
 templandū in sua substan
 tia omnipotentem d̄m
 educitur iam uerborum
 guttū necessarie non erit.
 ut pluuia debeat predica

tionis infundi; Nam qd
 minus audire potuit. am
 plius uidebit; Tunc appa
 rent flores in terra. quia
 cum de aeternae beatitudi
 nis uita quedam sua uita
 tis primordia. p̄gustare
 anima coeperit. quasi iam
 in floribus odoratur exiens.
 Quod postquā egressa fue
 rit in fructu uberius habe
 bit. Unde & illic subditur;
 Tempus potationis aduenit;
 In potatione quippe. sa r̄
 menta sterilia reciduntur.
 uita quae p̄ualent uberi
 us fructum ferat. Nrae
 itaq. potationis tempus
 tunc aduenit. quando in
 fructuosa acnoxia cor
 ruptionem carnis deseri
 mus. ut ad fructū anime
 peruenire ualeamus.
 Qui fructus nobis erit uber
 rimus. uisio unius cubitus;
 Ergo unus ē finis utrumq.
 quia unus ille quid dixit.
 Singulariter sū ego donec

transeum. Qui solum cum
patre & spū scō presidet in
celo. sicut passer unicus in
aedificio; Quem admodum
impleuit legem permissi-
uum incarnationis. & per-
fecte humanitatis suae.
Ita testamenti noui p̄mis-
sa impleturus est per osten-
sam gloriam claritatis suae.
Hunc unum nobis cubitum.
mensura quoq. arche locu-
ta ē; Arca enim quetren-
tis cubitis fieri in longitudi-
ne iussa ē. sexaginta uero
in latitudine. xxx. autē in
altitudine in uno ē cubito
consumata; Quid enim
per arca. nisi sc̄a ecclesia
prefiguratur que inferius
ampla ē superius angusta.
Que trecentis & sexaginta
ac xxx. cubitis ad unum
cubitum colligetur. q̄a
ab ea latitudine. quam
sc̄a ecclesia in membris
suis. adhuc infirmantib.
habet. paulisper angusta.

& in altum p̄ficiens ad unū
tendit; Ipsa enim ratio exi-
git ut credamus quod in illa
arce latitudine om̄s bestiae.
cuncta quadrupedia atq.
reptilia in inferiorib. fuer.
Homo uero atq. uolatilia ni-
mirum in superiorib. iuxta su-
periores partē & enī fenestra
fuit in latere. De qua coruū
uel columbam dimisit homo.
Ut si iam diluui transisset aqua.
cognosceret. Et quia arca
eadem in uno fuit cubito
consumata. homo & uolati-
lia iuxta cubitum fuerunt;
Recte itaq. per arca uniuersa
ecclesia designatur. que ad-
huc in multis suis carnalib.
lata ē. in paucis spiritalibus
angusta. & qui ad unū ho-
minē qui est sine peccato
colligitur. quasi in uno cu-
bito consumatur; Uidemus
& enim multos. intra eiusdē
sc̄ae ecclesiae sinū in super-
bia erigi. in carnis uolupta-
te dissolui. ac qui tendis ter-

renis reb. inhiare. imperante
 auaricia maria transire. de
 seruire iracundie. uirgus ua
 care. pximos quos preuale
 ledere; Sed quia eos adhuc
 sca ecclesia tolerat. ut con
 uertat. quasi marcae latitu
 dine deorsum bestie moran
 tur; Uidem alios iam aliena
 nonquerere. inlata inuirta
 acquanimitter postare. reb.
 ppris ee contentos humi
 liter uiuere; Sed quia isti
 iam pauci sunt congesta
 tur arca. alios aut conspi
 cim & iam possessa relin
 quere. nullum terrenis reb.
 studium dare. inimicos di
 ligere. carnem acunctis uo
 luptatib. domare. motus
 omnes subrationis iudicio pre
 mere. percaeleste desideriu.
 contemplationis pennas sub
 leuare; Sed quia tales quiq.
 ualde rari sunt. iam arca
 iuxta cubitum ducitur.
 ubi homines & uolatilia
 continentur; Queratur tam

siquis meis ee ualeat sine
 peccato. & nullus inuenitur;
 Quis itaq. homo sine peccato
 est. nisi ille qui in peccatis
 conceptus non est; In uno
 ergo cubito consumatur
 arca. quia unus e auctor
 & redemptor scae ecclesiae
 sine peccato. ad quem & p
 quem omnes pficiunt qui
 se ee peccatores nouerunt.
 Dicatur itaq. delimine &
 posta & cubitus unus finis
 utrumq.; Quia cum unus
 mediator di & hominum.
 homo xpc ihe in maesta
 te sua apparuerit omnia
 utriusq. testamenti quae
 predicta & pmissa sunt
 compleuit; Sin uero utraq.
 hoc loco marginem ac
 thalamos memorat. neq.
 hoc ab hac sententia abor
 ret. quia cum maestas
 redemptoris nri nobis fue
 rit ostensa. finitur fides.
 cum iam coeperit uidere
 homo quod credidit. &

.iiii x

ad fidem suam perueniunt
thalami. quia corda fide-
um qui incomparabiliter
longe modo sunt. in amo-
re illius perficiuntur.
Cubitus ergo unus finis
utrumque est. quia unius
dñi & saluatoris uisio in
electis suis fidem finit &
caritatem perficit. Consi-
derare libet qui nos sumus
quia ista tractamus; Ceste
ex gentibus. uenimus certe
parentes nri lignorum ac
lapidum cultores fuerunt;
Unde ergo hoc nobis ut ea
que nunc usque habent
nesciunt per ezechielem
pphetam profunda myste-
ria rimemus; Agamus
ergo gratias uni. qui
cuncta que de eo in sacro
a loquio scripta sunt.
opere impleuit. atque in-
tellegi audita non potu-
erunt. uisa panderentur.
Ibi quippe incarnatio.
ibi passio. ibi mors. ibi

resurrectio. ibi ascensio illi-
us continetur; Sed quid no-
strum haec audita crederet.
nisi facta cognouisset; Sig-
natum ergo librum sicut
in iohannis apolipsi legitur.
quem aperire & legere nul-
lus poterat. leo de tribu iu-
da aperuit. Quia omnia non ei
bis mysteria. in sua passio-
ne ac resurrectione patefecit;
Et per hoc quod infirmitatis
intrae mala pertulit. suae
nobis potentiae & claritatis
bona monstrauit. Caro enim
factus ut nos spirituales face-
ret. Benigne inclinatus est.
ut leuaret. Exiit. ut introdu-
ceret. uisibilis apparuit.
ut inuisibilia monstraret;
Flagella pertulit. ut sanaret;
Obprobria & irrisiones sustinu-
it. ut ab obprobrio aeterno
liberaret; Morsuus est.
ut uiuificaret; Agamus er-
go gratias uiuificanti &
mortuo. & ideo amplius
uiuificanti quia mortuo;

Unde bene salutem nr̄am & passi-
 onem illius. isaas contemplatus.
 ait. Ut faciat opus suum alienū
 opus eius. ut operetur opus suū.
 peregrinum est opus eius ab eo.
 Opus & enim dī est. animas quas
 creavit colligere. ad aeternae
 lucis gaudia reuocare. Flagel-
 lari autem atq; spiritus in lignis
 crucis figi. mori. ac sepeliri.
 non hoc in sua substantia opus
 dī est. sed opus hominis pecca-
 toris. Quasi haec omnia meruit
 per peccatum. sed peccata
 nostra ipse pertulit in corpo-
 re suo super lignum. & qui
 in natura sua manet semper
 incomprehensibilis. in natu-
 ra nostra comprehendī dig-
 natus est ac flagellari. Quia
 nisi ea quae erant infirmita-
 tis nostrae suscepit. Num-
 quam nos in sua fortitudi-
 nis potentiam subleuaret.
 Ut tergo faciat opus suum alie-
 num opus eius. & ut opere-
 tur opus suum. peregrinu-
 est opus eius ab eo. quia in

carnatus dī. Ut nos ad suam
 iustitiam colligeret dignatus
 p̄ nobis est. tamquam pecca-
 tor homo uapulare. & alie-
 num opus fecit ut faceret p̄
 prium. Quia per hoc quod
 infirmans mala nostra susti-
 nuit. nos qui creatura illius
 sumus ad fortitudinis suae glo-
 riam perduxit. In qua uiuit
 & regnat cum patre in uni-
 tate sp̄s sc̄i dī per omnia sae-
 cula saeculorum. Amen.

INCIPIT OMELIA
 QUINTA

MEMORA-
 TIS SUPERIO-
 RIBUS THALAMIS.
 p̄pheta subiun-
 git. Qui thala-
 mi sex cubitorum hinc. & inde.
 Quam re magna nobis questio
 generatur. cur superius tha-
 lamum uno calamo mensu-
 ratum dixit. Quem uideli-
 cet calamum sex cubitis &

palmum habere perhibuit. atq.
inferios thalamos sex solum mo
do dicit cubitis mensurari.
Sic enim non calamo. sed ex cubi
tis mensurantur. Palmus deestq.
superius in mensura calami
dicebatur adesse. Sed si thala
mi sunt sensus atq. cogitatio
nes fidelium in quibus caste
anime conditon suo in amo
re iunguntur. et per sex cubi
tos perfecta operatio. Per pal
mum uero inchoatio contem
plationis exprimitur. Scāe
uniuersalis ecclesie debemus
membra conspicerē. & citius
inuenimus. quia sunt in ea
thalami uno calamo. & sunt
alii sex tantum modo cubi
tis mensurati. Nam fideles
quidam omnipotentem
dñm ita amant. ut in opere
perfecti sint & in contem
platione suspensi. huius pfe
cto calamum in mensura
habent. quia & sex cubitos
operationis & palmum
contemplationis possident.

Quidam uero omnipotentem
quidem diligunt. et perfecte
in bonis operibus exercent.
Sed tamen contemplari eius
magnitudinem subtilior in
lectu nesciunt. Amant autem
sed inuestigare gaudia eius
claritatis ignorant. huius itaq.
sex cubitos habent et palmum
non habent. quia et iam per
amorem iuncti sunt sed ex con
templatione disiuncti.
Qui tamen thalami post com
memorationem cubiti unius
hinc & inde esse referuntur.
Quia uidelicet in amore aucto
ris ac redemptoris nostri fide
les anime & ex iudaico popu
lo et ex gentilitate conuene
runt. Unde & isdem redem
ptor noster. cum a sellum se
dens ierusalem tenderet. si
cut euangelista testatur.
multi uestimenta sua strau
erunt in uia. Alii autem fron
des cedebant de arboribus.
& sternebant in uia. & qui
preibant. & qui sequebantur.

clamabant dicentes: Osanna
 benedictus qui uenit in nomi-
 ne dñi. Saluator etenim nŕ
 a sellum sedens ierusalem ten-
 dit. quando unius cuiusq;
 fidelis animam regens. uide-
 licet iumentum suum ad pa-
 cis intime uisionem ducit.
Lumentum sedet etiam cum scē
 eclesie uniuersaliter presidet.
 tanq. in supnae pacis deside-
 rium accendit. Multi autem
 uestimenta sua in uia sternunt.
 quia corpora sua per absti-
 nentiam edomant. Vt et iter
 ad mentem parent uel exem-
 pla bona sequentibus prebe-
 ant. Alii autem frondes. uel
 ramos de arboribus cedunt.
 & sternunt in uia. Quia do-
 ctina ueritatis uerba atque
 sententias patrum & eorum
 eloquio serpunt & hec in
 in uia dñi ad auditoris ani-
 mum uementes. humili pre-
 dicatione submitunt.
Quod indigni quoq. & nos mo-
 do facimus. Nam cum patrum

sententias. in sermone exhorta-
 tionis adsumimus. frondes de
 arboribus caedimus. & has in
 uia omnipotentis dñi sterna-
 mus. Sed qui prebant & qui
 sequebantur clamabant. osan-
 na. Precessit quippe iuda-
 cus populus. sequitur est gen-
 tilis. & quia omnes electi. siue
 qui in iudea esse potuerunt.
 siue qui nunc in eclesia exis-
 tunt. in mediatorem dñi & ho-
 minum crediderunt & credunt.
Qui preunt et qui secuntur.
 osanna clamabant. Osanna
 autem latina lingua salua-
 nos dicitur. Ab ipso enim sa-
 lutem. & priores quesierunt.
 et presentes querunt. & bene-
 dictum qui uenit in nomine
 dñi confitentur. Quoniam
 una spes. una fides est. prece-
 dentium atq. sequentium
 populorum. Nam sicut illis
 peccata. passione ac resur-
 rectione eius sanata sunt.
 ita nos preterita passione
 illius. ac permanente in sae-

cula resurrectione saluamur.
Quem enim priores nostri. ex
iudaico populo crediderunt
atq. amauerunt uenturum.
hunc nos & uenisse credimus
et amamus. eiusq. desiderio
accendimur. ut eum facie
ad faciem contemplemur.
Thalami ergo eius hinc et in
de sunt. quia corda amanti
um fidem que in illo est &
a priori postea saeculi. & ab
ultima contemplantur.
S E Q U I T U R. Et mensus
est postam a tecto thalami.
usq. ad tectum eius. latitudi
ne xxv. cubitorum. Sepe
tam diximus. postam fidem.
& per eandem fidem. ipsum
creatorem ac redemptorem
nr̄m. mediatorem di et homi
num. ium xpm posse signa
ri. quia per fidem que in eo
est introitus ad uitam patet.
Sed etiam scripturam sacram.
que nobis eandem ipsam fide.
in redemptoris nostri intel
ctu aperit. non in merito

postam accipimus. Quia ea
ut oportet cognita. ad intelle
genda inuisibilia intramus.
S igitur hoc in loco ut predi
ximus. postea scriptura sacra
accipitur. querendum est.
quid post tectum poste signet.
Sed habet thalamus tectum.
quia a p̄sta est mens amanti
um. & adhuc seruator amoris
in occulto est. habet quoq.
& postea tectum. quia scrip
tura sacra. tota quidem pp
ter nos scripta est. sed non to
ta intellegitur a nobis. Mul
ta quippe in illa ita a p̄ste
scripta sunt. ut pascant par
uulos. Quaedam uero obscu
rioribus sententis. ut exerce
ant fortes. quatenus cum labo
re intellecta. plus greca sint.
N on nulla autem. ita in ea
clausa sunt. ut dum ea intel
legimus. agnoscentes infir
ma nr̄e cecitatis. ad humili
tatem magis quam ad intel
legentiam p̄ficiamur.
Sunt enim quedam. que ita

de caelestibus loquuntur. ut
 solis illius supernis ciuibus.
 in patria sua persistentibus
 patuit. nec dumque nobis
 peregrinantibus referentur.
Nam si quis ad urbem incogni-
 tam pergens. multa de illa in
 uia audiat. quaedam quidem
 ex ratione colligit. quaedam
 uero. quia nec dum uidit.
 nullo modo cognoscit.
Ipsi uero quae in ea sunt. &
 quae de illa tacentur uident.
 & quae de illa dicuntur in-
 tellegunt. Nos igitur ad-
 huc in uia sumus. multa de
 illa caelesti patria audimus.
Alia iam per spem & rationem
 intellegimus. quaedam uero.
 non intellecta ueneramus.
Unde & de eodem sacro aelo
 quo scriptum est. Exten-
 des caelum sicut pellem
 qui tegis in aquis superiora
 eius. Caelum quippe sicut
 pellis extenditur. quia per
 ora mortalium. scriptura
 sacra nobis. in expositionibus

explicatur. Sed sunt aquae in cae-
 lo. superiores uidelicet multitu-
 dines. id est angelorum agmina.
 in quibus eiusdem caeli tegun-
 tur superiora. Quia ea quae
 in sacro aelo quio. altiora & ob-
 scuriora sunt. angelicis solum
 modo spiritibus patent. & no-
 bis adhuc incognita perdu-
 rant. habet ergo thalamos
 tectum. quia nec scit adhuc
 proximus. quantum amatur
 a proximo. Postea quoque idē
 sacrum eloquium habet
 tectum. quia nec dum omnia
 penetrare intellectu possumus.
 qui de caelestibus audimus.
Restat ergo ut in his quae intel-
 legimus. in profectu cotidie
 caritatis ambulemus.
Et quamuis in nobis proximi
 non uideant quantum dili-
 gantur a nobis. atque in sacro
 eloquio ea quae necdum in-
 tellegimus. humiliter uene-
 ramur. In his tamen atque
 intellegendo peruenimus.
 dilatare per bonam operatio

nem debemus. Unde & dicitur.
Et mensus postquam atactu thala-
mi usque ad tactum eius lattu-
dinem. xx. cubitorum.
Quinq; enim carnis sensibus
predicti sumus. uidelicet uisu.
gustu. olfactu. auditu. atq;
tactu. hisdem uero quinaris
numeris. per semetipsum mul-
tiplicatus. ad uicesimum
quintum numerum surgit.
Operari autem exterius. quod
dam demandatis caelestibus.
sine istis corporeis quinque
sensibus non ualemus.
His quippe officis suis. iudex
animus interius praesidet. &
quid exterius agere iuste.
uel misericorditer possit.
quasi eisdem. officis renun-
tiantibus ac deseruentibus
agnoscit. Cum ergo timo-
re omnipotentis dei animus
impletur. necesse est ut quin-
que nostris sensibus. nobis
uelut subiecta officia. in bo-
na operatione deseruiant.
Per quos cum aliquid agere

misericorditer coeperimus.
pluisse cotidie ipsa miseri-
cordia aperit. & quasi qui-
dam sinus boni operis ex-
pandit. Quinque igitur
sensus multiplicantur in
se dum hoc quod per ipsos
agitur. in bono cotidie ope-
re per perfectum multiplica-
tur. Unde & latitudo esse
uiginti quinque cubitorum
dicitur. Quia timor tena-
ciae & pigredo angustiae
est. quisquis enim ideo in-
digenti dare panem metuit.
nec sibi desit. adhuc in angu-
stia timoris est. Quisquis
ideo uestimentum argenti
non portigit. quia hoc solus
habere concupiscit. adhuc
tenacitiae suae angustiae cohar-
tatur. Quisquis ideo bonum
non agit. quia tepore animi
pigrescit. ipse ei suus torpor
angustia est. Respicere autem
inopem. exaudire precem
largiri stipem. prebere defen-
sionem atque peidem defen-

sione pauperis: aduersantis eu
 uis libet inimicitias non time
 re magna mentis latitudo est:
 Mensuretur ergo inter thalamu
 & postam: ea que interiacet
 latitudo: cubitis uiginti et
 quinque: quia in exteriori sen
 suum operatione platur &
 cognoscitur: quae intrinsicus
 largitas bonitatis habeatur.
 Nam quid iam descriptura sacra
 didiceris et quantum: pximu
 tactus ames: in latitudine bo
 ni operis ostendis. Patet itaq;
 uiginti & quinq; cubitis lati
 tudo: inter thalamum & postam
 quia inter caritatem & scientia:
 testis est bona operatio. Que
 si fossasse defuerit profecto:
 ceptum est nec cognouisse te dm̄:
 nec diligere pximum. Id est
 nec postam sacri eloqui: nec
 amoris thalamum habere: &
 notandum quod a tecto thala
 mi: usque ad tectum postae:
 dicitur esse mensuratum.
 Perea enim que nobis in sacra
 scriptura coopesta sunt: nostra

humilitas appbatur: quia
 quod in illa non intellegimus:
 non superbe reprehendere:
 sed uenerare humiliter debe
 mus. Unde & de dno scriptu
 est: Palpebre eius interrogant
 filios hominum: Palpebre
 quippe eius inditia sunt que
 aliquid nobis claudunt: ali
 quid aperunt: que aperi
 endo nos interrogant.
 Si intellegendo non extolli
 mur: claudendo nos inter
 rogant: si non despiciamus: que
 intellegere non ualemus.
 Perea autem que de caritate
 nostra: pximis nostris non
 loquimur: in conspectu di
 uerius plamur. In quorun
 dam enim ore carita facta est:
 in quorundam enim cordibus
 uera: Et sepe de caritate osten
 ditur quod non est: & non de
 monstratur quod est. Amo
 rem itaque nostrum erga
 pximum: plus bona opera
 tio loquatur quam lingua:
 ut in ipso bono opere: pximus

noſter amare ſe uideat. & eu-
tantum non poſſumus. quan-
tum uolemus operari. omni-
potenti dō. occulta amoris
noſtri ſufficiant. At tectoer-
go thalami. uſque ad tectum
poſtae. ſit magna latitudo.
& ab occultis noſtrae caritatis
ppter pximum. uſq. ad hu-
militatem ſcientiae. propter
dnm in quantum intellegi-
mus & ualemus. bona ſemp
operemur. Potest etiam por-
ta. ipſe iam aditus regni ce-
leſtis intellegi. & habet nunc
thalamū tectum. habet por-
ta tectum. quia & quanta ſit
noſtra caritas in dō & pxi-
mo non cognoſcitur. & quan-
do de hoc ſeculo ad aeternae
uitae requiem introducua-
mur ignoratur. Eſſe enim
nobis conditor noſter. diem
noſtris noſtrae incognitum
uoluit. ut dum ſemper igno-
ratur. ſemper eſſe pximus
credatur. & tanto quiſq.
feruentior ſit in operatione

quanto & in ceſtus eſt deuotione.
Unde & in latitudo uiginti &
quinque cubitorum athalamo
ad poſtam tenditur. Quia ca-
ritatem quam ſemel in dō & p-
ximo concipimus. uſque ad
ingreſſum regni debemus omne
quod poſſumus multipliciter
atque inceſſanter operari.

At tecto itaque thalami uſque ad
tectum poſtae. magna latitudo
eſt. quia ex gratia qua a incho-
amus dnm diligere. uſque ad
ipſam dilectionem quae nobis
aditum regni caeſtis aperit.

O debemus noſmet ipſos in magna
bonorum operum actione di-
latate. Aduerſa patienter per-
peti. benigna libenter impen-
dere. ipſis etiam quos patimur
amore habita tribuere. non
habita non ambire. Proxi-
mos ſicut noſmet ipſos dilige-
re. eorum bona noſtra crede-
re. eorum mala. quaſi ppra
deſlere. In tali ergo mente
magna latitudo eſt. in qua
anguitia odiorum non eſt.

Quam pfecto latitudinem. & di
 & pxi amore concoepimus.
 per sacra mandata cognouim.
 Nam & ipsos latitudinis uiginti
 & quinque cubitos. non in
 conuenienter intellegimus.
 si eos iuxta sacrum eloquium
 discutere uelimus. Sex enim
 cubitas mensuratos thalamos
 dixerat. & sexto die homo con
 ditus est. eoq. die dñs perfecit
 se opera sua describitur.
 Vnde & iam pfectione ponit se
 narius numerus solet. & qui
 a omnem operationem bonam.
 per quatuor sc̄i euangeli li
 bros agnouimus. Si sex qua
 ter ducimus ad uiginti &
 quatuor peruenimus. cui
 monas additur. quia unus
 est per quem bene om̄a ope
 rantur. Viginti ergo & v.
 latitudo haec explicari de
 buit. quia omnis bona ope
 ratio. per quatuor sc̄i euan
 gelii ut diximus libros ag
 noscitur. & in unius dñi cogni
 tione & confessione comple

tur. **S E Q U I T U R.**
 Ostium contra ostium. hoc
 loco contra non aduersitatem
 ponitur. sed ad rectitudinem
 Ostium enim contra ostium est.
 cum recto itinere ab exteriori.
 ad interiorum aditum perue
 nitur. In cognitione uero om
 nipotentis dñi. primum ostium
 nostrum fides est. secundum ue
 ro species illius ad quam perfi
 dem ambulando peruenimus.
 In hac & enim uita. hanc in
 gradimur. ut ad illam post
 modum perducamur.
 Ostium ergo contra ostium
 est. quia per aditum fidei.
 aperitur aditus uisionis dñi.
 Siquis uero utraque haec osti
 a. in hac uita uelit accipere.
 neque hoc a salubri intelle
 gentia abhorret. Nam sepe
 uolumus. omnipotentis
 dñi. naturam inuisibilem
 considerare. sed nequaquam
 ualemus. atque ipsis diffi
 cultatibus. fatigata anima
 ad semet ipsum redit sibiq.

Et N^o semiplat^o

de se ipsa gradus ascensionum
facit. Ut primum semet ipsam
sualet consideret. & tunc il-
lam naturam que super ipsa
est. in quantum potuerit
inuestigat. Sed mens nra
si carnalibus fuerit sparsa
nequaquam uel se uel ani-
mae naturam considerare
sufficit. Quia per quot co-
gitationes ducitur. quasi
per tot obstacula excecatur
Primus ergo gradus est ut se
ad se colligat. secundus ut
uideat qualis est collecta.
Tertius. ut super semet ipsam
surgat. ac se contemplatio-
ni auctoris inuisibilis in-
tendendo subiciat. Sed se
nullomodo colligit. nisi
prius didicerit. terrenarum.
atque caelestium imaginu
fantasmata. ab oculo men-
tis conpescere. Quicquid
de uisu. quicquid de audi-
tu. quicquid de odoratu.
quicquid de tactu & gu-
stu corporeo. cogitationi

cius occurrerit. respicere atque
calcare. quatenus talem se que-
rat intus. qualis sine istis est.
Nam hec quando cogitat. quasi
quasdam umbras corporum in-
trorsus uersat. Abigenda ergo
sunt omnia manu distinctio-
nis. oculis mentis. quatenus
talem se anima consideret.
qualis sub do super corpus cre-
ata est. ut a superiori uiuifica-
ta. uiuifcet inferius quod ad-
ministrat. que & sic infusa est
corpori ut non per membroru
partes. partibus sit diuisa. In quo
libet loco pars corporis percu-
titur. tota dolet. Miro autem
modo. una eademque uiuifi-
catione membris presidens. cu
ipsa per naturam non diuersa
sit. per corpus tamen agit di-
uersa. Ipsa quippe est que
per oculos uidet. per aures au-
dit. per nases odoratur. per os
gustat. per membra omnia
tangit. & tangendo lenis ab
aspero discernit. Et cum ta-
men diuersa per sensus operat.

Non haec diuersa: sed una illa in
 qua creata est ratione disponit.
 Cum ergo se ipsam sine imagini-
 bus corporis cogitat anima.
 In primis ostium intrauit.
 sed ab hoc ostio ad aliud tendi-
 tur: ut de natura omnipotentis
 dei aliquid contempletur.
 Anima itaque incorpore: uita est.
 carnis. Os uero qui uiuificat om-
 nia uita est animarum. Si igitur
 tante magnitudinis est ut con-
 prehendi non possit uita uiui-
 ficata qui intellectu conpre-
 hendere ualeat: quante maius
 tatis sit uita uiuificans. Sed hoc
 ipsum considerare atque discer-
 nere uane est aliquatenus intra-
 re: quia ex sua aestimatione
 anima colligit: quid te in cir-
 cum scripto spiritu sentiat: quia ea
 incomprehensibiliter regit: quae
 incomprehensibiliter creauit.
 Conditor & enim nostris: longe
 incomparabiliter creature sue
 presidet: & quedam operatur
 ut sint: nec tamen uiuant: que-
 dam uero ut sint & uiuant: nec

tamen discernere aliquid de
 uita ualeant. Quedam autem
 ut sint: uiuant: atque discer-
 nant: & operatur unus om-
 nia: sed in omnibus non di-
 uisus. Est enim uere sum-
 mus: & numquam sibi dissi-
 milis. Anima autem: &
 si per naturam sibi met ipsi
 diuisa non est: per cogitati-
 onem tamen diuisa est.
 Eo enim momenti: quo deui-
 su cogitat: de auditu cogi-
 tare obliuiscitur. Eo enim
 momenti ictu quo de au-
 ditu: uel gustu: cogitat:
 de odoratu: uel tactu: cogi-
 tare non preualet: quia
 per intentionem & obli-
 uionem: fit semper sibi met
 ipsi dissimilis. Ut nunc
 hoc: nunc illud cogitati-
 one tenet. Omnipotens
 autem deus: quia sibi met
 ipsi dissimilis non est: ex
 uisitate uidet: qua au-
 dit omnia: ex uisitate
 creat: qua iudicat creata.

Eius ergo & uidere simul omnia administrare est. & administrata conspiceret. **A**lia cogitatione iustos adiuuat. atque alia iniustus damnat. **S**ed una eademque uel naturae singularis. sibi semper in dissimilibus. dissimilia disponit. **C**ur autem hoc de potentia creatoris admiremur. quia iustitias eius uestigia. & in creatura conspiciamus. **N**atura quippe luti & cerae diuersa est. solis uero radius non est diuersus. & tamen cum diuersus non sit. diuersa sunt. quae in luto operatur & cera. Quia uno eodemque sui ignis calore. lutum durat. & ceram inliquat. **S**ed fortasse hoc in natura luti. uel cerae est. non ipsa solis substantia. quae in naturis diuersis. diuersa uidentur operari. **O**mnipotens autem deus in semetipso habet. sine mutatione. mutabilia disponere. sine

diuersitate sui. diuersa agere. sine cogitationum uicissitudine. dissimilia formare. **L**ongè dissimiliter operatur dissimilia. numquam sibi dissimilis deus. qui et ubique est. & ubique totus est. **A**it enim. **C**aelum mihi sedes est. **T**erra autem scabellum pedum meorum. **E**t de ipso scriptum est. quia caelum metitur palmo. & terram pugillo concludit. **E**x qua se considerare necesse est. quia is qui caelum. uelut sedi praesidet. super & intus est. & qui caelum palmo. & terram pugillo concludit. exterius. superius & inferius est. **U**t ergo indicaret omnipotens deus. interiorē se esse. & superiorem omnibus. caelum sibi sedes esse perhibuit. **U**t uero se ostenderet omnia circumdare. caelum metiri palmo. & terram scabellum pugillo concludere. **I**psè est ergo interior & exterior. ipse inferior & superior. **R**egendo superior. postando in

ferior. Replendo interior.
circumdando exterior.

Sicq. est intus. ut extra sit.
circum ut penetret. sic pre
sident ut possit. sic portat
ut presideat. Cum ergo sub
leuata ad se ipsam anima
suum modulum intellegit.
& quia corporalia omnia
transcendat agnoscit. Atq.
ab intellectu suo se ad aucto
ris intellectum tendit.
quidam hec. nisi ostium
quod e contra ostium aspi
cit. Unde et auctori omni
um ppheta dicit. Mirabi
lis facta e scientia tua ex
me. quia quantumlibet in
tenderit nec semetipsa ani
ma pfecte sufficit penetra
ri. quanto magis illius ma
gnitudinē qui potuit & a
nimā condere. cūq. insci
enti ad intellectum labora
ret lassescens ac deficiens
subdidit. Confortatus e nec
potero ad eā. Sed cū conan
tes atq. tendentes quiddā

ia de inuisibili natura con
spicere lassamur. Reuer
beramur. repellimur. &
si interiora penetrari n̄ pos
sum. tam ia ab exteriori
ostio interius ostiū uide m̄.
Ipsē enī considerationis la
bor ostiū e quia ostendit
aliquid ex eo qd intus est.
& si adhuc ingrediendi po
testas n̄ est. **S**I Q V I T N R.
Et fecti frontes p sexaginta
cubitos. & ad frontē atrii
porte undiq. percutum.
Sepe ia dixim senario nu
mero. pfectionē boni o
peris designari. non illud
sequentes qd conati sunt
huius seculi sapientes astru
ere dicentes. Idcirco sena
riū numerū esse pfectum
quia suo ordine numeratio
pfiatur. ut eū unū duo
tres dicuntur. senarius
numerus impleatur. uel
quia utrib. partib. diui
ditur. id e sexta tertia &
dimidia. uidelicet in uno

duob. et tribus. Sed idcirco se-
nariū numerus dicitur eē p-
fectū. quia sicut paulo ante
dictū est. sexto die pfectū
dñs omnia opera sua. Quā ue-
rā peccatori homini legem
dedit. quę indecē preceptis
adscripta ē. et sex decies
ducta in sexagenariū sur-
gunt. Recte p sexaginta cu-
bitos bonorū operū pfectio
designatur. Qd̄ a peste etiā
dñs in euangelio designat.
qui cū parabolā seminantis
exponeret dixit. Aliud cae-
cidit in terrā bonā et dabat
fructū ascendente. & crescen-
te. & affererat unū xxx.
unū sexaginta. & unū centū.
Fructū enī terre bonę xxx
afferat. cum mens perfectio
nē fidei quę ē utriusque
concepit. Sexaginta adfert.
cum bonę uitę opera per-
fecta ptulerit. Centum ue-
ro adfert. cum ad aeternę
uitę contemplationē pfe-
cerit. Sinistra enī nra est

uita presens. Dextera uero.
ē uita uentura. Et recte per
centenariū numerus. aeter-
nē uitę contemplatio designa-
tur. Quia cum post triginta
ac sexaginta ad centissimum
numerum computando per-
uenim. isdem centenarius
numerus in dextrā transit.
Fidei operatio adhuc in sini-
stra ē. quia hic adhuc possum
credere. quod non uidem.
et operamur ut uideamus.
Cum uero iam se animus in
contemplationē eterne ui-
tę suspendit. quasi ad dex-
terā manum computus p-
uenit. Fecit itaq. frontes
per sexaginta cubitos. quia
enim per sexagenariū numerum
perfectio. Quid per frontes
aedificii. nisi ipsa opera desi-
gnantur. quę exterius uiden-
tur. Predicationis enī uer-
bū tribuere. alimenta esuri-
entibus. uestimta egentibus
dare. et p bono opere pacien-
ter aduersa sustinere. quid

aliud quā fontes sunt aedifi-
cui celestis. quia pulchritudo
operum exteriorū ornat ta-
bernaculū dī qđ adhuc latet
intrinsecus. Sed iste fontes ha-
bent atrium undiq. percircu-
tum quia in hoc magna sunt
opera. Sed haec in mente dila-
tat amplitudo caritatis. De ca-
ritate quippe scriptū est.

Latū mandatū tuū nimis. De
hac itere psalmista ait. Sta-
tuisti in loco spatioso pedes
meos. Sed ecce dum loquor
animo occurrit quomodo
lata est caritas si per caritatem
pertingitur ad dñm. Et per
semetipsam ueritas dicit.

Intraite per angustam portā.
Rursum psalmista audio di-
centē. Propter uerba labiorū
tuorū ego custodiui uias di-
ras. Atq. in euangelio dñs di-
cit. Iugū enim meū suauē ē
et onū meū leue est. Quomo-
do ergo aut lata si angusta
porta quomodo iugū sua-
ue ē et onus leue si in precep-

tis dī uiae dure sunt quae
custodiuntur. Sed hanc no-
bis questionē citius ipsa ca-
ritas soluit. Quia uia dī &
inchoantib. angusta ē & per-
fecte iam uiuentib. lata.
et dura sunt quae contra usū
spiritualiter animo ponimus
et tamen onus dī leue est
p̄ quā hoc forte ceperimus.
ita ut morte ei & persecu-
tio placeat & omnis pro
afflictio in mentis dulcedine
ueniat. Sicut scī quoq. apti
gaudebant cū dño flagella
tolerabant. Ipsa ergo angu-
sta porta amantib. lata fit.
Ipsae uiae dure spiritualiter
currentib. molles & plane
sunt. Dum enim scit animus
se p̄ temporalib. doloribus
gaudia aeterna recipere &
hoc incipit quod affligitur
amare. atrium ergo ante
frontes ē id est imperfecti-
one operis. Latitudo dilec-
tionis. Et notandū quod
dicitur undiq. percircuitum.

ut uidelicet homo per omne
quod agit semper se in cari-
tatis amplitudine dilate-
re hanc aut timor aut odia
angustent. Siquis enim de uer-
bo dei loquitur & caritatem
quam predicat in mente non
seruat. edificii frontem habet
sed atrium ante frontem non ha-
bet. Siquis elemosinam indi-
gentibus largitur. ephrae for-
tasse in corde extollitur.
nec caritate proximi inopie
subuenit. sed se elatione
tacta extollit. frontem
quidem in aedificio osten-
dit. sed iuxta frontem atrium
non fecit. Siquis in latas ap-
proximo contumelias tolerat
& male abiecta tactus por-
tat. magna est patientia.
quam demonstrat. sed si do-
lore in corde non habet. si
luctari ad tranquillitatem
mansuetudinis etiam ipsum
qui male excesserat querat.
Nam si patientiam exterius
adhibens. intus dolorem

tenet. nec amat eum quem
sustinet. habet quidem fron-
tem in aedificio. sed ante
frontem atrium non habet.
Quia si quis angustie odiorum
subdidit. profecto caritatis
latitudinem amisit. Nam
sicut in superiori parte iam
diximus. patientia enim uera
est que & ipsum amat quem
portat. Nam tolerare sed
odisse. non est uirtus man-
suetudinis sed uelamentum
furoris. Et notandum quod hoc
ipsum atrium porte dicitur.
Porta quippe aditus ad re-
gnum. Cuius proximum
profecte amare. iam ad in-
gressum regni est tendere.
In quantum enim quisque amat.
in quantum ad ingressum propin-
quatur. In quantum uero ama-
re neglegit. in quantum ingre-
di recusat. quia nec studet
uidere quod appetat. Tunc
habemus atrium porte quan-
do & latitudine caritatis
ad supernam uitam quam

Adhuc contingere minime
 possum. iam per desiderium
 utrumvis. Itaque cum bonum
 opus erga proximum agitur.
 Restat ut eadem boni operis
 intentio discernatur. si non
 presentis gratiae retributio
 nem querit. sed spem suam
 animum ad futuram promissi
 onem tendit. ut extempo
 ralibus. aeterna. ex terrenis
 caelestia speret. Spes enim
 caelestium mentem solidat.
 ne concutiatur fluctibus.
 tumultuum terrenorum;
 O equa et per paulum dicitur;
 Quam sicut anchoram ha
 bemus animae titam ac
 firmam et incedentem
 usque ad interiora uelami
 nis. De quibus interioribus
 hic quoque subiungitur.
 Et ante faciem portae quae
 pertingebat usque ad faciem
 uestibuli portae interio
 res quinquaginta cubitos.
 Hoc quod hoc loco dicitur.
 Ante faciem portae. non ex

terior. sed interior ante
 portam locus describitur.
 dum usque ad faciem uestibu
 li portae interioris pertinge
 re perhibetur. Unde eiusdem
 locus. L. ta. cubitis dicitur.
 mensuratus. Per quinquage
 narium quippe numerum re
 quies aeterna signatur.
 Habet enim septenarius nu
 merus perfectionem suam.
 quia eo die diei numerus
 est completus. et per legem
 sabbatum in requiem da
 tus est. Ipse autem septenari
 us per semetipsum multipli
 catus. ad quadraginta & no
 uem ducitur. si monos
 additur ad quinquagena
 rum numerum perueni
 tur. Quia omnis nostra
 perfectio in illius unius
 contemplatione erit. in
 cuius nobis uisione iam
 minus aliquid salutis &
 gaudii non erit. hinc etiam
 iubeteus id est annus quin
 quagesimus in requiem

datum est. Quia quisquis ad om-
nipotentis dei gaudia aeter-
na peruenerit. laborē erige-
ntium ulterius non habe-
bit. Notandum uero quia
locus quid describitur per
quingenta cubitas ten-
dit. ad faciem uestibuli por-
te interioris perungere me-
moratur; non ergo hoc loco
propheta iam ipsum uestibulum
porte interioris narrat.
Quo loco utique sicut diximus.
spes nostra signatur que dum
aeternam requiem querit.
mentem ad uestibulum
porte ducit; hoc ipso enim
quod desideramus caelestia.
quod admissa gaudia
suspiramus. Quod aeternae
uite requiem queri-
mus. iam ad interioris ue-
stibuli faciem propinquamus;
Signetur ergo per portam fi-
des. per animum caritas. per
locum uero qui ad faciem
uestibuli. portae interio-
ris propinquat. Figuretur

spes. sine quibus tribus uirtuti-
bus. quisquis iam in ratione
potest ingredi ad caeleste
aedificium non potest. habe-
atur ergo fides in porta quia
introducitur ad intellectionem.
Caritas in atrio quia mentem
dilata. in amorem. Spes in
loco qui quingenta dis-
tribuitur cubitis. quia per
desideria atque suspiria in-
troducitur animum ad secre-
ta gaudia quietis. De qua
quiete si adhuc sicut est ue-
ritatis lumen non cernimus.
Iam tamen per uenas intel-
lectionis aliquid uidemus.
Unde & hic subditur; Cuius
fenestras obliquas in thalamis.
In fenestris obliquis pars
illa per quam lumen intrat
angusta est. sed pars interior
que lumen suscipit lata.
quia mentes contemplanti-
um. quamuis aliquid tenu-
iter de uero lumine uide-
ant in semetipsis. tamen
magna amplitudine dila-

tantur. Que uidelicet & ip-
sa que conspiciunt capere.
uix pauca possunt. exigui
ualde ē. quod de aeterna
te contemplantes uident.
Sed ex ipso exiguo laxatur sen-
sus mentium in augmento
feruoris et amoris. Et unde
apud se ample sunt. unde
ad seueritatis lumen. quasi
per angustias admittunt.
Que magnitudo contempla-
tionis quia concedi non ni-
si amantibus potest. in thala-
mis obliquis fenestris esse per-
hibentur. uel in his que iux-
ta thalamos non iam ex-
trinsecus. sed esse intrinsecus
dicuntur. Nam de hisdem
fenestris subditur. Et in fron-
tibus eorum que erant in por-
ta undique per circuitum.
Erant enim in thalamis. et in
et in frontibus eorum. que in tra-
portam undique per circuitum
fuerant constructa. Quia
qui cor intus habet. ipse
quoque lumen contempla-

tionis suscipit. Nam qui
adhuc exteriora immodera-
tus cogitant. que sunt
de aeterno lumine rime
contemplationis ignorant.
Neque enim cum corpore hanc
rerum imaginibus illa se in-
fusio corporeae lucis capit.
Quia dum sola inuisibilia
cogitantur lumen inuisi-
bile ad mentem non admit-
titur. Sed quisquis iam
lumen contemplationis
intendit. curare magno pe-
re debet. Ut mentem sem-
per in humilitate custodi-
at. nunquam se de gratia
qua infunditur extollat.
& ipse que contemplatio-
nem signant quales sunt
obliquis fenestris considera-
ret. Per obliquas etenim
fenestras lumen intrat & sur-
non intrat. quia hi qui ueri
speculatores sunt. Semper
sensum in humilitate de-
primunt. atque ad eorum
mentes intelligentia con-

templationis intrat. sed iac
tantia elationis non intrat.
Ct patet ita fenestras & mu
nne sunt. quia et aperta e
umentibus. eorum gratia qua
replentur etiam ad se
aduersarium ingredi per
superbiam non permittunt.
Notandum uero quod in
tra portam undiq. per cir
cuitum fenestras obliq. me
morantur. Non enim con
templatio summis da
tur & minimis non datur.
Sed sepe hanc summa. sepe
minima. sepius remota.
aliquando etiam coniugata
percipiuntur. Si ergo nul
lum est fidelium officium
a quo possit gratia conte
plationis excludi. quis
quis cor vitas habet. uisi
tari etiam lumine con
templationis potest. qua
uttra portam undiq. per
circuitum fenestras obliq.
constructe sunt. Ut ne
mo ex hac gratia quasi
desingularitate gloriatur.

N ullus se donum ueri lu
minis estimet habere pri
uatum. Quia in eo quod
se habere precipuum putat.
sepe alter est diuor quem
habere apud se boni aliquid
non putat. unde hic quoq.
adhuc apte subiungitur.
S imiliter autem etiam in
uestibulis fenestras per grax
intrinsecus. Postquam
dixit fenestras in frontibus.
adiungit fenestras in uesti
bulis per grax intrinsecus.
Quia non solum sancte ecclesie
membra que prominent.
habent contemplationis
gratiam. sed plerumque hoc
donum. etiam illa membra
percipiunt. que etsi iam
per desiderium ad summa
emigrant tam adhuc per
officium in imo iacent.
Nisi enim et his qui dispecti
uidentur omnipotens deus lum
contemplationis infunde
ret. fenestras in uestibulis
non fuissent. Uidemus

itaq. alios in summis locis
 sc̄ae ecclesiae constitutos
 alta de caelestibus loqui.
 miro studio in quantum
 in lustramentis sufficit sup
 nae patriae secreta rima
 ri. fenestras sunt in fronti
 bus; Alii uero in sc̄ae eccle
 siae sinu continentur. &
 despecti humanis oculis
 uidentur. sed apud se sa
 pientiae studiis uacant.
 ad caelestia anhelant. atq.
 in quantum pr̄ualeant.
 quae sine gaudio aeterna
 considerant. Fenestras itaq.
 obliq. sunt sed in uestibulis.
 Bene autem dicitur ḡn̄.
 quia omnis inquisitio
 secretarum rerum ḡn̄um
 habet. dum in cogitatione
 sua dicit animus. putas
 ne hoc. putasne illud ē.
 quasi circuit ut inueniat
 quod querit. Cui cum in
 circum scriptum lumen
 erumpere in cognitione
 coeperit. quasi obliquā

fenestram radius ueritatis
 uenit. Sic quippe in con
 templatione. nr̄a multa
 cogitationibus. circu eundo
 pficimus. sicut exempla
 bonorū sepe querimus
 ut in moribus pficiamus.
 Nam cum iam cogitat ani
 mus ad meliora transire.
 quicquid melius de aliis
 audire possit exquirat.
 Nunc huius nunc sc̄i alte
 rius uitam uentilat.
 Unde et electus quidā qui
 in expanso sinu sc̄ae eccle
 siae. per uniuersum mun
 dum menti oculos circu
 ierat. bonorū uitam
 ad imitationē requirens.
 dicebat. Circuibō & in
 molabo in tabernaculum
 eius. hostiam iubilatio
 nis. Ecce ut immolaret
 iubilationis hostiam. cir
 cuibat. Quia nisi animū
 huc illitq. ad bonorum
 uitā exquirendā mitte
 ret ipse usq. ad iubilationis

121
sacrificium non perueniret;
Cum uero sc̄i uiri intra eccle-
siam ad loca summa pro-
ducuntur eorū uita qua-
si in speculo ponitur.
Itunc uideant bona quae
debeant imitari. Unde
et adhuc subditur; Et
ante frontes pictura
palmarū. Quid per pal-
mas. nisi premia uicto-
riae designantur. ipse
quippe dari uincensibus
solent. Unde his quoque
qui uicertamine marti-
rii antiquum hostem
uicerunt. etiam uictores
in patria gaudebunt. I.
Sicut scriptum est.
Palme in manibus eorū.
et clamabant uoce mag-
na dicentes. Salus dō-
nō qui sedet super thro-
num et agno. Palmas
quippe in manibus ha-
bere est uictorias in o-
peratione tenuisse.
Cuius operationis pal-

ma ibi retribuetur.
ubi iam sine certami-
ne gaudetur. Unde et
hic non dicitur palme
ante frontes. sed ante
frontes pictura palma-
rum. Ibi enim uictori-
ae palma uidebitur.
ubi iam sine fine gau-
debitur. Nam hic plerū-
que sc̄os uiros aspici-
mura agere. uirtutes
multas facere. Lepro-
sos mundare. doemones
eicere. tactu egritudines
corpore fugare. prophe-
tiae spū uentura predi-
care. Cuncta itaque haec
nec dum palme sunt. I.
sed adhuc pictura palma-
rum. Nam haec aliquan-
do dicitur et reprobis.
Unde per euangelium ue-
ritas dicit. Multi licet
mibi nulla die. dñe
dñe. nonne in nomine
tuo pphetauimus. & in
tuo nomine doemonia

eicimus. Cuncto nomine
 uirtutes multas fecimus.
 et tunc constebor illis.
 quia nunquam noui
 uos. discedite a me quo
 peramini iniquitatem.
 Unū uero signum electio
 nis ē soliditas caritatis.
 sicut scriptum est. .
 In hoc scietis quia mei
 estis discipuli si dilectio
 nem habueritis inuicē.
 haec autem miracula cū
 electi faciant. longe dis
 similiter a reprobis faci
 unt. quia qđ electi exca
 ritate hoc reprobi student
 agere per elationem. .
 Sed isdem electis & ipsa mi
 ra quae per caritatem
 faciunt. non iam palmae
 sunt. sed adhuc pictura
 palmarum. quia de eis
 foris ostenditur. quales
 apud omnipotentem
 dñm intus habeantur. .
 Ibi autem eis palma erit.
 ubi iam mortis conten

tio non erit. Nam pre
 dicator egregius. tunc
 aspexit palmam uerā
 uincantibus dari. cum
 resurrectionem preuidit
 mortuorum fieri sicut di
 cit. Oportet enim corrup
 tibile hoc induere ⁱⁿ cor
 ruptionem. et mortale
 hoc induere immortalitatem.
 cum autem mor
 tale hoc induerit immor
 talitatem. tunc fiet ser
 mo qui scriptus est. .
 Absorta est mors in uicto
 ria. ubi est mors ^{uictoria} tua.
 ubi est mors stimulus
 tuus. Tunc erit perfec
 ta uictoria. cum mors
 plene fuerit absorta.
 In omne autem quod
 modo mirabiliter desig
 nis agi conspiciamus.
 non iam ipsam uicto
 riam. sed adhuc unagi
 nes uictoriae uidemus.
 Quia ergo plerumq. scis
 etiam in locis sublimio

ribus positus. ut ad bona
opera alios producent.
vultus & signa
dantur. Atque
frontes in interioris
aedificii palmarum
pictura ostenditur.
Haec hodierno die
tractata sufficiat.
Et ad ea quae sub
iuncta sunt
ualentiores. adiu
uante domino
in christo veniamus;
Qui uiuit & regnat
cum patre in
unitate spiritus sancti
per omnia seculorum
saeculorum
amen.

EXPLICIT

OMNIA

QUINTA.

INCIPIT OMNIBUS

SIXTA

POST QUAM DE CON-
templationis gratia
obliquas fenestras in sinu
ans. propheta multa locutus e-
ductum se exterius dicit. et gazo-
philata uidisse commemorat. In quib.
gazo-philacus quid aliud quam doc-
torum scientia designatur. Sed
recte hac in re queri potest. cum
doctores sui spiritalia atq. interna
doceant. Cur propheta eductum se
exterius dicit. & gazo-philata
foris uidisse. Sed sciendum est.
quia alia est contemplatio q. tan-
tum uidet. quantum dicere non
ualet. Alia uero scientia atq.
que tantum exprimere per linguam
possit. In comparatione quippe
illius luminis. qui doctis exprimi
non potest. quasi totum hoc foris
est. quod exprimi uoce potest.
ait itaq. Et eduxit me exterius
& ecce gazo-philata & pauimen-
tum stratum lapide in atria per
circuitum. Qui a sermone greco
filaxe seruare dicitur. & gazo-

lingua per se diuitie uocantur.
Gazo-philatum locus appellari sol &
quo diuitiae seruantur. Quid
itaq. per gazo-philata designant.
nisi ut supra diximus corda
doctorum sapientiae. atq. scientie
diuicie plena. Quia iuxta pau-
li uocem alii datur per spiritum sermo
sapientiae. alii sermo scientie
in eodem spiritu. Sunt enim quidam
qui per donum gratiae & ipsa intel-
legunt. que exponi a doctoribus
non audierunt. Hi uidelicet
sermonem sapientiae percepe-
runt. Et sunt quidam qui per
semetipsos intellegere audita
nequeunt. Sed ea que in exposi-
toribus legerint. retinent atq.
scienter perferunt quae lecta didicerunt.
Unde itaq. isti. nisi sermone scien-
tie pleni sunt. Quamuis hoc in-
tellegi & alter possit. quia sa-
pientia ad uitam scientia uero per-
tinet ad doctrinam. Qui igitur
bene uiuit & prudenter predi-
cat gazo-philatum spiritalis ae-
dificii recte nominatur. quia
a beatorum ore caelestis diuitiae dis-

pensantur. his diuitis abundare
discipulos isdem magister gentium
iuderat cum dicebat. Diuites facti
estis in illo. in omni uerbo in omni
scientia. Sunt itaq. in sc̄ae aeccle
siae aedificio constructa ḡophilata
quia abundat diuitis sci
entiae lingua doctorū. Has uer
sas eēt diuitias ipsa p̄se ueritas
denuntiat. cum de transitoris
diuitis dicit. fallacia diuitiarū
suffocat uerbum. Sapientia enim
atq. scientia doctrinae spiritalis
uere sunt diuitiae. in quibus con
paratione quae transire possunt.
false nominantur. De his diuitis.
p̄ salomonem dicitur. Thesaurus
desiderabilis requiescit in ore sa
pientis. Excepto autem eo. qd̄
ad aeternā patriā diuitiae spi
ritales ducunt. est eis a terrenis
diuitis magna distantia. Quia
spiritalis diuitiae erogate p̄ficiunt.
Terrene autem diuitiae aut erogan
tur & deficiunt. aut retinentur.
& utiles non sunt. Quia ergo
has in se ueras diuitias continent.
Recte ḡophilata uocantur.

Et habent ipsa ḡophilata pauimen
tū p̄circutū. quia eis adēret haec
subiacet humilitas auditorū. Quod
pauimentū recte stratū lapide in
atrio dicitur. Quia in latitudine
caritatis uicissim subiuncte sunt.
anime fideles. Quae lapides appel
lantur p̄ similitudine fidei & stra
te in pauimento sunt in conpage
humilitatis. Has fidelium mentes.
petrus apostolus sotes in fide con
spexerat. cum dicebat. Et uos tam
quā lapides uiui. super aedificami
ni domos spiritalis. De his lapidib.
sc̄ae aecclesiae dñs p̄ se uerū dicit.
Ponā iaspide p̄ pugnacula tua. &
postas tuas in lapides sculptos. uni
uersos terminos tuos in lapides
desiderabiles. omnes filios tuos
doctos ad dñm. Omnipotens enim
dñs sc̄ae aecclesiae p̄ pugnacula
iaspide. qui lapis uiridis coloris e
posuit. quia p̄dicatorū illius men
tis internae uiriditatis amori
solidauit. Ut transitoria cun
cta despiciant. Nil in hoc mun
do quod sine claudetur appetant.
cuncta eius gaudia contemnant.

Unde & ipse pastor ecclesie auditores suos ad pascua aeternae ueritatis uocans de deo loquitur dicens. Secundum magnam misericordiam suam regenerauit nos in spem uiuam per resurrectionem ihu xpi ex mortuis. In hereditatem incorruptibilem & incontaminatam & in marcescibilem conseruatam in caelis. huius scie ecclesiae postea sculptos lapides ponuntur. Quia hi per quos nos uocem ad uitam aeternam ingredimur scia operaq; diuinitus precepta sunt dum in semetipsos ostenderent. haec quasi in se sculpta tenuerunt. Postae enim non sculpte sed pure essent si uocem quidem promerent sed scia in se operet non demonstrarent. Ubi secundum hoc se ostendunt uiuere quod locuntur. Et postae sunt quia uitas ducunt & sculptae quia uiuendo ostendunt quae aliis loquuntur. huius scie ecclesiae uniuersos terminos in lapides desiderabiles positi iudimus. O uin fideles quos que in fide & in caritate conspiciunt.

164
Qui ut quos dixerit lapides demonstraret aduincit. Omnes filios tuos dactos ad no. Quod ergo esaias uniuersos ecclesiae terminos lapides desiderabiles uidit hoc ezechiel pauimentum lapide stratum per circuitum esse prohibuit. Qui adhuc ^{de} ga Zophilatus subdit. Triginta ga Zophilatia in circuitu pauimenti. Denarius numerus perfectione semper accipitur. quia in decem preceptis legis custodia continetur. Actiua & enim & contemplatiua uita. simul inde calogi mandatis coniuictae. quia in ea & amor di & amor seruari pximi iubetur. Amor quippe di ad contemplatiuam. amor uero pximi. pertinet ad actiua uita. plene se dilatat atq; in contemplatiuam surgat. In scie trinitatis fidem debet esse perfectus. Unde & eadem ga Zophilatia triginta esse memorant. Ut cum denarius ter ducatur uita & lingua doctoris in trinitate solidetur. Sed hac in re illud nobis est uigilanter intuendum

quod ppheta dum gazophilata
descripsisset adiunxit. Pa
uimentū percussum atq. infe
rius subiungit. Gazophilata
incircutu pauimenti. Quatenus
gazophilata incircutu pau
imenti. Pauimentū quippe &
gazophilata eo sunt ordine
distincta. ut et gazophilata
intra pauimentū. Et pauimentū
intra gazophilata fuerit stra
tum. Non hoc srs sine magno
mysterio est quod incircutu
gazophilatio dicitur esse
pauimentum. In circutu pa
uimenti. narrant eē gazophi
lata. Habet enim pauimentū
incircutu gazophilata quia
uitā audientium erudit cotti
die & custodit linguā doctoꝝ.
Doctores etenim bone in scāe eru
ditionis uerbis modo fomentis
dulcedinis modo asperitate
inreparationis inuigilant.
Ut auditoꝝ suoꝝ uitā autus
defendant, sed habent ipsa
quoq. gazophilata incircu
itu pauimentū quia sepe & iam

doctoꝝ cor uitioꝝ temptationib;
tangitur. Ut modo eleuetur ia
ctatione superbiae modo irē sti
mulis inflammetur. Sed cum
bonoꝝ auditoꝝ uitam conside
rant eamq. psecisse suis exostati
onibus pensant. Erubescunt ta
les non eē quales auctore dō per
se conspiciunt alios factos esse
& ante se in mente restabiliunt.
quam plene inculpam labant.
Nam cum ipsa sua ad certabus
uerba ad memoriā redeunt eru
bescunt non seruare quod dicunt.
Unde & psalmonē dicitur. Ani
ma laborantis laborat sibi quia
compulit eum os suum. Os enim
nr̄m nos compellit ad laborem.
quando p hoc quod diximus.
autus refrenamur. Quia turpe
numis est ibi nos neglegendo ca
dere. Unde p dīcādo conatis sum.
alios lauare. Habent ergo ga
zophilata incircutu pauimētū
quia doctoꝝ magna custodia
est uita uenerabis auditoꝝ.
& si uis ei sermo fit in auditorio.
quia erubescunt pulsantibus

virtus non resistere. qui contra vitia
 alios amauerunt. Quia enim quã
 diu in hac vita uiuimus. contra
 malignos sp̃s quid aliud quã stam̃
 inatue. Sicut praediximus. do
 ctoris animus forsitan aliqua ela
 tione pulsatus. Sed siue ne ipse
 pereat. seu ne exemplū suum
 alios ad p̃ditionem trahat uigilan
 ter se & festine circūspicit. in
 cogitationibus remordet. ad ducti
 auditorū suos & uita ad memoriã
 semetipsū humiliat & quibus
 p̃ualet modis agit. ne elatio prin
 cipetur in mente. non dominetur
 in opere. Scriptū quippe est. In
 itium omnis peccati superbia.
 Quis ergo erit ante dī oculos fructus
 boni operis. Si ex radice putruit
 aelationis. Sepe ut p̃dictū ē animū
 temptatur exire. sed et iussu
 ad se circū spiciendo colligit. &
 discipline se pondere deprimens
 agit. ne motus animi. transeat in
 sermone. erumpat in uoce. Fitq.
 ut ira p̃turbati animi ubi negle
 gentia oritur. ibi p̃iudicium
 suffocata moritur. Quia ex re

agitur. ut excepta culpa animū
 iustitiae pareat. qui et si se fostiter
 custodire noluit ne ad motum
 surgeret. se tamen incommu
 tatione fostiter uicit. Unde
 bene p̃ salamonē dicitur.
 Melior est paciens uiro foste. &
 qui dominatur animo suo ex
 pugnatore urbium. Recte
 ergo expugnatore urbium
 paciens p̃ festur. quia in illa
 actione uictorie homo uictor
 est hominum. in hac autem
 mansuetudine patientia animū
 uictor est suus. Sequitur.
 Et pauimentū in fronte postas
 secundum longitudinē postas
 erat inferius. Sed postas lon
 gitudinē ad locum in ferim.
 in quo poste fuerant constru
 ctas. secundum longitudinem
 postas pauimentum erat inferius.
 Quia quantum tenere locus postas
 poterat. tantū tenebatur. &
 pauimentū. quod erat inferius.
 Longitudo ergo pauimenti. a
 postis non erat dissimilis. Sed
 aequalitas pauimenti non erat

cum postis. Quid est ergo quod
pauimentū cum postis longum
similiter erat. sed aequale non erat.
Nisi quod longe distat uita populorū.
a uita doctōrū. Qui & si ad regna
caelestia tendentes. eandem lon-
ganimitatem spei habent. eadem
tamen uiuendi studia non habent.
Tendatur ergo pauimentum. simi-
liter in longum. quia ipsam fidem.
ipsam spem in se retinent audito-
res. quam habere certum est prae-
dicatores. Sed pauimentū in se-
rius iacet. Ut omnes auditores.
praedicatores suos longe a suis
meritis excellere cognoscant.
Si uero longitudinem postarum.
ipsam sicut superius diximus eam
altitudinem intellegere debem. &
Tum sicut paulo post scriptū est.
ad postas gradibus ascendebat.
tanto pauimentū iacet inferius.
quanto unaquaeque postula surgit
in altitudine. Quia quanto san-
ctior est uita doctoris tanto fit
humilior sensus audientis. Et
semetipsum despiciet dum prae-
dicator sui uitā in magna surgere

altitudine ppendit. Imitari enim
bona eius alia forsā potest alia non
potest. In quibus praevalet proficit in
quibus minime praevalet ad humi-
litate crescit. Et hoc ipsum ergo
ei in profectū est quod ei imitabile ad
profectum non est. Ecce enim praedicator
ea quae legit facta & dicta pensam. &
in quantum altitudine surrexerint
foste cognoscimus. Ut enim tacem
de ostensione signorū. Loquamur
de uisitatibus cordū. Certe paulus
quis elegi mostuum p lege dicit.
quia ut in xpo crederet. ei hoc
lex ipsa praedicauit. magis fidei ar-
dore succensus. praeccepta legis
tenere carnaliter noluit. circū-
cisionem in gentibus fieri uetauit.
Et cum petrus apostolus seruari
ad huc in circūcisione legis
consuetudinē uellet. et in facie
resistit. eumque hac in re fuisse
reprehensibile dicit. & hoc ei stu-
dii discipulis loquens non solū
culpam. Sed quod est maius hy-
pocrisis id est simulationē nominat
dicens. Cum uenisset petrus an-
tiochiam. in faciem ei resisti quia

rephensibilis erat. Et paulo post. & simulatione eius consenserant ceteri iudei. Idem uero apostolorum primus cum multa discipulos admoneret. atq; a quibus detrahi de pauli scriptis agnosceret dicit. Sicut karissimus frater noster paulus. secundum datam sibi sapientiam scripsit. uobis loqui in eis de his in quibus sunt quedam difficilia intellectu. que indocti & instabiles deprauant. sicut et ceteras scripturas ad suam ipsorum perditionem. Ecce paulus in epistolis suis scribit petrum rephensibilem. Ecce petrus in epistolis suis asserit paulum in his que scripserat admirandum. Certe enim nisi legisset petrus. pauli epistolas non laudasset. Si autem legit quia illic ipse rephensibilis diceretur inuenit. Amicus ergo ueritatis laudauit & iam quod rephensus est atq; ei et hoc ipsum placuit. quia in his non placuerat que aliter quam debuerat sensit. Sequi & iam minori fratri ad consensum dedit. atque in eadem refactus est sequi minoris sui ut etiam in hoc

periret. Quatenus qui primus erat in apostolatu culmine esset primus & in humilitate. Pensate ergo fratres karissimi in quo timens uestice stetit qui illas epistolas laudauit in quibus se scriptum uituperabilem inuenit. Quae illa tanta esse mansuetudo potuit que quies animi quae solitas atque in perturbatio cogitationis. Ecce amore suo repraehenditur & rephendi non dedignatur. Non ad memoriam reuocat quod primus in apostolatu uocatus est. Non quod clauis regni caelestis accepit. Non quod peccata quaecumque in terra solueret essent soluta in caelo. Non quod in mari pedibus ambulauit. Non quod paralyticum in ihu nomine iubendo erexerat. Non quod egros corporis sui umbra sanauerat. Non quod mentientes uerbo occiderat. Non quod mortuos oratione suscitabat. Ne igitur increpationis uerba dedignaretur audire omnia dona quae preceperat quasi

ad memoriam repulit. Ut unum
fostiter humilitatis donum tene
ret. Quis rogo nr̄m si uel extremū
aliquod signū fecisset a minore
fratre increpatuſ increpationis
uerba pacienter audiret. nil enim
significemus et si quid nos fostasse
action nra rephenderit statim
intumescemus magnos quosdā nos
tacti cogitamus. Uis tutes nobis
ad animum deducimus & iam
quas non habemus. At contra pe
trus cum uisitibus humilis in
rephensione p̄mansit. sed postea
surrexit in altitudine. hanc aut
tantam mansuetudinem nos imi
tare non possumus sed quia pau
mentū sumus longe inferius fa
cemus. Sunt uero nonnulli qui
non petrum apostolorū princi
pem. Sed sequendā alium cono
mine quia paulo est rephensū
accipiunt. Qui si pauli aposto
li studiosius uerba legissent. ista
non dicerent. Dicitur et enim
paulus cum uenisset petrus an
tiochiam in faciem ei restetit.
Ut de quo petro loqueretur

ostenderit in ipso suae narrationis in
itio p̄misit dicens. Creditum est
mibi euangelium p̄puti sicut pe
tro circumcissionis. Qui enim ope
ratus est petro in apostolatum cir
cumcissionis. operatus est et mihi
inter gentes. Patet ergo de quo pe
tro paulus loquitur quem et a
postolum nominat et p̄fuisse euan
gelio circumcissionis narrat. & fu
erunt quidā qui secundā petri
epistolam in qua epistole pauli
laudate sunt eius dicerent non
fuisse. Sed si eidem epistole uerba
pensare uoluissent longe alter
sentire potuerant. In ea quippe
scriptū est uoce de lapsa ad eum
huiusmodi magnifica gloria.
Hic est filius meus dilectus in quo
mibi conplacuit. atq; subiun
gitur. & hanc uocē. nos audiuim. &
cum essemus cum ipso in mon
te scō. Legant itaq; euangelium
et p̄tinus agnoscant quia cum
uox ista de caelo uenit. Petrus
apostolus in monte cum dño
stetit. Ipse ergo hanc epistolam
scripsit qui hanc uocem in monte

de dño audiuit. Sed quia pauca
 de petro diximus nunc si placet
 ad pauli mansuetudinē conuertam.
 et pensemus si possumus ille qui
 tanta ardoris est in zelo p̄dications.
 Ut apostolorū quoq; primo non par
 ceret quante mansuetudinis in
 studio longanimitatis. Tacemus
 autem quod ter uirgis caesus est
 quia semel lapidatus est quia
 ter naufragium fecit. Quia nocte
 et die in profunda maris fuit.
 Quia a iudeis quinquies quadrage
 nas una minus accepit. Minus
 enim animum ad iracundiam
 commouit ea mala que nobis
 ab a pestis aduersariis interrogant
 hoc plus solet dolore quod ap
 prus patimur. Unde et ipsa
 ueritas p̄ psalmistam contra
 traditorem suum locuturus
 dixit. Quo inimicus meus
 maledixisset mihi sub postassem
 utiq; Tu uero homo unanimit
 dux meus et notus meus qui
 simul mecum dulces capiebas
 erbas. Pensemus ergo si possumus
 paulus apostolus qui tantum

paciens inter p̄secutores quantum
 mansuetus inter discipulos fuerit.
 Certe corinthi ueniens ab idolorū
 seruitio chorinthios retraxit.
 Quis eēt d̄s uerus innotuit a eter
 nae eis uite gaudia praedicauit.
 Et cum magnam multitudinem
 populi infide collegisset tantū
 illic inopiā pestulit ut uictus
 sui graui necessitate laboraret.
 & panem terrae ad discipulis non
 accepit quibus panem caeli p̄
 dicauit. Insistebat uero p̄uita au
 dientiu Insistebat labore manuu
 p̄uita corporis sui deterris quoq;
 alius ei stipendia ad discipulis mit
 tebantur ut corinthus p̄dicare
 sufficeret. Ipse quippe ad eos de
 corinthios p̄ epistolam loqui
 tur dicens. Cum essem apud
 uos & egerem nulli onerosus
 fui. Nam quod mihi de erat
 suppleuerunt fr̄s qui uener̄
 a macedonia. Quib; ad magnū
 quoq; in p̄peruū p̄misit dicens.
 Alias ecclesias expoliari accipiens
 stipendiū ad ministerium ur̄m.
 Pensemus ergo si possumus cuius

hoc mansuetudinis fuerit panē
sp̄s p̄dicare et panē carnis non
accipere. Corda audientium
de diuitiis aeternis instruere &
inter eosdem discipulos fideles
& habundantes fame laborare.
I nter satiatos pati inopiā. Nec
tamen quod patiebatur non di
cere. nec tamen dolore. Uide
re dura erga se corda audientium
tenacium nec ap̄dicatione desiste
re. Nam sicut apostolorū acta
testantur. anno & sex mensibus
continue in eadem ciuitate p̄di
cauit. Cumq; ab eisdem corinthi
is recessisset. ad eos post modū
scribit quod apud eos positus
pestulit. Quare autem hoc eis
cum inter uiueret. numquam
dixit ne quod erga eum factum
ex bona uoluntate fuerat fieret
ex iussione. & cum innotesceret
eorū misericordia. remaneret
uoluntas ignota. Quare autem
hoc postmodum longe positus
scribit ne omnimodo discipu
li incorrecti remanerent. et
quales magistro in tenacia fue

rant alius quoq; fratribus tales eēt.
U ere & in hoc paulus uere magister
gentium sua neglegens aliena cu
rans impleuit quod p̄dicauit
nemo quod suum est querat. sed
quod alterius. & neq; sua sunt
singuli cogitantes sed ea q; aliorū.
Quanta itaq; mansuetudi
nis uirtus est. quanta tran
quillitas sp̄s. Quis autē
n̄m si unū huius mundi
diuitem ad omnipotentis
di seruitium conuertisset.
se q; egere conspiceret. & illum
sibi uitę subsidia non p̄bere.
non protinus de eius uita
desperasset. Quis non in casū
laborasse diceret. quis non
ab eius exortatione obmu
tesceret. ^{Quis} Que in semetipso
primū ferret fructū boni
operis non uideret. Sed pau
lus p̄ mansuetudinē in uir
tutū uertice solidatus p̄stitit.
Predicauit. dilexit. & bonum
quod coeperat. expleuit atq;
portando & p̄sistendo. disci
puloꝝ corda ad misericordiā

p duxit. Nam eorū pfectum post mo-
 dum scire se indicans in eadem episto-
 la scribit. De ministerio quod fit in
 scōs ex habundanti est mihi scribere
 uobis. Scio enim p̄mptum animū
 ur̄m p̄ quo de uobis gloriōr apud
 macedonas. quō aethiā parata ab
 anno priore & ur̄a emulatio puo-
 cauit plurimos. De quibus
 rursū ait. Qui non solū facere
 sed uelle cepistis ab anno priore.
 In quibus enim non tam ope-
 ra quam pia uota requirebat
 in eis p̄cul dubio plus laudat pia
 uota quā opera. Notandum ta-
 men est quia habet imp̄perium
 haec ipsa consolatio cum dicit̄
 ab anno priore. Bonū quidem
 sed t̄r̄ de fecerat atq; ideo hoc
 magister non sine rephensione
 laudabat. Medicus quippe est
 medicamentū uulneri apponit
 quod & ea q̄ purgata sunt reso-
 uet ea q̄ putrida inueniuntur
 mordet. Sed haec toleranda atq;
 p̄dicando expleuit quod caepit
 & mire loganimitatis iustus
 discipuloꝝ duritiā. emolliuit

ad misericordie uiscera. Quia
 longitudo poste surrexit in
 altitudine. Sed infirmos ad-
 imitandum tante mansuetudi-
 nis longanimitatem idonei non
 sumus. Quia uidelicet pauimū
 sumus. Ecce autē dum de duob;
 caelestis exercitus loquor magister
 quoq; stephanus memorie occurrit.
 Qui tempus perceptoris sui nomine.
 & in medio p̄secutorū deductus
 stetit. fiducialiter docuit. & ex
 zelo ueritatis p̄secutores suos
 fostiter increpauit dicens. Uos
 semp̄ spū scō restitistis. Cumq;
 illi ad lapides currerent & lapi-
 dibus necarent. Flexu genu
 p̄ eisdem p̄secutoribus forauit
 dicens. Dñe ne statuas illis hoc
 peccatum; quē itaq; ista iustus
 est zelo feruere ut eis a quib;
 tenebatur. Per fidei suę in p̄-
 pria fiducialiter diceret. &
 sic delegere. ut in morte quoq;
 p̄ eis a quibus moriebatur ora-
 ret. Sic quippe ex zelo infer-
 buit ac si mansuetudinis
 nil haberet. & sic mansuetos

in eorum dilectione prostratus. Ac
si contra eos feruoris. nil habuisset. **P**
ensemur inter haec ubi nostrae
conscientiae reatus iacet. Quis
enim nostrum si saltum uerbi contu-
meliam reddit. non cor fundi-
tus commouit. non ad odium
erumpit. non praecipuum
dilectionis obliuiscitur. Sed
hoc stephanus ex omnipotentis
dei gratia potuit. Quisurgens
in altitudine posita fuit. Hoc
nos miseri nostra uirtute imitari
non possumus. Quia longe in-
ferius sicut pauimentum iacemus.
Quid autem inuita nos sanctorum de-
nostrae admiratione dicimus eum
ipse quoque antiqui patres.
praedicatorum sanctae ecclesiae
uitam considerantes ualde
admirandi sunt. Annon eorum
uitam psalmista admiratus
est cum dicebat. Mihi autem
nimis honorificata sunt ami-
citiu dei. nimis confortatus
est principatus eorum. Quod
de quibus eius amicis dicat.
euangelium interroga in quo

ueritas praedicatoribus dicitur.
Uos amici mei estis. Et saas quoque
eorum uitam intuens ait. Quisunt
isti qui ut nubes uolant & sicut
columbe ad fenestras suas. Re-
cte autem praedicatores se
nubes appellati sunt. quia uerbo
pluuunt. miraculis coruscant.
qui uolare quoque ut nubes
dicuntur. Quia in terra uiuen-
tes extra terram fuit omne quod
egerunt. Unde & per quandam
nubem dicitur. In carne enim
ambulantes non secundum car-
nem militamus. Priores & enim
patres coniugis ut ebantur.
Filios percreabant. substantias
possidebant. curis rei famili-
aris intendebant. Isto autem
per propheta iam spiritum prudentes
substantias deserere. coniugia
non ad petere. filios non percre-
are. nihil in terra quoque
possidere. Non eos per-
tam uelut homines ambulan-
tes. Sed ut nubes uolant &
nominant. Uolant enim qui
terram quasi non tangunt quia

unipsa nil appetunt. Qui &
 ad fenestras suas quasi colubis
 sunt quia p mansuetudinis
 scāe spū in hoc mundo pocu
 lis nil concupiscunt. Consi
 deremus ergo quante altitu
 dines istę spiritualis aedificii
 postae sunt quas et spirituales
 patres admirantur. Quanto
 itaq. nos in eay. admiratione
 humiliari necesse est qui pa
 uimentum suum. Quia longi
 tudinis appellatione altitudi
 nem postay. audiuimus. Nunc
 autem de eay. Latitudine cog
 noscamus. Sicut enim. Et men
 sus est latitudinem a facie
 postę inferioris usq. ad fron
 tem atrii interioris intrin
 secus centum cubitos ad ori
 entem et ad aquilonem. In
 quibus uerbis si postay. au
 ditum accipimus quo ad
 cognitionem dñi intram. &
 postea inferior fides est. Atri
 um uero interius contemplatio.
Habet autem postea inferior lati
 tudinē in facie. quia uidelicet &

fides p caritatis sic amplitudinē
 habet eamq. uidetur a proximis
 operationem quā dum soliter
 a pfectioribus agi conspiciunt. &
Nos qui in bonis actibus angusta
 mur. exempla p eos magne
 operationis accipimus. et nunc
 quaeq. scā quasi quaedā nobis
 latitudo fit inuenisq. prius
 erat angustia difficultatis.
Habet quoq. atrium interius
 frontem quia contemplatiua
 una p quaedā signa desiderioray
 et gemituum ostendit. quan
 tum uirtus uideatq. tantum
 amat. Denarius autem nu
 merus p semetipsum multa
 plicatus. in centenarium sur
 git. Unde p centenariū
 magna pfectio designatur
 sic de electis dicitur. Omnis
 qui relinquet domū uel frs.
 aut sorores. aut patrem. aut
 matrem. aut uxorem. aut
 filios. aut agros ppter nom
 meum centuplum accipit
 & uitam aeternam posside
 bit. Neq. enim scs quisq. uideo

terrena deserit ut haec posse
dere in hoc mundo multipli
cius possit. Quia quisquis
terreno studio terram relin
quet sed appetit. Nec qui unā
uxorem deserit. centum re
cepturus est sed p centena
rium numerus pfectio desig
natur. Postquam & iam uita
aeterna pmittitur quia quis
quis p di nomine tempora
lia atq; terrena contemnit
& hic pfectionē mentis re
cipit ut iam ea appetat que
contemnit. et in sequentis ae
culo ad aeternā uitae glo
riā puenit. Centies itaq;
recipit quod dedit pfecti
onis spm accipiens terrenis
non indigens & iam si haec
non habet. Ille enim paup
est qui egit eo quod non habet.
Nam qui & non habens habere
non appetit diues est. Pau
pestas quippe inopia mentis
est non in quantitate possesi
onis. Nam cui cum paupesta
te bene conuenit non ē paup.

Mensus ergo uir latitudinem a facie
postē inferioris usq; ad frontem
atri interioris extra in secus centū
cubitos. Quia redemptor n̄ cot
tidie p magistros atq; doctores
in mensura pfectionis metitur ui
tā fidelū uel in specie boni ope
ris p fidem. uel in scis desideris
p contemplationem. Uidentur
in fide positi magna operari.
Sed in centū cubitis non mensu
rantur quia per ipsa que faci
unt terrenā gloriā querunt.
Et quidā uidentur p abstinentiam
cruciar. gemitibus insistere. Sed
eorū mensura ad centum cubitos
minime dicitur quia in his que
agunt ab humano iudicio fauores
requirunt. Quis ergo est qui
per centū cubitos mensuretur.
Nisi is cuius bona operatio recta
intentione utitur. Ut in eo qd
agit non ad terrena lucra appe
tenda aut ad laudes transitori
as reflectatur. Ecce enim mi
sericordiā pximis exhibere.
possessa largiri. cum celeritate
indigentibus tribuere. latitudo

in facie postae interioris est sed
 situa dans aliena non appetas
 Recte te in centenario numero id
 est pfectione mensurans. Nam
 qui uidetur dare misericorditer
 ppria rapit & forsitan uolenter
 aliena. Iste adhuc quae sit uia
 pfectionis ignorat nec cognouit.
 Unde ad pfectionem tenditur quia
 nec ipsum eius initium inuenit.
 Prius enim appetitum euellere
 amente debuit et postea que
 iure possedit largiri. Unde
 scriptum est. Declina a malo &
 fac bonum. Quid enim potest esse
 boni quod facit qui necdum a malo
 declinauit. & sum quida sicut
 dictum est ab alimentis abstinent
 carnem cruciunt. Sed tamen si pul
 sata fuerint cognoscuntur quia
 ad mundi gloriam delibant. Iste
 frontem atrii interioris ostendunt.
 sed pcentum cubitos non mensurant.
 Hi ergo in numero pfectionis sunt.
 de quibus paulum dicitur. Qui car
 nem suam crucifixerunt cum
 uitiis & concupiscentiis. & no
 tandum quia non dicitur. Quod

intrinsecus sed extrinsecus
 ista mensurantur. Quia uide
 licet & redemptor noster ^{dum} p nos facta
 hominum uel ad pbat uel iudicat.
 non intrinsecus metitur. Unde
 & per euangelium dicit. Ex fructibus
 eorum cognoscetis eos. Qui enim p
 hoc quod uidimus agnoscamus.
 operantis animum que non uidimus
 siue latitudinem que est in fa
 cie postae inferioris siue frontem
 atrii interioris extrinsecus.

Alios conspiciamus largiri a elemo
 sinam afflictis concurrere ob
 pressis subuenire. Nihil sane
 hoc mundo gloriae querere
 nullis huius mundi conpen
 dus inhiare. atque alios uidemus
 carnem donare lacrimis insiste
 re uerbis caelestibus occupari
 nil transitori honoris appetere
 quid aliud debemus. nisi eos
 pfectos credere scos aestimare.
 Quia ergo p hoc quod aspiciamus
 esse eos pfectos uidemus eos
 uitam pcentum cubitos extrin
 secus metitur. et quia multi
 in iudea plerique uero ingenti

litate positi ad hanc perfecti
onis summam uenerunt.

Recte subiungitur. Ad ori
entem. & aquilonem. Iuda
icus et enim populus ori
ens iure dicitur est de cuius
carne ille natus est qui sol
iustitiae uocatur. De quo
ppphetam dicitur. Uobis
autem qui timetis dñm. ori
etur sol iustitiae. Per aqu
lonem uero gentilitas per
figurantur quae diu in
pfdie suae frigore torpu
it & cuius corde ille reg
nauit quia testante pphe
ta apud semetipsum dixit.

Ponam sedem meam ad aqu
lonem. quia itaq. incarna
tus omnipotens dñs alios
pfectos ex iudea. alios per
fectos ex gentilitate ultra
scām ecclesiā fecit centum
cubitos. Non solum ad ori
entem mensus est. sed & iā
ad aquilonem. Sed qui
sub aquilonis nomine
de gentilitate sermo se intulit

considerare libet quantum sup
nos effusa sunt uiscera creato
ris nri. Omnes enim nos ex gen
tilitate uenimus antiqui paren
tes nri lignis et lapidibus ser
uebant. & dereliquentes
dñm a quo facti sunt. deos uenera
ti sunt quod fecerunt. Nos aut
omnipotentis dī gratia ad lucem
de tenebris deducti sumus.

Recolamus ergo de quib. tenebris
uenimus ut de luce quā accipim⁹
gratias agamus. Neq. enim
diuinam misericordiā intel
legit qui suae misericordiāe
memor non est. Unde & p
psalmistam dō dicitur. Miri
fica misericordias tuas qui
saluos facis sperantes in te.

Tunc enim uobis dī misericor
diae mire fiunt cum nobis
ad memoriā miserie nrae re
uocantur. Quia recolentes
quid fuimus intellegim⁹ uidebem⁹
quod sumus. Cantemus itaq.
cum gaudio creatori nro quia
deseruitio creature colla
mentis excussimus. Gaudeam⁹

in nobis impletum eē quod
 psaliam dictum est. Et fre-
 num erroris quod erat in ma-
 xillis populorum canticum
 erit uobis sicut uox sc̄ificat̄e
 solemnittatis. Frenum qui p-
 pe erroris maxillas populorū
 constrinxerat quando ido-
 lorum errore obligata gen-
 tilitas dō uero confessionis
 laudem dare nesciebant.
Sed hoc ipsum erroris frenū
 iam nobis in canticum uer-
 sum est cum gaudendo psal-
 limus atque cantamus omnes.
Omnes digentium demonia dñs
 autem caelos fecit. **ET RURSUM.**
Simulacra gentium argentū
 & aurum opera manuum
 hominum. Os habent. & non
 loquentur. Oculos habent.
 & non uidebunt. Aures ha-
 bent. & non audient. Nares
 habent. & non odorabunt.
 Manus habent. & non palpa-
 bunt. Pedes habent. & non
 ambulabunt. Qui itaq; haec
 omnipotenti dño psallendo.

dicimus ipsum erroris nri fre-
 num quod alaude dī ora nra
 legauerat uero dō canticum
 fecimus. Bene autem dicitur.
 sicut uox sc̄ificat̄e solemnita-
 tis. Quia dum confessionis
 laudem dō reddimus in sc̄i-
 ficata sollempnitate gaudem⁹.
Respondeamus ergo moribus
 tante misericordie redem-
 ptoris nri & qui lucem cog-
 nouimus prauorū operum
 tenebras declinemus. Qui-
 dem iam rogo quod in hoc
 mundo libeat ubiq; luctus
 aspiciamus undiq; gemitus
 audimus. Destructe urbes
 euersa sunt castra de popo-
 lati agri in solitudine ter-
 ra redacta est. Nullus in a-
 gris incola pene nullus in
 urbibus habitator remansit.
 & tamen ipse parue gene-
 ris humani reliquit adhuc
 cottidie & sine cessatione
 feruntur. & finem non
 habent flagella caelestis
 iustitiae quia nec inter

flagella correctae sunt a
ctiones culpe alios incapti
uitatem duci. alios detrun
cari. alios interfici uidemus.
Quid est ergo quod in hac ui
ta libeat fr̄s mei si & talem
mundum adhuc diligamus.
Non iam gaudia. sed uulne
ra amamus. Ipsa autem
quae aliquando mundo.
domina eē uidebatur qua
lis remanserit roma con
spicitis. Inmensis dolorib;
multipliciter adtrita.
Desolatione ciuuum in p̄ssi
one hostiū frequentia rui
narū. Ita ut in ea comple
tum eē uideamus quod
contra urbem samariā
p̄ hunc eundem p̄phetam
longe superius dicitur.
Pone ollam. pone in qua
& mitte in ea aquam &
congere frusta in ea.
& paulo post. & ferbuit
coctio eius et discocta
sunt ossa illius in medio
eius. Atq; iterū. Congere

ossa. & igne succēde. & consum
mentur carnes & quo quentur
uniuersa conposicio & ossata
bescent; pone quoq; eam sup
prunas uacuam & caleseat
& lique fiat aes eius; Tunc
enim uobis olla posita est
cum haec est ciuitas consti
tuta. tunc in ea aqua missa
est & frusta eius congesta
sunt quando ad eam undiq;
populi defluebant qui ue
lut calens aqua actionibus
mundi feruescerent & quasi
frusta carniū in ipso suo fer
uore liquarentur. De qua
bene dicitur. Et ferbuit
coctio eius & discocta sunt
ossa illius in medio eius.
Quia prius quidem in ea ue
hementer in caluit actio
gloriae saecularis. Sed post
modum ipsa gloria cum su
is sequatibus defectit. Per
ossa enim potentes saeculi.
per carnem uero populi de
signantur. Quia sicut car
nes postantur ossibus. ita

p potentes saeculi in firmitas
 regitur populorū. Sed ecce
 iam de illa omnes huius sae-
 culi potentes ablati sunt.
 ossa ergo excocta sunt. Ecce
 populi defecerunt. carnes eius
 liq. factae sunt. Dicatur itaq.
 congere ossaq. igne succendā
 consummentur carnes & coquen-
 tur uniuersa compositio eius
 & ossa tabescent. Ubi enim
 senatus. ubi iam populus con-
 tabuerunt ossa consumptae
 sunt carnes. Omnis in ea sae-
 cularium dignitatum ordo
 extinctus est. Excocta est
 uniuersa compositio eius. &
 tamen ipsos nos paucos qui
 remansimus
 ad huc cottidie
 innumere tribulationes
 p̄munt. Dicatur ergo po-
 ne quoq. eam super pru-
 nas uacuam. Quia enim
 senatus deest. populus in-
 tenit. & tamen in paucis
 qui sunt dolores et gemitus
 cottidie multiplicantur.

iam uacua ardet roma
 Quid autem ista de hominib.
 dicimus cum ruinis crebres-
 centibus ipsa quoq. eius
 destrui aedificia uidemus.
 Unde apte de ciuitate iam
 uacua subditur. Incales-
 cat et liq. fiat aes eius. Tam-
 enim & ipsa olla consumi-
 tur in qua prius carnes
 & ossa consumebantur.
 Quia postquam defecerunt
 homines & iam parietes ca-
 dent. Ubi autem sunt qui
 in eius gloria laetabantur.
 Ubi eorum pompa. ubi sup-
 bia. ubi frequens. & in-
 moderatum gaudium. Im-
 pletum est in ea quod con-
 tra destructam ninuen
 p̄phetam dicitur. Ubi
 est habitaculum leonum
 et pascua catulorum leonū.
 & neuis duces ac principes
 leones non erant qui per-
 duersas mundi p̄uincias
 discurrentes. Predam
 seu dendo & interficiendo

tellegi p orientem & aquilonē
 & iam iusti et peccatores
 possint. qui in mentis frigo
 re dilapsi sub peccati sui
 umbra torquerunt. Sed
 quia omnipotentis di mise
 ricordia & iam tales ad poe
 nitentiā reuocat. conpunctione
 & lacrimis labat. iustitibus
 usq. ad pfectionis glām
 subleuat. non solum ad orien
 tem centum cubitos. sed & iam
 ad aquilonem ducuntur
 dum cum iustis & iam pecca
 tores p dona & poenitentiā
 ad perfectionem ueniunt.

MAGNA LEGENTI UO
 debet ēe discretio. ut
 in sacro eloq. cum qui
 libet unus sermo di
 citur. Non semp unam ean
 demq. rem significare creda
 tur. sicut aliquando. sol in
 bono. aliquando uero accipi
 mur in malo. Solis enim
 nomine. aliquando signatur
 dñs. Aliquando psecutio.

attestante enim libro sapien
 tię. impu in inferno dicturi
 sunt. Errauimus a uia ue
 ritatis. & sol iusticie non
 luxit nobis. & de iactatis
 seminibus. dñs dicit. Osto
 sole aruerunt. quia uidelicet
 facta psecutione in reproborū
 cordibus. p dicationis uerba
 siccantur. Sic leo dñm signat
 unde scriptum est. Uicit
 leo de tribu iuda. Sic leonis
 nomine. diaboli similitudo
 exprimitur. Sicut primus
 pastor dicit. Aduersa
 rius ur̄ drabolus. sicut leo
 rugiens. circuit querens
 quem deuoret. Sibouts
 nomine sapiens designat.
 Unde scriptum est. Non iun
 gas bouem cum asino. id est
 sapientem cum stulto. in
 p dicatione non socias. Sic
 bouem fatuus figurat.
 Sicut de eo qui in turpitu
 dine amoris captus est.
 dicit. Statimq. eam sequit.
 quasi bos ductus ad uictimā

id est sicut fatuus trahitur
ad mostem. Hæc igitur in
qui ad postam significare
dñm. uel predicatorē. uel
scripturam sacram. uel fidem
exposui. ubi cumq; iam in
hoc p̄peta posta legitur sig
nare aliud non credatur.
Cum enim de una posta p̄peta
diutius loqueretur. Recte
fides intellecta est. quia una
est omnium electorū fides.
cum uero aliae postae nominant̄.
intellegi ora praedicatorū possu
mus. p̄ quæ uera uita cognose
citur. & p̄ quæ ascenditur ad
sacramentorū spiritualium
cognitionē. Nam posta per
quam signari fidem dixim⁹.
notandum nobis quia infe
rior appellatur. In hac
enim uita. dum diximus.
quasi inimo positi ad infe
rius tenemur. & recte in
ferior posta fides est. quia
nobis in terra positis. aperit
cognitionem dī. Itaq; cum
dicitur. Postam quoq; quæ

respiciebat uiam aquilonis. atru
exterioris mensus est. tam in
longitudinem quam in lati
tudinem. & thalamos eius tres
hinc & tres inde & frontes eius
& uestibulum eius. secundum
mensuram poste prioris. quin
quaginta cubitorū. longitu
dinem eius & latitudinem. u
ginti & quinque cubitorū. Fe
nestre autem eius & uestibulū
& sculptorē. secundum mensu
ram poste quæ respiciebat
ad orientem. & septem gra
duum erat ascensus eius. &
uestibulum ante eam. De
posta quæ respiciebat uiam a
quilonis. atru exterioris. ea
ipsa replicantur. quæ iam
de posta alia. superius dicta
sunt. atq; alia subiungit̄.
de p̄dicta posta p̄phetæ
tacuerunt. Ut ergo de his
latius disseramus. quæ nec
dum discussa sunt. debem⁹
eaq; iam dicta sunt. sub bre
uitate replicare. Posta & eni
uam aquilonis respicit. cum

p̄dicator quisq; uitam peccato
 ris cognoscit. eiq; interiora uite
 p̄ uerbum praedicationis ape
 rita. postea utri exterioris di
 citur. Exterior quippe est
 animus. uita p̄sens in qua
 omne quod corporaliter
 agitur corporaliter & iam
 uidetur. Quae tam in logi
 tudine quam in latitudine
 mensuratur. Quia cum ad
 fidem peccator dicitur. ne
 cesse est. ut eius doctor con
 sideret. ut uel quantum in
 longitudinem spei. uel quan
 tum in latitudinem caritatis.
 ex eius admonitione p̄ficiat.
 Qui enim ad dñm conuestitur.
 Si adhuc bona uitae p̄sentis
 sperat. longitudinem non habet.
 Qui breuis est. uita in qua
 spem posuit. Si p̄ terrenae
 reſe concupiscentiam ad
 huc p̄ximi. odium eo agno
 scatur. Latitudinem non
 habet quia nescit uel tran
 sitoria contemnere. uel
 se p̄ximi amore dilatare.

Cum uero conuersus quisq;
 aeternae uite gaudia lan
 ganimitet sperat. p̄ximos &
 molestias. cum caritate tol
 lerat. & eaq; non habet con
 cupiscere. contempnit lon
 gitudinem. & altitudinem
 postachabet. qua gloria
 p̄dicatoris est p̄fectus au
 ditoris. Unde quibusda
 p̄ magnam p̄dicatorem di
 citur. Gaudium meum
 & corona mea. & RURSUS.
 Ecce nunc uiuo siuos statim
 in dño. atq; res. quae
 est enim spes nra aud gau
 dum nonne uos ante dñm
 longitudo ergo & altitudo
 poste est quae ad aquilo
 nem respicit. Qui cum in
 fidelem quempiam in pecca
 ti sui frigore torpentem
 praedicator ad fidem con
 uesteret p̄ hoc quod eum
 in longitudinem spei ten
 dit & in amplitudinem
 caritatis dilatat eius glo
 riam suam fecit. & quia

incognitione trinitatis sc̄ae
ex uerbo p̄dicationis audito
res quiq; in eiusdem trini
tatis amore p̄ficiunt habet
haec eadem postea thalamos
tres hinc & tres inde. Quia
omne quod p̄ testamentum
nouum de trinitate conditor
loquitur hoc & enim de
testamento ueteri ostendit
& audientium^{fic} in amorem
caelestis patriae p̄ficit ut
anima inherens dō quasi
sponsa in quodam iam
thalamo se deat atq; ter
renis se desideris fundit
auertat. Uel ceste ut lon
ge superius dictum est
quia tres sunt ordines
bene uiuentium bonorū
scilicet conjugatorū con
tinentium atq; praedica
torū & quia alii & iam
in conjugis positi amore
caelesti anhelant alii
autem spe aeterna gau
diu & iam carnem mace
rant om̄q; actus terrenos

refugiunt & curā huius
saeculi contemnuunt. alii
uero & terrena bona des
piscunt & caelestia gaudia
p̄dicant quae cognouerunt.
Quid isti. nisi in spiritali ae
dificio thalami sunt in quo
cogitatione & meditatione
anima caelesti sponso sociat̄
Quos tres bonorū ordines quia
non solum ecclesia ex gen
tibus habet sed aliquando
& iam synagoga habuit.
Quum magna multitudo
spiritalium redēptoris gra
tiam ardentem expecta
uit. postea caelestis ae
dificiu. tres hinc & tres
inde thalamos habet.
quia predicator quisq;
cum ad supernam patriā
auditorem puocat. & no
uos patres et ueteres an
helasse caelesti desiderio
demonstrant. Plus enim
plerumq; exempla quā
ratio cinationis uerba p̄
pugnant. & cum pre

dictor dicit quales alii in
 conuigio uel incontinentia uel
 in p̄dicatione. erga omnipoten-
 tis d̄i amorem in nouo testa-
 mento fuerint. uel alii qua-
 les in ueteri. postea quae
 loquitur. ternos ex utroq;
 latere habere se thalamos
 ostendit. Quae postea ha-
 bet & frontem. quia sunt
 in p̄dicatoris uita a p̄sta
 opera quae uidentur.
 habet & ante frontem uestibulū.
 quia priusquam bona opera
 in sinu & p̄dicat fidem per
 quam anima humiliter ui-
 uens ad bonorum actuum
 altitudinem subleuetur.
 Quae cuncta secundum men-
 suram postea prioris sunt.
 Iuxta hoc quod subditur.
 Quia mensus est quinquagin-
 ta cubitorū longitudinem
 eius. uiginti & quinque cu-
 bitorū latitudinem. haec
 iam superius latius me-
 dixisse me meminist is. Per
 quinquagenarium enim

numerum requiem diximus
 figurati. Quia et quinqu-
 gesimus annus. ueteri po-
 pulo in requiem datus est.
 quia appellatus est iubilus.
 & septenarius numerus. p̄
 quem omne tempus euol-
 utur septies multiplicatus.
 ad quadraginta et nouem
 ducitur. Cui monas addit̄.
 quia in uisus contempla-
 tione. requies aeterna p̄ficit̄.
 Item ergo quinquagenarius
 numerus nobis in longitu-
 dinē. quia p̄uenire ad illā
 requiē non potest. nisi ad eā
 spem suam modo tendere
 longanimit̄ potest. Quia
 enim p̄ quinquagenarium
 numerū ad aeternam re-
 quem p̄eamur. & iam hoc
 nos omnino instruit. quod
 in tabernaculo decē costing
 iusse sunt fieri. Quae ha-
 berent ansulas quinqu-
 genas. & circulos aureos
 quinquagenos a latere
 & summitate. Costing

tabernaculi sc̄i omnes sunt.
qui ex diuersis iustitum
coloribus in sc̄ae ecclesiae
ornamento p̄ficiunt. Qui
& interiora uelant. & ex
teriora omnimodo exornant.
Quia eorū uita. in quantum
uidetur ornamentum est.
& eorū intellectus abscon
ditur. dum caelestia quae
in mente seruant et dicere
non possunt. quia per deca
logi custodiam ipsa sc̄orū
corda p̄fixerunt. Iacienti
nae uero ansule costinae
fieri quinquaginta p̄cepte
sunt. Iacinctus caeli specie
habent. Ansule ergo costinae
sunt p̄cepta caelestia. Inqui
bus ligantur animae. ut
ab inferioribus subleuatae
superius pendeant. Quae
uidelicet ansule. habent
et circulos aureos. intellectu
scilicet uerā sapientia ful
gentem. Qui intellectus.
quia eē debet per omnia
circum inspectus. et caute

sollicitudinis. uigilantium uni
tas. recte per circulos designat.
Et notandum. quod alacere &
sumitate iubentur ansule
uel circuli in costinis fieri.
quia p̄cepta caelestia et in
tellectus spiritalis. non solū
debet nos sursum in dī amo
re suspendere. sed & iam
p̄ximo in caritate sociare.
In eo enim quod conditorem
nr̄m diligimus. quasi super
iores ansulas in aere pendim̄.
In eo uero quod sicut nos me
tipso proximos amam̄.
ansulae et circulos alacere ha
bemus. Ut costine taberna
culi idē fidelium animae.
per caritatem coniunctae
sunt & non per discordiam
diuisae. Unde et hic post
longitudinem quinquagin
ta cubitorū. p̄tinus lati
tudo subiungitur. xxi.
& v. cubitorū. Quae ui
delicet latitudo ad carita
tem p̄tinus pestinet.
Ipsa enim in fratru amore

sedilat. atq. erga eos omne
 quod potest boni operis exer
 cet. Cuncta autem bona opera
 quae corporaliter fiunt. p. quinq.
 corporeos sensus exhibentur.
 Uidelicet p. uisum. auditum. tactu.
 gustum. odoratum. Quinarius
 uero numerus per semetipsu
 ductus. ad uicesimum & quin
 tum p. uentit. Quia bona ope
 ra cum ag. i caeperint. per
 feruorem. animum ad augm
 tum excitant. & per semetip
 sa multiplicantur. Unde &
 latitudinem in mente faciunt.
 ut non sit angusta per te po
 rem. sed expansa in bonis actib.
 per caritatem. Omnis enim
 torpor. teporis angusta est.
 Omnis uero benignitas. carita
 tis magna latitudo. Nam
 & si res desunt quae fostas
 se indigenti pximo p. ueniant.
 ampla est substantia uolum
 tatis bonae. quae suff. cit ad
 regni retributionem. sicut
 scriptu est. In terra pax homi
 nibus bone uoluntatis.

SEQUITUR. Fenestrae aute
 eius et uestibulum & sculp
 turae. secundum mensura
 postequae respiciebat ad o
 rientem. Cuncta haec iam
 superius latius dicta sunt.
 et idcirco sermo non de
 bet morosa expositione
 tardari. Hoc tamen magno
 pere notandum est. quod
 post ad aquilonem ea omnia
 habere p. hibetur. quae post
 ad orientem. fenestra scilicet
 contemplationis. uestibulu
 humilitatis. sculpturas bo
 ne operationis. Omnes eni
 qui per hoc quod do incon
 uersatione nati sunt. in in
 nocentia p. stiterunt. post
 ad orientem habent. Quia
 eis caelestis regni aditus
 patet. alumine quod ac
 ceperunt. & omnes qui
 in peccatis postmodum la
 psi torporis sui frigore
 sunt de p. ssi. sed p. poeni
 tentiam redeunt. ad amo
 rem caelestis patrie reca

lescunt. postam ad aquilonem habent. Quia eis & iam post peccati sui frigora. regni aditus per misericordiam patet. Ea ergo habere dicitur postam ad aquilonem. quae habet postam ad orientem. quia & uniuersi peccatores. sic dicantur iustitibus. sicut illi sunt diuites. Qui cadere in peccato uitarunt. Unde & psalmiste uoce. per dñm dicitur. Cinerem sicut panem manducabam. Quia sic poenitentes recipit ut iustos. Scriptum quippe est de peccatoribus. Olim in cilicio & cinere poenitentiam egissent. Cinis ergo sicut panis comeditur quando ad aëtoris sui gratiam peccator p penitentiam. sicut innocens reuocatur. Postam igitur ad aquilonem habet fenestras. uestibulum. habet sculpturas. quia cum peccator ad uitam post culpas reducitur. sepe lumen contēpla-

tionis accipit. atq. de ipsa memoria iniquitatis suae. gratiam magne humilitatis. bonae quoq. operationis efficaciam. Ut omne quod fieri precipitur. in uita eius quasi sculptum eē uideatur. Septem uero graduum erat ascensus eius. & uestibulum ante eā. Septem gradibus ad postam ascenditur. Quia p sci sps septi formam gratiam. aditus nobis uitae caelestis aperitur. Quam septiformem gratiam. esaias in ipso nro capite. uel in eius corpore quod nos sumus. enumerans dicit. Requiescet super eum sps sapientie & intellectus. sps consilii & fortitudinis. sps scientiae & pietatis. & replebit eum sps timoris dñi. Quos gradus de caelestibus loquens. discendo magis quam ascendendo numerauit. uidelicet sapientiam. intellectum. consilium.

foſtitudinem. ſcientiam. pie
 tatem. timorem. Et cum ſcri
 ptum ſit. initium ſapientiae
 timor dñi. conſtat ꝑculdu
 bio quia a timore ad ſapien
 tiam aſcenditur. Non autem
 a ſapientia ad timorem redit.
 Quia nimirum ꝑfectam ha
 bet ſapientia caritatem. &
 ſcriptum eſt. ꝑfecta caritas
 foras mittit timorem. Pro
 pheta ergo quia de caeleſtib.
 ad ima loquebatur. coepit
 magis a ſapientia. & deſcen
 dit ad timorem. Sed nos
 quia a terrenis ad caeleſtia
 tendimus. Eoſdem gradus
 aſcendendo numeremus.
 ut a timore ad ſapientiam
 puenire ualeamus. Inmen
 te & enim nra primus aſ
 cenſionis gradus eſt. timor
 dñi. Secundus. pietas. Te
 ſtius. ſcientia. Quatuor
 ſoſtitudo. Quintus. conſi
 lium. Sextus. intellectus.
 Septimus. ſapientia. Eſt
 & enim timor dñi in mente.

Sed qualis iſte timor eſt. ſicū
 eo pietas non eſt. Quia enim
 miſereri ꝑximo. qui compa
 ti eius tribulationibꝫ diſſimu
 lat. huius timor ante omni
 potentis dñi oculos nullus
 eſt. quia non ſubleuatur.
 ad pietatem. ſed ſepe pietas
 ꝑ inordinatam miſericordia
 errare ſolent. Si foſtaſſe ꝑ
 percit. quae parcenda
 non ſunt. Peccata enim quae
 ferri gehenne ignibus poſ
 ſunt. diſcipline ſunt uer
 bere corrigenda. ſed inor
 dinata pietas cum tempora
 liter parcat. ad aeternum
 ſupplicium ꝑtrahit. Ut
 ergo uera et ordinata ſit
 pietas. ad gradum eſt aliu
 ſubleuanda. id eſt ad ſcien
 tiam. Ut ſciat uel quid ex
 miſericordia puniat. uel
 quid ex miſericordia dimittat.
 Sed quid ſi ſciat. quid
 agere. quiſqꝫ debeat.
 uſtitem uero agendi
 non habeat. Scientia ergo

nra crescat ad fositudinem.
ut cum uidet quid agendū
sit. hoc agere per fositudi-
nem mentis possit. ne timo-
re trepidet. & pauore lapsa.
non ualeat bona defendere
quae sentit. Sed sepe fositu-
do sumptuosa fuerit. et mi-
nus contra uitia circum in-
specta. ipsa sui p̄sumptione
in casum ruit. Ascendat
ergo ad consilium. ut praeci-
dendo p̄muniat. omne quod
agere fosititer potest. Sed
consilium non potest. si intel-
lectus deest. quia qui non in-
tellegit. malum quod agente
grauat. quomodo potest bonū
solidare quod adiuuat.
Itaq. consilio ascendamus
ad intellectum. Sed quid
si intellectus magno quide
deumine uigilet. & mode-
rare se nesciat p̄maturitate.
Ab intellectu ergo ascendatur
ad sapientiā. & hoc quod
caute intellectus inuenit.
sapientiae maturae disponit.

Quia igitur per timorem sur-
gimus ad pietatem. p̄ pietatem
ad scientiā ducimur. per
scientiam ad fositudinem
roboramur. p̄ fositudinem
ad consilium tendimus. p̄ con-
siliū in intellectū proficimur.
septem gradibus ad postam
adscendimus. per quā nob
aditus uitae spiritalis ape-
ritur. Bene autem dicitur.
Quia uestibulū erat ante eā.
Quia nisi quis prius humili-
tatem habuerit. ad hos gra-
dus donoye spiritalium
non ascendit. Sicut scriptū
est. Super quem requiescit
sp̄s meus. nisi sup̄ humilem
& quietum. & tremementem
sermones meos. De quo
p̄ psalmistam dicitur. Ascen-
sus in corde eius disposuit.
in conualle lacrimay.
Can uallis quippe humi-
lis locus est. & peccator
quisq. dum se in lacrimis
humiliter affligit. in cor-
de p̄ ascensum iustitum

pficiet. Qui rursus ait. Emit
 te fontes inconuallibus. Quia
 omnipotens dñs. dona spirita
 lis gratiae humilib; prae
 stat. Potest quoq; uestibulū
 fides intellegi. Ipsa quippe
 est ante gradus & postam.
 quia prius ad fidē uenim;.
 et post modū p spiritaliū
 donox gradus. caelestis
 uitae aditus intramus.

Non enim iustitibus uentū
 ad fidem. sed p fidem p̄tin
 gitur ad iustitē. Corne
 lius enim centurio. cuius
 aelemosine ante baptismū.
 angelo testante laudate sunt.
 in operibus uenit ad fidem.
 sed fide uenit ad opera.

Nam ei p angelum dicitur.
 Orationis tuae & aelemosine
 ascenderunt in conspectu
 dñi. Si enim dō uero et ante
 baptismum non crediderit.
 quem orabat. uel quomo
 do hunc omnipotens dñs
 ex audierat. Si non ab
 ipso se in bonis p̄fici petebat. h

Sciebat igitur creatorem om
 nium dñm. sed quia eius om
 nipotens filius incarnatus
 eēt ignorabat. Neq; enim
 poterat bona agere. nisi
 credidisset. Scriptum nāq;
 est. Sine fide in possibile
 est placere dō. Eadem ergo
 habuit. cuius orationes
 & aelemosine placere po
 tuerant. Bona autem actio
 p̄meruit. ut dñm p̄fecte
 cognosceret. & incarnatio
 nis eius misterium crederet.
 quatenus ad sacramentū
 baptismatis pueniret. P
 fidem ergo uenit ad ope
 rationem. sed p opera est.
 solidatus in fide. Uestibu
 lum itaq; ante gradus est.
 quia qui prius crediderit.
 ipse post iustitum gra
 dibus ad poste aditum
 ascendit. SEQUITUR.

et postea atrii interioris
 contra postam aqui
 lonis. et orientalem.
 ac loco contra. non

p aduersitate ponitur. sed
p rectitudine. Ita enim
posta interioris. recto ad
eam aditu tenderet. Quidē
ergo quod posta inferior.
recto itinere posita con
tra postā orientis & aqu
lonis ostenditur. Nisi hoc
quod a peste datur intelle
gi. Quia siue iudaico &
gentili populo. siue iustis
& peccatoribus. sed post
peccata conuersis. aditus
regni caelestis aperitur.
Larga est enim misericor
dia creatoris nri. et posta
interior non solum postā
orientis respicit. sed & iā
a quilonis. Quia non solis
his qui in innocentia pma
nent. sed & iam peccatorib.
peccata sua penitendo dā
nantibus aperuntur.
interioris atru gaudia.
ut ineffabilia mysteria pa
triae caelestis agnoscant.
agnoscendo sitiant. sitien
do currant. currendo

per ueniant. Haec interni
gaudii secreta cognouerat.
qui dicebat. Sitiuit anima
mea ad dñm uiuum. quan
do ueniam & parebo ante
faciem dñi. Praedicator
gentium adhuc aditum
regni caelestis anhelabat.
cum diceret. Cupio dis
solui. & cum xpo eē. Haec
exaltationis occulta secre
ta. Cognouerat sponsa que
dicebat. Dilectus meus mi
sit manum suam p foramen.
& uenter meus intremu
it ad tactum eius. Dilec
tus & enim manum p fo
ramen mittit. quando
iustite sua dñi nostrum a
nimum p subtilem intel
lectum pulsat. & uenter
in tactu illius contremis
cit. quia infirmitas nra
p hoc quod a caelestis gau
dii intellectu tangitur.
ipsa sua exultatione tur
batur. & sit in mente pa
uor in lacticiā. quia iam

sentit quod de caelesti gaudio diligit. & adhuc metuit non percipiat quod uix tenuiter sentit. Quid igitur restat nisi ut se ad perfectionis uitae cursum dirigant. omnes qui illorum gaudia patriae caelestis agnoscunt. Unde hic aperte subiungitur. Et mensus est a porta usque ad portam centum cubitos. Centenarius quia decies per denarium dicitur. ista quia aditum atrii interioris uidet. perfecto necesse est ut per uitam perfectionis currat. Ut porta inchoationis usque ad consummationis ingressum perueniat. Mensuretur ergo atrium interius. quod a portis exterioribus usque ad portam interioram tenditur. Centum cubitis. ut qui intrare amando coepit. latitudinem perfectionis habeat in mente. quatenus in eo quem diligit. hunc nec aduersa coangustent. Sed transitoria cuncta despiciens. quo usque ad gaudia secreta perueniat. per atrium perfectionis currat. Sunt etenim multi. qui iam in septem gradibus aditum porte interioris

intrauerunt. iuxta quendam supernae dispensationis nutum. Per timorem dei humiles. per pietatis studium misericordes. per scientiam discreti. per mentis fortitudinem liberi. per consilium cauti. per intellectum prouidi. per sapientiam maturi. Sed adhuc quibusdam necessitatibus obligati. huius mundi curis inserviunt. Et unde iam ex magna parte excusserunt animum. ibi adhuc tenentur inuiti. Cumque super posita terrenae occupationis portant onera minus in preceptis caelestibus exercentur. Anhelare medullitus ad aeternam patriam non uacat. ipsa in eis sua aliquomodo desideria languescunt. Quia animo curis temporalibus prepedito. uera gaudia que cognouit amare tantum non licet quantumlibet. Huiusmodi quoque a iugo mundi colla

mentis excutiunt. Omnia deserunt.
terrenae curae pondera depo-
nunt. atque ut ad caeleste de-
siderium latius animi sinum
laxent. uitam remotam petunt.
& in ea sanctis precibus intenti.
sacris meditationibus dediti.
cottidiano se fletu afficiunt.
& uetustatem cordis. igne
amoris conflant. atque ad
caeleste gaudium accen-
dendo se innouant. Alii
plerumque in ipso suo desiderio
accensi. exire iam de carne
concupiscunt. atque ad uitam
presentem redire post fle-
tus nolunt. Sed tamen dif-
feruntur. ut dilatatus amor
ex ipsa dilatione proficiat.
& ardenti desiderio. quasi
quod negatur crescat. Sic
in regione gera seniorum.
qui liberatus a legione de-
monum fuerat. ire iam cum
domino uolebat. Sed tamen ei
dicitur. reuertere in domum
tuam. et narra quanta tibi
fecerit dominus. Sic sponsa in can-

tibus canticorum. sanctis desideriis anxia
loquitur dicens. In lectulo meo
per noctes quesiui quem dili-
git anima mea. quesiui illum
et non inueni. In lecto enim
dilectum querit. quando
in ipso suo otio et uacatione quam
appetit. iam uidere animam domini
concupiscit. iam exire desiderat.
iam carere presentis uitae tene-
bris anhelat. Sed querit illum.
et non inuenit. Quia quamuis
magno amore desiderat. Ad-
huc tamen ei non conceditur
uidere quem amat. Tales itaque
sanctorum mentes. quid aliud in hoc
desiderio faciunt. nisi quod iam
a portis exterioribus. per an-
num interius ad portam currunt.
Quibus sepe euenit. Ut cum se
uiderint magno caelestis gra-
tiae munere conpunctos. iam
se perfectos existiment. et
obedientes putent. Sed quia
nullus est qui dura precipiat.
patientes esse se credunt. Sed
quia nemo eos per contume-
lias et aduersitates pulsat.

Et plerumq. contingit. ut spiritale
 ministerium. uel inuiti suscipiant.
 atq. ad gubernationem fidelium
 deducantur. Quicum magnis tri-
 bulationibus fuerint hinc inde
 pulsati. turbati mente. sese in-
 perfectos inueniunt. Quinon pulsa-
 ti perfectos se esse crediderunt.
 Quam se agitur. ut se ad semetipsos
 colligant. et apud se tacti obpro-
 brium suae infirmitatis erube-
 scant. atq. ex ipsa sua confu-
 sione roborati. contra aduer-
 sa patientiam opponant. et
 ex tribulatione proficiant. qui
 prius in ocio ex ipsa sua securita-
 te torpebant. Et ueraciter esse
 tales incipiunt. quales se esse
 prius inaniter putauerunt.
 Hi itaq. cum a portis exteriori-
 bus usq. ad interiore[m] porta[m]
 per boni studii atrium. diffe-
 rantur. hoc ipsum in eis atrium
 centum cubitis mensuratur.
 Quia dilatione & exercitio in se
 cotidie perfectione proficiunt.
 per cotidiana desideria immen-
 tem profici. Quasi centum est cubi-

tis interius atrium mensurari.
 Idcirco ergo a portis usq. ad
 postam centum sunt cubiti.
 Ut quasi quedam mora eundem
 ipsa dilatio uiuendi. per
 quam cotidie in uirtutibus
 crescitur. ut ad interiore[m] aditum
 perfectius pueniatur.
 Sequitur. Et duxit me ad uiam
 australem. Et ecce porta que
 respiciebat ad austrum. et
 mensus est frontem eius & ue-
 stibulum eius iuxta mensu-
 ras superiores. Et fenestras
 eius et uestibula in circuitu.
 sicut fenestras ceteras. quin-
 quaginta cubitorum. Et la-
 titudinem uiginti quinque
 cubitorum. Et in gradibus
 septem ascendebatur ad eam.
 et uestibulum ante fore[m] eius.
 Cuncta haec in orientis et aequi-
 lonis porta iam dicta sunt.
 et congruum non est. ut que
 semel ac secundo exponen-
 tes diximus. sepius replicemus.
 Notandum tamen nobis est.
 quia in spiritali aedificio. alter

aditus ad orientem. alius ad
aquilonem. atq. alius ad au-
strum patet. Sicut enim aqu-
ilonis frigore peccatores. ita
per australem uiam feruentis
spu designantur. Quia calore
sci sps accensi. uelut in meri-
diana luce uirtutibus excre-
scunt. Lateat itaq. porta ad
orientem. ut hi qui in sacra-
menta fidei bene inchoaue-
runt. & in nulla postmodu
uiciorum p funditate di-
mersi sunt. ad gaudia secre-
ta perueniant. Lateat porta
ad aquilonem. ut hi qui
post inchoationem caloris
& luminis. peccatoru suo
frigore in obscuritatem di-
lapsi sunt. per conpunctione
penitentiae. ad ueniam rede-
ant. & questu in terne retri-
butionis. uera leticia cogno-
scant. Lateat porta ad meri-
diem. ut hi qui scis desideris
in uirtutibus feruent. spiritali
intellectu cotidie inuigila-
tudi mysteria penetrent. In ter-

haec autem queri potest. cum qua-
tuor huius mundi partes sint. cur
in hoc edificio exterioris non
quatuor. sed tres portae esse me-
morantur. Quod recte queren-
dum fuerat. si ppheta non spi-
ritale. sed corporale edificium
uidisset. Sca enim ecclesia
id est spiritale edificium. ut ad
secreta gaudia ptingat. tres
solummodo portas habet. Vi-
delicet. fidem. spem. atq. cari-
tatem. Unam ad orientem. alia
ad aquilonem. tertiam ad me-
ridiem. Porta quippe in orien-
te. est fides. quia per ipsam lux
uera nascitur in mente. Porta
ad aquilonem. spes. quia unus
quisq. in peccatis positus. si di-
uinam desperauerit misericor-
diam. funditus perit. Unde
necesse est. ut qui per suam
iniquitatem extinctus est. p
spem misericordie reuiuiscat.
Porta ad meridiem. caritas. quia
in igne amoris ardet. In meri-
diana & enim porta. sol inal-
tum ducitur. quia per caritatem

lumen fidei. et proximi dilectio
 subleuatur. Tribus igitur portis
 ad interius atrium tenditur.
 quia per fidem. spem. atq. cari
 tatem. ad gaudia secreta perue
 niunt. Alia quoq. questio oritur.
 cur porta atrii interioris. po
 sita contra portam orientis
 & aquilonis dicitur. et an au
 stralis porta pateat tacet.
 Sed quia per orientem incho
 antes. per aquilonem lapsos
 diximus designari. Dignum
 fuit ut vel de inchoantibus. qui
 bus adhuc sol in tempore est. vel
 etiam dilapsis. sed per conuersa
 onem redeuntibus. aperte di
 ceretur. quod eis porta atrii in
 terioris pateat. quatenus ex ipsis
 nos certos faceret. de quibus du
 bitari potuerat. Hoc autem de
 porta australi dicendum non
 erat. quia eos ad gaudia interna
 perungere. qui seruiore sps in virtu
 tibus permanent. nullus igno
 rat. SEQUITUR. Et celate pal
 me erant una hinc. & altera
 inde in fronte eius. Quid est

hoc quod prius in frontibus pictu
 ra palmarum. nunc autem celate
 palme in fronte ee memorantur.
 In celatura quippe lapidum. ex
 pressa esse opera videntur. Sed
 sicut iam superius diximus.
 pictura palmarum. est ostensio
 signorum. Nunc uero celatura
 palmarum dicitur. ut per bonoꝝ
 operum demonstratio^{ne} designe
 tur. Ipsi enim summis predica
 toribus dicitur. Videant opera
 uestra bona. et glorificent pa
 trem ur̄m qui est in caelis. Qui
 igitur inuita sua impressa ee
 sca opera demonstrant. palmas
 in fronte celatas habent. Quia
 quanta illos in posterum uicto
 ria sequatur. iam nunc in sc̄is
 suis operibus ostendunt. Vel
 certe. quia fidem per orientis. spe
 per aquilonis. caritatem uero
 per australem portam diximus
 designari. Notandum nobis est.
 quia in orientis porta pictura
 palmarum. In aquilone uero
 & meridie celatura ee phibetur.
 Quia contingit sepe. ut hi qui

inchoantes sunt. nec dum se inope-
ribus solidis ac magnis exerceant.
Hi uero qui post iniquitates ad uir-
tutem redeunt. plerumq. ut cul-
pas suas ante omnipotentis di-
oculos tegere ualeant. in magnis
operibus exercentur. Et quoniam fer-
uore sp̄s in uirtutibus excreuerunt.
quasi in meridie in sc̄is actionibus
inardescunt. In orientis ergo por-
ta pictura est. In aquilonis uero.
et in meridie celatura. quia signū
uictoriae quod inchoantibus
ostenditur. hoc in reuertenti-
bus atq. feruentibus. iam soli-
dius et robustius tenetur. Et no-
tandum quoq. magnopere
est quod dicitur. hinc et inde.
Om̄s enim qui ad uitę aditū ten-
dimus. & ex dextro et ex sinistro
latere habere palmas debemus.
Quod enim hinc inde dicitur.
latus utrumq. signatur. Ad dextro
igitur palmam habet is. quem
p̄sp̄era non extollunt. A sinistro
palmam habet is. quem aduer-
sa non deiciunt. quasi ex utraq.
parte portabat paulus palmā.

cum diceret. Per arma iusticiae
ad dextris et sinistris. Per gloriam
& ignobilitatem. per infamiam
et bonam famam. Ut se ductores
& ueraces. Non hunc aduersa
frangebant. non p̄sp̄era in-
mentis timorem subleuabant.
Hinc inde ergo gestabat palmā
qui in aduersitate fortis. & in
p̄sp̄eritate humilis permane-
bat. Quisquis enim de p̄sp̄eris
extollitur. habere in parte
dextera palmam nescit. Quis-
quis in aduersitate frangi-
tur. portare palmam sinistro
latere ignorat. Ut ergo hinc et
inde palma gestetur in fronte.
ad eē semper nr̄is mentibus de-
bet in aduersis fiducia. & in p̄-
sp̄eris timor. Ne aut aduersa
in desperationem pertrahant.
aut p̄sp̄era animum in sui fi-
ducia extollant. Hinc est qđ
isdem egregius predicator di-
cebat. Scio et humiliari. scio
et abundare. ubiq. et in omni-
bus institutus sum. Et sagari.
& surire. & abundare. & peni-

riam pati. omnia possum in eo
 quime confortat. Numquid nam
 fr̄s ars est aliqua. humiliari et abun-
 dare. saturari et esurire. abundare
 et penuriam pati. ut p̄ magno se-
 scire ista. tantus p̄dicator in-
 sinuet. Ars omnino. et mira
 disciplinae scientia. quae toto
 nobis cordis est adnisi discenda.
 Quem enim penuria sua non
 frangit. a gratiarum actione
 non retrahit. in rerum tempo-
 raliū desiderio non accendit.
 sc̄t humiliari. hoc loco apo-
 stolus humiliari dicit. penu-
 riam p̄peti. Nam statim con-
 traria subiunxit. sc̄o & abun-
 dare. Qui enim acceptis rebus
 non extollitur. qui eas ad usum
 uane gloriae non intorquet.
 qui solus non possidet quod
 accepit. sed hoc cum indigen-
 tibus misericorditer diuidit.
 sc̄t abundare. Qui acceptis
 alimentis. non ad inuergitatio-
 nem uentris utitur. sed ad re-
 parationem uirtutis. nec plus
 carni tribuit. quā necessitas

petit. sc̄t faciarī. Qui alimen-
 torū inopiam sine murmu-
 ratione tolerat. nec pro
 necessitate uictus agit ali-
 quid. unde anima peccati
 laqueum incurrat. sc̄t esu-
 rire. Quem ergo nec in abun-
 dantia superbia eleuat. nec
 in necessitate cupiditas firmitat.
 nouit abundare. nouit pe-
 nuriam pati. Quicum sta-
 tim subderet omnia possū.
 ne elationis eē uerba crede-
 remus. adiunxit in quo. in eo
 quime confortat. Ecce in
 altum ramus p̄dit. sed quia
 in radice se tenet. in uiridi-
 tate p̄manet. In altū enim
 surgens aresceret. si se a radi-
 ce diuisisset. Sibi enim nihil
 tribuit. qui omnia se posse.
 non in se. sed in eo qui se con-
 fortat fatetur. Hinc inde
 ergo p̄dicator egregius
 palmam tenuit. quem nec
 abundantia in superbia. nec
 inopia ad auaritiam p̄-
 traxit. Discamus itaq. fr̄s.

non solum in prosperis sed in ad-
uersis quoque gratias agere. Pa-
ter enim nobis ex pietate sua
factus est conditor noster. Nos
quoque adoptiuos filios ad
hereditatem regni caelestis
nutrit. & non solum donis
reficit. sed etiam flagellis
erudit. Discamus igitur
abundare. et cuncta quae ab
eo accipimus. cum indigen-
tibus partiamur. Et mente
abundantia non eleuet.
ne forte se gaudeat. quia hoc
ad se sibi. quod deest alteri.
& non iam communi bono
sed proprio letetur. A priua-
to gaudio. uertas ad com-
mune discipulos reuocat.
cum eos de predicatione
redeuntes. & de subiectione
demonum letantes.
admonet. dicens. Nolite
gaudere super hoc sed po-
tius gaudete et exultate.
quia nomina uera scripta
sunt in caelo. Non enim
omnes electi de nomina eici-

unt. Sed tamen electorum
omnium nomina. caelo te-
nentur ascripta. Admonen-
tur ergo discipuli. priuata
letitiam deponere. Com-
muni autem & perpetua fe-
licitate gaudere. Quisquis
itaque in eo gaudet. quod alter
non habet. ex ipsa sua abun-
dantia deterior factus. gau-
dium priuatum habet. Con-
tra huius nos appetitum abun-
dantiae. iohannes admo-
net. dicens. Nolite dilige-
re mundum. neque ea quae
mundo sunt. Qui mox
rationem subdidit. quare.
Siquis diligit mundum.
non est caritas patris mei.
Nemo enim potest duo-
bus dominis seruire. quia
non ualet simul transito-
ria & aeterna diligere. Si
enim aeternitatem dili-
gimus. cuncta temporalia
in usu. non in affectu pos-
sidemus. Qui eandem rati-
onem. protinus subdi-
di-

cens. Quia omne quod est in mun-
 do. concupiscentia carnis est.
 & concupiscentia oculorum.
 & superbia uitae. Ideo enim ha-
 bere aliquid homines & ultra
 quam necesse est. concupiscunt.
 ut habendo superbiunt. Et
 quia hoc alius non habet.
 se in cogitationibus extol-
 lant. Quisquis itaq; talis est.
 adhuc ad portandam abun-
 dantiam doctus non est. Se-
 pe autem quod auaricia.
 ex appetitu suggerit. ne-
 cessitatem putat. & cum mi-
 noria sufficiant. dolet ma-
 iora deesse. atq; incautus an-
 tiquas quanciam quasi ne-
 cessitatem patitur. quam
 parit. Et cum inuisa sunt.
 quae desiderat. suam sibi
 aliquomodo auariciam
 excusat. Abundantia itaq;
 superbiae lucina est. quam
 si quando etiam cupiditas
 intercipit. hanc uitam dix-
 rim. quasi peregrina capti-
 uitas inuast. Si igitur abun-

dantiae artem scire uolumus.
 necesse est. ut non solum
 ea quae uicina sunt. sed ea
 etiam quae de longinquo
 ueniunt. uitia fugiamus.
 Discamus penuriam pati. ne
 ea quae non habemus. ha-
 bere etiam cum culpa re-
 quiramus. ne felices pite-
 mus. quos rebus onustos
 cernimus. Nima ualde
 sunt ea quae sibi quasi in-
 sumptus uitae presentis
 preparant. multa portant.
 sed in uia breui. Magna
 est nobis in hoc itinere
 societas paupertas. quae
 animum non arguat.
 cum deest terrena sub-
 stantia. de qua aeterno
 iudicatio non ponamus.
 ad patriam tendimus.
 quae quasi in uia pondus
 breui extremis. Discamus sa-
 tiari. ne in sumendis ali-
 mentis corporis. gulae ma-
 gis quam necessitati serui-
 amus. Plus enim concupi-

scientia quam necessitas petit.
Et sepe dum carnis inopiae
satis facere curamus. uolu-
ptas subrepat. modum re-
fectionis excedit. Unde
fit. ut culpa transeat ad
culpam. quia plerumq;
inde alia carnis temptatio
nascitur. dum carni inmo-
deratus in refectione ser-
uitur. Ex peccato enim
primum hominis. infirman-
te natura. in hoc mundo.
cum nostris temptationibus
nascimur. Et caro nobis
aliquando adutrix est
in bono opere. aliquando
autem seductrix in ma-
lum. Surgitur ei plus qua
debemus tribuimus. ho-
stem nutrimus. Et sineces-
sitate eius quae debemus non
reddimus. cuiem necamus.
Satianda itaq; est caro. sed
ad hoc usq; ut in bono mo-
bis opere famulari suffi-
ciat. Nam quisquis tan-
tum tribuit ut superbiat.

saciari penitus ignorat. At
itaq; magna est saciari. ne
unus quisq; p sacietatem.
prumpat ad turpitudinem.
Discamus esurire. ut nobis
ppter abundantiam sequen-
tem. nra hic inopia pla-
ceat. ne nos uentris necessi-
tas ad culpam trahat. ne
peccatum mentis ipsa in-
dulgentia suggerat. Et du
caro fame afficitur. ad ci-
piditatem animus irrite-
tur. & querat cum culpa
puidere. unde carni uale-
at in necessitate satisfacere.
Necor in indignationem
psiliat. et linguam in mur-
murationis amaritudine
accendat. Qui igitur in
carnis suae inopia. se hinc
inde circuminspicit. atq;
a peccati laqueo custodit.
noui esurire. Nos itaq; fr̄
karissimi. iram atq; auari-
ciam in aduersitate fugien-
tes. elationem. & inmode-
rata gaudia in prosperitate

declinantes. quia p̄ fidem
spem atq; caritatem inte-
rioris uitae atrium tribus
portis intrare concupiscimus.
palmas hinc & inde tenea-
mus. Libet adhuc alteri
quem caelestis patriae ad-
mentem reducere. et quali-
ter hinc inde palmam te-
neat demonstrare. beatus
& enim iob cum eet uiris
orientalibus ditior. & ei p̄ spe-
ra cuncta subpeterent. filij
pollerent. filiae crescerent.
greges exuberarent. in an-
to omnipotentis dī timore
p̄stitit. ut inter custodiam
discipline. inter acta iusti-
ciae. inter multa humilita-
tis obsequia. misericordiae
operibus intentus. sacrifi-
cuis offerendis deditus ho-
locausta dño p̄ singulis fi-
lius immolaret. ne quis eo
saltem in corde peccasset.
Pensemus ergo quanta ei
erat custodia operis. qui
in filius suis expiabat sacri-

181
ficiis. culpas cordis. Sed
quam iustus eet in p̄spe-
rante innotuerat. Valde
autem ignotum erat. si
perseuerare iustus & in-
ter flagella potuisset.
Lamentandus ergo erat uer-
berē. ut uir ille sc̄s in p̄-
speris interrogaretur et
in aduersis. Et qui notus
erat omnipotenti dō.
notus p̄ flagella fieret no-
bis & sibi in capsi. Dispo-
nente itaq; dño consumpti
sunt greges. interfecti
custodes. euersa domus.
extincti filij. percussa
cava a planta pedis. usq;
aduerticem. Remansit
uxor incolomis. quae uer-
berum iaculis uulnera au-
geret. Sed hanc uir sc̄s in
temptatione sanus. pru-
denter docet. ei q; respon-
dit dicens. Si bona accepi-
mus de manu dñi. mala
quare non suscipiamus.
Amici quoq; ad consolari

dum ueniunt. ad contume-
lias prumpunt. & indolo-
re uulnerum. addunt ad
huc uulnera uerberum.
In misericordem dicunt.
raptorem nominant.
uiolentum denuntiant.
oppressorem pauperum
facentur. Quid dignum mi-
les di faceret interdolen-
tia uulnera. & amara uer-
ba dephensus. Ecce flagel-
la di. & uerba hominum.
simul afflicti animum.
ad desperationem pmunt.
sed uirtute sps plenus cor-
nis uulneribus iacens men-
tis robore stans. contra
desperationis impulsum.
reduxit ad memoriam bo-
na quae egerat. Quia mi-
sericors fuerat dicit. Ocu-
lus fui caeco. & pes claudo.
Et rursum. Pater eram pau-
perum. Quia & discipli-
nae custos & benignus di-
cit. Cumq. sederem quasi
rex circumstante me ex-

erenti. Etiam tamen meren-
tium consolator. Quia humi-
lis fuerat dicit. Si contempsi
subire iudicium cum seruo
meo. & ancilla mea cum di-
scepsent aduersum me.
Quia hospitalis fuerat fatetur.
Si dispexi pretereuntem. eo-
quod non habuerit indu-
mentum. Quia largus in do-
nis. dicit. Si non benedixe-
runt mihi latera eius. &
de uelleribus ouium meorum
calefactus est. Quia ui-
olentus non fuerit. testatur
dicens. Si leuau super pu-
pillum manum meam.
cum uiderem me in postea
superiori. Quia de inimici
periculo numquam exul-
tauerit. dicit. Si gauisus
sum ad ruinam eius qui
me oderat. Quia patiens fue-
rit. & etiam suorum malitiam
equanimiter protulit. dicit.
Si non dixerunt uirtaber-
naculi mei. quis det decar-
nibus eius. ut saturemur.

Quid est ergo quod uir sc̄s
 tot suas uirtutes inter fla-
 gella cum fletu enumerat.
 Quid est quod ore suo ope-
 ra quae fecerat. laudat. ni-
 si quia inter uulnera & uer-
 ba. quae hunc ad desperatio-
 nem trahere poterant. ad
 spem. animum reformat.
 Et qui in prosperitate humilis
 fuit. reuocatis bonis suis
 ad memoriam. in fractus in
 aduersitate permanit.
 Cuius enim animum in tot
 flagellis illa uerba ad di-
 sperationem non impelle-
 rent. nisi sibi ad memoria
 bona quae egerat reuocaf-
 set. Uidit igitur sc̄s uir.
 mentem suam auditis tot
 malis ad desperationem con-
 cuit. & mirabiliter studu-
 it uispe certa. ex bonis suis
 actibus solidari. Sic impletur
 quod scriptum est. In die bo-
 norum. ne in memor sis malo-
 rum. Et in die malorum. ne
 in memor sis bonorum.

Si enim cum bona habemus.
 malorum reminiscimur.
 quae autiam passi sumus.
 aut adhuc pati possumus.
 accepta bona non eleuant.
 quia eorum gaudium ti-
 mor memoriae malorum
 premit. Et sic cum mala ha-
 bemus. bonorum remini-
 scimur. quae autiam acce-
 pimur. aut adhuc nos posse
 accipere speramus. malorum
 pondus. eius animum in
 desperatione non premit.
 quia hunc ad spem. memo-
 ria bonorum leuat. Si
 fr̄s km̄. & p̄ precepta do-
 minica. & sc̄orum exempla
 gradimur. ut nos nec pro-
 speritas eleuet. nec aduer-
 sitas frangat. habere nos
 ante omnipotentis d̄i o-
 culos. palmas hinc & inde mon-
 stramus.

INCIPIT OMI

LIA OCTAVA

Prophete uerba
 que largiente d̄no
 hodie caritati ueſt̄e

loquenda sunt. lectione magis
indigent. quam expositione.
Ea enim in tribus portis interio-
ribus replicantur. quae secundo-
tam uel tertio. de exterioribus
dicta sunt. pauca uero in ea
descriptione permittantur.
Unde necesse est. ea quae
nos iam dicta sunt legendo
transcurrere. ut quae nec-
dum dicta sunt licentius pos-
simus enodare. Itaque nunc
dicit. Et porta atrii interi-
oris. in uia australi. Et men-
sus est a porta. usque ad portam
in uia australi. centum cu-
bitos. Et intro duxit me in
atrium interius ad portam
australem. & mensus est por-
tam. iuxta mensuras superi-
ores. Thalamum eius. & fron-
tem eius. et uestibulum eius
eiusdem mensuris. Et fenestras
eius. & uestibulum in arcu
eius. **Q**uinquaginta cubitos
longitudinis. et latitudi-
nis uiginti quinq. cubitos.
Et uestibulum per girum.

Cuncta haec superius dicta.
atque exposita esse meministi.
Nec dum uero est dictum. quod
de eodem uestibulo subditur.
Longitudinem. uiginti quinq.
cubitorum. & latitudinem
quinq. cubitorum. & uestibu-
lum eius ad atrium exterius.
Atque iterum. hoc quod iam
superius dictum fuerat repli-
catur. cum dicitur. Et palmas
eius in fronte. Et statim quod
adhuc dictum non fuerat.
subditur. Et octo gradus erant.
quibus ascendebatur per eam.
Hoc quoque. quod de australi por-
ta scriptum est. De orientali
quoque porta in eodem ordi-
ne narratur. Nam prius
subinfertur. Et introduxit
me in atrium interius per por-
tam orientalem. & mensus
est portam. secundum men-
suras priores. thalamum eius.
& frontem eius. et uestibulum
eius. sicut supra. et fenestras
eius. & uestibula eius in ar-
cuius. longitudinem

quinquaginta cubitorum . lati-
 tudinem uiginti quinque cubi-
 torum . et uestibulum eius ide-
 atrii exterioris . et palmae
 celate in fronte eius hinc et
 inde . & in octo gradibus ascen-
 sus eius . Et quoque quae depor-
 ta australi & orientali dicta
 sunt . in eisdem uerbis etiam
 deporta quae ad aquilo-
 nem respicit . replicantur .
 Nam subditur . Et introduxit
 me ad portam quae respi-
 ciebat ad aquilonem . et
 mensus est secundum men-
 suras superiores thalamum
 eius . et frontem eius . et uesti-
 bulum eius . & fenestras eius
 percursit . longitudinem
 quinquaginta cubitorum . et lati-
 tudinem uiginti quinque cubi-
 torum . & uestibulum eius respi-
 ciebat in atrium exterius . et
 celatura palmarum in fronte il-
 lius hinc & inde . in octo gra-
 dibus ascensus eius . Quidnaque
 in interiori atrio . quid thalamo .
 quid frontibus . quid uestibu-

lo . quid fenestris . quid lon-
 gitudine & latitudine . quid
 palmarum celatura signatur .
 Lateriam superius diximus .
 Nec oportet ut eisdem iterum .
 sed in his solummodo quae
 nec dum dicta sunt occupa-
 mur . Nunc ergo querendum
 nobis est . quae istae tres por-
 te interiores sint . Vel quidem
 quod earundem portarum
 uestibula . uiginti quinque
 cubitis in longitudine et
 latitudine metuantur . Vel
 cur a dea non septem sic
 de portis exterioribus dictum
 fuerat . sed octo gradibus
 ascenditur . Porta enim
 atrii interioris quae superi-
 us dicta est . De his tribus por-
 tis interioribus non est . quia
 illa contra orientis & aqu-
 lonis portam respicere dic-
 tur . Istae autem singulae in-
 ternae ad austrum uel orien-
 tem et aquilonem positae
 esse memorantur . Unde recte
 pillam . aditus interior de

signatur. Quia sicut prece-
denti locutione iam dictum
est. uel iudeae. et gentilitati.
uel inchoantibus. atq. in bo-
no opere perseuerantibus
patet. Nunc autem post
quam singule in oriente &
aquilone et austro porte
descripta sunt. cum inte-
rioris atrii rursus porte
singule in austro & orien-
te atq. aquilone. Aspiran-
te dno magna intentione
opus est. sinum tante p-
funditatis indagare. Si
enim portarum nomine.
scos pdicatores accipimus.
sciendum nobis est. quia
una est ecclesia in pre-
dicatoribus testamenti
ac noui. Porte au septem.
uel octo gradus habent.
quia sci sps septi formem
gratiam concorditer
pdicant. Octauum uero
gradum annuntiant re-
tributionis eterna. Un-
de scriptum est. Da par-

tes septem. nec non et octo.
Quid itaq. dicere possumus. nisi
antiquos patres fuisse. qui per
pcepta legis nouerant. opera
populi magis quam corda cu-
stodire. ut interiores portas
pdicatores scae ecclesiae de-
beamus accipere. qui spirita-
libus montis. discipulorum
suorum corda custodiunt.
nemalis quae non faciunt.
uel in cogitationibus dele-
ctentur. Per illas enim. septem
gradibus ascendi dicitur.
l starum uero octo graduum
ascensus ee phibetur. Quia
& in ueneratione legis dies
septimus fuit. et in nouo te-
stamento octauus dies in sa-
cramento est. Is uidelicet qui
dominicus appellatur. qui
tertius a passione. sed octa-
uus a conditione est. quia
& septimum sequitur. Si uero
ro portarum nomine. solos
intellegimus scos aposto-
los designari. quia uidelicet
primi nobis sunt scs ecclesiae

predicatores. et fidem nos. spem. atq.
 caritatem summopere tenere do-
 cuerunt. ipsi itaq. nobis in his vir-
 tutibus portae sunt. quos per
 easdem uirtutes ad interiorum intel-
 lectum. aeternae sapientiae perducunt.
Sed ipsi exteriores portae sunt. quos
 accipimus interiores. Si uero ipsi
 interiores sunt. quos intellegimus
 exteriores. quomodo intellegi utili-
 ter potest. quia ipsi nobis et interi-
 ores simul & exteriores portae sunt.
Cum enim adhuc inchoantibus non
 alta mystica. sed quaedam quae capi pua-
 lent predicant. portae exteriores sunt.
Cum uero perfectis profunda et mystica lo-
 cuntur. portae interiores. Videamus
 qualiter porta exterior patet. Non
 potui uobis loqui quasi spiritualibus.
 sed quasi carnalibus. tamquam paru-
 lis in xpo. lac uobis potum dedi non
 escam. Videamus qualiter porta inte-
 rior patet. Sapientiam loquimur
 inter perfectos. Videamus utrum
 eadem ipsa sit porta interior & ex-
 terior. Sapientibus et insipientibus
 debitor sum. Qui rursum dicit. Siue
 mente excedimus deo. siue sobrii su-

mus uobis. In hoc ergo quod con-
 templando & loquendo sapien-
 tibus. mente excedit. porta interior
 est. In hoc uero quod paruulis so-
 brie in predicatione se temperat. &
 quanta ebrietate spiritus infundatur
 in mente. cum predicat non ostendit.
 exteriorum portam se esse manifestat.
Ipsi itaq. et exteriores portae no-
 bis sunt & interiores. quia nos
 in primo aditu fidei spei atq. ca-
 ritatis instituunt. Et cum iam
 proficientibus caelestis regni my-
 steria predicant. per subtiliorem
 sensum nos ad interiora perducunt.
Unde & per septem gradus prius ascen-
 sus eorum describitur. et postmo-
 dum pocto. Per octauum etenim
 gradum illius uitae mysteria signan-
 tur. quam in secretis suis perfecti in-
 tellegunt. quoniam cuncta tempora-
 lia mente transcendere nouerunt.
Qui presentem uitam. quae septem die-
 rum curriculo euoluitur. plene
 despiciunt. quidem in maxima contem-
 platione pascuntur. Habent igitur
 portae. spiritualis aedificii. septem gra-
 dus. quia in uocem domini. pietatem.

& scientiam . fortitudinem et con-
silium . intellectum & sapientiam .
suis auditoribus p̄dicant . Sed
cum iam omnia dimitti p̄cipiunt .
cum nihil in hoc mundo diligi
admonent . nihil p̄fectum te-
nere . cum contemplationi cae-
lestis patriae intendi . atq̄ .
in ei suadent delectari . gradum
addunt . & ad interiora eiciunt .
Iste gradus docente ueritate
cuidam ostensus est . cui cum
legis p̄cepta dicerent̄ respon-
dit . haec omnia custodiui
a iuuentute mea . Quasi enim
in septem gradibus stabat .
cum a iuuentute sua omnia
custodisse se diceret . Sed ei
mox dicitur . Adhuc unum
tibi deest . Si uis perfectus ee-
re uade uende omnia que ha-
bes & da pauperibus . & habe-
bis thesaurum in caelo . et
ueni sequere me . In quibus
uerbis octauum equidem gra-
dum uidit . sed ascendere no-
luit . quia tristis abscessit .
Quisquis itaq̄ . contemptis re-

bus temporalibus aeternitatis
contemplatione pascitur . celestis
regni gaudia sumatur . post septem
gradus . quos timendo & operan-
do . atq̄ . intellectu sapientiae
succrescendo tenuit . octauo gra-
du interioris portae aditum
impauit . Per octauum quoq̄ .
numerum . & dies aeterni iu-
dicii . & carnis resurrectio de-
signatur . Unde et psalmus qui
proctaua scribitur . A pauore iu-
dicii est inchoatus . cum dicitur .
One ne ira tua arguas me . neq̄ .
in furore tuo corripas me . Nunc
autem tempus est misericordiae .
in illo autem iudicio dies irae .
In quo uidelicet die . omne hoc
tempus finitur . quod septem
diebus euoluitur . Et quia post
septem dies sequitur . iure octa-
uius appellatur . In quo et caro
nra resurget expulvere . et
siue bona . siue mala quae egerit
recipiet a ueritate . Unde per
legem quoq̄ . octauo die fieri
circumcisio iubetur . Nam per
membrum quod circumciditur . . .

mortalis ppagatio generatur. de-
 dentium et succedentium numerus
 augetur. Sed quia in resurrectione
 mortuorum. nec carnis iam ppagatio
 agitur. et discessio atq. successio nul-
 la erit. quia neq. nubent. neq. nubentur.
 sederunt sicut angeli dñi in cae-
 lo. octaua die p̄cipitur p̄putium
 incidi. Ibi enim locum iam carnis
 ppagatio non habet. ubi resurgens
 caro. pseuerantiam aeternitatis
 habet. Per hoc membrum mater
 uirgo descendit. quæ dñi in utero
 sine uirilis carnis admixtione con-
 cepit. Qui prius nobis aeternae pa-
 tris gloriæ. in sua resurrectione
 monstrauit. qui surgens a mortuis
 iam non moritur. et mors ei ultra
 non dominabitur. Nobisq. exemplum
 dedit. ut ex fieri in die ultimo de
 nra carne credamus. quæ facta de
 carne illius in die resurrectionis
 agnouimus. Sed quia sermo nobis
 de carnis resurrectione se intulit.
 triste nimis. & ualde lugubre est.
 quod quosdam in ecclesia stare. et
 de carnis resurrectione dubitare
 cognoscimus. Hanc autem antiqui

patres. uenturam eē certissime
 crediderunt. etiam cum nullum
 adhuc eius resurrectionis exem-
 plum tenerent. Quia igitur dam-
 natione digni sunt. qui et ex-
 emplum iam dominicæ resur-
 rectionis acceperunt. et tamen
 adhuc de resurrectione diffi-
 dunt. Pignus tenent. et fidem
 non habent. ecclesiam replent.
 sed quia de resurrectione sua
 dubitant. mente uacua stant.
 De hac p̄beatum iob dicitur.
 Scio quod redemptor meus ui-
 uit. et in nouissimo de terra
 surrecturus sum. et rursum cir-
 cumdabor pelle mea. et in car-
 ne mea uidebo dñm. quem ui-
 surus sum ego ipse. & oculi mei
 conspecturi sunt et non alius.
 Hinc p̄ psalmistam dicitur. In
 conspectu eius p̄cedunt uni-
 uersi qui descendunt in terra.
 In terram enim mortui non sp̄u.
 sed corpore descendunt. quia re-
 surgendo ad iudicium ueniunt.
 qui nunc in puluere putrescunt.
 Hinc iterum dicit. Sitiuit in te ani-

ma mea quam multipliciter et ca-
ro. Sicut anima ut dicitur uidetur.
Caro quid sit. nisi ut resurgat.
Hinc rursus ait. Aufer spiritum eorum
& deficient. et in puluerem suum
reuertentur. Moxque de carnis
resurrectione subiungit. Emitte
spiritum tuum et creabuntur. et reno-
uabis faciem terrae. hinc iterum
dicit. Exurge domine in requiem
tuam. tueta sacrificacionis tuae.
Exurrexit enim dominus in requiem
suam. cum carnem suam de sepul-
chro suscitauit. Post hunc quoque
exurret arca. quia resurget eccle-
sia. hinc per eundem prophetam de
quo loquimur scriptum est. Ossa dicit
da. Audite uerbum domini. haec dicit
dominus ossibus his. Ecce ego immit-
tam in uobis spiritum et uiuetis. Et da-
bo super uos neruos. & succrescere
faciam super uos carnes. & super
extendam in uos cutem. et dabo
uobis spiritum et uiuetis. hinc est quod
propheta alius de resurrectione
domini humanum genus uidit in
fine suscitari. atque ait. Uiuifica-
bit nos post duos dies. in die ter-

tia suscitabit nos. et uiuemus in
conspetu eius. hinc est quodam
de semetipso dominus loqueretur. ad iun-
xit. Nolite mirari hoc. quia uenit
hora. in qua omnes qui in monu-
mentis sunt. audient uocem eius.
et procedent. qui bona egerunt. in
resurrectionem uitae. qui uero
mala egerunt. in resurrectione
iudicii. hinc paulus ait. Unde
etiam saluatorem expectamus
dominum nostrum iesum christum. qui refor-
mauit corpus humilitatis nostrae.
configuratum corpori claritatis
suae. hinc iterum dicit. Si enim
credimus quod ihesus mortuus est
et resurrexit. ita et de eos qui dor-
mierunt per iesum adducet cum
eo. Qui rursus ait. Primitiae dor-
mientium christe. Si enim nos a mor-
tis somno non resurgimus. quo
modo resurrectionem domini
cum primitias habemus. Ecce
ueteres ac noui patres. uno sibi
spiritu de carnis resurrectione con-
cordant. Ecce ipsa perseueritas
prius uoce docuit. quod de resur-
rectione carnis postmodum

opere demonstravit. Et tamen adhuc
 quorundam infirmitas fidem non
 habet. et in domo fidei stans. Sed
 mirari solent. qualiter caro reu-
 uiscere possit expulvere. Miran-
 tur igitur amplitudinem caeli.
 molem terrae. abyssus aquarum.
 Omnia quae in mundo sunt. ipsos
 quoque angelos creatos ex nihilo.
 Minus est ualde aliquid ex aliquo
 facere. quam omnia ex nihilo
 fecisse. Ipsa nobis elementa. ipse
 rerum species resurrectionis ima-
 ginem praedicant. Sol enim coti-
 die oculis nostris moritur. cotidie
 resurgit. Stellae in tutinis ho-
 ris nobis occidunt. uespere re-
 surgunt. Arbusta aestiuis tem-
 poribus plena foliis. floribus ac
 fructibus. et postea quasi arida
 remanent. Sed uernali sole re-
 deunte cum a radice humor ex-
 resurrexerit. suo iterum decore
 uestiuntur. Cur ergo de homini-
 bus diffiditur. quod fieri in lignis
 uidetur. sed sepe puluerem pu-
 rescentis carnis aspiciunt. et dicunt.
 Unde ossa et medulla. unde caro

et capilli poterunt in resurrecti-
 one reparari. haec itaque requi-
 rantur. Parua semina ingen-
 tium arborum uideant. atque
 si possunt dicant. ubi in eis latet
 tanta moles roboris. tanta di-
 uersitas ramorum. tanta mul-
 tudo et uiriditas foliorum.
 tanta species florum. tanta uber-
 tas. sapor atque odor fructuum.
 Numquid nam semina arborum
 odorem uel saporem habent.
 quem ipse post arbores in suis
 fructibus profert. Si ergo ex
 semine arboris. quod uideri non
 potest. produci potest. cur de pul-
 uere carnis humanae diffiditur.
 quia ex eo reparari forma uale-
 at. quae non uidetur. Sepe autem
 obicere in animam questionem
 solent quae dicunt. Carnem ho-
 minis lupus comedit. lupum leo
 deuorauit. leo moriens ad pul-
 uerem redit. Cum puluis ille
 suscitatus. quomodo caro ho-
 minis a lupi & leonis carne di-
 uidetur. quibus quid respon-
 dere aliud debemus. nisi ut prius

cogitent. qualiter in hunc mundum
uenerint. et tunc inueniunt.
qualiter resurgant. Certe tu ho-
mo qui haec loqueris. aliquan-
do in matris utero spuma cum
sanguine fuisti. Ibi quippe et
patris semine. et matris sanguine.
paruus ac liquidus globus eras.
Dic rogo si nosti. qualiter ille hu-
mor seminis. in ossibus duruit.
qualiter in medullis liquidus
remanet. qualiter in neruis
solidatus est. qualiter in car-
nibus creuit. qualiter in cute
extensus est. qualiter in capil-
lis atq. unguibus distinctus.
Ita ut capilli molliores carnibus.
et ungues eent teneriores ossi-
bus. carnibus duriores. Si igitur
tot et tanta ex uno semine.
& p. speciem distincta sunt. et
tamen in forma remanent con-
iuncta. quid mirum si possit
omnipotens d. s. in illa resur-
rectione mortuorum. carnes
hominis distinguere a carni-
bus bestiarum. ut unus idemq.
puluis. et non resurgat. in quan-

tum puluis lupi & leonis est. et
tamen in quantum puluis est
hominis. ^{resurgat.} Uide itaq. homo qualiter
ad uitam uenisti. et nequaquam
dubites ad uitam qualiter redeas.
Cur autem ratione uis comp. hen-
dere quomodo redeas. qui igno-
ras quomodo uenisti. O apo-
tentiae creatoris tui. quod com-
prehendere non uales de te metipso.
Certe enim quia tu ex terra factus
es. terra uero ex nihilo. tu es cre-
atus ex nihilo. Ne ergo de car-
nis tuae resurrectione desperes.
Perpende prudenter quia minus
est d. o. reparare quod erat. qua
fecisse non erat. Sed non potes
resurrectionis affectum ratione
comprehendere. perpende quam
multa sunt. quae non intellegis
qualiter sint. et tamen ee non
dubitas. Dic rogo si nosti g. rum
caeli. terrae cardines. aquarum
abyssus. ubi finiuntur. ubi suspen-
si sunt. Scimus autem. quia qd
ex nihilo factum est. pendet
ex nihilo. Sed si est aliquid qd
dicitur nihilum. iam nihilum

non est. Si autem nihil est. nihil omni-
 nus quam mundi moles dumpen-
 det. nec esse ubi sit. quod creatum
 est ut sit. Quomodo ergo nusquam
 est quod nouimus quia est. Sed
 haec fortasse ad te multa sunt.
 Ad te metipsum homo reuertere.
 Certe ex spiritu es creatus et limo. uno
 inuisibili. altero uisibili. Uno sen-
 sibili. altero insensibili. Quomodo
 ergo promissa in te potuit spiritus et li-
 mus. atque ex diuerso fieri. res non
 diuersa. ita ut in tanta conuenientia.
 misceretur spiritus et limus. Ut cum caro
 atteritur. spiritus marceat. Et cum spiritus
 affligitur. caro contabescat. Sed
 forsitan nec dum puales discutere te
 metipsum. Perpende ergo si uales
 quomodo rubrum mare uirga di-
 uisum est. quomodo petre duricia
 percussione uirge undas emanauit.
 quomodo aaron uirga sicca flo-
 ruit. quomodo ex eius genere ue-
 niens uirgo concepit. quomodo
 et in partu uirgo permansit. quo-
 modo quadriduanus mortuus suis
 su suscitatus. ligatis manibus et pe-
 dibus de sepulchro exiit. quem

postmodum solui dominus per discipu-
 los iussit. Quomodo isdem re-
 demptor noster in uera carne atque
 ossibus resurgens. clausis ostiis
 ad discipulos intrauit. Ecce
 ego inuestigare non uales. et
 tamen credis. Cur ergo de resur-
 rectionis gloria disputando.
 et discutendo dubitas. quia tam
 multa mysteria sine discussi-
 one credidisti. Quia tamen
 si resurrectionem carnis non
 credis. omnia sine causa cre-
 didisti. Quia in hoc ange-
 lorum spectaculo uideris.
 quidem uelociter currere. sed
 postquam cursum peregeris.
 nebrauium accipias auersaris.
 Unde per paulum dicitur. Sic
 currite. ut comprehendatis. Rur-
 sus ait. Si in hac uita in christo tan-
 tum sperantes sumus. misera-
 biliores sumus omnibus homi-
 nibus. Diuinae autem uirtutis
 mysteria quae comprehendere non
 possunt. non intellectu discuti-
 enda sunt. sed fide ueneranda.
 Sciendum itaque nobis est. quia

quaequid ratione hominis comp
hendi potest. mirum eē iam non
potest. sed sola est in miraculis
ratio. potentia facientis. Et ce
dunt resurrectione carnis loqui
mur. ab expositionis ordine pau
lolum digressi sumus. Ad ea er
go quae coepimus redeamus.
h abent autem interiores portae
uestibula. quae uiginti et quinque
cubitis in longitudine meti
untur. Si enim octo ter du
cimur. ad uiginti et quatuor
peruenimus. Cui unus addi
tur. ut uiginti et quinque tene
amus. Auditores etenim boni.
qui quasi quaedam uestibula
sunt portarum. aeternae spei
longanimitatem tenent. octa
uum diem in trinitatis fide su
stinent. quae trinitas quia unus
dī est. octo quidem per ter
ducunt. Sed in unius dī confes
sione solidantur. plana sunt
uestibula. quia humilia sunt.
corda auditorum bonorum
h abent longitudinem. quia
in spei perseuerant longanimi

tate. Uiginti et quinque cubitis ex
rum longitudo mensuratur. quia
resurrectionem carnis in octaua
per trinitatem credunt. & ean
dem scām trinitatem unum eē
faterentur. habent quoque cubitos
in latitudine. quia per uita sim
plicem. quae quinque sensibus du
citur. circa amorem proximi dila
tantur. Et notandum quia post
quam portarum uestibula supe
rius alia dicta sunt. postmodum
uestibulum quod quinque cubitis
habet latitudinem. exterius re
spicere dicitur. Quia nimirum sunt
auditores aliqui. qui intellectu
interioris uitae magnis uirtuti
bus proficendo penetrant. Et sunt
quidam simplices. qui bene qui
dem sed iuxta sensus corpore
os uiuunt. Unde exterius respi
cere dicuntur. Quia si enim extra
respicunt. qui iuxta sensus cor
poreos uiuunt. Sed tamen exteri
us respicientes intus sunt. quia
et sensus corporeos intellegendō
transcendere nesciunt. fidem
tamen. atque caritatem humiliter

tenent. Et tunc ergo sunt in spiritali aedificio per amorem. et quasi foris respiciunt per simplicitatem. Potest per vestibulum quod exterius respicit. fides inchoantium designari. Et per vestibulum quod est interius. fides perfectorum. qui iam per eam in uirtutibus emicant. Possunt etiam per vestibulum interius precepta altiora. per vestibulum uero quod respicit exterius. precepta adhuc minima figurari. Per vestibulum quippe itur ad gradus et portam. quia per precepta predicationis pertingitur ad uirtutes. atque aditum gratiae caelestis. Cum uero iubetur alius in cogitatione sua aeterna meditari. caelestia sapere eisque dicitur. in psalmis ymnis et canticis spiritalibus uiuere. quasi interius uestibulum ostenditur. quod in quinquaaginta cubitis longitudine. et uiginti quinque latitudine mensuratur. De quibus numeris nunc tacemus. quia ex his multa iam superius diximus. Cum uero alius precepitur. uxori uir debitum reddat. Similiter autem

& uxor uiro. quasi uestibulum quod exterius respicit designatur. Quod quamuis extra respiciat. et tamen intus est. quia rudis auditor et adhuc agit quod carnis est. et tamen ab honorum numero alienus non est. Potest autem et per orientis portam dominus. & per australem iudea. per aquilonis uero conuersa gentilitas designari. Sed in hac re questio animum pulsatur. cur in superiori narratione prophetae. prius orientalis. postmodum aquilonis. Ac deinde austris porta descripta est. cumque easdem portas in interiori atrio narraret. prius portam austris. Deinde orientis. & tertio in loco descripsit aquilonis. Cur autem non eundem ordinem quam coeperat tenuit. sed hunc in portarum descriptione permutauit. ut et prius diceret orientis portam. aquilonis & austris. & postmodum austris orientis & aquilonis. Sed si aquilonis nomine gentilitas designatur. cunctis studioso le-

gentibus licet. quia ante syna-
gogam gentilitas fuit. Nam heber
ipse. a quo hebrei appellati sunt.
ex gentibus electus est. Dicitur
ergo porta orientalis. ante por-
tam aquilonis & austru. quia in
diuinitate sua dñs. ante genti-
litate[m] et iudeam natus est. quia
& ante omnia saecula. Dicitur
uero narratione subsequenti
porta austru orientis & aquilo-
nis. quia redemptor nr̄ in hu-
mana natura. inter iudeam et
gentilitate[m] nasci dignatus est.
Quia & in fide synagogae uenit.
& ante initium ecclesiae quam
ex gentibus collegit. In prima
ergo descriptione sit orienta-
lis porta. ante portam aquilo-
nis & austru. In secunda autem.
inter portam austru et aquilo-
nis. orientis porta nominetur.
Quia et ex diuinitate ante cessit
omnia. & ex humanitate uenit
inter omnia. Qui & decedens
iudaeae finis factus est. & subse-
quentis gentilitatis initium.
Igitur quia ea quae nec dum dicta

fuerant. ut dño largiente potuimus
rumati sumus. et ea quae sepius sunt
replicata transcurramus. nunc ad ea
ueniamus. quae sic iam per ordi-
nem dicuntur. ut in eis pene nihil
de his. quae dicta sunt replicetur.
Et per singula galosilatia. ostium
in frontibus portarum. Galosila-
tia superius diximus. corda docto-
rum. quae scientiae diuitias ser-
uant. Frontes autem portarum.
sunt uerba atq; opera predica-
torum. in quibus eos foris agno-
scimus. quales apud se intrinse-
cus uerant. Est autem ostium
per galosilatia singula in fronti-
bus portarum. quia unus quisq;
doctor in corde auditoris. intel-
lectum aperit in dictis & operi-
bus patrum. Cum enim petri
apli p̄dicationem discimus.
cum pauli uerba perscrutamur.
cum iohannis euangelium in-
uestigamus. atq; ex eorum uer-
bis auditores nros ad internam
intellectum trahimus. quid aliud
agimus. nisi ostium portarum
frontibus aperimus. Dicitur ergo

& per singula gachofilata ostium
 in frontibus portarum. Quia si
 doctor hoc quod loquitur apo-
 stolorum dictis minime confirmat.
 in frontibus portarum ostium non ha-
 bet. Et si ostium non habet diciam
 gachofilatum spiritalis aedificii non
 potest. Quia intellectum non aperit.
 doctor non est. Cum uero auditores
 boni per ora docentium. apostolorum
 dicta et opera cognoscunt. culpas
 suas apud semetipsos tacite rephen-
 dunt. et lacrimis insecuntur. omne
 quod se egisse iniqui meminerunt.
 Unde hic quoque de ostio quod est in
 frontibus portarum subditur. Ibi
 lauabant holocaustum. qui enim
 semper fidem in conuersatione scilicet
 domino deuouerunt. holocaustum domino
 facti sunt. Sed quia adhuc multa
 in se de corruptibili sua carne pati-
 untur. quia adhuc in eis cordis mun-
 ditia sordidis cogitationibus inqu-
 natur. cotidie in lacrimas redeunt.
 assidue fletibus affliguntur. Scilicet
 & enim patrum dicta et facta con-
 siderant. et cum se indignos pensant.
 in portarum ostio holocaustu lauam.

Et ecce enim qui se primo omnipo-
 tentis domini esse patientis deuouit. nul-
 li conuictum pro conuictio reddere.
 omnia equanimiter tolerare. et
 tamen cum hunc contumelia ab
 ore proximi inlata subito percussit.
 turbatus forte aliquid loquitur.
 quod loqui non debuit. Certe
 iste iam holocaustum est. sed ad
 huc inquinatum. Fortasse con-
 tra inlatas contumelias patienti-
 am exhibuit. tactus permansit.
 sed tamen contra easdem conti-
 melias quas portat dolore tangi-
 tur. eiusque animus in caritate sau-
 tiatur. Patientia enim uera est.
 quae et ipsum amat quem portat.
 Nam tolerare & odisse non est uir-
 tus mansuetudinis. sed uelamen-
 tum furoris. hic itaque sepe in co-
 gitatione sua se iudicat. rephen-
 dit semetipsum. quia dolet. nec
 tamen apud se potest obtinere
 ne doleat. Iam ergo per bonam
 deuotionem holocaustum est.
 sed tamen per dolorem quod tan-
 gitur. adhuc inquinatum. Alius
 ea quae possidet apud semetipsum

decreuit indigentibus cuncta tri-
bui. nihil sibi met reseruare uita-
suam soli supernae gubernationi
committere. Sed dum p̄bet pau-
peribus quae habet. fortasse
cogitatio mentis surripit. q̄ dicit.
Unde uiuis si cuncta dederis. nec
tamen desistit tribuere. Sed quod
letus dare coeperat. postmodum
tristis p̄bet. Quid huius mens. ni-
si misericordiae holocaustum est.
sed tamen per tristitiam cogitati-
onis inquinatum. Nunc enim de-
liberare summa non debuit. aut
post deliberationem nullomodo
dubitare. Nunc contemptum mun-
di. superbiam honores atq. digni-
tates huius seculi decreuit uitare.
ultimum appetit inter homines
locum tenere. Ut uita excelsior
inueniatur in permanenti gloria
quanto humilior aspiciatur in tran-
seunte uita. Is fortasse secum subi-
to sese a proximo despicia cognoscit.
dedignatur cur despicatur.
Vult quidem esse in loco humili.
sed tamen attendi contempti-
bilis non uult. hunc iam deuo-

tio eleuat. sed adhuc infirmitas
grauat. lam et per deuotionem
holocaustum est. sed adhuc exan-
firmitate inquinatum. hinc itaq.
qui uis quae optime deuouerunt.
aliqua infirmitatis suae culpam tan-
guntur. cum per uerba doctorum
dicta patrum intellegunt. et in
quanta culpa iaceant agnoscunt.
seque ipsos penitentiae lamentis
afficiunt. holocaustum in ostio
portatum lauant. Sciendum uero
est. quia hoc inter sacrificium.
atq. holocaustum distat. quod omne
holocaustum sacrificium est. sed
omne sacrificium holocaustum
non est. In sacrificio etenim pars
pecudis. in holocausto uero totum
pecus offertur. Unde et holocau-
stum. latina lingua. totum in-
censum dicitur. Pensenus ergo
quid sacrificium. quid holocau-
stum. Cum enim quis suum aliquid
deuouet. et aliquid non uouet.
sacrificium est. Cum uero omne
quod habet. omne quod uiuit.
omne quod sapit. omnipotenti
deuouerit. holocaustum est.

Nam sunt quidam qui adhuc mente
 in hoc mundo retinentur. sed ta-
 men ex possessis rebus subsidia ae-
 gentibus ministrant. oppressos
 defendere festinant. Isti in bonis
 quae faciunt. sacrificium offerunt
 quia & aliquid sibi metipsis re-
 seruant. Et sunt quidam qui nihil
 sibi metipsis seruant. sed sensum.
 linguam. uitam. atq; substantiam
 quam perceperint. omnipotenti
 deo immolant. Quid isti nisi holo-
 caustum offerunt. immo magis
 holocaustum fiunt. Israheliticus
 enim populus. primum sacri-
 ficiu in aegypto obtulit. secundu
 uero in heremo. Quiaq; adhuc men-
 tem habet in seculo. sed boni iam ali-
 quid operatur. deo sacrificium p-
 tulit in aegypto. Qui uero presens se-
 culum deserit. & agit bona quae
 ualeat. quasi iam aegypto derelicta.
 sacrificium p-beret in heremo. quia
 repulso strepitu desideriorum car-
 naliu. in mentis suae quiete atq;
 solitudine deo immolat. quicquid
 operatur. Quamuis ergo sicut dictu
 est. sacrificium sit etiam holocau-

stum. maius tamen est holo-
 caustum sacrificio. quia a mente que
 huius mundi dilectionem non
 premitur. totum in omnipoten-
 tis dei sacrificio incenditur quod
 habetur. Sed sciendum nobis est.
 quia sunt quidam. qui etiam se-
 culum relinquentes. totu quidem
 quod habent offerunt. sed ta-
 men in bonis quae agunt minime
 compunguntur. Et bonu quod
 agunt holocaustum est. Sed quia
 affligere ac semetipsos diuicia-
 re nesciunt. seque ex amore ad
 lacrimas non accendunt. per-
 fectum eorum holocaustu non
 est. hinc enim per psalmistam
 dicitur. Memor sit omnis sacri-
 ficiu tuu. & holocaustum tuum
 pingue fiat. holocaustum quip-
 pe siccum est. bonum opus qd
 orationis lacrimae non in fun-
 dunt. Holocaustum uero pingue
 est. quando hoc quod bene
 agitur corde humili etiam per
 lacrimas irrigatur. Unde rur-
 sum dicitur. holocausta medul-
 lata offeram tibi. Quisquis enim

bonum opus agit. sed omnipoten-
tis dei amore. atque desideria fle-
re nescit. holocaustum habet. sed
medullam in holocausto non habet.
Qui uero bona operatur. & uisioni
iam creatoris sui inhæret. atque ad
aeternae contemplationis gau-
dia peruenire festinat. sequi ipsu
ex amore quo accenditur in
fletibus mactat. holocausta deo
medullata dedit. Studendum
ergo nobis est. & mala funditus
relinquere. & bona quae suffi-
mus operari. atque ut in ipsis bo-
nis quae agimus. amore aeterni
luminis compungamur. Ipse
enim cordis tenebras discit
amor lucis. ut subtilius uideri ua-
leamus. ne quando bonis quae
agimus. praua misceantur.
Considerandum quippe nobis
est. opus nostrum quale sit. quae co-
gitatio in opere. Quae intentio
in cogitatione. Et cum nostro bo-
no operi admixtum aliquid ma-
litiae. uel prauae delectationis
agnosamus. redeamus ad lacry-
mas lauemus holocaustum.

Sunt quidam qui semetipsos in
magnis actionibus deo deuoue-
runt. atque ad tantam perfectio-
nem perueniunt. ut ab eis nulla
umquam difficultate flectan-
tur. quatenus in deliberatione
castitatis. nequaquam caro in
prauae cogitationis delectatione
animum sternat. Nam & si quan-
doque per suggestionem pulsat.
suggerere non permittitur. quia
uigore iudicii calcatur. In de-
liberatione quoque patientiae.
nec sermo inordinatus ab ore
prodeat. nec dolor tacitus animu
premat. ut in largitate elemosinae.
nulla inopiae suspitio tristitia
generet. ut in deliberatione hu-
militatis. nullus despectus animu
mordet. sed cum iam in his quae
recte deuouerunt. sese fortiter ex-
hibent. priora tamen peccata quae
ab ipsis ante bonam deliberatio-
nem perpetrata sunt. ad memo-
riam deducunt. & plangunt quae
quid in licite se egisse memine-
runt. hi itaque pernitentiam quam
tenent. holocaustum sunt. sed

peritiam quam ante tenuerunt
inquinatum. Lauant ergo holo-
caustum in ostio portarum. quia
per intellectum quem percipiunt
dedicis patrum. lamentasse cot-
tidianis afficiunt. Et mundant
uitam lacrimis. quam prauis ali-
quando actibus inquinauerunt.
Nos itaq. inter haec ad uitam prete-
ritam. mentis oculos reducamus.
Reminiscamur quid sumus. cum
mundi huius concupiscentias
sequeremur. Et si iam dno toto
corde deseruimus. quia nos pec-
casse meminimus. defleamus.
in fletibus lauemus holocaustum.
Ecce omnipotenti dno deuoui-
mus. castitatem nram. sed si ad-
huc immunda cogitatio mentem
inquinat. redeamus ad lacrimas.
lauemus holocaustum. Ecce pa-
tientiam nos seruare decreuimus.
Si adhuc ira perturbat. si mente
tactus dolor excruciat. redea-
mus ad lacrimas. lauemus holo-
caustum. Ecce iam uouimus pos-
sessa tribuere. atq. in hoc mundo
humilem locum tenere. de quo

191
adhuc animum in opie suspi-
cio deprimat. si despectus pxi-
mi in aliqua nos indignatione
confundit. redeamus ad lacri-
mas. lauemus holocaustum.
Magnus est & enim creatori nro
ad recipiendos fletus humili-
um. misericordiae sinus. Ubi
enim innumerabilium homi-
num fletus suscepti sunt.
ibi locum suum inuenturae
sunt & lacrimae nrae. Pense-
mus quid per alium ppheta
dicitur. Erit qui offende-
rit ex eis in die illa. quasi dauid.
& domus dauid quasi di. sicut
angelus dni in conspectu eius.
Haec dies misericordiae est. que
nobis de aduentu redemptoris
nri pmissa est. Qui itaq. offen-
dent. erit quasi dauid. quia
peccator ad penitentiam re-
dit. Domus autem dauid. quia
reuersus quisq. ad iusticiam.
habitatio efficitur creatoris
sui. ut sit sicut angelus in con-
spectu eius. quia misericordiae
uiscera. que in se expertus est.

annuntiendo & alius p[ro]ph[et]at
Hinc etiam paulo post illic dicitur
Indie illa erit fons patens domus
dauid habitantibus ieru[s]alem
in abolitionem peccatoris et men-
struatae. Fons quippe occultus
unigenitus patris inuisibilis d[omi]ni.
Fons uero patens est. isdem d[omi]n[us]
carnatus. qui fons patens recte
domus dauid dicitur. quia ex
dauid genere. n[ost]r[us] ad nos redemptor
p[ro]cessit. Ierusalem uero iusto
p[ro]p[ri]etate interpretatur. hi autem
ierusalem habitant. qui in ui-
sione pacis intimae mentem
figunt. Peccator uero & men-
struata est. uel is qui delinquit
in opere. uel mens quae labitur
in praua cogitatione. Menstru-
atae namq[ue] ista pollutio est. quae
& aliena carne non tangitur.
et sua carne inquinatur. Sic
itaq[ue] sic est omnis anima. quae
& si malum opus non agit. pol-
luta tamen cogitatione sordescit.
Unde etiam per p[ro]ph[et]am alium. sub
inde specie. de anima immundis
desideris occupata dicitur.

Omnes qui querunt eam non de-
ficient. in mensuris eius inueni-
ent eam. Maligni quippe sp[irit]us
querentes non deficiunt. cum in-
ferre perditionem cupiunt. et
nulla bonae cogitationis recti-
tudine repelluntur. Atq[ue] in men-
suris suis animam inueniunt.
quando in pollutis cogitatio-
nibus positam. facile ad p[ro]uersa
operationem trahunt. Dicatur
ergo. Indie illa erit fons patens
domus dauid habitantibus ieru-
salem in abolitione peccatoris
& menstruatae. Quia a p[ro]uersa
nobis est fons misericordiae
redemptor n[ost]r[us]. qui in domo da-
uid in carnari dignatus est. ut
peccatorem lauet a p[ro]uerso
opere. & menstruatam mentem
diluat ab immunda cogitatio-
ne. Patet igitur fons. curramus
cum lacrimis. lauemus hoc fonte
pietatis. In hoc fonte ipse quoq[ue]
dauid lotus est. cum rediit ad
lamenta penitentiae. post
maculas grauis culpa. Ipsum
quippe inuenire fontem quae

rebat cum diceret. Redde mihi laetitia salutari tui. & spū principali confirma me. In hoc enim hebraice saluator dicitur. Et quid est quod sibi laetitiam inimicis reddi postulabant. nisi quod hunc ante culpam contemplari consueuerat. eiusque contemplationis gaudia in culpa perdidit. Unde recte post poenitentiam uisionis eius laetitiam sibi reddi requirebat. In hoc fonte misericordiae lota est maria magdalene. quae prius famosa peccatrix. postmodum lauit maculas lacrimis. detersit maculas corrigendo mores. In hoc fonte misericordiae. coram omnibus apostolis lauit petrus quod negauerat. quia fleuit amare. In hoc fonte misericordiae. in fine suo lotus est latro. qui semetipsum in morte repens. a culpa sua ablutus est confessione ueritatis. Cur igitur pigri sumus. cur torpentes & frigidi remanemus. qui in hoc fonte pietatis. tantotiam se lauasse cognouimus. Ergone demundatione nostra desperabimus. quia tot exempla misericordiae impignore tenemus. Et cessamus ue-

niam querere. atque cum lacrimis fiduciam habere. quia tantorum iam emundationem spe in re pignus accepimus. Querere etenim misericordiae fontem debuimus. etiam si clausus esset. Patet et neglegimus. Mittamus oculos fidei in mundum uniuersum. consideremus quanti peccatores diebus ac noctibus per lamenta in hoc fonte misericordiae lauantur. quanti post tenebras ad lucem. quanti post maculas ad munditiam redeunt. Curramus cum talibus post mortis tenebras ad aquam uitae. Consideremus quantum peccauimus quantum cotidie peccamus. atque ut appareamus mundi post culpas lauemus hoc locustum.

INCIPIT OMELIA

NONA

VIDES VIVENS DE MORTUI

cus sensibus ezechielis pphe-

tae locutum. qui ipse eius

historiae uerba uix

capimus. Ecce enim

dicat. Et in uestibulo portae duae
mense hinc & duae mense inde.
ut immoletur super eas holocaustum.
et pro peccato. et pro delicto.
Et ad latus exterius quod ascendit
ad ostium portae quae pergit
ad aquilonem duae mense. Et
ad latus alterum ante uestibulum
portae duae mense. Quatuor
mense hinc & quatuor mense
inde per latera portae. Octo men-
se erant super quas immolabant.
In quibus uidelicet uerbis magna
caligo dubietatis obertur. utrum
haec de una porta qualibet.
an de duabus. aut de singulis
portis dicantur. Sed dum quater-
ne mense per latera describun-
tur. ac postmodum in summa
conclusionis dicitur. octo men-
se erant super quas immolabant.
Patet quia hoc spiritus non de singu-
lis portis quas superius descripse-
rat dicat. Quia si portae sex
superius enarrate quaterne
mensas per latera haberent. si-
mul omnes non octo. sed qua-
draginta & octo dicerentur.

Rursum si hoc de una dicitur.
magna obstaculo nostra intellegen-
tia reuerberatur. quod post de-
scriptum post uestibulum ubi
duae mense hinc & duae inde
enarrate sunt. adhuc ad la-
tus exterius quod ascendit ad
ostium portae quae pergit ad
aquilonem duae esse mense me-
morantur. atque subiungitur.
Et ad latus alterum ante uesti-
bulum duae mense. Si enim
intra uestibulum portae binae
per latera mense erant. cum sub-
ditur. Et ad latus exterius duae
mense atque ad latus alterum an-
te uestibulum duae mense. In-
ter quas etiam porta quae respicit
uiam aquilonis esse memoratur.
perfecto patet. aliud uestibulum
intrinsicus. atque aliud extrinsicus
fuisse. Quia & prius porta interior.
& postmodum hoc in loco ex-
terior. aquilonis porta descri-
bitur. Nam cum tres superius por-
tas descripsisset. tres quoque alias
interioris atque esse memorauit.
quarum extremam aquilonis

postam narrauerat. sed ut dictum est.
 atri interioris. Nunc ergo cum duae
 mense hinc in poste uestibulo. et duae
 mense inde scribantur. adhuc de
 eadem interiori postea sermo con
 textur. quippe cum protinus sub
 inferur. Quia ad latus externus
 quod ascendit ad ostium postae.
 quae pergit ad aquilonem. duae
 mense. et ad latus alterum ante
 uestibulum poste duae mense.
 Posta ergo interior. binas per la
 tera in uestibulo mensas habere
 descripta est. & posta exterior
 similiter binas. Quatuor autem
 hinc. et quatuor inde mense pari
 ter fiunt. dum per latera singula
 binas in uestibulo postae interio
 ris. et binas hinc & inde exterius
 in aquilonis postea describuntur.
 Quae simul omnes octo. in quibus
 immolatur. his itaq; de exte
 ri narratione discussis. ad spirita
 lem intellectum redit. Quia tanto
 iam esse largiente dno facilius de
 bet. quanto nos exterioris descripti
 onis ignorantia non angustat.
 Possunt enim postarum nomine

siate superius dictum est. si p di
 catores intellegi. ut uestibulum
 poste sit populus. qui dum men
 te humili uerba pdicationis
 suscipit. in eo mense ad sacri
 cum exiitibus construun
 tur. Rursum nihil obstat. si
 postam accipimus. hoc quod
 nobis per ora pdicantium sa
 cri eloqui intellectus aper
 tur. Ut uestibulum poste eius
 dem. nobis pdicationis uerba
 sint. quae prius humiliter acci
 pimus. ut post ad sacri eloqui
 intellegentiam ueniamus.
 Sit itaq; nobis posta interior.
 testamentum nouum. posta
 uero exterior. testamentum
 uetus. Quia & hoc spiritale
 intellectum aperit. & illud
 rudibus adhuc mentibus. in
 historia sacri eloqui litteram
 custodit. habet autem posta
 interior. in magna iam multi
 tudine. fidelium populoꝝ
 duo latera. uidelicet dilecti
 onem di & dilectionem pro
 ximi. Binas autem mense sunt

Hinc & inde. quia in dilectione
ne diu necessario tenenda est fi
des et uita. In dilectione autem
proximi. debet & summo opere pa
tientia & benignitas custodiri.
Est enim in dilectione diu necessaria
fides et uita. quia uidelicet scriptum
est sine fide. impossibili est pla
cere do; & rursum scriptum est.
Fides sine operibus. mortua est. Est
autem in dilectione proximi patien
tia nobis & benignitas conser
uanda. quia de eadem dilecti
scriptum est. Caritas patiens
est. benigna est. Patiens scilicet
ut in lata a proximis mala
equanimiter possit. Benigna
autem. ut sua bona proximis
desiderabiliter impendat.
Habet autem postea exterior.
uidelicet lex duo latera. spi
ritales patres. & carnalem po
pulum. In quibus singulis
bine mense sunt. quia habet
in spiritalibus patribus do
ctrinam. & prophetiam. habet
in carnali populo circumci
sionem. & sacrificium. In

his itaq; octo mensis immola
tur. quia quicquid fides cre
ditur. quicquid uita in exem
plo boni operis ostendit. quic
quid patientia humiliter to
lerat. quicquid benignitas
largiter ministrat. quicquid
doctrina salubriter docet.
quicquid prophetia in poste
rum pmonet. quicquid cir
cumcisio ad mandatum ex
terius legauit. quicquid
sacrificium ex deuotione
offerentis egit. in omni po
tentis diu oculis. hoc ee uicti
mam ostendit. In lege enim
etiam per carnale sacrificium.
quid aliud populus. nisi de
uotionem sui cordis immo
labat. Notandum uero. qd
quatuor mense solummodo
ad holocaustum fuisse memo
rantur. quas uidelicet uesti
buli poste interioris accepti
mus. Ut de reliquis quatuor
sentiamus. quia ad sacrifici
um constructe fuerunt. non
ad holocaustum. holocaustum

enim: sicut p̄cedenti iam locutione
 p̄fatus sum. totum incensum di-
 citur. Et lex quidem d̄m̄ ac p̄xi-
 mum diligi. diuina mandata
 custodiri p̄cepit. ab alienarum
 rerum concupiscentia compe-
 scit. non tamen omnia dimitti
 iubet. In testamento autem no-
 uo. nos uentis contestatur di-
 cens. Nisi qui renuntiauerit
 omnibus quae possidet. non
 potest meus discipulus eē. Atq̄
 iterum dicit. Qui uult post
 me uenire. abneget semetip̄su.
 Mense ergo interioris postae
 holocaustum habent. quia
 in uisibus testamenti noui.
 quasi per holocaustum omnia
 incendimus. quando omnibus
 quae huius mundi sunt renun-
 tiamus. Mense uero postae
 exterioris. sacrificium habent.
 sed holocaustum non habent.
 quia p̄cepta legalia decimas
 offerri iubent. sed dimitti om̄a
 non iubent. De interioris autē
 uestibuli. quatuor mensis di-
 citur. ut immoletur super eas.

holocaustum et peccato. et
 p̄delicto. hoc etenim inter
 peccatum & delictum distat.
 quod peccatum est mala fa-
 cere. delictum uero bona
 derelinquere. quae summope-
 re sunt tenenda. Uel certe
 peccatum in opere est. de-
 lictum in cogitatione. Recte
 ergo in interioris postae qua-
 tuor mensis immolatur ho-
 locaustum. & peccato. et
 p̄delicto. quia quicumq̄ po-
 tuerit hoc p̄sens seculum ple-
 ne contempnere. & derelin-
 quens omnia. semetip̄sum
 d̄no holocaustum dare.
 ipse iam. perfecte nouit et
 peccata operis plangere.
 & peccata cogitationis. uel
 quod malum fecit. uel quod
 debuit facere bonum quod
 non fecit. Qui & enim totum
 dimisit. culpas suas in fletu-
 bus. iam liberius conspiciat.
 Cumq̄ eius mentem terrena
 cura non p̄pedit. p̄ opere
 simul et cogitatione plan-

gendo . mentem suam omnipo-
tenti dño . quid aliud quam
holocaustum dedit . neq̄ hoc
aratione uidetur extraneum .
quod p̄pheta cum latus exte-
rius diceret . et ostium postae
nominaret . addidit . quae
pergit ad aquilonem . In ex-
teriori enim custodia littere
lex data tenebatur . Ostium
uero postea est . ipse historicus
intellectus legis . qui ad dñi ti-
morem ducit . quae postea ad
aquilonem pergere dicitur .
quia lex eadem sub timore
minarum . frigida iudaici po-
populi corda constrinxit .
Quasi enim per calorem ille
populus curreret . si p̄cepta
dominica ex amore seruaf-
set . Sed quia sub timore mor-
tis p̄posite . litteram custodi-
uit . quasi in corpore frigo-
ris remansit . Inde nouis po-
pulis aeterna p̄mia amanti-
bus . non autem temporalia
tormenta uidentibus . atq̄
iam calentibus dicitur . Non

accepistis sp̄m seruitutis inti-
more . sed sp̄m adoptionis . in
quo clamamus abba pater .
Dicatur quatuor mense hinc .
& quatuor mense inde per
latera postae . Dum enim fides
et uita . doctrina . & p̄pheta .
in bonorum mentibus custo-
ditur . Postea n̄ra . id est intel-
lectus sacri eloqui . quatuor
ex latere mensas habet . Cuiq̄
in p̄ficiantibus populis . sc̄a
predicatio patientiam et
benignitatem seruat . quae
prius in carnalibus circum-
sionem . & sacrificium custo-
diunt . mense quoq̄ . quatuor
quasi ex alio latere monsthan-
tur . Quae simul omnes octo
ad immolandum fiunt . Qua-
tuor uidelicet interiores ad
holocaustum . quatuor uero
exteriores ad sacrificium . Quia
& hi qui in sc̄a ecclesia . fide .
uitam . patientiam . atq̄ . benigni-
tatem custodiunt . summis
iam p̄cul dubio uisitatibus pol-
lent . Et hi qui in synagoga

doctrinam. & prophetiam. circum-
 cisionem. & sacrificium
 cognouerunt. alia offerendo
 atq. sibi metipsis alia retinendo.
 deuotionis suae uictimam omni-
 potenti dño dederunt. Sed
 quia superius dictum est. idcirco
 mensas quatuor interioris uesti-
 buli eē constructas. ut immole-
 tur super eas holocaustum. et
 p peccato. & p delicto. unde men-
 se ipse constructae sunt. inferius
 aperitur. cum subditur. Quatuor
 autem mense ad holocaustum. de
 lapidibus quadris extractae. Quos
 enim hoc loco lapides quadros
 accipimus. nisi quoslibet scōs. quo-
 rum uita in prosperitate atq. aduer-
 sitate. nouit fortiter stare. Lapis
 & enim quadrus eque stat. in quo-
 cumq. loco fuerit uersus. Quisquis
 ergo in prosperitate non extollitur.
 in aduersitate non frangitur. sua
 sionibus ad mala non trahitur.
 uituperationibus ab hono ope-
 re non reuocatur. quadrus est.
 Et quasi ex omni latere statum
 habet. qui casum in qualibet

permutatione non habet.
 Certe cum iudeorum populū
 ppheta a fide petre cognosce-
 ret. & scōs aptos surgere in ecclā
 p uideret. per quos multi sunt
 ex gentibus infidei et uitae for-
 titudine solidati. in magna
 consolatione locutus est. di-
 cens. Lapidescerunt. sed
 quadratis lapidibus aedifica-
 bimus. Uidens quippe in scā
 ecclesia. apostolos. martyres.
 atq. doctores surgere. de la-
 pidum casu. id est iudeorum
 perditione minus doluit. quia
 omnipotentis dī aedificium.
 id est scām ecclesiam. de qua-
 dris lapidibus construuntur.
 Quia fides et uita. patientia et
 benignitas. de uita scōs in ex-
 emplum date sunt sequenti-
 bus populis. ut iam uestibu-
 lum mensas habeat. id est iusti-
 tes uitaē populus teneat.
 in quibus omnipotenti dō.
 orationis sacrificium. in ara
 sui cordis incendat. Quicquid
 etenim boni. fideles scāe ecclāe

populi uel fecerunt uel faciunt.
hoc in exemplo de predicatorum
suorum uita susceperunt. Unde
enim mensas hoc uestibulum
haberet. nisi quadros lapides
inuenisset. Utenim unum de
quadris lapidibus breuiter
ad medium deducamus. uul-
tus fr̄i boni fidem uidere. mi-
hi uiuere xpc̄ est. & morilu-
crum. Uultis uitam cogno-
scere. mihi mundus crucifixus
est. et ego mundo. Uultis pa-
tientiam audire. usq. in hanc
horam. et esurimus. et sitimus.
& colaphis cedimus. et stabi-
les sumus. et laboramus ope-
rantes manibus nr̄is. maledi-
cimus. & benedicimus. per-
secutionem patimur. et susti-
nemus. blasphemamur. et
obsecramus. Uultis benigni-
tatem agnoscere. Ego autē
libentissime impendam. et
super impendar ipse pro
animabus ur̄is. Ac ne forsitan
credamus. quia eorum amori
pro quibus impendi desiderat.

debitor fuerit. mox ad eosdē
discipulos subiunxit. Licet
plus uos diligens. minus diligar.
Sed esto. ego uos non grauau.
Cum ergo a populo fideli. ad imi-
tandas uirtutes. scō & p̄dicatorum
uita cognoscitur. p̄fecto
in uestibulo de quadris lapi-
dibus mense construuntur.
habuit uero & synagoga sp̄ita-
les patres. in doctrina. atq.
p̄phetia. ex quibus exemplū
uitae in uirtutibus traheret.
sed rudis eius populus. ma-
gis per timorem seruiens. qua-
per amorem. sequens uitam
patrum. noluit imitari qua
uidit. Atq. ideo postea exte-
rior. quae ad aquilonem
pertingit. mensas non habet
& holocaustum. Sed quia haec
moraliter diximus. restat
adhuc easdem mensas. super
intellegentiam tipicam p̄-
sequemur. Postea etenim nra
interiori uestibulo. quatuor
mensas habet. quia in sca-
ecclesia ad eruditionem si

delium populorum. quatuor re-
gentium ordines accipit. Quos
paulus ex dono omnipoten-
tis dñi enumerat dicens. Ipse
dedit quosdam quidem apo-
stolos. quosdam autem pphe-
tas. alios uero euangelistas.
alios pastores. & doctores.
Pastores uero et doctores. unū
regentium ordinem nominat.
quia gregem dñi ipse ueraciter
pascit qui docet. habuit quoq.
& postea exterior mensas qua-
tuor. quia uidelicet synagoga
ipsa. qui exterioris obseruan-
tiam per principes sacerdotum.
& seniores populi. per scribas
atq. pharisos tenuit. Quis si-
licet pharisaei. etiam legis do-
ctores uocati sunt. Siue autem
exterioris ea interiori poste-
rie mensae hinc sunt. & duae
inde. quia ex cordis suis scā
ecclesia apostolos & pphe-
tas habuit. Prophetas autem
dicimus. non eos qui in ueteri
populo fuerunt. sed eos qui
in scā ecclesia post aposto-

los sunt exorti. Posteriori quoq.
tempore quod nunc est. habet
euangelistas atq. doctores.

Quia uero euangelium bonum
nuncium dicitur. euangelistas
unq. appellamus. qui rudibus
populis. bona patriae celestis
annuntiant. Qui uidelicet
euangelistae atq. doctores
scā. & priori quidem tempo-
re fuerunt. sed nunc usq. dñō
largiente permanent. quia
adhuc cottidie. & infideles
populos ad fidem trahi. et si-
deles quosq. in bonos mores
per doctores erudiri cogno-
scimus. A postoli uero & pro-
phetae ab hoc tempore p̄sen-
ti sublatis sunt. atq. ideo di-
cimus. quia mensae haec por-
tae nr̄ae. id est scāe ecclesiae.
quasi in alio latere habet.
& postea quae pergit ad aequi-
lonem duas mensas habet
hinc. & duas inde. eosdem
quos diximus principes sacer-
dotum. & seniores populi.
in maiore auctoritate regi

minis. Scribas quoque & phariseos.
qui iudi illi populo minori loco
p̄fuerunt. Sed haec mensē iuxta
postam sunt. quae ad aquilonem
pergit. quia cum quatuor istor
dines p̄eent. synagoga in perse
cutione redemptoris n̄ri seu
ens. ad torporem perfidiae p̄
rupit. Quae tamen mensē habu
erunt sacrificium. quod iuxta so
lam litteram tenuerunt. Unde
& ad torporem frigoris lapsi
sunt. quia flamma sp̄s succen
se non sunt. Interiores autem
mensē holocaustum habent.
quia siue in cordibus aposto
lorum atque p̄phetarum. seu
in mente euangelistarum. atque
doctorum. ignis sp̄s. & arsit et
ardet. Qui pro eo quod omnem
eorum cogitationem. in bono
opere assumit flamma amo
ris d̄i. quasi holocaustum to
tum simul quod inuenit in
cendit. Holocaustum enim offe
runt. qui siue in bono opere
seu in sc̄a cogitatione medullitus
accendantur. Mensē uero hae

ex quadriflatis lapidibus facte sunt.
quia dum cotidie sacri eloqui
in suis cordibus uerba meditan
tur. ad offerendum d̄no orati
onis holocaustum. quasi ex
quadriflatis lapidibus constru
untur. Verba etenim scriptu
rae sacrae lapides quadri sunt.
quia ubique stant. quae nullo
latere reprehensibilia inue
niuntur. Nam in omne quod
p̄teritum narrant. in omne
quod uenturum annuntiant.
in omne quod moraliter p̄di
cant. in omne quod spirita
liter sonant. quasi in diuerso
latere statum habent. quia
reprehensionem non habent.
Corda itaque sc̄orum mensē d̄i
sunt ad holocaustum. ex qua
driflatis lapidibus instructae. quia
qui semper uerba d̄i cogitant.
semetipsos d̄no carnale uita
in cogitatione mactant. Unde
scriptum est. lex d̄i eius in cor
de ipsius. & non subplanta
buntur gressus eius. Et unde
rursum dicitur. In corde meo

abscondi eloquia tua. ut non peccarem tibi. Sed mensurae hae. unde sint constructae cognouimus. etiam mensurae sint. audiamus. Sequitur. Longitudine unius cubiti et dimidii. et latitudine unius cubiti. hunc locum quidam exposuit dicens. longitudine et latitudine habent mensuram unum cubitum. & dimidium. id est per quadratum. quae simul iuncta tres cubitos faciunt. Quia tres cubiti habent in altitudinem cubitum unum. et misteria trinitatis unius cubiti. hoc est diuinae maiestatis mensura conseruent. qui uidelicet sensus expositionis sidero non potest stare. quia in illa summa trinitate. quia omnia continet. & dimidium nihil est. nec ex duobus dimidiis aliquid unum. neque enim quicquam in diminutionis ac decisionis habet illa substantia. quae semper incommutabilis manens. nec detrimentum recipit. nec augmentum. Se-

pe autem diximus longitudinem ad longanimitatem spei. latitudinem uero ad caritatis amplitudinem pertinere. Mensurae ergo quae ad holocaustum constructae sunt. longitudine cubiti unius. & dimidii metiuntur. quia sancti patres atque doctores. qui se longanimiter ad secreta spei intime extendunt. per hoc quod in iustitiis uiuunt. quantum ad humanam quidem mensuram pertinet. ualde perfecti sunt. Quantum uero ad diuina illa misteria. quae plene ab homine capi non possunt. quoad in hac mortali carne subsistunt. perfecti esse non possunt. In semetipsis ergo iam cubitum habent. in deo autem adhuc cubitum non habent. Quia iam quidem in iustitiis plene proficiunt. sed tamen aliquid de deo adhuc ex parte cognoscunt. Ecce iterum in mensura mensurae

ad testimonium paulus occurrit. Uideamus an eius cubito integro mensure dicit. quot quot perfecti sumus. hoc sapiamus. Uideamus si in his quae de deo sentit. iam ea misteria percipienda perfecte tenderet. Ergo me non arbitror comprehendisse. Qui rursus ait. Ex parte cognoscamus. & ex parte prophetamus. Cum autem uenerit quod perfectum est. euacuabitur quod ex parte est. Qui iterum dicit. Nunc cognosco ex parte. tunc cognoscam. sicut et cognitus sum. Si ergo perfectus est. & ex parte cognoscit. cubitum habet quantum ad se. Sed tamen dimidium super se. Tendamus ergo in longanimitatem spei. corda scorum. Tendamus in perfectione quam habent cubito uno. Sed quia adhuc plene uidere non possunt hoc ubi spei oculum mittunt. hoc super unum cubitum

habent. in dimidio cubito recidatur. Quatenus in hac uita semper se imperfecto suspiciant. & ardentius ad perfectionem currant. habent quoque mensuram latitudinem cubiti unius & dimidii. quia scorum corda in caritatis amplitudine dilatata. iuxta proximum quem diligunt. & uident. habent cubitum. Possunt enim perfecte diligere. quos perfecte ualent iuxta aliquid scire. Omnipotentem uero deum medullitus diligunt. medullitus secuntur. Sed tamen tantum diligere non possunt. quantum debent. quia adhuc non ualent uidere quem diligunt. Et mensura amoris minor est. ubi adhuc minor est cognitionis. Super unum ergo cubitum. habet et dimidium. quia hoc eis iam in amore integrum est. quod ualde minus est in caritate cum proximo. Atque illud quod eis ualde minus est. adhuc in amore

di quem non uident · integrum
 non est · De hoc amore qui hic
 incipitur · ut ex uisione dñi
 in aeterna patria perficiatur ·
 recte esaias loquitur dicens ·
 Viuit dñs cuius ignis est in sion ·
 & caminus eius in ierusalem ·
 Plus est autem caminum esse
 quam ignem · quia ignis eē · et
 paruius potest · in camino autē
 uastior flamma succenditur ·
 Sion uero · speculatio · ierusalem
 autem uisio pacis dicitur · Pa-
 cem uero nrām hic interim spe-
 culamur · ut illic postmodum
 plene uideamus · Ex amore ergo
 dñi in sion ignis est · in ierusa-
 lem caminus · quia hic amoris
 eius flammis saliquatenus arde-
 mus · ubi de illo aliquid con-
 templamur · sed ibi plene arde-
 bimur · ubi plene uidebimus
 quem amamus · Altitudo uero
 mensarum est · cubiti unius · Quae
 est enim altitudo scōe · nisi in-
 uisibilem · Per fidem enī cre-
 ditur quod non uidetur · atq ·
 ideo per hanc iustorum mens

ad altitudinem dicitur · ut in meta-
 uisibilia despiciat in terra · et ea
 quae audit inuisibilia sequitur
 in caelo · Secundum cubitum ha-
 bet altitudo mensarum · quia
 unitas est fidei in corde omniū
 scōe · unum dñm eē trinitatem ·
 & patres ueteri testamenti · & p-
 dicatores p fessi sunt noui testa-
 menti · Altitudo itaq · mensa-
 rum · nihil uno cubito amplius ·
 nihil habet minus · quia in magna
 sibi unitate concordat · omniū
 fides patrum · Sed hi qui iam
 in longanimitatem · spei sum-
 mis uirtutibus p ficientes · unū
 & dimidium cubitum habent ·
 atq · in latitudine caritatis ac
 dimidio cubito metiuntur ·
 in altitudine uero fidei uno
 cubito excrescunt · magni sunt
 & summa admiratione uene-
 randi · Debet ergo paruulorū
 animas in sinu suae conuersa-
 tionis suscipere · atq · eas in con-
 spectu dñi · uelut quoddam
 holocaustum ad sacrificium
 offerre · Unde a peste sequi

tur. Super quas ponunt uasa. in
quibus immolatur holocaustum
& uictima. quidem sunt ani
mae fidelium. nisi uasa sc̄a. que
uerba pietatis capiunt. ut ex eo
rum mentibus holocaustum
uitae. atq. orationis immoletur.
hinc est & enim quod paulus cum
adhuc rudis eēt infidei uacati
one. quia iam dñi uerba per
ceperat. & caelesti gratia ple
nus erat. uas appellatur. cum
dicitur. uas electionis mihi est.
hinc pastores atq. doctores p
pheta admonet dicens. munda
mini qui festis uasa dñi. Ipse
& enim quasi mensae dñi uasa
postant. quia uitam fidelium
erudiendo tolerant. ut quandoq.
hanc dño ad holocaustum &
sacrificium pducant. Sed neq.
hoc negligenter intuendum
est. quod in eisdem uasis ho
locaustum & uictima dicitur
immolari. holocaustum enim
sicut superius diximus uictima
est. non tamen uictima semp
holocaustum. Quia cum quid

ex parte offertur. ex parte ren
netur. sacrificium quidem est.
sed holocaustum non est. Sunt
uero in multitudine magna
fidelium aliqui quem mundi
sunt. omnia relinquunt. cun
cta quae possident tribuunt.
nil sibi metipsis reseruant. ad
aeternam patriam medullitus
anhelant. seq. ex toto corde
in lacrimis mactant. huiusde
licet uasa super mensam sunt.
in quibus immolatur holo
caustum. Et sunt alii qui curā
ppriae domus gerunt. de filijs
cogitant. eisq. hereditate ser
uant. et qui tamen aeterni iu
dici memores. misericordiam
pauperibus impendunt. ali
menta ac uestimenta eis ex par
te quae decreuerint tribuunt.
hinc nimirum uasa super mensam
sunt. in quibus uictima immo
lata est. non holocaustum. qui
enim patientia & doctrina
sc̄orum admonendo. sustinen
do. atq. terrendo aliorum cor
da usq. ad hoc erudiunt. ut

omnia deserant. & totos se in amore
 re dñi accendant. aliorum uero
 ad hoc usque instruunt. ut quia om-
 nia relinquere non ualent. uel
 ex parte qua ualent misericordes
 fiant. & carnis curam cum anime
 cura partiantur. mensę dñi de
 quadris lapidibus instructę. ua-
 sa postant. in quibus immola-
 tur holocaustum et uictima.
 quia & perfecti sunt. sicut dictum
 est. cum omnia deserunt. totum
 cor in amore dñi accendunt.
 Et imperfecti sacrificium offerunt.
 quod ex parte deuouerunt.
 Sequitur. Et labia eorum palmi
 unius. reflexa intrinsecus per-
 circuitum. Quid est hoc quod
 mensuram labia palmo me-
 tuntur. nisi quod in palmo
 manus tenditur. Et sci patres atque
 doctores ea predicant. in quibus
 auditorum opera tendantur.
 Quasi enim manum extendimus.
 cum opera nostra dilatamus. Lo-
 quatur ergo unusquisque doctor.
 cor audientis exerceat. otioso-
 rum torporem excitat. quos

dum ad opera bona tetenderit.
 palmum se habere in labiis offen-
 dit. Pensandum quoque quia
 in palmo. digitus maior ac mi-
 nimus tenditur. Quid uero in
 maiori ac minimo digito. nisi
 magna & extrema actio designa-
 tur. Palmo ergo mensę in la-
 bia habeant. quatenus in
 doctorum suorum predicatio-
 ne auditor euigilet. et sic ex
 eorum admonitione magna
 opera faciat. ut agere & mi-
 nima non amittat. Sic minimis
 intentus sit. ut piger in agen-
 dis maioribus non sit. Unde
 per euangelium ueritas dicit.
 Ue uobis scribe & pharisei hypo-
 critę. quia decimatis menta.
 & anetum. & cuminum. et re-
 linquitis quę grauiora sunt
 legis. iudicium. et misericor-
 diam. & fidem. haec oportet
 facere. et illa non amitte-
 re. Per iudicium quippe.
 & misericordiam. & fidem.
 maior digitus operationis
 ostenditur. Per menta uero

& anetum & cuminum . digitus
paul dubio minimus figuratur .
haec ergo oportuit facere . et illa
non omittere . Quia si opus in
palmo metire uolumus . sic
necesse est ut tendatur mini-
mus . quatenus maior digitus
non adtrahatur . Bene autem
cum mensarum labia metiuntur .
& mensura palmi dicitur . ad-
ditur unus . ex doctorum p-
dicatione . sicut unitas tenetur
in fide . ita quoque unitas menti-
um seruetur in opere . Neque
opus bonum quod alter agit
alter ad discordiae malum p-
rumpat . Ita enim bona opera
facere debemus . ut per haec quoque
cum his cum quibus uiuimus .
unanimitatem in quantum pos-
sumus conseruemus . Ideo non
deserendo quod agimus . sed p-
ueniendo bonis persecutioni-
bus malum discordiae quod di-
meamus . Sic in suis operibus
unitatem palmi custodiens
paulus . discordiam generare
prohibebat . cum quendam iam

lapsum . atque ab ecclesiae
abiectum . iam uelle recipere
corinthios uideret . dicens .
Sicut aliquid donastis . & ego .
Nam & ego siquid donauit propter
uos in persona christi . ut non ar-
cum ueniamus a satana . Qui
uidelicet solet de bonis mala
generare . & hoc quod perca-
ritatem agitur . ad discordiam
contrahere . Unde mox de
ipso subiecit dicens . Non enim
ignoramus cogitationes eius .
Doctor autem qui per bona que
predicat in suis auditoribus rectam
operationem format . si mentes
operantium ad unam unitatem
non ligat . in labiis palmum habet .
sed ea qua edicta est palmi unita-
tem non habet . Pensandum ue-
ro est ualde quod dicitur . quia
earundem mensarum labia inter-
ius sunt reflexa . Tunc enim men-
sarum labia intrinsecus reflexen-
tur . quando doctores ad consen-
tiam reuocant . tacita cogita-
tione quod dicunt . quando
semetipsos subtiliter perscrutantur

si faciunt quod locuntur. Recte autē
cū reflexa intrinsecus mensarū la-
bia dicuntur. additur quoq. per-
cutum. ut non in qualibet se parte
considerent. atq. alias in semetipsis
pendere p̄mittant. Sed ubiq.
semetipsos inspiciant. & inquan-
tum p̄valent studeant singula
opera implere quae docent.

Nesi p̄dicantes facere bona dissimulant
sui uastatores sint. cultores alieni.
O doctor. ecce iam mensa es. iā uasa
postas. iam in uasis fidelibus pon-
dus holocausti uictime sustines.
sed intus reflecte labrum idē ad
cor reuoca sermonem. Audi qd̄
dicis. operare quod p̄dicas. Si
enim neglegis implere quod do-
ces. alius messem. seminas. & ip-
se a frumenti participatione ie-
iunas. Unde descriptum est.

Cuius messem famelicus comedit.
Messem quippe doctoris qui bona
loquitur sed non operatur. fami-
licus comedet quia is qui pa-
nem iusticiae esurit. operat̄
quae audit. & ipse fructum non
habet qui seminando laborauit.

Hinc salamon ait. Abscondit piger
manum suam sub scellam nec ad
os suum porrigit eam. Nemo
ita piger est. ut ad os manum co-
medendo reducere laborem putet.
sed piger nec ad os manum suā
porrigit. qui nec hoc uult opera-
ri quod dicit. Hinc iterū de be-
ne docentibus. & male operantib.
dicitur. Filii effrem intendentes
arcum & mittentes sagittas conuer-
si sunt indie belli. Intendunt ar-
cum atq. sagittas mittunt. qui
scripturae sacre sententias p̄po-
nunt. & uerbis rectis auditorū
uitia ferunt. Sed conuestunt
indie belli. quia post semetip-
sos redeunt in temptatione ui-
tiorū. & pectus opponere
non uolunt. quia intēptatio-
num cestamine non resistunt.

Hinc iterū dicitur. Auestisti
aditorium gladii eius. & non
es auxiliatus ei in bello. Gla-
dius quippe doctoris est ser-
mo dī. Unde p̄ paulum dicit̄.
& gladium sp̄s est uerbū dī.
Omnipotens itaq. d̄s cū doctores

respicit nulla operari quae dicunt.
indie belli adiutorium eis gla
dium auertit. quia intempra
tionem cestamine non pmittit.
eē eis adiutorium. doctrinae
uerba quae dedit. Abet igitur
gladium sed hunc in bello non
adiuuat. quia cum aduersitas
temptationis erupit. uerbi ob
liuiscitur. quod docebat. Ecce
enim de patientia forsitan mo
do sermo doctori est doctri
nae suae magisterio dicere
cogitur qualiter contra
inlata damna contra auditas
contumelias. patientia seruet.
Sed cum ipse uel damno uel con
fuerit lacessitus. oblitus quod
docuerat. uel inlesione pximi.
uel in red denda grauius con
tumelia excidit. Inter hec
itaq. cogitet quia mensa dī
est. labia intus reflectat. Ser
uet quod p̄dicat. Scriptū
quippe est. In patientia ur̄a
possidebitis animas ur̄as.
Et rursus scriptum est. Do
ctrina uiri. p̄ patientiam

noscitur. Sit itaq. index doctrine
patientia est. tanto quisq. doctus
ostenditur. in quanto paciens
fuerit. Hinc est enim quod bonus
ille discipulus qui magistrum tollere
uoluerat uidebat. p̄ magnae caritatis
affectum clamabat dicens. Pater
mi pater mi. currus isrl̄ & auri
ga eius. Quid fr̄s km̄. quod elias
currus isrl̄ & auriga dicitur.

Nisi quia auriga cogitat currus
postat. Doctor ergo qui maio
res populi & p̄ patientiam susti
net. & sacri eloqui uerbis docet.
& currus dicitur & auriga.

Currus quia tollerando postat.
auriga qui ex hostando cogitat.

Currus quia mala sustinet & au
riga quia populum bonis am
monitionibus exercet. Fostas
se autem contra uanam gloria
sermo doctori est. et mire in
sinuans qualiter debeat de
clinare eisdem ipsi sermonibus
uanam gloriam querit. quib.
contra eandem uanam gloria
disputat. Sugitur hoc ap
petit adipisci quod p̄hibet.

mensa intus labium non reflectit.
Tunc autem mensa dñi ex quadrif
 lapidibus extructa. habebit intus
 labium reflexum. si studuerit audi
 re quod dicit. Scriptum quippe
 est. neq. p contentionem. neq. p in
 anem gloriam. Atq. isdem rursus
 egregius predicator dicit. nec que
 rentes ab hominibus gloriam.
 neq. a uobis. neq. ab aliis. De p di
 cationis & enim labore. laudē
 transitoriam querere. quid est
 aliud. quam rem magnā uili p
 cio uenundare. Sed est indoctri
 nae uerbis graue p ericulum. quae
 saepe p sermonem doctum. fa
 uoris audientium sequuntur.
 & cum doctores ab eo quod bene
 innotuerunt ad parere iam
 minores indietis nolunt. doc
 trinae uerbum quod adquiren
 dis animabus auditorū ex om
 nipotentis di amore inchoaue
 runt. in hoc postmodum pad
 quirendis laudibus laborant.
 Et qui in uerbis di querebant
 lucro spiritalia prius tempo
 rales. postmodū furores se

cuntur. Unde fit. ut siue rec
 ta quelibet opera. seu scāe doc
 trinae uerba. in omnipotentis
 di iudicio pereant. cum p haec
 quisq. transitorius fauoribus
 anhelat. Hinc & enim p p p he
 tam iudeae dicitur. quid in
 seipsam incauta mens inuenit.
 si factum post culpam. suas caute
 cogitationes rem. Oliuam
 uberrimam. pulchram. fruc
 tiferam. speciosam. uocauit dñs
 nomen tuum. ad uocem loquele
 grandis exarsit ignis mea. &
 combusta sunt fructecta eius.
 oliuam quippe uberrimam.
 & pulchram. fructiferam & spe
 tiosam. dñs uocat. cuius uel
 efficacia in operatione. uel
 in scā studia in uerbis scien
 tia ad pbat. Sed ad uocem lo
 quele grandis exarsit ignis
 mea. qui cum laudare quis
 coeperit. erubescit forsitan
 minor uideri quam dicit.
 & studet eē quod dicatur.
 Uox dñi grandis loquele est
 fauor adulantis. scriptū est.

qui benedixit pximo suo uoce
grandi. denocte consurgens.
similis est maledicenti. Ad
uocem ergo loquele gran
dis exarsit ignis in ea quia
in magnitudine fauoris. flā
ma in corde accenditur de
amore laudis. Sed omnia
oliue frutecta comburentur.
quia ante omnipotentis
di oculos. uel que bene
gesta. uel que scienter
sunt dicta depereunt.
cum iam non amore dñi.
sed intentione transitorie
laudis fiunt. Sic enim
sepe cogitatio sinistra sub
iungit. ut uix ipse quicq
dem cogitationes generat
animus agnoscat. unde
p̄dicator egregius. cum lo
quens subtiliter diceret.
uiuus est di sermo & effi
cax. & penetrabilior om
ni gladio ancipiti. et p̄
tingens usq. ad diuisionē
anime ac sp̄s. ilico subiun
xit. conp̄cogum quoq. &

medullay. & discretor co
gitationū & intentionum
cordis. Distinguet enim di
sermo conpages & medullas
qui adiscernit cogitationes
& intentiones cordis. P̄ con
pages quippe ossibus ossa
iunguntur. Et sepe dum
quedā recta cogitatione agimur.
Sed subito in laudis amore dech
namus atq. hoc p̄ laude facimur.
quod prius facere pueritate
coeperamus. quia cogitatio
nes cogitationibus adiunguntur.
Quasi quedā in sp̄i conpages
fiunt. Sed habent ossaq.
in conpage iuncta sunt.
& iam medullas. Quod
p̄dicator sc̄s a pestius in
tulit cum subiungit. dis
cretor cogitationum & in
tentionum cordis. conpa
ges enim nr̄ae cogitationes
sunt. medulle autem in
tentiones. et si aliud cogi
tamur atq. aliud est quo
p̄ cogitationem intendimur.
Nam si quis p̄posito numeroy

p̄mio populi uel uidue cau-
 sam defendat. & fostasse
 ecclesiam ingrediens suis p̄-
 cibus dō dicat. tu uidet quia
 causam pupilli & uidue de-
 fendo. iste p̄culdubio quid
 cogitat scit. sed quo intendat
 eius cogitatio ignorat. Aliud
 quippe cogitat. atq; aliō
 intendit. Non enim defen-
 sionem pupilli uel uiduae.
 sed mercedem nummorum
 querit. Nam tollat tempo-
 rale p̄mium. & pupillum
 ac uiduam non defendit.
Sermo itaq; dī discretor est
 cogitationum & intentionū
 cordis. Qui non aspiciat quid
 apud temetipsum cogitas. sed
 p̄ medullam conpages id est
 p̄ intentionem cogitationis
 quid accipere requiras. Re-
 stat ergo ut doctor cum lo-
 quitur. quasi mensa dī sep-
 intus labium reflectat.
 ne aut mala intentione lo-
 qui inchoet aut cum be-
 ne coeperit. seductus fauo-

ribus inappetitum alium de-
 clinet. Fostasse autem de
 custodia disciplinae. sermo
 doctoris est. & sepe contin-
 git ut discipline regulam
 quam scit dicere. nesciat
 tenere. Quia aut nimio
 zelomotus. minus semper
 manuetudine placidus. mi-
 nusse contra uitia in zeli
 stimulo inflammat. Ma-
 gna enim consideratione
 debemus pensare quod
 scriptum est. quia inua-
 sit templi. inter cosdnas
 & plectas. boues. leones.
 & cherubin sculpte sunt.
 & subter boues & leones.
 lora de pedentia. Corona
 quippe signum uictoriae.
 plecte autem concordiae
 unanimitatem signant.
Cherubin uero plenitudi-
 nis scientiae dicuntur.
Sacerdotes enim atq; docto-
 res inter coronas & plectas
 id est in fositudinem bo-
 ni operis. quo ad uictoria

currunt. & caritatis concordia.
quo a se uicissim non discrepant.
p boues leones atq. cherubin
designati sunt. quia imple
nitudine scientiae quam
habent. necesse est ut bo
um mansuetudinē tene
ant. & feruorem leonem
quatenus indisciplina quā
predicant eo ex scō zelo
accenssi sint. & ex pater
na dulcedine tranquilli
Quibus subter se lora de
pendeant. ut discipline
suae retinacula. quibus
ipsi legati sunt. & iam
subiectis suis sollicite in
pendeant. Subter eos enī
lora dependere est custo
die uincula subditis te
nere. Quae tunc recte
seruantur cum nec boū
mansuetudo in zeli fer
uore amittitur. Nec le
onum terror in mansuetu
dine declinatur. Tanta
quippe debet eē discretio
ut nec disciplina omnia

miseriordia sit remissa ne si
inordinate culpa dimittitur.
is qui est culpabilis in reatu
grauius adstringatur. Et rur
sum si culpa in moderate re
tinetur. tanto qui corrigitur
deterius fiat. quanto ergo se
nihil ex benignitatis gratia agi
considerat. Exhibenda itaq.
prauus est asperitas in offen
sione. caritas in mente. Ut
& dura ostensi delinquentē
coerceat. & caritatis custo
diam mercedem mansuetu
dinis non omitat. Ecce dū
loquor. ioseph animum pul
sat. ut ostendenda que dico
ipse testis ueniat. Ceste sō
num quod de puectu suo
uiderat fratribus narrans.
p hoc quod innocenter
retulit. malitiae contra
se stimulos excitant. Ab
eisdem fratribus isinabe
litis est uindictis in aegyp
to ductus. mira omni po
tentis dñi dispensatione
eielem egypto p̄latus est.

Cumq. in terra chanaan fames
 exurgeret. fratres ad aegyptū
 ueniunt. Ioseph p̄latum ae
 gypto reperunt eumq. sub
 missis ad terram ceruicib. ad
 orauerunt. Et quia mutare
 dī consilium non ualet. quem
 ideo uendiderant ne adorarent.
 adorauerunt. quia uendider̄.
Tunc ipse uir dī. spū discretio
 nis plenus. cognouit fr̄s non
 cognitus. Sed memor culpe.
 & remissor iniuriae. mala
 fratrum nec reddere studuit.
 nec sine purgatione laxare.
Nam suspecta uoce p̄tinus dixit.
Exploratores estis uos. ut ui
 deatis infirmiora terrae
 uenistis. Lam nunc experi
 mentum uiri capiam. per
 salutem pharaonis non egre
 dimini hinc. Oiaculum in
 corde. peregrini uenerant.
 famis periculum fugiebant.
 frumenta q. que rebant
 non acceperant. Et ferri
 se in super obiectione
 criminis uidebant. Inter

hec ducuntur ad carce
 rem. & post triduum edu
 cti. adhuc in eadem aspe
 ritate terrentur. Lam
 reditur ad cor iam culpe
 memoria pulsat animum.
 atq. inter se inuicem lo
 cuntur. merito hec pati
 mur. quia peccauimus in
 fratrem nr̄m. uidentes an
 gustiam anime illius cū
 de p̄cicaretur nos. & non au
 diuimus. idcirco uenit
 sup nos tribulatio ista.
In his autem cor ioseph amo
 re iunctur. secessu petit.
 soluit flendo quod p̄ccati
 debuit. seuerus ad fratres
 reuestitur. ut cruciatus
 eorū animus. a culpa li
 beraretur. Post hec unū
 religatur in uinculis. di
 mittuntur ceteri cum fru
 entis. ut unus frater se
 niat quem minimum se
 habere dixerant. Uenit
 post modum frater. uince
 bat mentem pietas. cū fr̄

innocens uideretur. Sed p
manebat in ostensione as
peritas. ut fr̄s noxi pur
garentur. Frumenta dant̄.
serfus in sacco iunioris fr̄s
absconditur. fusti post eos
questio mouetur. mittit̄
ut redigantur. addici in
seruitutem decernitur.
apud quem serfus fuisse
inuentus. In sacco ultimi
fratris inuenitur. tunc
beniamin reducitur. ad
flictionem fratres eum
secuntur. ostamenta mi
sericordiae cruciat & anḡt.
Reuersi igitur in terrā
cum lacrimis. p̄strati
ueniam postulant. Me
mores enim quid de illi
pari p̄ miserant. merore
indolletabili tabescerant.
Tunc se ultra cohibere
non ualens. pietas clau
sa prupit ad medium.
& excussit caritas laci
mas. deuultu seueritatis.
deisa est ira. quae appa

rebat & non erat. Osten
sa est misericordia quae
rat & non apparebat. Si
uir sc̄s facinus fratrum
& dimittit & uindicauit.
Sic uigore clementiam tenuit.
ut delinquentibus fratribus
Nec sine ultione pius existe
ret. nec sine pietate distri
ctus. Ecce hoc est magr
sterium discipline. ut cul
pas & discrete nouerit
parcere. & pie resecare.
Qui autē discretionis sp̄m
non habent. aut sic dimit
tunt peccata ut non cor
rigant. Aut sic quasi cor
rigendo ferunt ut non
dimittant. Doctor ergo
cui de discipline modera
mine loqui necesse est.
mensam dī se eē sciat. atq̄
intus labrum reflectat.
ut quod docendo loquit̄.
hoc sub discretionis sp̄u
uigilanter operatur.
Nec si quaedam sibi de eē
considerat. o poster ut

ab eorum p̄dicatione conti-
 nescat. Locus quippe eius
 exiit ut loquatur. Uer-
 bis ergo suis semetipsum
 conueniat. & si non ideo
 loquitur quia operatur.
 Ideo operatur quia loqui
 conpellitur. Ubi itaq;
 conspicit se opere imple-
 re quod dicit. ibi audi-
 tores ammonet. eorum
 quae animus ad studiū
 bone operationis accen-
 dat. Ubi autem nec-
 dum se uidit implese
 quod loquitur. ad bona
 de quibus auditores am-
 monet. sequoq; pariter
 inflammatur. Ut ipse & iā
 simul discat in opere.
 quod p̄ eum loquitur
 ueritas in p̄dicatione.
 Saepe enim quod uiuen-
 do nescimus conpulsī
 loco doctrine loquendo
 discimus. & dum de
 cogitatione. nr̄ae pigri-
 tiae reatus nascitur

in mente. eandem mente
 conpunctio subito obsta-
 transuerberat. & sua uoce
 excitata euigilat in opere
 quae prius torpebat in
 otio sine uoce. Ecce autē
 cum mense labium pal-
 mo tenditur. Idest cū
 p̄ doctoris os contra uitia
 disputatur. atq; ad bo-
 na opera cor auditorū
 accenditur. Multi qui
 eius uerba audiunt.
 quanta uel qualia ma-
 la p̄petrauerint recog-
 noscunt. atq; ad eum
 confitentes ueniunt.
 eum peccatis suis inter-
 cessorem fieri cum fletib;
 petunt. ut ipse orando
 deleat culpas. quas p̄di-
 cando manifestat. Unde
 & subditur. Super
 mensas autem carnis
 oblationes. Doctores
 & enim sc̄i. cum p̄ con-
 punctis peccatorib; atq;
 confitentib; omnipotenti

dño p̄ces fundunt. p̄ hoc
quod ueniam carnali con-
uitae postulant. mensē
dñi carnes oblationes.
Ut ergo sint p̄ quibus con-
uersis & flentibus rogent.
oposiet ut eisdem prius
in peccato positus p̄dicent.
Cum iam coeperint pecca-
ta relinquere ad innocen-
tiae festinare. necesse ē
ut ergo eos in ore doctoris
incrementa p̄dicationis
excrecant. Et quibus
dam doctrinae suae uer-
bo tantum uehementius
insistat. quanta eos gra-
uius cecidisse considerant.
uidelicet sciens. quod in
se tanto mercedem mag-
nae remunerationis acci-
piat. quanto uerbis suis
alios de profundioribus pec-
catis leuat. Libet inter
haec sc̄i euangelii ad me-
dium uerba deducere.
cuius sacra historia per
hoc quod factū miraculū

narrat. que mira cot-
tidie aguntur denuntiat.
Nam cum fessi atq; ieiunū
ad dñm populi cum ue-
nissent. discipulis dñs
dicit. Misereor sup tur-
bam quia ecce iam tri-
duo sustinent me. nec ha-
bent quod manducent.
& si dimiserō eos ieuunos
in domum suam. defici-
ent in uia. quidā enim
ex eis de longe uenerunt.
Turba triduum dñm su-
stinet. quando multitu-
do fidelium. peccata
quae p̄petrauit p̄peni-
tentiam declinans. ad
dñm se in operibus in-
locutione atque incogi-
tatione conuertit. Quos
dimittere ieuunos in do-
mum suā dñs non uult
ne deficiant in uia. quia
uidelicet conuersi pecca-
tores in p̄senti seculi uia
deficiunt. si in sua con-
scientia sine doctrinae sc̄e

pabulo dimituntur. Ne ergo lassentur huius peregrinationis itinere. pascedi sunt sacra ammonitione. Valde autem pensanda est pia sententia quae processit ex ore ueritatis qua dicitur. quidam enim ex eis delonge uenerunt. Et si autem qui nihil fraudis & nil carnalis corruptionis ex pestus. ad omnipotentis dei seruitium festinauit. Iste delonginquo non uenit. qui in corruptione est & innocencia proximus fuit. alius nulla impudicitia. nullis flagitiis inquinatus. solo autem coniugio ex pestus. ad ministerium spirituale conuersus est. neque iste uenit elonginquo. quia usus coniunctione concessa perlicita non errauit. Alii autem post carnis flagicia. alii post falsa testimonia. alii post facta fusta.

alii post inlatas uiolentias. alii post perpetrata homicidia. ad penitentiam redeunt. atque ad omnipotentis dei seruitium conuertuntur. hu uidelicet ad deum delonginquo ueniunt. Quanto & enim quisque plus in prauo opere errauit. Tanto ab omnipotente deo longius recessit. Nam & prodigus filius qui patrem deseruit. abijt in regionem longinquam in qua porcos pascit. quia uictia nutritur. Dentur igitur alimenta etiam qui delonginquo ueniunt. quia conuersis peccatoribus. doctrinae sanctae. cibi praebendi sunt. ut in deum uires reparent. quas in flagitiis amiserunt. quia sepe a doctoribus tanto necesse est ut largioribus cibis doctrinae satientur. Quanto fessi maioribus uictis

uenerant. Et cum iam con-
fiteri coeperint malaq;
commiserunt. atq; con-
fitendo relinquere & fle-
tibus punire. necesse
ut doctores scī p̄corū
peccatis sollicite exorent.
quatenus mensae dñi car-
nis oblationes postent.
Quod quotiens agunt. in
hoc quod p̄ alienis pec-
catis interueniunt. sua
ante dī oculos amplius
detergunt. quia ea ip-
sa caritate se iustifica-
nt. Quia mira pietate
p̄ alienis iniquitatibus
se in lamentis mactant.
Nec laboriosum debet eē
doctori p̄ conuersis pecca-
toribus lacrimas funde-
re. quando & ipse qui
omnia creauit homo fac-
tus. p̄ n̄ris iniquitatib;
in cruce sanguinē fudit.
Qui uiuit & regnat cū pa-
tre in unitate sp̄s sc̄i d̄s p̄
omnia secula seculorū am̄.

INCIPIT OMELIA DECIMA
SACRA ELOQUII
MISTICOS SENSUS
ut propheta p̄ ad spi-
rationem scī sp̄s pruden-
ter intellegens dicit.
Mirabilia testimonia tua
dñe ideo scrutata est
anima mea. Qui rursus
ait. Reuela oculos meos
& considerabo mirabi-
lia de lege tua. Qui enī
necdum̄ occulta de ap-
tis intellegit oculos uel
a totos habet. qui uero
iam intellegit. reuela-
tos. Et mirabilia de lege
dī considerat qui spiri-
taliter litere uerba
discutiens. quae inte-
rius magnitudo lateat
pensat. An non est mira-
bile quando aliud au-
ribus sonat. atq; aliud
exit ad intellegentiam
quod non sonabat. Cui
ergo uerbum sacri elo-
qui. nisi lapidi simile

dixerim in quo ignis latet
 qui manu quidem frigidus
 tenetur. Sed percussus
 ferro per scintillas emicat.

Atque hoc emittit ignem
 qui post ardeat. quod
 prius manus frigidum
 tenebat. Sic & enim sic
 uerba sacri eloqui. que
 quidem per narrationem
 littere frigida tenentur.

Sed si quis hęc adspirante
 domino intuens intellectu
 pulsauerit. demysticis
 eius sensibus igne perduc.

Ut in eis uerbis post animam
 spiritaliter ardeat que
 prius per litteram ipse quo
 que frigidus audiebat.

Eccē per prophetam dicit. Ex
 tra postam interiorem
 gahophilatia cantorum.
 in atrio interiori quod
 erat in latere poste re
 spicientis ad aquilonem.
 & facis eorum contra uiam
 australem. una ex latere
 re poste orientalis que

respiciebat ad uiam aquilonis.
 In his itaque uerbis lit
 tere ad amore dei cuius
 animus inferuescat quin
 potius quis non ex ipsa
 eorum lectione tepe fiat.

Si autem latens in littera
 spiritalis medulla dis
 cutitur. Per hoc scintil
 le intellectus exeunt.
 & incendunt quod pri
 us cordis auribus fri
 gidum sonabat. Nobis
 tamen ut se adspirante
 domino interior intellec
 tus aperiat. Ipsa prius
 narratio iuxta litteram
 pate fiat. At enim
 quia postea erat inte
 rior. atque extra hanc
 atrium quod appel
 latur interius. ac de
 inde id est aquilonis
 austrum. atque orientis
 poste describuntur.

Ut ipsum atrium quod
 est extra postam interi
 orem dixerat. a postis

exterioribus eē interioribus
ostendat. Atrium ergo
hoc & foris et intus est.
Foris. quia extra postam
interiorem. intus autem.
quia intra postas exteri
ores. Gazophilata quo
cantore eē in hoc eodem
atrio narratur. quae
a latere poste posita
dicuntur. respiciente
ad aquilonem. Sed ipsa
eadem gazophilata
ad australem uiam re
spiciunt. & subditur.
Ex latere poste orientalis
quae respiciebat ad uiam
aquilonis. In quibus uerbis
a peste intellegitur. quia
cantore gazophilata.
inter latius poste respi
cientis ad aquilonem.
& latius poste orienta
lis fuerant posita.
Quae postae uidelicet
respiciebat ad uiam a
quilonis. facies itaq.
gazophilatores contra

uiam australem. sed po
sitis inter postam orat
orientis & aquilonis.
Posta ergo interior ha
bebat ex latere postae
aquilonis. Ex alio quoq.
latere postam australem.
In fronte uero uestibuli
orientalis postae surrex
erat. atq. sic atrium qd
erat extra postam inte
riorem. ut hoc quoq.
eēt interioris. poste exte
rius ambiebant. Haec
de uerbis latere subbre
uitate transcurramus.
in eis sensibus mysticos
non breuiter exquiramus.
In parte autem superio
re tres poste descrip
te sunt. id est orientis.
aquilonis & austru.
Moxq. interioris atrii
tres aliae narrate. id
est austris. orientis &
aquilonis. Ac deinde
postae atrii interioris
dicta est. in qua mense

de quadris lapidibus ex
tructe memorantur.

Et postea respiciebat
ad aquilonem. in qua
mense eet ad sacrificiu
non ad holocaustum.

Unde interiori diximus
significari ecclesia in
exteriori sinagoga. Sed
his expletis. rursus pp
incipit interiori
postam atq. tres alias
ide aquilonis austi &
orientis. describere. Et
ineat atrio interiori
quod erat extra postam
interiorem. ee gahophi
latia. cantores. sacer
dotes. templum. alta
re. & sacrificia phibet.

In quibus uerbis quia
de scae ecclesiae insti
tutione narratione
alia ab eis quae prius
dixerat coepit. patet
quod interioris poste
intellectum mutauit.

Si enim sub uno intellectu

omnia diceret. nouo
ordine ipsa atq. alia
replicaret. Nam quomo
do possumus extra por
tam interiorem atriu.
gahophilatia. cantores.
sacerdotes. templum.
altare sacrificia dicere.

Si peandem postam in
teriolem. hoc loco sca
ecclesia designetur.

Cum enim cuncta haec
intra ipsa sint. quodo
extra postam interio
rem sunt. si extra aec
clesiam non sunt.

Intellegi ergo posta inte
rior potest eade qua
iam longe superius lo
citi sumus. que contra
postam aquilonis & o
rientallem dicitur po
sita. P. quam figurari
diximus aditum. qui
nobis ad interiora ga
uedia patriae caeles
tis aperitur. Unde
hic quoq. p postas quae

circum uestibulum nar-
rantur. Sc̄a ecclesia. per
postā uero interiorem.
celestis regni. aditus figu-
retur. Sed ne quis me uer-
ba sc̄i sp̄s aestim& ad in-
tellectum meum uolen-
ter inflectere. & dicat.
quia de postā interiori
significationē sc̄e ecclesie
quam semel dixi. muta-
re non debui. in fulgen-
te di omnipotentis gra-
tia. quae cepimus ipsa
teneamus. Ut & postā
interior sign& ecclesiā.
quae os ad interiora gau-
dia p̄duc̄. Et gāophi-
latia cantores. sacerdo-
tes templum altare
sacrificia sint in atrio
quod est extra postam.
Et tamen extra ecclesiā
non sint. Si enim sub-
tili inuestigatione p̄-
quirimus. nil obst&
intellegi. ut interiorē
postam sicut dictū est.

Sc̄am ecclesiam sentiam&.
De qua nunc dicitur.
Et extra postam interio-
rem gāophilata can-
tor& in atrio interiori.
Quo sunt & enim quae
dicuntur. Postā inte-
rior atq; extra hanc
atrium interius. qua-
tenus. hoc ipsum atriu
& exterius sit & intus.
Et exterius a postā. inte-
rius autem sicut p̄dixim&.
postis quas narrando sub-
iunxit. Sc̄a enim eccle-
sia duas uitas habet.
Unam quam temporaliter
ducit. Aliam quam inae-
ternum recipit. Unam
qua laborat in terra.
Alia qua remuneratur
in caelo. Unam qua mer-
ces collegit. Alia uero
in qua iam de receptis.
mercedibus gaudet. Atq;
in utraq; offert sacrifi-
cium. hic uidelicet & sacri-
ficiū conpunctionis

& illic sacrificium lau-
 dis. De hoc sacrificio dicit.
 Sacrificium dō sp̄s contri-
 bulatus. De illo autem
 scriptum est. Tunc accep-
 tabis sacrificium iusticie
 oblationes & holocausta.
 De quo rursus ait. Ut can-
 te tibi gloria mea & non
 conpungar. In utroq;
 autem sacrificio ear-
 nes offeruntur. quia
 hic oblatio carnis est ma-
 ceratio corporis. ibi obla-
 tio carnis est in laude dī
 gloria resurrectionis. Tunc
 quippe illic quasi in holo-
 caustum offeritur caro.
 quando in aeterna incor-
 ruptione permutata
 nil contradictionis. nil
 mortalitatis. habuerit.

Quia tota simul amoris
 eius signibus accensa. in lau-
 de sine fine permanebit.
 Posta ergo hec interior idē
 scā ecclesia habeat inte-
 riora sua. illam uidele &

uitam quae adhuc oculis
 nris occulta est. habeat
 extra eā atrium exterius.
 id est uitam p̄sentem. In
 qua omne bonum agitur.
 ad bonum sine fine pueni-
 atur. Sint ergo interiori
 atrio quod tamen extra
 postam est. galophilata
 cantōx. quia electi quiaq;
 atq; p̄fecti. qui adhuc
 in carne mortali subsis-
 tunt. & intra sinum sunt.
 scā ecclesie. & adhuc ex-
 tra secreta gaudia inte-
 rioris uitae. Sint galophi-
 lata cantōx. interioris
 & exterioris. quia corda
 scōx. quae omnipotenti
 dō desiderium suum. p.
 magni ardoris amorem
 cantant. & iam intus sunt.

Et adhuc intus non sunt.
 qui in scē ecclesie sinu
 posita & iam uident p̄sp̄m
 quod intus fortiter a-
 ment. & tamen adhuc
 non uident p̄fecte

quod amant. Sint itaq;
interiori atrio ga^zophila
ria sed extra posita. ut iam
& intus sint p^{er} plenariū
effectum. Quid sunt autē
ga^zophilaria cantō^rū.
nisi scā desideria amantiū.
qui p^{re}cepta diuina quasi
quasdam diuitias custo
diunt in mente. Quas
cantando seruant. quia
mandata di non ex timo
re p^{er}ficiunt. eisq; ipse
sacri eloqui p^{re}ceptionis
cantabiles fiunt. quas
non ex tristitia sed ex
desiderio semper ope
rantur. Vultis cor ius
ti quasi cuiusdā canto
ris ga^zophilatiū audire.
Cantabiles mihi ^{claris} iustificati
ones tuae. in loco inco
latus mei. Iustificati
ones dī dicimus p^{re}cepta
diuina. que nos iustos
faciunt si impleantur.
Quae tunc nobis in loco
incolatus n^{ost}ri cantabiles

fiunt. quando in hac pe
grinatione uite pren
tis. ipsa eadem mandata
diligimus. ex desiderio
implemus. Hinc est quod
isdem psalmista iterū
excantato^rū. ga^zophi
lario sese insinuat qui
ait. Misericordiā & iudi
cium. cantabo tibi d^{omi}ne.
Misericordiā d^{omi}ni. que
peccata laxantur can
tare & iam peccator
debet. idē & hanc cum
gaudio dicere atq; spe
rare. Sed si quis ita iustus
est. ut eius sibi aeternū
iudicium ante mentis
oculos reuocet. & non
contremiscat. ac potius
uenire ad illud examen
tanti iudicis p^{re}sumat.
festinet & gaudet. Quis
quis ille est mag^{is}. qui
iam misericordiā d^{omi}ni &
iudiciū cantat. Can
tat quippe iudicium
ad quod intrare non

trepidat. Sit ergo
 mens illius gathophi-
 latium cantorum. ut
 per diuitias misericordie
 quas accepit. letus per-
 gat ad iudicium quod
 iam non per-timescit.
 Videamus si placet fr̄s
 lemi. aliud quoq; ga-
 thophilatium cantoris.
 Forsitan & ipse iudiciū
 cantat. quod & enim
 dicit. Ergo & enim iam
 delibor & tempus mee
 resolutionis instat. Bo-
 num testamentum cetaui.
 fidem seruaui. cursum
 consummaui dereliquo
 reposita est mihi corona
 iusticie quam reddet
 mihi dñs in illa die iustus
 iudex. Qui labore suo
 conscius. memor testa-
 minis quod egit. memor
 fidei quā seruauit. eē si-
 bi in iudicio repositam
 coronam dicit. eaq; sibi
 in illa die reddi sperat

potius quam donari. P̄fec-
 to patet. quia iudicium
 cantat quod uenire desi-
 derat. Unde & iam subdit.
 Non solum autem mihi. sed
 & his qui diligunt aduen-
 tum eius. Nemo enim ad-
 uentum iudicis diligit.
 nisi quise habere causam
 in iudicio bonam nouit. Eox
 ergo corda qui aduentū
 iusti iudicis diligit.
 gathophilatia cantoris sunt.
 Quia p̄ p̄sumptionē gratie
 & uite p̄ iustitias sc̄i de-
 siderii cantant iusti iu-
 dicium. quod omnes in-
 iusti p̄timescunt. Memi-
 nit autem cartas ur̄a.
 quia superiori locutione
 p̄ postam orientis fidem.
 p̄ aquilonis spem. per
 austri autem caritatem
 diximus designari. Hæc
 itaq; gathophilatia inter
 postam orientis & aqu-
 lonis eē memorantur.
 atq; ad uiam australe

respicere. quia corda scōrū
inter fidem & spem posita.
australem uiam respiciunt.
quae scāe caritatis ignib.
inardescunt. Ipsa quoq.
orientalis postea respice
re dicitur. ad uiam aequi
lonis. quia nobis per fidē
quidem omnia in bap
tismate peccata laxant.
Sed tamen adhuc hic uiuimus.
& iam post fidem sepius
ad peccata declinamus.
Et quasi orientis postea.
uiam aequilonis respicē.
cum uita nra post per
ceptā fidem. ad huc ali
quatenus in frigore cul
pe torpescit. Quis enim
in hac uita ualeat post
fidem sine culpa uiuere.
cum iohannes dicit. Si
dixerimus quia peccatū
non habemus ipsi nos se
ducimus. & ueritas in
nobis non est. cuius uer
bis iacobus con^{firmans} mendans
ait. In multis enim offendimus

omnes. Si autem pecca
ta p̄terita in
fidei p̄ceptione dimis
sa sunt. Et adhuc post
fidem ad peccatum de
clinatur. quae nobis
erit p̄sumptio iusticie.
qui spes uitae p̄manen
tis. nisi ut nunc dum
adhuc inter posteam
orientis & aequilonis sumus.
ad uiam australem men
tis oculos leuemus.
quae nos & scā caritate
feruentes. calor nos amoris
liberet. ac culpa teporis.
& frigoris. Sunt ergo ga
zophilata inter posteam
orientis & aequilonis.
Sed sicut dictum est ad
australem uiam facies
intendant. Ut inter
hoc quod nati infide sumus.
& quod post ad peccata
delapsi de spe pietatis
p̄sumimus. exerceamus
nosmetipsos in ardo re
tarnatis. & ibi tendamus.

oculos cordis. ubi accen-
 dimur ignibus amoris.
 Post autem p aquilonis
 postam gentilitas. pau-
 stralis uiam iudea. p
 orientis autem postam.
 ipse dñs designari.
 Paquilonem quippe
 non in merito gentili-
 tas figuratur. quam
 ille in temporis frigo-
 re possedit. qui dixit.
 Sedeo in monte testamen-
 ti. in lateribus aquilo-
 nis. p australem quoq;
 postam recte iudea acci-
 pitur. in qua spirituales
 patres. celesti amore fer-
 uerunt. Quorū unus
 loquitur dicens. Con-
 ueste dñe captiuitate
 nrām sicut torrens
 in austro. Quae & si
 carnalem populum
 habuit. in quo uelut
 aquilonis figura por-
 tauit. in scis tamen suis
 doctoribus apphetis.

ad dñm ac proximum ca-
 lore caritatis arsit. Ori-
 entalis autē postā non
 in merito ipsum signat.
 de quo scriptum est. Ecce
 uir. oriens nomen eius.
 & de quo zacharias ait.
 Uisitauit nos oriens ex
 alto. Sint ergo gatho-
 philatia cantōre exla-
 tere postē aquilonis.
 quia non solum in iu-
 dea corda scōre fuer-
 spiritaliter accensa.
 sed etiam in gentilita-
 tis multitudinem.
 ad scāe fidei sacramenta
 conuersa est. ardent
 corda scōre amore
 celestis patriae. inhi-
 ant gaudis aeternis.
 sperant ad societatem
 suorū cuius in cae-
 lo. Sed tamen exempla
 huius ardoris quem
 dono scisps acceper-
 ad spiritalibus patri-
 bus sinagoge capiunt.

Vnde ipsa quoque galopha
latia & in aquilonis late
ra posita. oculos ad uiam
australem tendunt. Ecce
enim ex gentibus uenimus.
sed in hoc quod per sancti spiritus
amorem ecclesiam. iudeae
patres aspiciamus. qui nobis
in suis dictis cotidie. sancti
desiderii exempla praebent.
Annon quasi calore me
ridiam feruoris ardebat.
quia aestuebat dicens.
Sicut seruus desiderat
ad fontes aquarum. ita
desidera anima mea
ad te domine. Sicut anima
mea ad dominum uiuum quan
do ueniam & apparebo
ante faciem dei.
qui rursus ait. Psallam
& intellegam in uia in
maculata quando ue
nes ad me. hoc quod
ardore succensus fuerat
qui dicebat. Nunc di
mittis domine seruum tuum
secundum uerbum tuum in pa

ce. quia uiderunt oeu
li mei salutare tuum.
quia ergo ex gentilitate
uenimus. sed sanctos iu
deae patres nobis indi
uini amoris imitatione
proponimus. quasi que
dam camorum galopha
latia. ex latere porre
que uiam aquilonis res
picit sumus. Sed ad uiam
austri facies tenemus.
Et notandum quod haec
eadem galophatia in
ter postam aquilonis
& orationis esse prohibetur.
quia post incarnatione
dominicam multitudo
gentium ad fidem uenit.
atque inter ipsos fideles
populos & sacramenta
dominice incarnationisque
medullitus diligunt cor
da amantium surgunt.
habeant ergo sancta galopha
latia hinc orientis postam
& inde aquilonis. qua
inter ipsa redemptionis

210
sue mysteria quae se-
cuntur. & carnales. &
intra scām ecclesiam
tolerant. multi in dñm
fostu amore p̄ficiunt.
uistatibus excresecunt
aeterni iudicis aduentū
que dicitur. & interea
quae amant atq; que
tolleant. Quasi quae-
dam gazophilata diui-
tias in mente seruant.
Nec inter sacramenta
quae diligant. & qui-
am contraria que por-
tant deficiunt. quia
ad australem uiam
facies intendunt. Quid
enim parumur. quod
patres nri p̄ amore
dñi antea non p̄tuler̄.
Notandum uero quod in
postam austri & aqui-
lonis orientalis postam
eē describitur. Quia
ac redemptor nri de
iudea natus est. moxq;
in fide sua ecclesiam

ex gentibus traxit. Qua-
si enim inter meridiā
postam & aquilonis ori-
entalis aparuit. quia ex
illa uenit. & istā in suo
seruitio conuestit. Unde
& bene dicitur. quod
postam orientalis eandē
adiuā aquilonis respicit.
quia natus dñs sinagogā
deruit. & multitudinem
gentium collegit. Notan-
dum quoq; est quod
dum de gazophilata
diceretur. & facies eorū
adiuam australem. ad-
dictum est unam. Ut ui-
delicet a peste seruiam.
quia non alia est uia
ad celestem patriam nob̄
qui ex gentilitate uenim̄.
atq; alia illis patribus qui
fuerunt in iudea. Sed
haec eadem una uia est
nobis & illis. que nos
ad aeterna gaudia
p̄ducit que nobis p̄ euan-
gelium dicit. Ego sum

uia ueritas et uita. Et de quo
psalmista ait. Ut cognos-
camus in terra uiam tua.
et in omnibus gentibus sa-
lutare tuum. Quod enim
ebraice est ihs. hoc latine
dicitur saluator. In terra
ergo uia cognoscitur. quia
in the dante secula. et homo
factus in fine seculi. gen-
tibus est manifestatus.
Una est ergo uia & illis qui
ab austro sunt. et his qui
ab aquilonis parte respi-
ciunt. quia electis iudeis
et gentibus. dñs ac redem-
ptor noster expulsa poe-
na fornicidinis. ad patrem
factum est iter amoris. atq.
adiutorium per ueritatis.
SEQUITUR. Et dixit ad me.
hoc est gazophilatium qd
respicit uiam meridianam.
sacerdotum qui excubant
in custodia templi. Atq.
mox subditur. Porro ga-
zophilatium quod respi-
cit ad uiam aquilonis. sa-

cerdotum erit qui excu-
bant ad ministerium
altaris. In quibus prophe-
tae uerbis prius nobis que-
rendum. qui sint maio-
ris ordinis sacerdotes.
utrum hi qui in custodi-
is excubant templi. an
hi qui in ministerio al-
taris. Sed quia post sub-
ditur. Altare erat ante
faciem templi. aperte
ostenditur illos esse ma-
iores ordinis sacerdotes.
qui in custodia templi
excubant. Quia pfecto
in latere quod est inte-
rius ministrant. hi aut
qui ad altare quod ante
faciem templi est excu-
bant. tanto inferiores
sunt quanto in exteri-
oribus ministrant. it.
Quae rendum ergo iam
nobis est qui sacerdo-
tes sunt qui templum
custodiunt. et qui ad
ministerium altaris

excubare phibentur. Magister enim gentium fidelibus scribens ait. Templum dei sem est quod estis uos. Qui itaq. sacerdotes quitemplum dei custodiunt. Nisi huius querando. predicando. spiritualibus actibus uigilando. sanctam a ecclesiam a malignorum spirituum inmissioribus prauorum suasionibus ab hereticorum erroribus defendunt. An non custos templi fuerat quila borese suae passionis enumerans dicit. In labore & erumna. in uigiliis multis. in fame & siti. in ieiuniis multis. in frigore & nuditate. Atq. statim subdit. Preter illa que extrinsecus simul instantia mea cotidiana sollicitudo omnium ecclesiarum. Pensate queso custos templi quanta sollicitudine uigilatis. id est sanctam a ecclesiam

Eccce enim se ipso inestimabilia patitur. & cordis sollicitudine alius inquit. Cuius rogo uirtutis est. plus de utilitate proximorum. quam de sua afflictione cogitare. Qui hoc digne aestimet. quis digere penset. laborat. luget. esurit. alget. sinit. ieiunat. uigilat. & tamen uigilando de ecclesia & omnium sollicitudine cogitat. Ecce est sollestissimus custos templi in exemplo propositus. imitetur qui ualet. aduersa & enim pueritate pati bone proximo impendere circa animam & sollicitudine uigilare. Nequis in perfidia. nequis in supbia. nequis in rapina uel inmundicia laboratur exquirere. atq. conspicere. hoc est templum dei

custodire. Sunt autem mi-
noris sacerdotes. qui ad mi-
nisterium altaris excubant.
qui uidelicet in adiutorio
maiorum. peccato delin-
quentium subtiliter
inuestigant. & uitam
carnalium corrigant.
atque ad hoc usque per du-
cunt. & per lamenta poe-
nitentiae quasi incedant
carnem in sacrificium. quae
prius uiuere per miserum
in peccato. Non enim qui
sacris ecclesiis praesunt. per
semetipsos cuncta agere
per ualent. sed cum ipsi cau-
sis spiritualibus occupantur.
si qua praue carnalia
perpetrantur. haec aliis
discutienda atque corri-
genda committunt. Per
quosdam carnalis uita
corrigatur. & usque ad
abstinentiae atque orati-
onis studium ad proficien-
tibus peruenitur. quasi
in altare iam carum in cen-

ditur. ut in conspectu om-
nipotentis domini. inde sacrifi-
cium redoleat. unde pri-
us culpa displicebat. Sed
haec in se questio oritur.
cum superius dictum sit.
quod gazophylata ad
australem uiam facies ha-
berent. qua ratione nunc
dicitur. Quia gazophyla-
rium quod respicit uiam
meridianam. sacerdotum
est qui excubant in custo-
diis templi. & gazophyla-
rium quod respicit uiam
aquilonis. sacerdotum
qui excubant ad ministe-
rium altaris. Si enim
utraque facies ad austra-
lem uiam tendebant.
quomodo nunc unum
ad meridianam. atque ali-
ud ad aquilonis uiam
respicere dicitur. Sed
in his uerbis agnoscimus.
quod gazophylatum
sacerdotum qui excubant
in custodia templi. ita

positum fuerat, ut solam
 meridianam uiam respiceret.
 Gāophilatium uero sacer
 dotum qui excubant ad mi
 nisterium altaris. ita erat
 in atrio. ut & australem
 uiam & aquilonis faciem
 intenderet. Quatenus &
 cum gāophilatio sacer
 dotum qui excubant in
 custodia templi. meridi
 anam uiam aspiceret. &
 tamen sine gāophilatio
 eorundem sacerdotum. a
 quilonis uiam uideret.
 Sed quid est hoc fr̄s leui.
 quid in his uerbis mysticū
 possumus intueri. nisi hoc
 quod secundum ea quae
 p̄missa sunt iam spirita
 adiutor maior ordinis
 qui intellegit quia sacer
 dotes excubant. in custo
 dia templi solam meri
 dianam uiam respiciunt
 quoniam solis studis spi
 ritualibus occupati semper
 his quia moris di sunt

sollicite intendunt. Sacerdotes
 autem minoris ordinis qui
 discutiendis peccatis delin
 quentium p̄sumunt & iam
 ad aquilonis uiam oculos
 reflectant. Et haec uerbis
 correptionis usq; ut in men
 te peccatum quae sint tor
 poris frigora uideant. usq;
 ad penitentie gemitus p̄
 ducentes. quasi carnes
 in altare dñi incendant
 respiciant & iam cum mag
 nis sacerdotib; ad meridia
 nam uiam quae quan
 tum ad semetipsos est fer
 uenti igne caritatis &
 succensi sunt flāmis. amo
 ris di. Sed quia peccata
 delinquentium crebre
 corrigunt & iam ad aqu
 lonis uiam oculos redu
 cunt. dextrisq; autem
 sacerdotum ordinib;
 subditur. Isti sunt
 filii adach qui acce
 dunt de filiis leui ad
 dñm ut ministrarent ei.

Sadoch Latine dicitur iustus.
Iustus es dñe & rectum iudi-
cium tuum. qui uero sunt
filii iusti nisi hi de quib.
scriptum est. Quotquot
autem crederunt in eum
dedit eis potestatem filios
dñi fieri. Leui autem in-
p̄tatur assumptus. quis
uero ad dñm assumptus est.
nisi populus fidelis. qui p̄
sacramenta fidei est ap̄ fidei
segregatus. Omnes ergo qui
p̄ seueram spiritibus
actibus intendunt. filii
iusti sunt. & de filijs po-
puli assumpti accedunt
ad dñm ut ministrarent
ei. quia de ipsis quoq.
fidelibus eliguntur qui
ad omnipotentis dñi mi-
nisterium ueniant. ex
celestibus studiis peru-
dione populi intendat.
Sed nobis sollester in-
quendum est. qui sunt
qui dñm ministrant.
Nec enim omnes qui legunt.

omnes qui p̄dicant. omnes
qui p̄pria tribuunt. Omnes
qui p̄ carnis abstinentiam cor-
pus castigant. dñm ministrant.
Qui enim legendo atq. p̄dican-
do gloriam p̄pria querunt.
largiendo que habent.
& corpus in abstinentiam
macerando. laudes recipere
ab hominibus appetunt.
sibi non dñm ministrant.
Quo contra. p̄ psalmistam dicit.
Ambulans in uia immacula-
ta hic mihi ministrabat.
Hæc enim maculam in uia.
qui bono opere quod
agit terrene glorie
sibi p̄mium p̄ponit. qui
in hoc mundo recipere
mercedem requirit. & fo-
elat in conspectu dñi spe-
ciem boni operis. macula
præue intentionis. Eostas
se & enim quis discipli-
nae studio intentus.
feruet culpas delinquen-
tium resecat. qui tamen
ad hæc agenda si non

ex omnipotentis, amore.
 Sed zelo p̄prio ducitur.
 sibi in his & non dñe mi-
 nistrat. Alius neas p̄ ee
 uideatur. multo lentus
 tolerat quae p̄petrant.
 Sit itaq; qui uideri p̄ dño
 districtus non uult. ple-
 nitatis suae studium sibi
 & non dño ministrat.
 Restat ergo. ut si in uerbi
 ministerio fatigamur.
 seu indigentibus nra lar-
 gamus. siue p̄ abstenen-
 tiam carnem domemus.
 seu zelo moueamur. siue
 p̄ patientiam aliquando
 leniter praua tolerem.
 Ut nos suo opere debeam &
 intentione nra discute-
 re. quatenus omne qd̄
 facimus. non nro. sed di-
 zelo faciamus. Ne in his
 que agimus. nobis poti-
 us quam dño ministre-
 mus. Non enim dño sed
 sibi ministrauerant.
 De quibus paulus dicebat.

Omnes quae ^{sua} sunt querunt.
 & non quae sunt xpi
 iuu. Isdem uero paulus
 cum celestibus fratribus
 non sibi ministrare sed
 dño. & uiuendo. et mori-
 endo festinabat dicens.
 Nemo nrum sibi uiuit. &
 nemo sibi moritur. Si
 ue enim uiuimus dño
 uiuimus. siue morimur
 dño morimur. Sibi &
 enim sci nec uiuunt
 nec moriuntur. Sibi
 non uiuunt. qui p̄ om-
 ne quod agunt. ad
 lucra spiritalia anhe-
 lant. atq; orando. p̄di-
 cando. scis operibus in-
 sistendo. celestis pa-
 tris ciues multiplica-
 re desiderant. Sibi mi-
 nime moriuntur quia
 in conspectu hominū
 dñm de sua morte glo-
 rificant. ad quem p̄-
 uenire & iam morien-
 do festinant. Pensem &

itaque in morte sanctorum quantum eorum obprobrium ab infidelibus fuit. Sed quanta laus domini in corde fidelium excreuit quasi suam laudem quererent. perfecti patitur obprobrium in morte timuissent. Nemo nostrum sibi uiuit & nemo moritur quia suam gloriam nec uiuendo quesierunt. Videamus si ipse primus pastor ecclesiae qui sibi non uiuit sibi summus. Iohannes eius socius requiratur. & de uerbis domini ex morte pastoris eiusdem dicat. Hoc autem dixit significans quia morte clarificaturus esset dominum. Non ergo sibi est mortuus. qui dominum clarificauit in morte. Discamus igitur fratres bene intentionem nostram in omne quod agimus. sollicita inquisitione discutere & nostra non

querere. Si omnipotentia deo uolumus ministrare. Sed quia ex fidei populo filios sadoch ad omnipotentis dei ministerium diximus adsumi. numquid in eodem populo non sunt multi qui inueniantur in mandatis dei uiuere. Perfecti sunt omnino. Nam subditur. Et mensus est atrium. Longitudinem centum cubitorum. & latitudinem centum cubitorum per quadratum. Sepe iam per longitudinem. Longanimitate spei. Per latitudinem uero caritatis amplitudinem diximus figurari. centenarius autem numerus in quo denarius decies ducitur. quod summam perfectionis signet. plene superius dictum est. quod est itaque atrium spiritualis edificii. nisi amplitudo fidelium populo. Ipsa autem longanimitas spei & latitudo caritatis. uacua incor-

dibus fidelium non est. Nam
 p̄ fidem quicquid ualet ope
 ratur. Unde et p̄ paulum
 dicitur. In xpo ihu. neq̄
 circumcisio ualet. neq̄. pre
 putium. sed fides quae ope
 ratur p̄ dilectionem. Si er
 go in uita fidelium iuxta
 quendam modum. p̄ sin
 gulos perfecta est longani
 mitas spei. p̄fecta latitudo
 caritatis. p̄fecta certitudo
 fidei. p̄fectum studium ope
 rationis. p̄ quadrum tem
 pli atrium. centum cubitos
 habet. In mensura autem
 quadr. non aliud latius est
 maius. atq̄. aliud minus.
 Sed cuncta simul quatuor
 litera. aequali spatio ten
 duntur. Quia et ipse eedem
 uirtutes quas dixim⁹. fidem
 scilicet. spem. caritatem. atq̄.
 operationem. quamdiu in
 hac uita uiuim⁹. aequales
 sibi esse apud nosmetipsos
 inuenimus. Idcirco autem
 maior esse spe et fide. cari

tas dicitur. quia postquam
 ad auctoris nri speciem pue
 nitur. Spes quidem et fides
 transit. sed caritas p̄manet.
 Nam nunc et quantum ama
 mus. tantum despe p̄esu
 mimus. De fide quoq̄.
 & operatione iohannes
 apostolus fatetur dicens.
 Qui se dicit nosse d̄m. &
 mandata eius non custo
 dit. Mendax est. Notitia
 quippe d̄i ad fidem p̄ti
 net. mandatorum custo
 dia ad operationem. Cū
 ergo iustus tempus &
 locus operandi suppe
 tit. tanto quis operatur.
 quantum d̄m nouerit. et tan
 tum se nosse d̄m indicat.
 quantum bona operatur.
 Mentiantur ergo fideles po
 puli uirtutes in quadrum.
 quia unusquisq̄. in actiuae
 uitae exercitio uersatur.
 tantum credit quantum spe
 rat. et amat & operatur. Tan
 tum sperat quantum credit.

operatur et amat. Tantum amat
quantum credit. sperat et ope
ratur. Tantum operatur quan
tum credit. amat sperat. Quia
itaq. sc̄ae ecclesiae populi
multi sunt. & robusti p̄ fidē.
et longanimēs p̄ spem. et ampli
p̄ caritatem. et efficaces p̄ ope
rationem. atrium templi cen
tum cubitis in quadrum
mensuretur. Nam ut aliud
quoq. decorum iustitibus
loquamur. Sepe ex eis quos
dam uidemus prudentes
p̄ intelligentiam. fortes in
aduersitate. iustos in ope
ratione. temperantes auo
luptatibus. atq. in omni
s̄elo discretionis se mensu
ra moderantes. Quidam
prudentiam. fortitudinem.
iusticiam. atq. temperanti
am. Vel sicut eas enumera
re quibusdam placet. pru
dentiam temperantiā
fortitudinem atq. ius
ticiam tenent mensu
ram spiritalis atrii

inquadro habent. Ecce
enim ipsi iustites quas
habere bonos ac fideles
diximus. ita inquadro sunt.
ut una aliam non excedat.
Magna quippe est pruden
tia. sed si minus est auolup
tatibus temperans. minus
in periculis fortis. minus
in orationibus iusta. p̄fec
to minus est prudens. Mag
na est temperantia. sed
si minus intellegit unde
se temperet. si aduersa susti
nere p̄ fortitudinem minus
ualet. atq. in timore animo
deicit. si p̄ precipitationem
suam. aliquando ad iusti
ciae opera prumpit. minus
est temperans. Magna ē
fortitudo. sed si minus in
tellegit. quae bona custo
diat. quibus malis resistat.
si minus auoluptatis ad
petitu se temperat. si in
citur delectatione si iusti
ciae opera minus tenet.
atq. aliquando iusticiae

damnatione superatatur minus
 est fostis. Magna est iustitia
 sed si minus quemlibet inter
 iusta & iniusta opera discer
 nit. Si minus cura mundi de
 lectiones temperat. si minus
 se contra aduersa confostat.
 minus est iusta. Mensuretur
 ergo per sectoru fidelu uita per
 quadrum & tantum habeat spi
 ritualis atrilatus unum quantu
 latera singula. quia unus quisq;
 tantum prudens est. quantu
 temperans fostis & iustus. Tan
 tum temperans. quantum pru
 dens fostis & iustus. tantum
 fostis. quantum prudens tem
 perans & iustus. Tantum iustus.
 quantum prudens temperans
 & fostis fuerit. Sunt autem
 inter eos plurimi. qui adhuc
 carnaliter uiuunt. qui & for
 tasse litteras ignorant. & pre
 cepta di legere non ualent.
 Ceste multorum fidelium con
 uersatione bona quae imitent
 uident. Ecce inecta uoces sci
 euangelu atq; apostolorum

sonant. Ecce exempla be
 ne uiuentium. cotidie
 hominum oculis opponunt.
 Nec in excusatione sua di
 cere poterunt. & non
 uidemus quod imitari
 deberemus. Unde & sub
 ditur. Et altare ante fa
 ciem templi. Quode tem
 plum nisi fidelis populus
 sicut per paulum aposto
 lum discipulis dicitur. Tem
 plum di scm est. quod
 estis uos. & quod est al
 tare di. Nisi mens bene
 uiuentium. qui peccatoru
 suorum memores lacri
 mis maculas lauante.
 carnem per abstinentia
 macerant. Nullis se acti
 onibus huius mundi
 miscant. Quae habent
 indigentibus tribuunt.
 & habere quae non
 habent non concupis
 cunt. Recte igitur ho
 rum cor altare di ubi
 ex merito conpunctionis

ignis ardet. & caro con-
sumitur. Et numquid
nontale est fratres ca-
rissimi cotidie in scō
hoc fidelipopulo. quasi
intemplo atrio uidem
Numquid non corū uitā
nobis ad exemplum po-
sitam indefinenter aspi-
cimus. Altare ergo
ante faciem templi ē.
cum multi in scāe ecclē
conspectu sint positi.
Quia eterni iudicii me-
mores. semetipsos cotidie
dō sacrificium in lamenta-
conpunctionis mactant.
Qui ut pdictum est corpo-
ra castigant. quatenus
hoc quod p magistrum
gentium dicitur. imple-
ant. Ut exhibeatis cor-
pora urā hostiam uiuentē.
scām dō placentem. hostia
quippe occiditur ut of-
feratur. Sed hostia uiuens
est. corpus pdno afflictū.
quod & hostia dicitur.

& uiuens. quia uiuit iniustitib,
& est autis occisum. hostia
uidelicet. quia iam hūc muni-
do est apprais actionibus mostu-
um. uiuens autem quia cuncta
que preualet bona operatur.
Sed quia sub altaris nomine. de
conpunctionis flamma sermo
se intulit. necessarium puto
quae sit diuersitas eiusdem
conpunctionis ostendere. Alia
quippe conpunctio est que per
timorem nascitur. alia q̄ per a-
morem. Quia aliud est sup-
plicia fugere. aliud p̄mia
desiderare. Unde & in ta-
bernacula p̄ legem duo al-
taria fieri iubentur. Unū
uidelicet exterius aliud uero
interius. unum in atrio aliud
ante arcam. Unū quod aere
coopestum est. aliud quod
uestitur ^{auro}. Atq; in altari aereo
cremantur carnes. in altari
uero aureo incenduntur
aromata. Quidē fr̄s kem̄
quod foris concremantur
carnes. int̄s aromata. Nisi

quod cottidie uidemus qui aduo sunt
compunctionis genera. atq. alii ad
huc p̄ timorem plangunt. alii uero
iam se p̄ amorem lumentis afficiunt.
Multi iam peccatorum suorum me-
mores. dum supplitia aeterna p̄-
timeant. cottidianis se lacrimis
affligunt. Plangunt mala que
fecerunt & incendunt uita ig-
ne compunctionis. quorum ad-
huc suggestiones in corde patiunt̄.
Quid isti nisi altare sunt aereum.
in quo carnes ardent. quia adhuc
abeis carnalia opera planguntur.
Alii uero carnalibus uitis liberi.
aut longis iam fletibus securi. amo-
ris flamma in compunctionis la-
crimis inardescunt. celestis patrie
premia cordis oculis p̄ponunt.
Superbia iam ciuibus inter esse con-
cupiscunt. duracis apparet seruitus.
longitudo peregrinationis sue.
Rege indecore suo uidere desiderant.
& flere cottidie ex eius amore
non cessant. Quid isti nisi altare
sunt aureum. In quo si corde aro-
mata incensa sunt. quia uirtutes
ardent. Bene autē de eodem

217
altari dicitur. quod ante ue-
lum arcae sit positū in sca-
scor̄. Archa quippe testa-
menti. ipse nobis factus est.
de quo scriptum nouimus. In
quo sunt omnes thesauri sapi-
entiae & scientiae absconditi.
Archa intra caelum est. redem-
ptor n̄r in caelo. Altare uero
aureum in quibus uita in-
cenditur ante uelum. quia
scor̄ corda que cum magnis
uirtutibus in di amore sic
censa sunt. p̄ se in desiderium
in illo ardent. que adhuc
reuelata facie uidere non
possunt. Inter archā qui p̄-
pe & altare uelum est. quia
hoc quod nos adhuc a uisio-
ne di separat. corruptionis
n̄rae obstaculum remotum
non est. Sed quo usq. ante
uelum sumus. oportet ut
quasi thymiatis incensam.
flamma amoris ardeam. &
p̄ compunctionis autem la-
crimas. nil terrenū nil tran-
sitorium querere debem. &

Solus nobis ipse sufficiat.
 qui fecit omnia. Transcen-
 damus p̄ desiderium omnia.
 ut mentem colligamus in
 unum. Non iam timore
 poenarū. non memoria ui-
 tiorū. sed amoris flamma
 succensi. ardeamus in lacri-
 miscū odore iustitum.
Ista electorū oratio p̄spi-
 ciebat. cum in sponse
 laude dicitur. Quae
 est ista quae ascendit
 p̄ desiderium. sicut uirgu-
 la fumi. ex aromatibus
 myrrae & turis. & unuer-
 si pulueris pigmentari.
Sca quippe electorū eccl̄a.
 cum ab hoc mundo in seīs
 p̄cibus ardenti amore se
 erigit. p̄ desiderium quod
 deserit ascendit. qualiter
 uero ascendit. adiungit.
Sicut uirgula fumi. ex aro-
 matibus fumus de incen-
 so nascitur. Et p̄ psalmi-
 stam dicitur. Dirigatur
 oratio mea. sicut incensū

in conspectu tuo. Fumus exultere.
 lacrimas solet. itaq. fumus est ex aro-
 matibus conpunctio orationis.
 concepta ex institutibus amoris.
 quae tamen oratio summa uirgula
 dicitur. quia dum sola celestia
 postulat. Si recte p̄greditur
 ut ad terrena atq. temporalia
 petenda minime reflectatur.
Et notandum quod non uirga sed
 uirgula hinc capitur. quia inter-
 dum in conpunctionis ardore tante
 subtilitatis est ius amoris. ut hanc
 nec ipse animus possit conphen-
 dere. qui in luminatus meruit
 habere. Bene autem myrrae &
 turis. Thus enim ex lege dño in
 sacrificio incenditur. P̄ myrram
 uero corpora mortua conduunt.
Ne uermibus corrumpantur. Myrrae
 ergo & turis sacrificium offerunt.
 qui & carnē afficiunt. ne eis corru-
 ptionis uitia dominantur. & re-
 dolentem in conspectu dñi amo-
 ris sui hostiam incendunt. seq.
 ipsos dō in seīs institutibus exhi-
 bent. Unde & illic subditur.
 & unuerſi pulueris pigmentari

Palud p̄
 bono of
 can
 oratio
 ad pal
 Cum or
 agunt
 in his
 tracta
 sic p̄
 mus.
 disem
 tuis
 Ecce ha
 potest
 fit h
 erum
 hanc
 qua
 nrae
 Undiq
 Undiq
 p̄cul
 et ve
 bus re
 ab n
 tur.
 Oam co

213
Puluis pigmentariu iustus
bonae operationis est. Et no
tantum quod iustus bene
operantiu non pigmenta
sed puluis dicuntur.

Cum enim qualibet bonaque
agimus retractamus. & ne quid
in his sinistru sit iudicio re
tractationis attendimus. qua
si ex pigmentis puluerem faci
mus. et orationem nr̄am p̄
discretionem & amorem. sub
tilius incendamus.

Ecce haec ut dño largiente
potuimus coram uobis
fr̄s km̄i r̄mati sumus. Nemo
enim me reprehendat. si post
hanc alocutione cessauero
quia sicut omnes cernitis
nr̄ae tribulationis exereuer̄.

Undiq; gladius circumfusisum.

Undiq; imminens mortis pe
riculum timemus. Alii de
tr̄neatis ad nos mani
bus redeunt. Alii capti.
Alii inier̄ empti nuntian
tur.

Quam cogor linguam ab ex

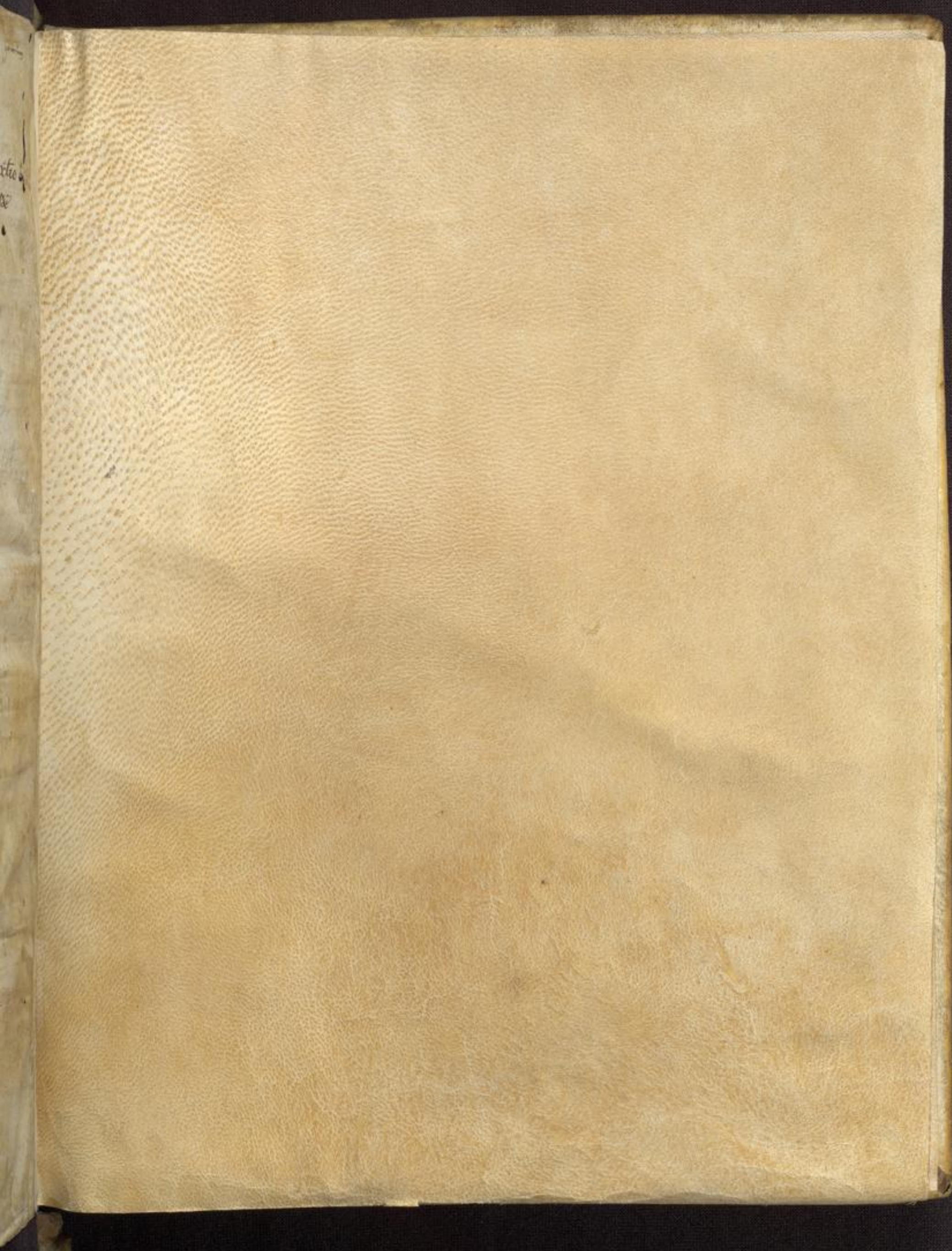
positione retinere.
quia tēdet anima mea
uitē mee. Iam nullus
ame sacri eloqui studi
um requirat. quia uer
sa est in luctum cytha
ra mea & organum me
um in uocem fletuum.
Iam cordis oculus. in myste
riorū discussionē non ui
gilat. quia dormitauit
anima mea p̄ tēdio. Iam
minus lectio animo dulcis
est quia oblitus sum man
ducare panem meum auo
ce genitus mei. Cui autē
uiuere non licet. de scri
pturē sensibus loqui misti
ca qualibet libet. Et qui
cogor cotidie amara hi
bere. quando possum
dulcia p̄ pinare. Quid
igitur restat nisi ut in
ter flagella quae ex
nr̄is inquitibus pati
mus cum lacrimis gra
tus agamus. Ipse & enim
qui nos creauit etiam pat̄

nobis factus est . p ad optie
ni spm quem dedit . Na
liquando filios pene ruitit .
aliquando flagello corru
git . Quia p dolores & uul
nera innumera adhe
ditatem ppetuam erudit .
S it itaq. gloria omnipoten
ti dno iho ihu xpo
qui uult & regit ut
cum patre in unitate sps
sci ds . p omnia sac
cula saeculor & a se et .
E x p l i c i t o m e l i a x . d o
G R A T I A S .
E x p l i c i t o m e l i a x . d o
d o n g

patet

Iste liber est argenti ecclesie
roditi & pami mltitudo eccle eulde

restaurant Sept. 1969, R. Kr.
Fotos legumta

Omnie gregory pp̄ sup exchete
p̄ hom̄ nro XII
Omnie gregory pp̄ in crima pte greḡ
nro xxi

10

Verso, nach f. 207^v

Recto, nach 276^v

216 r - 218 v
(2. H. 1762)

OSA UFRBORI DECA

cupiditat. Aborrenit

dequ. la. Amphiozēti

miratio. Arhan. ne

chor. Apollonay.

luctu. ammahum.

luctu. meast

Allecq. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

luctu. elax

ul

Co

Du

Du

ul

De

Uic

Sm

Uer

Sat

Ex

Pro

ha

ha

ha

ec

Xan

Ser

Mou

Mou

For

Ar

Uuz

Verso, nach f. 207^v
(unten)

quasi in p... elax

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Amul... idere. f

Recto, nach f. 207^v

ibidem Communis

Conductas Lree

Constratio mrou

Cassati. euacua

Clanculo. abrea

Conhibent. uue

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

Con m. stau

IV

nach f. 216^v, Verso

ate

i sed

iam

duer

ere

era

erit

glora

in

sup

cora

stet

iste

una

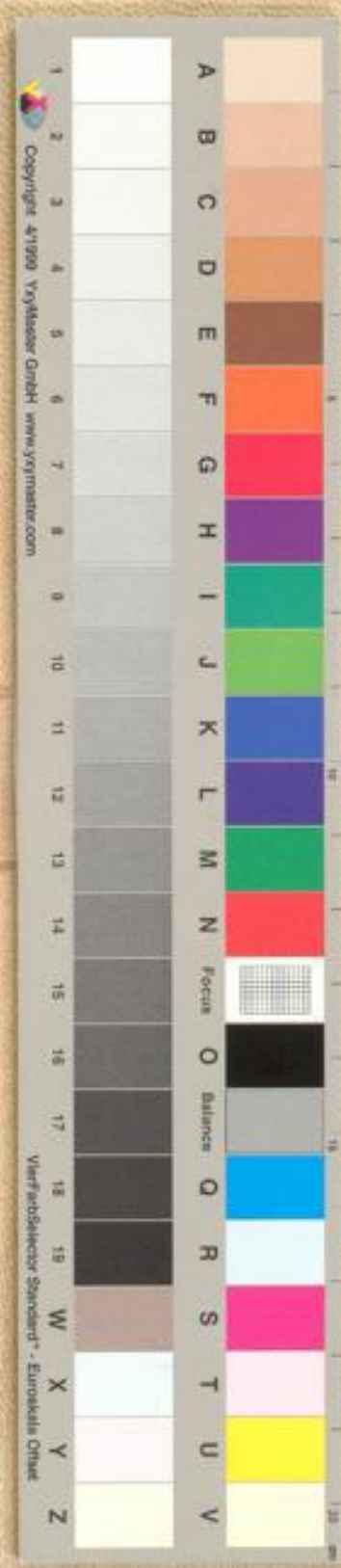
ita

ita

I
nach f. 207^v, Recto (unten)

prau deduci
abe p...
oc q p...
foder p...
fider

Atena
ioctud...
ib;

restauriert Sept. 1969, R. Kr.
Fotos hergestellt